

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

RE V I A R I U M S E N O N E N S E,

Auctoritate Illustrissimi & Reverendissimi in Christo Patris
D.D. DIONYSII-FRANCISCI BOUTHILLIER DE CHAVIGNY,
Senonensis Archiepiscopi, editum,

Ac Jussu Eminentissimi D. D. Cardinalis PAULI D'ALBERT
DE LUYNES, Archiepiscopi Vice-Comitis Senonensis,
Galliarum & Germaniæ Primatis, Corbeiensis Abbatis &
Comitis, Regii Ordinis Sancti-Spiritûs Commendatoris,
&c. &c. &c. necnon ejusdem Ecclesiæ Decani & Capituli
consensu recognitum, & typis denuo mandatum.

P A R S Æ S T I V A.

S E N O N I S,

Scilicet P. HARDUINUM TARBÉ, Em. D. D. Card. Archiep.
& Cleri Senonensis Typographum.

M. D C C. L X X X.

PSALTERIUM

DISPOSITUM

PER HEBDOMADAM.

PARS ÆSTIVA.

DOMINICA

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Ante Officium Nocturnum dicitur secretò :

Pater noster, qui es in cœlis; sanctificetur nomen tuum: advéniat regnum tuum: fiat volúntas tua sicut in cœlo & in terra: panem nostrum quotidianum da nobis hódie: & dimitte nobis débita nostra, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris: & ne nos inducas in tentationem; sed libera nos à malo. Amen. *Matt. 6. 9. ad 13.*

Ave, Maria, gratiâ plena, Dóminus tecum: benedicta tu in mulieribus, & benedictus fructus ventris tui, Jesus. *Luc. 1. 28. 42.*

Sancta María, mater Dei, ora pro nobis peccatoribus nunc, & in hora mortis nostræ. Amen.

Credo in Deum, Patrem omnipotentem, creatorem cœli & terræ. Et

in Jesum Christum, Filium ejus unicum, Dóminum nostrum: qui concepçus est de Spíritu-sancto, natus ex Maria Virgine; passus sub Póntio Pilato, crucifixus, mortuus, & sepultus: descendit ad inferos; tértiâ die resurrexit à mortuis: ascendit ad cœlos; sedet ad dexterâ Dei Patris omnipotentis: inde venturus est judicare vivos & mortuos. Credo in Spíritum-sanctum, sanctam Ecclésiâ catholicam, Sanctorum comuniónem, remissionem peccatorum, carnis resurrectionem, vitam æternam. Amen.

Deinde clarâ sed demissâ voce dicitur,

Domine, labia mea apêries; &c. Et os meum annuntiabit laudem tuam. *Psf. 50. 16.*

Pars Æstiva.

▲

2 *Dominicâ ad Officium Nocturnum.*

DEus, in adiutorium meum intende, &c. Domine, ad adjuvandum me festina *Pf.* 69. 2.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui-sancto; Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in secula seculorum. Amen. Alleluia.

Invitatorium, Dominum qui fecit nos, * Venite, adoremus. *Pf.* 94. 6. *Repetitur*, Dominum.

PSALMUS 94.

Deus Rex & Creator; colendus: Deus iudex & ultor; timendus.

Venite, exultemus Domino; jubilemus Deo salutari nostro: preoccupemus faciem ejus in confessione, & in psalmis jubilemus ei,

Invitatorium, Dominum.

Quoniam Deus magnus Dominus, & Rex magnus super omnes deos; quoniam non repellet Dominus plebem suam; quia in manu ejus sunt omnes fines terræ, & altitudines montium ipse conspicit.

Diviso, * Venite.

Quoniam ipsius est mare, & ipse fecit illud, & aridam fundaverunt manus ejus: venite, adoremus, & procidamus ante Deum, ploramus coram Domino qui fecit nos; quia ipse est Dominus Deus noster: nos autem populus, ejus & oves pascuæ ejus.

Invitatorium, Dominum.

Hodie si vocem ejus audieritis, nolite obdurare corda vestra; sicut in exacerbatione secundum diem tentationis in deserto, ubi tentaverunt me patres vestri, probaverunt, & viderunt opera mea.

Diviso, * Venite.

Quadraginta annis proximis fui generationi huic; & dixi: Semper hi errant corde; ipsi vero non cognoverunt vias meas: quibus juravi in ira mea: Si introibunt in requiem meam.

Invitatorium, Dominum.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto: Sicut erat in principio, & nunc, & semper, & in secula seculorum. Amen.

Diviso, * Venite.

Deinde repetitur Invitatorium, Dominum.

Sic semper in omni Officio dicitur Invitatorium, nisi aliter notetur.

HYMNUS.

NOCTE surgentes vigilemus, hymnos Voce concordi Domino canamus:

Cantibus sacris decet & quietas

Rumpere noctes.

LINGUA quod profert, pia mens revolvat;

Ut Deo grati mereamur aulam

Ingredi cœli, simul & beatissimis

Dominicâ ad Officium Nocturnum.

3

Cœtibus addi.

SUMMA laus summo super

altra Patri,

Filio compar hōmini Deo-
que;

Ne tibi dispar, utriusque
faci

Nexus amoris.

Amen.

IN I. NOCTURNO.

*Ant. 1. toni. a. Novit
Dóminus.*

*Asteriscus hic * notat me-
liationem & pausam.*

PSALMUS I.

*Iustis felicitas, malis in-
teritus.*

BEATUS vir qui non abiit
in consilio impiórum,
& in via peccatórum
non stetit, * & in cáthedra
pestiléntiæ non sedit :

Sed in lege Dómini vo-
luntas ejus, * & in lege ejus
meditábitur die ac nocte.

Et erit tanquam lignum
quod plantátum est secus
decursus aquárum, * quod
fructum suum dabit in témpo-
re suo :

Et folium ejus non dé-
luet, * & ómnia quæcúm-
que faciet prosperabúntur.

Non sic impii, non sic ; *
sed tanquam pulvis quem
projicit ventus à facie terræ.

Ideo non resúrgent impii
à iudicio, * neque pecca-
tores in concílio justórum ;

Quóniam novit Dóminus
viam justórum, * & iter im-
piórum peribit.

Glória Patri, & Filio, *
& Spirítui sancto ;

Sicut erat in princípio, &
nunc, & semper, * & in scé-
cula seculórum. Amen.

*Hi ψψ. Glória & Sicut
erat, dicuntur in fine Psal-
morum & Canticorum, nisi
aliter notetur.*

*Ant. Novit Dóminus
viam justórum, & iter im-
piórum peribit. v. 7.*

*Ant. 2. D. Servite Dó-
mino.*

PSALMUS 2.

*Christum Deus constituit
regem : iram timeant
ipsi rebelles.*

QUARE fremuerunt gen-
tes, * & pópuli medi-
tati sunt inánia ?

Astiterunt reges terræ, &
principes convenérunt in
unum * advérsus Dóminum,
& advérsus Christum ejus.

Dirumpámus víncula có-
rum, * & projiciámus à no-
bis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis irri-
débít eos ; * & Dóminus
subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in
ira sua, * & in furóre suo
conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum
rex ab eo super Sion mon-
tem sanctum ejus, * prædi-
cans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me : *
Filius meus es tu, ego hódie
génui te.

Póstula à me, & dabo tibi
gentes hereditátem tuam, *
& possessióem tuam térmi-
nos terræ.

Reges eos in virga fét-

rea, * & tanquam vas figuli confringes eos.

Et nunc, reges, intelligite : * erudimini, qui iudicatis terram.

Servite Dño in timóre, * & exultate ei cum tremóre.

Apprehendite disciplinam, * nequando irascatur Dñus, & pereatis de via iusta.

Cum exarserit in brevi ira ejus, * beati omnes qui confidunt in eo.

Ant. Servite Dñino in timóre, & exultate ei cum tremóre. v. 11.

Ant. 3. g. Exúrge.

PSALMUS 3.

Salus certa sperantium in se Dominus.

Domine, quid multiplicati sunt qui tribulant me? * multi insurgunt adversum me.

Multi dicunt animæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Domine, susceptor meus es, * glória mea, & exaltans caput meum.

Voce meā ad Dñinum clamavi, * & exaudivit me de monte sancto suo.

Ego dormivi, & soporatus sum; * & exurrexi, quia Dñus suscepit me.

Non timebo millia populi circumdantis me: * exúrge, Domine: saluum me fac, Deus meus;

Quóniam tu percussisti omnes adversantes mihi sine causa; * dentes peccatorum contrivisti.

Dñi est salus; * & saluum per populum tuum benedictio tua.

Ant. Exúrge, Domine, saluum me fac Deus meus. v. 6.

ψ. Memor fui nocte nominis tui, Domine, *In Choro respondetur tantum secretò, dum protrahitur neuma, R.* Et custodi vi legem tuam. *Pf.* 118. 55.

Post Versiculum cuiuslibet Nocturni dicitur secretò, Pater noster, &c. usque ad ψ. Et ne nos inducas in tentationem: R. Sed libera nos à malo.

Postea Lector petit benedictionem, dicens, Jube, Domine, benè dicere.

Benedictiones habentur post Psalterium.

[*Qui privatim & solus recitat Officiū, omisso Jube, Domine, benè dicere, dicit benedictionem.*]

Lectiones cum Responsoriis habentur vel in Proprio de Tempore, vel in Proprio de Sanctis.

Hac omnia observantur in singulis Nocturnis, nisi aliter notetur.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Intènde.

PSALMUS 5.

Insurgunt hostes; oranti Deus scutum,

Verba mea auribus percipe, Domine: * intellige clamorem meum.

Intènde voci orationis

mez, * Rex meus & Deus meus.

Quóniam ad te orábo; * Dómine, manè exáudies vocem meam.

Hanc astábo tibi, & vídeo; * quóniam non Deus volens iniquitatem tu es.

Neque habitábit juxta te malignus, * neque permábant iníusti ante óculos tuos.

Odisti omnes qui operántur iniquitatem: * perdes omnes qui loquúntur mendácium.

Virum sánguinem & dolósum * abominábitur Dóminus.

Ego autem in multítudine misericórdiæ tuæ introibo in domum tuam; * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.

Dómine, deduc me in iustítia tua, propter inimícos meos: * dirige in conspéctu tuo viam meam;

Quóniam non est in ore eórum véritas: * cor eórum varium est.

Sepúlcrum patens est guttar eórum, linguis suis dolose agébant: * júdica illos, Deus.

Décidant à cogitationibus íis, * secundum multítudinem impietátum eórum expélle eos, quóniam irritáverunt te, Dómine.

Et læténtur omnes qui sperant in te: * in ætérnum cultábunt, & habitábis in eis.

Et gloriabúntur in te omnes qui diligunt nomen tuum; * quóniam tu benedíces iusto.

Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronasti nos.

Ant. Inténde voci orationis meæ, Rex meus, & Deus meus. v. 2.

Ant. s. a. Convértere Dómine.

PSALMUS 6.

Oratio pœnitentis, Dei misericórdiam implorantis.

Dómine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corripas me.

Miserére meí, Dómine, quóniam infirmus sum: * sana me, Dómine, quóniam conturbata sunt ossa mea.

Et ánima mea turbata est valdè: * sed tu, Dómine, úsquequò?

Convértere, Dómine, & éripe ánimam meam: * saluum me fac propter misericórdiam tuam.

Quóniam non est in morte, qui memor sit tuí: * in inférno autem quis confitébitur tibi?

Laborávi in gémitu meo; * lavábo per singulas noctes lectum meum; lácrymis meis stratum meum rigábo.

Turbatus est à furóre óculus meus: * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Díscédite à me, omnes qui operámini iniquitatem; * quóniam exáudit Dóminus vocem fletus mei.

niam non dereliquisti quærentes te, Dómine.

Pfállite Dómino qui hábitat in Sion; * annuntiáte inter gentes stúdia ejus;

Quóniam requirens sanguinem eórum recordátus est; * non est oblitus clamórem pauperum.

Miserére mei, Dómine: * vide humilitátem meam de inimicis meis,

Qui exáltas me de portis mortis, * ut annúntiem omnes laudatiónes tuas in portis filia Sion.

Exultábo in salutári tuo: * infixa sunt gentes in intéritu quem fecerunt.

In láqueo isto quem abscondérunt, * comprehénsus est pes eórum.

Cognoscétur Dóminus júdicia faciens: * in opéribus mánuum suárum comprehénsus est peccátor.

Convertántur peccatóres in inférnum, * omnes gentes quæ obliviscúntur Deum.

Quóniam non in finem obliuio erit: pauperis: * paciéntia pauperum non peribit in finem.

Exúrge, Dómine; non confortétur homo: * júdicéntur gentes in conspéctu tuo.

Constitue, Dómine, legislátorem super eos; * ut sciant gentes quóniam hómines sunt.

Ant. Lætábor & exultábo in te, pfállam nómini tuo, Altíssime. v. 2.

Ant. 7. a. Dóminus regnabit.

Diviso PSALMI 9.

UT quid, Dómine, recessisti longè, * despicis in opportunitátibus, in tribulatiónem?

Dum supérbit impius, incénditur pauper: * comprehenduntur in consiliis quibus cógitant.

Quóniam laudátur peccátor in desideríis animæ suæ; * & iniquus benedícitur.

Exacerbávit Dóminu peccátor, * secúndum multitudinem iræ suæ non quæret.

Non est Deus in conspéctu ejus: * inquinata sunt viæ illius in omni témpore.

Auferúntur júdicia tua à fácie ejus: * omnium inimicórum suórum dominábitur.

Dixit enim in corde suo: non movébor; * à generatiónem in generatiónem sine malo.

Cujus maledictiónem os plenum est, & amaritúdine, & dolo: * sub lingua ejus labor & dolor.

Sedet in insidiis cum divitibus in occultis, * ut interficiat innocentem.

Oculi ejus in pauperem respiciunt: * insidiátur in abscondito quasi leo in spelunca sua;

Insidiátur ut rápiat pauperem: * rápere pauperem, dum attrahit eum.

In láqueo suo humiliábit eum, * inclinábit se, & ca.

Dominicā ad Officium Nocturnum.

9

in dominatus fuerit
m.

enim in corde suo :
est Deus , * avertit
uam , ne videat in

o , Dómine Deus ;
manus tua : * ne
ris pauperum.

quid irritavit im-
m ? * dixit enim
suo : Non requi-

o , quóniam tu la-
dolórem conside-
tradas eos in ma-

herelictus est paú-
orphanus tu eris ad-

re bráchium pecca-
alígni : * quæretur
a illius , & non in-

us regnabit in ætér-
in séculum séculi : *
o , gentes , de terra

rium pauperum exau-
minus : * præpara-
ordiscorum audívit

re pupillo & hú-
t non appónat ultra
tare se homo super

Dóminus regnabit
um , & in séculum
o .

o noctibus extóllite
vestras in sancta ,
medicite Dóminum.

3.
o , *secretó.* Et ne nos ,

*Post ultimum Responso-
rium dicitur Te Deum , s
dicendum sit.*

TE Deum laudamus : *
te Dóminum confite-
mur.

Te ætérnum Patrem * om-
nis terra venerátur.

Tibi omnes Angeli , * tibi
cœli , & universæ potestá-
tes ,

Tibi Chérubim & Séra-
phim * incessábili voce pro-
clámant :

Sanctus ,

Sanctus ,

Sanctus ,

Dóminus Deus Sábaoth .

Pleni sunt cœli & terra *
majestátis glóriæ tuæ .

Te gloriósus * Apostoló-
rum chorus ,

Te Prophetarum * laudá-
bilis númerus ,

Te Mártýrum candidá-
tus * laudat exércitus .

Te per orbem terrarum *
sancta confitétur Ecclésia ,

Patrem * imménsæ ma-
jestátis ;

Venerándum tuum ve-
rum , * & únicum Filium ,

Sanctum quoque * para-
clétum Spíritum .

Tu Rex glóriæ , * Chri-
ste .

Tu Patris * sempitérnus
es Fílius .

Tu , ad liberándum sus-
cepturus hóminem , * non
horruísti Virginis úterum .

Tu , devícto mortis acú-
leo , * aperuísti credéntibus
regna cœlorum .

Dominicā ad Laudes.

II

Ant. Dóminus regnávít,
decórem indútus est; indú-
tus est Dóminus fortitúdi-
nem. v. 1.

Ant. 2. D. Laudáte.

PSALMUS 99.

*Ad cultum & laudes Dei
patris & regis exhorta-
tio.*

Jubiláte Deo, omnis ter-
ra, * servíte Dómino in
lætítia.

Introíte in conspéctuejus, *
in exultatione.

Scitóte quóniam Dómi-
nus ipse est Deus; ipse fecit
nos, & non ipsi nos: * pó-
pulus ejus, & oves páscuæ
ejus.

Introíte portas ejus in
confessione, átria ejus in
hymnis, * confitémini illi.

Laudáte nomen ejus, quón-
iam suávis est Dóminus, *
in ætérnum misericórdia
ejus, & usque in genera-
ciónem & generationem vé-
ritas ejus.

Ant. Laudáte nomen ejus,
quóniam suávis est Dómi-
nus, in ætérnum misericór-
dia ejus. v. 3.

Ant. 8. G. Deus.

PSALMUS 62.

*Iustus primâ luce suspirat
ad Deum, ejus auxilio
letus & securus.*

Deus, Deus meus; * ad
te de luce vígilo.

Sitívit in te ánima mea; *
quàm multipliciter tibi caro
mea!

In terra desérta, & ínvia,
& inaquósa, sic in sancto ap-

páruí tibi, * ut vidérem vir-
tutem tuam, & glóriam
tuam.

Quóniam mélior est mi-
sericórdia tua super vitas; *
lábía mea laudábunt te.

Sic benedicam te in vita
mea, * & in nómine tuo
levábo manus meas.

Sicut ádipe & pinguédine
repleátur ánima mea, * &
lábiiis exultationis laudábit
os meum.

Si memor fui tuí super
stratum meum, in maratí-
nis meditábor in te; * quia
fuísti adjútor meus.

Et in velaménto alárum
tuarum exultábo, adhæsit
ánima mea post te; * me
fúscépit dextera tua.

Ipsi verò in vanum quæ-
sierunt ánimam meam; * in-
troibunt in inferióra terræ,
tradentur in manus gládii,
partes vúlpium erunt.

Rex verò lætábitur in Deo;
laudabúntur omnes qui ju-
rant in eo; * quia obstrú-
ctum est os loquéntium iní-
qua.

Ant. Deus, Deus meus;
ad te de luce vígilo. Sitívis
in te ánima mea. v. 1. 2.

Ant. 3. g. Benedícite.

CANTICUM trium puero-
rum. Dan. 3. 57. ad 88.

*Omnes creatura ad benedi-
cendum Deo invitantur.*

Benedícite, ómnia ópera
Dómini, Dómino: *
laudáte & superexaltáte eum
in scécula.

Benedícite, Angeli Dó-

mini, Dómino : * benedicite, cœli, Dómino.

Benedicite, aquæ omnes quæ super cœlos sunt, Dómino : * benedicite, omnes virtutes Dómini, Dómino.

Benedicite, sol & luna, Dómino : * benedicite, stellæ cœli, Dómino.

Benedicite, omnis imber & ros, Dómino : * benedicite, omnes spíritus Dei, Dómino.

Benedicite, ignis & æstus, Dómino : * benedicite, frigus & æstus, Dómino.

Benedicite, rores & pruina, Dómino : * benedicite, gelu & frigus, Dómino.

Benedicite, glâcies & nives, Dómino : * benedicite, noctes & dies, Dómino.

Benedicite, lux & tenebræ, Dómino : * benedicite, fulgura & nubes, Dómino.

Benedicat terra Dómino ; * laudet & superexaltet eum in sæcula.

Benedicite, montes & colles, Dómino : * benedicite, universa germinántia in terra, Dómino.

Benedicite, fontes, Dómino : * benedicite, mária & flúmina, Dómino.

Benedicite, cete, & omnia quæ moventur in aquis, Dómino : * benedicite, omnes volúcres cœli, Dómino.

Benedicite, omnes béstiæ & pécora, Dómino : * benedicite, filii hóminum, Dómino.

Benedicat Israël Dómino ; * laudet & superexaltet eum in sæcula.

Benedicite, sacerdotes Dómini, Dómino : * benedicite, servi Dómini, Dómino.

Benedicite, spíritus & animæ iustórum, Dómino : * benedicite, sancti & húmiles corde, Dómino.

Benedicite, Anánia, Azária, Mísaël, Dómino ; * laudate & superexaltate eum in sæcula.

Hic, loco Glória Patri, dicitur,

Benedicámus Patrem, & Fílium * cum sancto Spíritu ;

Laudémus & superexaltémus eum * in sæcula seculórum. Amen.

Ant. Benedicite, ómnia ópera Dómini, Dómino : laudate & superexaltate eum in sæcula. *Dan. 3. 57.*

Ant. 1. a. Laudate Dómino.

PSALMUS *Laudum. 150.*

Laudandus omnimodè Deus.

Laudate Dóminum in sanctis ejus ; * laudate eum in firmaménto virtutis ejus.

Laudate eum in virtutibus ejus : * laudate eum secundum multitudinem magnitudinis ejus,

Laudate eum in sono tubæ ; * laudate eum in psalterio & cithara.

Laudate eum in tympano

& choro : * laudāte eum in chordis & órgano.

Laudāte eum in cymbalis benedictantibus ; laudāte eum in cymbalis jubilationibus : * omnis spīritus laudet Dōminum.

Ant. Laudāte Dōminū in sanctis ejus ; laudāte eum in firmamento virtutis ejus. *v. 1.*

CAPITULUM. Apoc. 7. 12.

Benedictio , & clāritas , & sapiētia , & gratiarum actio , honor , & virtus , & fortitudo Deo nostro in sēcula seculōrum. Amen.

℞. Deo grātias.

Sic respondetur in fine omnium Capitulorum.

H Y M N U S.

Ecce jam præceps cadit
umbra noctis ,
Lucifer terris oriens coruscet ;

Pura nos ardor pius inturget

Præmere vota.

CHRISTE , qui lucis vapor es supernæ ,

Cesset errorum tenebrosus horror :

In tui fac nos bonus ambulare

Lumine vultus.

SUMMA laus summo super astra Patri ,

Filio compar homini Deoque ;

Nec tibi dispar , utriusque sacri

Nexus amoris. Amen.

℥. Prævenérunt oculi mei ad te diluculo , *℞.* Ut meditaretur clóquia tua. *Pf. 118. 148.*

Ad Benedíctus, Antiphona habetur in Proprio.

CANTICUM Zachariae.

Luc. 1. 68. ad 79.

Hymnus Deo propter datum hominibus Christum , lucem , misericordiam & salutem.

Benedíctus Dōminus Deus Israēl ; * quia visitavit , & fecit redemptionem plebis suæ ;

Et erexit cornu salutis nobis , * in domo David pueri sui.

Sicut locutus est per os sanctorum , * qui à seculo sunt , Prophetarum ejus ,

Salutem ex inimicis nostris , * & de manu omnium qui oderunt nos ;

Ad faciendam misericordiam cum patribus nostris , * & memorari testamenti sui sancti :

Jusjurandum quod juravit ad Abraham patrem nostrum , * datum se nobis ;

Ut sine timore , de manu inimicorum nostrorum liberati , * serviāmus illi ,

In sanctitate & justitia coram ipso * omnibus diebus nostris.

Et tu , puer , Propheta Altissimi vocaberis ; * præbis enim ante faciem Dōmini parare vias ejus ;

Ad dandam scientiam salutis plebi ejus , * in remissionem peccatorum eorum ,

Për viscera misericordiae Dei nostri , * in quibus visitavit nos oriens ex alto ,

Illuminare his qui in tenebris & in umbra mortis sedent, * ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.

Post Canticum dicitur Antiphona. Deinde, Dominus vobiscum ; R. Et cum spiritu tuo. Orémus. Tum Oratio propria cum integra conclusione ; & post Orationem , Dominus vobiscum ; R. Et cum spiritu tuo. Ps. Benedicamus Domino. R. Deo gratias.

Si qua occurrat commemoratio , hoc loco fit per Antiphonam, Versiculum, & Orationem ; qua sumuntur vel ex Proprio vel ex Communi , ut suis locis notatur.

Post ultimam commemorationem repetitur , Dominus vobiscum ; R. Et cum spiritu tuo. Ps. Benedicamus Domino. R. Deo gratias.

Post quamlibet Horam, si aliud Officium non sequatur, dicitur secretò, Fidelium animæ, &c. Deinde, Pater noster, secretò.

A D P R I M A M.

Pater, Ave, Credo, secretò.

Ps. Deus, in adiutorium, supra.

H Y M N U S.

JAM lucis orto sidere,
Deum precemur supplices,
Ut in diurnis actibus
Nos seruet à nocentibus.

LINGUAM refrænans tēperet,

Ne litis horror insonet :
Visum fovendo cōtegat,
Ne vanitates hauriat.

SINT pura cordis intima,
Absistat & vecordia ;
Carnis domet superbiam
Porus cibique parcitas.

Ut cum dies abscesserit,
Diemque nox exceperit,
Mundi per abstinentiam
Ipsi canamus gloriam.

PRÆSTA, Pater piissime,
Patrique compar Unice,
Sancto simul cum Spiritu
Regnans per omne sæculum.
Amen.

Ant. 1. D. Benedictus es,
Domine.

P S A L M U S 117.

Victis hostibus & adeptâ salute, liberatori & misericordî Deo Canticum.

Confitemini Domino
quoniam bonus, *
quoniam in sæculum
misericordia ejus.

Dicat nunc Israël quoniam
bonus, * quoniam in sæculum
misericordia ejus.

Dicat nunc domus Aáron,*
quoniam in sæculum misericordia ejus.

Dicant nunc qui timent
Dominum, * quoniam in
sæculum misericordia ejus.

De tribulatione invocavi
Dominum, * & exaudivit
me in latitudine Dominus.

Dominus mihi adiutor, *
non timebo quid faciat mihi
homo.

Dóminus mihi adjutor, *
& ego despiciam inimicos
meos.

Bonum est confidere in
Dómino, * quàm confidere
in hómine.

Bonum est sperare in Dó-
mino, * quàm sperare in
principibus.

Omnes gentes circuei-
erunt me; * & in nómine Dómini
quia ultus sum in eos.

Circumdantes circumde-
derunt me; * & in nómine
Dómini quia ultus sum in
eos.

Circumdedérunt me sicut
apes, & exarsérunt sicut
ignis in spinis; * & in nó-
mine Dómini quia ultus sum
in eos.

Impulsus, eversus sum ut
caderem, * & Dóminus sus-
cepit me.

Fortitúdo mea, & laus
mea Dóminus, * & factus
est mihi in salutem.

Vox exultatióis & sa-
lútis * in tabernaculis ju-
stórum.

Déxtera Dómini fecit vir-
tutem, déxtera Dómini exal-
távit me, * déxtera Dómini
fecit virtutem.

Non móriar, sed vivam; *
& narrábo ópera Dómini.

Castigans castigávit me
Dóminus, * & morti non
trádidit me.

Aperíte mihi portas justi-
tiz, ingressus in eas con-
fitebor Dómino: * hæc por-
ta Dómini, justí intrábunt
in eam.

Confitebor tibi quóniam
exaudisti me, * & factus es
mihi in salutem.

Lápidem quem reproba-
verunt ædificantes, * hic
factus est in caput anguli.

A Dómino factum est
istud, * & est mirábile in
óculis nostris.

Hæc est dies quam fecit
Dóminus; * exultemus &
letémur in ea.

O Dómine, salvum me
fac, ó Dómine, benè prof-
perare: * benedíctus qui ve-
nit in nómine Dómini.

Benediximus vobis de do-
mo Dómini: * Deus Dómi-
nus, & illúxit nobis.

Constituíte diem solém-
nem in condénsis, * usque
ad cornu altáris.

Deus meus es tu, & con-
fitebor tibi; * Deus meus
es tu, & exaltábo te.

Confitebor tibi quóniam
exaudisti me; * & factus es
mihi in salutem.

Confitemini Dómino quón-
iam bonus: * quóniam in
séculum misericórdia ejus.

PSALMUS 118.

*Legis divine laus & amor,
utilitas & sapientia.*

BEÁTI immaculáti in via, *
qui ámbulant in lege
Dómini.

Beáti qui scrutántur testi-
mónia ejus, * in toto corde
exquirunt eum.

Non enim qui operántur
iniquitatem, * in viis ejus
ambulavérunt,

Tu mandâsti * mandata tua custodiri nimis.

Upinam dirigantur viæ meæ * ad custodiendas justificationes tuas!

Tunc non confundar, * cum perspexero in omnibus mandatis tuis.

Confitebor tibi in directione cordis, * in eo quod didici iudicia justitiæ tuæ.

Justificationes tuas custodiam; * non me derelinquas usquequaque.

In quo corrigit adolescentior viam suam? * in custodiendo sermones tuos.

In toto corde meo exquisivi te; * ne repellas me à mandatis tuis.

In corde meo abscondi eloquia tua, * ut non peccem tibi.

Benedictus es, Domine, * doce me justificationes tuas.

In labiis meis * pronuntiavi omnia iudicia oris tui.

In via testimoniòrum tuòrum delectatus sum, * sicut in omnibus divitiis.

In mandatis tuis exercabor, * & considerabo vias tuas.

In justificationibus tuis meditabor, * non obliviscar sermones tuos.

Divisio PSALMI 118.

Retribue servo tuo; * vivifica me, & custodiam sermones tuos.

Revela oculos meos, * & considerabo mirabilia de lege tua.

Incola ego sum in terra; * non abscondas à me mandata tua.

Concupivit anima mea desiderare justificationes tuas * in omni tempore.

Increpasti superbos: * maledicti qui declinant à mandatis tuis.

Aufer à me opprobrium & contemptum: * quia testimonia tua exquisivi.

Etenim sedérunt principes, & adversum me loquebantur; * servus autem tuus exercebatur in justificationibus tuis;

Nam & testimonia tua meditatio mea est, * & consilium meum justificationes tuæ.

Adhæsit pavimento anima mea, * vivifica me secundum verbum tuum.

Vias meas enuntiavi, & exaudisti me; * doce me justificationes tuas.

Viam justificationum tuarum instrue me, * & exercabor in mirabilibus tuis.

Dormitavit anima mea præ tædio, * confirma me in verbis tuis.

Viam iniquitatis amove à me, * & de lege tua miserere mei.

Viam veritatis elégi, * iudicia tua non sum oblitus.

Adhæsi testimoniis tuis, Domine, * noli me confundere.

Viam mandatorum tuorum cucurri, * cum dilatasti cor meum.

*Quando fit Officium de
Dominica ut in Psalterio,
& in festis SS. Trinitatis
dicatur sequens*

S Y M B O L U M.

Quicumque vult salvus
esse, * ante omnia opus
est ut teneat catholicam fi-
dem,

Quam nisi quisque inte-
gram inviolatamque serva-
verit, * absque dubio in
æternum peribit.

Fides autem catholica hæc
est, * ut unum Deum in
Trinitate, & Trinitatem in
Unitate veneremur.

Neque confundentes per-
sonas, * neque substantiam
separantes :

Alia est enim persona Pa-
tris, alia Filii, * alia Spiri-
tus sancti.

Sed Patris, & Filii, &
Spiritus-sancti una est divi-
nitas, * æqualis gloria, co-
æterna majestas.

Qualis Pater, talis Filius, *
talis Spiritus-sanctus.

Increatus Pater, increatus
Filius, * increatus Spiritus-
sanctus.

Immensus Pater, immen-
sus Filius, * immensus Spi-
ritus-sanctus.

Æternus Pater, æternus
Filius, * æternus Spiritus-
sanctus :

Et tamen non tres æter-
ni; * sed unus æternus.

Sicut non tres increati, nec
tres immensi; * sed unus in-
creatus, & unus immensus.

Similiter omnipotens Pa-

ter, omnipotens Filius, *
omnipotens Spiritus-sanctus:
Et tamen non tres omni-
potentes; * sed unus omni-
potens.

Ita Deus Pater, Deus Fi-
lius, * Deus Spiritus-sanctus:
Et tamen non tres dii; *
sed unus est Deus.

Ita Dominus Pater, Dô-
minus Filius, * Dominus
Spiritus-sanctus;

Et tamen non tres Dômi-
ni; * sed unus est Dômi-
nus.

Quia sicut singillatim unâ-
quamque personam, Deum
ac Dôminum confiteri chri-
stianâ veritate compelli-
mur; * ita tres Deos aut Dô-
minos dicere catholicâ reli-
gione prohibemur.

Pater à nullo est factus, *
nec creatus, nec genitus.

Filius à Patre solo est; *
non factus, nec creatus, sed
genitus.

Spiritus-sanctus à Patre &
Filio; * non factus, nec
creatus, nec genitus, sed
procedens.

Unus ergo Pater, non tres
Patres; unus Filius, non tres
Filii; * unus Spiritus-sanctus,
non tres Spiritus-sancti.

Et in hac Trinitate nihil
prius aut posterius, nihil
majus aut minus; * sed totæ
tres personæ coæternæ sibi
sunt & coæquales.

Ita ut per omnia, sicut jam
suprà dictum est, * & Uni-
tas in Trinitate, & Trinitas
in Unitate veneranda sit.

Qui vult ergo salvus esse,*
ita de Trinitate sentiat.

Sed necessarium est ad
æternam salutem, * ut In-
carnationem quoque Domi-
ni nostri Jesu Christi fideli-
ter credat.

Est ergo fides recta, ut
credamus & confiteamur, *
quia Dominus noster Jesus
Christus Dei Filius, Deus &
homo est.

Deus est ex substantia Pa-
tris ante secula genitus; * &
homo est ex substantia ma-
tris in seculo natus.

Perfectus Deus, perfectus
homo; * ex anima ratio-
nali & humana carne sub-
sistens.

Æqualis Patri secundum
divinitatem; * minor Patre
secundum humanitatem.

Qui licet Deus sit & ho-
mo; * non duo tamen, sed
unus est Christus.

Unus autem non conver-
sione divinitatis in carnem; *
sed assumptione humanitatis
in Deum.

Unus omnino non confu-
sione substantiæ; * sed uni-
tate personæ.

Nam sicut anima rationá-
lis & caro unus est homo,*
ita Deus & homo unus est
Christus:

Qui passus est pro salute
nostra, descendit ad infe-
ros, * tertia die resurrexit à
mortuis;

Ascendit ad cœlos, sedet
ad dexteram Dei Patris om-
nipotentis, * inde venturus

est judicare vivos & mór-
tuos:

Ad cujus adventum om-
nes homines resurgere ha-
bent cum corpóribus suis,*
& reddituri sunt de factis
propriis rationem;

Et qui bona egerunt, ibunt
in vitam æternam; * qui verò
mala, in ignem æternum.

Hæc est fides cathólica, *
quam nisi quisque fideliter
firmiterque crediderit, sal-
vus esse non poterit.

Ant. Benedictus es, Dó-
mine, doce me justificatió-
nes tuas. *Psf.* 118. 12.

CAPITULUM. I. *Tim.* 1. 17.

R Egi seculórum immor-
tali, invisibili, soli Deo
honor & glória in secula se-
culórum. Amen. *R.* Deo
grátias.

R. breve. Christe Jesu fili
Dei vivi, * Miserere nobis.
Repetitur, Christe Jesu fili
Dei vivi, miserere nobis.
ψ. Qui sedes ad dexteram
Patris, * Miserere nobis.
Glória Patri, & Filio, &
Spirítui-sancto. *Repetitur*,
Christe Jesu fili Dei vivi,
miserere nobis. *Matt.* 16.
16. *Tob.* 8. 10. *Hebr.* 1. 3.

ψ. Exúrge, Dómine, ad-
juva nos, *R.* Et rédime nos
propter nomen tuum. *Psf.*
43. 17.

ψ. Dóminus vobiscum;
R. Et cum spíritu tuo.

Orémus. *ORATIO.*

[*In festis Annualibus ac
per eorum Officium, Oratio
festi premititur Orationi*

*i, & terminantur
& eadem conclu-*

nes Sanctos, (& vos, fratres,) orâre pro me ad Dôminum Deum nostrum.

Chorus respondet,

ine Deus omnîpotens, qui ad principijus diéi nos pervenisti, tuâ nos hodie virtute; ut ad nullum nostrum peccatum, sed ad tuam justitiam nostram procedant, dirigantur cogitationes & opera; Per Dôminum Jesum Christum tuum, qui regit & regnat in unitate sancti Deus, in a secula seculorum. Amen.

Misereatur tuus omnîpotens Deus, & dimissis peccatis tuis, perducat te ad vitam æternam. *Hebdomadarius dicit, Amen.*

Deinde Chorus repetit Confessionem; & ubi dictum est, vobis, fratres, & vos, fratres; dicit, tibi, pater, & te, pater.

Domine vobiscum;
cum spiritu tuo.
Benedicamus Dômino.
eo gratias.

Factâ Confessione à Choro, Hebdomadarius dicit,

Misereatur vestri omnîpotens Deus, & dimissis peccatis vestris, perducat vos ad vitam æternam. *℟. Amen.*

*de Hebdomadarius
Confessionem, medio
dicens,*

Qui solus recitat, semel dicit Confiteor, ut supra, omissis vocibus quæ clauduntur parenthesi. Deinde, Misereatur semel, ad quod dicit nostri, nostris, nos.

Confiteor Deo omnîpotenti, beatæ Mariæ virgini, beato Michaeli archangelo, beato Baptista, sanctis Petro & Paulo, & Sanctis, (& vobis,) quia peccavi in conversatione, verbo & mea culpa, mea culpa, meâ maximâ culpâ. recor beatam Mariam semper virginem, Michaellem archangelum, beatum Joannem, sanctos apostolum & Paulum, om-

Indulgentiam, absolutiōnem, & remissionem peccatorum nostrorum tribuat nobis omnîpotens & misericors Dôminus. *℟. Amen.*

AD OFFICIUM CAPITULI.

Primò Lector petit benedictionem, dicens, Jube, Domine, benè dicere. Hebdomadarius benedicit: Bonitatem, & disciplinam, & scientiam doceat nos Dôminus. Ps. 118. 66. Respondet Chorus, Amen. Tum fit lectio Canonis, qui qualibet

die varius legitur, & habetur in Proprio de Tempore, vel de Sanctis, post Lectiones Officii Nocturni, vel post laudes. In fine Canonis dicitur, Tu autem, Dómine, miserere nostri. Chorus respondet, Deo grátias.

[In Capitulo Ecclesia Metropolitana ad arbitrium Præcentoris, & pro opportunitate temporis, loco Canonis occurrentis, fit lectio brevis ex Concilio Aquisgranensi, quod est regula Canonicorum, eo ritu quo supra dictum est: & expositione lectionis dicti Concilii, à Præcentore paucis verbis factâ, legitur Martyrologium.]

[A privatim recitantibus post lectionem Canonis, omisso Martyrologio, quod extra Chorum ad libitum legitur, dicitur, ψ. Pretiosa, & Sancta Maria, ut infra.]

Deinde fit lectio Martyrologii seu denuntiatio Sanctorum, in cujus fine nihil respondetur, sed Hebdomadarius statim dicit,

ψ. Pretiosa in conspectu Domini. R. Mors Sanctorum ejus. Ps. 115. 6.

Et absolute sine Dominus vobiscum, & sine Oremus,

Sancta Maria, & omnes Sancti intercedant pro nobis ad Dominum; ut nos mereamur ab eo adjuvari & salvari, qui vivit & re-

gnat in sæcula seculorum. R. Amen.

Hebdomadarius dicit ψ. Adjutorium nostrum in nomine Domini, R. Qui fecit cælum & terram. Ps. 123. 8.

Submissiori voce dicit, Benedicite. Lector versus ad eum, Dóminus: & statim subjungit Hebdomadarius ad absolutionem Capituli,

ψ. Deus pacis apert vos in omni bono, ut faciatis ejus voluntatem; faciens in vobis quod placeat coram se per Jesum Christum, cui est glória in sæcula seculorum. R. Amen. Hebr. 13. 21.

Secretò, Fidélium animæ, &c.

Pater noster.

AD TERTIAM.

Pater, Ave, secretò.

ψ. Deus, in adjutorium.

HYMNUS.

NUNC sancte nobis Spiritus,
Unum Patri cum Filio,
Dignare promptus ingeri
Nostro refusus pectori.

Os, lingua, mens, sensus, vigor

Confessionem personent;
Flammescat igne caritas,
Accendat ardor proximos.

PRÆSTA, Pater piissime,
Patrique compar Unice,
Sancto simul cum Spiritu
Regnans per omne sæculum.
Amen.

Ant. 2. D. Véniant mihi.

Ex PSALMO 118.

Legem pone mihi, Dómine, viam justificationum tuarum, * & circumspice eam semper.

Ne mihi intellectum, & scilicet legem tuam, * & custodiam illam in toto corde meo.

Deduc me in semitam mandatorum tuorum, * quia ipsam volui.

Inclina cor meum in testimonia tua, * & non in vanitatem.

Averte oculos meos ne videant vanitatem; * in via tua vivifica me.

Statue servo tuo eloquium tuum * in timore tuo.

Amputa opprobrium meum quod suscipiatus sum; * quia judicia tua jucunda.

Ecce concupivi mandata tua; * in æquitate tua vivifica me.

Et veniat super me misericordia tua, Dómine, * salutare tuum secundum eloquium tuum.

Et respondebo exprobrantibus mihi verbum; * quia speravi in sermonibus tuis.

Et ne auferas de ore meo verbum veritatis usquequaque; * quia in judiciis tuis supersperavi.

Et custodiam legem tuam semper, * in seculum & in seculum seculi.

Et ambulabam in latitudine; * quia mandata tua exquisivi.

Et loquebar de testimoniis tuis in conspectu regum, * & non confundabar.

Et meditabar in mandatis tuis * quæ dilexi.

Et levavi manus meas ad mandata tua quæ dilexi, * & exercebar in justificationibus tuis.

Divisio PSALMI 118.

Memor esto verbi tui servo tuo, * in quo mihi spem dedisti.

Hæc me consolata est in humilitate mea; * quia eloquium tuum vivificavit me.

Superbi inique agebant usquequaque, * à lege autem tua non declinavi.

Memor fui iudiciorum tuorum à seculo, Dómine; * & consolatus sum.

Defectio tenuit me * pro peccatoribus derelinquentibus legem tuam.

Cantabiles mihi erant justificationes tuæ, * in loco peregrinationis meæ.

Memor fui nocte nominis tui, Dómine, * & custodivi legem tuam.

Hæc facta est mihi; * quia justificationes tuas exquisivi.

Portio mea, Dómine, * dixi custodire legem tuam.

Deprecatus sum faciem tuam in toto corde meo, * miserere mei secundum eloquium tuum.

Cogitavi vias meas, * & converti pedes meos in testimonia tua.

Paratus sum, & non sum

turbatus, * ut custodiam mandata tua.

Funes peccatorum circumplexi sunt me; * & legem tuam non sum oblitus.

Mediâ nocte surgebam ad confitendum tibi * super iudicia justificationis tuæ.

Particeps ego sum omnium timentium te, * & custodientium mandata tua.

Misericordiâ tuâ, Dômine, plena est terra; * justificationes tuas doce me.

Diviso PSALMI 118.

Bonitatem fecisti cum servo tuo, Dômine, * secundum verbum tuum.

Bonitatem, & disciplinam, & scientiam doce me; * quia mandatis tuis credidi.

Priusquam humiliarer, ego deliqui; * propterea eloquium tuum custodivi.

Bonus es tu, * & in bonitate tua doce me justificationes tuas.

Multiplicata est super me iniquitas superborum; * ego autem in toto corde meo scrutabor mandata tua.

Coagulatum est sicut lac cor eorum; * ego verò legem tuam meditatus sum.

Bonum mihi quia humiliasti me, * ut discam justificationes tuas.

Bonum mihi lex oris tui * super millia auri & argenti.

Manus tuæ fecerunt me, & plasmarunt me; * da mihi intellectum, & discam mandata tua.

Qui timent te videbunt me, & lætabuntur; * qui in verba tua supersperavi.

Cognovi, Dômine, quia æquitas iudicia tua. * & i veritate tua humiliasti me.

Fiat misericordia tua & consoletur me, * secundum eloquium tuum servo tuo.

Veniant mihi miserationes tuæ, & vivam; * qui lex tua meditatio mea est.

Confundantur superbi quia injuste iniquitatem fecerunt in me; * ego autem exercebor in mandatis tuis.

Convertantur mihi timentes te, * & qui novèrunt testimonia tua.

Fiat cor meum immaculatum in justificationibus tuis, * ut non confundar.

Ant. Veniant mihi miserationes tuæ, & vivam v. 77.

CAPITULUM. I. *Joan.* 4. 16

Deus caritas est: & qui manet in caritate, in Deo manet, & Deus in eo.

Rz. breve. Da mihi intellectum, Dômine, * Et scrutabor legem tuam, *Rz.* D mihi. *ψ.* Et custodiam illam in toto corde meo. * Et scrutabor. *Glória.* *Rz.* D mihi. *Psf.* 118. 34.

ψ. Deduc me in semitam mandatorum tuorum *Rz.* Quia ipsam volui. *Pj* 118. 35.

Oratio conveniens.

int
ia
ia
in
ur
2-
0

A D S E X T A M.

Pater, Ave, secretò.

† Deus, in adiutorium.

H Y M N U S.

RECTOR potens, verax
Deus,

Qui temperas rerum vices;
Spem dore mane perficis,
Et ignibus meridiem.

EXTINGUE flammam li-
tium,

Aufer calorem noxium,
Confer salutem corporum,
Veramque pacem cordium.

PRÆSTA, Pater piissime,
Patricque compar Unice,
Sancto simul cum Spiritu
Regnans per omne seculum.
Amen.

Ant. 7. d. Juravi, & statui.

Ex PSALMO 118.

DEFECIT in salutare tuum
anima mea, * & in
verbum tuum super-
speravi.

Defecerunt oculi mei in
eloquium tuum, * dicentes:
Quando consolaberis me?

Quia factus sum sicut uter
in pruina; * justificationes
tuas non sum oblitus.

Quot sunt dies servi tui? *
quando facies de sequen-
tibus me iudicium?

Narraverunt mihi iniqui
fabulationes, * sed non ut
lex tua.

Omnia mandata tua veri-
tas: * inique persecuti sunt
me, adjuva me.

Paulo minus consumma-
verunt me in terra; * ego

Pars Æstiva.

autem non dereliqui man-
data tua.

Secundum misericordiam
tuam vivifica me, * & custo-
diam testimonia oris tui.

In æternum, Domine, *
verbum tuum permanet in
cælo.

In generationem & ge-
nerationem veritas tua: *
fundasti terram, & perma-
net.

Ordinatione tua perseve-
rat dies; * quoniam omnia
serviunt tibi.

Nisi quod lex tua meditatio
mea est, * tunc forte peri-
issem in humilitate mea.

In æternum non oblivis-
car justificationes tuas; * quia
in ipsis vivificasti me.

Tuus sum ego, * salvum
me fac, quoniam justifica-
tiones tuas exquisivi.

Me expectaverunt pecca-
tores ut perderent me; * tes-
timonia tua intellexi.

Omnis consummationis
vidi finem; * latum man-
datum tuum nimis.

Diviso PSALMI 118.

QUOMODO dilexi legem
tuam, Domine! * tota
die meditatio mea est.

Super inimicos meos pru-
dentem me fecisti mandato
tuo, * quia in æternum mihi
est.

Super omnes docentes
me intellexi; * quia testi-
monia tua meditatio mea
est.

Super senes intellexi; *
quia mandata tua quærsivi.

*

Ab omni via mala prohibui pedes meos, * ut custodiam verba tua.

A judiciis tuis non declinavi; * quia tu legem posuisti mihi.

Quàm dulcia faucibus meis elóquia tua! * super mel ori meo.

A mandatis tuis intelléxi; * propterea odívi omnem viá iniquitátis.

Lucérna pédibus meis verbum tuum; * & lumen semitis tuis.

Jurávi, & statui * custodire judicia justitiæ tuæ.

Humiliátus sum usquequaque, Dómine; * vivifica me secundum verbum tuum.

Voluntária oris mei benelácita fac, Dómine; * & judicia tua doce me.

Anima mea in má nibus meis semper, * & legem tuam non sum oblítus.

Posuerunt peccatóres láqueum mihi, * & de mandatis tuis non errávi.

Hereditáre acquisívi testimónia tua in ætérnum; * quia exultatio cordis mei sunt.

Inclinávi cor meum ad faciéndas justificatiónes tuas in ætérnum, * propter retributió nem.

Diviso PSALMI 118.

INíquos ódio hábui, * & legem tuam diléxi.

Adjútor & suscéptor meus es tu; * & in verbum tuum supersperávi.

Declináte à me, malig-

ni, * & scrutabor mandata Dei mei.

Súscipe me secundum elóquium tuum, & vivam; * & non confundas me ab expectatióne mea.

Adjuva me, & salvus ero; * & meditabor in justificatió nibus tuis semper.

Sprevisti omnes discedentes à judiciis tuis; * quia injusta cogitatio eórum.

Prævaricantes reputávi omnes peccatóres terræ; * ideo diléxi testimónia tua.

Confige timóre tuo carnes meas, * à judiciis enim tuis timui.

Feci judícium & justitiam; * non tradas me calumniántibus me.

Súscipe servum tuum in bonum; * non calumnié tur me superbi.

Oculi mei defecerunt in salutare tuum, * & in elóquium justitiæ tuæ.

Fac cum servo tuo secundum misericórdiam tuam; * & justificatiónes tuas doce me.

Servus tuus sum ego; * da mihi intelléctum, ut sciám testimónia tua.

Tempus faciéndi, Dómine: * dissipaverunt legem tuam.

Idcò diléxi mandata tua, * super aurum & topázion.

Propterea ad ómnia mandata tua dirigébar; * omnem viam iniquam ódio hábui.

Ant. Jurávi, & statui custodire

Aspice iudicia iustitiæ tuæ.
Ps. 106.

CAPITULUM. 1. *Theff. 5.*
21. 22.

Omnia probare: quod bonum est tenere: ab omni
que mala abstinete vos.

2. *breve*, Fac cum servo
* Secundum misericordi-
am tuam; R. Fac. V. Et
justificationes tuas doce me.
* Secundum misericordiam
nam. Gloria. R. Fac. *Pf.*
118. 124.

V. Servus tuus sum ego;
da mihi intellectum, R. Ut
sciam testimonia tua. *Pf.*
118. 125.

Oratio conveniens.

AD NONAM.

Pater, Ave, *secretò.*

V. Deus, in adiutorium.

H Y M N U S.

REXUM Deus tenax vi-
gor,

Incorus in te permanens,
Læcis cernat tempora
Successibus determinans,

LARGIRE lucem vespere,
Quæ corda nunquã dederat,
Sed premium mortis sacræ
eternis instat gloria.

PÆSTA, Pater piissime,
Patrique compar Unice,
Sancto simul cum Spiritu
Regnans per omne sæculum.

Amen.

Ant. 8. a. Aspice in me.

Ex PsALMO 118.

Mirabilia testimonia
tua; * ideo scrutata
est ea anima mea.

Declaratio sermonum tuorum

Pars Æstiva.

illumina, * & intelle-
ctum dat parvulis.

Os meum aperui, & at-
traxi spiritum; * quia man-
data tua desiderabam.

Aspice in me, & miserere
mei * secundum iudicium
diligentium nomen tuum.

Gressus meos dirige se-
cundum eloquium tuum, *
& non dominetur mei om-
nis iniustitia.

Rédime me à calumpniis
hominum, * ut custodiam
mandata tua.

Faciem tuam illumina su-
per servum tuum, * & doce
me justificationes tuas.

Exitus aquarum deduxerunt
oculi mei; * quia non
custodiérunt legem tuam.

Iustus es, Domine, * &
rectum iudicium tuum.

Mandasti iustitiam testi-
monia tua, * & veritatem
tuam nimis.

Tabescere me fecit zelus
meus; * quia obliti sunt
verba tua inimici mei.

Ignitum eloquium tuum
vehementer, * & servus tuus
dilexit illud.

Adolescéntulus sum ego
& contéptus; * justifica-
tiones tuas non sum oblitus.

Iustitia tua, iustitia in
æternum; * & lex tua vé-
ritas.

Tribulatio & angustia in-
venérunt me; * mandata
tua meditatio mea est.

Æquitas testimonia tua
in æternum; * intellectum
da mihi, & vivam.

B

Divisio PSALMI 118.

Clamavi in roto corde meo, exaudi me, Domine; * justificationes tuas requiram.

Clamavi ad te, salvum me fac, * ut custodiam mandata tua.

Præveni in maturitate, & clamavi; * quia in verba tua supersperavi.

Prævenérunt oculi mei ad te dilectulo; * ut meditárer eloquia tua.

Vocem meam audi secundum misericordiam tuam, Domine; * & secundum iudicium tuum vivifica me.

Appropinquavérunt persequentes me iniquitati; * à lege autem tua longè facti sunt.

Propè es tu, Domine, * & omnes viæ tuæ veritas.

Initio cognovi de testimoniis tuis; * quia in æternum fundasti ea.

Vide humilitatem meam, & eripe me; * quia legem tuam non sum oblitus.

Judica iudicium meum, & redime me; * propter eloquium tuum vivifica me.

Longè à peccatoribus salus; * quia justificationes tuas non exquisierunt.

Misericordiae tuæ multæ, Domine; * secundum iudicium tuum vivifica me.

Multi qui persequuntur me, & tribulant me; * à testimoniis tuis non declinavi.

Vidi prævaricantes, & ta-

bescébam; * quia eloquia tua non custodiérunt.

Vide quoniam mandata tua dilexi, Domine; * in misericordia tua vivifica me.

Principium verborum tuorum veritas; * in æternum omnia iudicia iustitiæ tuæ.

Divisio PSALMI 118.

Princes persecuti sunt me gratis, * & à verbis tuis formidavit cor meum.

Lætabor ego super eloquia tua, * sicut qui invenit spolia multa.

Iniquitatem odio habui, & abominatus sum; * legem autem tuam dilexi.

Sépties in die laudem dixi tibi, * super iudicia iustitiæ tuæ.

Pax multa diligentibus legem tuam, * & non est illis scándalum.

Expectabam salutare tuum, Domine; * & mandata tua dilexi.

Custodivit ánima mea testimonia tua, * & dilexit ea vehementer.

Servavi mandata tua & testimonia tua; * quia omnes viæ meæ in conspectu tuo.

Appropinquet deprecatio mea in conspectu tuo, Domine; * juxta eloquium tuum da mihi intellectum.

Intret postulatio mea in conspectu tuo; * secundum eloquium tuum eripe me.

Eructábunt labia mea hymnum, * cum docueris me justificationes tuas.

Pronuntiabit lingua mea

eloquium tuum; * quia omnia mandata tua æquitas.

Fiat manus tua ut salvet me; * quoniam mandata tua *cap.*

Concupivi salutare tuum, Domine; * & lex tua meditatio mea est.

Vivet anima mea, & laudabit te; * & iudicia tua adjuvabunt me.

Erravi sicut ovis quæ perierit, * quære servum tuum, quia mandata tua non sum oblitus.

Ant. Aspice in me, & miserere mei. *Pf.* 118. 132.

CAPITULUM. 1. Cor. 6. 20.

Empi estis pretio magno: Eglorificate, & portate Deum in corpore vestro.

R. breve, Clamavi in toto corde meo: * Exaudi me, Domine; *R.* Clamavi. *ψ.* Iustificaciones tuas requiram. * Exaudi me, Domine. Glória.

R. Clamavi. *Pf.* 118. 145.

ψ. Clamavi ad te: saluum me fac, *R.* Ut custodiam mandata tua. *Pf.* 118. 146.

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

Pater noster. Ave, Maria.

ψ. Deus, in adiutorium.

Ant. 7. d. Dixit Dominus.

PSALMUS 109.

Christi divinitas & imperium, sacerdotium & victoria.

Dixit Dominus Domino meo; * Sede à dextris meis,

Donec ponam inimicos

tuos * scabellum pedum tuorum.

Virgam virtutis tuæ emittet Dominus ex Sion: * dominare in medio inimicorum tuorum.

Tecum principium in die virtutis tuæ in splendoribus sanctorum: * ex utero ante luciferum genui te.

Juravit Dominus, & non poenitebit eum; * Tu es Sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech.

Dominus à dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicabit in nationibus, implebit ruinas, * conquassabit capita in terra mulierum.

De torrente in via bibet, * propterea exaltabit caput.

Ant. Dixit Dominus Domino meo; Sede à dextris meis. *v. 1.*

Ant. 4. E. Fidélia.

PSALMUS 110.

Canticum Deo Redemptori.

Confitebor tibi, Domine, in toto corde meo, * in concilio iustorum, & congregatione.

Magna ópera Domini, * exquisita in omnes voluntates ejus.

Confessio & magnificentia opus ejus; * & justitia ejus manet in sæculum sæculi.

Memóriam fecit mirabilium suorum misericors

& miserátor Dóminus : *
escam dedit timéntibus se.

Memor erit in sêculum
testaménti sui : * virtútem
óperum suórum annuntiábit
pópulo suo,

Ut det illis hereditá-
tem géntium : * ópera má-
nuum ejus véritas & judi-
cium.

Fidélia ómnia mandata
ejus, confirmáta in sêculum
sêculi, * facta in veritate &
æquitáte.

Redemptionem misit pó-
pulo suo, * mandávit in
ætérnum testaméntum suú.

Sanctum & terríbile no-
men ejus : * iníitium sapién-
tiæ timor Dómini.

Intelléctus bonus ómni-
bus faciéntibus eum : * lau-
dátio ejus manet in sêculum
sêculi.

Ant. Fidélia ómnia man-
data ejus, confirmáta in sê-
culum sêculi v. 7.

Ant. 4. E. Qui timet
Dóminum.

PSALMUS III.

*Timenti Dominum prospe-
ritas ; gloria sublevanti
miseros ; peccatori cala-
mitas.*

BEatus vir qui timet Dó-
minum, * in mandátis
ejus volet nimis.

Potens in terra erit semen
ejus : * generatio rectórum
benedicétur.

Glória & divitiæ in domo
ejus ; * & justítia ejus manet
in sêculum sêculi.

Exórtum est in ténebris

lumen rectis, * miséricors,
& miserátor, & justus.

Jucúndus homo, qui mi-
serétur, & commodat ; dis-
pónet sermónes suos in ju-
dicio ; * quia in ætérnum
non commovébitur.

In memória ætérna erit
justus, * ab auditióne mala
non timebit.

Parátum cor ejus speráre
in Dómino, * confirmátum
est cor ejus, non commo-
vêbitur donec despíciat ini-
micos suos.

Dispérsit, dedit paupé-
ribus ; * justítia ejus ma-
net in sêculum sêculi, cor-
nu ejus exaltábitur in gló-
ria.

Peccátor vidébit, & iras-
cétur ; déntibus suis fremet,
& tabéscet : * desidérium
peccatórum peribit.

Ant. Qui timet Dóminum,
in mandátis ejus volet ni-
mis. v. 1.

Ant. 7. c. Sit nomen Dó-
mini.

PSALMUS III.

*Laudes Domino super om-
nia excelso, & humiles
exaltanti.*

LAudáte, púeri, Dómi-
num, * laudáte nomen
Dómini.

Sit nomen Dómini bene-
dictum * ex hoc nunc &
usque in sêculum.

A solis ortu usque ad oc-
cásum * laudábile nomen
Dómini.

Excélsus super omnes gen-

tes Dóminus, * & super cœ-
los glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus
noster, * qui in altis hábitat,
& cœlia respicit in cœlo,
& in terra?

Suscitans à terra inopem,*
& de stercore érigenz paú-
perem,

Ut colloct cum cum prin-
cipibus, * cum principibus
populi sui;

Qui habitare facit steri-
lem in domo, * matrem fi-
liorum lætāntem.

Ant. Sit nomen Dómini
benedictum ex hoc nunc &
usque in sœculum. v. 2.

Ant. 1. D. 2. Nos qui ví-
vimus.

PSALMUS 113.

*Dei potentia; idolorum va-
nitas; invocatur Dei be-
nedictio in suos.*

IN exitu Israël de Ægyp-
to, * domus Jacob de pó-
pulo bárbaro,

Facta est Judæa sanctifi-
cátio ejus, * Israël potéstas
ejus.

Mare vidit, & fugit; *
Jordánis convérsus est re-
trórsum.

Montes exultavérunt ut
anetes, * & colles sicut agni
óvium.

Quid est tibi, mare, quòd
fugisti? * & tu, Jordánis,
quia convérsus es retrór-
sum?

Montes, exultástis sicut
anetes? * & colles, sicut
agni óvium?

A fácie Dómini mota est

terra, * à fácie Dei Jacob,

Qui convértit petram in
stagna aquárum, * & rupem
in fontes aquárum.

Non nobis, Dómine, non
nobis, * sed nómini tuo da
glóriam super misericórdia
tua & veritate tua;

Nequándo dicant gen-
tes: * Ubi est Deus eórum?

Deus autem noster in cœ-
lo; * ómnia quæcúmque vó-
luit, fecit.

Simulácrá géntium, ar-
géntum & aurum, * ópera
mánuum hóminum:

Os habent, & non loquén-
tur; * óculos habent, & non
vidébunt;

Aures habent, & non aú-
dient; * nares habent, &
non odorábunt;

Manus habent, & non
palpábunt; * pedes habent,
& non ambulábunt; non cla-
mábunt in gútture suo.

Símiles illis fiant qui fá-
ciunt ea, * & omnes qui
confidunt in eis.

Domus Israël sperávit in
Dómino, * adjútor eórum
& protéctor eórum est.

Domus Aáron sperávit in
Dómino, * adjútor eórum
& protéctor eórum est.

Qui timent Dóminum
speravérunt in Dómino, *
adjútor eórum & protéctor
eórum est.

Dóminus memor fuit no-
strí, * & benedixit nobis.

Benedixit dómui Israël, *
benedixit dómui Aáron.

Benedixit ómnibus qui ti-

ment Dominum, * pariter
cum sanctorum.

Aduerit Dominus super
vos, * super vos, & super
filios vestros.

Benedicite vos a Dómi-
no, * qui fecit coelum &
terram.

Caelum coeli Dómino, *
terram autem dedit filiis ho-
minum.

Non mortui laudabant
te, Domine, * neque om-
nes qui descendunt in infer-
rum.

Sed nos qui vivimus,
benedicimus Dómino * ex
hoc nunc & usque in sécu-
lum.

Ant. Nos qui vivimus,
benedicimus Dómino. v.
27.

CAPITULUM. 2. Cor.

1. 3. 4.

Benedictus Deus, & Pa-
ter Dómini nostri Jesu
Christi, Pater misericordiá-
rum, & Deus totius con-
solationis, qui consolatur
nos in omni tribulatione
nostra.

H Y M N U S.

Lucis Créator óptime,
Mentes subis, sensus rege;
Nobis tuæ sol grátia
Lucere nunquam desinat.

En nox diúrno sideri
Succédit; æternus dies,
Caligo nulla quem tegit,
Erróris umbras discute.

A B S T E R G E quidquid
noxium
Letháls afflavit lucis :

Intenta oratio mens nūq̃
Te preceat unum cogitem.

Dei forma mortales parvi
Inter caduca volvimur,
Sanctus supernam ingerit
Sublimi ardor passionem.

In te salutaris anchoram
Spes fundet; in poti ter-
ridos

Vitæ humiliter, in tuo
Detur finis quietis.

Duo Patri in gloria,
Ejúsque soli Fido.
Tibi que, sancte-Spiritus,
In sempiterna sécula.

Amen.

ŷ. Dirigatur oratio mea
sicut incensum in conspectu
tuo : r. Elevatio manuum
mearum, sacrificium ves-
pertinum. Ps. 140. 2.

*Ad Magnificat, Antipho-
na ut in Proprio.*

CANTICUM B. Mariæ Vir-
ginis. Luc. 1. 46. ad 55.

*Canticum Deo super eos hu-
milianti, humiles exal-
tanti, & murum libe-
ranti.*

Magnificat * ánima mea
Dóminum;

Et exultavit spiritus meus *
in Deo salutári meo;

Quia respexit humilitá-
tem ancillæ suæ; * ecce
enim ex hoc beátam me di-
cent omnes generationes;

Quia fecit mihi magna qui
potens est, * & sanctum
nomen ejus:

Et misericórdia ejus à pro-
génie in progénies * timén-
tibus eum.

Feriâ secundâ ad Officium Nocturnum.

31

præsentiam in brachio
dispersit superbos
in cordis sui.

uit potentes de se-
exaltavit humiles.

ates implévit bo-
& divites dimisit

it Israël puerum
recordatus miseri-
iæ,

ocutus est ad patres
* Abraham, & sé-
; in sæcula.

e dicitur Antipho-
atio conveniens.

, si occurrat aliqua
oratio de Sancto,
; & sic in sequen-
riis.

ominica tertia post
ten ad Adventum
ns Commemoratio
omnibus Domini-
undo fit de Domi-
extra tamen. Osta-

Qui peccatum non
peccata nostra ipse
in corpore suo su-
um; ut peccatis
justitiæ vivamus.

2. 22. 24.
isit verbum suum,
it eos,
eripuit eos de in-
ous eorum. Ps. 106.

ius. ORATIO.

tuâ nos, quæsu-
, Domine, pace
quos per lignum
crucis redimere di-
s; Qui vivis.

FERIA SECUNDA.

AD OFFICIUM NOCT.

Pater. Ave. Credo.

Domine, labia mea apé-
ries, *suprà*, 1.

ψ. Deus, in adiutorium,
&c.

Et sic aliis diebus.

Invitatorium, Venite,
* Exultemus Domino, *Pf.*
94. 1.

Continuatur Psalmus, Ju-
bilémus Deo salutari nos-
tro, &c. *ut suprà*, 2.

H Y M N U S.

TU, Christe, sopitos vo-
cas;
Spreto cubili surgimus:
Sacris decet nos canticis
Noctis quietem rumpere.

Te lingua primum concé-
nat,

Te mentis ardor ámbiat,
Te júgiter nox prædicet,
Laudet dies te júgiter.

T O T O S tibi nos vín-
dica,

Tibique sic fac vivere,
Ut áctuum sis ómnium
Et finis & primórdium.

DEO Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Tibique, sancte-Spíritus,
In sempitérna sæcula.

Amen.

*In Feriis & aliis Officiis
trium Lætionum, novem
Psalmi positi ad singulas
Ferias dicuntur pro unico
Nocturno.*

PS O I. NOCTURNO.*Ant. 1. a. Respice.***PSALMUS 12.***Anima in Deo confidentis securitas.***I**N Domino confido : *
quomodo dicitis animæ
meæ , Transmîgra in
moruem sicut passer ?Quoniam ecce peccatores
intendérunt arcum , pa-
ravérunt sagittas suas in
phâretra , * ut sagittent in
obscurò rectos corde.Quoniam quæ perfecisti ,
destruxérunt : * justus au-
tem quid fecit ?Dóminus in templo san-
cto suo , * Dóminus in cælo
sedes ejus :Oculi ejus in pauperem
respiciunt ; * palpebræ ejus
interrogant filios homi-
num.Dóminus interrogat ju-
stum , & impium : * qui au-
tem diligit iniquitatem , odit
animam suam.Pluet super peccatores lá-
queos : * ignis , & sulfur ,
& spiritus procellarum pars
calicis eorum.Quoniam justus Dómi-
nus , & justitias dilexit : *
æquitatem vidit vultus ejus.**PSALMUS 11.***Anima calumniis desolata ,
Deum protectorem invo-
cat & sperat.***S**alvum me fac , Dómine ,
quoniam defecit sanc-
tus : * quoniam dimínutæ
sunt veritates à filiis homi-
num.Vara locuti sunt mul-
ti : quæque ad proximum suum ;
* labia dolosa , in corde &
corde locuti sunt.Dispêrdat Dominus uni-
vêrsa labia dolosa , * &
linguam magniloquam ,Qui dixerunt : Linguam
nostram magnificabimus ,
labia nostra à nobis sunt : *
quis noster Dominus est ?Propter misèriam ino-
pium & gemitum pauperum ,
nunc exurgam , * dicit Dó-
minus.Ponam in salutari ; * fidu-
cialiter agam in eo.Elóquia Dómini , eló-
quia casta ; * argéntum igne
examinátum , probátum ter-
ræ , purgátum séptuplûm.Tu , Dómine , servabis
nos : * & custódies nos à ge-
neratione hac in ætérnum.In circuitu impii ámbu-
lant : * secundum altitudi-
nem tuam multiplicasti fi-
lios hominum.**PSALMUS 12.***Anima confidentis & afflictæ
deprecatio.***U**squequo , Dómine ,
obliviscéris me in fi-
nem ? * usquequo avértis
faciem tuam à me ?Quândiu ponam consília
in anima mea , * dolórem
in corde meo per diem ?Usquequo exaltabitur ini-
micus meus super me ? *
respice , & exáudi me , Dó-
mine Deus meus.Illúmina oculos meos , ne
unquam obdormiam in mor-

quando dicat inimicus: Prævalui adversus te.

1. Tribulant me, exultá-
motus fuero; * ego
in misericórdia tua

habitat cor meum in sa-
lute, * cantábo Dó-
ni bona tribuit mihi,
am nómini Dómini

2. Réspice, & exáudi
vómine Deus meus.

3. I. NOCTURNO.

3. c. Consérva me.

A L M U S 13.

*in malitia; bonis è-
rit & erit liberator.*

insipiens in corde

1. * Non est Deus.

impii sunt, & abomi-

facti sunt in studiis

non est qui faciat

, non est usque ad

Deus de cælo prospé-

et filios hóminum, *

ut si est intélligens,

irrens Deum.

es declinavérunt, fi-

ctiles facti sunt: *

qui faciat bonum,

usque ad unum.

crum patens est gut-

um; linguis suis

agébant; * vené-

pidum sub lábiis eo-

rum os maledictióne

núidine plenum est: *

pedes eórum ad ef-

fundum sanguinem.

Contritio & infelicitas in
viis eórum, & viam pacis
non cognovérunt: * non
est timor Dei ante óculos
eórum.

Nonne cognóscunt ome-
nes qui operántur iniquitá-
tem, * qui dévorant ple-
bem meam sicut escam pa-
nis?

Dóminum non invocavé-
runt: * illic trepidavérunt
timóre, ubi non erat ti-
mor.

Quóniam Dóminus in ge-
neratióne iusta est: * con-
sílium inopis confudístis,
quóniam Dóminus spes ejus
est.

Quis dabit ex Sion salu-
táre Israël? * cum avérte-
rit Dóminus captivitátem ple-
bis suæ, exultábit Jacob, &
lætábitur Israël.

P S A L M U S 14.

Qua sit ad cælum via?

Domine, quis habitábit
in tabernáculo tuo? *
aut quis requiescet in monte
sancto tuo?

Qui ingreditur sine mácu-
la, * & operátur iustitiam:

Qui loquitur veritátem in
corde suo; * qui non egit
dolum in lingua sua:

Nec fecit próximo suo
malum, * & oppróbrium
non accépit adversus próxi-
mos suos.

Ad nihilum dedúctus est
in conspéctu ejus malignus; *
timéntes autem Dóminum
glorificat.

Qui jurat próximo suo, &

34 *Feriâ secundâ ad Officiu Nocturnu.*

non decipit; * qui pecuniam suam non dedit ad usuram, & mûnera super innocentem non accëpit.

Qui facit hæc, * non morëbitur in æternu.

PSALMUS 15.

Deus hereditas iusti; eum protegit; à morte suscitabit & in æternu beabit.

Conserva me., Dômine, quoniam speravi in te: * dixi Dômino, Deus meus es tu, quoniam bonorum meorum non eges.

Sanctis qui sunt in terra ejus, * mirificavit omnes voluntates meas in eis.

Multiplicatæ sunt infirmitates eorum; * postea acceleraverunt.

Non congregabo conventicula eorum de sanguinibus; * nec meminerò nominum eorum per labia mea.

Dôminus pars hereditatis meæ, & calicis mei: * tu es qui restitues hereditatem meam mihi.

Funes ceciderunt mihi in præclaris; * etenim hereditas mea præclara est mihi.

Benedicam Dôminu, qui tribuit mihi intellectu; * insuper & usque ad noctem increpuerunt me renes mei.

Providëbam Dôminu in conspectu meo semper; * quoniam à dextris est mihi ne commovear.

Propter hoc lætatum est cor meum, & exultavit lingua mea: * insuper & caro mea requiescet in spe:

Quoniam non deques animam meam fërno; * nec dabis satuum videre corrupti.

Notas mihi fecisti vitæ; adimplëbis mercedem cum vultu tuo: * et cætationes in dextera tua que in finem.

Ant. Conserva me Dômine, quoniam speravi in te. *Pf.* 15. 1.

PRO. III. NOCTURNU

Ant. 1. D. Përfice vias meas.

PSALMUS 108. *Iustus in angustiis postulat & sperat opem & felicitatem.*

Exaudi, Dômine, etiam meam: * in deprecationem meam. Auribus percipe clamorem meum, * non in dolosis.

De vultu tuo iudicium meum prodeat: * oculus videant æquitates.

Probasti cor meum, visitasti nocte: * investigasti, & non inventa in me iniquitas.

Ut non loquatur os opus hominum: * per verba labiorum tuorum custodivi vias duras.

Përfice gressus meos sëmitem tuis, * ut non veantur vestigia mea.

Ego clamavi, quia exaudisti me, Deus: clina aurem tuam mihi exaudi verba mea.

Mirifica misericordiam tuam.

mas, * qui salvos facis
sperantes in te.

A resistentibus dextera
tua custodi me, * ut pu-
pillam oculi.

Sub umbra alarum tuarum
protege me, * a facie im-
piorum qui me affligerunt.

Inimici mei animam meam
circumdederunt, ad pe-
scum concluserunt: * os eo-
rum locutum est superbiam.

Projicientes me nunc cir-
cumdederunt me: * oculos
suos statuerunt declinare in
terram.

Susceperunt me sicut leo
paratus ad praedam, * &
sicut catulus leonis habitans
in abditis.

Exurge, Domine, praeve-
ni eum, & supplantare eum: *
eripe animam meam ab im-
pio, frangere eam tuam ab ini-
micis manus tuae.

Domine, a paucis de terra
divide eos in vita eorum: *
de absconditis tuis adimple-
tus est venter eorum.

Saturati sunt filii: * &
dimiserunt reliquias suas
parvulis suis.

Ego autem in iustitia ap-
parebo conspectui tuo: *
laetabor, cum apparuerit
gloria tua.

PSALMUS 17.

*Vidit hostibus & adeptis sa-
lute, triumphatori Deo,
Christi Ecclesia & anima
Canticum.*

Diligam te, Domine, for-
titudo mea: * Dominus
firmamentum meum, & re-

fugium meum, & liberator
meus.

Deus meus adiutor meus, *
& sperabo in eum.

Protector meus, & cornu
salutis meae, * & susceptor
meus.

Laudans invocabo Domi-
num; * & ab inimicis meis
salvus ero.

Circumdederunt me do-
lores mortis, * & torrentes
iniquitatis conturbaverunt
me.

Dolores inferni circumde-
derunt me: * preoccupa-
verunt me laquei mortis.

In tribulatione mea in-
vocavi Dominum, * & ad
Deum meum clamavi:

Et exaudivit de templo
sancto suo vocem meam; *
& clamor meus in conspectu
ejus introivit in aures ejus.

Commota est & contré-
muit terra: fundamenta
montium conturbata sunt,
& commota sunt; * quo-
niam iratus est eis.

Ascendit fumus in ira ejus,
& ignis a facie ejus exarsit: *
carbones succensi sunt ab eo.

Inclinavit coelos, & des-
cendit: * & caligo sub pé-
dibus ejus.

Et ascendit super Chéru-
bim, & volavit: * volavit
super pennas ventorum.

Et posuit tenebras latibu-
lum suum, in circuitu ejus
tabernaculum ejus: * tene-
brosa aqua in nubibus aeris.

Præ fulgore in conspectu
ejus nubes transierunt, *

grando, & carbones ignis.

Et intónuit de cœlo Dóminus, & Altíssimus dedit vocem suam : * grando, & carbones ignis.

Et misit sagittas suas, & dissipávit eos : * fúlgura multiplicávit, & conturbávit eos.

Et apparuerunt fontes aquarum, * & revelata sunt fundaménta orbis terrarum,

Ab increpatione tua, Dómine, * ab inspiratione spiritus iræ tuæ.

Misit de summo, & accépit me ; * & assumpsit me de aquis multis.

Eripuit me de inimicis meis fortissimis, & ab his qui odérunt me ; * quóniam confortati sunt super me.

Prævenérunt me in die afflictionis meæ ; * & factus est Dóminus protector meus.

Et eduxit me in latitudinem : * salvum me fecit, quóniam voluit me.

Et retribuet mihi Dóminus secundum justitiam meam, * & secundum puritatem manuum mearum retribuet mihi :

Quia custodivi vias Dómini, * nec impiè gessi à Deo meo.

Quóniam ómnia iudicia ejus in conspectu meo, * & justitias ejus non repuli à me.

Et ero immaculatus cum eo, * & observábo me ab iniquitate mea.

Et retribuet mihi Dóminus secundum justitiam meam, * & secundum puritatem manuum mearum in conspectu oculorum ejus.

Cum sancto sanctus eris, * & cum viro innocente innocens eris.

Et cum electo electus eris, * & cum perverso perverseris.

Quóniam tu populum humilem salvum facies, * & oculos superborum humiliabis.

Quóniam tu illuminas lucernam meam, Dómine : * Deus meus, illumina tenebras meas.

Quóniam in te eripiar à tentatione, * & in Deo meo transgrediar murum.

Diviso PSALMI 17.

Deus meus, impolluta via ejus : eloquia Dómini igne examinata : * protector est ómnium sperantium in se.

Quóniam quis Deus præter Dóminum ? * aut quis Deus præter Deum nostrum ?

Deus qui præcinxit me virtute, * & posuit immaculatam viam meam.

Qui perfecit pedes meos tanquam cervorum ; * & super excelsa stans me :

Qui docet manus meas ad prællum : * & posuisti ut areum æreum brachia mea ;

Et dedisti mihi protectionem salutis tuæ, * & dextera tua suscepit me ;

Disciplina tua corréxit
me; * & disciplina
me docébit.

Et gressus meos sub-
* & non sunt in-
vestigata mea.

Quia inimicos meos,
rehéndam illos; *
convertar, donec de-

ceperint ingam illos, nec
possunt stare; * cadent
sedes meos.

Recrexisti me virtute
tua, * & supplan-
tantes in me sub-

versarios meos dedisti
terram, * & odientes
hereditasti.

Reverberaverunt, nec erat
quod faceret: * ad Dó-
mínũ; nec exaudivit eos.
Reverberavi eos ut pul-
verem faciem venti; *
in platearum delébo-

rum es me de contradi-
ctione populi; * consti-
tuit in caput gentium.

Reverberavi quem non co-
servavit mihi; * in
auribus obedivit mihi.

Alieni mentiti sunt
* filii alieni invete-
runt, & claudicaverunt
super visceribus suis.

Reverberavit Dóminus, & bene-
dixit Deus meus; * & exal-
tavit Deus salutis meæ.

Reverberavit, qui das vindictas
& subdis populos sub
regibus; liberátor meus de
superioribus meis iracundis.

Et ab insurgentibus in me
exaltabis me; * à viro ini-
quo eripies me.

Propterea confitebor tibi
in nationibus, Dómine; * &
nómini tuo psalmum dicam.

Magnificans salutes Regis
ejus, & faciens misericor-
diam christo suo David, *
& semini ejus usque in sé-
culum.

Ant. Perfice gressus meos
in semitis tuis, ut non mo-
veantur vestigia mea. *Pf.*
16. 6.

Ps. Illumina oculos meos
Reverberavi. Ne unquam obdormiam
in morte. *Pf.* 12. 4.

Pater, secreta. *Ps.* Et ne
ne nos.

*Benedictiones, ut ordi-
nantur post Psalterium.*

*Lectiones cum rrrrr. ut
in Proprio de Tempore.*

*Non dicitur Te Deum in
Feriis, nisi Tempore Pas-
chali.*

Ps. Sacerd. Cantabo Dómi-
no qui bona tribuit mihi,
&c. Et psallam nómini Dó-
mini altissimi. *Pf.* 12. 7.

A D L A U D E S.

Ps. Deus, in adiutorium.

Ant. 8. c. Cœli enarrant.

PSALMUS 18.

*Splendidus sol, lex Domi-
ni pulchrior; dulces cœli,
timor Dei dulcior & uti-
lior.*

Cœli enarrant glóriam
Dei, * & ópera má-
nuum ejus annúnciat
firmamentum.

Dies diēi eructat verbum,*
& nox nocti indicat sciē-
tiam.

Non sunt loquēlæ, neque
sermōnes, * quorum non
audiāntur voces eōrum.

In omnem terram exiit
sonus eōrum, * & in fines
orbis terræ verba eōrum.

In sole pōsuit tabernacu-
lum suum; * & ipse tan-
quam sponsus procedens de
thalamo suo:

Exultavit ut gigas ad cur-
rēdam viam: * à summo
cœlo egressus ejus:

Et occursus ejus usque ad
summum ejus; * nec est qui
se abscondat à calore ejus.

Lex Dómini immaculata,
convértens ánimas: * testi-
mónium Dómini fidèle, sa-
piētiâ præstans parvulis.

Justitiæ Dómini rectæ, læ-
tificantes corda: * præcep-
tum Dómini lúcidum, illú-
minans óculos.

Timor Dómini sanctus,
përmanens in sèculum sècu-
li: * judícia Dómini vera,
justificata in semetipsa.

Desiderabilia super aurum
& lapidem pretiósium mul-
tùm; * & dulcióra super
mel & favum.

Etenim servus tuus custó-
dit ea; * in custodiēdis il-
lis retribúto multa.

Delicta quis intélligit? *
ab occultis meis munda me,
& ab aliénis parce servo
tuo.

Si meî non fuerint dominá-
ti, tunc immaculátus ero, *

& emundabor à delicto má-
ximo.

Et erunt ut compláceant
elóquia oris mei; * & me-
ditatio cordis mei in conf-
pèctu tuo semper.

Dómine, adjutor meus, *
& redemptor meus.

Ant. Cœli enarrant gló-
riam Dei, & ópera má-
nuum ejus annúntiat firma-
méntum v. 1.

Ant. 8. G. In nómine.

PSALMUS 19.

Votum pro Principe.

EXaúdiat te Dóminus in
die tribulatiónis; * pró-
tegat te nomen Dei Jacob.

Mittat tibi auxiliū de
sancto, * & de Sion tueá-
tur te.

Memor sit omnis sacrifi-
cii tui, * & holocaustum
tuum pingue fiat.

Tribuat tibi secúndum
cor tuum, * & omne con-
siliū tuum confirmet.

Lætábitur in salutári
tuo, * & in nómine Dei
nostri magnificábitur.

Impleat Dóminus omnes
petitiónes tuas: * nunc co-
gnóvi quóniam saluum fecit
Dóminus christum suum.

Exaúdiet illum de cœlo
sancto suo: * in potentáti-
bus salus dexteræ ejus.

Hi in curribus, & hi in
equis: * nos autem in nó-
mine Dómini Dei nostri in-
vocábitur.

Ipsi obligati sunt, & ce-
cidérunt: * nos autem sur-
réximus, & erecti sumus.

Dómine, saluum fac regem; * & exaudi nos in die quâ invocavérimus te.

Ant. In nómine Dei nostri magnificábitur. v. 5.

Ant. 7. a. Exaltáre, Dómine.

PSALMUS 20.

Ob victoriam de hostibus reportatam hymnus eucharisticus Deo.

Dómine, in virtute tua lætábitur rex; * & super salutáre tuum exultábit vehementer.

Desidérium cordis ejus tribuisti ei, * & voluntate labiõrum ejus non fraudásti eum.

Quóniam prævenísti eum in benedictionibus dulcedinis: * posuísti in cápite ejus coronam de lapide pretiõso.

Vitam petiit à te; * & tribuísti ei longitudinem dierum in sæculum, & in sæculum sæculi.

Magna est glória ejus in salutári tuo: * glóriam & magnum decórem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictionem in sæculum sæculi: * lætificábis eum in gáudio cum vultu tuo:

Quóniam rex sperat in Dómino, * & in misericórdia Altíssimi non commovébitur.

Inveniátur manus tua omnibus inimicis tuis: * dextera tua invéniat omnes qui te odérunt.

Pones eos ut clibanum

ignis in témpore vultus tui: * Dóminus in ira sua conturbábit eos, & devorábit eos ignis.

Fructum eõrum de terra perdes, * & semen eõrum à filiis hominum;

Quóniam declinavérunt in te mala; * cogitavérunt consilia quæ non potuerunt stabilire.

Quóniam pones eos dorsum; * in reliquiis tuis præparábis vultum eõrum.

Exaltáre, Dómine, in virtute tua: * cantábitus & psallémus virtutes tuas.

Ant. Exaltáre, Dómine, in virtute tua: cantábitus & psallémus virtutes tuas. v. 17.

Ant. 1. a. Confitémini. CANTICUM *Isaia. c. 12.*
1. ad fin.

Celebrat anima Deum placatum, salvantem & inter homines habitantem.

CONFITEBOR tibi, Dómine, quóniam iratus es mihi; * convérsus est furor tuus, & consolátus es me.

Ecce Deus salvátor meus; * fiduciáliter agam, & non timebo;

Quia fortitúdo mea, & laus mea Dóminus, * & factus est mihi in salutem.

Hauriétis aquas in gáudio de fõntibus Salvatóris; * & dicéris in die illa: Confitémini Dómino, & invocáte nomen ejus:

Notas facite in pópulis adinventiões ejus: * me-

mentôte quóniam excélsus est nomen ejus.

Cantáte Dómino, quóniam magnificè fecit; * annuntiáte hoc in univérſa terra.

Exúlta, & lauda, habitá-
tio Sion; * quia magnus in
medio tuí Sanctus Israël.

Ant. Confitémini Dómi-
no, & invocáte nomen ejus.

¶. 4.

[*In Festis, loco superioris
Cantici, dicitur sequens*

CANTICUM. *Eccli.* 39.

19. ad 25.

*Omnium creatori & inspec-
tori Deo Canticum.*

Collaudáte canticum, &
benedicite Dóminum *
in opéribus suis.

Date nómini ejus magni-
ficéntiam, & confitémini il-
li * in voce labiôrum vestro-
rum, & in canticis labiô-
rum, & citharis,

Et sic dicétis in confessió-
ne: * Opera Dómini uni-
vérſa bona valde.

In verbo ejus sterit aqua
sicut congéries: * & in ser-
móne oris illius sicut exce-
ptória aquárum:

Quóniam in præcepto ip-
sius placor fit, * & non est
minoratio in salúte ipsius.

Opera omnis carnis co-
ram illo, * & non est quid-
quam absconditum ab ocu-
lis ejus.

A século usque in sécu-
lum réspicit, * & nihil est
mirábile in conspéctu ejus.]

Ant. 1. a. Senes.

PSALMUS *Laudum* 148:
*Cœlum & terram Deus crea-
vit; hymnus sit Deo cœli
& terre.*

Laudáte Dóminum de
cœlis; * laudáte eum
in excélsis:

Laudáte eum, omnes An-
geli ejus; * laudáte eum,
omnes virtútes ejus:

Laudáte eum, sol & luna; *
laudáte eum, omnes stel-
læ & lumen:

Laudáte eum, cœli cœló-
rum; * & aquæ omnes quæ
super cœlos sunt, laudent
nomen Dómini,

Quia ipse dixit, & facta
sunt; * ipse mandávit, &
creata sunt.

Stáruit ea in ætérnum, &
in século séculi: * præ-
ceptum pósuit, & non præ-
teríbit.

Laudáte Dóminum de ter-
ra, * dracones, & omnes
abyssi;

Ignis, grando, nix, glá-
cies, spiritus procellárum, *
quæ faciunt verbum ejus;

Montes & omnes col-
les, * ligna fructífera, &
omnes cedri;

Béstię, & univérſa péco-
ra, * serpéntes & volúcres
pennatæ:

Reges terræ & omnes
pópuli, * príncipes, & om-
nes júdices terræ,

Juvenes & vírgines, senes
cum junióribus laudent no-
men Dómini; * quia exal-
tátum est nomen ejus solius.

Confessio ejus super ec-

Feriâ secundâ ad Primam.

41

terram ; * & exaltâ-
au pópuli sui.

inus ómnibus sanctis
filiis Israël , pópulo
inquánti sibi.

Senes cum junióribus
: nomén Dñi. *v. 12.*

U L U M. Rom. 13.

12. 13.

x præcéssit, dies au-
m appropinquávit :
nus ergo ópera te-
um , & induámur ar-
is ; sicut in die ho-
mbulémus.

H Y M N U S.

IDOR patrénæ glóriæ,
ucis , & fons luminis,
rus affúlge ; tui
lumen Spíritûs.

ANTE cuius númine,
prorsus scéculum
& suû jam nil memor ,
& æternas domos.

s vocémus & Patrem,
s trahens ad Filium,
velle dat pius bonum,
potens det-éxequi.

IDA T altis méntibus
náta cástitas :

doli , plenum fide
ritate férveat.

O Patri sit glória,
e soli Filio ,
ie , sancte-Spíritus ,
pitérna scécula.
men.

d te orábo , Dómine ;
anè exáudies vocem

. Ps. 5. 3.

benedíctus, *Ant. 6. F.*
íctus Dóminus Deus

. Luc 1. 68.

ces quando dicuntur ,

*& Suffragia habentur infrâ
ad calcem Psalterii.*

AD PRIMAM.

Pater. Ave. Credo.

ÿ. Deus , in adiutorium.

*Hymnus , Jam lucis , in-
frâ ad calcem Psalterii.*

Ant. 4. E. Dómine.

P S A L M U S 21.

*Christi patientis dolores &
ultima morientis suspi-
ria ; inde nascentis Ec-
clesia dignitas , cibus &
aternitas.*

DEus, Deus meus , ré-
pice in me , quare me
dereliquísti ? * longè
à salute mea verba delictó-
rum meórum.

Deus meus, clamábo per
diem , & non exáudies ; *
& nocte , & non ad insipién-
tiam mihi.

Tu autem in sancto há-
bitas , * laus Israël.

In te speravérunt patres
nostri ; * speravérunt , & li-
berásti eos.

Ad te clamavérunt , & sal-
vi facti sunt : * in te spera-
vérunt , & non sunt confusi.

Ego autem sum vermis ,
& non homo ; * oppróbrium
hóminum , & abjéctio plebis.

Omnes vidéntes me , deri-
serunt me : * locúti sunt lá-
biis , & movérunt caput.

Sperávit in Dómino , erí-
piat eum ; * salvum faciat
eum , quóniam vult eum.

Quóniam tu es qui extra-
xísti me de ventre , * spes mea
ab ubéribus matris meæ :

In te projectus sum ex utero ; * de ventre matris meæ Deus meus es tu ;

Ne discésseris à me ; * quoniam tribulatio próxima est , quoniam non est qui adjuvet.

Circumdedérunt me viruli multi ; * tauri pingues obsederunt me.

Aperuerunt super me os suum , * sicut leo rapiens & rugiens.

Sicut aqua effusus sum ; * & dispersa sunt omnia ossa mea.

Factum est cor meum tanquam cera liquefcens * in médio ventris mei.

Arui tanquam testa virtus mea , & lingua mea adhæsit faucibus meis : * & in pulverem mortis deduxisti me.

Quoniam circumdedérunt me canes multi : * concilium malignantium obsedit me.

Foderunt manus meas & pedes meos ; * dinumeraverunt omnia ossa mea.

Ipsi verò consideraverunt & inspexerunt me : * diviserunt sibi vestimenta mea , & super vestem meam miserunt sortem.

Tu autem , Dómine , ne elongáveris auxilium tuum à me ; * ad defensionem meam cónspice.

Erue à fratre meo , Deus , animam meam , * & de manu canis unicam meam.

Salva me ex ore leónis , *

& à cornibus unicórnium humilitatem meam.

Narrábo nomen tuum fratribus meis ; * in médio ecclésiæ laudábo te.

Divisio PSALMI 21.

Qui timétis Dóminum , laudáte eum ; * universum semen Jacob , glorificáte eum.

Timeat eum omne semen Israël ; * quoniam non sprevit , neque despexit deprecationem pauperis :

Nec avértit faciem suam à me ; * & cum clamárem ad eum , exaudivit me.

Apud te laus mea in ecclésiá magna : * vota mea reddam in conspéctu timéntium eum.

Edent pauperes , & saturabuntur : & laudábunt Dóminum qui requirunt eum : * vivent corda eórum in séculum séculi.

Reminiscéntur & converténtur ad Dóminum * universi fines terræ.

Et adorábunt in conspéctu ejus * universæ familiæ gentium.

Quoniam Dómini est regnum , * & ipse dominabitur gentium.

Manducaverunt , & adoraverunt omnes pingues terræ : * in conspéctu ejus cadent omnes qui descéndunt in terram.

Et anima mea illi vivet ; * & semen meum serviet ipsi.

Annuntiábitur Dómino generatio ventúra : * & an-

nantiabunt cœli iustitiam
ejus populo qui nascetur,
quem fecit Dominus.

PSALMUS 22.

*Das Pastor ; ovibus nil ab
ipsa morte timendum.*

Dominus regit me , &
nihil mihi deerit ; * in
loco pascuæ ibi me collo-
cavit.

Super aquam refectiõnis
educavit me ; * animam
meam convertit.

Deduxit me super sēmitas
justitiæ , * propter nomen
suum.

Nam , & si ambulâvero in
melio umbræ mortis , non
timēbo mala , * quoniam tu
meum es.

Virga tua , & bāculus tuus , *
ipsa me consolāta sunt.

Parasti in conspectu meo
mensum , * adversus eos qui
tribulant me.

Impinguasti in oleo ca-
put meum : * & calix meus
inebrians quān prælārus
est !

Et misericordia tua suble-
quetur me * omnibus diebus
viæ meæ.

Et ut inhābarem in domo
Dōmini , * in longitudinem
diērum.

*Ant. Dōmine , ne elon-
gaveris auxilium tuum à
me ; ad defensionem meam
conspice. Ps. 21. 20.*

*Capitulum , R. breve , &
Preces quando dicuntur , ha-
bentur infra ad calcem Psal-
terii.*

AD TERTIAM.

Pater noster. Ave, Maria.

ψ. Deus , in adiutorium.

*Hymnus , Nunc sancte ,
infra ad calcem Psalterii.*

Ant. 8. G. Delicta.

PSALMUS 23.

*Deus omnium rex , iusto-
rum felicitas & magnifi-
cus triumphator.*

Domini est terra , &
plenitudo ejus ; * or-
bis terrarum , & uni-
versī qui habitant in eo.

Quia ipse super maria
fundavit eum , * & super
flumina præparavit eum.

Quis ascendet in montem
Dōmini ? * aut quis stabit
in loco sancto ejus ?

Innocens manibus , & mun-
do corde , * qui non accēpit
in vano animam suam , nec
juravit in dolo próximo suo.

Hic accipiet benedictiō-
nem à Dōmino , * & mise-
ricordiam à Deo salutari
suo.

Hæc est generatio quæ-
rentium eum , * quæren-
tium faciem Dei Jacob.

Attollite portas , principes,
vestras ; & elevāmini , por-
tæ æternales ; * & introibit
Rex gloriæ.

Quis est iste Rex gloriæ ? *
Dōminus fortis & potens ,
Dōminus potens in prælio.

Attollite portas , principes,
vestras ; & elevāmini , por-
tæ æternales ; * & introibit
Rex gloriæ.

Quis est iste Rex gloriæ ? *

Dóminus virtútum ipse est
Rex glóriæ.

PSALMUS 24.

*Oratio petentis à Deo ve-
ritatis lucem, peccatorum
remissionem & anima sa-
lutem.*

AD te, Dómine, levávi
ánimam meam : * Deus
meus, in te confido, non
erubescam.

Neque irrideant me ini-
mici mei : * etenim univérſi
qui ſuſtinent te, non con-
fundéntur.

Confundántur omnes iní-
qua ágéntes * ſupervacué.

Vias tuas, Dómine, de-
monſtra mihi ; * & ſémitas
tuas edoce me.

Dirige me in veritate tua,
& doce me ; * quia tu es
Deus ſalvátor meus, & te
ſuſtinui totá die.

Reminiſcere miſeratió-
num tuárum, Dómine, *
& miſericordiárum tuárum,
quæ à ſéclo ſunt.

Delicta juventútis meæ, *
& ignorántias meas ne me-
míneris.

Secúndum miſericórdiam
tuam meménto mei tu, *
propter bonitátem tuam,
Dómine.

Dulcis & rectus Dómi-
nus : * propter hoc legem
dabit delinquéntibus in via.

Diriget manuétos in judí-
cio : * docébit mites vias ſuas.

Univérſæ viæ Dómini,
miſericórdia & véritas, *
requiréntibus testaméntum
ejus & testimónia ejus.

Propter nomen tuum, Dó-
mine, propitiaberis peccato
meo : * multum est enim.

Diviſio PSALMI 24.

Quis est homo qui timet
Dóminum ? * legem
ſtatuít ei in via quam elegit.

Ánima ejus in bonis de-
morábitur ; * & ſemen ejus
hereditábit terram.

Firmaméntum est Dómi-
nus timéntibus eum ; * &
testaméntum ipsíus, ut ma-
niſeſtétur illis.

Oculi mei ſemper ad Dó-
minum ; * quóniam ipſe evel-
let de láqueo pedes meos.

Réſpice in me, & miſeré-
re mei ; * quia únicus &
pauper ſum ego.

Tribulatiónes cordis mei
multiplicatæ ſunt : * de ne-
ceſſitatibus meis érué me.

Vide humilitátem meam,
& labórem meum ; * & di-
mítte univérſa delicta mea.

Réſpice inimicos meos,
quóniam multiplicati ſunt ; *
& ódio iníquo odérunt me.

Cultódi ánimam meam, &
érué me : * non erubescam,
quóniam ſperávi in te.

Innocéntes & recti ad-
hæſérunt mihi, * quia ſu-
ſtinui te.

Líbera, Deus, Iſraél *
ex ómnibus tribulatióibus
ſuis.

Ant. Delicta juventútis
meæ, & ignorántias meas
ne memíneris. v. 7.

*Capitulum, R. breve, &
Preces quando dicuntur, ut
infra ad calcem Pfalterii.*

S E X T A M.

r noster. Ave, Maria.
Deus, in adiutorium.
nus, Rector potens,
id calcem Psalterii:

1. â. Dominus.

PSALMUS 25.

in societatem & cul-
Dei sapiens eligit &
rum vitat consortia.
ca me, Domine, quô-
m ego in innocentia
a ingressus sum; * &
nino sperans non in-
or.

a me, Domine, &
ie: * ure renes meos,
neum.

niam misericordia
e oculos meos est; *
placui in veritate tua.

fedi cum concilio
is; * & cum iniqua
bus non introibo.

ri ecclesiam mali-
am; * & cum impiis
debo.

ibo inter innocentes
meas; * & circumda-
re tuum, Domine,
iudiam vocem lau-
& enarrem universa
lia tua.

nine, dilexi decorem
tuæ, * & locum ha-
nis gloriæ tuæ.

perdas cum impiis,
animam meam; *

1 viris sanguinum vi-
cam,

juorum manibus ini-
s sunt; * dextera eo-
pleta est muneribus.

Ego autem in innocentia
mea ingressus sum: * redi-
me me, & miserere mei.

Pes meus stetit in dire-
cto: * in ecclesiis benedi-
cam te, Domine.

PSALMUS 26.

Anima fiducia, protegente
Deo; & ejus, hoste pre-
mente, gemitus & vota.

Dominus illuminatio
mea, & salus mea: *
quem timebo?

Dominus protector vitæ
meæ: * à quo trepidabo?

Dum appropiant super me
nocentes, * ut edant carnes
meas.

Qui tribulant me inimici
mei, * ipsi infirmati sunt, &
cecidérunt.

Si consistant adversum me
castra, * non timebit cor
meum.

Si exurgat adversum me
prælium, * in hoc ego spe-
rabo.

Unam petii à Domino,
hanc requiram, * ut inhá-
bitem in domo Domini om-
nibus diebus vitæ meæ:

Ut videam voluptatem
Domini, * & visitem tem-
plum ejus.

Quoniam abscondit me
in tabernáculo suo: * in die
malorum protexit me in
abscondito tabernaculi sui.

In petra exaltavit me: *
& nunc exaltavit caput meum
super inimicos meos.

Circuivi, & immolaui in
tabernáculo ejus hostiam
vociferationis: * cantabo.

& psalmum dicam Dómino.

Diviso PSALMI 26.

Exáudi, Dómine, vocem meam, quâ clamávi ad te : * miserére mei, & exáudi me.

Tibi dixit cor meum, Exquisivit te fácies mea : * fáciem tuam, Dómine, requiram.

Ne avértas fáciem tuam à me ; * ne declines in ira à servo tuo.

Adjutor meus esto, ne derelinquas me ; * neque despicias me, Deus salutáris meus.

Quóniam pater meus & mater mea dereliquerunt me ; * Dóminus autem asumpsit me.

Legem pone mihi, Dómine, in via tua ; * & dirige me in sémitam rectam propter inimicos meos.

Ne tradideris me in animas tribulántium me : * quóniam insurrexerunt in me testes iníqui, & mentita est iniquitas sibi.

Credo vidére bona Dómini * in terra viventium.

Expécta Dóminum, viriliter age, & confortétur cor tuum, * & sustine Dóminum.

Ant. Dóminus illuminátió mea, & salus mea : quem timébo ? v. 1.

Capitulum, & breve, & Preces quando dicuntur, infra ad calcem Psalterii.

A D N O N A M.

Pater noster. Ave, María.

ψ. Deus, in adjutórium.

Hymnus, Rerum Deus, infra ad calcem Psalterii.

Ant. 1. f. Dómine, Deus meus.

PSALMUS. 27.

Urgente malo, Deum invocat anima protectorem & ducem.

AD te, Dómine, clamábo ; Deus meus, ne síleas à me ; * nequando táceas à me, & assimilábor descendéntibus in lacum.

Exáudi, Dómine, vocem deprecationis meæ, dum oro ad te ; * dum extollo manus meas ad templum sanctum tuum.

Ne simul trahas me cum peccatóribus ; * & cum operántibus iniquitatem ne perdas me,

Qui loquúntur pacem cum próximo suo, * mala autem in córdibus eórum.

Da illis secúndum ópera eórum, * & secúndum nequitiam adinventiónum ipsórum.

Secúndum ópera mánuum eórum tribue illis, * redde retributióem eórum ipsis.

Quóniam non intellexérunt ópera Dñi, & in ópera mánuum ejus, * destrues illos, & non ædificábis eos.

Benedíctus Dóminus ; * quóniam exaudivit vocem deprecationis meæ.

Dóminus adjutor meus,
& protector meus : * in
ipso sperávit cor meum, &
adjutus sum.

Et refloruit caro mea ; *
& ex voluntate mea confi-
tebor ei.

Dóminus fortitudo plebis
sue ; * & protector salva-
tionum christi sui est.

Salvum fac populum tuum,
Dómine, & benedic heredi-
tati tue ; * & rege eos, & ex-
tolle illos usque in ætérnum.

PSALMUS 28.

*Ad sacrificium & adoratio-
nem potentis Dei, filii
ejus invitantur.*

Afferre Dómino, filii
Dei ; * afferre Dómino
filios arietum.

Afferre Dómino glóriam
& honorem, afferre Dómi-
no glóriam nómini ejus ; *
adorate Dóminum in átrio
sancto ejus.

Vox Dómini super aquas,
Deus majestátis intónuit ; *
Dñs super aquas multas.

Vox Dómini in virtute ; *
vox Dómini in magnificén-
tia.

Vox Dómini confringén-
tis cedros ; * & confringet
Dóminus cedros Líbani.

Et comminuet eas tan-
quam vitulum Líbani : * &
dilectus quemadmodum fi-
lius unicórnium.

Vox Dómini intercidén-
tis flammam ignis : vox Dó-
mini concutiéntis desértum ; *
& commoyébit Dóminus
desértum Cades.

Vox Dómini præparántis
cervos, & revelábit con-
dénsa ; * & in templo ejus
omnes dicent glóriam.

Dóminus dilúvium inha-
bitare facit ; * & sedébit Dó-
minus rex in ætérnum.

Dóminus virtutem populo
suo dabit ; * Dóminus be-
nedicet populo suo in pace.

PSALMUS 29.

*Partem sibi salutem auctori
Deo gratulatur anima.*

Exaltábo te, Dómine,
quóniam suscepisti me ; *
nec delectásti inimicos meos
super me.

Dómine Deus meus, cla-
mávi ad te ; * & sanásti me.

Dómine, eduxísti ab in-
férno animam meam : * sal-
vásti me à descendéntibus
in lacum.

Psállite Dómino, sancti
ejus ; * & confitémini me-
móriæ sanctitátis ejus.

Quóniam ira in indigna-
tione ejus ; * & vita in vo-
luntate ejus.

Ad vespérum demorábi-
tur fletus, * & ad matutí-
num lætítia.

Ego autem dixi in abun-
dántia mea ; * Non mové-
bor in ætérnum.

Dómine, in voluntate
tua * præstitísti decóri meo
virtutem.

Avertísti faciém tuam à
me, * & factus sum contur-
batus.

Ad te, Dómine, clamá-
bo ; * & ad Deum meum
deprecabor.

Quæ utilitas in sanguine meo, * dum descendo in corruptionem?

Numquid confitebitur tibi pulvis, * aut annuntiabit veritatem tuam?

Audivit Dóminus, & miseratus est mei; * Dóminus factus est adiutor meus.

Convertisti planctum meum in gaudium mihi; * confidisti saccum meum, & circumdedisti me lætitiâ,

Ut canter tibi glória mea, & non compungar: * Dómine Deus meus, in æternum confitebor tibi.

Ant. Dómine Deus meus; clamavi ad te, & sanasti me. *Pf.* 29. 2.

Capitulum, R. breve, & Preces quando dicuntur, infra ad calcem Psalterii.

AD VESPERAS.

Pater noster. Ave, María.
V. Deus, in adiutorium.

Ant. 2. D. Custodiens.

PSALMUS 114.

Orantem humilem Deus liberat à morte.

Dilexi, quoniam exaudiet Dóminus * vocem orationis meæ;

Quia inclinavit aurem suam mihi, * & in diebus meis invocabo.

Circumdedérunt me dolores mortis, * & pericula inferni invenerunt me.

Tribulationem & dolorem inveni, * & nomen Dómini invocavi.

O Dómine, libera ani-

mam meam; * misericors Dóminus, & iustus, & Deus noster miseretur.

Custodiens parvulos Dóminus, * humiliatus sum & liberavit me.

Convertere, ánima mea in requiem tuam, * qui Dóminus benefecit tibi;

Quia eripuit animam me de morte, * oculos meos lacrymis, pedes meos à lapsu

Placébo Dómino * in regione vivorum.

Ant. Custodiens parvulo Dóminus, humiliatus sum & liberavit me.

Ant. 7. a. Dirupisti.

PSALMUS 115.

Sospitatori Deo vota anime liberata.

Credidi, propter quod locutus sum; * ego autem humiliatus sum nimis

Ego dixi in excessu meo: Omnis homo mendax.

Quid retribuam Dómino pro omnibus quæ retribuit mihi?

Cálicem salutaris accipiam, * & nomen Dómini invocabo.

Vota mea Dómino reddam coram omni populo ejus: * pretiosa in conspectu Dñi mors Sanctorum ejus.

O Dómine, quia ego servus tuus, * ego servus tuus & filius ancillæ tuæ,

Dirupisti vincula mea, tibi sacrificabo hostiam laudis, & nomen Dómini in vocabo.

Vota mea Dómino reddam

lam in conspectu omnis populi ejus, * in atriis domus Domini, in medio tui, Jerusalem.

Ant. Dirupisti vincula nea, tibi sacrificabo hostiam laudis. v. 7.

Ant. 3. c. Veritas.

PSALMUS 116.

Deus in omnes misericors, Deum laudent omnes.

Laudate Dominum, omnes gentes: * laudate eum, omnes populi;

Quoniam confirmata est super nos misericordia ejus, * & veritas Domini manet in ætænum.

Ant. Veritas Domini manet in ætænum. v. 2.

Ant. 8. G. Ad Dominum.

PSALMUS 119.

Iustus solatium à Deo petit adversus obrectatores: lugeat presentis vita miseria.

Ad Dominum, cum tribulärer, clamavi; * & exaudivit me.

Domine, libera animam meam à labiis iniquis, * & à lingua dolosa.

Quid detur tibi, aut quid apponatur tibi * ad linguam dolosam?

Sagittæ potentis acutæ, * cum carbonibus desolatoris.

Heu mihi, quia incolatus meus prolongatus est! habitavi cum habitantibus Cedar; * multum incola fuit anima mea.

Cum his qui oderunt par
Pars Æstiva.

cem, eram pacificus; * cum loquebar illis, impugnabant me gratis.

Ant. Ad Dominum, cum tribulärer, clamavi; & exaudivit me: v. 1.

Ant. 2. D. Auxilium.

PSALMUS 120.

E cælo salus; inde viget Deus suos die nocteque protegit.

LEvavi oculos meos in montes, * unde veniet auxilium mihi.

Auxilium meum à Dño, * qui fecit cælum & terram.

Non det in commotionem pedem tuum, * neque dormitet qui custodit te.

Ecce non dormitabit, neque dormiet * qui custodit Israël.

Dominus custodit te; Dominus protectio tua * super manum dexteram tuam.

Per diem sol non uret te, * neque luna per noctem.

Dominus custodit te ab omni malo; * custodiat animam tuam Dominus.

Dominus custodiat introitum tuum, & exitum tuum * ex hoc nunc & usque in sæculum.

Ant. Auxilium meum à Domino. v. 2.

CAPITULUM. I. Petr.

5. 8. 9.

Sobrii estote, & vigilate; quia adversarius vester diabolus tanquam leo rugiens circuit, querens quem devoret; cui resistite fortes in fide.

C

H Y M N U S. *Besnault.*

ILLUMINET seu sol diem,
Seu nox tenebras ingerat,
Nostris, Deus, te canticis
Laudare non cessabimus.

VERBO jubes, & protinus
Quod nil fuit, fit omnia:
Cœlum supérne tenditur,
Inane terram sustinet.

UTRINQUE colligis suo
Moles aquarum limite;
Et pendulis has núbibus,
Et contines illas mari.

SIC tu, fidélis persequi;
Imples opus quod cœperas:
Hinc excitas nos à tuis
Cessare nunquam lasidibus,

DEO Patri sit glória,
Ejusque soli Filio,
Tibique, sancte-Spiritus,
In sempiterna sæcula. Amen.

ÿ. In Deo laudábitur
totâ die, &c. Et in nómine
tuo confitebimur in sæcu-
lum. *Ps. 43. 9.*

Ad Magnificat, *Ant. 8.*
G. * Magnificat ánima mea
Dóminum. *Luc. 1. 46.*

*Preces, si dicenda sint, &
Suffragia, habentur infra
ad calcem Psalterii.*

*Oratio, quando non assi-
gnatur propria, dicitur de
Dominica præcedenti,*

F E R I A T E R T I A.
A D O F F I C I U M N O C T.
Invitatorium, In psalmis *
Jubilémus Dño. Ps. 94. 2.

Psalmus, Venite. 2.

H Y M N U S. *Besnault.*

CANDOR patérni lumi-
nis,
Lux, Chríste, lucis & dies,

Nocturna per siléntia
Nostris adesto canticibus.

NUSQUAM sopor nos ob-
ruat;

Aufer benigno lumine
Quam mentibus caliginem
Spargunt maligni spiritus.

DA puriores júgiter
Tollámus ad cœlum manus;
Ut, quas tibi persolvimus,
Placátus admittas preces.

DEO Patri sit glória,
Ejusque soli Filio,
Tibique, sancte-Spiritus,
In sempiterna sæcula. Amen.

PRO I. NOCTURNO.

Ant. 1. f. Deus meus es tu.

P S A L M U S. 30.

*Christus moriens Patrem in-
vocat, ipsi animam suam
commendat, & certus au-
xilii suos in adversis qd
spem hortatur.*

IN te, Dómine, sperávi,
non confundar in ætér-
num: * in justitia tua
libera me.

Inclína ad me aurem tu-
am, * accéléra ut éruas me.

Esto mihi in Deum pro-
tectórem, & in domum re-
fúgii, * ut salvum me fá-
cias,

Quóniam fortitúdo mea,
& refúgium meum es tu; *
& propter nomen tuum de-
dúces me, & enútries me.

Edúces me de láqueo hoc,
quem abscondérunt mihi; *
quóniã tu es protectór meus.

In manus tuas comméndo
spíritum meum; * redemí-
sti me, Dómine Deus veri-
tátis,

Odisti observantes vanitates* supervacue.

Ego autem in Domino speravi : * exultabo , & letabor in misericordia tua ;

Quoniam respexisti humilitatem meam ; * salvasti de necessitatibus animam meam ;

Nec conclusisti me in manibus inimici ; * statuisti in loco spatiofo pedes meos.

Miserere mei, Domine, quoniam tribulor : * conturbatus est in ira oculus meus, anima mea, & ventris meus ;

Quoniam defecit in dolore vita mea , * & anni mei in gemitibus.

Infirmata est in paupertate virtus mea , * & ossa mea conturbata sunt.

Super omnes inimicos meos factus sum opprobrium , & vicinis meis valde ; * & timor notis meis ;

Qui videbant me , * foras fugerunt a me :

Oblivioni datus sum tanquam mortuus a corde ; * factus sum tanquam vas perditum :

Quoniam audivi vituperationem multorum commorantium in circuitu, in eodem convenirent simul adversum me ; * accipere animam meam consiliati sunt.

Ego autem in te speravi, Domine ; * dixi, Deus meus : in manibus tuis sortis meæ ;

Eripe me de manu inimicorum meorum , * & a persequentibus me.

Illustra faciem tuam super servum tuum , * salvum me fac in misericordia tua.

Domine, non confundar, quoniam invocavi te : * crucescant impii , & deducantur in infernum.

Muta fiant labia dolosa , * quæ loquuntur adversus justum iniquitatem in superbia & in abusione.

Diviso Psalms 30.

Quam magna multitudo dulcedinis tuæ, Domine, * quam abscondisti timentibus te !

Perfecisti eis, qui sperant in te , * in conspectu filiorum hominum.

Abscondes eos in abscondito faciei tuæ , * a conturbatione hominum.

Proteges eos in tabernaculo tuo , * a contradictione linguarum.

Benedictus Dominus ; * quoniam mirificavit misericordiam suam mihi in civitate munita.

Ego autem dixi in excessu mentis meæ : * Projectus sum a facie oculorum tuorum.

Ideo exaudisti vocem orationis meæ , * dum clamarem ad te,

Diligite Dominum, omnes sancti ejus ; * quoniam veritatem requireret Dominus, & retribuet abundanter facientibus superbiam.

Viriliter ágite, & confortetur cor vestrum, * omnes qui speratis in Dómino.

PSALMUS 31.

Pia adhortatio, ut quisque à peccatis se abstrahat.

BEati quorum remissæ sunt iniquitates, * & quorum tecta sunt peccata.

Beatus vir cui non imputavit Dóminus peccatum, * nec est in spiritu ejus dolus.

Quóniam tãcui, inveteraverunt ossa mea, * dum clamarem totâ die.

Quóniam die ac nocte gravata est super me manus tua : * conversus sum in ærumna mea, dum configitur spina.

Delictum meum cognitum tibi feci, * & injustitiam meam non abscondi.

Dixi, Confitebor adversum me injustitiam meam Dómino : * & tu remisisti impietatem peccati mei.

Pro hac orabit ad te omnis sanctus, * in tempore opportuno.

Verumtamen in diluvio aquarum multarum, * ad eum non approximabunt.

Tu es refugium meum à tribulatione, quæ circumdedit me : * exultatio mea, erue me à circumdantibus me.

Intellẽctum tibi dabo, & instruam te in via hac quâ gradieris; * firmabo super te oculos meos.

Nolite fieri sicut equus & mulus, * quibus non est intellectus.

In campo & freno multas corum constringe, * non approximant ad te.

Multa flagella peccatoris; * sperantem autem Dómino misericordia cumdabit.

Lætamini in Dómino, exultate, justi; * & gloriâmini, omnes recti corde.

Ant. Deus meus es tu in manibus tuis sortes me
Pf. 30. 15. 16.

PRO II. NOCTURNO

Ant. 3. a. Beata gens

PSALMUS 32.

Creator omnium, in speculum cordium, & suorum prorsus munitis Deo gratias agit anima.

EXultate, justi, in Dómino : * rectos decollaudatio.

Confitemini Dómino cithara : * in psalterio decem chordarum psallite illi.

Cantate ei canticum novum : * bene psallite ei vociferatione;

Quia rectum est verbum Dómini; * & omnia opere ejus in fide.

Diligit misericordiam judicium : * misericordia Dómini plena est terra.

Verbo Dómini cœli firmati sunt, * & spiritu oris ejus omnis virtus eorum.

Congregans sicut in utero aquas maris; * ponens thesauris abyssos.

Tímeat Dóminum omnis terra : * ab eo autem con-

Feria tertiā ad Officium Nocturnum.

53

tur omnes inhabi-
tantes eam;

nam ipse dixit, &
itaque; * ipse mandavit,
et factum est.

Quia dissipat consilia
impii; * reprobat autem
consilia iniquorum,
et destruit consilia princi-

pum autem Domini
num manet: * cogi-
tationis ejus in gene-
m & generationem.
gens, cujus est Dō-
deus ejus; * populus,
elegit in hereditatem

Psalmi 32.

celo respexit Domi-
nus; * vidit omnes fi-
nium.

reparato habitaculo
respexit super omnes
habitantes terram.

fixit singillatim cor-
um; * qui intelligit
opera eorum.

salvatur rex per mul-
titudinem; * & gigas
vincitur in multitudine
sua.

et equus ad salutem; *
fiducia autem virtu-
tis non salvabitur.

oculi Domini super
justos eum, * & in eis
sperant super misericor-
diam.

eruat a morte animas
eorum, * & alat eos in fa-

ma nostra sustinet
eum; * quoniam ad-

jutor & protector noster
est;

Quia in eo lætabitur cor
nostrum, * & in nomine
sancto ejus speravimus.

Fiat misericordia tua,
Domine, super nos, *
quemadmodum speravimus
in te.

PSALMUS 33.

*Deus suorum lumen & tu-
tela: impiorum everfor.*

Benedicam Dominum in
omni tempore; * semper
laus ejus in ore meo.

In Domino laudabitur ani-
ma mea; * audiant man-
sueta, & lætentur.

Magnificate Dominum me-
cum, * & exaltemus nomen
ejus in idipsum.

Exquisivi Dominum, &
exaudivit me; * & ex omni-
bus tribulationibus meis eri-
puit me.

Accedite ad eum, & illu-
minamini; * & facies vestrae
non confundentur.

Iste pauper clamavit, &
Dominus exaudivit eum, *
& de omnibus tribulationi-
bus ejus salvavit eum.

Immittet Angelus Domini
in circuitu timendum eum *
& eripiet eos.

Gustate, & videte quoniam
suavis est Dominus: * bea-
tus vir qui sperat in eo.

Timeat Dominum, om-
nes sancti ejus; * quoniam
non est inopia timéntibus
eum.

Divites eguerunt & esu-
rierunt; * inquirentes autem

Dominum non minuêtur
omni bono.

Venite, filii, audite me: *
timorem Domini docébo
vos.

Quis est homo qui vult
vitam, * diligit dies vidére
bonos?

Prohibe linguam tuam à
malo, * & lábia tua ne lo-
quantur dolum.

Divérte à malo, & fac
bonum: * inquire pacem,
& perséquare eam.

Oculi Domini super ju-
stos; * & aures ejus in pre-
ces eorum.

Vultus autem Domini su-
per faciêtes mala, * ut
perdat de terra memoriâ
eorum.

Clamaverunt justî, &
Dominus exaudivit eos;
* & ex omnibus tribula-
tiónibuseorum liberâvit eos.

Juxta est Dominus iis
qui tribulâto sunt corde; *
& humiles spiritu salvâbit.

Multæ tribulatiões justô-
rum, * & de omnibus his
liberâbit eos Dominus.

Custôdit Dominus om-
nia ossa eorum; * unum ex
his non conterétur.

Mors peccatorum péssi-
ma: * & qui odérunt justum
delinquent.

Rédimet Dominus ánimas
servorum suorum; * & non
delinquent omnes qui spe-
rant in eo.

Ant. Beáta gens, cujus
est Dominus Deus ejus. *Pf.*
32. 32.

PRO III. NOCTURNO.

Ant. 7. a. Lingua mea.

PSALMUS 34.

*Oratio postulantis opem
Dei adversus hostium
dolos & odia.*

Judica, Domine, nocén-
tes me; * expugna im-
pugnâtes me.

Apprehénde arma & scu-
tum; * & exurge in adjutô-
rium mihi.

Effunde frámeam, & con-
clúde advérsus eos qui per-
sequuntur me: * dic animæ
meæ, Salus tua ego sum.

Confundântur & reve-
reântur * quærentes ani-
mam meam.

Avertântur retrórsùm, &
confundântur * cogitâtes
mihi mala.

Fiant tanquam pulvis an-
te faciém venti; * & Ange-
lus Domini coárctans eos.

Fiat viâ illórum ténebræ,
& lúbricum; * & Angelus
Domini perséquens eos;

Quóniam gratis abscon-
derunt mihi intéricum lá-
quei sui; * supervacué ex-
probraverunt animam meâ.

Véniat illi láqueus quem
ignórat; & cáprio quam abs-
condit, apprehéndat eum; *
& in láqueum cadat in ip-
sum.

Anima autem mea exul-
tábit in Domino, * & dele-
ctábitur super salutári suo.

Omnia ossa mea dicent: *
Domine, quis similis tibi?

Erípiens inopens de manu
fortiórum ejus, * egénus

erem à diripientibus

Psalmi 34.

entes testes iniqui, *
ignorabam interro-
me.

buebant mihi mala
nis, * sterilitatem
meam.

autem, cum mihi
essent, * induēbar

iliabam in jejūnio
meam, * & oratio
mea convertetur.

proximum, & qua-
m nostrum, sic com-
m: * quasi lugens &

atus, sic humiliabar.
Inversum me lætati

& convenerunt: *
rata sunt super me

, & ignoravi.

ati sunt, nec com-
tentaverunt me,

averunt me substan-
; * frenduerunt su-
lentibus suis.

ne, quando respici-
* restitue animam

malignitate eorum,
us unicam meam.

rebor tibi in ecclesia
* in populo gravi

te.
supergaudeant mihi

ersantur mihi iniqui
qui oderunt me gra-

nnuunt oculis.
iam mihi quidem

loquebantur; * &
india terræ loquen-

os cogitabant.
lataverunt super me

os suum: * dixerunt, Euge,
euge, viderunt oculi
nostri.

Vidisti, Domine, ne si-
leas; * Domine, ne discé-
das à me.

Exurge, & intende iudi-
cio meo; * Deus meus, &
Dominus meus in causam
meam.

Judica me secundum jus-
titiam tuam, Domine Deus
meus; * & non supergaudeant
mihi.

Non dicant in cordibus
suis, Euge, euge, animæ
nostræ: * nec dicant, De-
voravimus eum.

Erubescant & revereantur
simul, * qui gratulantur
malis meis.

Induantur confusione &
reverentiâ, * qui magna
loquuntur super me.

Exultent & lætentur qui
volunt justitiam meam; *
& dicant semper: Magnifi-
cetur Dominus, qui volunt
pacem servi ejus.

Et lingua mea meditabi-
tur justitiam tuam, * totâ
die laudem tuam.

PSALMUS 35.

*Impiorum malitia: justitia
Dei: justorum gloria.*

Dixit iniquus ut delin-
quat in semetipso: *
non est timor Dei ante oculos
ejus.

Quoniam dolose egit in
conspéctu ejus, * ut in-
veniat iniquitas ejus ad
odium.

Verba oris ejus iniquitas

& dolus; * nōluit intelligere, ut bene âgeret.

Iniquitatem meditatus est in cubili suo; âstiruit omni viâ non bonâ, * malitiam autem non odivit.

Dômine, in cœlo misericordia tua, * & vëritas tua usque ad nubes.

Iustitia tua sicut montes Dei: * iudicia tua abyssus multa.

Hômines & iumenta salvabis, Dômine: * quemadmodum multiplicasti misericordiam tuam, Deus.

Filii autem hominum * in tégmine alarum tuarum sperabunt.

Inebriabuntur ab ubertate domûs tuâ, * & torrënte voluptâtis tuâ potabis eos.

Quôniam apud te est fons vitæ; * & in lumine tuo vidëbimus lumen.

Prætende misericordiam tuam scientibus te, * & iustitiam tuam his qui recto sunt corde.

Non veniat mihi pes supërbia; * & manus peccatoris non mōveat me.

Ibi ceciderunt qui operantur iniquitatem; * expulsi sunt, nec potuerunt stare.

Ant. Lingua mea meditabitur iustitiam tuam, totâ die laudem tuam. *Pf.* 34. 28.

ψ. Meditatus sum nocte cum corde meo, & exercitabar, & scopëbam spiritum meum. *Pf.* 76. 6.

ψ. *Sacerdotalis, Magni-*

ficâte Dôminum mecum; & exaltémus nomen ejus in idipsum. *Pf.* 33. 4.

A D L A U D E S.

Ant. 8. c. Delectâre in Dômino.

P S A L M U S 36.

Bonorum & malorum quàm dispar status & exitus! hinc Propheta gravis adhortatio ad virtutem.

Noli æmulâri in malignantibus, * neque zelâveris facientes iniquitatem.

Quôniam tanquam fenum velôciter arêscunt, * & quemadmodum ôlera herbarum citò decident;

Spera in Dômino, & fac bonitatem; * & inhâbita terram, & pascëris in divitiis ejus.

Delectâre in Dômino; * & dabit tibi petitiones cordis tui.

Revéla Dômino viam tuam, & spera in eo; * & ipse faciet.

Et educet quasi lumen iustitiam tuam, & iudicium tuum tanquam meridiem: * subditus estô Dômino, & ora eum.

Noli æmulâri in eo qui prosperâtur in via sua; * in hómine faciente injustitias.

Désine ab ira, & derelinque furôrem; * noli æmulâri, ut maligneris:

Quôniam qui malignantur, exterminabuntur; * sustinéntes autem Dômi-

am, ipsi hereditabunt terram.

Et adhuc pusillum, & non erit peccator; * & quæres locum ejus, & non invenies.

Manfuerti autem hereditabunt terram; * & delectabuntur in multitudine pacis.

Observabit peccator justum, * & stridebit super eum dentibus suis.

Dominus autem iridebit eum, * quoniam prospicit quod veniet dies ejus.

Gladium evaginaverunt peccatores, * intenderunt arcum suum,

Ut dejiciant pauperem & inopem, * ut trucident rectos corde.

Gladius eorum intret in corda ipsorum, * & arcus eorum confringatur.

Ant. Delectare in Domino, & dabit tibi petitiones cordis tui, v. 4.

Ant. 8. G. Benedicentes ei.

Divisio PSALMI 36.

Melius est modicum iusto * super divitias peccatorum multas;

Quoniam brachia peccatorum conterentur; * confirmat autem justos Dominus.

Novit Dominus dies immaculatorum, * & hereditas eorum in æternum erit.

Non confundentur in tempore malo, & in diebus famis saturabuntur; * quia peccatores peribunt.

Inimici vero Domini, mox ut honorificati fuerint &

exaltati, * deficientes queniadmodum fumus deficient.

Mutuabitur peccator, & non solvet: * justus autem miseretur, & tribuet.

Quia benedicentes ei hereditabunt terram; * maledicentes autem ei disperibunt.

Apud Dominum gressus hominis dirigentur; * & viam ejus volet.

Cum ceciderit, non collidetur; * quia Dominus supponit manum suam.

Junior fui, etenim scenui; * & non vidi justum derelictum, nec semen ejus quærens panem.

Totâ die miseretur, & commodat; * & semen illius in benedictione erit.

Ant. Benedicentes ei hereditabunt terram. v. 22.

Ant. 6. F. Os justi.

Altera divisio PSALMI 36.

DEclina à malo, & fac bonum; * & inhabitabis in sæculum sæculi.

Quia Dominus amat judicium, & non derelinquet sanctos suos; * in æternum conservabuntur.

Injusti punientur; * & semen impiorum peribit:

Justi autem hereditabunt terram, * & inhabitabunt in sæculum sæculi super eam.

Os justi meditabitur sapientiam, * & lingua ejus loquetur judicium.

Lex Dei ejus in corde ipsius; * & non supplantabuntur gressus ejus.

Considerat peccator iustum, * & querit mortificare eum :

Dominus autem non derelinquet eum in manibus ejus ; * nec damnabit eum, cum judicabitur illi.

Expecta Dominum, & custodi viam ejus ; & exaltabit te, ut hereditate capias terram : * cum perierint peccatores, videbis.

Vidi impium superexaltatum, * & elevatum sicut cedros Libani :

Et transivi, & ecce non erat ; * & quasi vi locus ejus.

Custodi innocentiam, & vide æquitatem ; * quoniam sunt reliquiae homini pacifico.

Injusti autem disperibunt simul : * reliquiae impiorum interibunt :

Salus autem iustorum à Domino, * & protector eorum in tempore tribulationis.

Et adjuvabit eos Dominus, & liberabit eos ; & eruet eos à peccatoribus, & salvabit eos ; * quia speraverunt in eo.

Ant. Os iusti meditabitur sapientiam. v. 30.

Ant. 7. d. Psalmos nostros.

CANTICUM Ezechia.

Is. 38. 10. ad 20.

Iusti, instante morte, timor, preces & vota.

EGo dixi : In dimidio dierum meorum vadam ad portas inferi : * quasi vi re-

siduum annorum meorum.

Dixi : Non videbo Dominum Deum in terra viventium ; * non aspiciam hominem ultra, & habitaculum quietis.

Generatio mea ablata est, * & convoluta est à me, quasi tabernaculum pastorum.

Præcisa est velut à texente vita mea ; dum adhuc ordiretur, succidit me : * de mane usque ad vesperam finies me.

Sperabam usque ad manè ; * quasi leo sic contrivit omnia ossa mea.

De mane usque ad vesperam finies me : * sicut pullus hirundinis sic clamabo, meditabor ut columba.

Attenuati sunt oculi mei, * suspicientes in excelsum.

Domine, vimpator, responde pro me : * quid dicam, aut quid respondebit mihi, cum ipse fecerit ?

Recogitabo tibi omnes annos meos * in amaritudine animæ meæ.

Domine, si sic vivitur, & in talibus vita spiritus mei, corripies me, & vivificabis me : * ecce in pace amaritudo mea amarissima.

Tu autem eruisti animam meam ut non periret ; * projecisti post tergum tuum omnia peccata mea :

Quia non infernus confitebitur tibi, neque mors laudabit te ; * non expectabunt, qui descendunt in lacum, veritatem tuam.

Vivens, vivens ipse confitebitur tibi, sicut & ego hodie: * pater filiis notam faciet veritatem tuam.

Dómine, salvum me fac; * & psalmos nostros cantabimus cunctis diebus vite nostræ in domo Dómini.

Ant. Psalmos nostros cantabimus cunctis diebus vite nostræ in domo Dómini. *v. 10.*

[In Festis loco superioris Cantici, dicitur sequens

CANTICUM. Eccli. 36. 1. ad 16.

Vota Judæorum in hostes; Christianorum in malefanas cupiditates.

Miserere nostri, Deus omnium, & respice nos; * & ostende nobis lucem miserationum tuarum:

Et immitte timorem tuum super gentes quæ non exquisierunt te; * ut cognoscant quia non est Deus, nisi tu, & enarrant magnalia tua.

Alleva manum tuam super gentes alienas, * ut videant potentiam tuam.

Sicut enim in conspectu eorum sanctificatus es in nobis, * sic in conspectu nostro magnificaberis in eis;

Ut cognoscant te, sicut & nos cognovimus: * quoniam non est Deus, præter te, Dómine.

Innova signa, & immuta mirabilia: * glorifica manum, & brachium dextrum.

Excita furorem, & effun-

de iram; * tolle adversarium, & afflige inimicum.

Festina tempus, & memento finis; * ut enarrant mirabilia tua.

In ira flammæ devoretur qui salvatur; * & qui pessimant plebem tuam, invéniant perditionem.

Contere caput principum inimicorum, * dicentium: Non est aliud præter nos.

Congrega omnes tribus Jacob, * ut cognoscant quia non est Deus, nisi tu, & enarrant magnalia tua;

Et hereditabis eos, * sicut ab initio.

Miserere plebi tuæ, super quam invocatum est nomen tuum; * & Israël, quem coæquasti primogenito tuo.

Miserere civitati sanctificationis tuæ Jerúsalem, * civitati requiei tuæ.

Reple Sion inenarrabilibus verbis tuis, * & gloriâ tuâ populum tuum.]

Ant. 4. irreg. A. Cantare Dómino.

PSALMUS Laudum 149. Laudatur Deus, qui exaltat mansuetos in salutem.

Cantate Dómino canticum novum; * laus ejus in ecclesiâ sanctórum.

Lætetur Israël in eo qui fecit eum, * & filii Sion exultent in rege suo.

Laudent nomen ejus in choro, * in tympano, & psalterio psallant ei;

Quia benedictum est Dómino in populo suo, *

& exaltabit mansuetos in salutem.

Exultabunt sancti in gloria; * lætabuntur in cubilibus suis.

Exaltationes Dei in gutture eorum; * & gladii accipites in manibus eorum,

Ad faciendam vindictam in nationibus, * increpationes in populis;

Ad alligandos reges eorum in compedibus, * & nobiles eorum in manicis ferreis,

Ut faciant in eis iudicium scriptum: * gloria hæc est omnibus sanctis ejus.

Ant. Cantate Domino canticum novum; laus ejus in ecclesia sanctorum. v. 1.

CAPITULUM. I. *Theff.* 5. 17. 18.

Sine intermissione orate. In omnibus gratias agite: hæc est enim voluntas Dei in Christo Jesu in omnibus vobis.

H Y M N U S.

OTu diurno lumine Qui prœvehi diem jubes,

Jesu, resurge desuper Puris amoris ignibus.

Tu lux agatur arbitro, Quæ te recurrit auspice:

Soli tibi fac vivere Nos qui tui toti sumus.

Si quando curæ distrahunt,
Nusquam malis nos impli-
cent:

Mens respuat terrestria,
Superna semper appetat.

Deo Patri sit gloria,
Ejusque soli Filio,
Tibique, sancte-Spiritus,
In sempiterna sæcula.

Amen.

✠. Manè astabo tibi,
Domine, & Et vidēbo;
quoniam non Deus volens
iniquitatem tu es. *Pf.* 5. 4.

Ad Benedictus, *Ant.* 7. a.
Visitavit, & fecit redemptionem
plebis suæ. *Luc.* 1. 68.

A D P R I M A M.

Ant. 8. G. Domine.

P S A L M U S 37.

*Peccato miser gemit, petit-
que opem à Deo & mis-
ericordiam.*

Domine, ne in furore
tuo arguas me, * ne-
que in ira tua corri-
pias me;

Quoniam sagittæ tuæ in-
fixæ sunt mihi, * & confirmā-
sti super me manum tuam.

Non est sanitas in carne
mea à facie iræ tuæ; * non
est pax ossibus meis à facie
peccatorum meorum;

Quoniam iniquitates meæ
supergræssæ sunt caput me-
um, * & sicut onus grave
gravatæ sunt super me.

Putruerunt & corruptæ
sunt cicatrices meæ, * à
facie insipientiæ meæ.

Miser factus sum & cur-
vatus sum usque in finem: *
totâ die contristatus ingre-
diebar:

Quóniam lumbi mei impleti sunt illufionibus, * & non est fanitas in carne mea.

Afflictus fum & humiliatus fum nimis; * rugiebam à gemitu cordis mei.

Dómine, ante te omne defiderium meum, * & gemitus meus à te non est abíconditus.

Cor meum conturbatum est, dereliquit me virtus mea; * & lumen oculorum meorum, & ipsum non est mecum.

Divifio PSALMI 37.

Amicí mei, & próximos mei * adverfum me appropinquaverunt & steterunt;

Et qui juxta me erant, de longesteterunt; * & vim faciebant qui querebant animam meam.

Et qui inquirebant mala mihi, locuti sunt vanitates; * & dolos totâ die meditabântur.

Ego autem tanquam surdus non audiebam, * & sicut mutus non aperiens os sum:

Et factus fum sicut homo non audiens, * & non habens in ore suo redargutiones.

Quóniam in te, Dómine, speravi, * tu exaudies me, Dómine Deus meus.

Quia dixi: Nequando supergaudeant mihi inimici mei; * & dum commovéntur pedes mei, super me magna locuti sunt.

Quóniam ego in flagella paratus fum, * & dolor meus in conspectu meo semper.

Quóniam iniquitatem meam annuntiabo, * & cogitabo pro peccato meo:

Inimici autem mei vivunt, & confirmati sunt super me, * & multiplicati sunt qui odérunt me inique.

Qui retribuunt mala pro bonis, detrahebant mihi; * quóniam sequébar bonitatem.

Ne derelinquas me, Dómine Deus meus, * ne discesseris à me.

Inténde in adiutorium meum, * Dómine Deus salútis meæ.

PSALMUS 38.

Mundi vanitas, vita brevitas, dolorum acerbitas: patitur anima silens, & gemens poscit auxilia.

Dixi: Custodiam vias meas, * ut non delinquam in lingua mea.

Pósui ori meo custodiam, * cum consisteret peccator adversum me.

Obmutui, & humiliatus fum, & silui à bonis: * & dolor meus renovatus est.

Concaluit cor meum intra me, * & in meditatione meâ exardescet ignis.

Locutus fum in lingua mea: * Notum fac mihi, Dómine, finem meum,

Et numerum dierum meorum, quis est, * ut sciam quid defit mihi.

Ecce inenſurābiles poſuiſti dies meos : * & ſubſtāntia mea tanquam nihilum ante te.

Verūmtamen univérſa vānitas , * omnis homo vivens.

Verūmtamen in imāgine pertrāſit homo ; * ſed & frūſtrā conturbātur.

Theſaurizat , * & ignorat cui congregābit ea ,

Et nunc, quæ eſt expectatio mea ? nonne Dóminus ? * & ſubſtāntia mea apud te eſt.

Ab ómnibus iniquitatibus meis érue me , * oppróbrium inſipienti dediſti me.

Obmútui , & non apérui os meum , * quóniam tu feciſti.

Amove à me plagas tuas ; * à fortitúdine manus tuæ ego deféci.

In increpationibus propter iniquitatem corripuiſti hominem , & tabéſcere feciſti ſicut arāneam animā ejus : * verūmtamen vanē conturbātur omnis homo.

Exaúdi orationem meam , Dómine , & deprecationem meam : * aúribus pécipe lácrymas meas.

Ne ſíleas : quóniam ádvená ego ſum apud te , & peregrínus , * ſicut omnes patres mei.

Remitte mihi , ut refríger priúſquā ábeam ; * & ampliùs non ero.

Ant. Dómine , ante te omne deſidérium meum , & gémitus meus à te non eſt abſcónditus. *Pſ.* 37. 10.

A D T E R T I A M.

Ant. 8. G. Dómine.

P S A L M U S 39.

Chriſtus ſe vídímis antiquis ſubſtituit ; novam legem promulgat & moriens ſibi ſuiſque poſcit opem Dei.

EXpéctans expectávi Dóminum , * & inténdit mihi ;

Exeſcávit preces meas : * & edúxit me de lacu miſéræ , & de luto fæcis.

Et ſtátuit ſuper petram pedes meos ; * & diréxit grefſus meos.

Et immiſit in os meum cánticum novum , * carmen Deo noſtro.

Vidébunt multi , & timébunt , * & ſperábunt in Dómino.

Beátus vir cujus eſt nomen Dómini ſpes ejus , * & non reſpéxit in vanitates , & inſánias falſas.

Multa feciſti tu , Dómine Deus meus , mirabilia tua : * & cogitationibus tuis non eſt qui ſimilis ſit tibi.

Annuntiávi & locútus ſum : * multiplicati ſunt ſuper númerum.

Sacrificium & oblationem noluiſti ; * aures autem perfeciſti mihi.

Holocauſtum & pro peccáto non poſtuláſti : * tunc dixi : Ecce vénio.

In cápite libri ſcriptum eſt de me : ut facerem voluntatem tuam ; * Deus meus ,

vólui, & legem tuam in mé-
dio cordis mei.

Divisio PSALMI 39.

Annuntiāvi iustitiam tuā
in ecclēsia magna : * ec-
ce lábia mea non prohibé-
bo ; Dómine, tu scisti.

Iustitiam tuam non abs-
cón-di in corde meo : * ve-
ritatem tuam, & salutāre
tuum dixi.

Non abscondi misericór-
diam tuam, & veritatem
tuam * à concílio multo.

Tu autem, Dómine, ne
longē facias miseratiónes
tuas à me : * misericórdia
tua & véritas tua semper
susceperunt me.

Quóniam circumdederunt
me mala, quorum non est
númerus ; * comprehendé-
runt me iniquitātes meæ, &
non pótui ut vidérem.

Multiplicātæ sunt super
capillos cápitis mei, * &
cor meum dereliquit me.

Compláceat tibi, Dómi-
ne, ut éruas me ; * Dó-
mine, ad adjuvāndum me
réspice.

Confundántur & reve-
reántur simul qui quærun-
t animam meam, * ut aúse-
rant eam.

Convertántur retrórsùm,
& revereántur, * qui volunt
mihi mala.

Ferant conféstim confu-
sionem suam, * qui dicunt
mihi, Euge, euge.

Exúltent, & læténtur super
te omnes quæréntes te ; * &
dicant semper ; Magnificétur

Dóminus, qui diligunt salu-
tāre tuum.

Ego autem mendicus sum,
& pauper : * Dóminus soli-
citus est mei.

Adjútor meus, & proté-
ctor meus tu es : * Deus
meus, ne tardáveris.

PSALMUS 40.

*Laus eleemosynæ & libera-
toris Dei.*

Beātus qui intélligit su-
per egénium & pau-
perem ; * in die mala
liberábit eum Dóminus.

Dóminus cónservet eum,
& vivificet eum, & beātum
fáciat eum in terra, * & non
tradat eum in animam ini-
micórum ejus.

Dóminus opem ferat illi
super lectum dolóris ejus ; *
univérsum stratum ejus ver-
sasti in infirmitāte ejus.

Ego dixi : Dómine, mi-
serére mei ; * sanā animam
meam, quia peccāvi tibi.

Inimici mei dixerunt mala
mihi ; * Quando moriétur,
& peribit nomen ejus ?

Et si ingrediebātur ut vi-
deret, vana loquebātur : *
cor ejus congregávit iniqui-
tātem sibi.

⁊ Egrediebātur forās, * &
loquebātur in idípsum.

Advérsùm me susurrābant
omnes inimici mei, * ad-
vérsùm me cogitābant mala
mihi.

Verbum iníquum consti-
tuerunt advérsùm me : *
Numquid qui dormit, non
adjiciet ut resurgat ?

Etenim homo pacis meæ, in quo speravi, * qui edebat panes meos, magnificavit super me supplantationem.

Tu autem, Dómine, miserere mei, & resuscita me; * & retribuam eis.

In hoc cognóvi quóniam voluisti me: * quóniam non gaudébit inimicus meus super me.

Me autem propter innocentiam suscepisti, * & confirmasti me in conspectu tuo in ætérnum.

Ben. dictus Dóminus Deus Israël à século, & úique in séculum. * Fiat, fiat.

Ant. Dómine, ne longè facias miseraciones tuas à me. *Pf.* 39. 12.

A D S E X T A M.

Ant. 4. *irreg.* A. Apud me oratio.

PSALMUS 41.

Solatium iusti, spes melioris vita.

Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum, * ita desiderat anima mea ad te, Deus.

Scivit anima mea ad Deum fortem, vivum: * quando veniam, & apparebo ante faciem Dei?

Fecerunt mihi lacryme meæ panes die et nocte, * dum dicitur mihi quotidie: **Ubi est Deus tuus?**

Hæc recordatus sum, & confundi in me animam meam: * quoniam transibo in locum

tabernaculi admirabilis, usque ad domum Dei,

In voce exultationis & confessionis, * sonus epulantis.

Quare tristis es, anima mea, * & quare conturbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitebor illi; * salutare vultus mei, & Deus meus.

Divisio PSALMI 41.

Ad meipsum anima mea conturbata est: * propterea memor ero tui de terra Jordánis, & Hermóniim à monte mó dico.

Abyssus abyssum invocat, * in voce cataractarum tuarum.

Omnia excelsa tua, & fluctus tui * super me transierunt.

In die mandavit Dóminus misericórdiam suam, * & nocte canticum ejus.

Apud me oratio Deo vitæ meæ; * dicam Deo: **Suscceptor meus es.**

Quare oblitus es mei? * & quare contristatus incedo, dum affligit me inimicus?

Dum confringuntur ossa mea, * exprobraverunt mihi qui tribulant me inimici mei:

Dum dicunt mihi per singulos dies, * **Ubi est Deus tuus?**

Quare tristis es, anima mea, * & quare conturbas me?

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi; * salutare vultus mei, & Deus meus.

PSALMUS 41.
*avocatio divina veritatis :
in eā sperandum : eā duce
ad altaria accedendum.*

Iudica me , Deus , * &
discerne causam meam
e gente non sancta.

Ab homine iniquo & do-
lo erue me , * quia tu es
deus fortitudo mea :

Quare me repulisti ? &
quare tristis incedo , * dum
diligat me inimicus ?

Emitte lucem tuam & ve-
ritatem tuam : * ipsa me de-
duxerunt , & adduxerunt in
montem sanctum tuum , &
in tabernacula tua.

Erintroibo ad altare Dei ; *
ad Deum qui lætificat juven-
tutem meam.

Confitebor tibi in cithara ,
Deus , Deus meus : * quare
tristis es , anima mea , * &
quare conturbas me ?

Spera in Deo : quoniam
adhuc confitebor illi ; * sa-
lutare vultus mei , & Deus
meus.

Ant. Apud me oratio
Deo vitæ meæ ; dicam Deo :
Susceptor meus es. *Pf.* 41.
9. 10.

A D N O N A M.

Ant. 3. g. In nomine tuo.

PSALMUS 43.
*Anima pressa malis , Dei
auxilia antiqua recolat ,
nova postulat & urget.*

Deus , auribus nostris
audivimus , patres no-
stri annuntiaverunt
nobis opus , * quod operatus

es in diebus eorum , & in
diebus antiquis.

Manus tua gentes disper-
didit ; & plantasti eos : * af-
fixisti populos , & expulisti
eos.

Nec enim in gladio suo
possederunt terram , * &
brachium eorum non salva-
vit eos :

Sed dextera tua , & brá-
chium tuum , & illuminatio
vultus tui ; * quoniam com-
placuisti in eis.

Tu es ipse rex meus &
Deus meus , * qui mandas
salutes Jacob.

In te inimicos nostros
ventilabimus cornu , * &
in nomine tuo spernemus
insurgentes in nobis.

Non enim in arcu meo
sperabo ; * & gladius meus
non salvabit me :

Salvasti enim nos de affli-
gentibus nos , * & odientes
nos confundisti.

In Deo laudabimur totā
die , * & in nomine tuo
confitebimur in sæculum.

Diviso **PSALMI 43.**

Nunc autem repulisti , &
confundisti nos ; * &
non egrediēris Deus in vir-
tutibus nostris.

Avertisti nos retrorsum
post inimicos nostros ; * &
qui odērunt nos diripiēbant
sibi.

Dedisti nos tanquam oves
escarum , * & in gentibus
dispersisti nos.

Vendidisti populum tuum
sine pretio , * & non fuit

multitudo in commutationibus eorum.

Posuisti nos opprobrium vicinis nostris; * subfannationem & derisum his qui sunt in circuitu nostro.

Posuisti nos in similitudinem gentibus, * commotionem capitis in populis.

Totâ die verecundia mea contra me est, * & confusio faciei meæ cooperuit me,

A voce exprobrantis & obloquents, * à facie inimici & persequents.

Hæc omnia venerant super nos, nec obliti sumus te, * & inique non egimus in testamento tuo :

Et non recedilic retrò cor nostrum, * & declinasti semiras nostras à via tua :

Quoniam humiliasti nos in loco afflictionis, * & cooperuit nos umbra mortis.

Altera divisio PSALMI 43.

Si obliti sumus nomen Dei nostri, * & si expandimus manus nostras ad deum alienum,

Nonne Deus requirer ista ? * ipse enim novit abscondita cordis.

Quoniam propter te mortificamur totâ die, * æstimati sumus sicut oves occisionis.

Exurge, quare obdormis, Dómine ? * exurge, & ne repellas in finem.

Quare faciem tuam avértis ? * oblivísceris inópiz

nostræ, & tribulationis nostræ ?

Quoniam humiliata est in pulvere, anima nostra, * conglutinatus est in terra venter noster.

Exurge, Dómine, adjuva nos, * & redime nos propter nomen tuum.

Ant. In nómine tuo spernemus insurgentes in nobis. *Ps.* 43. 6.

AD VESPERAS.

Ant. 3. c. In domum.

PSALMUS 121.

Ecclesia petit à Deo gentis & templi prosperitatem.

Letatus sum in his quæ dicta sunt mihi ; * In domum Dómini ibimus.

Stantes erant pedes nostri * in átriis tuis, Jérusalem ;

Jerúsalem, quæ ædificatur ut civitas, * cujus participatio ejus in idipsum :

Illuc enim ascenderunt tribus, tribus Dómini, testimoniúm Israël, * ad confitendum nómini Dómini :

Quia illíc sedérunt sedes in iudicio, * sedes super domum David.

Rogate quæ ad pacem sunt Jérusalem ; * & abundantia diligentibus te.

Fiat pax in virtute tua, * & abundantia in túrribus tuis.

Propter fratres meos, & próximos meos, * loquebar pacem de te,

pter domum Dómini rum in nos, * fórſitan aqua
ſtri, * quæſivi bona abſorbuiſſet nos.

. In domum Dómini
. v. 1.

. 7. a. Oculi noſtri.

ALMUS 122.

ſalus : ad ipſum ani-
tribulata confugit.

te levávi oculos
neos, * qui hábitas in

, ſicut óculi ſervó-
in má nibus dominó-
órum;

: óculi ancillæ in má-
lominæ ſuæ, * ita
noſtri ad Dóminum
noſtrum, donec mi-
r noſtri.

rere noſtri, Dómi-
ſerere noſtri; * quia
repléti ſumus deſ-
e;

multum repléta eſt
noſtra; * opprobrium
noſtris, & deſpéctio
is.

Oculi noſtri ad Dó-
Deum noſtrum, do-
ſeréatur noſtri. v. 3.

1. â. Adjutórium
n.

ALMUS 123.

beratori gratias agit
anima.

quia Dóminus erat
nobis, dicat nunc
* Niſi quia Dóminus
nobis,

exúrgerent hómines
, * fortè vivos de-
nt nos.

iraſceretur furor có-

Torrentem pertransiit
ánima noſtra, * fórſitan
pertransiſſet ánima noſtra
aquam intolerábilem.

Benedíctus Dóminus, *
qui non dedit nos in capti-
onem dentibus eórum.

Anima noſtra, ſicut paſſer,
erépta eſt * de láqueo ve-
nántium;

Láqueus contritus eſt, *
& nos liberáti ſumus.

Adjutórium noſtrum in
nómine Dómini, * qui fecit
cælum & terram.

Ant. Adjutórium noſtrum
in nómine Dómini. v. 8.

Ant. 8. c. Bénefac.

PSALMUS 124.

Fidelium Deus ipſe cuſtos
iniqui perituri.

Qui confidunt in Dómi-
no, ſicut mons Sion; *
non commovébatur in ætér-
num, qui hábitat in Jerúſa-
lem.

Montes in circúitu ejus, *
& Dóminus in circúitu pó-
puli ſui ex hoc nunc &
uſque in ſéculum:

Quia non relinquet Dó-
minus virgam peccatórum
ſuper ſortem juſtórum, *
ut non exténdant juſti ad
iniquitatem manus ſuas.

Bénefac, Dómine, * bo-
nis, & rectis corde.

Declinántes autem in
obligatiónes addúcet Dó-
minus cum operántibus ini-
quitatem; * pax ſuper Iſ-
raél,

Ant. Bénêfac, Dómine,
bonis, & rectis corde. *v.* 4.

Ant. 6. F. Convérte.

PSALMUS 125.

*Post labores, merces : post
dolores, solatia.*

IN convertêdo Dóminus
captivitâtem Sion, * facti
sumus sicut consolâti.

Tunc replêtum est gâu-
dio os nostrum, * & lingua
nostra exultatiône:

Tunc dicent inter gen-
tes : * Magnificâvit Dómi-
nus facere cum eis.

Magnificâvit Dóminus fá-
cere nobiscum ; * facti su-
mus lætantes.

Convérte, Dómine, cap-
tivitâtem nostram, * sicut
torrens in austro.

Qui séminant in lacry-
mis, * in exultatiône metent.

Eûntes ibant, & flebant, *
mitténtes sémina sua ;

Veniéntes autem venient
cum exultatiône, * portân-
tes manipulos suos.

Ant. Convérte, Dómine,
captivitâtem nostram. *v.* 5.
CAPITULUM. 2 *Petr.* 1. 10.

SAtágite, ut per bona
Opéra certam vestram
vocationem, & electiônem
faciátis : hæc enim faciën-
tes, non peccábitis aliquân-
do.

H Y M N U S. *Besnault.*

DE U S, jubes : ab árida
Aquæ recédunt ; nec
mora,

Unum ferúntur in locum,
Et nomen impónis mari.

S U I S decóra flóribus
Appáruit tellus ferax ;
Et quas opes condit sinu,
Fecúnda mater proutulit.

M E N S ecce ceu tellus
iners,

Mendáxque fundus, árui ;
Infunde rorem grátia,
Et úberes fructus dabit.

D E O Patri sit glória,
Ejúsque soli Filio,
Tibique, sancte-Spíritus,
In sempitérna sécula.

Amen.

ÿ. Véspere, & manê, &
meridie narrabo, & annun-
tiábo ; *ÿ.* Et exáudiet Dómi-
nus vocem meam. *Psf.* 54. 18.

Ad Magnificat, Ant. 5. a.
Exultávit spíritus meus in
Deo salutári meo. *Luc.* 1. 47.

FERIA QUARTA.

A U OFFICIUM NOCT.

Invitatorium, Deus ma-
gnus Dóminus : * Veníte,
adorémus. *Psf.* 94. 6.

Psalms, Venite, 2.

H Y M N U S.

QUAM grande nobis, ó
Deus,

Cælo volúmen éxplicas !
Quàm te disertis úndique
Cælum canit concéntribus !

Q U O T astra nobis éxhibet,
Tot óribus te prædicat :
Cælo magistro nos quoque
Te júgiter laudábimus.

D U M rúmpimus noctis
moras,

Tibique, Chríste, psállimus ;
Ne quid canámus díssonum,
Tu quod sit aptum suggere.

sancta turbet ótia
núltus séculi ;
us nobis labor
cáro laúdis.

Patri sit glória ,
foli Filio ,
sancte-Spíritus ,
óiterna sécula.
Amen.

I. NOCTURNO.

6. F. Pópuli.

A L M U S 44.

*nuptiale : Christi
Ecclesia dotes.*

stávit cor meum ver-
m bonum : * dico ego
era mea Regi.
ua mea cálamus
* velóciter scribén-

ósus formâ præ filiis
um , diffusa est grátia
s tuis : * propterea
ut te Deus in ætér-

ngere gládio tuo su-
ur tuum , * Poten-

: tuâ , & pulcritudine
stende , prospère pro-

igna propter veritá-
: mansuetudinem , &
m ; * & dedúcet te
liter dextera tua.

tae tuae acutæ , * pópu-
te cadent , in corda
rum regis.

s tua , Deus , in sécu-
uli : * virga directio-
ga regni tui.

isti iustitiam , & odi-
uitatem : * propterea

unxit te , Deus , Deus tuus
óleo lætitiæ præ consórti-
bus tuis.

Myrrha , & gutta , &
cásia à vestiméntis tuis ,
à dómibus ebúrneis : *
ex quibus delectavérunt
te filia regum in honóre
tuo.

Astitit regína à dextris
tuis in vestítu deaurato , *
circúmdata varietate.

Audi , filia , & vide , &
inclína aurem tuam ; * &
obliviscere pópulum tuum ,
& domum patris tui :

Et concupíscet rex decó-
rem tuum ; * quóniam ipse
est Dóminus Deus tuus , &
adorábunt eum.

Et filia Tyri in munéri-
bus : * vultum tuum depre-
cábuntur omnes divites ple-
bis.

Omnis glória ejus filia
regis ab intus ; * in simbriis
aúreis circumamicta varie-
tátibus.

Adducéntur regi vírgines
post eam : * próximæ ejus
afferéntur tibi ;

Afferéntur in lætitia &
exultatióne , * adducéntur
in templum regis.

Pro patríbus tuis nati sunt
tibi filii : * constitues eos
príncipes super omnem ter-
ram.

Mémoires erunt nóminis
tui * in omni generatióne &
generatióne.

Propterea pópuli confite-
búntur tibi in ætérnum , *
& in séculum séculi.

Felix qui in Officio Nocturno

*Felix qui in Officio Nocturno
Dei, et in terra
eius est habitans.*

Dominus virtutum nobiscum : * aquarum in tribulationibus, quæ inveniunt nos semper.

Proprium non timebimus, dum turbabunt gentes : * & transierint mores in cor maris.

Sonuerunt & turbatae sunt aquae eorum : * conturbati sunt montes in fortitudine ejus.

Fluminis imperus laetificat civitatem Dei : * sanctificavit tabernaculum suum Altissimus.

Deus in medio ejus ; non commovebitur : * adjuvabit eam Deus manè diluculo.

Conturbatae sunt gentes, & inclinatae sunt regna : * dedit vocem suam, mota est terra.

Dominus virtutum nobiscum : * susceptor noster Deus Jacob.

Venite, & videte opera Domini, quæ posuit prodigia super terram : * auferens bella usque ad finem terræ.

Arcum concecet, & confringet arma, * & scuta comburent igni.

» Vacate, & videte quoniam ego sum Deus ; * exultabor in gentibus, & exultabor in terra. »

Dominus virtutum nobiscum.

Psalmus 46.
Deus omnis terra Domini, ipsæ plaudunt omnes gentes.

Psalmus 46.
Deus omnis terra Domini, ipsæ plaudunt omnes gentes.

Omnes gentes, plaudite manibus ; * jubilate Deo in voce exultationis.

Quoniam Dominus excelsus, terribilis ; * Rex magnus super omnem terram.

Subiecit populos nobis, * & gentes sub pedibus nostris.

Eliguit nobis hereditatem suam, * speciem Jacob, quam dilexit.

Ascendit Deus in júbilo, * & Dominus in voce tubæ.

Psallite Deo nostro, psallite : * psallite Regi nostro, psallite.

Quoniam rex omnis terræ Deus ; * psallite sapienter.

Regnabit Deus super gentes : * Deus sedet super sedem sanctam suam.

Principes populorum congregati sunt cum Deo Abraham ; * quoniam dii fortes terræ vehementer elevati sunt.

Ant. Populi constitebunt tibi in ætérnum, & in sæculum sæculi. *Ps. 44. 18.*

PRO II. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Invoca me.

PSALMUS 47.

Felix urbs, quam Deus incolit & regit !

Magnus Dominus, & laudabilis nimis * in civitate Dei nostri, in monte sancto ejus.

atur exultatione uni-
erræ mons Sion, lare-
lónis, * civitas Regis

in dómibus ejus co-
ur, * cum suscipiet

riam ecce reges terræ
gati sunt, * conve-
in unum.

videntes sic admirati
e conturbati sunt,
ti sunt.

nor apprehendit
ibi dolores ut pa-
s.

piritu veheménti *
naves Tharsis.

audivimus, sic vídi-
civitáte Dómini vir-
in civitate Dei no-
Deus fundavit eam
um.

pinus, Deus, mise-
m tuam * in médio
ui.

idum nomen tuum,
ic & laus tua in fines
* justitiâ plena est
tua.

ur mons Sion, &
: filia Judæ * propter
ua, Dómine.

umdate Sion, & com-
ini eam; * narrate in
ejus.

e corda vestra in
ejus, & distribuite
ejus, * ut enarrétis
énie áltera;

riam hic est Deus,
oster in ætérnum, &
um sæculi: * ipse re-
in sæcula.

PSALMUS 48.

*Nil opes contra mortem;
sed virtus mortem vincit.*

Audite hæc, omnes gen-
tes, * auribus percipite,
omnes qui habitatis orbem,

Quique terrigenæ, & filii
hóminum, * simul in unum
dives & pauper.

Os meum loquétur sapién-
tiam, * & meditatio cordis
mei prudentiam.

Inclinábo in parábola
aurem meam, * apériam
in psalterio propositionem
meam,

Curtimébo in diemala? *
iniquitas calcanei mei cir-
cumdabit me.

Qui confidunt in virtute
sua, * & in multitudine di-
vitiarum suarum gloriántur.

Frater non rédimet, rédi-
met homo? * non dabit Deo
placationem suam,

Et prétium redemptionis
animæ suæ: * & laborabit in
ætérnum, & vivet adhuc in
finem.

Non vidébit intéritum,
cum viderit sapientes mo-
riéntes: * simul insipiens
& stultus peribunt.

Et relinquent aliénis divi-
tias suas, * & sepúlcræ eó-
rum domus illórum in ætér-
num,

Tabernacula eórum in pro-
génie & progénie: * voca-
vérunt nomina sua in terris
suis.

Et homo, cum in honóre
esset, non intelléxit; * com-
parátus est jumentis insipien-

72. *Feriâ quartâ ad Officiûm Nocturnum.*

tibus , & similis factus est illis.

Hæc via illorum scâdalu-
lum ipsis : * & pôtea in ore
suo complacébunt.

Sicut oves in inférno pó-
siti sunt : * mors depascet eos.

Et dominabúntur eórum
iusti in marutino : * & au-
xilium eórum veteráscet in
inférno à glória eórum.

Verúmtamen Deus rédi-
met ánimam meam de manu
infernî , * cûm accéperit me.

Ne timéris , cûm dives
factus fuerit homo , * &
cûm multiplicâta fuerit gló-
ria domûs ejus.

Quóniam , cûm interierit ,
non fumet ómnia , * neque
descéndet cum eo glória
ejus :

Quia ánima ejus in vita
ipsius benedicétur ; * confi-
tébitur tibi , cûm beneféce-
ris ei.

Introíbit usque in progé-
nies patrum suórum ; * &
usque in ætérnum non vi-
débit lumen.

Homo , cûm in honóre
esset , non intelléxit : *
comparátus est jumentis in-
spiciéntibus , & similis factus
est illis.

P S A L M U S 49.

*Surgant sacerdotes ad judi-
cium ; va qui Deum ver-
bis celebrant & operibus
contemnunt !*

Deus deórum Dóminus
locútus est , * & vocá-
vit terram à solis ortu usque
ad occásus.

Ex Sion spécies decóris
ejus . * Deus manifesté vé-
niet : Deus noster , & non
silébit.

Ignis in conspéctu ejus
exardéscet , * & in circúitu
ejus tempéstas válda.

Advocábit cælum defúr-
sum , & terram , * discér-
nere pópulum suum.

Congregáte illi sanctos
ejus , * qui órdinant testa-
méntum ejus super sacri-
ficia.

Et annuntiábunt cœli ju-
stitiam ejus , * quóniam
Deus judex est.

Audi , pópulus meus , &
loquar ; Israël , & testificá-
bor tibi : * Deus Deus tuus
ego sum.

Non in sacrificiis tuis ár-
guam te , * holocausta au-
tem tua in conspéctu meo
sunt semper.

Non accípiam de domo
tua vitulos , * neque de gré-
gibus tuis hircos ;

Quóniam meæ sunt om-
nes feræ silvârum , * ju-
ménta in móntibus , & boves.

Cognóvi ómnia volatília
cœli ; * & pulcritúdo agri
mecum est.

Si esuriero , non dicam
tibi ; * meus est enim orbis
terræ , & plenitúdo ejus.

Numquid manducábo car-
nes taurórum , * aut sângui-
nem hircórum potábo ?

Immola Deo sacrificium
laudis , * & redde Altíssimo
vota tua.

Et ínvoça me in die tri-
bulatiónis : *

: * éruam te , & ibis me.

ori autem dixit Quare tu enárras neas , & assúmis um meum per os

ò odisti discipli- : projecísti sermó- : retrórsúm.

as furem,currébas * & cum adulteris tuam ponébas.

n abundávit mált- lingua tua concin- os.

advérsus fratrem tebáris , & advér- matris tuæ poné- alum : * hæc fe- icui.

ásti iniquè quòd milis : * árguam uam contra faciém

ite hæc , qui obli- Deum ; * nequán- , & non sit qui

ium laudis honorí- : * & illiciter, quo illi salutare Dei. avoca me in die trís : éruam te , & ho- is me. *Pf. 49. 16.*

NOCTURNO.

a. Os meum.

A L M U S 50.

pœnitentis amara

& supplex oratio.

étre mei, Deus, * se- dùm magnam mi- am tuam ;

undùm multítudi-

s *Æstiva.*

nem miserationum tuárum * dele iniquitatem meam.

Amplius lava me ab ini- quitate mea , * & à peccáto meo munda me :

Quóniam iniquitatem meam ego cognósko , * & peccátum meum contra me est semper.

Tibi soli peccávi , & ma- lum coram te feci , * ut ju- stificéris in sermónibus tuis , & vincas cùm judicáris.

Ecce enim in iniquitati- bus concéprus sum , * & in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritatem di- lexísti : * incérta & occúltæ sapiéntiæ tuæ manifestásti mihi.

Aspérges me hyssópo , & mundabor : * lavábis me , & super nivem dealbabor.

Auditui meo dabis gau- dium & lætítiam ; * & exul- tábunt ossa humiliáta.

Avérte faciém tuam à peccátis meis , * & omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum creá in me , Deus ; * & spíritum rectum innova in vísceribus meis.

Ne projicias me à facië tua ; * & spíritum sanctum tuum ne áuferas à me.

Redde mihi lætítiam salu- táris tui ; * & spíritu prin- cipáli confirma me.

Docébo iníquos vias tuas ; * & impij ad te con- verténtur.

Libéra me de sanguini- bus , Deus , Deus salúis

mea; * & exultabit lingua mea iustitiam tuam.

Domine, labia mea aperies; * & os meum annuntiabit laudem tuam.

Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique; * holocaustis non delectaberis.

Sacrificium Deo spiritus contribulatus; * cor contritum & humiliatum, Deus, non despicies.

Benigne fac, Domine, in bona voluntate tua Sion, * ut ædificentur muri Ierusalem.

Tunc acceptabis sacrificium iustitiæ, oblationes & holocausta: * tunc imponent super altare tuum vitulos.

PSALMUS 51.

Frustrâ confidunt in divitiis & lingua maledici; destruet illos Dominus, & pravelebunt iusti.

Quid gloriaris in malitia, * qui potens es in iniquitate?

Totâ die in iustitiam cogitavit lingua tua: * sicut novacula acuta fecisti dolum.

Dilexisti malitiam super benignitatem, * iniquitatem magis quam loqui æquitatem.

Dilexisti omnia verba precipitationis, * lingua dolosa.

Propterea Deus destruet te in finem, * evellat te, & emigrabit te de tabernaculo tuo, & radicem tuam de terra viventium.

Videbunt iusti, & time-

bunt; & super eum ridebunt, & dicent: * Ecce homo, qui non posuit Deum adiutorem suum,

Sed speravit in multitudine divitiarum suarum; * & prevaluit in vanitate sua.

Ego autem sicut oliva fructifera in domo Dei: * speravi in misericordia Dei in æternum, & in sæculum sæculi.

Confitebor tibi in sæculum, quia fecisti; * & expectabo nomen tuum, quoniam bonum est in conspectu sanctorum tuorum.

PSALMUS 52.

Deum esse negat impius: instat timor & ultor.

Dixit insipiens in corde suo: * Non est Deus.

Corrupti sunt, & abominabiles facti sunt in iniquitatibus: * non est qui faciat bonum.

Deus de coelo prospexit super filios hominum, * ut videat si est intelligens, aut requirens Deum.

Omnes declinaverunt, simul inutiles facti sunt; * non est qui faciat bonum, non est usque ad unum.

Nonne scient omnes qui operantur iniquitatem, * qui devorant plebem meam ut cibum panis?

Deum non invocaverunt: * illi trepidaverunt timore, ubi non erat timor.

Quoniam Deus dissipavit ossa eorum qui hominibus placent: * confusi sunt.

quóniam Deus spreuit eos.

Quis dabit ex Sion salutáre Israël? * cūm convérte-rit Deus captivitátem plebis suæ, exultábit Jacob, & lætábitur Israël.

Ant. Os meum annuntiábit laudem tuam. *Pf.* 50. 17.

¶ In die clamávi & nó-
cui coram te. ¶ Intret in
conspéctu tuo oratio mea.
Pf. 87. 1. 2.

¶ *Sacerdotalis*, Dómi-
nus excélsus, terribilis;
¶ Rex magnus super om-
nem terram. *Pf.* 46. 2.

AD LAUDES.

Ant. 6. F. Confitebor.

PSALMUS 53.

Orat iustus & sperat adver-
sus hostes auxilium Dei.

DEus, in nómine tuo
salvum me fac, * & in
virtute tua júdica me.

Deus, exáudi orationem
meam, * auribus percipe
verba oris mei.

Quóniam aliéni insurre-
xerunt adversum me, &
fortis quæsiérunt animam
meam, * & non proposue-
runt Deum ante conspéc-
tum suum.

Ecce enim Deus ádjuvat
me, * & Dóminus suscép-
tor est animæ meæ.

Avérte mala inimicis
meis, * & in veritate tua
dispérde illos.

Voluntáriè sacrificábo ti-
bi; * & confitebor nómini

tuo, Dómine, quóniam bo-
num est.

Quóniam ex omni tribu-
latione eripuisti me; * & su-
per inimicos meos despéxit
oculus meus.

Ant. Confitebor nómini
tuo, Dómine, quóniam bo-
num est. v. 8.

Ant. 1. a. Ad Deum
clamávi.

PSALMUS 54.

*Iustus, premente timore,
morte & amiciã prodito-
ribus, meliorem amicum
Deum invocat & sperat.*

EXáudi, Deus, orationem
meam, & ne despéxeris
deprecationem meam: * in-
ténde mihi, & exáudi me.

Contristatus sum in exer-
citatione mea, * & contur-
batus sum à voce inimici, &
à tribulatione peccatoris.

Quóniam declináverunt
in me iniquitates; * & in ira
molésti erant mihi.

Cor meum conturbátum
est in me, * & formido mor-
tis cecidit super me.

Timor & tremor vené-
runt super me; * & conte-
xérunt me tenebræ.

Et dixi: Quis dabit mihi
pennas sicut colúmbæ? * &
volábo, & requiescam.

Ecce elongávi fugiens, *
& mansi in solitudine.

Expectábam eum qui sal-
vum me fecit à pusillanimi-
tate spíritus, * & tempe-
state.

Præcipita, Dómine, dí-
vide linguas eorum; * quó-

niam vidi iniquitatem, & contradictionem in civitate.

Die ac nocte circumdabit eam super muros ejus iniquitas; * & labor in medio ejus, & injustitia;

Et non defecit de plateis ejus * usura, & dolus.

Quoniam si inimicus meus maledixisset mihi, * sustinuissem utrique;

Et si is qui oderat me, super me magna locutus fuisset, * abscondissem me forsit ab eo.

Tu verò, homo unánimis, * dux meus, & notus meus.

Qui simul mecum dulces capiebas cibos; * in domo Dei ambulávimus cum consensu.

Veniat mors super illos, * & descendant in infernum vivéntes:

Quoniam nequitiæ in habitaculis eorum, * in medio eorum.

Ego autem ad Deum clamavi; * & Dóminus salvabit me.

Ant. Ad Deum clamavi; & Dóminus salvabit me. *v. 17.*

Ant. 8. G. Jacta.

Diviso PSALMI 54.

VEsperere, & manere, & meridienarrabo, & annuntiabo; * & exaudiet vocem meam.

Rédimet in pace animam meam ab his qui appropinquant mihi; * quoniam inter multos erant mecum.

Exaudiet Deus, & humiliabit illos, * qui est ante secula.

Non enim est illis commutatio, & non timuerunt Deum: * extendit manum suam in retribuendo.

Contaminaverunt testamentum ejus, divisi sunt ab ira vultus ejus, * & appropinquavit cor illius.

Molliti sunt sermones ejus super oleum, * & ipsi sunt jacula.

Jacta super Dóminum curam tuam, & ipse te enutriet: * non dabit in æternum fluctuationem justo.

Tu verò Deus deduces eos * in puteum interitus.

Viri sanguinum, & dolosi non dimidiabunt dies suos: * ego autem sperabo in te, Dómine.

Ant. Jacta super Dóminum curam tuam, & ipse te enutriet. *v. 23.*

Ant. 8. G. Non est sanctus,

CANTICUM Anna,

1. Regi. 2. 1. ad 10. Vita & prosperitatis arbitro potenti & sancto Deo Canticum.

Exultavit cor meum in Dómino, * & exaltatum est cornu meum in Deo meo.

Dilatatum est os meum super inimicos meos; * quia letata sum in salutari tuo.

Non est sanctus, ut est Dóminus; neque enim est alius extra te; * & non est fortis sicut Deus noster,

Nolite multiplicare loqui
sublimia, * gloriántes.

Recedant vétera de ore
vestro; quia Deus scientia-
rum Dóminus est, * & ipsi
præparántur cogitationes.

Arcus fórtium superátus
est; * & infirmi accíncti sunt
róbore.

Repléti prius, pro pánibus
se locaverunt; * & famélici
saturati sunt,

Donec stérilis péperit plú-
rimos; * & quæ multos ha-
bébat filios, infirmata est.

Dóminus mortificat, &
vivificat, * dedúcit ad ín-
feros, & redúcit.

Dóminus pauperem facit,
& dirat; * humiliat & sú-
blevat.

Súscitat de púlvere egé-
num, * & de stércore élevat
pauperem,

Ut sédeat cum principi-
bus, * & sóliú glóriæ teneat.

Dómini enim sunt cárdi-
nes terræ, * & póluit super
eos orbem.

Pedes sanctórum suórum
servábit, & impii in ténebris
conticéscunt; * quia non in
fortitúdine sua roborábitur
vir.

Dóminum formidábunt
adversáarii ejus, * & super
iplos in cælis tonábit.

Dóminus judicábit fines
terræ, * & dabit impérium
regi suo, & sublimábit cor-
nu christi sui.

Ant. Nón est sanctus, ut
est Dóminus; neque enim
est álius extra te. v. 3.

[*In Festis, loco superio-
ris Cantici, dicitur sequens
CANTICUM. Tob. 13.*

1. ad 10.

*Adeptá libertate cantat Ec-
clesia Deum salvantem;
& hostibus, si respiscant,
spondet misericordem.*

Magnus es, Dómine, in
æternum, * & in óm-
nia sécula regnum tuum:

Quóniam tu flagéllas, &
salvas: dedúcis ad ínferos,
& redúcis: * & non est qui
effúgiat manum tuam.

Confitémini Dómino, fi-
lii Israël, * & in conspéctu
géntium laudáte eum:

Quóniam ideo dispérsit
vos inter gentes, quæ ignó-
rant eum, * ut vos enarré-
tis mirabilia ejus,

Et faciátis scire eos: * quia
non est álius Deus omnipo-
tens præter eum.

Ipse castigávit nos prop-
ter iniquitátes nostras: * &
ipse salvábit nos propter
misericórdiam suam.

Aspícite ergo quæ fecit
nobiscum, & cum timóre
& tremóre confitémini illi: *
Regémque seculórum exal-
táte in opéribus vestris.

Ego autem in terra capti-
vitátis meæ confitébor illi: *
quóniam osténdit majestá-
tem suam in gentem pecca-
tricem.

Convertimini itaque, pec-
catóres, & fácite iustitiam
coram Deo, * credéntes
quod fáciat vobiscum mise-
ricórdiam suam.

Ego autem, & anima mea, * in eo lætābimur.

Benedicite Dñm, omnes electi ejus: * agite dies lætitiæ, & confitemini illi.]

Ant. 7. a. Laudate eum.

PSALMUS *Laudum* 150.

Laudandus omnimodè Deus.

Laudate Dñm in sanctis ejus; * laudate eum in firmamento virtutis ejus.

Laudate eum in virtutibus ejus; * laudate eum secundum multitudinem magnitudinis ejus.

Laudate eum in sono tubæ; * laudate eum in psalterio & cithara.

Laudate eum in tympano & choro; * laudate eum in chordis & organo.

Laudate eum in cymbalis benesonantibus, laudate eum in cymbalis jubilationis: * omnis spiritus laudet Dñm.

Ant. Laudate eum in virtutibus ejus. v. 2.

CAPITULUM. *Gal. 6. 9. 10.*

Bonum facientes, non desiciamus: tempore enim suo metemus non deficientes. Ergo dum tempus habemus, operemur bonum ad omnes, maxime autem ad domesticos fidei.

Hymnus. Besault.

AURORA lucem pròvehit,
Cedant tenebræ flumini:
Lucis novæ diluculum
Nos ad precandum convocat.

SUPREMA, Christe, claritas;
Beata spes mortalium;
Fac luce totâ cordibus
Se prodât alma veritas.

Te mens anhelans ambiat,
Credens colat, sperans amet;
Et juncta cœli cœtibus,
Laudare nunquam desinat.

DEO Patri sit glória,
Ejusque soli Fílio,
Tibique, sancte-Spiritus,
In sempiterna sæcula.

Amen.

ÿ. Exultabo manè misericordiam tuam; *ÿ. Quia factus es susceptor meus.*
Ps. 58. 17. 19.

Ad Benedictus, Ant. 7. a.
Erexit cornu salutis nobis,
in domo David pueri sui.
Luc. 1. 69.

A D P R I M A M.

Ant. 3. g. Clamabo.

PSALMUS 55.

Anima afflicta Deum amicum invocât, & despiciit hominem hostem.

Miserere mei, Deus, quoniam conculcavit me homo: * totâ die impugnans tribulavit me.

Conculcaverunt me inimici mei totâ die; * quoniam multi bellantes adversum me.

Ab altitudine dièi timebo: * ego verò in te sperabo.

In Deo laudabo sermones meos, in Deo speravi: *

mebo quid faciat mihi

â die verba mea ex-
entur ; * advêrsùm me
s cogitationes eorum
lum.

abitabunt, & abscon-
* ipsi calcaneum meum
râbunt.

et sustinuerunt animam
pro nihilo salvos-fa-
los : * in ira pópulos
nges.

is, vitam meam an-
ivi tibi ; * posuisti lá-
is meas in conspéctu
sicut & in promissione

ne converténtur ini-
mei retrórsùm : * in
imque die invocávero
ce cognóvi quóniam
meus es.

Deo laudábo verbum,
míno laudábo sermó-
* in Deo sperávi, non
o quid faciat mihi ho-

me sunt, Deus, vota
quæ reddam, * lauda-
tibi.

óniam eripuisti áni-
meam de morte, &
meos de lapsu ; * ut
am coram Deo in lú-
vivéntium.

PSALMUS 56.

*in extremis Altissi-
m fidenter invocat.*

Iserére meí, Deus, mi-
serére meí ; * quó-
in te confidit ánima

Et in umbra alárum tuá-
rum sperábo * donec trán-
seat iniquitas.

Clamábo ad Deum altissi-
mum, * Deum qui benefé-
cit mihi.

Misit de cælo, & liberá-
vit me ; * dedit in oppró-
brium conculcántes me.

Misit Deus misericórdiam
suam, & veritatem suam, *
& eripuit animam meam de
medio catulórum leónum ;
dormívi conturbátus.

Filii hóminum, dentes eo-
rum arma & sagittæ ; * &
lingua eorum gládius acu-
tus.

Exaltáre super cælos,
Deus ; * & in omnem ter-
ram glória tua.

Laqueum paravérunt pé-
dibus meis, * & incurvavé-
runt animam meam.

Foderunt ante faciem
meam foveam, * & inci-
derunt in eam.

Parátum cor meum, Deus,
parátum cor meum ; *
cantábo, & psalmum di-
cam.

Exúrge, glória mea,
exúrge, psalterium & cítha-
ra ; * exúrgam dilúculo.

Confitébor tibi in póp-
lis, Dómine, * & psalmum
dicam tibi in géntibus.

Quóniam magnificáta est
usque ad cælos misericór-
dia tua, * & usque ad nubes
véritas tua.

Exaltáre super cælos,
Deus ; * & super omnia
terram glória tua.

P S A L M U S 57.

*Gravis in malos objurgatio
& prædictio instantis illo-
rum miseria.*

SI verè utique iustitiam lo-
squimini, * recta iudicâte,
filii hominum.

Etenim in corde iniquitâ-
tes operâmini in terra, * in-
iustitias manus vestræ con-
cinnant.

Alienâti sunt peccatores à
vulva, erraverunt ab útero;
* locuti sunt falsa.

Furox illis secundum simili-
tudinem serpentis; * sicut
âspidis surdæ, & obturantis
aures suas;

Quæ non exaudiet vocem
incantantium, * & venéfici
incantantis sapienter.

Deus cõteret dentes eó-
rum in ore ipsórum; * mo-
las leónum confringet Dó-
minus.

Ad nihilum devénient tan-
quam aqua decúrrens: *
inténdit arcum suum, donec
infirméntur.

Sicut cera quæ fluit, aufe-
réntur: * supercécidit ignis,
& non viderunt solem.

Priúsqvam intelligerent
spinæ vestræ rhamnum, *
sicut vivéntes, sic in ira ab-
sorbet eos.

Lætâbitur justus, cum ví-
derit vindictam; * manus
uas lavâbit in sanguine pec-
catoris.

Et dicet homo, Si utique
est fructus iusto, * utique
est Deus iudicans eos in
terra.

*Ant. Clamâbo ad Deum
altissimum, Deum qui be-
nefecit mihi. Ps. 56. 3.*

A D T E R T I A M.

Ant. 8. G. Deus meus.

P S A L M U S 58.

*Orat justus hostibus, non
mortem qua destruit, sed
ignominiam qua instruit;
sibi verò salutem & Deo
gloriam.*

ERipe me de inimicis
meis, Deus meus, * &
ab insurgéntibus in me
libera me.

Eripe me de operántibus
iniquitatem, * & de viris
sanguinum salva me.

Quia ecce cepérunt áni-
mam meam, * irruérunt in
me fortes.

Neque iniquitas mea, ne-
que peccátum meum, Dó-
mine: * sine iniquitate cu-
cúrri, & diréxi.

Exurge in occúrsum meum,
& vide: * & tu, Dómine
Deus virtutum, Deus Ís-
raël,

Inténde ad visitándas om-
nes gentes; * non misereáris
ómnibus qui operántur ini-
quitatem.

Converténtur ad véspe-
ram, & famem patiéntur ut
canes, * & circuibunt ci-
vitatem.

Ecce loquéntur in ore suo,
& gladius in labiis eórum; *
quoniam quis audívit?

Et tu, Dómine, deridébis
eos: * ad nihilum dedúces
omnes gentes.

Diviso PSALMI 58.

Fortitudinem meam d
te custodiam, quia Deus
susceptor meus es : * Deus
meus, misericordia ejus præ
veniet me.

Deus ostendet mihi super
inimicos meos, ne occidas
eos : * nequādo oblivif
cantur populi mei.

Disperge illos in virtute
tua, * & depone eos, pro
tectio mea, Domine.

Delictum oris eorum, ser
monem labiorum ipsorum; *
& comprehendantur in su
perbia sua;

Et de execratione &
mendacio annuntiabuntur
in consummatione, * in ira
consummationis, & non
erunt.

Et scient, quia Deus domi
nabitur Jacob, * & finium
terrarum.

Convertentur ad vesp
eram, & famem patientur ut
canes, * & circuibunt civ
itatem.

Ipsi dispergentur ad man
ducandum; * si verò non
fuerint saturati, & murmu
rabunt.

Ego autem cantabo forti
tudinem tuam, * & exul
tabo manè misericordiam
tuam;

Quia factus es susceptor
meus & refugium meum *
in die tribulationis meae.

Adjutor meus, tibi psal
lam, quia Deus susceptor
meus es, * Deus meus mi
sericordia mea.

PSALMUS 59.

*Ecclesia afflicta flebilis que
rimonia, & invocatio di
vini auxilii.*

Deus, repulisti nos, &
destruxisti nos : * iratus
es, & misertus es nobis.

Commovisti terram, &
conturbasti eam : * sana con
tritiones ejus, quia com
mota est.

Ostendisti populo tuo du
ra; * potasti nos vino com
punctionis.

Dedisti metuētibz te si
gnificationem; * ut fugiant
a facie arcus,

Ut liberentur dilecti tui : *
salvum fac dexterā tuā, &
exaudi me.

Deus locutus est in sancto
suo; * lætabor & partabor
Sichimam, & convallē ta
bernaculorum meorum.

Meus est Galaad, & meus
est Manasses, * & Ephraim
fortitudo capitis mei;

Juda rex meus, * Moab
olla spei meae.

In Idumæam extendam
calceamentum meum, *
mihi alienigenæ subditi
sunt.

Quis deducet me in civi
tatem munitam? * quis
deducet me usque in Idu
mæam?

Nonne tu Deus qui re
pulisti nos; * & non egre
diēris Deus in virtutibus
nostris?

Da nobis auxilium de tri
bulatione, * quia vana salus
hominis.

In Deo faciémus virtutem, * & ipse ad nihilum dedúcet tribulátes nos.

Ant. Deus meus, misericórdia ejus præveniet me.
Pf. 58. 11.

AD SEXTAM.

Ant. 3. g. Prótegar.

PSALMUS 60.

Iustus ab inimicis liberatus : Christi regnum æternum.

EXaudi, Deus, deprecationem meam : * inténde orationi meæ.

A finibus terræ ad te clamavi, dum anxiaretur cor meum, * in petra exaltasti me.

Deduxisti me, quia factus es spes mea, * turris fortitudinis à facie inimici.

Inhabitábo in tabernáculo tuo in sæcula, * prótegar in velamento alarum tuarum.

Quóniam tu, Deus meus, exaudisti orationem meam, * dedisti hereditatem timéntibus nomen tuum.

Dies super dies regis adjictes, * annos ejus usque in diem generationis & generationis.

Permanet in ætérnum in conspectu Dei : * misericórdiam & veritatem ejus quis requirer ?

Sic psalmum dicam nórpini tuo in sæculum sæculi, * ut reddam vota mea de die in diem.

PSALMUS 61.

Tutus quem Deus protegit : impiis malitia & divitia ; Deo misericordia & potestas.

Nonne Deo subjécta erit ánima mea ? * ab ipso enim salutáre meum.

Nam & ipse Deus meus, & salutáris meus, fuscéptor meus ; * non movébor amplius.

Quotísq; irritis in hóminem ? * interficitis universi vos, tanquam parietí inclináto, & macéræ depúlæ ?

Verúmtamen pretium meum cogitavérunt repéllere, cúcturi in siti : * ore suo benedicébant, & corde suo maledicébant.

Verúmtamen Deo subjécta esto, ánima mea ; * quóniam ab ipso paciéntia mea.

Quia ipse Deus meus, & salvátor meus, * adjutor meus, non emigrábo.

In Deo salutáre meum, & glória mea ; * Deus auxilií mei, & spes mea in Deo est.

Speráre in eo, omnis congregatio pópuli, effundite coram illo corda vestra : * Deus adjutor noster in ætérnum.

Verúmtamen vani filii hóminum, mendaces filii hóminum in statéris, * ut decipiant ipsi de vanitate in idípsum.

Nolite speráre in iniquitate.

tate, & rapinas nolite concupiscere: * divitiæ si affluant, nolite cor apponere.

Semel locutus est Deus, duo hæc audi vi; quia potestas Dei est, & tibi, Domine, misericordia; * quia tu reddes unicuique juxta opera sua.

PSALMUS 63.

Oratio urgente calumnia: infirmabitur malitia, justus latabitur, & exaltabitur veritas.

Exaudi, Deus, orationem meam, cum deprecor: * à timore inimici eripe animam meam.

Protexisti me à conventu malignantium, * à multitudine operantium iniquitatem.

Quia exaceruerunt ut gladium linguas suas; * intenderunt arcum, rem amarum, ut sagittent in oculis immaculatum.

Subito sagittabunt eum, & non timebunt: * firmaverunt sibi sermonem nequam.

Narraverunt ut absconderent laqueos: * dixerunt: Quis videbit eos?

Scrutati sunt iniquitates; * defecerunt scrutantes scrutinio.

Accedet homo ad cor altum; * & exaltabitur Deus.

Sagittæ parvulorum factæ sunt plagæ eorum; * & infirmati sunt contra eos linguæ eorum.

Conturbati sunt omnes qui videbant eos, * & timuit omnis homo.

Et annuntiaverunt opera Dei, * & facta ejus intellexerunt.

Lætabitur justus in Domino, & sperabit in eo: * & laudabuntur omnes recti corde.

Ant. Prætegar in velamento alarum tuarum, Domine. Ps. 60. 4.

A D N O N A M.

Ant. 4. E. Omnis terra.

PSALMUS 64.

Suspirat ad patriam felicem exul anima.

Tedecet hymnus, Deus, in Sion; * & tibi reddetur votum in Jerusalem.

Exaudi orationem meam; * ad te omnis caro veniet.

Verba iniquorum prævaluerunt super nos; * & impietatibus nostris tu propitiaberis.

Beatus quem elegisti, & assumpsisti; * inhabitabit in atriis tuis.

Replebimur in bonis domus tua: * sanctum est templum tuum, mirabile in æquitate.

Exaudi nos, Deus salutaris noster, * spes omnium finium terræ, & in mari longè.

Præparans montes in virtute tua, accinctus potentia: * qui conturbas pro-

fundum maris , sonum flû-
ctuum ejus.

Turbabuntur gentes , &
timébunt qui habitant tér-
minos à signis tuis : * éxi-
tus matutini & vésperæ de-
lectábis.

Visitásti terram , & ine-
briaísti eam ; * multiplicásti
locupletáre eam.

Flumen Dei replétum est
aquis : * parásti cibum illó-
rum , quóniam ita est præ-
paratio ejus.

Rivos ejus inébria , mul-
tiplicá genimina ejus ; * in
stillicius ejus lætábitur gér-
minans.

Benedices coronæ anni
benignitátis tuæ ; * & cam-
pi tui replebuntur ubertáte.

Pinguéscent speciósâ de-
sérti , * & exultatióne colles
accingéntur.

Indúti sunt arietes óvium,
& valles abundábunt fru-
mentó : * clamábunt , éte-
nim hymnum dicent.

P S A L M U S 65.

*Justus periculis ereptus cele-
brat servatorem Deum.*

Jubiláte Deo , omnis ter-
ra , psalmum dicite nó-
mini ejus , * date glóriam
laudi ejus.

Dicite Deo : Quam terri-
bilia sunt ópera tua , Dó-
mine ! * in multitudine vir-
tútis tuæ mentiéntur tibi
inimíci tui.

Omnis terra adóret te , &
psallat tibi , * psalmum di-
cat nómini tuo.

Veníte , & vidéte ópera

Dei : * terribilis in consiliis
super filios hominum.

Qui convertit mare in ári-
dam ; in flumine pertransi-
bunt pede : * ibi lætábitur
in ipso.

Qui dominátur in virtute
sua in ætérnum ; óculi ejus
super gentes respiciunt : *
qui exasperant , non exal-
téntur in semetipsis.

Benedicite , gentes , Deum
nostrum , * & audíam fá-
cite vocem laudis ejus ;

Qui posuit animam meam
ad vitam , * & non de-
dit in commotióem pedes
meos.

Quóniam probásti nos ,
Deus ; * igne nos exami-
násti , sicut examinátur ar-
géntum.

Induxísti nos in láqueum ,
posuísti tribulatióes in
dorso nostro , * imposuí-
sti homines super cápita
nostra.

Transivimus per ignem &
aquam , * & eduxísti nos in
refrigérium.

Introibo in domum tuam
in holocaustis ; * reddam
tibi vota mea , quæ distinxé-
runt labia mea :

Et locútum est os meum *
in tribulatióne mea.

Holocausta medullata of-
feram tibi cum incenso arie-
tum , * offeram tibi boves
cum hircis.

Veníte , audíte , & nar-
rábo , omnes qui timétis
Deum , * quanta fecit ani-
mæ meæ ,

sum ore meo clamá-
exaltávi sub lingua

itátem si aspéxi in
eo, * non exáudiet
is.

ca exáudivit Deus, *
lit voci deprecatio-

ictus Deus, * qui
vit orationem meá,
ricórdiam suam a

A L M U S 66.
*ima ut Deus ab om-
cognoscatur & lau-*

misereátur nostri,
benedícat nobis : *
t vultum suum su-
, & misereátur no-

gnoscamus in terra
am, * in omnibus
salutáre tuum.

teántur tibi pópuli,
confsiteántur tibi pó-
nes.

tur & exúltent gen-
uóniam júdicas pó-
æquitáte, & gentes
dirigis.

teántur tibi pópuli,
onfsiteántur tibi pó-
nes : * terra dedit
suum.

licat nos Deus, Deus
benedícat nos Deus : *
ant eum omnes fines

Omnis terra adó-
& psallat tibi, psat-
cat nómini tuo. *Pf.*

A D V E S P E R A S.

Ant. 7. a. Nisi Dóminus.

P S A L M U S 126.

*Vani labores, quibus non
fayet Deus.*

Nisi Dóminus ædificá-
verit domum, * in
vanum laboraverunt
qui ædificant eam.

Nisi Dóminus custodierit
civitátem, * frustra vigilat
qui custódit eam.

Vanum est vobis ante lu-
cem surgere : * surgite, post-
quàm sedéritis, qui mandu-
cátis panem doloris.

Cum déderit diléctis suis
somnum, * ecce heréditas
Dómini, filii ; merces, fru-
ctus ventris.

Sicut sagittæ in manu po-
téntis, * ita filii excussio-
rum.

Beátus vir qui implévit
desidérium suum ex ipsis ; *
non confundétur, cum
loquétur inimicis suis in
porta.

*Ant. Nisi Dóminus custo-
dierit civitátem, frustra ví-
gilat qui custódit eam. v. 2.*

Ant. 2. D. Beáti omnes.

P S A L M U S 127.

*Cuncta prospera timentibus
Dominum.*

Beáti omnes qui timent
Dóminum, * qui ám-
bulant in viis ejus.

Labóres mánuum tuárum
quia manducábis, * beátus
es, & benè tibi erit.

Uxor tua sicut vitis abén-

dans , * in latéribus domûs tuæ.

Filii tui sicut novellæ olivârûm , * in circûitu mensæ tuæ :

Ecce sic benedicétur homo * qui timet Dóminum.

Benedicat tibi Dóminus ex Sion ; * & vídeas bona Jérusalem omnibus diébus vitæ tuæ.

Et vídeas filios filiôrum tuôrum ; * pacem super Israël.

Ant. Beâti omnes qui timeant Dóminum. v. 1.

Ant. 8. c. Confundântur.

PSALMUS 128.

Christi , justorum & Ecclesie prælia : infortunia peccatorum.

SÆpè expugnâverunt me à juventute mea , * dicat nunc Israël ,

Sæpè expugnâverunt me à juventute mea , * etenim non potuerunt mihi.

Supra dorsum meum fabricâverunt peccatores , * prolongâverunt iniquitatem suam.

Dóminus justus concidit cervices peccatorum : * confundântur & convertântur retrórsùm omnes qui odérunt Sion.

Fiant sicut fœnum tectôrum , * quod , priûsqûam evellâtur , exaruit ;

De quo non implévit manum suam qui merit , * & sinum suum qui manípulos colligit :

Et non dixerunt qui præ-

teribant : Benedictio Dómini super vos , * benediximu vobis in nómine Dómini.

Ant. Confundântur & convertântur retrórsùm omnes qui odérunt Sion. v. 5.

Ant. 2. D. Sperâvit.

PSALMUS 129.

Oratio pœnitentis à De misericordiam implorantis & sperantis.

DE profundis clamâvi ad te , Dómine ; * Dómine , exâudi vocem meam

Fiant aures tuæ intendentes * in vocem deprecationis meæ.

Si iniquitâtes observâveris , Dómine , * Dómine quis sustinebit ?

Quia apud te propitiatus est : * & propter legem tuam sustinui te , Dómine.

Sustinuit ânima mea in verbo ejus ; * sperâvit ânima mea in Dómino.

A custódia matutina usque ad noctem * speret Israël in Dómino ;

Quia apud Dóminum misericórdia , * & copiosus apud eum redemptio :

Et ipse redimet Israël * e omnibus iniquitatibus ejus :

Ant. Sperâvit ânima mea in Dómino v. 5.

Ant. 1. a. Speret.

PSALMUS 130.

Timeat superbus , humili spes.

Domine , non est exaltatum cor meum , * neque elati sunt oculi mei ;

Neque ambulâvi in ma-

gnis, * neque in mirabilibus super me.

Si non humiliter sentiebam, * sed exaltavi animam meam.

Sicut ablatus est super matre sua, * ita retributio in anima mea.

Speret Israël in Domino * ex hoc nunc & usque in seculum.

Ant. Speret Israël in Domino. v. 5.

CAPITULUM. 2. Theff. 3. 5.

Dominus dirigat corda vestra in caritate Dei, & patientia Christi.

Hymnus. Besnault.

O quam potenti dextera Orbis poli, quos condidit,

Deus tuetur & movet,
Mirus laboris artifex!

Effusa cœlo sidera,
Auctoris ad nutum sui
Statis aguntur cursibus,
Menses & annos dirigunt.

Hæc qui creavit lumina,
Quam lucet ille splendidus!
Qui tanta dona contulit,
Quam dignus ille diligi!

Deo Patri sit gloria,
Ejusque soli Filio,
Tibique, sancte-Spiritus,
In sempiterna secula. Amen.

ψ. A custodia matutina usque ad noctem speret Israël in Domino; R. Quia apud Dominum misericordia. *Pf. 129. 6. 7.*

Ad Magnificat, Ant. 8.
G. * Misericordia ejus à progenie in progenies timentibus eum. *Luc. x. 50.*

FERIA QUINTA.

AD OFFICIUM NOCT.

Invitatorium. Non repellat Dominus plebem suam: * Venite, adoramus. *Pf.*

94. 6.

Psalms, Venite, 2.

Hymnus. Besnault.

Dum noctis umbræ contegunt

Rerum colores omnium,
Nos ante te prosternimur,
Qui cuncta solus perspicis.

Tu prima vota suscipe,
Et noctis in silentio

Te prosequamur auspice
Quæ te juvante cœpimus.

Aufer procul piacula,
Sordisque mentis ablue,
Largire, Christe, gratiam
Quæ munda servet pectora.

Deo Patri sit gloria,
Ejusque soli Filio,
Tibique, sancte-Spiritus,
In sempiterna secula.

Amen.

PRO I. NOCTURNO.

Ant. 3. c. Date gloriam Deo.

PSALMUS 67.

Carmen triumphale Christo victori; ab ipso postulat anima fortitudinem & pacem.

Exurgat Deus, & dissipentur inimici ejus; * & fugiant qui oderunt eum, à facie ejus:

Sicut deficit fumus, deficiant: * sicut fluit cera à facie ignis, sic pereant peccatores à facie Dei.

Et iusti epuléntur , & exúltent in conspéctu Dei , * & delecténtur in lætitia.

Cantáte Deo , psalmum dicite nómini ejus : * iter fácite ei qui ascéndit super occásu , Dóminus nomen illi.

Exultáte in conspéctu ejus ; * turbabúntur à fácie ejus , patris orphanórum , & júdicis viduárum.

Deus in loco sancto suo ; * Deus , qui inhabitáre facit unús moris in domo.

Qui edúcit vinctos in fortitúdine , * similiter eos qui exásperant , qui hábitant in sepúlcris.

Deus , cùm egrederéris in conspéctu pópuli tui , * cùm pertransíres in desérto ,

Terra mota est , etenim cœli distillavérunt à fácie Dei Sinai , * à fácie Dei Israël.

Plúviam voluntáriam segregábis , Deus , hereditáti tuæ ; * & infirmáta est , tu verò perfecísti eam.

Animália tua habitábunt in ea ; * parásti in dulcédine tua pauperi , Deus.

Dóminus dabit verbum evangelizántibus * virtúte multâ.

Rex virtútum dilécti , dilécti ; * & speciéi domús divídere spólia.

Si dormiáris inter médios cleros , * pennæ colúmbæ deargentatæ , & posterióra dorsi ejus in pallóre auri :

Dum discérnit cœléstis re-

ges super eam , * nive dealbabúntur in Selmon.

Diviso PSALMI 67.

Mons Dei , mons pinguis ; * mons coagulátus , mons pinguis :

Ut quid suspicámini montes coagulátos ? * mons in quo beneplácitum est Deo habitáre in eo , etenim Dóminus habitábit in finem.

Currus Dei decem millibus múltiplex , millia lætántium : * Dóminus in eis in Sina , in sancto.

Ascendísti in altum , cepísti captivitátem ; * accepísti dona in homínibus.

Etenim non credéntes * inhabitáre Dóminum Deum.

Benedíctus Dóminus die quotidie : * prósperum iter faciet nobis Deus salutárium nostrórum.

Deus noster , Deus salvos faciéndi ; * & Dómini Dómini éxitus mortis.

Verúntamen Deus confrínget cápita inimicórum suórum ; * vérticem capílli perambulántium in delictis suis.

Dixit Dóminus : Ex Basan convértam , * convértam in profundum maris ;

Ut intingátur pes tuus in sânguine , * lingua canum tuórum ex inimicis ab ipso.

Viderunt ingrêssus tuos , Deus , * ingressus Dei mei , Regis mei qui est in sancto.

Prævenérunt principes
coniuncti psalléntibus, * in
medio juvenclárum tym-
panistáriarum.

Altera divisio PSALMI 67.

IN ecclésiis benedicite
Deo, * Dómino de fón-
tibus Israël.

Ibi Bénjamin adolescén-
tus * in mentis excéssu.

Príncipes Juda duces eó-
rum; * príncipes Zabúlon,
príncipes Néphthali.

Manda, Deus, virtúti
meæ; * confirma hoc, Deus,
quod operátus es in nobis.

A templo tuo in Jerúsá-
lem, * tibi offerent reges
múnera.

Increpa feras arúndinis,
congregáto taurórum in
vaccis populórum, * ut ex-
clúdat eos qui probáti sunt
argento.

Disipa gentes quæ bella
volunt. * Vénient legáti ex
Egypto, Æthiopia præve-
niet manus ejus Deo.

Regna terræ, cantáte
Deo, * psállite Dómino,
psállite Deo.

Qui ascéndit super cælum
cæli ad Orientem, * ecce
dabit voci suæ vocem vir-
tutis.

Dare glóriam Deo; * su-
per Israël magnificéntia
ejus, & virtus ejus in nú-
bibus.

Mirábilis Deus in sanctis
suis, Deus Israël ipse da-
bit virtutem & fortitudinem
plebi suæ: * benedíctus
Deus.

Ant. Date glóriam Deo;
super Israël magnificéntia
ejus. v. 35.

PRO II. NOCTURNO.

Ant. 1. 2. Quærite Deum.

PSALMUS 68.

*Orantis justí agonía, dolo-
res & opprobria. Salutem
à Deo vocat & sperat.*

Salvum me fac, Deus, *
quóniã intravérunt aquæ
usque ad animam meam.

Infixus sum in limo pro-
fúndi, * & non est sub-
stántia.

Veni in altitudinem mar-
is, * & tempestas demérxit
me.

Laborávi clamans, rauce
factæ sunt fauces meæ; * de-
fecérunt oculi mei, dum
spero in Deum meum.

Multiplicáti sunt super ca-
pillos cápitis mei, * qui odé-
runt me gratis.

Confortáti sunt qui per-
secúti sunt me inimici mei
injustè; * quæ non rapui,
tunc exolvebam.

Deus, tu scis insipientiam
meam, * & delicta mea à te
non sunt abscondita.

Non erubescant in me qui
expéctant te, Dómine, *
Dómine virtutum.

Non confundántur super
me, * qui quærunte te, Deus
Israel.

Quóniam propter te susti-
nui opprobrium, * opéruit
confusio faciem meam.

Extráneus factus sum frá-
tribus meis, * & peregrinus
filiis matris meæ.

Quóniam zelus domus tuæ comedit me, * & opprobria exprobrantium tibi ceciderunt super me.

Et operui in jejúnio animam meam, * & factum est in opprobrium mihi.

Et posui vestimentum meum cilicium, * & factus sum illis in parabolam.

Adversum me loquebantur qui sedebant in porta, * & in me psallebant qui bibebant vinum.

Ego verò orationem meam ad te, Dómine : * tempus beneplácti, Deus.

In multitudine misericórdiæ tuæ exáudi me, * in veritate salutis tuæ.

Eripe me de luto, ut non infigar : * libera me ab iis qui odérunt me, & de profundis aquarum.

Non me demergat tempestas aquar, neque absorbeat me profundum, * neque urgeat super me puteus os suum.

Diviso PSALMI 68.

EXáudi me, Dómine, quóniam benígna est misericórdia tua ; * secundum multitudinem miserationum tuarum respice in me.

Et ne avértas faciém tuam à púero tuo ; * quóniam tribulor, velóciter exáudi me.

Inténde animæ meæ, & libera eam ; * propter inimicos meos éripe me.

Tu scis impropérium meum,

& confusiónem meam, * & reveréntiam meam.

In conspéctu tuo sunt omnes qui tribulant me : * impropérium expectávit cor meum, & misériam.

Et sustinui qui simul contristarétur, & non fuit ; * & qui consolarétur, & non invéni.

Et dederunt in escam meam fel, * & in siti mea potaverunt me aceto.

Fiat mensa eorum coram ipsis in láqueum, * & in retributiones, & in scandalum.

Obscurentur óculi eorum ne vídeant, * & dorsum eorum semper incurva.

Effúnde super eos iram tuam, * & furor iræ tuæ comprehendat eos.

Fiat habitatio eorum deserta, * & in tabernáculis eorum non sit qui inhábitet.

Quóniam quem tu percussisti, persecúti sunt ; * & super dolórem vúlnerum meorum addiderunt.

Appóne iniquitatem super iniquitatem eorum ; * & non intrent in justitiam tuam.

Deleántur de libro vivéntium, * & cum iustis non scribántur.

Altera divisio PSALMI 68.

Ego sum pauper & dolens : * salustua, Deus, suscepit me.

Laudábo nomen Dei cum cántico, * & magnificábi eum in laude.

Feriâ quintâ ad Officium Nocturnum.

91

ébit Deo super vî-
vèllum, * còrnua
rem & ungulas.

et pàuperes, & læ-
quærite Deum, &
na vestra :

um exaudivit patî-
nus, * & vinctos
despexit.

illum cœli & ter-
re, & omnia rep-
i.

um Deus salvam fâ-
* & ædificabuntur
uda.

abitabunt ibi, * &
: acquirunt eam.

en servorum ejus
eam; * & qui di-
men ejus, habitâ-
a.

uerite Deum, &
na vestra. v. 33:

. NOCTURNO.
. a. Dómine.

. L M U S 69.

*plorantis opem à
in adversis.*

, in adjutórium
n inténde, * Dó-
l adjuvándum me

adántur, & reve-
* qui quærunť ani-
am.

ntur retrórsuť &
nt, * qui volunt
la.

ntur statim erubef-
* qui dicunt mihi:
uge.

nt & læténtur in te
ni quærunť te; * &
mper : Magnificé-

tur Dóminus, qui diligunt
salutare tuum.

Ego verò egénus & pau-
per sum : * Deus, adjuva
me.

Adjutor meus, & liberátor
meus es tu ; * Dómine, ne
moréris.

P S A L M U S 70.

*Auxilium Dei postulat Ec-
clesia adversus impios :
ipso felix nascens, ipso
felix erit jam adulta.*

IN te, Dómine, sperávi,
non confundar in ætér-
num : * in iustitia tua libera
me, & éripe me.

Inclína ad me aurem
tuam, * & salva me.

Esto mihi in Deum pro-
tectórem, & in locum mun-
itum; * ut salvum me fá-
cias,

Quóniam firmaméntum
meum, * & refugium meum
es tu.

Deus meus, éripe me de
manu peccatóris, * & de
manu contra legem ágéntis,
& iniqui ;

Quóniam tu es patientia
mea, Dómine, * Dómine,
spes mea à juventute mea.

In te confirmátus sum ex
útero, de ventre matris meæ
tu es protectór meus ; * in te
cantatio mea semper.

Tanquam prodígium fa-
ctus sum multis, * & tu ad-
jutor fortis.

Repleátur os meum lau-
de, * ut cantem glóriam
tuam, totâ die magnitú-
dinem tuam.

Ne projicias me in tempore senectutis; * cum defecerit virtus mea, ne derelinquas me.

Quia dixerunt inimici mei mihi; * & qui custodiébant animam meam, consilium fecerunt in unum;

Dicentes: Deus dereliquit eum, persequimini, & comprehendite eum; * quia non est qui eripiat.

Deus, ne elongeris à me; * Deus meus, in auxilium meum respice.

Confundantur & deficiant detrahentes animæ meæ; * opprobrentur confusione & pudore, qui quærunt mala mihi.

Ego autem semper sperabo; * & adjiciam super omnem laudem tuam.

Os meum annuntiabit justitiam tuam, * totâ die salutare tuum.

Quoniam non cognóviteraturam, introibo in potentias Dómini: * Dómine, memorabor justitiæ tuæ solus.

Deus, docuisti me à juventute meâ; * & usque nunc pronuntiabo mirabilia tua.

Et usque in senectam & senium, * Deus, ne derelinquas me.

Donec annuntiem brachium tuum * generatióni omni quæ ventura est,

Potentiam tuam, & justitiam tuam, Deus, usque in altissima, quæ fecisti magnâ-

lia: * Deus, quis similis tibi?

Quantas ostendisti mihi tribulationes multas & multas, * & conversus, vivificasti me, & de abyssis terrarum iterum reduxisti me.

Multiplicasti magnificentiam tuam, * & conversus, consolatus es me.

Nam & ego confitebor tibi in vasis psalmi veritatem tuam, Deus; * psallam tibi in cithara, sanctus Israël.

Exultabunt labia mea cum cantâvero tibi; * & anima mea quam redemisti.

Sed & lingua mea totâ die meditabitur justitiam tuâ, * cum confusi & revérsi fuerint qui quærunt mala mihi.

PSALMUS 71.

Christi regnum, regnum in omnes & in æternum, regnum caritatis & pacis, justitiæ & ubertatis.

Deus, judicium tuum regi da, * & justitiam tuam filio regis,

Judicare populum tuum in justitia, * & pauperes tuos in judicio.

Suscipiant montes pacem populo, * & colles justitiam.

Judicabit pauperes populi, & salvos faciet filios pauperum, * & humiliabit calumniatorem.

Et permanebit cum sole, & ante lunam, * in generatione & generationem.

ndet sicut pluvia in
* & sicut stillicidia
super terram.

ur in diebus ejus ju-
abundantia pacis,*
feratur luna.

minabitur à mari
mare,* & à flumi-
ad terminos orbis

illo pròcident Æ-

* & inimici ejus
ngent.

Tharsis, & insulæ
fferent;* reges
, & Saba dona ad-

rabunt eum omnes
æ;* omnes gen-
nt ei:

iberabit pauperem
,* & pauperem
rat adjutor.

pauperi & inopi,*
s pauperum salvas

ris & iniquitate ré-
imas eorum;* &
de nomen eorum

o,
et,* & dabitur ei de
bia,* & adorabunt
emper;* totâ die
nt ei.

t firmamentum in
summis montium,
ollétur super Liba-
tus ejus,* & floré-
ivitate sicut fornax

men ejus benedi-
sécula,* ante so-
nanet nomen ejus.
nedicentur in ipso

omnes tribus terræ;* omnes
gentes magnificabunt eum.

Benedictus Dóminus Deus
Israël,* qui facit mirabi-
lia solus.

Et benedictum nomen ma-
jestatis ejus in ætérnum; &
replebitur majestáte ejus
omnis terra.* Fiar, fiat,

Ant. Dómine, memora-
bor justitiæ tuæ solus. *Pf.*
70. 17.

ψ. Bonum est confitèri
Dómino,* & psallere nó-
mini tuo, Altíssime; R. Ad
annuntiandum manè mi-
sericórdiam tuam,* & ve-
ritatem tuam per noctem.
Pf. 91. 1. 2.

ψ. *Sacerdotalis*, Laudá-
bo nomen Dei cum cántico,
R. Et magnificábo eum in
laude. *Pf.* 68. 35.

A D L A U D E S.

Ant. 1. a. Quàm bonus.

P S A L M U S 72.

*Hic impii videntur felices,
& probi miseri; instant
novissima, absolventque
Deum.*

QUàm bonus Israël
Deus,* his qui recto
sunt corde!

Mei autem penè moti sunt
pedes,* penè effusi sunt
gressus mei:

Quia zelávi super iní-
quos,* pacem peccatorum
videns:

Quia non est respectus
morti eorum,* & firma-
mentum in plaga eorum;

In labóre hóminum non sunt, * & cum homínibus non flagellabúntur.

Ideo tenuit eos superbia; * opérti sunt iniquitate, & impietate suâ:

Pródiit quasi ex ádipe iniquitas eórum; * transierunt in affectum cordis:

Cogitavérunt & locúti sunt nequítiam, * iniquitatem in excélsó locúti sunt:

Posuérunt in cœlum os suum, * & lingua eórum transivit in terra.

Ideo convertétur pópulus meus híc, * & dies pleni inveníentur in eis.

Ant. Quàm bonus Israël Deus, his qui recto sunt corde! v. 1.

Ant. 2. D. Labor est ante me.

Diviso PSALMI 72.

ET dixerunt: Quómodo Escit Deus, * & si est sciéntia in Excélsó?

Ecce ipsi peccatóres, & abundantes in século * obtinuerunt divitias.

Et dixi: Ergo sine causa justificávi cor meum, * & lavi inter innocéntes manus meas:

Et fui flagellátus totâ die, * & castigatio mea in maturinis.

Si dicébam: Narrábo sic; * ecce natióem filiórum tuórum reprobávi.

Existimábam ut cognóscerem hoc; * labor est ante me,

Donec intrem in sanctuá-

rium Dei, * & intélligam in novíssimis eórum.

Verúmtamen propter dolos posuisti eis; * deiecisti eos, dùm allevaréntur.

Quómodo facti sunt in desolatióem! * subito defecerunt, perierunt propter iniquitatem suam.

Velut sômnium surgéntium, * Dómine, in civitate tua imáginem ipsórum ad níhilum rédiges.

Ant. Labor est ante me, donec intrem in sanctuárium Dei. v. 16. 17.

Ant. 6. F. Deus.

Altera divisio PSALMI 72.

Quia inflammátum est cor meum, & renes mei commutáti sunt; * & ego ad níhilum redactus sum, & nescívi.

Ut jumentum factus sum apud te; * & ego semper tecum.

Tenuísti manum dexteram meam, & in voluntate tua deduxísti me, * & cum glória suscepísti me.

Quid enim mihi est in cœlo? * & à te quid volui super terram?

Defécit caro mea, & cor meum; * Deus cordis mei, & pars mea Deus in ætérnum.

Quia ecce, qui clóngant se à te, peribunt; * perdidisti omnes qui fornicántur abs te.

Mihi autem adhærere Deo bonum est, * pónere in Dómino Deo spem meam;

Ut annúntiem omnes præ-

s tuas * in portis
1.
Deus cordis mei, &
Deus in ætérnum.

a. Quis similis tuí.
I C U M *Moyfi.*

1. 15. 2. *ad 20.*
hostibus demer-
grates agit libera-
deo.

emus Dómino, glo-
e enim magnificá-
* equum & af-
n dejécit in mare.
do mea, & laus mea
s, * & factus est
salútem.

Deus meus, & glóri-
um; * Deus patris
exaltábo eum.
us quasi vir pu-
omnipotens nomen
currus Pharaónis, &
m ejus projécit in

i príncipes ejus sub-
unt in mari rubro,
operuérunt eos; *
lérunť in profundum
pis.

era tua, Dómine,
icáta est in fortitúdi-
ntera tua, Dómine,
it inimicum; * & in
dine glóriæ tuæ de-
i adversários tuos.

sti iram tuam quæ
vit eos sicut stipu-
& in spíritu furoris
gregatæ sunt aquæ.
t unda fluens; * con-
e sunt abyssi in mé-
uri.

Dixit inimicus: Pérse-
quar & comprehéndam,*
dividam spólia, implébitur
ánima mea.

Evaginábo gládium meú,*
interficiet eos manus mea.

Flavit spíritus tuus, &
opéruiť eos mare; * sub-
mérsi sunt quasi plumbum
in aquis veheméntibus.

Quis similis tuí in forti-
bus, Dómine? * quis similis
tuí, magníficus in sancti-
táte, terríbilis, atque laudá-
bilis, fáciens mirabilia?

Extendísti manum tuam,*
& devorávit eos terra.

Dux fuísti in misericórdia
tua * pópulo quem redé-
místi;

Et portásti eum in forti-
túdine tua,*ad habitáculum
sanctum tuum.

Ascendérunt pópuli, &
iráti sunt; * dolóres obti-
nuérunt habitatóres Philí-
sthiim.

Tunc conturbáti sunt
príncipes Edom, robústos
Moab obtínuit tremor; *
obriguérunt omnes habita-
tóres Chánaan.

Irruat super eos formído
& pavor, * in magnitúdine
bráchii tui:

Fiant inmóviles quasi la-
pis, donec pertránsceat po-
pulus tuus, Dómine; *
donec pertránsceat pópulus
tuus iste, quem possedísti.

Introdúces eos, & plan-
tabis in monte hereditáris
tuæ,* firmíssimo habitáculo
tuo, quod operátus es; Dux

Sanctuârium tuum, Dômine, * quod firmavérunt manus tuæ.

Dôminus regnâbit * in ætérnum & ultra.

Ingréssus est enim eques Phárao cum curribus & equitibus ejus in mare; * & rediit super eos Dôminus aquas maris:

Filii autem Israël ambulavérunt per siccam * in medio ejus.

Ant. Quis similis tuî in fortibus, Dômine? quis similis tuî? v. 11.

[In Festis, loco superioris Cantici, dicitur sequens CANTICUM.

1. Par. 29. 10. ad 13.

Tibi, Deus, potestas & imperium; tibi gloria sit, laus & amor omnium.

Benedictus es, Dômine Deus Israël patris nostri, * ab ætérno in ætérnum.

Tua est, Dômine, magnificentia, * & poténtia, & glória, atque victória; & tibi laus.

Cuncta enim quæ in cælo sunt, * & in terra, tua sunt:

Tuum, Domine, regnum, * & tu es super omnes principes.

Tua divitiæ, & tua est glória: * tu dominaris omnium,

In manu tua virtus & poténtia: * in manu tua magnitudo, & imperium omnium.

Nunc igitur, Deus noster,

confitémur tibi, * & mus nomen tuum.]

Ant. 4. irreg. c. I tum est.

PSALMUS *Laudum Ad laudandum Deum nes creatura invita.*

Laudáte Dômini cœlis; * laudát in excélsis:

Laudáte eum, omnigeli ejus; * laudáte omnes virtutes ejus:

Laudáte eum, sol & luna, laudáte eum, omnes & lumen:

Laudáte eum, cœli rum; * & aquæ omnes super cœlos sunt, laudem Dômini,

Quia ipse dixit, & facta sunt; * ipse mandávit creata sunt.

Statuit ea in ætérnum in séculum séculi: & conceptum posuit, & non teribit.

Laudáte Dôminum ra, * dracones, & abyssi;

Ignis, grando, nix, & spiritus procellarum quæ faciunt verbum

Montes & omnes cœli ligna fructifera, & cedri;

Bellæ & universæ ra, * serpentes & vepennæ;

Reges terræ & omnes populi, * principes, & iudices terræ,

Juvenes & virgines

Feria quinta ad Primam.

97

ioribus laudent
mini ; * quia
est nomen ejus

ejus super cœ-
m ; * & exaltá-
populi sui.

omnibus sanctis
Israël, populo
anti sibi.

Itatum est no-
lius. Confessio
elum & terram.

LUM. I. Cor.
13. 14.

state in fide,
ágite, & con-
omnia vestra in
t.

M N U S.
novum mundo
1

prænútiat :
verum jubar
os illúminet.
decúrrat dies,
occet, ne ma-

mens cógitet,
on prober Deus.
OR e cœlis adest,
et, qui desuper

ia pectoris,
ræfens aspicit.
r incasum reus
e crimina :

hic est árbitet,
fallit júdicem.
tri sit glória,
i Fílio,
uncte-Spíritus,
na scécula.

Esiqua.

ψ. In matutinis meditá-
bor in te ; ψ. Quia fuisti
adjutor meus. *Psf. 62. 7.*

Ad Benedictus, Ant. 7. a.
Sine timóre de manu inimi-
córur nostrórum liberáti
serviámus illi. *Luc. 1. 74.*

A D P R I M A M.

Ant. 8. a. Quóniam.

P S A L M U S 73.

*Gentis & Templi calamitas : Deus rex & creator
vocatur in auxilium suo-
rum.*

UT quid, Deus, repulisti
in finem ; * iratus est
furor tuus super oves
pascuæ tuæ ?

Memor esto congregati-
onis tuæ, * quam possedisti
ab initio.

Redemisti virgam here-
ditatis tuæ : * mons Sion,
in quo habitasti in eo.

Leva manus tuas in su-
pérbias eórum in finem : *
quanta malignatus est ini-
micus in sancto !

Et gloriati sunt qui odé-
runt te, * in médio solem-
nitatis tuæ.

Posuerunt signa sua, si-
gna, & non cognoverunt,*
sicut in éxitu super sum-
mum.

Quasi in silva lignórum
securibus exciderunt jánuas
ejus in idípsum ; * in se-
cúri & áscia dejecerunt
eam.

Incenderunt igni sanctuá-
lium tuum ; * in terra pol-

E

luérunt tabernáculum nó-
minis tui.

Dixerunt in corde suo co-
gnátio eórum simul: * Quié-
scere faciámus omnes dies fe-
stos Dei à terra.

Signa nostra non vídimus;
jam non est prophéta; *
& nos non cognóscet am-
plius.

Diviso PSALMI 73.

USquequo, Deus, impro-
perábit inimícus? * ir-
ritat adversárius nomen tuú
in finem?

Ut quid avértis manum
tuam, & dexteram tuam, *
de médio sinu tuo in finem?

Deus autem rex noster
ante scécula, * operátus est
salútem in médio terræ.

Tu confirmásti in virtúte
tua mare; * contribulásti
cápita draconum in aquis.

Tu confregisti cápita dra-
conis, * dedísti eum escam
pópulis Æthiopum.

Tu dirupísti fontes & tor-
réntes; * tu siccásti flúvios
Ethan.

Tuus est dies, & tua est
nox; * tu fabricátus es au-
róram & solem.

Tu fecísti omnes términos
terræ; * æstátem & ver, tu
plasmásti ea.

Memor esto hujus, ini-
mícus improperávit Dómi-
no; * & pópulus insipiens
incitrávit nomen tuum.

Ne tradas béstiis ánimas
confiténtes tibi, * & ánimas
pauperum tuórum ne obli-
víscaŕis in finem.

Réspice in testaméntum
tuum; * quia repléti sunt,
qui obscuráti sunt terræ, dó-
mibus iniquitátum.

Ne avértatur húmilis fa-
ctus confusus: * pauper
& inops laudábunt nomen
tuum.

Exúrge, Deus, júdica
causam tuam; * memor esto
improperiórum tuórum, eó-
rum quæ ab insipiente sunt
totâ die.

Ne oblivíscaŕis voces ini-
micórum tuórum: * supér-
bia eórum qui te odérunt
ascéndit semper.

PSALMUS 74.

*Deus judee, frustra se ex-
tollunt iniqui; ipsi insu-
tat ultima miseria.*

Confitebimur tibi, Deus,
confitebimur, & invo-
cábimus nomen tuum, *
narrábimus mirabilia tua.

Cum accépero tempus, *
ego justitias judicábo.

Liquefacta est terra, &
omnes qui hábitant in ea; *
ego confirmávi columbas
ejus.

Dixi iniquis: Nolite iní-
què ágere; * & delin-
quéntibus: Nolite exaltáre
cornu.

Nolite extóllere in altum
cornu vestrum, * nolite lo-
qui advérsus Deum iniqui-
tátem;

Quia neque ab Oriénte,
neque ab Occidénte, neque
à désertis móntibus, * quón-
iam Deus júdex est.

Hunc humiliat, * & hunc
âlat :

Quia calix in manu Dô-
mini vini meri plenus mix-
; * & inclinâvit ex hoc
hoc ;

Verûntamen fâx ejus non
t exinanita ; * bibent om-
s peccatôres terræ.

Ego autem annuntiâbo
sæculum ; * cantâbo Deo
cob :

Et omnia cõrnua peccatõ-
um confringam, * & exal-
buntur cõrnua iusti.

Ant. Quõniam Deus ju-
ex est, hunc humiliat, &
um exâlat. v. 7.

A D T E R T I A M.

Ant. 8. G. Cogitâvi.

P S A L M U S 75.

*legum impiorum debella-
tori Deo carmen eucha-
risticum.*

Notus in Judæa Deus ; *
in Israël magnum no-
men ejus :

Et factus est in pace locus
jus, * & habitatio ejus in
ion.

Ibi confrégit poténtias ár-
uum, * scutum, gládium,
& bellum.

Illuminans tu mirabiliter
mõnibus æternis : * tur-
ati sunt omnes insipientes
orde.

Dormierũt somnũ suum, *
& nihil invenerũnt omnes
ri divitiarum in mânibus
eis.

Ab increpatione tua, Deus

Jacob, * dormitavérunt qui
ascendérunt equos.

Tu terribilis es, & quis
resistet tibi ? * extuncira tua.

De cœlo auditum fecisti
judicium ; * terra trémuit,
& quievit,

Cũ exurgeret in judi-
cium Deus, * ut salvos
faceret omnes mansuetos
terræ.

Quõniam cogitatio hó-
minis confitèbitur tibi ; *
& reliquæ cogitationis diem
festum agent tibi.

Vovete, & reddite Dõ-
mino Deo vestro, * omnes
qui in circũitu ejus affertis
múnera,

Terribili, & ei qui aufert
spíritum principum, * terri-
bili apud reges terræ.

P S A L M U S 76.

*Anima desolata favores an-
tiquos Dei recolens me-
liora sperat.*

Voce meâ ad Dõminum
clamâvi, * voce meâ
ad Deum, & inténdit mihi.

In die tribulationis meæ
Deum exquisivi, mânibus
meis nocte contra eum ; *
& non sum decéptus.

Rénuit consolâri ánima
mea ; * memor fui Dei, &
delectâtus sum, & exercitâ-
tus sum, & defecit spíritus
meus.

Anticipavérunt vigílias
oculi mei ; * turbâtus sum,
& non sum locûtus.

Cogitâvi dies antiquos, *
& annos æternos in mente
hábui.

Et meditatus sum nocte cum corde meo, * & exercitabar, & scopébam spiritum meum.

Numquid in ætérnum projiciet Deus, * aut non appónet ut complacitior sit adhuc?

Aut in finem misericórdiam suam abscíndet, * à generatióne in generatióne?

Aut obliviscétur miseréri Deus? * aut continébit in ira sua misericórdias suas?

Et dixi: Nunc corpi: * hæc mutatió dexteræ Excélsi.

Diviso PSALMI 76.

Memor fui óperum Dómini; * quia memor ero ab initio mirabílium tuórum,

Et meditabor in ómnibus opéribus tuis, * & in adinventiónibus tuis exercébor.

Deus, in sancto via tua: quis Deus magnus sicut Deus noster? * tu es Deus qui facis mirabília.

Notam fecísti in pópulis virtutem tuam; * redemísti in bráchio tuo pópulum tuum, filios Jacob, & Joseph.

Viderunt te aquæ, Deus, viderunt te aquæ, & timuerunt, * & turbatæ sunt abyssi,

Multitúdo sónitus aquarum; * vocem dedérunt nubes.

Etenim sagittæ tuæ transeunt; * vox tonitrui tui in rota;

Illuxérunt coruscationes tuæ orbi terræ; * commóta est, & contrémuit terra.

In mari via tua, & sémittæ tuæ in aquis multis, * & vestigiâ tua non cognoscéntur.

Deduxísti, sicut oves, pópulum tuum * in manu Móysi & Aáron.

Ant. Cogitavi dies antiquos, & annos ætérnos in mente habui. v. 5.

A D S E X T A M.

Ant. 7. d. Ipse est.

PSALMUS 77.

Quanta Dei in Iudæa beneficia! quanta Iudæarum in Deum delicta! quanta, ulciscēte Deo, peccantium excidia!

Atténdite, pópule meus, legem meam, * inclináte aurem vestram in verba oris mei.

Apérim in parábolis os meum, * loquar propositiões ab initio.

Quanta audívimus, & cognóvimus ea, * & patres nostri narravérunt nobis.

Non sunt occultata à filiis eórum * in generatióne altera,

Narrántes laudes Dómini, & virtutes ejus, * & mirabília ejus quæ fecit.

Et suscitávit testimónium in Jacob, * & legem pósuit in Israël.

Quanta mandávit pátribus nostris, nota fáctero ea

, * ut cognóscat
áltera.

ui nascéntur, &
, * & narrábunt
,
iant in Deo spem
non obliviscántur
Dei, * & mandáta
írant.

ut sicut patres eó-
generatio prava &
is;

io quæ non diréxit
, * & non est crédi-
Deo spíritus ejus.

visio PSALMI 77.

phrem intendéntes
tréntes arcum, *

sunt in die belli.
ustodiérunt testa-

Dei, * & in lege
érunt ambuláre:

iti sunt benefactó-
, * & mirabílium
osténdit eis.

pátribus eórum fe-
líia in terra Ægyp-

ampo Táneos.
ipit mare, & per-

, * & stáruit aquas
itre.

lúxit eos in nube
: totâ nocte in illu-

e ignis.
ipit petram in cré-

adaquávit eos ve-
yso multa.

xit aquam de pe-
: dedúxit tanquam

iquas.
suérunt adhuc pec-

* in iram excita-
: excélsus in ina-

Et tentavérunt Deum in
córdibus suis, * ut péterent
efcas animábus suis.

Et malè locúti sunt de
Deo; * dixerunt: Numquid
póterit Deus paráre mensám
in deserto?

Quóniam percússit pe-
tram, & fluxérunt aquæ, *
& torréntes inundavérunt.

Numquid & panem póte-
rit dare, * aut paráre men-
sam pópulo suo?

Ideo audívit Dóminus, &
distulit; * & ignis accénsus
est in Jacob, & ira ascéndit
in Israël:

Quia non credidérunt in
Deo, * nec speravérunt in
salutári ejus.

Et mandávit núbibus dé-
super, * & jánuas cœli apé-
ruit,

Et pluit illis manna ad
manducándum, * & panem
cœli dedit eis:

Panem Angelórum man-
ducávit homo; * cibária mi-
sit eis in abundántia:

Secunda divisio PSALMI 77.

TRÁnstulit Austrum de
cœlo, * & indúxit in
virtute sua Africum:

Et pluit super eos sicut púl-
verem carnes, * & sicut aré-
nam maris volatília pen-
náta;

Et cecidérunt in médio
castrórum eórum, * circa
tabernácula eórum:

Et manducavérunt, & fa-
turáti sunt nimis, & desí-
derium eórum áttulit eis; *

non sunt fraudati à defidério suo.

Adhuc escæ eórum erant in ore ipsórum, * & ira Dei ascéndit super eos :

Et occidit pingues eórum, * & eléctos Israël impedit.

In ómnibus his peccavérunt adhuc ; * & non credidérunt in mirábilibus ejus.

Et defecerunt in vanitate dies eórum, * & anni eórum cum festinatione.

Cum occideret eos, quærébant eum, & revertébantur, * & dilúculo veniebant ad eum.

Et rememoráti sunt quia Deus adjutor est eórum, * & Deus excélsus redemptor eórum est.

Et dilexérunt eum in ore suo, * & linguâ suâ mentíti sunt ei :

Cor autem eórum non erat rectum cum eo, * nec fidéles hábíti sunt in testaménto ejus.

Ipsé autem est misericors, & propítius fiet peccátis eórum, * & non dispédet eos.

Et abundávit ut avértet iram suam, * & non accéndit omnem iram suam :

Et recordátus est quia caro sunt, * spíritus vadens, & non rédiens.

Ant. Ipsé est misericors, & propítius fiet peccátis.

ps. 38.

A D N O N A M.

Ant. 3. c. Dedúxit.

Tertia divisio PSALMI 77.

QUóties exacerbavérunt eum in deserto, * in iram concitavérunt eum in inaquóso ?

Et convérsti sunt, & tentavérunt Deum, * & sanctum Israël exacerbavérunt.

Non sunt recordáti manus ejus * die quâ redémít eos de manu tribulántis.

Sicut pósuit in Ægypto signa sua, * & prodigia sua in campo Táneos.

Et convértit in sanguinem flúmina eórum, * & imbres eórum ne biberent.

Misit in eos cornomyíam, & comédit eos ; * & ranam, & dispérdidit eos.

Et dedit ærúgini fructus eórum, * & labóres eórum locústæ.

Et occidit in grándine vineas eórum, * & moros eórum in pruína.

Et trádidit grándini jumenta eórum, * & possessíonem eórum igni.

Misit in eos iram indignatíonis suæ, indignatíonem, & iram, & tribulatíonem ; * immissíones per ángelos malos.

Viam fecit sémítæ iræ suæ, non pepércit à morte animábus eórum ; * & jumenta eórum in morte conclúsit.

Et percússit omne primo-

génitum in terra Ægypti, *
primitias omnis laboris eórum
in tabernáculis Cham.

Quarta divisio PSALMI 77.

E abstulit sicut oves popu-
lum suum, * & dedúxit
eos tanquam gregem
in deserto.

Et dedúxit eos in spe, &
non timuérunt; * & inimi-
cos eórum opéruit mare.

Et induxit eos in montem
sanctificatióis suæ, * mon-
tem quem acquisívit dextera
ejus.

Et ejecit à facie eórum
gentes, * & sorte divisit eis
terram in funiculo distribu-
tióis;

Et habitare fecit in ta-
bernáculis eórum * tribus
Israël.

Et tentavérunt, & exa-
cerbavérunt Deum excél-
sum, * & testimónia ejus
non custodiérunt.

Et avertérunt se, & non
servavérunt pactum quem-
admodum patres eórum: *
convérsi sunt in arcum
pravum.

In iram concitavérunt
eum in collibus suis, * & in
sculptilibus suis ad æmu-
latiõem eum provocavé-
runt.

Audívit Deus, & spre-
vit; * & ad nihilum redégit
valde Israël.

Et répulit tabernáculum
Silo; * tabernáculum suum,
ubi habitávit in homíni-
bus.

Et tradidit in captivitatem

virtutem eórum, * & pul-
critudinem eórum in manus
inimici.

Et conclúsit in gládio pó-
pulum suum, * & heredi-
tatem suam sprevit.

Júvenes eórum comédit
ignis; * & vírgines eórum
non sunt lamentatæ.

Sacerdotes eórum in glá-
dio cecidérunt; * & viduæ
eórum non plorabántur.

Ultima divisio PSALMI 77.

Et excitatus est tanquam
dórmienti Dóminus, *
tanquam potens crapulatus
à vino:

Et percússit inimicos suos
in posterióra, * oppróbrium
sempitérnum dedit illis.

Et répulit tabernáculum
Joseph, * & tribum Ephraim
non elégit:

Sed elégit tribum Juda, *
montem Sion quem di-
léxit.

Et ædificávit sicut unicór-
nium sanctificium suum in
terra, * quam fundávit in
sécula.

Et elégit David servum
suum, * & sustulit eum de
grégibus óvium:

De post fortantes accépit
eum * páscere Jacob ser-
vum suum, & Israël heredi-
tatem suam.

Et pavit eos in innocentia
cordis sui, * & in intellécti-
bus mánuum suárum dedú-
xit eos.

Ant. Dedúxit eos in spe,
& non timuérunt. *Psf.* 77.
53.

A D V E S P E R A S.

Ant. 1. f. Sacerdotes tui.

P S A L M U S 131.

*Orat Propheta pro Rege,
imperio, sacerdotio, &
gente; singulis Deus prof-
pera spondet, si legem
servent.***M**emento, Domine,
David, * & omnis
mansuetudinis ejus.Sicut juravit Domino, *
votum vovit Deo Jacob:Si introiero in tabernacu-
lum domus meæ; * si ascen-
dero in lectum strati mei;Si dederò somnum oculis
meis, * & palpebris meis
dormitationem;Et requiem temporibus
meis, * donec inveniam
locum Domino, tabernacu-
lum Deo Jacob.Ecce audivimus eam in
Ephrata; * invenimus eam
in campis silvæ.Introibimus in tabernacu-
lum ejus, * adorabimus in lo-
co, ubi steterunt pedes ejus.Surge, Domine, in re-
quiem tuam, * tu & arca
sanctificationis tuæ.Sacerdotes tui induantur
justitiam, * & sancti tui
exultent.Propter David servum
tuum * non avertas faci-
em Christi tui.Juravit Dominus David
veritatem, & non frustra-
bitur eam; * De fructu ven-
tris tui ponam super sedem
tuam.Si custodierint filii tui te-
stamentum meum, * & te-
stimonia mea hæc quæ do-
cebo eos;Et filii eorum usque in
seculum * sedebunt super
sedem tuam;Quoniam elegit Domi-
nus Sion, * elegit eam in
habitationem sibi.Hæc requies mea in seculum
seculi; * hic habitabo,
quoniam elegi eam.Vidua ejus benedicens
benedicam; * pauperes ejus
saturabo panibus.Sacerdotes ejus induam
salutari; * & sancti ejus
exultatione exultabunt.Illuc producam cornu Da-
vid, * paravi lucernam
Christo meo.Inimicos ejus induam
confusione; * super ipsum
autem efflorebit sanctifica-
tio mea.*Ant. Sacerdotes tui in-
duantur justitiam. v. 9.**Ant. 1. a. Quam bonum.*

P S A L M U S 132.

*Caritatis mutua felicitas.***E**cce quam bonum, &
quam jucundum, * habi-
tare fratres in unum!Sicut unguentum in capi-
te, quod descendit in bar-
bam, barbam Aaron; *
quod descendit in oram ve-
stimenti ejus,Sicut ros Hermon, * qui
descendit in montem Sion:Quoniam illic mandavit
Dominus benedictionem, *
& vitam usque in seculum.

Ant. Quàm bonum, & quàm jucundum habitare fratres in unum ! v. 1.

Ant. 3. g. Omnia.

PSALMUS 134.

Ministros suos invitat Ecclesia ad laudes Dei. Idola vana, Deus autem bonus & omnipotens.

Laudate nomen Dómini, * laudate, servi, Dóminum,

Qui statis in domo Dómini, * in átriis domûs Dei nostri.

Laudate Dóminum, quia bonus Dñus ; * psállite nómni ejus, quóniam suáve :

Quóniam Jacob elégit sibi Dóminus, * Israël in possessionem sibi :

Quia ego cognóvi quòd magnus est Dñus, * & Deus noster præ ómnibus diis.

Omnia quæcúmque vóluit, Dóminus fecit * in cælo, in terra, in mari, & in ómnibus abyssis.

Edúcens nubes ab extrémis terræ, * fulgura in pluviam fecit ;

Qui producit ventos de thesauris suis ; * qui percussit primogénita Ægypti ab hómine usque ad pecus ;

Et misit signa & prodigia in médio tui, Ægypte ; * in Pharaónem, & in omnes servos ejus.

Qui percussit gentes multas, * & occidit reges fortes,

Schon regem Amorrhæorum, & Og regem Basan, * & ómnia regna Chánaan ;

Et dedit terram eórum hereditatem, * hereditatem Israël pópulo suo.

Dómine, nomen tuum in ætérnum ; * Dómine, memoriále tuum in generatió-nem & generatió-nem ;

Quia judicábit Dóminus pópulum suum, * & in servis suis deprecábitur.

Simulácula géntium argéntum & aurum, * ópera mánuum hóminum :

Os habent, & non loquéntur ; * óculos habent, & non vidébunt ;

Aures habent, & non audient ; * neque enim est spíritus in ore ipsórum.

Similes illis fiant qui faciunt ea, * & omnes qui confidunt in eis.

Domus Israël, benedicite Dómino : * domus Aáron, benedicite Dómino.

Domus Levi, benedicite Dómino ; * qui timétis Dóminum, benedicite Dómino.

Benedíctus Dóminus ex Sion, * qui hábitat in Jerúsalem.

Ant. Omnia quæcúmque vóluit, Dóminus fecit. v. 6.

Ans. 2. D. In humilitate nostra.

PSALMUS 135.

Creatori, victori & misericórdi Deo Canticum.

Confitémini Dómino quóniam bonus, * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

tes quæ te non novérunt, *
& in regna quæ nomen
tuum non invocavérunt:

Quia comedérunt Jacob, *
& locum ejus desolavérunt.
Ne memíneris iniquitátum
nostrárum antiquárum, ci-
tò anticipent nos miseri-
córdiæ tuæ; * quia paúperes
facti sumus nimis.

Adjuva nos, Deus salutá-
ris noster, & propter gló-
riam nóminis tui, Dómine,
libera nos, * & propítius
esto peccáris nostris propter
nomen tuum;

Ne fortè dicant in génti-
bus, * Ubi est Deus eórum?

Et innotéscat in natióni-
bus coram óculis nostris *
últio sánguinis servórum
tuórum, qui effusus est.

Intróeat in conspéctu tuo
gémitus compeditórum: *
secúndum magnitúdinem
bráchii tui pósside filios
mortificatórum.

Et redde vicinis nostris
séptuplum in sinu eórum; *
impropérium ipsórum, quod
exprobravérunt tibi, Dó-
mine.

Nos autem pópulus tuus,
& oves páscuæ tuæ, * con-
fitebimur tibi in séculum.

In generatióem & gene-
ratióem * annuntiábitur
laudem tuam.

PSALMUS 79.

*Ecclesia contrita invocat
Deum olim propitium.*

Qui regis Israël, intén-
de, * qui dedúcis ve-
lut ovem Joseph:

Qui sedes super Chérú-
bim, * manifestáre coram
Ephraím, Bénjamin, & Ma-
násse.

Excita poténtiam tuam,
& veni, * ut salvos fácias
nos.

Deus, convérte nos; * &
osténde faciém tuam, &
salvi érimus.

Dómine Deus virtútum, *
quóúsque irascéris super
oratióem servi tui?

Cibábis nos pane lacry-
márum, * & potum dabis
nobis in lácrymis in men-
sura?

Posuísti nos in contradi-
ctiόem vicinis nostris, * &
inimíci nostri subsannavé-
runt nos.

Deus virtútum, convérte
nos; * & osténde faciém tuá,
& salvi érimus.

Diviso PSALMI 79.

V Incam de Ægypto tran-
stulísti: * ejecísti gentes,
& plantásti eam.

Dux itineris fuísti in conf-
péctu ejus; * plantásti radí-
ces ejus, & implévit ter-
ram.

Opéruiť montes umbra
ejus, * & arbústa ejus cedros
Dei.

Exténdit pálmities suos
usque ad mare, * & us-
que ad flumen propágines
ejus.

Ut quid destruxísti macé-
riam ejus, * & vindémiant
eam omnes qui prætergre-
diúntur viam?

Exterminávit eam aper-de

ilva, * & singularis ferus
lepâstus est eam.

Deus virtutum, convér-
tere; * respice de cœlo,
& vide, & visita vineam
istam,

Et p̄rfice eam quam plan-
tâvit dextera tua: * & super
filium hóm̄inis quem confir-
mâsti tibi:

Incensa igni, & suffossa; *
ab increpatione vultus tui
peribunt.

Fiat manus tua super vi-
rum dexterae tuae, * & super
filium hóm̄inis quem con-
firmâsti tibi.

Et non discédimus à te: *
vivificabis nos, & nomen
tuum invocâbimus.

Dómine Deus virtutum,
convérte nos; * & ostende
faciem tuam, & salvi éri-
mus.

Ans. In generatióem &
generatióem annuntiâbi-
mus laudem tuam. *Pf.* 78.
13.

PRO II. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Exultate.

P S A L M U S 80.

*Festa piè celebranda; hinc
Dei favor.*

Exultate Deo adjutori
nostro, * jubilate Deo
Jacob.

Sumite psalmum, & date
tympanum, * psalterium ju-
cundum cum cithara.

Buccinate in Neoménia
mbâ, * in insigni die solem-
nitatis vestrae:

Quia præceptum in Israël

est, * & iudicium Deo Ja-
cob.

Testimónium in Joseph
pósuit illud, cum exiret de
terra Ægypti: * linguam
quam non nóverat, au-
divit.

Divértit ab onéribus dor-
sum ejus, * manus ejus in
cophino serviérunt.

Diviso P S A L M I 80.

In tribulatione invocasti
me, & liberâvi te; * exau-
divi te in abscondito tem-
pestatis: probâvi te apud
aquam contradiciónis.

Audi, pópulus meus, &
contestabor te: * Israël, si
audieris me, non erit in te
deus recens, neque adorâbis
deum aliénum.

Ego enim sum Dóminus
Deus tuus, qui eduxi te de
terra Ægypti; * dilata os
tuum, & implébo illud.

Et non audivit pópulus
meus vocem meam; * & Is-
raël non inténdit mihi.

Et dimísi eos secúndum de-
fidéria cordis eórú, * ibunt
in adinventiõibus suis.

Si pópulus meus audisset
me, * Israël si in viis meis
ambulâisset,

Pro nihilo fõrsitan inimí-
cos eórum humiliâsem, *
& super tribulâtes eos mi-
sissem manum meam.

Inimíci Dómini mentíti
sunt ei; * & erit tempus eó-
rum in scécula.

Et cibâvit eos ex ádipe
frumenti; * & de petra,
melle saturâvit eos.

P S A L M U S 81.

Dii terra pauperem premunt ; morientur : eorum iudex potentior cœlorum Deus.

DEUS stetit in synagoga deôrum ; * in medio autem deos dijudicat.

Usquequo iudicâtis iniquitatem ; * & facies peccatorum sumitis ?

Judicâte egêno , & pupillo ; * humilem , & pauperem justificâte.

Eripite pauperem , * & egênûm de manu peccatoris liberâte.

Nesciêrunt , neque intellexerunt , in tenebris ambulânt : * movebuntur ômnia fundamenta terræ.

Ego dixi : Dii estis , * & filii Excelsi omnes.

Vos autem sicut homines moriemini , * & sicut unus de principibus cadetis.

Surge , Deus , iudica terram ; * quoniam tu hereditabis in omnibus gentibus.

Ant. Exultate Deo adiutori nostro. Ps. 80. 2.

PRO III. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Domine.

P S A L M U S 82.

Oratio in hostes Dei ; ipsis Propheta precatur ignominiam ut quarant veritatem.

DEUS , quis similis erit tibi ? * ne taceas , neque compescaris , Deus :

Quoniam ecce inimici tui sonuerunt ; * & qui oderunt te , exulêrunt caput.

Super populum tuum malignaverunt consilium , * & cogitaverunt adversus sanctos tuos.

Dixerunt : Venite , & disperdamus eos de gente ; * & non memoretur nomen Israël ultra.

Quoniam cogitaverunt unanimiter simul , * adversum te testamentum disposuerunt , tabernacula Idumæorum , & Ismaëlitarum ,

Moab , & Agarêni , Gebal , & Ammon , & Amalec ; * alienigenarum cum habitantibus Tyrum.

Etenim Assur venit cum illis ; * facti sunt in adiutorium filiis Lot.

Fac illis sicut Madian , & Sisaræ ; * sicut Jabin in torrente Cisson :

Disperierunt in Endor ; * facti sunt ut stercus terræ.

Pone principes eorum , sicut Oreb , * & Zeb , & Zébec , & Sâlmana ;

Omnes principes eorum , qui dixerunt : * Hereditate possideamus sanctuariû Dei.

Deus meus , pone illos ut rotam , * & sicut stipulam ante faciem venti ;

Sicut ignis qui comburit silvam , * & sicut flamma comburens montes ,

Ita persequeris illos in tempestate tua , * & in ira tua turbabis eos.

Imple facies eorum ignominia , * & quærent nomen tuum , Domine.

Erubescant , & conturbentur.

tur in sæculum sæculi, * & confundantur, & pereant.

Et cognoscant quia nomen tibi, Dóminus; * tu solus altíssimus in omni terra.

PSALMUS 83.

*Suspirat justus ad aternas
Dei domos tabernaculis
peccatorum meliores.*

Quam dilécta tabernacula tua, Dómine virtutum! * concupiscit, & déficit anima mea in atriâ Dómini.

Cor meum, & caro mea * exultavérunt in Deum vivum.

Etenim passer invénit sibi domum, * & turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altaria tua, Dómine virtutum, * Rex meus, & Deus meus!

Beati qui hábitant in domo tua, Dómine; * in sæcula seculórum laudábunt te.

Beatus vir cujus est auxilium abs te! * ascensiones in corde suo dispósuit in valle lacrymarum, in loco quem pósuit.

Etenim benedictionem dabit legislátor, ibunt de virtute in virtutem; * vidébitur Deus deórum in Sion.

Dómine Deus virtutum, exáudi orationem meam, * aúribus percipe, Deus Jacob.

Procétor noster, aspice, Deus; * & respice in faciém Christi tui:

Quia mélior est dies una in atriis tuis * super millia.

Elégi abjéctus esse in do-

mo Dei mei, * magis quam habitare in tabernaculis peccatórum;

Quia misericórdiam & veritatem diligit Deus, * grátiam & glóriam dabit Dóminus:

Non privábit bonis eos qui ambulant in innocentia: * Dómine virtutum, beátus homo qui sperat in te!

PSALMUS 84.

*Solutâ captivitate, Deo
grates agit anima: oriuntur
misericordia & justitia,
pax & veritas.*

Benedixisti, Dómine, terram tuam, * avertisti captivitatem Jacob.

Remisisti iniquitatem plebis tuæ, * operuisti ómnia peccata eórum.

Mitigasti omnem iram tuam; * avertisti ab ira indignationis tuæ.

Converte nos, Deus salutaris noster, * & averte iram tuam à nobis.

Numquid in ætérnum irascéris nobis? * aut exténdes iram tuam à generatione in generationem?

Deus, tu convérsus vivificábis nos, * & plebs tua lætábitur in te.

Osténde nobis, Dómine, misericórdiam tuam, * & salutáre tuum da nobis.

Aúdiam quid loquátur in me Dóminus Deus, * quóniam loquétur pacem in plebem suam,

Et super sanctos suos, * & in eos qui convertuntur ad cor-

Verũtamen prope timẽtes eum salutare ipsius, * ut inhábitet glória in terra nostra.

Misericórdia & véritas obviavérunt sibi, * iustitia & pax osculatæ sunt.

Véritas de terra orta est, * & iustitia de cœlo prospexit.

Etenim Dóminus dabit benignitatem, * & terra nostra dabit fructum suum :

Iustitia ante eum ambulábit, * & ponet in via gressus suos.

Ant. Dómine virtutum, beátus homo qui sperat in te ! *Pf.* 83. 13.

¶ In die mandávit Dóminus misericórdiam suam, &c. Et nocte canticum ejus. *Pf.* 41. 9.

¶ *Sacerdotalis*, Cognoscant quia nomen tibi Dóminus, &c. Tu solus altissimus in omni terra. *Pf.* 82. 19.

A D L A U D E S.

Ant. 6. F. Tu, Dómine.

PSALMUS 85.

Adversus potentium minas, postulat anima Dei vires.

Inclina, Dómine, aurem tuam, & exáudi me ; * quóniam inops & pauper sum ego :

Custódi ánimam meam : quóniam sanctus sum ; * salvum fac servum tuum, Deus meus, sperántem in te.

Miserere mei, Dómine, quóniam ad te clamávi tota

die ; * lætifica ánimam servi tui, quóniam ad te, Dómine, ánimam meam levávi :

Quóniam tu, Dómine, suavis & mitis, * & multæ misericórdiæ omnibus invocántibus te.

Auribus pèrcipe, Dómine, orationem meam, * & inténde voci deprecationis meæ.

In die tribulatiónis meæ clamávi ad te, * quia exaudísti me.

Non est similis tui in diis, Dómine ; * & non est secúndum ópera tua.

Omnes gentes quascúmque fecísti, vénient, & adorábunt coram te, Dómine, * & glorificábunt nomen tuum ;

Quóniam magnus es tu, & faciens mirabilia ; * tu es Deus solus.

Ant. Tu, Dómine, suavis & mitis, & multæ misericórdiæ omnibus invocántibus te. *v.* 5.

Ant. 7. c. Glorificábo.

Diviso PSALMI 85.

DEduc me, Dómine, in via tua, & ingrédiar in veritate tua : * lætetur cor meum ut timeat nomen tuum.

Confitebor tibi, Dómine Deus meus, in toto corde meo, * & glorificábo nomen tuum in ætérnum :

Quia misericórdia tua magna est super me, * & erui-

nam meam ex inférno
i.

, iniqui insurrexé-
per me, & synagoga
um quæsiérunt ani-
eam; * & non propo-
te in conspéctu suo.
, Dómine, Deus mi-
& miséricors, * pá-
& mulx miséricór-
verax.

ice in me, & mise-
eî; * da impérium
úero tuo, & salvum
um ancillæ tuæ.

meum signum in bo-
ut videant qui odé-
, & confundántur: *
m tu, Dómine, adju-
e, & consolátus es me.

. Glorificábo nomen
n ætérnum. v. 12.

. 4. E. Meditátus

ALMUS 142.

*am Dei reverens ani-
fflicta petit ejus spi-
n qui regat, & mise-
diam qua salvet.*

nine, exáudi oratió-
m meam, áuribus pér-
bscrationem meam
tate tua, * exáudi me
iustitia;

on intres in iudícium
ervo tuo, * quia non
ábitur in conspéctu
inis vivens;

a persecútus est ini-
ánimam meam, *
ávit in terra vitam

; locávit me in obsúris
nórtuos séculi, * &

anxiátus est super me spíri-
tus meus, in me turbatum
est cor meum.

Mémor fui dierum anti-
quórum, meditátus sum in
ómnibus opéribus tuis; *
in factis mánuum tuárum
meditábar.

Expándi manus meas ad
te; * ánima mea sicut terra
sine aqua tibi.

Velóciter exáudi me, Dó-
mine, * defécit spíritus
meus.

Non avértas faciém tuam
à me, * & similis eró
descendéntibus in lacum.

Auditam fac mihi mané
misericórdiam tuam; * quia
in te sperávi.

Notam fac mihi viam in
qua ámbulem; * quia ad te
levávi ánimam meam.

Eripe me de inimícis meis,
Dómine, ad te confugi: *
doce me fácere voluntá-
tem tuam, quia Deus meus
es tu.

Spíritus tuus bonus dedú-
cet me in terram rectam: *
propter nomen tuum, Dó-
mine, vivificábis me in
æquitáte tua.

Educes de tribulatióne
ánimam meam, * & in mi-
sericórdia tua dispérdes ini-
micos meos;

Et perdes omnes qui trí-
bulant ánimam meam, *
quóniam ego servus tuus
sum.

Ant. Meditátus sum in
ómnibus opéribus tuis. v. 5.

Ant. 7. a. Opérui cœlos.

CANTICUM Habacuc.

c. 3. 1. ad fin.

*Venientis Dei in auxilium
suorum majestas ; gen-
tium , solis & abyssi ter-
ror : iustus verò in Deo
Jesu suo exultans.*

Domine, audivi auditi-
onem tuam, * & timui.
Domine, opus tuum * in
medio annorum vivifica il-
lud.

In medio annorum notum
facies : * cum iratus fueris,
misericordiæ recordaberis.

Deus ab Austro veniet, *
& Sanctus de monte Pha-
ran.

Operuit celos gloria ejus ; *
& laudis ejus plena est terra.

Splendor ejus ut lux erit, *
cœna in manibus ejus,
Inabscōndita est fortitū-
do ejus : * ante faciem ejus
ibit mors ;

Et egredietur diabolus an-
te pedes ejus : * stetit, &
memus est terram.

Ajexit, & dissolvit gen-
tes : * & contriti sunt mon-
tes ejus.

Incurvari sunt colles muni-
di, * & abscissæ arces ma-
ris ejus.

Pro iniquitate vidi reuer-
sia, & inopie : * turbabantur
pedes senis Mehi.

Namquid, Domine, & tu
dimidibus furor tuus ? vel
in mari indignatio tua ?

Qui ascendes super equos,
et * & quingenti viri in
armis.

Suscitans suscitabis arcum
tuum, * juramenta tribubus,
quæ locutus es.

Fluvios scindes terræ, vi-
derunt te, & dolerunt mon-
tes ; * gurges aquarum tran-
siit.

Dedit abyssus vocem
suam : * altitudo manus suas
levavit.

Sol & luna steterunt in
habitu suo, * in luce
sagittarum tuarum ibunt,
in splendore fulgurantis ha-
stæ tuæ.

In frémitu conculcabis
terram, * & in furóre ob-
stupefacies gentes.

Egressus es in salutem pó-
puli tui, * in salutem cum
christo tuo.

Percussisti caput de domo
impíi ; * denudasti funda-
mentum ejus usque ad collum.

Maledixisti sceptris ejus,
capiti bellatorum ejus, * ve-
nientibus ut turbo ad dis-
pergendum me.

Exultatio eorum, * sum-
mus ejus qui devotus prosperem
in abscondito.

Vitæ sententia mari equis
tuis, * in loco aquarum mul-
tatur.

Audisti, & conturbatus est
vester motus : * & cor con-
terebatur in bella mea.

Legionum purgatio in o-
mnibus meis, * & scelerum me-
orum.

Et reuerentiam in se mi-
serentis, * & in laudem
ad reverentiam reuerentiam de-
corum.

Ficus enim non florêbit ; *
& non erit germen in vineis.

Mentiêtur opus olivæ ; *
& arva non âfferent cibum.
Abscindêtur de ovili pecus ; * & non erit armêntum in præsepibus.

Ego autem in Dômino gaudêbo , * & exultâbo in Deo Jesu meo.

Deus Dôminus fortitúdo mea ; * & ponet pedes meos quasi cervorûm ;

Et super excélsa mea deducet me victor * in psalmis cantentem.

Ant. Opêruit cœlos glôria ejus ; & laudis ejus plena est terra. v. 3.

[*In Festis, loco superioris Cantici, dicitur sequens*

CANTICUM Isaia.

c. 26. 1. ad 9.

Superbos tandem pes egeni conculcat ; pacifica genti veritatis atria panduntur.

URbs fortitudinis nostræ Sion , * salvâtor ponetur in ea murus & antemurale.

Aperite portas , * & ingreditur gens justa , custodiens veritatem.

Vetus error âbiit : servâbis pacem ; * pacem , quia in te sperâvimus.

Sperâstis in Dômino in sæculis æternis , * in Dômino Deo forti in perpétuum.

Quia incurvâbit habitântes in excélsis , * civitâtem sublimem humiliâbit,

Humiliâbit eam usque ad terram , * detrahet eam usque ad pulverem.

Conculcâbit eam pes , * pedes pauperis , gressus egenorûm.

Sémita justî recta est , * rectus callis justî ad ambulandum.

Et in sémita judiciorûm tuorûm , Dômine ; sustinúimus te : * nomen tuum & memoriâle tuum in desiderio animæ.

Anima mea desiderâvit te in nocte ; * sed & spîritu meo in præcórdiis meis de manè vigilâbo ad te.

Cum fêceris judicia tua in terra , * justitiam discant habitatores orbis.

Misercâmur impio , & non discet justitiam : * in terra sanctorûm iniqua gessit , & non vidêbit glóriam Dômini.

Dômine , exaltêtur manus tua , * & non videant ;

Videant , & confundantur zelântes populi : * & ignis hostes tuos devoret.

Dômine , dabis pacem nobis : * omnia enim ôpera nostra operâtus es nobis.]

Ant. 5. a. Laudent nomen ejus.

Psalmus Laudum 149. Sanctorum remuneratori magnifico Deo Canticum.

Cantate Dômino cânticum novum ; * laus ejus in ecclesia sanctorûm.

Latêtur Israël in eo quâ

fecit eum, * & filii Sion
exultent in rege suo.

Laudent nomen ejus in
choro, * in tympano, &
psalterio psallant ei;

Quia beneplacitum est
Dómino in populo suo, *
& exaltabit mansuetos in
salutem.

Exultábunt sancti in gló-
ria, * lætabúntur in cubi-
libus suis.

Exaltationes Dei in gú-
ture eorum; * & gládii an-
cípites in manibus eorum,

Ad faciendam vindictam
in nationibus, * increpa-
tiones in populis;

Ad alligandos reges eó-
rum in compédibus, * & ró-
biles eorum in manicis fér-
reis,

Ut faciant in eis iudicium
conscriptum: * glória hæc
est omnibus sanctis ejus.

Ant. Laudent nomen ejus
in choro, in tympano, &
psalterio psallant ei. v. 3.

CAPITULUM. *Rom.* 14. 19.

QUæ pacis sunt, secté-
mur; & quæ ædifica-
tionis sunt, in invicem cus-
todiamus.

HYMNUS. *Besnault.*

CELSI Tonantis Unice,
Castreque proles Vir-
ginis,

Quæ dat salus mortálíum,
Nec illabere.

Mane primo débitas
tibi rependere,

Super intentos tuis
de, Chríste, laudi-

bus.

SINCERA radices agat
In corde simplici fides,
Immóta spes congaudeat,
His major ac lit caritas.

DEO Patri sit glória,
Eiusque soli Fílio,
Tibi que, sancte-Spiritus,
In sempiterna secula.

Amen.

Y. Audiram fac mihi
manè misericórdiam tuam;
R. Quia in te sperávi. *Pf.*
142. 8.

Ad Benedictus, Ant. 1. D.
Serviamus in sanctitate, &
iustitia coram Dómino, om-
nibus diebus nostris. *Luc.* 1.
74. 75.

A D P R I M A M.

Ant. 4. *E.* Inclina.

P S A L M U S 86.

*Civitatis Dei gloria, robur
& felicitas.*

Fundamenta ejus in
móntibus sanctis: * dí-
ligit Dóminus portas
Sion super ómnia taberná-
cula Jacob.

Gloriosa dicta sunt de te, *
civitas Dei.

Memor ero Rahab & Ba-
bylónis * sciéntium me.

Ecce alienígenæ, & Tyru-
& pó-
pulus Æthiopum; *

fuerunt illi.

Nunc quid Sion dicet:

mo-
ca; & homo natus est
in ea; * & ipse fundavit

Alc-
vissimus?

pr-
Dóminus narrabit
pr-
petris populorum & pr-
pums * horum qui cu-
in ea,

Sicut lætantium: * omnium
habitatio est in te.

PSALMUS 87.

*Oratio pereuntis, adver-
sus iram, misericordiam
implorantis à Deo.*

Domine Deus salutis
meæ, * in die clamavi
& nocte coram te.

Intrcet in conspectu tuo
oratio mea, * inclina aurem
tuam ad precem meam :

Quia repleta est malis ani-
ma mea, * & vita mea in-
ferno appropinquavit.

Æstimatus sum cum des-
cendentibus in lacum, * fa-
ctus sum sicut homo sine ad-
jutorio, inter mortuos liber,
Sicut vulnerati dormien-
tes in sepulcris, quorum non
es memor amplius; * & ipsi
de manu tua repulsi sunt.

Posuerunt me in lacu in-
feriori, * in tenebris, &
in umbra mortis.

Super me confirmatus est
furor tuus, * & omnes flu-
ctus tuos induxisti super me.

Longè fecisti notos meos
à me, * posuerunt me abo-
minationem sibi.

Traditus sum, & non
egrediebar; * oculi mei lan-
guerunt præ inopia.

Divisio PSALMI 87.

Clamavi ad te, Domine,
totâ die; * expandi ad
te manus meas.

Numquid mortuis facies
mirabilia, * aut medici sus-
citant, & consuebuntur
ibi?

Numquid narrabit aliquis
in sepulcro misericordiam
tuam, * & veritatem tuam
in perditione?

Numquid cognoscuntur
tenebris mirabilia tua, * &
iustitia tua in terra oblivio-
nis?

Et ego ad te, Domine
clamavi, * & manè orati-
o mea perveniet te.

Ut quid, Domine, repel-
lis orationem meam, * aver-
tis faciem tuam à me?

Pauper sum ego, & in la-
boribus à juventute mea, *
exaltatus autem humiliatus
sum, & conturbatus.

In me transierunt ira tua, *
& terrores tui conturbave-
runt me:

Circumdederunt me sicut
aqua totâ die, * circumde-
dérunt me simul.

Elongasti à me amicum, &
proximum, * & notos meos
à miséria.

*Ant. Inclina aurem tuam
ad precem meam. Ps. 87. 3.*

AD TERTIAM.

*Ant. 5. a. Misericordias
Domini.*

PSALMUS 38.

*Potenti & misericordi Deo
Canticum : promissiones
Davidi facta : super ejus
infortunia : invocatur li-
berator.*

Misericordias Domi-
ni * in æternum
cantabo.

In generationem & gene-

rationem * annuntiabo veritatem tuam in ore meo;

Quoniam dixisti : In ætænum misericordia ædificabitur in cœlis, * præparabitur veritas tua in eis :

Dispôsui testamētum electis meis; * juravi David seruo meo, Usque in ætænum præparabo semen tuum;

Et ædificabo in generationem & generationem * sedem tuam.

Confitebuntur cœli mirabilia tua, Dómine; * etenim veritatem tuam in ecclesia sanctorum.

Quoniam quis in núbibus æquabitur Dómino, * similis erit Deo in filiis Dei?

Deus, qui glorificatur in concilio sanctorum, * magnus & terribilis super omnes qui in circúitu ejus sunt.

Dómine Deus virtutum, quis similis tibi? * potens es, Dómine, & veritas tua in circúitu tuo.

Tu dominaris potestati maris, * motum autem fluctuum ejus tu mitigas :

Tu humiliasti sicut vulneratum, superbum; * in brachio virtutis tuæ dispersisti inimicos tuos :

Tui sunt cœli, & tua est terra; orbem terræ, & plenitudinem ejus tu fundasti; * aquilonem & mare tu creasti :

Thabor & Hermon in nómine tuo exultabunt: * tuum brachium cum poténtia.

Firmetur manus tua, &

exaltetur dextera tua; * justitia & judicium præparatio sedis tuæ.

Misericordia & veritas * præcedent faciem tuam :

Beatus populus qui scit jubilationem; * Dómine, in lumine vultus tui ambulabunt,

Et in nómine tuo exultabunt totâ die; * & in justitia tua exaltabuntur :

Quoniam glória virtutis eorum tu es; * & in benedictio tuo exaltabitur cornu nostrum :

Quia Dómini est assumptio nostra, * & sancti Israël regis nostri.

Diviso PSALMI 88.

Tunc locutus es in visíone sanctis tuis, & dixisti : * Pôsui adiutorium in poténce, & exaltavi electum de plebe mea.

Inveni David servum meum, * oleo sancto meo unxi eum :

Manus enim mea auxiliabitur ei, * & brachium meum confortabit eum :

Nihil proficiet inimicus in eo, * & filius iniquitatis non apponet nocere ei.

Et concidam à facie ipsius inimicos ejus, * & odientes eum in fugam convertam.

Et veritas mea, & misericordia mea cum ipso; * & in nómine meo exaltabitur cornu ejus.

Et ponam in mari manum

in fluminibus dexte-
us.

nvocabit me : Pater
tu , * Deus meus , &
r salutis meæ :

o primogénitum po-
im , * excelsum præ
terræ ,

érnum servábo illi
rdiam meam , * &
itum meum fidèle

nam in séculum sé-
en ejus , * & thro-
is sicut dies cœli.

em dereliquerint fi-
egem meam , * & in
meis non ambulá-

ítias meas profaná-
* & mandata mea
todierint ;

bo in virga iniqui-
um , * & in verbé-
ccata cõrum :

córdiam autem meá
érgam ab eo , * ne-
ébo in veritate mea :

e profanábo testa-
meum , * & quæ
nt de lábiis meis ,
am irrita.

jurávi in sancto
David méntiar , *
jus in ætérnum ma-

ronus ejus sicut sol
éctu meo , & sicut
fécta in ætérnum : *
in cœlo fidélis.

diviso PSALMI 88.
erò repulisti , & def-
isti , * distulisti
tuum.

Evertisti testaméntum ser-
vi tui , * profanásti in terra
sanctuárium ejus :

Destruxisti omnes sepes
ejus , * posuisti firmamén-
tum ejus formidinem :

Diripuerunt eum omnes
transcúntes viam ; * factus
est oppróbrium vicinis suis :

Exaltásti dexteram depri-
méntium eum , * lætificásti
omnes inimicos ejus :

Avertisti adjutórium glá-
dii ejus , * & non es auxi-
liátus ei in bello :

Destruxisti eum ab emun-
datiõne , * & sedem ejus in
terram collisisti :

Minorásti dies témporis
ejus , * perfudisti eum con-
fusiõne.

Usquequo , Dómine , avér-
tis in finem , * exardéscet
sicut ignis ira tua ?

Memoráre quæ mea sub-
stántia : * numquid enim
vanè constituísti omnes fi-
lios hóminum ?

Quis est homo qui vivet ,
& non vidébit mortem ; *
éruet ánimam suam de ma-
nu inferi ?

Ubi sunt misericórdiæ tuæ
antiquæ , Dómine , * sicut
jurásti David in veritate
tua ?

Memor esto , Dómine , op-
próbrii servórum tuórum , *
quod continui in sinu meo ,
multárum géntium ;

Quod exprobravérunt ini-
mici tui , Dómine , * quod
exprobravérunt commuta-
tiónem christi tui.

Benedictus Dóminus in ætérnum. * Fiar, fiar.

Ant. Misericórdias Dómini in ætérnum cantábo.
v. 2.

AD SEXTAM.

Ant. 7 d. Quàm magnificata sunt.

PSALMUS 89.

Fugax hominum vita : ira Dei potestas : gratia splendor invocatur.

Domine, refúgium factus es nobis * à generatióne in generatióne.

Priusquàm montes fierent, aut formarétur terra & orbis, * à século & usque in scéculum tu es Deus.

Ne avértas hóminem in humilitátem ; * & dixisti : Converterimini , filii hóminum.

Quóniam mille anni ante óculos tuos, * tanquam dies hestérna quæ prætérit, & custódia in nocte.

Quæ pro nihilo habéntur, * eórum anni erunt.

Manè sicut herba tránseat, manè flóreat, & tránseat ; * vespere decídat, indúret, & aréscat.

Quia defécimus in ira tua, * & in furóre tuo turbáti sumus.

Posuisti iniquitatés nostras in conspéctu tuo, * scéculum nostrum in illuminatióne vultús tui.

Quóniam omnes dies no-

stri defecérunt, * & in ira tua defécimus.

Anni nostri sicut aránea meditabúntur : * dies annórum nostrórum, in ipsis septuaginta anni :

Si autem in potentátibus, octoginta anni ; * & ampliús eórum, labor & dolor :

Quóniam supervénit mansuetúdo, * & corripiémur.

Quis novit potestátem iræ tuæ, * & præ timóre tuo iram tuam dinumeráre ?

Diviso PSALMI 89.

Dexteram tuam sic notam fac, * & eruditós corde in sapiéntia.

Convertere, Dómine, úsquequo ? * & deprecábilis esto super servos tuos.

Repléti sumus manè misericórdiâ tuâ ; * & exultávimus, & delectáti sumus ómnibus diébus nostris.

Lætáti sumus pro diébus quibus nos humiliásti, * annis quibus vidimus mala.

Réspice in servos tuos, & in ópera tua ; * & dirige filios eórum.

Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos, * & ópera mánuum nostrárum dirige super nos, & opus mánuum nostrárum dirige.

PSALMUS 91.

In operibus suis magnificus Deus, justus in judiciis, in omnibus laudandus.

Bonum est confitéri Dómino, * & plállere nómini tuo, Altíssime ;

Ad annuntiándum manè misericórdiam

diā tuā , * &
tuā per noctē ,
chōrdo psalterio , *
ico in cithara :

lectasti me , Dó-
factura tua , * &
us mánuum tuárum

magnificata sunt
a , Dómine ! * ni-
fundæ factæ sunt
nes tuæ :

sipiens non cognos-
stultus non intelli-

xorti fuerint pecca-
it fœnum , * & ap-
omnes qui operán-
uitatem , ut inté-
sæculum sæculi :

tem Altissimus * in
1 , Dómine :

am ecce inimici tui ,
 , quóniam ecce ini-
peribunt , * & dis-
ar omnes qui ope-
uquitatem.

altabitur sicut uni-
cornu meum , * &
 : mea in misericór-
ri.

spéxit óculus meus
s meos ; * & in in-
ibus in me malignán-
dicit auris mea.

s ut palma florébit , *
irus Líbaní multipli-

ati in domo Dómi-
in átris domus Dei
lorébunt.

ic multiplicabúntur
cta úberi : * & bene-
es erunt.

ars Estiva.

Ut annúncient quóniam
rectus Dóminus Deus no-
ster , * & non est iniquitas
in eo.

Ant. Quàm magnificata
sunt ópera tua , Dómine !
nimis profundæ factæ sunt
cogitationes tuæ. v. 6.

A D N O N A M.

Ant. 8. a. Factus est.

P S A L M U S 93.

*Deus omnium inspector ; su-
perborum est vindex , con-
solatorque bonorum.*

Deus ultionum Dómi-
nus , * Deus ultionum
liberè egit.

Exaltare , qui júdicas ter-
ram : * redde retributióem
superbis.

Usquequo peccatóres ,
Dómine , * usquequo pec-
catóres gloriabúntur ?

Effabúntur & loquéntur
iniquitatem , * loquéntur
omnes qui operántur injusti-
tiam ?

Pópulum tuum , Dómine ,
humiliavérunt , * & here-
ditatem tuam vexavérunt :

Viduam & ádvenam in-
terfecérunt , * & pupílos
occidérunt :

Et dixerunt . Non vidébit
Dóminus , * nec intelliget
Deus Jacob.

Intelligite , insipientes in
pópulo ; * & stulti , ali-
quándo sapite.

Qui plantávit aurem , non
áudiet ? * aut qui finxit ócu-
lum , non considerat ?

Qui corripit gentes, non arguet? * qui docet hominem scientiam?

Dominus scit cogitationes hominum, * quoniam vanæ sunt.

Beatus homo quem tu crudieris, Domine, * & de lege tua docueris eum;

Ut mitiges eam diebus malis, * donec fodiatur peccatori fovea.

Quia non repellet Dominus plebem suam, * & hereditatem suam non derelinquet,

Quoadusque iustitia convertatur in iudicium; * & qui iuxta illam, omnes qui recto sunt corde.

Quis consurget mihi adversus malignantes? * aut quis stabit mecum adversus operantes iniquitatem?

Nisi quia Dominus adiuvit me, * paulo minus habitasset in inferno animam meam.

Si dicebam: Motus est pes meus; * misericordia tua, Domine, adjuvabat me.

Secundum multitudinem dolorum meorum in corde meo, * consolationes tuæ lætificaverunt animam meam.

Numquid adhæret tibi sedes iniquitatis, * qui fingis laborem in præcepto?

Captabunt in animam iusti, * & sanguinem innocentem condemnabunt.

Et factus est mihi Dominus in refugium, * & Deus

meus in adiutorium spiritui meo.

Et reddet illis iniquitatem ipsorum, & in malitia eorum disperdet eos; * disperdet illos Dominus Deus noster.

PSALMUS 99.

Hymnus regnanti & populos iudicanturo Deo.

Cantate Domino canticum novum; * cantate Domino, omnis terra.

Cantate Domino, & benedicite nomini ejus; * annuntiante de die in diem salutare ejus.

Annuntiante inter gentes gloriam ejus, * in omnibus populis mirabilia ejus:

Quoniam magnus Dominus, & laudabilis nimis; * terribilis est super omnes deos:

Quoniam omnes dii gentium, dæmonia; * Dominus autem cælos fecit.

Confessio & pulcritudo in conspectu ejus; * sanctimonia & magnificentia in sanctificatione ejus,

Afferre Domino, patriæ gentium, afferre Domino gloriam & honorem; * afferre Domino gloriam nomini ejus.

Tollite hostias, & introite in atria ejus; * adorare Dominum in atrio sancto ejus.

Commoveatur a facie ejus universa terra: * dicite in gentibus, quia Dominus regnavit.

Etenim correxit orbem.

qui non commovetur
* judicabit populos
terre.

atur cœli, & exultet
commoveatur mare,
tudo ejus; * gaudé-
mpi, & omnia quæ
int.

: exultabunt omnia
lvârû a facie Dô-
quia venit; * quô-
nit judicare terram,
abit orbem terræ in
e, * & populos in
sua.

ALMUS 96,
*tas Dei splendor;
tas sculptilium; soli
fit laus, solus est
inus.*

ninus regnavit, exul-
: terra, * lætentur
multæ,

es & caligo in circui-
; * justitia & judi-
orrectio sedis-ejus,

ante ipsum præce-
& inflammabit in
inimicos ejus.

erunt fulgura ejus
ræ: * vidit, & com-
t terra,

tes sicut cera fluxé-
acie Dômini; * à fâ-
nini omnis terra.

intiaverunt cœli ju-
ejus; * & viderunt
populi glóriam ejus,

undantur omnes qui
sculptilia, * & qui
tur in simulâcris suis.

ate eum, omnes An-
s: * audivit, & læ-
Sion;

Et exultaverunt filie Ju-
dæ * propter judicia tua,
Dômine.

Quoniam tu Dôminus al-
tissimus super omnem ter-
ram; * nimis exaltatus es
super omnes deos.

Qui diligitis Dôminum,
odite malum: * custodit
Dôminus animas sanctorum
suorum, de manu peccato-
ris liberabit eos.

Lux orta est iusto, * &
rectis corde lætitia.

Lætâmini, iusti, in Dômi-
no, * & confitèmini me-
moriæ sanctificationis ejus.

Ant. Factus est mihi Dô-
minus in refugium, & Deus
meus in adiutorium spei
meæ, *Pf.* 93, 22.

AD VESPERAS.

Ant. 5. a. In conspectu.

PSALMUS 137.

*Stant Angeli in circuitu
throni: coram ipsis cele-
brat animam misericordiam
Dei.*

Confitebor tibi, Dômi-
ne, in toto corde
meo; * quoniam au-
disti verba oris mei.

In conspectu Angelorum
psallam tibi; * adorabo ad
templum sanctum tuum;

Et confitebor nòmini tuo
super misericordia tua, &
veritate tua; * quoniam ma-
gnificasti super omne, no-
men sanctum tuum.

In quacûmque die invo-
câvero te, exaudi me; *

multiplicâbis in ânima mea virtutem.

Constituântur tibi, Dômine, omnes reges terræ; * quia audierunt omnia verba oris tui;

Et cantent in viis Dômini, * quoniam magna est glôria Dômini;

Quoniam excelsus Dôminus, & humilia respicit, * & alta à longè cognôscit.

Si ambulâvero in médio tribulatiônis, vivificâbis me; * & super iram inimicorum meorum extendisti manum tuam, & salvum me fecit: dextera tua.

Dôminus retribuet pro me: Dômine, misericordia tua in sæculum; * ôpera manuum tuarum ne despicias.

Ant. In conspectu Angelorum psallam tibi. v. 2.

Ant. 3. a. Suscepisti me.

PSALMUS 138.

A puero inevitabilis in nos Dei inspectio, & vigil providentia.

Domine, probasti me, & cognovisti me; * tu cognovisti sessionem meam, & resurrectionem meam.

Intellexisti cogitationes meas de longè, * semitam meam, & funiculum meum investigasti;

Et omnes vias meas prævidisti; * quia non est sermo in lingua mea.

Ecce, Dômine, tu cognovisti omnia novissima, & antiqua: * tu formasti me,

& posuisti super me manum tuam.

Mirabilis facta est scientia tua ex me; * confortata est, & non potero ad eam.

Quò ibo à spiritu tuo? * & quò à facie tua fugiam?

Si ascendero in cælum, tu illic es; * si descendero in infernum, ades:

Si stuppero pennas meas diluculo, * & habitâvero in extrémis maris;

Etenim illuc manus tua deducet me, * & tenebit me dextera tua.

Et dixi: Forsitan tenebræ conculcábunt me, * & nox illuminatio mea in deliciis meis;

Quia tenebræ non obscurabuntur à te, & nox sicut dies illuminabitur; * sicut tenebræ ejus, ita & lumen ejus.

Quia tu possedisti renes meos; * suscepisti me de útero matris meæ.

Constituor tibi, quia terribiliter magnificatus es: * mirabilia ôpera tua, & anima mea cognôscit nimis.

Non est occultatum os meum à te, quod fecisti in occulto; * & substantia mea in inferioribus terræ.

Imperfectum meum viderunt oculi tui; & in libro tuo omnes scribentur; * dies formabuntur, & nemo in eis.

Mihi autem nimis honorificati sunt amici tui, Deus; * nimis confortatus est principatus eorum;

merabo eos, & super
multiplicabuntur; *
i, & adhuc sum te-

ideris, Deus, pecca-
viri sanguinum, de-
i me;

dicitis in cogitatio-
accipient in vanitate
tuas.

e qui oderunt te, Dó-
deram; * & super
tuos tabescébam; *
sto odio oderam il-
& inimici facti sunt

me, Deus, & scito
um; * interroga me,
scce scmitas meas.

le, si via iniquitatis
st; * & deduc me in
na.

Susccepisti me de
atris meæ. v. 13.

E, Deus meus es tu:
A L M U S 139.

*sperat Ecclesia opem
tversus improbos.*

me, Dómine, ab
nine malo: * à viro
ripe me.

ogitavérunt iniqui-
corde, * tota die
ébant prælia:

ebant linguas suas si-
éntis, * venenum
sub labiis eorum.

di me, Dómine, de
eccatoris: * & ab
us iniquis eripe me,
cogitavérunt sup-
gressus meos, *
érunt supérbi lá-
nihi,

Et funes extendérunt in
laqueum; * juxta iter scan-
dalum posuérunt mihi.

Dixi Dómino: Deus meus
es tu; * exaudi, Dómine,
vocem deprecationis meæ.

Dómine, Dómine, virtus
salutis meæ, * obumbrasti
super caput meum in die
belli.

Ne tradas me, Dómine,
à desiderio meo, peccator; *
cogitavérunt contra me, ne
derelinquas me, ne forte
exaltentur.

Caput circúitus eorum, *
labor labiõrum ipsõrum
operiet eos.

Cadent super eos carbõ-
nes, in ignem dejicies eos; *
in miseris non subsistent.

Vir linguosus non dirigé-
tur in terra; * virum injusti
mala capiẽt in interitu.

Cognovi quia faciet Dó-
minus judicium inopis, *
& vindictam pauperum.

Verũtamen iusti confi-
rebuntur nómini tuo; * &
habitabunt recti cum vultu
tuo.

Ant. Deus meus es tu;
exaudi, Dómine, vocem
deprecationis meæ. v. 7.

Ant. 8. c. Ad te, Dó-
mine.

P S A L M U S 140.
*Postulat justus patientiam
in adversis & salutem.*

Dómine, clamavi ad te,
exaudi me; * intende
voçi meæ, cum clamávero
ad te.

Dirigatur oratio mea sicut

fecit eum, * & filii Sion
exultent in rege suo.

Laudent nomen ejus in
choro, * in tympano, &
psalterio psallant ei;

Quia beneplacitum est
Dómino in pópulo suo, *
& exaltábit mansuétos in
salútem.

Exultábunt sancti in gló-
ria, * lætabúntur in cubi-
libus suis.

Exaltatióne Dei in gút-
ture eórum, * & gládii an-
cípites in manibus eórum,

Ad faciéndam vindictam
in natióibus, * increpa-
tiónes in pópulis;

Ad alligándos reges eó-
rum in compédibus, * & nó-
biles eórum in mánicis fér-
reis,

Ut faciant in eis iudicium
conscriptum: * glória hæc
est ómnibus sanctis ejus.

Ant. Laudent nomen ejus
in choro, in tympano, &
psalterio psallant ei. *v. 3.*

CAPITULUM. *Rom. 14. 19.*

QUæ pacis sunt, secté-
mur; & quæ ædifica-
tiónis sunt, in invicem cus-
todiamus.

Hymnus. Besnault.

CELSI Tonántis Unice,
Castæque proles Vir-
ginis,

Quo stat salus mortálium,
Purus dies, illábere.

FAC mané primo débitas
Grates tibi repéndere,
Fac semper inténtos tuis
Nos esse, Chríste, laudi-
bus.

SINCERA radices agat

In corde simplici fides,
Immóta spes congaudeat,
His major adsit caritas.

DEO Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Tibique, sancte-Spíritus,
In sempitérna sæcula.

Amen.

ψ. Auditam fac mihi
mané misericórdiam tuam;
ψ. Quia in te sperávi. *Pf.*

142. 8.

Ad Benedictus, Ant. 1. D.
Serviámus in sanctitáte, &
justitia coram Dómino, óm-
nibus diébus nostris. *Luc. 1.*
74. 75.

A D P R I M A M.

Ant. 4. E. Inclina.

P S A L M U S 86.

*Civitatis Dei gloria, robur
& felicitas.*

FUNDAMÉNTA ejus in
móntibus sanctis: * dí-
ligit Dóminus portas
Sion super ómnia taberná-
cula Jacob.

Gloriósá dicta sunt de te, *
civitas Dei.

Memor ero Rahab & Ba-
bylónis * sciéntium me.

Ecce alienígenæ, & Tyrus,
& pópulus Æthiópum; * hi
fuérunt illic.

Numquid Sion dicet: Ho-
mo, & homo natus est in
ea; * & ipse fundávit eam
Altíssimus?

Dóminus narrábit in scri-
ptúris populórum & prínci-
pum; * horum qui fuérunt
in ea,

Sicut lætântium: * omnium habitatio est in te.

PSALMUS 87.

Oratio pereuntis, adversus iram, misericordiam implorantis à Deo.

Domine Deus salutis meæ, * in die clamavi & nocte coram te.

Inret in conspectu tuo oratio mea, * inclina aurem tuam ad precem meam:

Quia repléta est malis anima mea, * & vita mea inferno appropinquavit.

Æstimatus sum cum descendéntibus in lacum, * factus sum sicut homo sine adjutorio, inter mortuos liber, sicut vulnerati dormientes in sepulcris, quorum non es memor amplius; * & ipsi de manu tua repulsi sunt.

Posuerunt me in lacu inferiori, * in tenebrosis, & in umbra mortis.

Super me confirmatus est furor tuus, * & omnes fluctus tuos induxisti super me.

Longè fecisti notos meos à me, * posuerunt me abominationem sibi.

Traditus sum, & non egrediébar; * oculi mei languerunt præ inopia.

Diviso PSALMI 87.

Clamavi ad te, Domine, totâ die; * expandi ad te manus meas.

Numquid mortuis facies mirabilia, * aut medici suscitabunt, & consuebuntur tibi?

Numquid narrabit aliquis in sepulcro misericordiam tuam, * & veritatem tuam in perditione?

Numquid cognoscéntur in tenebris mirabilia tua, * & justitia tua in terra oblivionis?

Et ego ad te, Domine, clamavi, * & manè oratio mea præveniet te.

Ut quid, Domine, repellis orationem meam, * avertis faciem tuam à me?

Pauper sum ego, & in laboribus à juventute mea, * exaltatus autem humiliatus sum, & conturbatus.

In me transierunt iræ tuæ, * & terrores tui conturbaverunt me:

Circumdedérunt me sicut aqua totâ die, * circumdedérunt me simul.

Elongasti à me amicum, & proximum, * & notos meos à miséria.

Ant. Inclina aurem tuam ad precem meam, *Pf.* 87. 3.

AD TERTIAM.

Ant. 5. a. Misericordias Domini.

PSALMUS 88.

Potenti & misericordi Deo Canticum: promissiones Davidi facta: stirpis ejus infortunia: invocatur liberator.

Misericordias Domini * in ætérnum cantábo.

In generationem & gene-

Jubilare in conspectu Regis Domini ; * moveatur mare , & plenitudo ejus ; orbis terrarum , & qui habitant in eo.

Flumina plaudent manu , simul montes exultabunt a conspectu Domini ; * quoniam venit judicare terram :

Judicabit orbem terrarum in justitia , * & populos in æquitate.

PSALMUS 98.

Adoremus regnantem Deum : olim invocantes exaudivit ; nunc orantes non despiciet.

Dominus regnavit , irascantur populi ; * qui sedet super Cherubim , moveatur terra.

Dominus in Sion magnus , * & excelsus super omnes populos.

Confiteantur nomini tuo magno , quoniam terribile & sanctum est : * & honor Regis judicium diligit.

Tu parasti directiones , * judicium & justitiam in Jacob tu fecisti.

Exaltate Dominum Deum nostrum ; * & adorare scabellum pedum ejus , quoniam sanctum est.

Móyses & Aáron in sacerdotibus ejus , * & Sámuel inter eos qui invocant nomen ejus.

Invocabant Dominum , & ipse exaudiebat eos ; * in columna nubis loquebatur ad eos.

Custodiebant testimonia

ejus , * & præceptum quod dedit illis.

Domine Deus noster , tu exaudiebas eos ; * Deus tu propicius fuisti eis , & misericors in omnes adinventiones eorum.

Exaltate Dominum Deum nostrum , & adorare in monte sancto ejus ; * quoniam sanctus Dominus Deus noster.

PSALMUS 100.

Misericordia divina laus : norma bene vivendi.

Misericordiam & judicium * cantabo tibi , Domine.

Pfallam & intelligam in via immaculata , * quando venies ad me.

Perambulabam in innocentia cordis mei , * in medio domus meæ.

Non proponebam ante oculos meos rem injustam , * facientes pravitationes odivi.

Non adhæsit mihi cor pravam , * declinantem a me malignum non cognoscebam.

Detrahentem secretò proximo suo , * hunc persequebar.

Superbo óculo & insatiabili corde , * cum hoc non edebam.

Oculi mei ad fideles terræ ut sedcant mecum ; * ambulans in via immaculata , hic mihi ministrabat.

Non habitabit in medio domus meæ qui facit su-

* qui loquitur inini-
n diréxit in conspé-
brum meórum.

utino interficiébam
reccatóres terræ, *
rderem de civitatē
omnes operántes
em.

Exaltáte Dóminum
ostrium, & adoráte
e sancto ejus. *Pf.*

I. NOCTURNO.

. D. In quacúmque

ALMUS IOI.

*evís & misera : so-
eus miseriam nescit
rem.*

ine, exáudi oratió-
i meam, * & cla-
us ad te véniat.
avértas faciem tuam
* in quacúmque diē
, inclína ad me au-
m.

acúmque diē invocá-
*, velóciter exáudi

defecérunt sicut fu-
s mei, * & ossa mea
miam aruerunt.

ssus sum ut fœnum, *
cor meum, * quia
sum comédere pa-
um.

ce gémitus mei *
os meum carni

is factus sum pelicá-
idinis; * factus sum
reticorax in domi-

avi, * & factus sum

sicut passer solitarius in tecto.

Totâ diē exprobrabant
mihi inimici mei; * & qui
laudábant me, advérsùm me
jurábant.

Quia cinerem tanquam
panem manducábam, * &
potum meum cum fletu mis-
cébam.

A facie iræ, & indignatió-
nis tuæ; * quia elevans alli-
sísti me.

Dies mei sicut umbra de-
clinavérunt, * & ego sicut
fœnum arui.

Tu autem, Dómine, in
æternumpérmanes, * & me-
moriâle tuum in generatió-
nem & generatióem.

Diviso PSALMIO IOI.

TU exúrgens misereberis
Sion; * quia tempus
miseréndi ejus, quia venit
tempus;

Quóniam placuérunt ser-
vis tuis lápidés ejus, * &
terræ ejus miserebuntur.

Et timébunt gentes nomen
tuum, Dómine, * & omnes
reges terræ glóriam tuam;

Quia ædificávit Dóminus
Sion; * & vidébitur in gló-
ria sua:

Respéxit in oratióem hu-
mílium, * & non sprevit
precem eórum.

Scribántur hæc in genera-
tióne áltera; * & pópulus
qui creábitur laudábit Dó-
minum;

Quia prospéxit de excélsso
sancto suo; * Dóminus de
cœlo in terram aspéxit,

Ut audíret gémitus com-

peditorum, * ut solveret filios interemptorum,

Ut annuntient in Sion nomen Domini, * & laudem ejus in Jerusalem;

In conveniendo populos in unum, & reges, * ut serviant Domino.

Respondit ei in via virtutis suae; * Paucitatem dierum meorum nuntia mihi:

Ne revoces me in dimidio dierum meorum: * in generationem & generationem anni tui.

Altera divisio PSALMI 101.

Initio tu, Domine, terram fundasti, * & opera manuum tuarum sunt caeli.

Ipsi peribunt; tu autem permanes; * & omnes sicut vestimentum veterascunt:

Et sicut opertorium mutabis eos, & mutabuntur; * tu autem idem ipse es, & anni tui non deficient.

Filii servorum tuorum habitabunt; * & semen eorum in seculum dirigetur.

Ant. In quacumque die invocavero te, velociter exaudi me. v. 3.

PRO III. NOCTURNO.

Ant. 7. a. Quomodo miseretur.

PSALMUS 102.

Misericordi, benefico & Patri Deo Canticum anima periculis & peccatis soluta.

Benedic, anima mea, Domino; * & omnia quae intra me sunt, nomini sancto ejus.

Benedic, anima mea, Domino, * & noli oblivisci omnes retributiones ejus;

Qui propitiatur omnibus iniquitatibus tuis; * qui sanat omnes infirmitates tuas;

Qui redimit de interitu vitam tuam; * qui coronat te in misericordia & miserationibus;

Qui replet in bonis desiderium tuum; * renovabitur ut aquilae juvenus tua.

Faciens misericordias Dominus, * & judicium omnibus injuriam patientibus.

Notas fecit vias suas Moysi, * filiis Israel voluntates suas.

Divisio PSALMI 102.

Miserator & misericors Dominus, * longanimis & multum misericors.

Non in perpetuum irascetur, * neque in aeternum comminabitur:

Non secundum peccata nostra fecit nobis: * neque secundum iniquitates nostras retribuit nobis:

Quoniam secundum altitudinem caeli a terra, * corroboravit misericordiam suam super timentes se.

Quantum distat ortus ab occidente, * longe fecit a nobis iniquitates nostras.

Quomodo miseretur pater filiorum, misertus est Dominus timentibus se; * quoniam ipse cognovit signum nostrum.

Recordatus est quoniam

pulvis sumus ; * homo , sicut fornax dies ejus , tanquam flos agri sic efflorebit.

Quoniam spiritus pertransibit in illo , & non subsistet ; * & non cognoscer amplius locum suum.

Misericordia autem Domini ab ætérno , * & usque in ætérnum super timéntes eum.

Et iustitia illius in filios filiorum , * his qui servant testamentum ejus ,

Et memores sunt mandatorum ipsius , * ad faciendum ea.

Altera divisso PSALMI 102.

Dominus in cœlo paravit sedem suam ; * & regnum ipsius omnibus dominabitur.

Benedicite Dómino , omnes Angeli ejus , * poténtes virtute , facientes verbum illius , ad audiendam vocem sermonum ejus.

Benedicite Dómino , omnes virtutes ejus , * ministri ejus , qui facitis voluntatem ejus.

Benedicite Dómino , omnia ópera ejus , in omni loco dominationis ejus : * benedic , ánima mea , Dómino.

Ant. Quómodo miseretur pater filiorum , misértus est Dóminus timéntibus se. v. 13.

ψ. Confitebor tibi in pópulis , Dómine , r. Et psálam tibi in nationibus. Ps. 107. 4.

ψ. *Sacerdotalis* , Confi-

teantur nómini tuo magno , r. Quóniam terribile & sanctum est. Ps. 98. 3.

A D L A U D E S.

Ant. 6. F. Bénedic.

PSALMUS 103.

Mirum ordinem mundi lustrans anima celebrat ejus autorem bonum & magnificum Deum.

Benedic , ánima mea , Dómino ; * Dómine Deus meus , magnificátus es veheménter.

Confessionem & decórem induísti , * amíctus lumine sicut vestiménto ;

Exténdens cœlum sicut pellem ; * qui regis aquis superiora ejus ;

Qui ponis nubem ascensum tuum ; * qui ámbulas super pennas ventórum ;

Qui facis ángelos tuos spiritus ; * & ministros tuos ignem uréntem.

Qui fundásti terram super stabilitatem suam , * non inclinabitur in séculum séculi.

Abyssus , sicut vestiméntum , amíctus ejus ; * super montes stabunt aquæ.

Ab increpatione tua fugient ; * à voce tonitruu tui formidábunt.

Ascéndunt montes , & descendunt campi * in locum quem fundásti eis.

Términum posuísti quem non transgrediéntur ; * neque converténtur operire terram.

Qui emíttis fontes in con-

vallibus, * inter médium
móntiū pertransibunt aquæ:

Potabunt omnes béstie
agri; * expectábunt ónagri
in siti sua.

Super ea vólucres cœli
habitábunt, * de médio pe-
trárum dabunt voces.

Rigans montes de superio-
ribus suis, * de fructu ópe-
rum tuórum satiábitur terra:

Prodúcens fœnum jumén-
tis, * & herbam servitúti
hóminum;

Ut edúcas panem de ter-
ra, * & vinum lætíficet cor
hóminis;

Ut exhílares faciē in
óleo, * & panis cor hómi-
nis confirmet.

Saturábuntur ligna cam-
pi, * & cedri Libani quas
plantávit;

Illic pásseres nidificá-
bunt; * heródi domus dux
est eórum.

Montes excélsi cervis, *
petra refugium herinátiis.

Fecit lunam in témpora: *
sol cognóvit occásu suum.

Posuisti ténebras, & facta
est nox; * in ipsa pertransi-
bunt omnes béstie silvæ;

Catúli leónum rugiē-
tes ut rápant, * & quæ-
rant à Deo escam sibi.

Ortus est sol, & congre-
gati sunt, * & in cubilibus
suis collocábuntur.

Exibit homo ad opus
suum, * & ad operationem
suam usque ad vésperam.

Ant. Benedic, ánima mea,
Dómino; Dómine Deus

meus, magnificátus es vehe-
ménter. *v. 1.*

Ant. 3. a. Quàm magni-
ficata sunt.

Divisio PSALMI 103.

Quàm magnificata sunt
ópera tua: Dómine!
ómnia in sapiéntia fecisti: *
impléta est terra possessióne
tuâ.

Hoc mare magnum &
spatiósum manibus; * illic
reptília quorum non est nú-
merus, animália pusilla cum
magnis:

Illic naves pertransibunt; *
draco iste quem formásti ad
illudéndum ei.

Omnia à te expéctant * ut
des illis escam in témpore.

Dante te illis, colligent; *
aperiēte te manum tuam,
ómnia implebuntur boni-
tate:

Avertēte autem te fá-
ciem, turbabuntur; * au-
feres spíritum eórum, &
deficient, & in pulverem
suum revertentur.

Emittes spíritum tuum,
& creabuntur; * & renová-
bis faciē terræ.

Ant. Quàm magnificata
sunt ópera tua, Dómine!
ómnia in sapiéntia fecisti.
v. 24.

Ant. 7. c. Cantábo Dó-
mino.

Altera divisio PSALMI 103.

Sit glória Dómini in sécu-
lum! * lætábitur Dómi-
nus in opéribus suis;

Qui respicit terram, &
facit eam tremere; * qui

tangit montes, & fumigant.

Cantábo Dómino in vita mea, * psallam Deo meo quándiu sum.

Jucúndum sit ei elóquium meum; * ego verò delectábor in Dómino.

Deficiant peccatóres à terra, & iníqui ita ut non sint: * bénedic, ánima mea, Dómino.

Ant. Cantábo Dómino in vita mea, psallam Deo meo quándiu sum. v. 33.

Ant. 1. a. Date magnificéntiam.

CANTICUM *Moyss.*

Deut. 32. 1. ad 43.

Pater hominum Deus; sed filii rebelles; punit severe: tandem miseretur.

A Udíte, cæli, quæ loquor; * audiat terra verba oris mei.

Concréscat ut plúvia doctrína mea, * fluat ut ros elóquium meum;

Quasi imber super herbam, & quasi stillæ super grámina: * quia nomen Dómini invocábo.

Dare magnificéntiam Deo nostro: * Dei perfécta sunt ópera, & omnes viæ ejus júdicia.

Deus fidélis, & absque ulla iniquitaté, justus & rectus; * peccavérunt ei, & non filii ejus in sórdibus.

Generátio prava atque perversa, * hæccine reddis Dómino, pópule stulte, & insípiens?

Numquid non ipse est pa-

ter tuus, * qui possédit te, & fecit, & creávit te?

Meménto diérum antiquórum, * cógita generatiónes singulas:

Intérroga patrem tuum, & annuntiábit tibi; * majóres tuos, & dicent tibi:

Quando dividébat Altíssimus gentes, * quando separábat filios Adam,

Constituit téminos populórum * juxta númerum filiórum Israël.

Pars autem Dómini, pópulus ejus; * Jacob funiculus hereditátis ejus.

Invénit eum in terra desérta, * in loco horróris, & vastæ solitúdinis.

Circumdúxit eum, & dócuit, * & custodivit quasi pupíllam óculi sui.

Sicut áquila próvocans ad volándum pullos suos, * & super eos volitans,

Expándit alas suas, & assumpsit eum, * atque portávit in húmeris suis.

Dóminus solus dux ejus fuit, * & non erat cum eo deus aliénus.

Constituit eum super excélsam terram, * ut coméderet fructus agrórum,

Ut sugeret mel de petra, * oleúmque de saxo duríssimo,

Bútyrum de arménto, & lac de óvibus, * cum ádipe agnórum & arietum filiórum Basan;

Et hircos cum medúlla tritici, * & sánguinem

uvæ biberet meracissimum.

Incrassatus est dilectus & recalcitravit ; * & incrassatus, impinguatus, dilatatus,

Dereliquit Deum factorem suum, * & recessit à Deo salutari suo.

Provocaverunt eum in diis alienis, * & in abominationibus ad iracundiam concitaverunt :

Immolaverunt dæmoniis, & non Deo ; * diis quos ignorabant :

Novi, recentisque venerunt, * quos non coluerunt patres eorum.

Deum qui te genuit dereliquisti, * & oblitus es Domini creatoris tui.

Vidit Dominus, & ad iracundiam concitatus est ; * quia provocaverunt eum filii sui, & filiar :

Et ait : Abscondam faciem meam ab eis, * & considerabo novissima eorum ;

Generatio enim perversa est, * & infideles filii ;

Ipsi me provocaverunt in eo qui non erat Deus, * & irritaverunt in vanitatibus suis ;

Et ego provocabo eos in eo qui non est populus, * & in gente stulta irritabo illos.

Ignis succensus est in furore meo, * & ardëbit usque ad inferni novissima :

Devorabitque terram cum germine suo, * & montium fundamenta combūret.

Congregabo super eos

mala, * & sagittas meas complēbo in eis.

Consumētur fame, * & devorabunt eos aves mortuæ amarissimo.

Dentes bestiārum immittam in eos, * cum furōre trahēntium super terram, atque serpēntium.

Fortis vastabit eos gladius, & intus pavor, * juvenem simul ac virginem, lactētem cum homine sene.

Dixi : Ubinam sunt ? * cessare faciam ex hominibus memoriā eorum :

Sed propter iram inimicorum distuli ; * ne forte superbirent hostes eorum,

Et dicerent, Manus nostra excelsa, * & non Dominus fecit hæc omnia.

Gens absque consilio est, & sine prudentia : * utinam scaperent & intelligerent, ac novissima providerent.

Quomodo persequatur unus mille, * & duo fugent decem millia ?

Nonne ideo, quia Deus suos vendidit eos, * & Dominus conclusit illos ?

Non enim est Deus noster ut dii eorum : * & inimici nostri sunt iudices.

De vinea Sodomorum vinea eorum, * & de suburbanis Gomorrhæ :

Uva eorum uva fellis, * & botri amarissimi.

Fel draconum vinum eorum, * & venenum aspidum insanabile.

Nonne hæc cõdita sunt apud me , * & signata in thesaúris meis ?

Mea est ultio , & ego retribuam in tẽpore , * ut labatur pes eorum.

Juxta est dies perditionis , * & adesse festinant tẽpora.

Judicabit Dõminus pòpulum suum , * & in servis suis miserèbitur.

Vidèbit quòd infirmata sit manus , * & clausi quoque defecerunt , residuique consumpti sunt.

Et dicet : Ubi sunt dii eorum , * in quibus habebant fiduciam ?

De quorum viciis comedebant adipēs , * & bibebant vinum libamini :

Surgant , & opulèntur vobis , * & in necessitate vos protegant.

Videte quòd ego sum solus , * & non sit alius Deus præter me :

Ego occidam , & ego vivere faciam , percútiā , & ego sanabo ; * & non est qui de manu mea possit erüere.

Levabo ad cælum manum meam ; * & dicam : Vivo ego in ætèrnum.

Si acher ut fulgur , gladium meum , * & arripuerit judicium manus mea ,

Reddam ultionem hostibus meis ; * & his qui odèrunt me , retribuam :

Inobriabo sagittas meas

sanguine , * & gladius meus devorabit carnes ,

De cruóre occisórum , * & de captivitate , nudati inimicórum capitis.

Laudate , gentes , pòpulum ejus ; * quia sanguinem servorum suorum ulciscetur ;

Et vindictam retribuet in hostes eorum , * & propitius erit terræ pòpuli sui.

Ant. Date magnificentiā Deo nostro. v. 4.

[*In Festis , loco superioris Cantici , dicitur sequens*

CANTICUM Judith. 16.
2. ad 3.

Conterenti bella , suosque liberanti Deo hymnus eucharisticus.

Incipite Dõmino in tympanis , * cantate Dõmino in cymbalis.

Modulamini illi psalmum novum ; * exaltate , & invocate nomen ejus.

Dõminus conterens bella , * Dõminus nomen est illi.

Qui posuit castra sua in medio pòpuli sui , * ut eriperet nos de manu omnium inimicórum nostrórum.

Venit Assur ex montibus ab Aquilone * in multitudine fortitudinis suæ :

Cujus multitudo obturavit torrentes , * & equi eorum cooperuerunt valles.

Dixit se incensurum fines meos , * & juvenes meos occisurum gladio ,

Infantes meos dare in prædam, * & virgines in captivitatem.

Dominus autem omnipotens nocuit eum, & tradidit eum in manus feminæ, * & confodit eum.]

Ant. 7. c. Laudate eum.

PSALMUS *Laudum* 150.

Deus ab omnibus & omnimodè laudandus.

Laudate Dominum in sanctis ejus; * laudate eum in firmamento virtutis ejus.

Laudate eum in virtutibus ejus; * laudate eum secundum multitudinem magnitudinis ejus.

Laudate eum in sono tubæ; * laudate eum in psalterio & cithara.

Laudate eum in tympano & choro; * laudate eum in chordis & organo.

Laudate eum in cymbalis benefonantibus, laudate eum in cymbalis jubilationis: * omnis spiritus laudet Dominum.

Ant. Laudate eum secundum multitudinem magnitudinis ejus. v. 2.

CAPITULUM. *Philipp. 4. 8.*

Quæcûmque sunt vera, quæcûmque pudica, quæcûmque iusta, quæcûmque sancta, quæcûmque amabilia, quæcûmque bonæ famæ, si qua virtus, si qua laus disciplinæ, hæc cogitate.

H Y M N U S. *Besnault.*

PROLES Parénti par tuo, Verúsque de Deo Deus, Exurge, da mundo diem, Mentis tenébras discute.

T E quærimus dilúculo; Nos sanctus ardor excitat: Quæ corde puro fundimus, O Christe, vota suscipe.

EXURGE, de cælo tuis Intus fove cor ignibus; Ut unde flagrat, huc amans Toto feratur impetu.

DEO Patri sit glória, Ejúsque soli Filio, Tibique, sancte Spiritus, In sempiterna sæcula.

Amen.

ψ. Repléti sumus manè misericordiâ tuâ; & exultavimus, & delectati sumus. *Psf. 89. 14.*

Ad Benedictus, Ant. 7. a. Visitavit nos, oriens ex alto, illuminare his qui in tenebris, & in umbra mortis sedent. *Luc. 1. 78. 79.*

A D P R I M A M.

Ant. 4. irreg. A. Quærite Dominum.

PSALMUS 104.

Quanta Deus Israël contulit! qua ab illo reforescit.

Confitemini Domino, & invocare nomen ejus; * annuntiâte inter gentes opera ejus.

Cantate ei, & psallite ei; * narrate omnia mirabilia ejus.

Laudâmini in nomine sancto ejus: * lætetur cor quærentium Dominum.

Quærite Dóminum , & confirmámini ; * quærite faciem ejus semper.

Mementóte mirábílíum ejus quæ fecit , * prodígia ejus , & judícia oris ejus.

Semen Abraham , servi ejus ; * filii Jacob , elécti ejus.

Ipsè Dóminus Deus nóster ; * in univérsa terra judícia ejus.

Memor fuit in sèculum testaménti sui , * verbi quod mandávit in mille generatiónes ,

Quod dispósuit ad Abraham , * & juraménti sui ad Isaac :

Et státuit illud Jacob in præceptum , * & Israël in testaméntum ætérnum ,

Dicens : Tibi dabo terram Chánaan , * funiculum hereditátis vestræ ;

Cúm essent número brevissimi , paucissimi , * & incolæ ejus :

Et pertransiérunt de gente in gentem , * & de regno ad pópulum álterum.

Non reliquit hóminem nocére eis ; * & corripuit pro eis reges :

Nolíte tângere christos meos , * & in prophétis meis nolíte malignári :

Divísio PsALMI 104.

ET vocávit famem super terram , * & omne firmaméntum panis contrívit :

Misit ante eos virum ; * in servum ventúndatus est Joseph :

Humiliavérunt in compé-

dibus pedes ejus , ferrum pertránsit ánimam ejus , * donec veníret verbum ejus :

Elóquium Dómini inflam mávit eum ; * misit rex , & solvit eum ; princeps pópulorúm , & dimísit eum.

Constituit eum dóminum domús suæ , * & príncipem omnis possessiónis suæ ,

Ut erudiret príncipes ejus sicut semetípsum , * & senes ejus prudéntiam docéret.

Et intrávit Israël in Ægyptum , * & Jacob áccola fuit in terra Cham.

Et auxit pópulum suum veheménter ; * & firmávit eum super inimicos ejus.

Convértit cor eórum ut odírent pópulum ejus , * & dolú facerent in servos ejus.

Alterá divísio PsALMI 104.

Misit Móysen servum suum , * Aáron quem elégit ípsum.

Pósuit in eis verba signórum suórum , * & prodigiorum in terra Cham.

Misit ténebras & obscurávit ; * & non exacerbávit sermónes suos.

Convértit aquas eórum in sanguinem : * & occidit pisces eórum.

Edidit terra eórum ranas * in penetrálibus regum ipsórum.

Dixit ; & venit cœnomyia , & cínipbes , * in omnibus finibus eórum.

Pósuit plúvias eórum grándinem ; * ignem comburéntem in terra ipsórum.

Et percussit vineas eorum, & ficulneas eorum; * & contrivit lignum finium eorum.

Dixit; & venit locusta, & bruchus, * cujus non erat numerus,

Et comedit omne fœnum in terra eorum, * & comedit omnem fructum terræ eorum.

Et percussit omne primogenitum in terra eorum, * primitias omnis laboris eorum.

Et eduxit eos cum argento & auro: * & non erat in tribubus eorum infirmus.

Lætata est Ægyptus in perfectione eorum, * quia incubuit timor eorum super eos.

Expandit nubem in protectionem eorum, * & ignem ut luceret eis per noctem.

Petierunt, & venit coturnix; * & pane cœli saturavit eos.

Dirupit petram, & fluxerunt aquæ; * abierunt in sicco flumina.

Quoniam memor fuit verbi sancti sui, * quod habuit ad Abraham puerum suum:

Et eduxit populum suum in exultatione, * & electos suos in læticia:

Et dedit illis regiones gentium, * & labores populorum possederunt,

Ut custodiant justificationes ejus, * & legem ejus requirant.

Ant. Quærite Dñm, & confirmamini; quærite faciem ejus semper. v. 4.

AD TERTIAM.

Ant. 8. c. Beati.

PSALMUS 105.

Ingratus Israël: fatetur sua delicta, & salutem precatur.

Confitemini Dñmo, quoniam bonus, * quoniam in sæculum misericordia ejus.

Quis loquetur potentias Dñi, * auditas faciet omnes laudes ejus?

Beati qui custodiunt judicium, & faciunt justitiam. * in omni tempore!

Meménto nostri, Dñine, in beneplácito populi tui; * visita nos in salutari tuo,

Ad videndum in bonitate electorum tuorum, ad lætandum in læticia gentis tuæ, * ut lauderis cum hereditate tua.

Diviso PSALMI 105.

PEccavimus cum patribus nostris, * injustè egimus, iniquitatem fecimus.

Patres nostri in Ægypto non intellexerunt mirabilia tua; * non fuerunt memores multitudinis misericordiarum tuarum:

Et irritaverunt ascendentes in mare, * mare rubrum:

Et salvavit eos propter nomen suum, * ut notam faceret potentiam suam:

Et increpuit mare ru-

brum, & exsiccatum est; *
& deduxit eos in abyssis sicut
in deserto:

Et salvavit eos de manu
odiéntium, * & redemit eos
de manu inimici:

Et operuit aqua tribulán-
tes eos; * unus ex eis non
remánlit.

Et crediderunt verbis ejus, *
& laudaverunt laudem ejus.

Cirò fecerunt, obliti sunt
óperum ejus, * & non su-
stinuerunt consilium ejus:

Et concupierunt concu-
piscéntiam in deserto; * &
tentaverunt Deum in ina-
quólo:

Et dedit eis petitióem
ipsórum, * & misit saturi-
tatem in animas córum.

Et irritaverunt Móysen in
castris, * Aáron sanctum
Dómini.

Apérta est terra, & de-
glutivit Dathan, * & opé-
ruit super congregatióem
Abiron:

Et exarsit ignis in synagó-
ga córum, * flamma com-
bussit peccatóres.

Et fecerunt vitulum in
Horeb, * & adoraverunt
sculptile;

Et mutaverunt glóriam
suam * in similitudinem ví-
tuli comedéntis fœnum.

Obliti sunt Deum qui
salvavit eos; * qui fecit ma-
gnália in Ægypto, mirábí-
lia in terra Cham, terríbí-
lia in mari rubro.

Et dixit, ut dispénderet
eos, * si non Móyses eléctus

ejus steterisset in contrafacti-
one in conspéctu ejus,

Ut avérteret iram ejus, *
ne dispénderet eos.

Et pro níhilo habuerunt
terram desiderábilem; * non
crediderunt verbo ejus.

Et murmuraverunt in ta-
bernáculis suis; * non exau-
diérunt vocem Dómini.

Et elevavit manum suam
super eos, * ut prosterneret
eos in deserto,

Et ut deíceret semen eo-
rum in natióibus, * & dis-
pérgeret eos in regióibus.

Et initiati sunt Beélphe-
gor; * & comedérunt sacri-
ficia mortuórum.

Et irritaverunt eum in
adinventiúnibus suis: * &
multiplicata est in eis ruína.

Et stetit Phinees, & placá-
vit; * & cessavit quassatio:

Et reputatum est ei in ju-
stítiam, * in generatióem
& generatióem usque in
sempitérnum.

Et irritaverunt eum ad
aquas contradictiúnis; * &
vexatus est Móyses propter
eos;

Quia exacerbaverunt spí-
ritum ejus, * & distinxit in
lábiiis suis.

Altera divisio PSALMI 105.

Non disperdiderunt gen-
tes, * quas dixit Domi-
nus illis.

Et commixti sunt inter
gentes, & didicerunt ópera
eórum, & serviérunt sculp-
tílibus eórum; * & factum
est illis in scándalum.

Et immolaverunt filios suos, * & filias suas dæmoniis;

Et effuderunt sanguinem innocentem; * sanguinem filiorum suorum, & filiarum suarum quas sacrificaverunt sculpsilibus Chanaan.

Et infecta est terra in sanguinibus, & contaminata est in operibus eorum; * & fornicati sunt in adinventiōibus suis.

Et iratus est furore Dominus in populum suum, * & abominatus est hereditatem suam.

Et tradidit eos in manus gentium; * & dominati sunt eorum qui oderunt eos.

Et tribulaverunt eos inimici eorum, & humiliati sunt sub manibus eorum: * sæpè liberavit eos.

Ipsi autem exacerbaverunt eum in consilio suo, * & humiliati sunt in iniquitatibus suis.

Et vidit cum tribularentur, * & audivit orationem eorum;

Et memor fuit testamenti sui, * & pœnituit eum secundum multitudinem misericordiæ suæ.

Et dedit eos in misericordias * in conspectu omnium qui ceperant eos.

Salvos nos fac, Domine Deus noster, * & congrega nos de nationibus,

Ut confiteamur nomini sancto tuo, * & gloriemur in laude tua,

Benedictus Dominus Deus Israël à sæculo, & usque in sæculum; * & dicet omnis populus: Fiat, fiat.

Ant. Beati qui custodiunt iudicium, & faciunt justitiam in omni tempore. v. 3.

A D S E X T A M.

Ant. 1. D. Confiteantur Domino.

P S A L M U S 106.

Peccavit Israël, inde calamitas: clamavit ad Dominum, inde salus: quis sapiens & intelliget misericordias Domini.

Confitemini Domino, quoniam bonus, * quoniam in sæculum misericordia ejus.

Dicant qui redempti sunt à Domino, quos redemit de manu inimici, * & de regionibus congregavit eos.

A solis ortu & occasu, * ab aquilone & mari.

Erraverunt in solitudine in inaquoso, * viam civitatis habitaculi non invenerunt.

Esuriētes & sitiētes, * anima eorum in ipsis defecit.

Et clamaverunt ad Dominum, cum tribularentur, * & de necessitatibus eorum eripuit eos.

Et deduxit eos in viam rectam, * ut irent in civitatem habitacionis.

Confiteantur Domino misericordiæ ejus, * & mirabilia ejus filiis hominum:

Quia satiávit ánimam in á-
nem, * & ánimam esurién-
tem satiávit bonis.

Sedéntes in ténébris &
umbra mortis, * vinctos in
mendicitáte & ferro,

Quia exacerbavérunt eló-
quá Dei, * & consílium
Altíssimi irritavérunt.

Et humiliátum est in la-
bóribus cor eórum; * infir-
máti sunt, nec fuit qui ad-
juváret.

Et clamavérunt ad Dómi-
num, cum tribularéntur, *
& de necessitatibus eórum
liberávit eos.

Et edúxit eos de téné-
bris, & umbra mortis; * &
víncula eórum dirúpit.

Diviso PSALMI 106.

Confiteántur Dómino
misericórdiæ ejus, *
& mirabilia ejus filiis hó-
minum:

Quia contrívit portas æ-
reas, * & vectes férreos
confrégit.

Suscépit eos de via iniqui-
tátis eórum, * propter in-
justítias enim suas humiliáti
sunt.

Omnem escam abominá-
ta est ánimá eórum, * &
appropinquavérunt usque
ad portas mortis:

Et clamavérunt ad Dómi-
num, cum tribularéntur, *
& de necessitatibus eórum
liberávit eos.

Misit verbum suum, &
sanávit eos, * & erípuit eos
de interitiónibus eórum.

Consecrántur Dómino mi-

sericórdiæ ejus, * & mira-
bília ejus filiis hóminum.

Et sacrificent sacrificium
laudis, * & annúncient ópe-
ra ejus in exultatióne.

Qui descéndunt mare in
návimus, * faciéntes opera-
tiónem in aquis multis,

Ipsi vidérunt ópera Dñi, *
& mirabilia ejus in profundo.

Dixit; & stetit spíritus
procéllæ; * & exaltáti sunt
fluctus ejus:

Ascéndunt usque ad cœ-
los, & descéndunt usque ad
abyssos; * ánimá eórum in
malis tabescébat:

Turbáti sunt, & moti sunt
sicut ébrius; * & omnis sa-
piéntia eórum devoráta est:

Et clamavérunt ad Dómi-
num, cum tribularéntur; *
& de necessitatibus eórum
edúxit eos:

Et stáuit procéllam ejus
in auram, * & siluérunť flu-
ctus ejus:

Et exaltáti sunt quia silué-
runt; * & dedúxit eos in
portum voluntátis eórum.

Alterá divisio PSALMI 106.

Confiteántur Dómino
misericórdiæ ejus, *
& mirabilia ejus filiis hó-
minum:

Et exáltent eum in ecclé-
sia plebis, * & in cathedra
seniórum laudent eum.

Pósuit flúmina in desér-
tum; * & éxitus aquárum
in sitim;

Terram fructíferam in
salsuginem, * à malítia in-
habitantium in ea.

Posuit desertum in stagna
aquarum, * & terram sine
aqua in exitus aquarum;

Et collocavit illic esurien-
tes; * & constituerunt civi-
tatem habitationis;

Et seminaverunt agros,
& plantaverunt vineas; * &
fecerunt fructum nativitatis.

Et benedixit eis, & mul-
tiplicati sunt nimis; * &
jumenta eorum non mino-
ravit.

Et pauci facti sunt, *
& vexati sunt a tribulatione
malorum, & dolore.

Effusa est contemptio su-
per principes, * & errare fe-
cit eos in invio, & non in via.

Et adjuvit pauperem de
inopia, * & posuit sicut
oves familias.

Videbunt recti, & leta-
buntur; * & omnis iniqui-
tas oppilabit os suum.

Quis sapiens, & custodiet
hæc? * & intelliget miseri-
cordias Domini.

Ant. Confiteantur Domi-
no misericordiae ejus, & mi-
rabilia ejus filiis hominum.
v. 31.

A D N O N A M.

Ant. 4. *irreg.* A, Domi-
ne, Domine.

P S A L M U S 107.

*Ad Dei nutum paratum cor
iusti; silente Deo, vana
salus hominis.*

Paratum cor meum,
Deus, paratum cor
meum; * cantabo, &
psallam in gloria mea.

Exurge, gloria mea; exur-
ge, psalterium & cithara: *
exurgam diluculo.

Confitebor tibi in popu-
lis, Domine, * & psallam
tibi in nationibus;

Quia magna est super coe-
los misericordia tua, * &
usque ad nubes veritas
tua,

Exaltare super caelos,
Deus, & super omnem ter-
ram gloria tua; * ut libe-
rentur dilecti tui.

Salvum fac dexteram tuam, *
& exaudi me.

Deus locutus est in sancto
suo; * exultabo, & divi-
dam Sichimam; & convál-
lem tabernaculorum dimen-
tiar.

Meus est Galaad, & meus
est Manasses; * & Ephraim
susceptio capitis mei;

Juda rex meus; * Moab
lebes spei meae;

In Idumæam extendam
calceamentum meum: * mi-
hi alienigenæ amici facti
sunt.

Quis deducet me in ei-
vitatem munitam? * quis
deducet me usque in Idu-
mæam?

Nonne tu Deus qui re-
pulisti nos? * & non exi-
bis Deus in virtutibus no-
stris?

Da nobis auxilium de tri-
bulatione, * quia vana salus
hominis:

In Deo faciemus virtú-
tem; * & ipse ad nihilum
deducet inimicos nostros.

PSALMUS 108.
Impiis Ecclesia pradicat ad-
versa sibi que prospera pe-
tit.

DEUS, laudem meam ne
 tacueris; * quia os pec-
 catōris, & os dolōsi super
 me apertum est.

Locuti sunt adversum me
 lingua dolosa, & sermō-
 nibus odiū circumdederunt
 me; * & expugnaverunt me
 gratis.

Pro eo ut me diligerent,
 detrahebant mihi; * ego au-
 tem orābam.

Et posuerunt adversum
 me mala pro bonis, * &
 odiū pro dilectione mea.

Constitu super eum pec-
 catōrem, * & diabolus stetā
 dextris ejus.

Cum judicātur, exeat con-
 demnatus; * & oratio ejus
 fiat in peccatum:

Fiant dies ejus pauci, * &
 episcopātum ejus accipiat
 alter:

Fiant filii ejus orphani, *
 & uxor ejus vidua.

Nutantes transferantur
 filii ejus, & mendicent, *
 & ejiciantur de habitationi-
 bus suis.

Scrutetur fornicator om-
 nem substantiam ejus; * &
 diripiant alieni labores ejus.

Non sit illi adiutor, * nec
 sit qui misereatur pupillis
 ejus.

Fiant nati ejus in interi-
 um: * in generatione una
 deleatur nomen ejus.

In memoriā redeat ini-

quitas patrum ejus in conf-
 pectu Domini, * & peccā-
 tum maurisejus non deleatur.

Fiant contra Dominum
 semper, * & dispareat de
 terra memoria eorum;

Pro eo quod non est re-
 cordatus facere misericor-
 diam, * & persecutus est
 hominem inopem & men-
 dicum, & compunctum cor-
 de mortificare.

Et dilexit maledictionem,
 & veniet ei; * & noluit be-
 nedictionem, & elongabitur
 ab eo.

Et induit maledictionem
 sicut vestimentum, * & in-
 travit sicut aqua in interiora
 ejus, & sicut oleum in ossi-
 bus ejus.

Fiat ei sicut vestimentum
 quo operitur, * & sicut zona
 quā semper praeingitur.

Hoc opus eorum qui de-
 trahunt mihi apud Domi-
 num, * & qui loquuntur
 mala adversus animam meā.

Diviso PSALMI 108.

ET tu, Domine, Domine,
 fac mecum propter no-
 men tuum; * quia suavis est
 est misericordia tua.

Libera me, quia egenus
 & pauper ego sum, * & cor
 meum conturbatum est in-
 trà me.

Sicut umbra cum decli-
 nat, ablatus sum; * & ex-
 clusus sum sicut locustæ.

Genua mea infirmata sunt
 à jejūnio, * & caro mea im-
 mutata est propter oleum.

Et ego factus sum oppro-

brium illis ; * vidérunt me ,
& movérunt cápita sua .

Adjuva me, Dómine Deus
meus : * saluum me fac se-
cúndum misericórdiam tuá .

Et sciant quia manus tua
hæc , * & tu, Dómine, fe-
cisti eam .

Maledicent illi , & tu be-
nedices ; * qui insurgunt in
me , confundántur ; servus
autem tuus lætábitur .

Induántur qui détrahunt
mihi, pudóre ; * & operián-
tur sicut diplóide, confusióne
suá .

Confitébor Dómino nimis
in ore meo , * & in médio
multórum laudábo cum ;

Quia ástitit à dextris pasi-
peris , * ut salvam fáceret
a persequéntibus ánimam
meam .

Ant. Dómine, Dómine,
fac mecum propter nomen
ruum ; quia suávis est mi-
sericórdia tua. v. 21.

AD VESPERAS.

Ant. 6. F. Beátus.

PSALMUS 143.

*Anima jam à Deo servata ,
Deum rursus invocat ;
ab eo victória, in eo feli-
citas.*

Benedíctus Dóminus
Deus meus , qui do-
cet manus meas ad
prælium , * & dígitos meos
ad bellum .

Misericórdia mea , & re-
fugium meum ; * suscéptor
meus , & liberátor meus ;

Protéctor meus , & in ipso
sperávi ; * qui subdit pópu-
lum meum sub me .

Dómine , quid est homo ,
quia innotuísti ei ? * aut filius
hóminis , quia réputas eum ?

Homo vanitáti similis fa-
ctus est ; * dies ejus sicut
umbra prætereunt .

Dómine , inclína cœlos
tuos , & descénde ; * tange
montes , & fumigábunt .

Fulgura coruscationem ,
& dissipábis eos ; * emitte
sagittas tuas , & conturbá-
bis eos .

Emitte manum tuam de
alto , éripe me , & libera
me de aquis multis , * de
manu filiórum alienórum ,

Quorum os locútum est
vanitátem , * & dextera eó-
rum , dextera iniquitátis .

Deus , cánticum novum
cantábo tibi , * in psalterio
decachórho psallam tibi ,

Qui das salutem régi-
bus , * qui redemísti David
servum tuum de gládio ma-
ligno .

Eripe me , & érue me de
manu filiórum alienórum ,
quorum os locútum est va-
nitátem ; * & dextera eó-
rum dextera iniquitátis :

Quorum filii sicut novél-
læ plantatiónes * in juven-
tute sua :

Filiæ eórum compósitæ , *
circumornátæ ut similitúdo
templi :

Promptuária eórum ple-
na , * cruciántia ex hoc in
illud :

Oves

eórum fœtósæ,
res in egréssibus
ves eórum crassæ:
st ruína macérizæ,
ánstitus, * neque
n platéis eórum.
dixerunt pópulū
unt: * beátus pó-
ijus Dóminus Deus

beátus pópulus cu-
inus Deus ejus. v.

b. a. Benedicat.

LMUS 144.

*Deus. Quàm
singulis providet!*

abo te, Deus meus
* & benedicam
uo in sèculum, &
um sèculi.
gulos dies benedi-
*, * & laudábo no-
m in sèculum, & in
sèculi.

us Dóminus, & lau-
imis, * & magnitú-
s non est finis.

tio & generatio lau-
era tua, * & potén-
am pronuntiábunt.
ificentiá glóriæ san-
tuz loquéntur, *
ília tua narrábunt;
irtutem terribilium
dicent, * & magni-
tuam narrábunt:
briam abundantizæ
is tuæ exultábunt, *
â tuâ exultábunt.

átor & miséricors
is; * pátiens, & mul-
éricors.

Æstiva,

Suávis Dóminus univér-
sis, * & miserationes ejus
super ómnia ópera ejus.

Confiteántur tibi, Dómi-
ne, ómnia ópera tua; * &
sancti tui benedicant tibi:

Glóriam regni tui dicent,*
& poténtiam tuam loquén-
tur,

Ut notam faciant filiis hó-
minum poténtiam tuam, *
& glóriam magnificéntizæ
regni tui.

Regnum tuum, regnum
ómnium seculórum; * & do-
minatio tua in omni genera-
tione, & generatióem.

Fidélis Dóminus in ómni-
bus verbis suis, * & sanctus
in ómnibus opéribus suis.

Allevat Dóminus omnes
qui corruunt, * & érigit om-
nes elisos.

Oculi ómnium in te spe-
rant, Dómine; * & tu das
escam illórum in témpore
opportúno:

Aperis tu manum tuam, *
& imples omne ánimál be-
nedictióem.

Justus Dóminus in ómni-
bus viis suis; * & sanctus
in ómnibus opéribus suis.

Propè est Dóminus ómni-
bus invocántibus eum, *
ómnibus invocántibus eum
in veritate.

Voluntátem timéntium se
faciet, & deprecationem eó-
rum exáudiet, * & salvos fá-
ciet eos.

Custódit Dóminus om-
nes diligéntes se, * & om-
nes peccatóres dispérdet.

G

Laudationem Dómini lo-
quetur os meum ; * & bene-
dicat omnis caro nómini
sancto ejus in séculum , &
in séculum séculi.

Ant. Benedicat omnis
earo nómini sancto ejus.
v. 21.

Ant. 5. a. Dóminus.

PSALMUS 145.

*Non homini fidendum , pe-
rit ; sed viventi semper ,
veraci , potenti ac magni-
fico Deo.*

Lauda, ánimá mea, Dó-
minum ; * laudábo Dó-
minum in vita mea , psal-
lam Deo meo quámdiu
fúero.

Nolite confidere in prin-
cipibus , * in filiis hómi-
num , in quibus non est
salus.

Exibit spíritus ejus , & re-
vertetur in terram suam ; *
in illa die peribunt omnes
cogitationes eórum.

Beátus cujus Deus Jacob
adjutor ejus , spes ejus in Dó-
mino Deo ipsius , * qui fecit
coelum & terram , mare &
omnia quæ in eis sunt :

Qui custodit veritatem in
séculum , facit judícium in-
juriám patientibus ; * daref-
cam esuriéntibus.

Dóminus solvit compedi-
tas ; * Dóminus illuminat
cæcos :

Dóminus érigit elisos ; *
Dóminus diligit justos :

Dóminus custodit adven-
tas ; pupillum & víduam

suscipiet ; * & vias peccá-
torum dispérdet.

Regnabit Dóminus in sé-
cula , Deus tuus , Sion , *
in generatióem & genera-
tióem.

Ant. Dóminus érigit eli-
sos ; Dóminus diligit jus-
tos. v. 8.

Ant. 1. a. Magnus.

PSALMUS 146.

*Afflictorum servatori & om-
nium provisorio Deo Can-
ticum.*

Laudáte Dóminum , quó-
niam bonus est psal-
mus ; * Deo nostro sit jucún-
da , decoráque laudatio.

Ædificans Jerúsalem Dó-
minus , * dispersiões Israél-
is congregábit :

Qui sanat contritos cor-
de , * & alligat contritiões
eórum :

Qui númerat multítudi-
nem stellárum , * & ómni-
bus eis nómina vocat.

Magnus Dóminus noster ,
& magna virtus ejus ; * &
sapientiæ ejus non est nú-
merus.

Suscipiens mansuetos Dó-
minus ; * humilians autem
peccatóres usque ad ter-
ram.

Præcínite Dómino in con-
fessiõe ; * psállite Deo no-
stro in cithara ,

Qui operit cœlum nubí-
bus , * & parat terræ plé-
viam :

Qui producit in móntibus
foenum , * & herbam servi-
tuti hóminum :

Qui dat jumentis escam
ipſorum, * & pullis corvó-
rum invocántibus eum.

Non in fortitúdine equi
voluntátem habébit; * nec
in tibiis viri beneplácitum
erit ei.

Beneplácitum eſt Dómino
ſuper timéntes eum, * &
in-eis qui ſperant ſuper mi-
ſericórdia ejus.

Ant. Magnus Dóminus
noſter, & magna virtus
ejus. v. 5.

Ant. 4. E. Lauda.

PSALMUS 147.

*Pacifcatori & Legiflatori
Deo Canticum.*

Lauda, Jerúſalem, Dó-
minum: * lauda Deum
tuum, Sion;

Quóniam confortávit ſe-
ras portárum tuárum; * be-
nedixit filiis tuis in te:

Qui pſuit fines tuos pa-
cem, * & ádipe fruménti
ſatiat te:

Qui emittit elóquium ſuú
terre; * velóciſſe currit ſer-
mo ejus:

Qui dat nivem ſicut la-
nam, * nébulam ſicut cíne-
rem ſpargit:

Mittit cryſtallum ſuam
ſicut baccéllas; * ante fá-
ciem frigoris ejus quis ſuſti-
nébit?

Emittet verbum ſuum, &
liqueſciet ea; * ſtabit ſpi-
ritus ejus, & fluent aquæ:

Qui annúnciat verbum
ſuum Jacob, * juſtítias &
judicia ſua Moſi.

Non fecit táliter omni na-
tióni; * & judícia ſua non
manifeſtávit eis.

Ant. Lauda, Jerúſalem,
Dóminum: lauda Deum
tuum, Sion. v. 1.

CAPITULUM. Rom. 11. 33.

O Altitúdo divitiárum
ſapiéntiæ, & ſciéntiæ
Dei: quàm incomprehenſi-
bília ſunt judícia ejus, &
inveſtigábiles viæ ejus!

H Y M N U S.

O Sempitérna Trínitas,
Mundum creas potén-
tiâ;

Jugi tuéris cónditum,
Regiſque providétiâ.

Tuo treméntes Angeſi
Circumvolútum lúmine
Ardent vidére te Pater,
Te Nate, teque Spíritus.

PAVORE ſancto térriti
En opprimúntur glóriâ,
Pronique coram prócidunt,
Penniſque velant ſe ſuis.

Er nos tui quos nóminis
Signat renátos dignitas,
Jam te fide capéſſimus
Adoptiónis filii.

Deo Patri ſit glória,
Ejuſque ſoli Filio,
Tibique, ſancte-Spíritus,
In ſempitérna ſécula.

Amen.

¶ Sépties in die lau-
dem dixi tibi, &c. Super
judícia juſtitiæ tuæ. *Pſ.* 118.
164.

*Ad Magní ficat, Anti-
phona in Proprio de Tem-
pore.*

Oratio Dominica sequentis.

¶ A Sabbato ante Dominicam tertiam post Pentecosten ad Adventum, fit sequens Commemoratio de Cruce omnibus Sabbatis, quando fit de Dominica, extra tamen Octavas.

Ant. Parébit signum Filii hominis in celo; & tunc plangent omnes tribus terræ. Matt. 24. 30.

ψ. Foderunt manus meas

& pedes meos; R. Dinumeraverunt omnia ossa mea. Ps. 21. 18.

ORATIO. Orémus.

A Dêsto nobis, quæsumus, Dômine Deus noster; & quos sanctæ Crucis lætari facis honore, ejus quoque perpétuis defēde subsidiis; Per Dôminum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat.

IN FERIIS PER ANNUM.

AD LAUDES.

In Vigiliis, post Antiphonam ad Benedictus, dicuntur flexis genibus, & submissâ voce sequentes

P R E C E S.

K Yrie, elêison. Christe, elêison. Kyrie, elêison. Pater noster, *secretò usque ad ψ.* Et ne nos inducas in tentationem; R. Sed libera nos à malo.

ψ. Peccâvimus cum patribus nostris, R. Injustè egimus, iniquitatem fecimus. Ps. 105. 6.

ψ. Dômine, ne memineris iniquitatum nostrarum antiquarum, R. Citò anticipent nos misericordiæ tuæ; quia pauperes facti sumus nimis. Ps. 78. 8.

ψ. Adjûva nos, Deus salutaris noster, & propter gloriâ nōminis tui, Domi-

ne, libera nos; R. Et propitius esto peccatis nostris propter nomen tuum. Ps. 78. 9.

ψ. Ostēde nobis, Dômine, misericordiam tuam, R. Et salutare tuum da nobis. Ps. 84. 8.

ψ. Sacerdotes tui induantur justitiam; R. Et sancti tui exultent. Ps. 131. 9.

ψ. Dômine, saluum fac Regem; R. Et exaudi nos in die quâ invocavérimus te. Ps. 19. 10.

ψ. Saluum fac pópulum tuum, Dômine, R. Et benedic hereditati tuæ. Ps. 127. 9.

ψ. Rogâte quæ ad pacem sunt Jerúsalem: R. Fiat pax in virtute tua, & abundantia in turribus tuis. Ps. 121. 6. 7.

ψ. Orémus pro fratribus nostris absētib; R. Rege

eos, & extolle illos usque in ætérnum. *Psf.* 27. 9.

ψ. Pro infirmis, afflictis, & captivis: R. Libera, Deus, Israël ex ómnibus tribulatióibus suis. *Psf.* 14. 22.

ψ. Pro cunctis fidélibus defunctis: R. Convértere, Dómine, úsquequo? & deprecábilis esto super servos tuos. *Psf.* 89. 13.

Deinde dicitur *Psalms*, De profundis, 86. in fine, Glória Patri.

Finito *Psalmo*, dicitur ψ. Deus, tu convérsus vivificabis nos: R. Et plebs tua lætábitur in te. *Psf.* 84. 7.

ψ. Dómine, exáudi orationem meam, R. Et clamor meus ad te véniat. *Psf.* 101. 2.

Deinde altá voce, ψ. Dóminus vobíscum; R. Et cum spíritu tuo.

Oratio conveniens.

Si facienda sit Commemoratio alicujus Festi occurrentis, fit hoc loco. Deinde fiunt

SUFFRAGIA,

seu Commemorationes communes, ut sequitur.

DE CRUCE.

In Officio Feriali tantum.

Ant. Mihi absit gloriári, nisi in Cruce Dómini nostri Jesu Christi. *Gal.* 6. 14.

ψ. Benedíctum est lignú, R. Per quod firmitas. *Sap.* 14. 7.

ORATIO. Orémus.

D Eus, qui Unigéniti Filii tui pretiósó sanguine vivificæ Crucis vexillum sanctificáre voluísti; concéde, quæsumus, eos qui ejúsdem sanctæ Crucis gaudent honóre; tuâ quocumque ubique protectiône gaudére; Per eúndem Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

DE OMNIBUS SANCTIS.

In Festis Simplicibus & Feriis.

Ant. Hi sunt ante thronum Dei, & sérviant ei die ac nocte in templo ejus. *Apoc.* 7. 15.

ψ. Justi confitebúntur nómini tuo; R. Et habitábunt recti cum vultu tuo. *Psf.* 139. 14.

ORATIO. Orémus.

[Quando dicitur Officium parvum B. Mariæ, vel quando fit de ea in Sabato, omittuntur verba quæ parenthesi includuntur.]

A Cunctis nos, quæsumus, Dómine, mentis & córporis defénde periculis; & intercedéntibus (beátâ & gloriósâ semper Virgine Dei genitrice Mariâ,) beátis Apóstolis tuis Petro & Paulo, atque beáto N. & ómnibus Sanctis, salutem nobis tribue benígnus & pacem; ut destrúctis adversitatibus & erroribus universis, Ecclesiá tuá securá tibi sérviat liberráte; Per (eúndem) Dóminum no-

strum Jesum Christum Filiū tuum, qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritūs sancti Deus, per omnia sēcula seculōrum. *℞.* Amen.

[*Nomen Patroni additur ante vel post nomina SS. Apostolorum, pro dignitate illius.*]

ψ. Dóminus vobiscum;

℞. Et cum spiritu tuo.

ψ. Benedicāmus Dómino.

℞. Deo grátias.

Si aliud non sequatur Officium, dicitur secretò, Fidélium animæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. *℞.* Amen.

Deinde Pater noster.

AD PRIMAM.

Pater, Ave, Credo, *secretò.*

ψ. Deus, in adiutorium.

HYMNUS.

JAM lucis orto sǐdere,
Deum precémur suppli-
ces,

Ut in diurnis actibus

Nos servet à nocentibus.

LINGUAM refrānans tē-
peret,

Ne litis horror insonet:

Visum fovendo cōtegar,

Ne vanitātes hauriat.

SINT pura cordis íntima,

Absistat & vecórdia;

Carnis domet supérbiam

Potūs cibique párcitas.

Ut cum dies abscesserit,

Diémque nox excéperit,

Mundi per abstínentiam

Ipsi canāmus glóriam.

PRÆSTA, Pater piíssime,

Barrique compar Unice,

Sancto simul cum Spiritu
Regnans per omne sēculum.
Amen.

[*In Festivali Officio.*
Antiphona ut habetur pro-
prio loco: Psalmi secundum
Feriam.

CAPITULUM. 1. Tim. 1. 17.

REgi seculōrum immor-
tali, invisibili, soli Deo
honor & glória in sēcula se-
culōrum. Amen. *℞.* Deo
grátias.

℞. *breve*, Christe Jesu
Fili Dei vivi, *ut infra.*

In Feriali Officio, An-
tiphona, & Psalmi secundum
Feriam.

CAPITULUM. Isai. 33. 2.

Domine, miserére nostri;
te enim expectāvimus:
esto bráchium nostrum in
manē, & salus nostra in
tēpore tribulatiónis.

℞. *breve.* Christe Jesu, Fili
Dei vivi, * Miserére nobis.
Repetitur, Christe Jesu, Fili
Dei vivi, miserére nobis.

ψ. Qui sedes ad dexteram
Patris, * Miserére nobis.
Glória Patri, & Filio, &
Spiritui-sancto. *Repetitur*,
Christe Jesu, Fili Dei vivi,
miserére nobis. *Matt. 16.*

16. *Tob. 8. 10. Hebr. 1. 3.*

ψ. Exúrge, Dómine, ad-
juva nos, ℞. Et rédime nos
propter nomen tuum. *Pf.*

43. 27.

PRECES.

In Semiduplicibus, Sim-
plicibus, & Feriali Officio
dicuntur submissā voce, (&

flexis genibus, quando Preces dictæ sunt ad Laudes.)

In Duplicibus & supra, ac intra Octavas non dicuntur; sed dicto ψ. Exurge, omissis ψψ. sequentibus, dicitur Dominus vobiscum, & Oratio, Domine Deus, ut infra; & post Benedicamus, fit Confessio.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater, *secretò usque ad ψ. Et ne nos inducas in tentationem; R. Sed libera nos à malo.*

ψ. Vivet anima mea, & laudabit te; R. Et judicia tua adjuvabunt me. Ps. 118. 175.

Credo in Deum, secretò usque ad ψ. Carnis resurrectionem; R. Vitam æternam. Amen.

ψ. Ego ad te, Domine, clamavi; R. Et manè oratio mea præveniet te. Ps. 87. 14.

ψ. Repleatur os meum laude, R. Ut cantem gloriam tuam, totà die magnitudinem tuam. Ps. 70. 8.

ψ. Avérte faciem tuam à peccatis meis, R. Et omnes iniquitates meas dele. Ps. 50. 11.

ψ. Cor mundum crea in me, Deus, R. Et spiritum rectum innova in viscèribus meis. Ps. 50. 12.

ψ. Ne proicias me à facie tua; R. Et spiritum sanctum tuum ne auferas à me. Ps. 50. 13.

ψ. Redde mihi lætitiā salutāris tui; R. Et spiritu principalī confirma me. Ps. 50. 14.

Quando Preces non dicuntur flexis genibus, hic fit Confessio: quando verò dicuntur, adduntur sequentes ψψ. ante Confessionem.

ψ. Vias tuas, Domine, démonstra mihi; R. Et scēmitas tuas édoce me. Ps. 24. 4.

ψ. Dirige me in veritate tua, & doce me; R. Quia tu es Deus salvator meus. Ps. 24. 5.

ψ. Reminiscere miserationum tuarum, Domine, R. Et misericordiarum tuarum, quæ à sæculo sunt. Ps. 24. 6.

ψ. Delicta juventutis meæ, & ignorantias meas ne memineris. R. Secundum misericordiam tuam memento mei tu. Ps. 24. 7. 8.

ψ. Eripe me, Domine, ab homine malo; R. A viro iniquo eripe me. Ps. 139. 2.

ψ. Eripe me de inimicis meis, Deus meus, R. Et ab insurgentibus in me libera me. Ps. 58. 2.

ψ. Eripe me de operantibus iniquitatem, R. Et de viris sanguinum salva me. Ps. 58. 3.

ψ. Sic psalmum dicam nómīni tuo in sæculum sæculi, R. Ut reddam vota mea de die in diem. Ps. 60. 9.

ψ. Deus, in adiutorium

meum intēde ; *R.* Dómine , ad adjuvándum me festína. *Pf.* 69. 2.

ψ. Bénedic , ánima mea , Dómino , *R.* Et ómnia quæ intrá me sunt , nómini sancto ejus. *Pf.* 102. 1.

ψ. Bénedic , ánima mea , Dómino , *R.* Et noli oblivisci omnes retributiónes ejus ; *Pf.* 102. 2.

ψ. Qui propitiátur ómnibus iniquitatibus tuis ; *R.* Qui sanat omnes infirmitates tuas ; *Pf.* 102. 3.

ψ. Qui rédimít de intéritu vitam tuam ; *R.* Qui coronat te in misericórdia & miserationibus ; *Pf.* 102. 4.

ψ. Qui replet in bonis desidérium tuum ; *R.* Renovábitur ut áquilæ juvenis tua. *Pf.* 102. 5.

Tunc Hebdomadarius facit Confessionem.

Confiteor Deo omnipotēti , beatæ Mariæ semper Virgini , beáto Michaéli Archángelo , beáto Joánni - Baptístæ , sanctis Apóstolis Petro & Paulo , ómnibus Sanctis , (& vobis , fratres ,) quia peccávi nimis cogitatióne , verbo & opere ; meá culpá , meá culpá , meá máximá culpá . Ideo precor beatam Mariam semper Virginem , beátum Michaélem Archángelum , beátum Joánnem Baptístam , sanctos Apóstolos Petrum & Paulum , omnes Sanctos , (& vos , fra-

tres ,) oráre pro me ad Dóminum Deum nostrum .

Chorus respondet ,

Misereatur tuí omnipotens Deus , & dimissis peccátis tuis , perdúcat te ad vitam ætérnam. *Hebdomadarius dicit , Amen.*

Deinde Chorus repetit Confessionem ; & ubi dictum est , vobis , fratres , & vos , fratres ; dicit , tibi , pater , & te , pater.

Factá Confessione à Choro , Hebdomadarius dicit ,

Misereatur vestrí omnipotens Deus , & dimissis peccátis vestris , perdúcat vos ad vitam ætérnam. *R.* Amen.

Indulgéntiam , absolutiónem & remissionem peccatórum nostrórum tríbuat nobis omnipotens & misericors Dóminus. *R.* Amen.

Et prosequitur ,

ψ. Exáudi nos , Deus salutaris noster , *R.* Spes ómnium finium terræ. *Pf.* 64. 6.

ψ. Miserére nostrí , Dómine , *R.* Miserére nostrí. *Pf.* 122. 3.

ψ. Fiamisericórdia tua , Dómine , super nos ; *R.* Quemádmóduin sperávimus in te. *Pf.* 32. 22.

ψ. Dómine Deus virtutum , convérte nos ; *R.* Et ostēde faciē tuam , & salvi érimus. *Pf.* 79. 20.

ψ. Dómine , exáudi oratióneim meam , *R.* Et clamor meus ad te véniat. *Pf.* 101. 1.

℣. Dóminus vobíscum;

℞. Et cum spírítu tuo.

ORATIO. Orémus.

Domine Deus omnipotens; qui ad principium huius diéi nos pervenire fecísti, tuâ nos hódie salva virtúte; ut ad nullum declinémus peccátum, sed semper ad tuam justitiam faciendam nostra procédant elóquia, dirigántur cogitationes & ópera; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitate spíritus-sancti. Deus, per ómnia sècula seculórum.

℞. Amen.

℣. Dóminus vobíscum;

℞. Et cum spírítu tuo.

℣. Benedicámus Dómino.

℞. Deo grátias.

AD OFFICIUM CAPITULI.

Primò Lector petit benedictionem, dicens, Jube, Dómine, benè dicere. Hebdomadarius benedicit: Bonitatem, & disciplinam, & sciéntiam dóceat nos Dóminus. Ps. 118. 66. Respondet Chorus, Amen. Tum fit lectio Canonis, qui quálíbet die varius legitur, & habetur in Proprio de Tempore, vel de Sanctis, post Lektionen Officii Nocturni, vel post Laudes. In fine Canonis dicitur, Tu autem, Dómine, miserere nostrí. Chorus respondet, Deo grátias.

[In Capitulo Ecclesiæ Metropolitanæ ad arbitrium Præcentoris, & pro oppor-

tunitate temporis, loco Canonis occurrentis, fit lectio brevis ex Concilio Aquigranensi, quod est regula Canonicorum, eo ritu quo supra dictum est: & expositione lectionis dicti Concilii, à Præcentore paucis verbis facta, legitur Martyrologium.]

[A privatim recitantibus post lectionem Canonis, omisso Martyrologio, quod extra Chorum ad libitum legitur, dicitur ℣. Pretiosa, & Sancta Maria, ut infra.]

Deinde fit lectio Martyrologii seu denuntiatio Sanctorum, in cujus fine nihil respondetur, sed Hebdomadarius statim dicit

℣. Pretiosa in conspectu Dómini ℞. Mors Sanctórum ejus. Ps. 115. 5.

Et absolutè sine Dóminus vobíscum, & sine Orémus,

Sancta Maria, & omnes Sancti intercedant pro nobis ad Dóminum; ut nos mereámur ab eo adjuvâri & salvâri, qui vivit & regnat in sècula seculórum.

• ℞. Amen.

[Denique, ubi legitur Necrologium, post ejus lectionem in cujus fine nihil quoque respondetur, Hebdomadarius dicit ℣. Requiescant in pace. ℞. Amen.]

℣. Dómine; exáudi orationem meam, ℞. Et clamor meus ad te véniat. Ps. 101. 1.

Et absolute sine Dóminus vobiscum ,

ORATIO. Orémus.

Absolve, quæsumus, Dómine , ab omni vinculo delictórum ánimas Pontíficum , Fratrum , ac Benefactorum nostrórum , & ómnium fidélium defunctorum ; ut in resurrectionis glória inter sanctos & electos tuos resuscitati respirent ; Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Notandum est quòd in die obitus dicitur Oratio pro dignitate defuncti ante Orationem, Absolve, sub eadem conclusione.]

Sequentes ψψ. cum Oratione Actiones , ante laborem quotidianum dicendi , omittuntur diebus Festis à populo feriatis ; & immediate postquam dictum est , Sancta Maria , vel Absolve, Hebdomadarius dicit ψ. Adjutorium , infra.

ψ. Deus , in adjutorium meum inténde ; R. Dómine , ad adjuvándum me festína. Ps. 69. 2.

ψ. Deus , in adjutorium meum inténde ; R. Dómine , ad adjuvándum me festína.

ψ. Deus , in adjutorium meum inténde ; R. Dómine , ad adjuvándum me festína. Glória Patri. Sicut erat , &c. Allelúia.

ψ. Réspice in servos tuos,

Dómine , & in ópera tua ; R. Et dirige filios eórum. Ps. 89. 16.

ψ. Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos , R. Et ópera mánuum nostrárum dirige super nos , & opus mánuum nostrárum dirige. Ps. 89. 17.

ORATIO. Orémus.

Actiones nostras , quæsumus, Dómine , aspirándò præveni , & adjuvándò prosequere ; ut cuncta nostra oratio & operatio à te semper incipiat , & per te cœpta finiatur ; Per Christum Dóminum nostrum. R. Amen.

Hebdomadarius dicit ψ. Adjutorium nostrum in nómine Dómini , R. Qui fecit cœlum & terram. Ps. 123. 8.

Submissiori voce dicit , Benedicite. Lector versus ad eum , Dóminus : & statim subjungit Hebdomadarius ad absolutionem Capituli ,

ψ. Deus pacis aptet vos in omni bono , ut faciátis ejus voluntátem ; faciens in vobis quod pláceat coram se per Jesum Christum , cui est glória in sécula seculórum. R. Amen. Hebr. 13. 21.

Si aliud non sequatur Officium , dicitur secretò , Fidélium animæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. R. Amen.

Deinde , Pater noster.

AD TERTIAM.

Pater, Ave, *secretò*.

ψ. Deus, in adiutorium.

H Y M N U S.

Nunc, sancte, nobis,
Spiritus,

Unum Patri cum Filio,
Dignare promptus ingeri
Nostro refusus pectori.

Os, lingua, mens, sensus,
vigor

Confessionem personent;
Flammescat igne caritas,
Accendat ardor proximos.

PRÆSTA, Pater piissime,
Patrique compar Unice,
Sancto simul cum Spiritu
Regnans per omne seculum.

Amen.

Antiphona, & Psalmi secundum Feriam.

CAPITULUM. Jer. 17. 14.

Sana me, Domine, &
sanabor; saluum me fac,
& saluus ero; quoniam laus
mea tu es.

ψ. breue, Ego dixi; * Domine,
miserere mei; R. Ego. ψ. Sana animam meam,
quia peccavi tibi. * Domine.
Gloria. R. Ego. Ps. 40. 4. 5.

ψ. Miserere mei, Domine,
R. Quoniam infirmus sum. Ps. 6. 3.

*Quando ad Laudes dicta
sunt Preces, tunc ad Tertiam,
Sextam, & Nonam
dicuntur flexis genibus, &
submissa voce sequentes*

P R E C E S.

Kyrie, eleison. Christe,
eleison. Kyrie, elei-
son. Pater, *secretò usque ad*

ψ. Et ne nos inducas in
tentationem; R. Sed libera nos
a malo.

ψ. Domine Deus virtu-
tum, converte nos; R. Et
ostende faciem tuam; &
salvi erimus. Ps. 79. 20.

ψ. Domine, exaudi ora-
tionem meam, R. Et clamor
meus ad te veniat. Ps. 101. 1.

ψ. Dominus vobiscum;
R. Et cum spiritu tuo.

Oratio conveniens.

*Secretò, Fidelium ani-
mæ, &c.*

Pater noster, nisi aliud
sequatur Officium.

AD SEXTAM.

Pater, Ave, *secretò*.

ψ. Deus, in adiutorium.

H Y M N U S.

Rector potens, verax
Deus,
Qui temperas rerum vices;
Splendore manè perficis,
Et ignibus meridiem.

EXTINGUE flammam li-
tium, &

Aufer calorem noxium,
Confer salutem corporum,
Veramque pacem cordium.

PRÆSTA, Pater piissime,
Patrique compar Unice,
Sancto simul cum Spiritu
Regnans per omne seculum.

Amen.

*Antiphona, & Psalmi se-
cundum Feriam.*

CAPITULUM. Coloss. 3. 17.

Omne quodcumque fa-
citis in verbo, aut in
opere; omnia in nomine
Domini Jesu Christi, græ-

rias agentes Deo & Patri per ipsum.

R. *breve*, Benedicam Dominum * In omni tempore, *R.* Benedicam. *ψ.* Semper laus ejus in ore meo. * In omni tempore. Glória. *R.* Benedicam. *Pf.* 33. 2.

ψ. Laudabo Dominum in vita mea, *R.* Psallam Deo meo quamdiu fuero. *Pf.* 145. 1.

Preces, si dicenda sint, habentur supra ad Tertiam.

Oratio conveniens.

Secretò, Fidélium animæ, &c.

Pater noster, nisi aliud sequatur Officium.

AD NONAM.

Pater, Ave, secretò.

ψ. Deus, in adiutorium.

H Y M N U S.

RERUM Deus tenax vigor,

Immòtus in te permanens,

Lucis diurnæ tempora

Succéssibus determinans,

LARGIRE lucem vespere,
Quæ corda nusquâ déserat,
Sed præmium mortis sacræ
Perennis instet glória.

PRÆSTA, Pater piissime,
Patrique compar Unice,
Sancto simul cum Spiritu
Regnans per omne sæculum.

Amen.

Antiphona, & Psalmi secundum Feriam.

CAPITULUM. *Gal.* 6. 2.

ALter alterius ónera portate, & sic adimplébitis legem Christi.

R. *breve*, Ab occultis meis * Munda me, Domine,

R. Ab occultis. *ψ.* Et ab aliénis parce servo tuo.

* Munda. Glória. *R.* Ab occultis. *Pf.* 18. 13. 14.

ψ. Pérfice gressus meos in sémitis tuis, *R.* Ut non moveántur vestigia mea. *Pf.* 16. 5.

Preces, si dicenda sint, habentur supra ad Tertiam.

Oratio conveniens.

Secretò, Fidélium animæ, &c.

Pater noster, nisi aliud sequatur Officium.

AD VESPERAS.

Preces, si dicenda sint, habentur supra ad Laudes, 148. In iis loco Psalmi De profundis, dicitur Pf. Miserere mei, Deus, 73.

SUFFRAGIA, seu Commemorationes communes,

DE CRUCE,

In Officio Feriali tantum.

Ant. Currámus ad propósito nobis certámen, aspicientes in autórem fidei, & consummatórem Jesum, qui propósito sibi gaudio sustinuit crucem. *Hebr.* 12. 1. 2.

ψ. Ego ad Dóminum aspiciam, *R.* Expectábo Deū Salvatórem meum. *Mich.* 77.

ORATIO. Orémus.

DEus, qui Unigéniti Fílii tui pretiósó sanguine vivificæ Crucis vexillum san-

edificare voluisti; concede, quesumus, eos qui ejusdem sanctæ Crucis gaudent honore, tuâ quoque ubique protectione gaudere; Per eundem Christum Dominum nostrum. R. Amen.

DE OMNIBUS SANCTIS,

In Festis Simplicibus
& Feriis.

Ant. Iusti epulentur & exultent in conspectu Dei, & delectentur in lætitia. Ps. 67. 4.

ÿ. Exultate, iusti, in Domino; R. Rectos decet collaudatio. Ps. 32. 1.

ORATIO. Oremus.

[Quando dicitur Officium parvum B. Mariæ, vel quando fit de ea in Sabbato, omittuntur verba que parenthesi includuntur.]

A Cunctis nos, quesumus, Domine, mentis & corporis defende periculis; & intercedentibus (beatâ & gloriosâ semper Virgine Dei genitrice Mariâ,) beatis Apóstolis tuis Petro & Paulo, atque beato N. & omnibus Sanctis, salutem nobis tribue benignus & pacem; ut destructis adversitatibus & erroribus universis, Ecclesiâ tuâ securâ ribi serviat libertate; Per (eundem) Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, &c.

[Nomen Patroni additur ante vel post nomina SS. Apostolorum, pro dignitate illius.]

AD COMPLETORIUM

Per totam Hebdomadam.

CONverte nos, Deus salutaris noster, R. Et averte iram tuam a nobis. Ps. 84. 4.

ÿ. Deus, in adiutoriū, &c.

Ant. 8. G. Misere mei.

PSALMUS 4.

Spes in Deo collocanda, non in divitiis: in eo pax & somnus quietus.

C Um in vocarem, exaudivit me Deus iustitiæ meæ: * in tribulatione dilatasti mihi.

Misere mei, * & exaudi orationem meam.

Filii hominum, usquequo gravi corde? * ut quid diligitis vanitatem, & queritis mendacium?

Et scitote quoniam mirificavit Dominus sanctum suum, * Dominus exaudivit me, cum clamâvero ad eum.

Iraſcimini, & nolite peccare: * quæ dicitis in cordibus vestris, in cubilibus vestris compungimini.

Sacrificate sacrificium iustitiæ, & sperate in Domino. * Multi dicunt: Quis ostendit nobis bona?

Signatum est super nos lumen vultus tui, Domine: * dedisti lætitiâ in corde meo.

A fructu frumenti, vini, & olei sui, * multiplicati sunt.

In pace in idipsum * dormiam, & requiescam;

Quóniam tu, Dómine, * singulariter in spes constituisti me.

PSALMUS 90.

Nil sub tutela Dei timendum : Angelis commissus homo.

Qui hábitat in adjutório Altissimi, * in protectione Dei cœli commorabitur.

« Dicit Dómino : Susceptor meus es tu, & refugium meum ; * Deus meus, sperábo in Deum. »

Quóniam ipse liberávit me de láqueo venántium, * & à verbo áspéro.

Scápulis suis obumbrábit tibi, * & sub pennis ejus sperábis.

Scuto circúmdabit te véritas ejus, * non timébis à timóre noctúrno.

A sagitta volánte in die, à negótio perambulánte in ténebris, * ab incúrso, & dæmónio meridiano.

Cadent à latere tuo mille, & decem millia à dextris tuis ; * ad te autem non appropinquábit.

Verúntamen óculis tuis considerábis, * & retributionem peccatórum vidébis.

Quóniam tu es, Dómine, spes mea : * Altíssimum posuisti refugium tuum.

Non accédet ad te malum, * & flagéllum non appropinquábit tabernáculo tuo :

Quóniam Angelis suis

mandávit de te, * ut custódiant te in ómnibus viis tuis :

In má nibus portábunt te, * ne fortè offéndas ad lápidem pedem tuum.

Super áspidem & basiliscam ambulábis, * & conculcábis leónem & draconē.

Quóniam in me sperávit, liberábo eum ; * prótegá eum, quóniam cognóvit nomen meum.

Clamábit ad me, & ego exaúdiam eum : * cum ipso sum in tribulatione, eripiam eum, & glorificábo eum.

Longitudine dierum reptébo eum, * & ostendam illi salutáre meum.

PSALMUS 133.

Invitat Ecclesia suos ut Deum die nocteque colant.

Ecce nunc benedicite Dóminum, * omnes servi Dómini.

Qui statis in domo Dómini, * in átriis domús Dei nostri ;

In nóctibus extóllite manus vestras in sancta, * & benedicite Dóminum.

Benedicat te Dóminus ex Sion, * qui fecit cœlum & terram.

Ant. Miserére mei, & exaúdi orationem meam, *Pf.* 4. 2.

HYMNUS.

TE lucis ante términum, Rerum Creatór, póscimus

pro tua cleméntia ,
 ac nocte nos custódias.

FAC vana custos Angelus
 tellar procul phantásmata ;
 et dormiénte corpore ,
 fac mens vigil te cógitet.

PRÆSTA , Pater piissime ,
 Patrique compar Uníæ ,
 Sancto simul cum Spíritu
 Regnans per omne sèculum.
 Amen.

CAPITULUM. Jer. 14. 9.

TU in nobis es , Dómi-
 ne , & nomen tuum in-
 vocátum est super nos ; ne
 derelinquas nos.

R. breve, In manus tuas ,
 Dómine , * Comméndo spí-
 ritum meum ; R. In ma-
 nus. V. Redemísti me , Dó-
 mine Deus veritátis : * Com-
 méndo. Glória. R. In ma-
 nus. Ps. 30. 6.

V. Custódi me , Dómi-
 ne , ut pupillam óculi.
 R. Sub umbra alárum tuá-
 rum prótege me. Ps. 16. 8.

Ant. 7. a. Non dormi-
 tábit.

CANTICUM Simeonis.

Luc. 2. 29. ad 32.

Nato & viso Christo Re-
 demptore , justus mortem
 placide expectat.

Nunc dimittis servum
 tuum , Dómine , * se-
 cundum verbum tuum , in
 pace ;

Quia vidérunt óculi mei *
 salutare tuum ,

Quod parásti * ante fá-
 ciem ómnium populórum ,
 Lumen ad revelatióem

géntium , * & glóriam ple-
 bis tuæ Israël.

Ant. Non dormitábit ,
 neque dórmiet qui cultódit
 Israël. Ps. 120. 4.

PRECES

In Semiduplicibus , Sim-
 plicibus , & Feriis , dicun-
 tur submissá voce , (& geni-
 bus flexis , quando dictæ
 sunt Preces in Vesperis.)

In Duplicibus & supra ,
 ac intrá Octavas ; omíssis
 V. sequentibus , dicitur
 Dominus vobíscum , & Ora-
 tio , Véritas , infra , & post
 Benedicámus , fit Confessio.

KYrie , eléíson , Christe ,
 Keléíson. Kyrie , eléíson.
 Pater , secretò usque ad V.
 Et ne nos indúcas in tenta-
 tióem ; R. Sed libera nos
 a malo.

V. In pace in idipsum
 dormiam , & requiescam ;
 R. Quóniam tu , Dómine ,
 singulariter in spe consti-
 tuísti me. Ps. 4. 9. 10.

Credo in Deum , secretò
 usque ad V. Carnis resur-
 rectionem. R. Vitam ætér-
 nam. Amen.

V. Benedíctus es , Dó-
 mine Deus patrum nostró-
 rum ; R. Et laudábilis , &
 gloriósus , & superexaltátus
 in sècula. Dan. 3. 52.

V. Benedíctum nomen
 glóriæ tuæ sanctum ; R. Et
 laudábile , & superexaltá-
 tum in ómnibus sèculis
 Dan. 3. 52.

V. Benedíctus es in firmi-
 ménto cœli ; R. Et laudáb

lis & glorióſus in ſécula.
Dan. 3. 56.

Ÿ. Benedicat nos Deus,
Deus noſter, R. Benedicat
nos Deus. *Pſ.* 66. 7. 8.

*Deinde fit Confefſio, ut
ſuprà ad Primam. 152. Po-
ſtea dicitur*

Ÿ. Exaudi nos, Deus ſa-
lutaris noſter, R. Spes óm-
nium finium terræ. *Pſ.* 64.
6.

Ÿ. Miſerére noſtrí, Dó-
mine, R. Miſerére noſtrí.
Pſ. 122. 3.

Ÿ. Fiat miſericórdia tua,
Dómine, ſuper nos, R.
Quemádmódum ſperávimus
in te. *Pſ.* 32. 22.

Ÿ. Dómine Deus virtú-
tum, convérte nos; R. Et
oſténde faciém tuam, &
ſalvi érimus. *Pſ.* 79. 8.

Ÿ. Dómine, exaudi ora-
tiónem meam, R. Et cla-
mor meus ad te véniat. *Pſ.*
101. 2.

Ÿ. Dóminus vobíſcum;
R. Et cum ſpíritu tuo.

ORATIO. Orémus.

V Eritas tua, quæſumus,
Dómine, ſemper má-
neat & líceat in córdibus
noſtris; & per grátiam ſan-
cti-Spíritus omnis fáſtitas
inimíci deſtruátur: ſalva
nos, omnipotens Deus, &
lucem nobis concéde per-
pétuam Dóminum noſtrum
Jeſum Chriſtum Filium
tuum, qui tecum vivit &
regnat in unitáte ejúſdem
Spíritus-ſancti Deus, per

omnia ſécula ſeculórum.
R. Amen.

Ÿ. Dóminus vobíſcum;
R. Et cum ſpíritu tuo.

Ÿ. Benedicámus Dómino.
R. Deo grátias.

*Finito Completorio, di-
citur ſubmiſſiori voce,*

Grátia Domini noſtri Jeſu
Chriſti, & caritas Dei, &
communicatio ſancti-Spíri-
tús ſit cum ómnibus vobis.

R. Amen. 2. *Cor.* 13. 13.

*ANTIPHONA DE BEATA
MARIA VIRGINE,*

Ad devotionem.

A VE, Regina cœlórum:
Ave, Dómina Angeló-
rum:

Salve, radix; ſalve, porta,
Ex qua mundo lux eſt orta.

GAUDE, Virgo glorióſa,
Super omnes ſpecióſa:

Vale, ó valde decóra,
Et pro nobis Chriſtum
exóra.

Ÿ. Elégit eam Dóminus
R. In habitaciónem ſibi.
Pſ. 131. 13.

ORATIO. Orémus.

C Oncéde, miſericors
Deus, fragilitati noſtræ
præſidium; ut qui ſanctæ
Dei Genitrícis memóriam
ágimus, interceſſiónis ejus
auxílio, à noſtris iniquitá-
tibus reſurgámus; Per eú-
dem, &c.

*Post completum Officium
dicitur ſecretò, Pater, Ave,
& Credo.*

B E N E D I C T I O N E S

dicendæ ante Lectiones.

DOMINICA,
& in Officiis novem Lectionum
qua non sunt de San-
ctis.

IN I. NOCTURNO.

1. Deus, Domini nostri
Jesu Christi Pater
gloriæ, det nobis spiri-
tum sapientiæ. R. Amen.
Ephes. 1. 17.

2. Filius Dei det nobis sen-
sum, ut cognoscamus
verum Deum. 1. *Joan.*
5. 20.

3. Spiritus veritatis doceat
nos omnem veritatem. 2.
Joan. 16. 13.

IN II. NOCTURNO.

4. Illucescat Deus in cordi-
bus nostris, ad illumina-
tionem scientiæ claritatis
Dei. 2. *Cor. 4. 6.*

5. Sciâmus supereminentem
scientiæ caritatem Chri-
sti, ut impleamur in om-
nem plenitudinem Dei.
Ephes. 3. 19.

6. Unctio quam accepimus
à Deo, maneat in nobis, &
doceat nos de omnibus.

1. *Joan. 2. 27.*

IN III. NOCTURNO.

7. Evangelium non sit in
sermone tantum, sed &
in virtute, & in spiritu
sancto, & in plenitudine
multa. 1. *Thess. 1. 5.*

8. Crescâmus in grâtiâ &

cognitiône Domini nostri
& Salvatoris Jesu Christi.

2. *Petr. 3. 18.*

9. Deus spei répleat nos om-
ni gaudio & pace in cre-
dendo; ut abundemus in
spe, & virtute spiritus
sancti. *Rom. 15. 13.*

*Si pro ultima Lectione
legatur aliud Evangelium
cum Homilia, tunc nona
Benedictio erit,*

9. Permaneamus in fide fun-
dari, & immobiles à spe
Evangelii. *Coloss. 1. 23.*

¶ Quando D. Archiepis-
copus nonam Lectionem le-
cturus est, dicto ab eo ex
more Jube, Domine, benè
dicere, *Dignior post ipsum
respondet illi: Ora pro no-
bis, Pater. Tuncque D. Ar-
chiepiscopus dicit:*

Oro ut caritas vestra ma-
gis ac magis abundet in
scientia, & in omni sensu;
ut sitis sinceri, & sine offên-
sa in diem Christi. *Philipp.*
1. 9. 10.

IN FEST. SANCTORUM,
qua sunt novem Lectionum.

*Benedictiones dicuntur in
primo & tertio Nocturno,
ut supra; in secundo autem
Nocturno, ut sequuntur.*

4. Deus det nobis illumina-
tos oculos cordis, ut sciâ-

252 *Benedictiones dicenda ante Lectiones.*

mus quæ Sit spes vocati-
nis ejus in Sanctis. *Ephes.*

1. 17. 18.

5. Dignos faciat nos in par-
tem sortis Sanctorum,
qui eripuit nos de pote-
state tenebrarum. *Coloss.*

1. 12. 13.

6. Aperiantur oculi nostri,
ut convertamur à tene-
bris ad lucem, & acci-
piamus sortem inter San-
ctos. *Act. 26. 18.*

IN FEST. SANCTORUM,
*quæ sunt trium Lectio-
num tantum.*

*Dicuntur tres Benedictio-
nes,*

1. Deus det nobis, &c.
2. Dignos faciat nos, &c.
3. Aperiantur, &c. *ut supra.*

*Si pro tertia Lectione le-
gendum sit Evangelium cum
Homilia, tunc tertia Bene-
dictio erit,*

3. Non erubescamus Evan-
gelium; virtus enim Dei
est in salutem omni cre-
denti. *Rom. 1. 16.*

IN FERIALI OF

Benedictiones

*secundum Feriam,
dine, scilicet,*

*Feria 2. & 5. e.
sturno.*

*Feria 3. & 6. ca
sturno.*

*Feria 4. & Sal
sequitur.*

1. Pater Domini no-
Christi det nob-
stum habitare p-
in cordibus nostr-

3. 14. 16. 17.

2. Crescamus in
cognitione Dom-
& Salvatoris Jesu
2. *Petr. 3. 18.*

3. Deus spei replea-
ni gaudio & pac-
dendo; ut abun-
spe, & virtute
sancti. *Rom. 15.*

*Si tertia Lecti-
Evangelio, tunc t-
neditio erit,*

*Non erubescam
ut supra.*

PROPRIUM DE TEMPORE.

PARS ÆSTIVA.

IN FESTO SS. TRINITATIS. SEMIANNUALE.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Sabbato.

Ant. **E** Go sum Deus, &
3. 2. non est ultra
Deus, nec est si-
milis mei. *Isai.* 46. 9.

Ant. 1. D. Ego Dómi-
nus; glóriam meam álteri
non dabo. *Isai.* 42. 8.

Ant. 1. D. Ego sum Dó-
minus Deus tuus, qui edú-
xi te de terra Ægypti, de
domo servitútis. Non habé-
bis deos aliénos coram me.
Exod. 20. 2. 3.

Ant. 2. D. Non fácies ti-
bi scúlptile, neque omnem
similitúdinem. Non adbrá-
bis ea, neque coles : Ego
sum Dóminus Deus tuus
fortis, zelótes. *Exod.* 20.
4. 5.

Ant. 5. 2. Cœlum se-
des mea, terra autem sca-
bellum pedum meórum :
omnia hæc manus mea fe-
cit. *Isai.* 66. 1. 2.

CAPITULUM. *Deut.* 10.

17.

Dominus Deus vester
ipse est Deus deórum,
& Dóminus dominántium,
Deus magnus & potens.

12. Deo grátias.

*Sic respondetur in fine
omnium Capitulorum.*

12. Audi, Israël : Dómi-
nus Deus tuus, unus est :
& * Dígiges Dóminu Deum
ex toto corde tuo. *Marc.*
12. 29. 30. *12.* Scito ergo
hódie, & cogitáto in cor-
de tuo quod Dóminus ipse
sit Deus in cœlo sursum,
& in terra deorsum, & non
sit álius. *Deut.* 4. 39. * Díg-
iges. Glória. * Dígiges.

HYMNUS. Santol. Maglor.

TER sancte, ter potens
Deus,
Incomprehénsa Trínitas,
O lux perénis ! própriis
O ter beáta gaudiis !

☉ vera semper Unitas !

O una femper Vértas!
O fancta femper, quæ bo-
num

Diffundis omne, Cáritas!

Te denfa circum núbila,
Te circum inaccéffum ju-
bar,

Quod intus ardent Angeli
Circum treméntes, cernere.

Te confitétur in tuo

Et plebs renáta nómine;

Firmáque prælibat fide

Amor quod ambit præmium.

Da poffe quod jubes, Pa-
ter;

Da fcire, Fili, quod doces;

Fac corde toto, Spíritus,

Nos velle quod probas bo-
num. Amen.

Y. Deum absque me né-

fcies, R. Et falvator non

est præter me. *Osee 13. 4.*

Antiphona Magnificat, *Aur. 1. f. **

Ego fum qui fum: hoc no-

u mihi est in ætérnum,

Hoc memoriále meum in

generationem & generatió-

nis. *Exod. 3. 14. 15.*

Dóminus vobifcum;

Et cum fpiritu tuo.

Oratio, Omnipotens,

ad Lectores.

Præfatio & Commemora-

tió Sabbato ante Domi-

ni primam poft Pente-

ftefta.

Antiphona. Liquere, Dómine,

audie terrus tuus. 1.

1. 1. 1.

Deprecor in die laudem

tibi, R. Super judicia

tuorum. *Pf. 118. 104.*

Oratio, Deus, in te fide-

re. *Exod. 3. 14. 15.*

COMPLETORIUM, ut
die.

AD OFFICIUM NOC

INVIT. Magnum cor-
lio, & incomprehen-
fem cogitatu Dómini
* Veníte, adoremus.

32. 19.

Pf. 94. Veníte. 2.

H Y M N U S.

SUBLIME numen, ter-
tens, ter máximur
Incomprehenfum lucis
ménfa jubar,

Simplex & unus, & tr-

constans Deus,

Te res creátæ laude
cóncinant.

Tu, Trinitátis fons i-

haúftus, Pater;

Tu, Nate, nafcens P-

ætérno finu;

Tu, fancte, manans e-

bus, Spíritus;

Nil vos in una dividit

ftantia.

PERSONA triplex:

jungit Unitas:

In Patre femper Natus

Nato Pater;

Utérque facro fempe

in Spíritu;

In Patre femper, ac in

to Spíritus.

SED nullus horum qui

libet vincit, gradi-

Vel major extat, vel

potentiâ;

Æquale regnum, p-

majéftas trium,

Origo nulli dignius co-

bonum.

REUM créator, laustibi,
vivens Pater :
Laus æqua, mundum qui re-
démir, Filio :
Quo nos supérnis ignibus
succéndimur,
Compar in ævum Flámini
fit glória.
Amen.

*Psalmi de Dominica in
toto Officio.*

IN I. NOCTURNO.

*Ant. 1. D. Benedíctus
Deus & Pater Dómini no-
stri Jesu Christi, qui præ-
destinávit nos in adopti-
onem filiórum. Ephes. 1. 3. 5.*

*Ant. 2. D. Flecto gènu
ad Patrem Dómini nostri
Jesu Christi. Ephes. 3. 14.*

*Ant. 3. g. Ex Patre Dó-
mini nostri Jesu Christi om-
nis patrénitas in cœlis, &
in terra nomináitur. Ephes.
3. 15.*

ψ. Numquid non pater
unus ómnium nostrum ?

℞. Numquid non Deus
unus creávit nos ? *Malach.*

1. 10.

Pater, *secretò*, ψ. Et ne
nos.

*Benedíctiones, ut post
Psalterium.*

Incipit liber primus Regum.

Leitio j. c. 1. v. 1. ad 7.

Fuit vir unus de Ramá-
thaim-sophim, de mon-
te Ephraim, & nomen
ejus Elcana, filius Jéroham,
filii Eliu, filii Thohu, fi-
lii Soph, Ephrathæus : & há-
buit duas uxóres, nomen

uni Anna, & nomen secún-
dæ Phenénna. Fuerúntque
Phenénnae filii : Annæ au-
tem non erant liberi. Et as-
cendébat vir ille de civitá-
te sua statútis diébus, ut
adoráret, & sacrificáret Dó-
mino exercítuum in Silo.
Erant autem ibi duo filii
Heli, Ophni & Phínees,
sacerdótes Dómini. Venit
ergo dies, & immolávit El-
cana, deditque Phenénnae
uxóri suæ, & cunctis filiis
ejus, & filiabus partes : An-
næ autem dedit partem uná
tristis, quia Annam diligé-
bat. Dóminus autem con-
clúserat vulvam ejus. Affli-
gébat quoque eam æmula
ejus, & veheménter angé-
bat, in tantum, ut expro-
bráret quòd Dóminus con-
clusisset vulvam ejus : sic-
que faciébat per singulos
annos, cùm redcunte témpo-
re ascenderent ad tem-
plum Dómini ; & sic pro-
vocábat eam. Porro illa
flebat, & non capiébat ci-
bum. Tu autem, Dómine,
miserére nostri. ℞. Deo
grátias.

℞. Quis ignorat quòd
ómnia manus Dómini fé-
cerit ? * Apud ipsum est sa-
piéntia & fortitúdo, ipse
habet consílium & intel-
ligéntiam. *Job 12. 9. 13.*
ψ. Omne datum ópíum,
& omne donum perfectum,
desúrsus est, descéndens à
Patre lúminum. *Jac. 1. 17.*
* Apud ipsum,

Lectio ij. v. 8. ad 11.

Dixit ergo ei Elcana vir suus: Anna, cur fles? & quare non comedis? & quam ob rem affligitur cor tuum? numquid non ego melior tibi sum, quam decem filii? Surrexit autem Anna postquam comederat, & biberat in Silo. Et Heli sacerdote sedente super sellam ante postes templi Domini, cum esset Anna amaro animo, oravit ad Dominum, flens largiter, & votum vovit, dicens: Domine exercituum, si respiciens videris afflictionem famulae tuae, & recordatus mei fueris, nec oblitus ancillae tuae, dederisque servae tuae sexum virilem; dabo eum Domino omnibus diebus vitae ejus, & novacula non ascendet super caput ejus.

R. O altitudo divitiarum sapientiae & scientiae Dei! * Quam incomprehensibilia sunt iudicia ejus, & investigabiles viae ejus! *Rom. 11. 33. V.* Excelsior caelo est, & profundior inferno; & unde cognoscet? longior terra mensura ejus, & latior mari. Quis contradicet ei? *Job 11. 8. 9. 10. * Quam.*

Lectio iij. v. 20. ad 25.

Et factum est post circumlum dierum, concepit Anna, & peperit filium, & vocavit nomen ejus Samuel,

eo quod a Domino postulasset eum. Ascendit autem vir ejus Elcana, & omnis domus ejus, ut immolaret Domino hostiam sollemnem, & votum suum, & Anna non ascendit; dixit enim viro suo: Non vadam, donec ablactetur infans, & ducam eum, ut appareat ante conspectum Domini, & maneat ibi jugiter. Et ait ei Elcana vir suus: Fac quod bonum tibi videtur, & mane donec ablactes eum; precorque ut impleat Dominus verbum suum. Mansit ergo mulier, & lactavit filium suum, donec amoveret eum a lacte. Et adduxit eum secum, postquam ablactaverat, in vitulis tribus, & tribus modis farinae, & amphora vini, & adduxit eum ad domum Domini in Silo. Puer autem erat adhuc infans: & immolaverunt vitulum, & obtulerunt puerum Heli.

R. Sublevatis oculis in caelum, Jesus dixit: * Pater, † Haec est vita aeterna, ut cognoscant te solum Deum, & quem misisti Jesum Christum. *Joan. 17. 1. 3. V.* Nosse te consummata justitia est; & scire justitiam & virtutem tuam, radix est immortalitatis. *Sap. 15. 3. * Pater. Glória. † Haec est.*

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Ego & Pater unum sumus; quia Pater in

me est; & ego in Patre.
Joan. 10. 30. 38.

Ant. 5. a. Est Pater meus, qui glorificat me; quem vos dicitis, quia Deus vester est. *Joan. 8. 54.*

Ant. 6. F. Amen, amen, dico vobis; Antequam Abraham fieret, ego sum. *Joan. 8. 58.*

†. Egressus ejus ab initio, *et* a diebus æternitatis. *Mich. 5. 2.*

Benedictiones, ut post Psalterium.

Sermo sancti Augustini Episcopi.

Epist. 170. §. 3. Alio

Epist. 66.

LECTIO IV.

SI Patri & Filio & Spiritui-sancto latría debetur, & exhibetur à nobis, de qua dictum est: [Dominum Deum tuum adorabis, & soli illi servies:] procul dubio Dominus Deus noster, cui soli per latría servire debemus, non est Pater solus, nec Filius solus, nec solus Spiritus-sanctus; sed ipsa Trinitas unus Deus solus, Pater, & Filius, & Spiritus-sanctus: non ut Pater sit ipse qui Filius, vel Spiritus-sanctus ipse sit aut Pater aut Filius, cum sit in illa Trinitate Pater Filii solius, & Filius Patris solius; Spiritus autem sanctus & Patris & Filii sit Spiritus: sed propter unam eandemque naturam atque inseparabilem vitam, ipsa

Trinitas, quantum ab homine potest, fide præcedente intelligitur unus Dominus Deus noster, de quo dictum est: [Dominum Deum tuum adorabis, & illi soli servies.]

¶. Pater amat vos, quia vos me amastis, & credidistis quia à Deo exivi: * Exivi à Patre, & veni in mundum. *Joan. 16. 27. 28.*

†. Ego ex ore Altissimi prodivi. *Eccli. 24. 5. * Exivi.*

LECTIO V. §. 4.

NON enim sic ex Deo Pater unigenitus Filius, quemadmodum ex illo est universa creatura, quam ex nihilo creavit. Hunc quippe de sua substantia genuit, non ex nihilo fecit: nec cum ex tempore genuit, per quem cuncta tempora condidit. Quoniam sicut flamma splendorem quem gignit, tempore non præcedit; ita Pater numquam sine Filio fuit. Ipse est quippe sapientia Dei Patris, de qua scriptum est; [Splendor est enim lucis æternæ.] Luci ergo cujus candor est, id est, Deo Patri sine dubio coæterna est. Et ideo non sicut in principio fecit Deus cælum & terram, ita in principio fecit Verbum; sed [in principio erat Verbum.] Spiritus quoque sanctus non sicut creatura ex nihilo est factus; sed sic à Patre Filioque procedit, ut nec à Filio nec à Patre sit factus.

R. Dóminus poffédit me in initio viárum fuárum, * Antequam quidquam fáceret à principio : cum eo eram cuncta compónens. *Prov.* 8. 22. 30. **Ÿ.** Pater meus ufque modò operátur, & ego óperor. *Joan.* 5. 17. * Antequam.

Lectio vj. §. 5.

HÆc Trinitas unius est ejusdémque naturæ atque substántiæ ; non minor in singulis quàm in omnibus, nec major in omnibus quàm in singulis ; sed tanta in solo Patre, vel in solo Filio, quanta in Patre simul & Filio ; & tanta in solo Spírítu-sancto, quanta simul in Patre & Filio & Spírítu-sancto. Neque enim Pater, ut habéret Filium de seípso, mínuit seípsum ; sed ita genuit de se álterum se, ut totus manéret in se, & esset in Filio tantus quantus & solus. Simúliter & Spírítus-sanctus ínteger de íntegro, non præcédit unde procédit, sed tantus cum illo quantus ex illo, nec mínuit eum procedendo, nec auget hæréndo. Et hæc ómnia nec confusè unum sunt, nec distinctè tria sunt ; sed cum sint unum, tria sunt ; & cum sint tria, unum sunt.

R. Dóminus dixit ad me : Filius meus es tu, * Ego hódie genui te. *Psf.* 2. 7. **Ÿ.** Cui dixit aliquándò Angelórum : Filius meus es tu ?

Hebr. 1. 5. * Ego. Glória. * Ego.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. D. Rogábo Patrem meum, & álíum Paracletum dabit vobis Spírítum veritátis. *Joan.* 14. 16. 17.

Ant. 7. a. Paracletus Spírítus-sanctus, quem mittet Pater in nómine meo ; ille vos docébit ómnia, & suggeret vobis ómnia quacúmque dixeró vobis. *Joan.* 14. 26.

Ant. 8. G. Cùm vénerit Paracletus, quem ego mittam vobis à Patre, qui à Patre procédit, ille testimónium perhibébit de me. *Joan.* 15. 26.

Ÿ. Spírítus ómnia scrutatúr, **R.** Etiam profunda Dei. 1. *Cor.* 2. 10.

Benedictiones, ut post Psalterium.

Lectio sancti Evangelíi secundum Matthæum.

Lectio vij. c. 28. 18. *ad fin.*

In illo témpore ; Dixit Iesus discipulis suis : Data est mihi omnis potéstas in cælo, & in terra. Eúntes ergo docéte omnes gentes, baptizántes eos in nómine Patris, & Filii, & Spírítus-sancti. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Nazianzéní.

Traçt. de Fide ; Orat. 49. *post initium.*

Quis Catholicórum ignórat Patrem verè esse Patrem, Filium verè Filium, & Spírítum-sanctum verè esse

eſſe Spíritum-ſanctum ? Sicut ipſe Dóminus ad Apóſtolos ſuos dicit : [Eúntes baptizáte omnes gentes in nómine Patris , & Filii , & Spíritus - ſancti .] Hæc eſt perfectá Trinitas in unitáte conſiſtens , quam ſcilicet unius ſubſtántiæ profitémur . Non enim nos ſecúndum córporum conditió- nem , diviſiónem in Deo fá- cimus ; ſed ſecúndum divi- nę natúrę poténtiam , quæ in matéria non eſt ; & nó- minum perſónas verè conſ- táre crédimus ; & unitátem divinitátis eſſe teſtámur .

R. Locúrus eſt Jeſus ún- decim diſcípulis : Eúntes * Docéte omnes gentes , bap- tizántes eos in nómine Pa- tris , & Filii , & Spíritus- ſancti . *Matt.* 28. 18. 19. *¶* Erit fons patens habi- tantibus Jerúſalem , in ablu- tióne peccatóris . *Zach.* 13. 1. * Docéte .

Leſtio viij.

NEc extenſiónem partis Naliciúſus ex parte , ut quidam putavérunt , Dei Filium dicimus ; nec Ver- bum ſine re , velut ſonum vocis accípiamus : ſed tria nómina , & tres perſónas , unius eſſe eſſentię , unius majeſtátis atque poténtię crédimus . Et ideo unum Deum conſitémur ; quia unitas majeſtátis , plúrium vocábulo Deos próhibet appellári . Dénique Patrem & Filium cathólicè nomi-

Pars Æſtiya.

námus : duos autem Deos dicere nec póſſumus , nec debémus . Non quòd Filius Dei , Deus non ſit ; immo verus Deus de Deo vero : ſed quia non aliúnde quàm de ipſo uno Patre , Dei Fí- lium nóvimus ; perinde unum Deum dicimus . Hoc enim Prophétæ , hoc Apóſ- toli tradidérunt ; hoc ipſe Dóminus dócuit , cùm dicit : [Ego & Pater unum ſumus .] Unum ad unitátem divini- tátis , ut dixi , refert : Su- mus autem , perſónis aſſí- gnat .

R. Dixit Paulus ad quof- dam diſcípulos : Si Spíri- tum-ſanctum accepíſtis cre- déntes ? * Dixérunt : Sed neque ſi Spíritus-ſanctus eſt , audívimus . Ille verò ait : In quo ergo baptizáti eſtis ? *Act.* 19. 2. 3. *¶* Dóminus dixit : Effúndam Spíritum meum ſuper omnem car- nem . *Joel* 2. 28. * Dixérunt . Lécio ſancti Evangélii ſe- cúndum Lucam .

Leſtio ix. c. 6. 36. ad 42.

IN illo témpore ; Dixit Je- ſus diſcípulis ſuis : Eſtote miſericórdes , ſicut & Pater veſter miſericors eſt . Et réli- qua .

Homília ſancti Auguſtini Epíſcopi .

Serm. 83. *de Verbis Evang.*

§. 2. *Aliàs Serm.* 15. *de Verbis Domini.*

DUO ſunt ópera miſeri- córdiæ , quæ nos libe- rant , quæ breviter ipſe Dó-

H

minus pofuit in Evangélio : [Dimittite , & dimittétur vobis : date , & dábatur vobis.] Dimittite , & dimittétur vobis , ad ignofcéndum pértinet. Date , & dábatur vobis , ad præftándum beneficium pértinet. Quod ait de ignofcéndo ; & tu vis tibi ignofci quod peccas , & habes álium cui tu poffis ignofcere. Rurfus quod pértinet ad tribuéndum beneficium ; petit te mendícus , & tu es Dei mendícus. Omnes enim quando orámuS , mendíci Dei fumus : ante jánuam magni Patris-famílias ftamus , immo étiam proftérnimur , fupplícíes íngemífcimus , aliquid voléntes accípere ; & ípfum áliquid , ípfe Deus eft. Quid à te petit mendícus ? Panem. Et tu quid petis à Deo , nífi Chríftum , qui dicit : [Ego fum panis vivus , qui de cælo defcendi ?] Ignofci vobis vultis ? Ignofcite : Remíttite , & remíttétur vobis. Accípere vultis ? Date , & dábatur vobis.

32. Divífiónes gratiárum funt , ídem autem Spíritus. * Alíi datur fermo fapientíæ ; álii fermo fcíentíæ ; álii prophetia. † Hæc ómnia operátur unus atque ídem Spíritus , dívidens fíngulis prout vult. 1. Cor. 12. 4. 8. 10. 11. ̃. Senfum tuum , Dómine , quis fciet , nífi tu míferis Spíritum-fanctum tuum de altíffímis ;

& quæ tibi placent hómínes ? S. 18. * Alíi datur. † Hæc ómnia.

Te Deum.

̃. SACERD. 1 nos Deus , Deus benedícat nos Deu métuant eum om terræ. Pf. 66. 6.

A D L A U I

Ant. 7. a. **N** Arráte í pópulis Dómini , quia magnus , & laudábilis. 1. Par. 16. 24. 25

Ant. 8. G. Affímino glóriam & íleváte facrífcium níte in confpéctu adoráte Dóminum 16. 28. 29.

Ant. 5. a. Examinum quantum major enim eft on Eccli. 43. 33.

Ant. 3. a. Exaltá Loco Cantici , B dicitur fequens CANTICUM. Eccli ad 35.

Lux ínacceffa , Dei palatium ; índefeffa , creaturís officium.

M Ultra dicémus ínfíciémus ín confummáto au mónum , ípfe Dó ín ómnibus.

Gloríantes ad cíbimus ? * ípfecímus ín fupér ómnia

Terribilis Dóminus , & magnus vehementer ; * & mirabilis poténtia ipsius.

Glorificántes Dóminum quantumcúmque potueritis ; * fupervalébit enim adhuc , & admirábilis magnificéntia ejus.

Benedicéntes Dóminum , exaltáte illum quantum potéftis ; * major enim eft omni laude.

Exaltántes eum replémini virtúte , ne laborétis ; * non enim comprehendétis.

Quis vidébit eum , & enarrábit ? * & quis magnificábit eum , ficut eft ab initio ?

Ant. Exaltántes eum replémini virtúte , ne laborétis ; non enim comprehendétis. *Eccli.* 43. 34.

Ant. 6. C. Benedíctus Dóminus Deus Iſraél ab ætérno ufque in ætérnum ; & dicat omnis pópulus : Amen. 1. *Par.* 16. 66.

CAPITULUM. 1. *Tim.* 6. 15. 16.

BEátus & ſolus potens , Rex regum , & Dóminus dominántium : qui ſolus habet immortalitátem , & lucem inhábitat inacceſſibilem ; quem nullus hominũ vidit , ſed nec vidére poteſt ; cui honor , & impérium ſempitérnum.

Hymnus. Santol. Maglor.

OLuce quæ tuâ lates ,
Beáta ſemper Trinitas !
Te confitémur , crédimus ,
Pióque corde quærimus.

O ſancte ſanctorum Pater ,

O Nate de Deo Deus ,
O caritátis vinculum

Jungens utrúmque , Spíritus !

Ut ſe videt totum Pater ,
Coæva proles náſcitur ;
Amórque quo ſe diligunt ,
Et ipſe procédit Deus.

Es r totus in Nato Pater ,
In Patre totus Fílius ,
Natóque plenus ac Patre
Ineſt utrique Spíritus.

Quod Natus eſt , hoc
Spíritus ;

Hoc eſt utrèque , quod Pater ;

Tres una ſumma Vértas ,
Tres una ſumma Cáritas.

Da poſſe quod jubes , Pater ;

Da ſcire , Fili , quod doces ;
Fac corde toto , Spíritus ,
Nos velle quod probas bonum. Amen.

¶. Non eſt ſanctus , ut eſt Dóminus ; &c. Neque enim eſt álius extra te. 1. *Reg.* 2. 2.

Ad Benedíctus, Ant. 7. G.

Sanctus , Sanctus , Sanctus Dóminus Deus omnípotens , qui erat , & qui eſt , & qui ventúrus eſt. Dignus es , Dómine Deus noſter , accipere glóriam , & honórem , & virtútem. *Apoc.* 4. 8. 11.

ORATIO. Orémus.

OMnípotens ſempitérne Deus , qui dedíſti fámulis tuis in confeſſióne veræ fidei , ætérnæ Trinitátis glóriam agnóſcere , & in poténtia Majeſtátis adoráte

Unitatem; quæsumus, ut ejusdem fidei firmitate, ab omnibus semper muniamur adversis; Per Dominum.

Deinde fit Commemoratio de Dominica prima post Pentecosten.

Ant. Estote misericordes, sicut & Pater vester misericors est. *Luc. 6. 36.*

ψ. Prævenérunt oculi mei ad te diluculo, *R.* Ut meditárer eloquia tua. *Pf. 118. 148.*

ORATIO. Orémus.

DEus, in te sperántium fortitúdo, adésto propítius invocatióibus nostris: & quia sine te nihil potest mortális infirmitas, præsta auxiliúm grátia tuæ; ut in exequendis mandátis tuis, & voluntate tibi & actiône placeámus; Per Dominum.

ψ. Dominus vobíscum;

R. Et cum spírítu tuo.

ψ. Benedicámus Dómino.

R. Deo grátias.

A D P R I M A M.

Ant. Narráte.

Dicitur Symbolum, Quicumque.

C A N O N.

Ex Concílio Nicæno.

An. 787. añ. 6.

SI quis non confitétur secundum apostólicas & patrénas traditiónes in Patre & Filio & Spírítu-sancto unam Deitatem, natúrám atque substántiam, voluntatem & operatiónem, vir-

tutem & dominatióem, regnum & potestatem in tribus subsisténtiis, id est, persónis glorificátis; anáthema sit.

A D T E R T I A M.

Ant. Afférte.

CAPITULUM. Rom. 15. 5. 6.

DEus det vobis idípsum scápere in aléutrum secundum Jesum Christum, ut unánimes uno ore honorificéris Deum, & Patrem Dómini nostri Jesu Christi.

R. *br.* Exaltáte Dóminum Deum nostrum, * Allelúia. allelúia. *R.* Exaltáte. *ψ.* Et adoráte in monte sancto ejus; quóniam sanctus Dóminus. * Allelúia, allelúia. Glória, *R.* Exaltáte. *Pf. 98. 9.*

ψ. Per Jesum offerámus hóstiam laudis semper Deo, *R.* Id est, fructum labiorum confiténtium nómini ejus. *Hebr. 13. 15.*

Oratio, Omnipotens, suprà ad Laudes.

A D S E X T A M.

Ant. Exaltáte Dóminum.

CAPITULUM. Hebr. 1. 2. 3.

Filius Dei constituit herédem universórum, per quem fecit & scécula: qui cum sit splendor glóriæ, & figura substántia ejus, portánsque ómnia verbo virtutis suæ, purgatióem peccatórum faciens, sedet ad dexteram Majestátis ipse excélsis.

R. br. Verbo Dómini cœli firmati sunt, * Allelúia, allelúia. *R.* Verbo. *ψ.* Et Spiritu oris ejus omnis virtus eorum. * Allelúia, allelúia. Glória. *R.* Verbo. *Pf.* 32. 6.

ψ. Fide intelligimus ap-
tata esse ſécula Verbo Dei,
R. Ut ex invifibilibus viſibi-
lia fierent. *Hebr.* 11. 3.

AD NONAM.

Ant. Benedictus.

CAPITULUM. *Ephes.* 5. 18.
19. 20.

Implémini Spiritu-ſancto,
loquéntes vobiſmetiſſis
in pſalmis, & hymnis, &
canticis ſpirituálibus, can-
tantes & pſalléntes in córdi-
bus veſtris Dómino, grátias
agéntes ſemper pro omni-
bus in nómine Dómini noſ-
tri Jeſu Chriſti Deo & Patri.

R. br. Signávit nos Deus,
* Allelúia, allelúia. *R.* Si-
gnávit. *ψ.* Et dedit pignus
Spíritus in córdibus noſtris.
* Allelúia, allelúia. Glória.
R. Signávit. 2. *Cor.* 1. 22.

ψ. Spíritus-ſanctus eſt pi-
gnus hereditátis noſtræ, *R.*
In redemptiónem acquiſitió-
nis, in laudem glóriæ Chri-
ſti. *Ephes.* 1. 14.

AD VESPERAS.

Ant. **N**obis unus Deus,
3. a. **N** Pater, ex quo om-
nia, & nos in illum: & unus
Dóminus Jeſus Chriſtus,

per quem omnia, & nos per
ipſum. 1. *Cor.* 8. 6.

Ant. 4. E. Unus Deus,
unus & mediátor Dei & hó-
minú homo Chriſtus Jeſus,
qui dedit redemptiónem ſe-
metipſum pro omnibus. 1.
Tim. 2. 5-6.

Ant. 7. a. Ipſe Spíritus teſ-
timónium reddit ſpirítui noſ-
tro, quòd ſumus filii Dei:
ſi filii, & herédes: herédes
quidem Dei, coherédes au-
tem Chriſti. *Rom.* 8. 16. 17.

Ant. 2. D. In ipſo vivi-
mus, & movémur, & ſu-
mus; ipſius enim & genus
ſumus. *Act.* 17. 28.

Ant. 5. a. Ex ipſo, & per
ipſum, & in ipſo ſunt om-
nia: ipſi glória in ſécula.
Amen. *Rom.* 11. 36.

CAPITULUM. 2. *Cor.* 13.

13.
G Rátia Dómini noſtri
Jeſu Chriſti, & caritas
Dei, & communicatio ſan-
cti-Spíritus ſit cum omnibus
vobis.

R. Séraphim clamábant
alter ad alterum: * Sanctus,
Sanctus, Sanctus Dóminus
Deus exercítuum; † Plena
eſt omnis terra glóriâ ejus.
Iſai. 6. 2. 3. *ψ.* Tres ſunt
qui témoignium dant in
cœlo, Pater, Verbum, &
Spíritus-ſanctus; & hi tres
unum ſunt. 1. *Joan.* 5. 7.
* Sanctus. Glória. † *P.* ¶
eſt.

Hymnus, Ter ſancte,
ſuprà in I. Veſperis.

ψ. Benedíctum nomen

H 3

174 *Ferid II. intrà Hebdom. I. post Pentecosten.*

majestatis ejus in ætèrnum ; me : vivo ego in ætèrnum.
Et replèbitur majestate Deut. 32. 39. 40.
ejus omnis terra. Ps. 71.
19.

Ad Magnificat, Ant. 4. E.
Eléctis secúndum præsciéntiam Dei Patris , in sanctificatióem Spíritus , in obediéntiam , & aspersiónem sánguinis Christi : grátia vobis & pax multiplicétur.
1. Petr. 1. 1. 2.

Oratio, Omnípotens, supra ad Laudes.

Deinde fit Commemoratio de Dominica prima post Pentecosten.

Ant. Nolite judicáre , & non judicabímmini : nolite condemnáre , & non condemnabímmini : eádem quippe mensurá , quâ mensi fuératis , remetietur vobis. Luc. 6. 37. 38.

✠. Dirigátur orátio mea sicut incénsus in conspéctu tuo : R. Elevátio mánuum meárum , sacrificium vespertinum. Ps. 140. 2.

Oratio, Deus, in te sperántium , supra ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 3. a. Non faciérís vobis idólum & scúlpile , ut adorérís ; Ego enim sum Dóminus Deus vestester. Levit. 26. 1.

Ad Nunc dimíttis, Ant. 5. a.
Vidète quòd ego sim solus , & non sit álius Deus præter

IN FERIIS PER ANNUM,
usque ad Adventum.

Omnia ut in Psalterio.

Oratio Dominica præcedentis.

Ad Primam & Completorium tantum, dicuntur Preces.

Ad Laudes & Vesperas sunt Suffragia, seu Commemorationes communes, ut in Psalterio.

FERIA SECUNDA.

De libro primo Regum.

Lectio j.

c. 2. 12. ad 21.

Filii Heli, filii Béliá , nescientes Dóminum , neque officium sacerdotum ad pópulum.... Sámuél autem ministrábat ante faciém Dómini , puer , accinctus ephod lineo. Et tunicam parvam faciébat ei mater sua , quam afferébat statútis diébus , ascéndens cum viro suo , ut immoláret hóstiam solémnem. Et benedixit Heli Elcanæ & uxóri ejus ; dixitque ei : Reddat tibi Dóminus semen de muliere hac , pro senore quod commodásti Dómino. Et abiérunt in locum suum. Visitávit ergo Dóminus Annam , & concépit , & péperit tres filios , & duas filias :

& magnificatus est puer Sámuel apud Dóminum.

sz. Diléctus à Dómino Deo suo Sámuel Prophéta Dómini, renovávit impérium; in lege Dómini congregatióem judicávit, * Et cónitus est in verbis suis fídelis, quia vidit Deum lucis. *Eccli.* 46. 16. 17. 18. y. Fuit gratus Deo; & erat potens in verbis, & in opéribus suis. *Ad.* 7. 20. 22. * Et cónitus est.

Leñtio iij.

v. 22. ad 26.

Heli autem erat senex valde, & audivit omnia quæ faciébant filii sui univérso Israël: & quomodo dormiébant cum mulieribus quæ observábant ad ostium tabernáculi; & dixit eis: Quare faciitis res hujusmodi, quas ego aúdio, res péssimas, ab omni populo? Nolite, filii mei; non enim est bona fama, quam ego aúdio, ut transgredi faciátis populum Dómini. Si peccáverit vir in virum, placári ei potest Deus: si autem in Dóminum peccáverit vir, quis orábit pro eo? Et non audiérunt vocem patris sui: quia voluit Dóminus occidere eos. Puer autem Sámuel proficiébat, atque crescebat, & placebat tam Dómino quàm hominibus.

sz. Dixit Sámuel ad univérsum Israël: Nolite de-

clinare post vana quæ non próderunt vobis, & non derelinquet Dóminus populum suum. Quod * Si perseveráveritis in malitia, peribitis. *1. Reg.* 12. 21. 22. 25. y. Nescitis quóniam servi estis ejus cui obeditis, si ve peccáti ad mortem, si ve obedições ad justitiam? *Rom.* 6. 16. * Si perseveráveritis.

Leñtio iij.

c. 2. 27. ad 35.

Venit vir Dei ad Heli, & ait ad eum: Hæc dicit Dóminus.... Locutus sum, ut domus tua, & domus patris tui, ministráret in conspéctu meo, usque in sempiternum. Nunc autem dicit Dóminus: Absit hoc à me: sed quicumque glorificáverit me, glorificábo eum; qui autem contemnunt me, erunt ignóbiles. Ecce dies veniunt, & præcidam bráchium tuum, & bráchium domûs patris tui, ut non sit senex in domo tua. Et videbis æmulum tuum in templo, in univérsis próspers Israël: & non erit senex in domo tua omnibus diébus. Verúmtamen non auferam pénitus virum ex te ab altári meo: sed ut deficiant óculi tui, & tabéscat ánima tua: & pars magna domûs tuæ moriétur, cum ad virilem ætatem vénerit. Hoc autem erit tibi signum quod ventúrum est duóbus filiis

tuis Ophni & Phínees : In die uno moriéntur ambo. Et fuscitábo mihi sacerdotem fidélem, qui juxta cor meum & ánimam meam faciét : & ædificábo ei domum fidélem : & ambulábit coram Christo meo, cunctis diébus.

R. Si in toto corde vestro revertimini ad Dóminum, * Auférte deos alienos de médio vestrí, & præparáte corda vestra Dómino, & † Servíte ei soli. 1. Reg. 7. 3. † Scriptum est : Dóminum Deum tuum adorábis, & illi soli sèrvies. Matt. 4. 10. * Auférte. Glória. † Sèrvite.

Ad Laudes, Horas, & Vesperas, Oratio, Deus, in te sperántium, suprà, 172.

C A N O N.

Ex Concílio Senonénsi.

An. 1528. decr. 10. de Sacram. Confirmationis.

SACRAMÉNTU Confirmatiónis ab Apóstolis légimus promulgátum, cum ad Samarítas misérunt Petrú & Joánnem, à quibus illi (licèt à Philíppo Diácono ántea baptizáti) per impositionem mánuum Spíritum-sanctum acciperent. Quod & ex Actis Apóstolorum, apud Ephésios à Paulo, & ex Dionysio, Cleménte, & Fabiáno Pontificibus, à primæva quondam Ecclésia légimus observátum.

FERIA TER

Delibro primo Reg.

Leñio j. c. 3. 1

Puer Sámuel mabar Dómino corli, & sermo l erat pretiósus in diéb non erat vísió ma Factum est ergo in d dam, Heli jacébat suo, & óculi ejus ca rant, nec póterat lucérna Dei ántequ tingerétur, Sámuel miébat in templo D ubi erat arca Dei. E vit Dóminus Sámuel respóndens, ait : Ec Et cucúrrit ad Heli xit : Ecce ego ; vocá me. Qui dixit : Non revértere & dormi. E & dormívit. Et adjé minus rursúm vocá muélem. Consurg Sámuel ábiit ad Heli xit : Ecce ego ; quia me. Qui respóndit vocávi te, fili mi ; rev & dormi. Porro Sám dum sciébat Dóminu que revelárus fuerat mo Dómini.

R. Deus plebis Isragit patres nostros : po dedit Júdices : exin stulavérunt Regem * Dedit illis Saül vir tribu Bénjamin. Añ. 20. 21. † Dixérunt res natu Isráel San Constituc nobis reg

judicet nos. 1. Reg. 8. 5.

* Dedit.

Lectio ij. v. 8. ad 15.

ET adjecit Dominus, & vocavit adhuc Samuelem tertio. Qui consurgens abiit ad Heli, & ait: Ecce ego; quia vocasti me. Intellexit ergo Heli quia Dominus vocaret puerum; & ait ad Samuelem: Vade, & dormi; & si deinceps vocaverit te, dices: Loquere, Domine, quia audit servus tuus. Abiit ergo Samuel, & dormivit in loco suo. Et venit Dominus, & stetit; & vocavit, sicut vocaverat secundo, Samuel, Samuel. Erat Samuel: Loquere, Domine, quia audit servus tuus. Et dixit Dominus ad Samuelem: Ecce ego facio verbum in Israel; quod quicumque audierit, tinnient ambæ aures ejus. In die illa suscitabo adversum Heli omnia quæ locutus sum super domum ejus: incipiam, & complebo. Prædixi enim ei quod judicaturus essem domum ejus in æternum, propter iniquitatem, eo quod noverat indignè agere filios suos, & non corripuerit eos. Idcirco juravi domui Heli, quod non expietur iniquitas domus ejus victimis & munèribus usque in æternum. Dormivit autem Samuel usque manè, aperuitque ostia domus Domini. Et Samuel tenebat indicare visionem Heli.

32. Dixit Samuel ad Saül: Percute Amalec, non parcasei. Et percussit Saül Agag; & ait Samuel ad Saül: * Pro eo quod abiecasti sermonem Domini, abiecit te Dominus. 1. Reg. 15. 1. 3. 9. 16. 23. ¶ Quicumque totam legem servaverit, offendant autem in uno, factus est omnium reus. Jac. 2. 10. * Pro eo.

Lectio iij. v. 16. ad 21.

VOCavit ergo Heli Samuelem, & dixit: Samuel fili mi? Qui respondens, ait: Præsto sum. Et interrogavit eum: Quis est sermo, quem locutus est Dominus ad te? oro te ne celaveris me: hæc faciat tibi Deus, & hæc addat, si absconderis à me sermonem ex omnibus verbis quæ dicta sunt tibi. Indicavit itaque ei Samuel universos sermones, & non abscondit ab eo. Et ille respondit: Dominus est: quod bonum est in oculis suis faciat. Crevit autem Samuel, & Dominus erat cum eo, & non cecidit ex omnibus verbis ejus in terram. Et cognovit universus Israel à Dan usque Bersabée, quod fidelis Samuel Propheta esset Domini. Et addidit Dominus ut appareret in Silo, quoniam revelatus fuerat Dominus Samueli in Silo, juxta verbum Domini. Et evenit sermo Samuelis universis Israeli.

22. Numquid vult Dóminus holocausta & víctimas, & non pótius ut obediátur voci Dómini? * Mélior est enim obediéntia quàm víctimæ. 1. Reg. 15. 22. 7. Qui permánserit in lege, factor óperis; hic beátus in facto suo erit. Jac. 1. 25. * Mélior est. Glória. * Mélior est.

C A N O N.

Ex Concílio Senonénsi.
An. 1528. decr. 10. de Sacram. Confirmationis.

Impositionis mánuu, nunc Confirmationis appellátum est Sacraméntum. Baptísmosiquidem regenerámur ad vitam; post Baptísmum hoc Sacraménto roborámur; cujus conferéndi potéstas Episcopis à Christo concessa, donum Dei est: quod asséruiť Petrus pecúniá possidéři non posse.

F E R I A Q U A R T A.

De libro primo Regum.

Lectio j. c. 4. 1. ad 4.

FActum est in diébus illis, convenérunt Philístiim in pugnam: & egréssus est Israël óbviám Philístiim in prælium, & castrametátus est juxta Lápidem adjutórii. Porrò Philístiim venérunt in Aphec, & instruxérunt áciem contra Israël. Inito autem certámine, terga vertit Israël Philístiis; & cæsa sunt in illo certámine passim per

agros, quasi quátuor millia virórum. Et revérsus est pópulus ad castra: dixerúntque majóres natu de Israël: Quare percússit nos Dóminus hódie corá Philístiim? Afferámus ad nos de Silo arcam fœderis Dómini, & véniat in médium nostrí, ut salvet nos de manu inimicórum nostrórum. Misit ergo pópulus in Silo, & tulérunt inde arcam fœderis Dómini exercítuum sedéntis super Chérubim: erántque duo filii Heli cum arca fœderis Dei, Ophni & Phínees.

22. Diléctus, 174.

Lectio ij. v. 10. ad 14.

Pugnávérunt ergo Philístiim, & cæsus est Israël, & fugit unusquisque in tabernáculum suum: & facta est plaga magna nimis: & ceciderunt de Israël triginta millia péditum. Et arca Dei capta est: duo quoque filii Heli mórtui sunt, Ophni & Phínees. Currens autem vir de Bénjamin ex ácie, venit in Silo in die illa, scissá veste, & conspérsus pulvere caput. Cúmque ille venisset, Heli sedébat super sellam contra viam spectans. Erat enim cor ejus pavens pro arca Dei. Vir autem ille, postquam ingréssus est, nuntiávit urbi, & ululávit omnis civitas. Et audívit Heli sónitum clamóris, dixitque: Quis est hic sónitus tumultus?

tas hujus ? At ille festinavit, & venit, & nuntiavit Heli.

Æ. Dixit Sámuel, 175.

Lectio iij. v. 15. ad 20.

Heli autem erat nonaginta & octo annorum, & oculi ejus caligaverant, & videre non poterat. Et dixit ad Heli : Ego sum qui veni de prælio, & ego qui de acie fugi hodie. Cui ille ait : Quid actum est, fili mi ? Respondens autem ille qui nuntiabar, Fugit, inquit, Israël coram Philisthiim, & ruina magna facta est in populo : Insuper & duo filii tui mortui sunt, Ophni & Phinees ; & arca Dei capta est. Cumque ille nominasset arcam Dei, cecidit de sella retrorsum juxta ostium, & fractis cervicibus mortuus est. Senex enim erat vir, & grandævus : & ipse judicavit Israël quadraginta annis. Nurus autem ejus, uxor ~~Phinees~~ nees, prægnans erat, vicinaque partui : & audito nuntio quod capta esset arca Dei, & mortuus esset socer suus, & vir suus, incurvavit

se, & peperit ; irruerant enim in eam dolores subiti. In ipso autem momento mortis ejus, dixerunt ei quæ stabant circa eam : Ne timeas, quia filium peperisti.

Æ. Si in toto corde, 176.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino.

Continuat. Sess. 25. decr. de Indulgentiis.

Sacrosancta Synodus Tridentina Indulgentiarum usum, Christiano populo maxime salutarem, & sacrorum Conciliorum auctoritate probatum, in Ecclesia retinendum esse docet & præcipit ; eosque anathemate damnat, qui aut inutiles esse asserunt, vel eas concedendi in Ecclesia potestatem esse negant.

¶ *Si crastinâ die occurrat Festum Duplex, transfertur in sequentem diem Officio Duplici non impeditam : Si verò Semiduplex, de eo fit Commemoratio in Laudibus tantum : De Simplici autem nihil fit.]*

IN SOLEMNITATE SANCTISSIMÆ EUCHARISTIÆ.

ANNUALE-MINUS.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. **F**aciet. Dominus
1. D. **F**ómnibus pópulis
in monte Sion
convívium pinguium, convívium
medullatórum, vindémiz defecátæ. *Isai.* 25. 6.

Ant. 2. D. Venient, &
laudábunt in monte Sion;
& cónfluent ad bona Dómini
super fruménto & vino.
Jer. 31. 12.

Ant. 3. E. Tríticum có-
medent, & vinum bibent in
átriis sanctis. *Isai.* 62. 8. 9.

Ant. 6. C. Erit ánima có-
rum quasi hortus irriguus,
& ultrá non esúrient. *Jer.*
31. 12.

Ant. 5. a. Edent paúpe-
res, & saturabúntur: &
laudábunt Dóminum qui re-
quirunt eum: vivent corda
eorum in sèculum sèculi. *Pf.*
21. 27.

CAPITULUM. *Jer.* 31. 14.

Inebriábo ánimam sacer-
dótum pinguédine; &
pópulus meus bonis meis
adimplébitur, ait Dóminus.

℣. Omnis homo qui ac-
césserit ad ea quæ consecrá-

ta sunt, in quo est immun-
dítia, peribit: * Immúndus
non vescétur, sed † Mun-
dátus vescétur de sanctificá-
tis, quia cibus illius est. *Le-
vit.* 22. 3. 6. 7. *ψ.* Non est
bonum sumere panem filió-
rum, & mittere cánibus.
Matt. 15. 26. * Immúndus.
Glória. † Mundátus.

Hymnus, Pange, lingua,
ut *infra* in *II. Vesperis*, 193.

ψ. Hauriétis aquas in gau-
dio de fóntribus salvatóris;
℣. Et dicétis in die illa:
Confitémini Dómino, &
vocáte nomen ejus. *Isai.*
12. 3. 4.

Ad Magnificat, *Ant.* 6. F.
Omnes sitientes, veníte ad
aquas: & qui non habétis
argéntum, properáte, émi-
te, & comédite: veníte,
émitte absque argénto, &
absque ulla commutatíone
vinum & lac. *Isai.* 55. 1.

ORATIO. Orémus.

Domine Deus; quæ nunc
in amoris tui Sacra-
ménto præsentem credimus
& laténtem adorámus; da,
quæsumus, ut depulsâ tan-
dem hujus vitæ caligine in

glória tua te manifestum
contemplémur, & regnán-
tem in ætérnum laudémus;
Qui vivis.

COMPLETORIUM, *ut in
dic, infra, 194.*

*Oratio, Domine Deus,
suprà, & Véritas, sub una
conclusione.*

AD OFFICIUM NOCT.

*Invit. Jesum, Panem
vitz, * Veníte, adorémus.
Joan. 6. 35.*

Pf. 94. Veníte, 2.

HYMNUS. S. Thomæ Aquin.

SACRIS solénniis Juncta
sint gáudia,
Et ex præcórdiis Sonent
præcónia:

Recédant vétëra, Nova sint
omnia,
Corda, voces, &
ópera.

Noctis recólitur Cœna
novíssima,

Quâ Christus créditur Ag-
num & ázyna

Dedisse frátribus Juxta le-
gítima

Priscis indúlta pátri-
bus.

Post agnum typicum,
Expléris épulis,

Corpus Domínicum Datum
discípulis,

Sic totum ómnibus, Quod
totam singulís,

Ejus fatémur máni-
bus.

DEDIT fragílibus Córpo-
ris férculum;

Dedit & trístibus Sanguinis
póculum,

Dicens: Accípite Quod tra-
do vásculum;

Omnes ex eo bibite.

Sic sacrificium Istud in-
stituit,

Cujus officium Commítti
vóluit

Solis Presbyteris, Quibus
sic congruit

Ut sumant, & dent
céteris.

PANIS Angélicus Fit pa-
nis hóminum,

Dat panis cœlicus Figúris
términum:

O res mirábilis! Mandúcat
Dóminum

Pauper, servus, &
humilis.

Ta trina Déitas Unáque,
póscimus;

Sic nos tu vísitá, Sicut te
cólimus:

Per tuas sémitas Duc nos
quò téndimus,

Ad lucem quam in-
hábitas.

Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Dixit Móyses.

PSALMUS I.

BEATUS vir qui non ábiit
in consilio impiórum,
& in via peccatórum
non stetit, * & in cathedra
pestiléntiæ non sedit.

Sed in lege Domini vo-
lúntas ejus, * & in lege ejus
meditábitur die ac nocte.

Et erit tanquam lignum
quod plantátum est secus
decúrsus aquárum, * quod
fructum suum dabit in tém-
pore suo;

Et folium ejus non defluet; * & omnia quæcúmque faciet, prosperabuntur.

Non sic impii, non sic; * sed tanquam pulvis quem projicit ventus à facie terræ.

Ideo non resurgent impii in iudicio, * neque peccatores in concilio iustorum.

Quóniam novit Dóminus viam iustorum, * & iter impiorum peribit.

Ant. Dixit Móyses: Ite tollentes animal per familias vestras, & immolate Phasæ. *Exod. 12. 21.*

Ant. 1. D. Patres nostri.

PSALMUS 8.

Domine Dóminus noster, * quàm admirabile est nomen tuum in univérſa terra!

Quóniam elevata est magnificentia tua * super cælos.

Ex ore infántium & lacténtium perfecisti laudem propter inimicos tuos, * ut destruas inimicum & ultorem.

Quóniam vidébo cælos tuos, ópera digitorum tuorum; * lunam & stellas quæ tu fundasti.

Quid est homo, quòd memor es ejus? * aut filius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuisti eum paulò minus ab Angelis, * glóriâ & honóre coronasti eum, & constituisti eum super ópera mánuum tuarum.

Omnia subiecisti sub pé-

dibus ejus, * oves & boves univérſas, insuper & pecora campi;

Volucres cœli, * & pisces maris, qui perambulantes émitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quàm admirabile est nomen tuum in univérſa terra!

Ant. Patres nostri manducaverunt manna in deserto, sicut scriptum est Panem de cœlo dedit et manducare. *Joan. 6. 31.*

Ant. 2. D. Fontes amar

PSALMUS 15.

Consérva me, Dómine, quóniam speravi in te: * dixi Dómino, Deus meus es tu, quóniam bonorum meorum non eges.

Sanctis qui sunt in terra ejus, * mirificavit omnes voluntates meas in eis.

Multiplicatæ sunt inimicitates eorum; * póstea acceleraverunt.

Non congregabo convicia eorum de sanguinibus; * nec memor ero nomen eorum per labia mea.

Dóminus pars hereditatis meæ, & cálicis mei: tu es qui restitues hereditatem meam mihi.

Funes ceciderunt mihi in præcláris; * etenim hereditas mea præclára est mihi.

Benedicam Dóminum qui tribuit mihi intellectum; * insuper & usque

ad noctem increpuérunt me
renes mei.

Providébam Dóminum
in conspéctu meo semper; *
quóniam à dextris est mihi
ne commóvear.

Propter hoc lætátum est
cor meum, & exultávit lin-
gua mea : * insuper & caro
mea requiescet in spe :

Quóniam non derelin-
ques ánimam meam in in-
férno : * nec dabis Sanctum
tuum vidére corruptiónem.

Notas mihi fecísti vias
vitæ ; adimplébis me lætitiâ
cum vultu tuo : * delecta-
tiones in dextera tua usque
in finem.

Ant. Fontes amári obdul-
cati sunt eis ad bibéndum,
& annónam de cœlo conse-
cúti sunt. *Judith* 7. 15.

ψ. Omnes eámdem escam
spirítalem manducavérunt,
& Et omnes eúmdem pot-
um spirítalem bibérunt. 1.
Cor. 10. 3. 4.

De Epístola prima beáti Pauli
Apóstoli ad Corínthios.

Lectio j. c. 11. 20. ad 22.

Conveniéntibus vobis in
unum, jam non est Do-
mínica cœnam manducá-
re. Unusquisque enim suam
cœnam præsumit ad man-
ducándum. Et álius quidem
ésurit, álius autem ébrius
est. Numquid domos non
habétis ad manducándum
& bibéndum ? aut Ecclé-
siam Dei contémnitis, &
confúnditis eos qui non ha-
bent ? Quid dicam vobis ?

Laudo vos ? in hoc non
laudo.

℟. Immolábit agnum uni-
vérſa multitúdo filiórum Is-
raël ad vésperá ; & * Edent
carnes & ázynos panes.
Exod. 12. 6. 8. ψ. Pascha
nostrum immolátus est Chris-
tus : itaque epulémur in
ázymis sinceritátis & verita-
tis. 1. *Cor.* 5. 7. 8. * Edent.

Lectio ij. v. 23. ad 26.

EGo enim accépi à Dó-
mino quod & tradidi
vobis, quóniam Dóminus
Jesus in qua nocte tradebá-
tur, accépit panem, & grá-
tias agens fregit, & dixit :
Accípite, & manducáte ;
hoc est corpus meum, quod
pro vobis tradétur : hoc
facite in meam commemo-
rationem. Similiter, & cá-
licem, postquam cœnavit,
dicens : Hic calix novum
testaméntum est in meo san-
guine : hoc facite quoties-
cúmque bibétis, in meam
commemorationem. Quo-
tiescúmque enim mandu-
cábitis panem hunc, &
cálicem bibétis ; mortem
Dómini annuntiábitis donec
véniat.

℟. Appáruit in solitúdine
minútum in similitúdinem
pruinæ super terram. Quod
cúm vidissent filii Israël,
ait eis Móyses : * Ille est
panis quem Dóminus dedit
vobis ad vescéndum. *Exod.*
16. 14. 15. ψ. Non Móyses
dedit vobis panem de cœlo,
sed Pater meus dat vobis pa-

nem de cœlo verum. *Joan.* 6. 32. * *Iste est.*

Lectio iij. v. 27. ad 32.

ITaque quicumque manducaverit panem hunc, vel biberit calicem Domini indignè, reus erit corporis & sanguinis Domini. Probet autem seipsum homo; & sic de pane illo edat, & de calice bibat. Qui enim manducat & bibit indignè, iudicium sibi manducat & bibit, non dijudicans corpus Domini. Ideo inter vos multi infirmi & imbecilles, & dormiunt multi. Quod si nosmetipsos dijudicavimus, non utique iudicamur. Dum iudicamur autem, à Domino corrûpimur, ut non cum hoc mundo damnemur.

✠. Respexit Eliás, & ecce ad caput suum subcinericius panis, & vas aquæ: comedit, & bibit, & * Ambulavit in fortitudine cibi illius, usque ad montem Dei. 3. *Reg.* 19. 6. 8. ✠. Si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in ætérnum. *Joan.* 6. 52. * Ambulavit. Glória. * Ambulavit.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. a. Dixit Iesus Judæis.

PSALMUS 19.

EXaúdiat te Dominus in die tribulationis; * próteget te nomen Dei Jacob.

Mittat tibi auxílium de

sancto, * & de Sion tueatur te.

Memor sit omnis sacrificii tui; * & holocaustum tuum pingue fiat.

Tribuat tibi secundum cor tuum; * & omne consilium tuum confirmet.

Lætábitur in salutari tuo, * & in nómine Dei nostri magnificábitur.

Impleat Dominus omnes petitiones tuas: * nunc cognóvi quóniam salvum fecit Dominus Christum suum.

Exaúdiet illum de cœlo sancto suo: * in potentatibus salus dexteræ ejus.

Hi in curribus, & hi in equis: * nos autem in nómine Domini Dei nostri invocábitur.

Ipsi obligati sunt, & ceciderunt: * nos autem surreximus, & erecti sumus.

Domine, salvum fac regem; * & exaúdi nos in die quâ invocavérimus te.

Ant. Dixit Iesus Judæis: Ego sum panis vitæ. Hic est panis qui de cœlo descendit. *Joan.* 6. 48. 59.

Ant. 5. a. Patres vestri.

PSALMUS 22.

Dominus regit me, & nihil mihi déerit; * in loco páscuæ ibi me collocávit.

Super aquam refectiónis educávit me; * ánimam meam convertit.

Dedúxit me super sémintas justitiæ, * propter nomen suum.

Nam , & si ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala , * quóniam tu mecum es.

Virga tua , & báculo tuus , * ipsa me consoláta sunt.

Parásti in conspéctu meo mensam , * advérsus eos qui tribulant me.

Impinguásti in óleo caput meum : * & calix meus inébrians quàm præclarus est!

Et misericórdia tua subsequétur me * ómnibus diebus vitæ meæ.

Et ut inhábitem in domo Dómini , * in longitudinem dierum.

Ant. Patres vestri manducavérunt manna in deserto , & mórtui sunt. *Joan.* 6. 49.

Ant. 1. a. Panis.

PSALMUS 41.

Quemádmódum desiderat cervus ad fontes aquarum , * ita desiderat ánima mea ad te , Deus.

Sitívit ánima mea ad Deum fortem , vivum : * quando véniam , & apparebo ante faciém Dei ?

Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte , * dum dicitur mihi quotidie : Ubi est Deus tuus ?

Hæc recordátus sum , & effudi in me ánimam meá : * quóniam transibo in locum tabernáculi admirábilis , usque ad domum Dei ,

In voce exultationis & con-

fessionis , * sonûs epulántis.

Quare tristis es , ánima mea , * & quare contúrbas me ?

Spera in Deo , quóniam adhuc confitebor illi ; * salutare vultûs mei , & Deus meus.

Ad méipsum ánima mea conturbáta est : * propterea memor ero tui de terra Jordánis , & Hermóniim à monte módico.

Abyssus abyssum invoccat , * in voce cataractarum tuarum.

Omnia excélsa tua , & fluctus tui * super me transierunt.

In die mandávit Dóminus misericórdiam suam , * & nocte cánticum ejus.

Apud me oratio Deo vitæ meæ ; * dicam Deo : Suscceptor meus es.

Quare oblítus es mei ? * & quare contristátus incédo , dum affligit me inimicus ?

Dum confringúntur ossa mea , * exprobravérunt mihi qui tribulant me inimici mei :

Dum dicunt mihi per singulos dies , * Ubi est Deus tuus ?

Quare tristis es , ánima mea , * & quare contúrbas me ?

Spera in Deo , quóniam adhuc confitebor illi ; * salutare vultûs mei , & Deus meus.

Ant. Panis quem ego dabo , caro mea est pro mundi vita. *Joan.* 6. 51.

Ÿ. Gustáte , & vidéte quó-

niam suavis est Dominus :
R. Beatus vir qui sperat in
eo. *Psf. 33. 9.*

Sermo sancti Thomæ Aquina-
ris.

Lectio iv. Opusc. 57.

Immensa divinæ largitatis
beneficia exhibita popu-
lo Christiano, inestimabilem
ei conferunt dignitatem.
Neque enim est aut fuit
aliquando tam grandis
natio, quæ habeat deos ap-
propinquantes sibi, sicut
adeft nobis Deus noster.
Unigenitus siquidem Dei
Filius suæ divinitatis volens
nos esse participes, nostram
naturam assumpsit, ut ho-
mines deos faceret factus
homo. Et hoc insuper quod
de nostro assumpsit, totum
nobis contulit ad salutem.
Corpus namque suum pro
nostrareconciliatione in ara
crucis hostiam obtulit Deo
Patri: sanguinem suum fu-
dit in pretium simul & la-
vacrum; ut redempti à mi-
serabili servitute, à peccatis
omnibus mundarémur. Et
ut tanti beneficii jugis in
nobis maneret memoria,
corpus suum in cibum, &
sanguinem suum in potum,
sub specie panis & vini su-
mendum, fidelibus dereli-
quit.

R. Litigabant Judæi ad
invicem, dicentes: * Quo-
modo potest hic nobis car-
nem suam dare ad mandu-
candum? *Joan. 6. 52. 53.*
P. Populo huic factum est

cor incredulum, & exaspe-
rans: recesserunt, & abie-
runt. *Jer. 5. 23.* * Quo-
modo.

Lectio v.

O Pretiosum & admiran-
dum convivium, salu-
tiferum, & omni suavitate
repletum! Quid enim hoc
convivio pretiosius esse po-
test; in quo non carnes vi-
tulorum & hircorum, ut
olim in lege, sed nobis
Christus sumendus propo-
nitur verus Deus? Quid hoc
Sacramento mirabilius? In
ipso namque panis & vinum
in corpus & sanguinem
Christi substantialiter con-
vertuntur. Ideoque Chris-
tus Deus & homo perfectus
sub modici panis &
vini specie continetur. Man-
ducatur itaque à fidelibus,
sed minime laceratur; quin-
imo, diviso Sacramento,
sub quolibet divisionis par-
ticula integer perseverat.
Accidentia etiam sine sub-
jecto in eodem existunt; ut
fides locum habeat, dum
visibile invisibiliter sumitur
sub alièna specie occultatum;
& sensus à deceptione
immunes reddantur, qui de
accidentibus judicant sibi
notis.

R. Cœnantibus discipu-
lis, accepit Jesus panem, &
* Benedixit, ac fregit, de-
ditque eis, & ait: Accipite,
& comedite: hoc est corpus
meum. *Matt. 26. 26.* P. Pa-
nem cœli dedit eis: panem

Angelorum manducavit homino. *Pf.* 77. 24. 25. * Benedixit.

Leſtio vj.

Nullum etiam Sacramentum est isto salubrius, quo purgantur peccata, virtutes augentur, & mens omnium spiritalium charismatum abundantia impinguatur. Offertur in Ecclesia pro vivis & mortuis; ut omnibus proſit, quod est pro salute omnium institutum. Suavitatem denique hujus Sacramenti nullus digne exprimere sufficit; per quod spiritalis dulcedo in suo fonte gustatur; & recollitur memoria illius, quam in sua passione Christus monstravit, excellentissime caritatis. Unde ut arctius hujus caritatis immensitas fidelium cordibus infingeretur, in ultima cena, quando Pascha cum discipulis celebrato, transurus erat de hoc mundo ad Patrem, hoc Sacramentum instituit, tanquam passionis sue memoriale perenne, figurarum veterum impletivum, miraculorum ab ipso factorum maximum, & de sua contristationis absentia solacium singulare.

32. Accipiens Jesus calicem, gratias egit; & dedit illis, dicens: Bibite ex hoc omnes: hic est enim sanguis meus novi testamenti, qui * Pro multis effundetur in remissionem peccatorum.

Matt. 26. 27. 28. *ψ.* Hic est sanguis foederis quod pepigit Dominus vobiscum.

Exod. 24. 8. * Pro multis. Gloria. * Pro multis.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. 2. Ego sum.

PSALMUS 42.

Judica me, Deus, * & discerne causam meam de gente non sancta.

Ab homine iniquo & doloso erue me, * quia tu es, Deus, fortitudo mea:

Quare me repulisti? & quare tristis incedo, * dum affligit me inimicus?

Emitte lucem tuam & veritatem tuam: * ipsa me deduxerunt, & adduxerunt in montem sanctum tuum, & in tabernacula tua.

Et introibo ad altare Dei; * ad Deum qui lætificat juventutem meam.

Confitebor tibi in cithara, Deus, Deus meus: * quare tristis es, anima mea, & quare conturbas me?

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi; * salutare vultus mei, & Deus meus.

Ant. Ego sum panis vitae. Qui venit ad me, non esuriat; & qui credit in me, non sitiet unquam. *Joan.* 6. 35.

Ant. 6. C. Hic est panis.

PSALMUS 80.

Exultate Deo adiutori nostro, * jubilate Deo Jacob.

Sumite psalmum, & date

tympanum, * psalterium
jucundum cum cithara.

Buccinátæ in Neoménia
tubá, * in insigni die so-
lemnitatís vestræ:

Quia præceptum in Israël
est, * & iudicium Deo Jacob.

Testimónium in Joseph
pósuit illud, cum exiret de
terra Ægypti: * linguam
quam non nóverat, audívit.

Divértit ab onéribus dor-
sum ejus, * manus ejus in
cophino serviérunt.

In tribulatióne invocásti
me, & liberávi te; * exau-
dívi te in abscondito tem-
pestátis, probávi te apud
aquam contradicçãois.

Audi, pópulus meus, &
contestabor te: * Israël, si
audieris me, non erit in te
Deus recens, neque adorá-
bis Deum aliénum.

Ego enim sum Dóminus
Deus tuus, qui edúxi te de
terra Ægypti; * diláta os
tuum, & implébo illud.

Et non audívit pópulus
meus vocem meam, * &
Israel non inténdit mihi.

Et dimísisti eos secúndum de-
fidéria cordis eórum, * ibunt
in adinventiόνibus suis.

Si pópulus meus audisset
me, * Israël si in viis meis
ambuláisset,

Pro nihilo forsitan ini-
micos eórum humiliásem, *
& super tribulantes eos mi-
síssem manum meam.

Inimíci Dómini mentíti
sunt ei; * & erit tempus
eórum in sécula.

Et cibávit eos ex ádipe
frumenti; * & de petra,
melle saturávit eos.

Ant. Hic est panis de co-
elo descéndens; ut si quis
ex ipso manducáverit, non
moriátur. *Joan.* 6. 50.

Ant. 8. G. Non sicut man-
ducavérunt.

PSALMUS 83.

Q UAM dilécta taberná-
cula tua, Dómine vir-
tutum! * concupíscit, & dé-
ficit ánima mea in átria
Dómini.

Cor meum, & caro mea *
exultavérunt in Deum vi-
vum.

Etenim passer invénit sibi
domum, * & turtur nidum
sibi, ubi ponat pullos suos.

Altária tua, Dómine vir-
tutum, * Rex meus, &
Deus meus.

Beáti qui hábitant in do-
mo tua, Dómine, * in sé-
cula seculórum laudábunt
te.

Beátus vir cujus est auxi-
lium abs te; * ascensiónes
in corde suo dispósuit in
valle lacrymarum, in loco
quem pósuit.

Etenim benedicciónem
dabit legislátor, ibunt de
virtúte in virtutem; * vi-
débitur Deus deórum in
Sion.

Dómine Deus virtutum,
exáudi oratióem meam; *
aúribus pécipe, Deus Jacob.

Procéctor noster, áspice,
Deus, * & respice in fá-
ciem Christi tui.

Quia melior est dies una
in atriis tuis * super millia.

Elégi abjectus esse in do-
mo Dei mei, * magisquam
habitare in tabernaculis pec-
catorum;

Quia misericordiam &
veritatem diligit Deus, *
gratiam & gloriam dabit
Dominus:

Non privabit bonis eos
qui ambulant in innocen-
tia: * Domine virtutū, bea-
tus homo qui sperat in te.

Ant. Non sicut manduca-
verunt patres vestri manna,
& mortui sunt. Qui man-
ducatur hunc panem, vivet
in æternum. *Joan. 6. 59.*

ψ. Sapientia miscuit vi-
num, &c. Et proposuit men-
sam suam. *Prov. 9. 1. 2.*

Lectio sancti Evangelii se-
cundum Joannem.

Lectio vij. c. 6. 56, ad 59.

IN illo tempore; Dixit
Iesus turbis Judæorum:
Caro mea verè est cibus; &
sanguis meus verè est po-
tus. Et reliqua.

Homilia sancti Cyrilli
Alexandrini.

Adversus Nestor. lib. 4.

Qui manducat me, (in-
quit,) & ille vivet.] Man-
ducamus nos; non quod ipsā
divinitatem consumamus;
èpage ab ista impietate; sed
illam propriam Verbi car-
nem jam vivificam effec-
tam, quia ejus facta est
qui propter Patrem vivit.
Et certè non dicimus ex-
tinctā participatione &

adventitiā vivificari Ver-
bum à Patre; sed vitam
potius per naturam esse af-
firmamus; genitus est enim
de Patre tanquam de vita.
Quemadmodum verò vivi-
ficum est illud ipsius Verbi
corpus quod sibi proprium
fecit per veram unionem,
quæ & intelligentiam &
sermōnem superat; sic nos
quoque qui illius sanctæ
carnis & sanguinis ejus par-
ticipatione fruimur, omni-
no vivificamur; cum in no-
bis maneat Verbum, non
solum divino modo per san-
ctum - Spiritum, verum
etiam humano per sanctam
carnem & pretiosum san-
guinem.

&c. Caro mea verè est
cibus, & sanguis meus verè
est potus. * Qui manducat
meam carnem, & bibit meū
sanguinem, in me manet,
& ego in illo. *Joan. 6. 56.*
57. ψ. Comédite, amici, &
bibite; & inebriamini, ca-
rissimi. *Cant. 5. 1.* * Qui
manducat.

Lectio viij.

HÆc quæ dixi, vera esse
beatus Paulus suo sus-
fragio confirmat, sic scri-
bens ad eos qui Corinthi
in Dominum nostrum Je-
sum Christum crediderant:
[Tanquam prudentibus di-
co, judicæte vos quod dico.
Calix benedictionis cui be-
nedicimus, nonne commu-
nicatio sanguinis Christi
est? Panis quem frangimus,

nonne communicatio corporis Christi est? Quoniam unus panis, unum corpus multi sumus; omnes enim de uno pane participamus.] Participes namque sancti-Spiritus effecti, & ipsi omnium Salvatori Christo, & inter nos unimur. Concorporales etiam hoc modo sumus; [omnes enim de uno pane participamus.] Colligat namque nos ad unitatem corpus Christi quod est in nobis, neque est ullo modo divisum.

R. Amen, amen dico vobis: * Nisi manducaveritis carnem Filii hominis, & biberitis ejus sanguinem, non habebitis vitam in vobis. *Joan. 6. 54. ψ.* Si quis mundus est, & non fecit Phasce, exterminabitur anima illa de populis suis. *Num. 9. 13.* * Nisi manducaveritis.

LECTIO IX.

AC divinum quidem hoc esse Mystrium, participationemque ejus vivificam, & incruentæ ejus hostiæ vim longè illo legali cultu præstantiorem perfacile est videre; vel ab eo ipso quod illa priscis hominibus sancta per Moysen, umbra dicuntur; Christus verò ejusque omnia, Veritas appellantur. Ad eamque rem confirmandam, nobis erit adjumento sanctus Paulus sic scribens: [Irritam quis

faciens legem Moysi, sine ulla miseratione duobus vel tribus testibus moritur; quanto magis putatis deteriora mereri supplicia qui Filium Dei conculcaverit, & sanguinem Testamenti pollutum duxerit in quo sanctificatus est, & Spiritui gratiæ contumeliā fecerit?] Quanto igitur res nostræ sunt excellentiores, quibus ipsa Veritas, id est, Christus, illuxit, sanctamque suam carnem ad participandum apposuit?

R. Quicumque manducaverit panem hunc, vel biberit calicem Domini indigne, reus erit corporis & sanguinis Domini: * Probet autem seipsum homo, & sic de pane illo edat, & de calice bibat. *1. Cor. 11. 27. 28. ψ.* Anima polluta quæ ederit de carnibus hostiæ, peribit de populis suis. *Levit. 7. 20.* * Probet. Gloria. * Probet.

Te Deum.

ψ. SACERD. Benedicito Dominum qui fecit te, R. Et inebriantem te ab omnibus bonis suis. *Eccli. 32. 17.*

AD LAUDES.

Psalms de Dominica.

Ant. **D**ixit Jesus: Panis Dei est qui de cælo descendit, & dat vitam mundo. *Joan. 6. 32. 33.*

Ant. *1. a.* Amen, amen dico vobis: Ego sum panis

vivus qui de cœlo descendi. *Joan. 6. 47. 51.*

Ant. 2. D. Sicut misit me vivens Pater, & ego vivo propter Patrem: & qui manducat me, & ipse vivet propter me. *Joan. 6. 58.*

Ant. 3. g. Qui manducat.

CANTICUM.

Sap. 16. 20. ad 21.

Quantus homo! quem Deus seipso pascit.

Angelorum escā nutritivisti populum tuum; * & pararum panem de cœlo præstitisti illis sine labore, Omne delectamentum in se habentem, * & omnis saporis suavitatem.

Substantia enim tua dulcedinem tuam, quam in filios habes, * ostendebat:

Et deserviens uniuscujusque voluntati, * ad quod quisque volebat, convertebatur.

Et dicitur per totam Octavam, cum fit de Octava.

Ant. Qui manducat meā carnem, & bibit meum sanguinem, habet vitam æternam. *Joan. 6. 55.*

Ant. 5. a. Qui manducat & bibit indignè, judicium sibi manducat & bibit, non dijudicans corpus Domini. *1. Cor. 11. 29.*

CAPITULUM. *Isai. 55. 2. 3.*

Audite audientes me, & comedite bonum, & delectabitur in crassitudine

anima vestra: inclinâte aurem vestram, & venite ad me: audite, & vivet anima vestra.

HYMNUS.

S. Thoma Aquin.

VERBUM sup̄ernum prœdiens,
Nec Patris linquens dexteram,

Ad opus suum exiens,
Venit ad vitæ vesp̄eram.

IN mortem à discipulo
Suis tradendus æmulis,
Prius in vitæ fœculo
Se tradidit discipulis.

QUIBUS sub bina specie
Carnem dedit & sanguinem;

Ut duplicis substantiæ
Totum cibaret hominem.

SE nascens dedit socium,
Convalescens in edulium,
Se moriens in pretium,
Se regnans dat in præmiū.

O salutâris Hôstia,
Quæ cœli pandis ostium,
Bella premunt hostilia,
Da robur, fer auxilium.

QUI carne nos pascis tuâ,
Sit laus tibi, Pastor bone,
Cum Patre; nec tibi minor
Laus, utriusque Spiritus.

Amen.

¶ Pinguis panis ejus,
& Et præbet delicias re-
gibus. *Gen. 49. 20.*

Ad Benedictus, Ant. 1. D.*
Quotiescūque manducabitis panem hunc, & calicem bibetis, mortem Domini annuntiabitis donec veniat. *1. Cor. 11. 26.*

ORATIO. Orémus.

DEus, qui nobis sub Sacramento mirabili, passionis tuæ memoriam reliquisti; tribue, quæsumus, ita nos corporis & sanguinis tui sacra mysteria venerari, ut redemptionis tuæ fructum in nobis iugiter sentiamus; Qui vivis & regnas cum Deo Patre.

AD HORAS.

In fine Hymnorum, Doxologia, Qui carne nos pascis tuâ, &c. ut supra.

Psalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. Dixit Jesus.

In R. br. ψ. Qui carne nos pascis tuâ.

Orationes, Deus, qui nobis, supra, & Domine Deus omnipotens, sub una conclusione.

[Et sic per Octavam, nisi aliter notetur.]

CANON.

Ex Concilio Tridentino.

Sess. 13. can. 6.

SI quis dixerit, in sancto Eucharistiæ Sacramento Christum Unigenitum Dei Filium non esse cultu latræ, etiam extrinseco, adorandum; atque ideo nec festivâ peculiari celebritate venerandum, neque in Processionibus, secundum laudabilem & universalem Ecclesiæ sanctæ ritum & consuetudinem, sollemniter circumgessandum, vel non publi-

cè, ut adoretur, populo proponendum, & ejus adoratores esse idololâtras; anathema sit.

AD TERTIAM.

Ant. Amen.

CAPITULUM. I. Cor. II.

23. 24.

Dominus Jesus in qua nocte tradebatur, accepit panem, & gratias agens fregit, & dixit: Accipite, & manducate: hoc est corpus meum, quod pro vobis tradetur: hoc facite in meam commemorationem.

R. br. Parasti, Domine, in conspectu meo mensam, * Alleluia, alleluia. R. Parasti. ψ. Adversus eos qui tribulant me. * Alleluia. Gloria. R. Parasti. Ps. 22. 5. ψ. Justi epulentur, & exultent in conspectu Dei, R. Et delectentur in lætitia. Ps. 67. 4.

AD SEXTAM.

Ant. Sicut misit me.

CAPITULUM. I. Cor. 10. 16.

Calix benedictionis cui benedicimus, nonne communicatio sanguinis Christi est? & panis quem frangimus, nonne participatio corporis Domini est?

R. br. Cibavit eos Dominus ex adipe frumenti; * Alleluia, alleluia. R. Cibavit. ψ. Et de petra, melle saturavit eos. * Alleluia. Gloria. R. Cibavit. Ps. 80. 17.

ψ.

¶ Calix meus inebrians
quam præclarus est! R. Et
misericordia tua subsequetur
me omnibus diebus vitæ
mez. Ps. 22. 5. 6.

AD NONAM.

Ant. Qui manducat.

CAPITULUM. 1. Cor. 10.
20. 21.

Non potestis calicem Dó-
mini bibere, & calicem
dæmoniorum: non potestis
mensæ Dómini participes
esse, & mensæ dæmonio-
rum.

R. br. Qui accedunt ad
Dóminum, sanctificentur;
* Allelúia, allelúia. R. Qui
accedunt. V. Ne percútiat
eos. * Allelúia. Glória.
R. Qui accedunt. Exod.
19. 22.

V. Quæ participatio ius-
titiz cum iniquitate? R. Aut
quæ societas luci ad tene-
bras. 2. Cor. 6. 14.

AD VESPERAS.

Ant. **C**onfiteántur Dó-
1. f. Cmino misericórdiæ
ejus, & mirabilia ejus filiis
hóminum: quia animam
inánem, & animam esu-
riéntem satiávit bonis. Ps.
106. 8. 9.

Ps. Dixit Dóminus, 27.

Ant. 2. D. Memóriam
fecit mirábilium suórum
misericors & miserátor Dó-
minus: escam dedit timén-
tibus sc. Ps. 110. 4.

Ps. Confitebor, 27.

Ant. 5. 2. Pane coeli satu-
Paræstiya.

ravit eos. Dirúpit petram,
& fluxerunt aquæ; abie-
runt in sicco flúmina. Ps.
104. 49. 41.

Ps. Crédidi, 48.

Ant. 3. E. Comederunt,
& saturati sunt, & impin-
guati sunt, & abundaverunt
deliciis in bonitate
magna. 2. Esdr. 9. 27.

Ps. Beati omnes, 85.

Ant. 4. d. Manducave-
runt, & adoraverunt omnes
pingues terræ: in conspé-
tu ejus cadent omnes qui
descendunt in terram. Ps.
21. 30.

Ps. Lauda, Jérusalem;
147.

CAPITULUM. Zach. 9. 17.

Quid bonum Dómini est,
& quid pulcrum ejus,
nisi frumentum electórum,
& vinum gérmans vírgi-
nes?

R. Unus panis, * Unum
corpus multi sumus, † Om-
nes qui de uno pane parti-
cipamus. 1. Cor. 10. 17.
V. Exultate in conspéctu
Dei, qui inhabitare facit
unius moris in domo. Ps.
67. 5. 7. * Unum corpus.
Glória. † Omnes.

HYMNUS.

S. Thoma Aquin.

PANGE, lingua, glorióse
Córporis mystérium,
Sanguinisque pretiósi,
Quem in mundi pretium
Fructus ventris generósi
Rex effudit géntium.

NOBIS datus, nobis pa-
tus

Ex intácta Virgine ,
Et in mundo conversátus ,
Sparso verbi sémine ,
Sui moras incolátus ,
Miro clausit ordine.

IN supréma nocte cœnæ
Recúbens cum frátribus ,
Observátâ lege plenè
Cibis in legálibus ,
Cibum turbæ duodénæ
Se dat suis mânibus.

VERBUM caro, panem ve-
rum

Verbo carnem éfficit :
Fitque sanguis Christi me-
rum ;

Et si sensus déficit ,
Ad firmándum cor sincérum
Sola fides sufficit.

TANTUM ergo Sacramén-
tum

Venerémur cernui :
Et antiquum documéntum
Novo cedat ritui :
Præstet fides suppleméntum
Sénsuum defectui.

GENITORI Genitóque

Laus & jubilatio ,
Salus, honor , virtus quo-
que

Sit & benedictio :
Procedénti ab utròque
Compar sit laudario. Amen.

Y. Panem de cœlo dedi-
sti eis R. In fame eórum.
2. Esdr. 9. 15.

Ad Magnificat, Ant. 1. F.
Angelorum elcâ nutriti
populum tuum, Domine ;
& paratum panem de cœlo
præstitisti illis, omne dele-
ctaméntum in se habéntem,
& omnis saporis suavita-
tem. Sup. 10. 20.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 6. C. Ab ortu solis
usque ad occasum , mag-
num est nomen meû in gen-
tibus : & in omni loco sa-
crificátur , & offertur nó-
mini meo oblátio munda.
Malach. 1. 11.

In fine Hymni, Doxo-
logia , Qui carne nos pascis
tuâ , &c. ut in Laudibus.

Ad Nunc dimittis, Ant.
3. a. Memória mea in ge-
nerationes seculórum. Qui
edunt me, adhuc esúrient ;
& qui bibunt me , adhuc
sitient. Eccli. 24. 28. 29.

Oratio, Deus, qui nobis,
suprà , & Véritas , sub una
conclusioné.

[Et sic per Octavam, nisi
aliter notetur.]

DIEBUS INTRA OCTAVAM SS. Eucharistia.

¶ De occurrente Festo
Duplici - minori , etiam
translato, fiet Officium cum
Commemoratione Octava in
utrisque Vesperis & Laudi-
bus : tuncque in I. Noctur-
no ex duabus Lectionibus
de Scriptura occurrente
fient tres. De Festo Semi-
duplici & Simplici , & de
Vigilia fiet tantum Com-
memoratio ; Officium verò
erit de Octava.

De Semiduplici fiet Com-
memoratio in utrisque Vef-
peris & Laudibus. De Sim-
plici in Vesperis & Laudi-

bus tantum. De Vigilia in Officio Nocturno & Laudibus tantum : tuncque j. Lectio erit de Scriptura occurrente, duabus in unam coactis ; ij. de Octava ; iij. de Evangelio cum Homilia ejusdem Vigilia.

De DOMINICA verò intrâ Octavam occurrente fiet Officium ut suo loco notatur, sine Commemoratione Octavae.]

Omnia ut in die Festi, exceptis qua sequuntur.

Psalmi de Feria.

Canon, ut habetur infrâ pro qualibet die.

AD OFFICIUM NOCT.

Tres Antiphona, .ψ. & R. ex Nocturno diei secundum Feriam occurrente.

Lectioes, ut infrâ in qualibet Feria.

ψ. SACERD. Benedicito, ut in die.

AD LAUDES.

Ant. sola, Dixit Jesus, prima de Laudibus Festi.

AD VESPERAS.

Ant. sola., Confiteantur, prima Vesperarum diei.

Non dicitur R.

FERIA SEXTA intrâ Octavam SS. Eucharistia.

De libro primo Regum.

Lectio j. c. 5. i. ad 5.

Philisthiim tulerunt arcam Dei, & asportaverunt eam à Lápide adjutoriî in Azótum. Tul-

runtque Philisthiim arcam Dei, & intulerunt eam in templum Dagon, & statuerunt eam juxta Dagon. Cùmque surrexissent dilúculo Azótii álterâ die, ecce Dagon jacébat pronus in terra ante arcam Dómini : & tulerunt Dagon, & restituerunt eum in locum suum. Rursúmque manè die álterâ consurgéntes, invenerunt Dagon jacéntem super faciém suam in terra coram arca Dómini : caput autem Dagon, & duæ palmæ mánuum ejus abscissæ erant super limen : porro Dagon solus truncus remanserat in loco suo.

R. Litigábant, 186.

Lectio ij. v. 6. ad 9.

Amanus Dómini super Azótios, & demolitus est eos : & percussit in secretióri parte nátium Azótum, & fines ejus. Et ebullierunt villæ & agri in médio regionis illius, & nati sunt mures, & facta est confusio mortis magnæ in civitate. Vidéntes autem viri Azótii hujuscémodi plagam, dixerunt : Non máneat arca Dei Israël apud nos ; quóniam dura est manus ejus super nos, & super Dagon deum nostrum. Et mitténtes congregáverunt omnes sátrapas Philisthinórum ad se, & dixerunt : Quid faciémus de arca Dei Israël ? Responderuntque Gethæi : Circum-

ducatur arca Dei Israël. Et circumduxerunt arcam Dei Israël. Illis autem circumducéntibus eam, fiebat manus Dómini per singulas eivitates interfectionis magnæ nimis.

Rz. Cernántibus, 186.

Ex Epístola sancti Ignatii
Episcopi & Mátyris
ad Smyrnénfes.

Leñtio iij. §. 6. & 7.

Consideráte eos qui áliam opiniónem tuéntur contra grátiam Jesu Christi, quæ ad nos venit, quómodo contrárii sint sententiæ Dei. De caritate non est cura ipsis, non de vídua, non de órphano, non de opprésso, non de vícto vel solúto, non de esuriénste vel friénste. Ab Eucharístia & oratióne ábsinent; eò quòd non confiteántur Eucharístiam carnem esse Servatóris nostri Jesu Christi, quæ pro peccátis nostris passa est, quam Pater suà benignitate suscitávit. Qui ergo contradicunt huic dono Dei, altercántes moriúntur. Utile autem esset ipsis diligere, ut & resúrgerent.

Rz. Accipiens Jesus, 187.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino.

Seff. 13. *can.* 1.

Siquis negáverit, in sanctissimæ Eucharistia Sacraménto continéti verè, & reáliter, & substantialiter corpus & ságuinem uná cum ánima & divinitate Dó-

mini nostri Jesu Christi, ac proinde totum Christum; sed dixerit tantúmmodo esse in eo ut in signo, vel figura, aut virtute; anáthema sit.

S A B B A T O.

De libro primo Regum.

Leñtio j. c. 6. 1. ad 4.

Fuit arca Dómini in regione Philisthinórum septem ménsibus. Et vocavérunt Philisthiim sacerdótes & divínos, dicéntes: Quid faciémus de arca Dómini? Indicáte nobis quómodo remittámus eam in locum suum. Qui dixerunt: Si remittitis arcam Dei Israël, nolite dimittere eam vácuam, sed quod debétis, réddite ei pro peccáto; & tunc curabimini: & sciétis quare non recédar manus ejus à vobis...

Rz. Caro mea, 189.

Leñtio ij. v. 6. ad 8.

Quare aggravátis corda vestra, sicut aggravávit Ægyptus & Phárao cor suum? Nonne postquam percússus est, tunc dimisit eos, & abiérunt? Nunc ergo arripite & fácite plaustrum novum unum; & duas vaccas foctas, quibus non est impósitum jugum, júngite in plaustro, & reclúdate vitulos earum domi. Tollerisque arcam Dómini, & ponétis in plaustro; & vasa áurea, quæ exolvístis

delicto, ponétis in
m ad latus ejus: &
eam, ut vadat.
men, amen, 190.

ola sancti Cypriani
opi & Mátyris ad
ium.

63. post initium.

Lectio iij.

cerdote Melchise-
sacrificii Domínici
ntum præfigurátu
, secundum quod
a divina testatur,

[Et Melchisedech
n protulit panem &
fuit autem sacerdos
nmi, & benedixit
n.] Quòd autem
edech typum Chri-
àret, declàrat in
Spíritus-sanctus, ex
Patris ad Filium,

[Ante luciferum
: Tu es sacerdos in
1 secundum ordi-
elchisedech.] Qui
que hic est de sacri-
véniens, & inde
ps; quòd Melchí-
acerdos Dei summi
òd panem & vinum
quòd Abraham be-
Nam quis magis sa-
Dei summi, quàm
s noster Jesus Chri-
ii sacrificium Deo
tulit, & obtulit hoc
quod Melchisedech
t, id est, panem &
suum scilicet cor-
nguinem.
icúmque, 190.

C A N O N.

Ex Concílio Tridentino.

Seff. 13. can. 2.

SI quis dixerit in sacro-
sáncto Eucharistia Sa-
craménto remanére substán-
tiam panis & vini unà cum
còrpore & sàngvine Dòmi-
ni nostri Jesu Christi; aná-
thema sit.

AD VESPERAS.

Psulmi de Sabbato.

Ant. 1. D. M Elchisedech rex
1. D. Salem, sacerdos
Dei summi obviavit Abra-
hæ regresso à cæde regum;
& benedixit ei. *Hebr. 7. 1.*

Ant. 2. D. Proferens pa-
nem & vinum, benedixit
ei, & ait: Benedictus Abrá
Deo excélsò, qui creávit
cælum & terram. *Gen. 14.*
18. 19.

Ant. 3. a. Melchisedech
décimas ómnium divisit
Abraham. Intuémini quan-
tus sit hic, cui & décimas
dedit Abraham patriárcha.
Hebr. 7. 2. 4.

Ant. 4. E. Per Abraham,
Levi qui décimas accépit,
decimatus est; adhuc enim
in lumbis patris erat, quan-
do obviavit ei Melchise-
dech. *Hebr. 7. 9. 10.*

Ant. 8. G. Neque initium
diérum, neque finem vitæ
habens Melchisedech, assi-
milátus Fílio Dei, manet sa-
cerdos in perpétuum. *Hebr.*
7. 3.

198 *Dominicâ intrâ Octavam SS. Eucharistiæ.*

CAPITULUM. *Hebr. 7. 6. 7.*

Cujus generatio non annumeratur in Levitis, decimas sumpsit ab Abraham, & hunc qui habebat repromissiones, benedixit: sine ulla autem contradictione, quod minus est, à meliøre benedicitur.

Hymnus, Pange, lingua, supra, 193.

ψ. Ad interiora velaminis præcursor pro nobis introivit Jesus, R. Secundum ordinem Melchisedech Pontifex factus in ætænum. *Hebr. 6. 19. 20.*

Ad Magnificat, Ant. 2. D.* Consummatus Jesus, factus est omnibus obtemperantibus sibi, causa salutis æternæ, appellatus à Deo Pontifex juxta ordinem Melchisedech. *Hebr. 5. 9. 10.*

Oratio, Dómine Jesu, infra ad Laudes.

COMPLETORIUM, ut in die SS. Eucharistiæ, 194.

DOMINICA

INTRA OCTAVAM

SS. Eucharistiæ,

quæ est II. post Pentecosten.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Pontificem magnum, Jesum Filium Dei, * Veníte, adorémus. *Hebr.*

4. 14.

Pf. 94. Veníte, 2.

Hymnus, Sacris solénnis, supra, 181.

Psalmi de Dominica & sic in toto Officio.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Si consummatio per sacerdotium Leviticum erat, quid adhuc necessarium fuit, secundum ordinem Melchisedech alium surgere sacerdotem, & non secundum ordinem Aáron dici? *Hebr. 7. 11.*

Ant. 7. c. Translato sacerdotio, necesse est ut & legis translatio fiat; manifestum est enim quod ex Juda ortus sit Dóminus noster: in qua tribu nihil de sacerdotibus Móyses locutus est. *Hebr. 7. 12. 14.*

Ant. 8. G. Amplius adhuc manifestum est; si secundum similitudinem Melchisedech exurgat alius sacerdos, qui non secundum legem mandati carnalis factus est. *Hebr. 7. 15. 16.*

ψ. Reprobatio sit præcedentis mandati, R. Propter infirmitatem ejus, & inutilitatem. *Hebr. 7. 18.*

De Epístola beati Pauli Apóstoli ad Hebræos.

Lectio j. c. 8. 1. ad 6.

Talem habemus Pontificem, qui consédit in dextera sedis magnitudinis in cœlis, sanctorum minister, & tabernaculi veri, quod fixit Dóminus, & non homo. Omnis enim pontifex ad offerendum múnera & hóstias constituitur: unde necesse est & hunc habere aliquid quod offerat.

Si ergo esset super terram, nec esset sacerdos; cum essent qui offerrent secundum legem munera, qui exemplari & umbræ deserviunt cœlestium. Sicut responsum est Môysi, cum consummaret tabernaculum: Vide, inquit, omnia facito secundum exemplar quod tibi ostensum est in monte. Nunc autem melius sortitus est ministerium, quanto & melioris testamenti mediátor est, quod in melioribus repromissionibus sanctum est.

¶. Immolabit agnum universa multitudo filiorum Israël ad vesp̄eram; & * Edent carnes, & ázimos panes. *Exod.* 12. 6. 8. ¶. Pascha nostrum immolárus est Christus: itaque epulémur in ázymis sinceritatis & veritatis. 1. *Cor.* 5. 7. 8. * Edent.

Leñtio ij. c. 10. 11. ad 18.

Omnis quidem sacerdos præstō est quotidie ministrans, & eásdem sæpe offerens hóstias, quæ nunquam possunt auferre peccata: hic autem unam pro peccatis offerens hóstiam, in sempiternum sedet in dextera Dei, de cetero expectans donec ponántur inimici ejus scabellum pedum ejus. Uná enim oblatione consummávit in sempiternum sanctificátos. Contestátur autem nos & Spíritus-sanctus. Postquam enim dixit:

Hoc autem testaméntum, quod testabor ad illos post dies illos, dicit Dóminus, Dando leges meas in cordibus eórum, & in mentibus eórum superscribam eas: & peccatórum & iniquitatum eórum jam non recordabor ámplius. Ubi autem horum remissio; jam non est oblátio pro peccato.

¶. Appáruit in solitudine minútum, in similitudinem pruínæ super terram. Quod cum vidissent filii Israël, ait eis Môyses: * Iste est panis quem Dóminus dedit vobis ad vescendum. *Exod.* 16. 14. 15. ¶. Non Môyses dedit vobis panem de cœlo, sed Pater meus dat vobis panem de cœlo verum. *Joan.* 6. 32. * Iste est.

Leñtio iij. v. 19. ad 25.

Abéntes itaque, fratres, fidúciam in introitu Sanctórum in ságuine Christi, quam initiávit nobis viam novam, & vivéntem per velámen, id est, carnem suam, & Sacerdotem magnum super domum Dei: accedámus cum vero corde in plenitudine fidei, aspérsi corda à conscientia mala, & ablúti corpus aquâ mundâ, teneámus spei nostræ confessiónem indeclinabilem; (fidélis enim est qui repromissit) & considerémus invicem in provocationem caritatis, & bonórum óperum: non deséréntes collectiónem nostrâ,

sicut consuetudinis est quibusdam, sed consolantes; & tanto magis, quanto videritis appropinquantem diem.

R. Respexit Elias, & ecce ad caput suum subcinericius panis, & vas aquæ: comedit, & bibit, & * Ambulavit in fortitudine cibi illius, usque ad montem Dei. 3. *Reg.* 19. 6. 8. *ψ.* Si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in æternum. *Joan.* 6. 52. * Ambulavit. Gloria. * Ambulavit.

IN I I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Juravit Dominus, & non poenitebit eum: Tu es sacerdos in æternum. *Hebr.* 7. 21.

Ant. 3. g. Alii sine iurejurando sacerdotes facti sunt; Jesus autem cum iurejurando. *Hebr.* 7. 20. 21.

Ant. 3. g. Christus non semetipsum clarificavit ut Pontifex fieret, sed qui locutus est ad eum: Filius meus es tu. *Hebr.* 5. 5.

ψ. Unxit te Deus, Deus tuus oleo lætitiæ *R.* Præ confortibus tuis. *Psf.* 44. 8. Ex Apologia sancti Iustini Martyris, pro Christianis. *Apolog.* 2. ad Antoninum Pium, circa finem.

Lectio iv.

Offerretur ei qui fratribus præest panis, & poculum aquæ & vini; quibus ille acceptis, laudem & gloriam rerum omnium læti per nomen Filii & Spiritus-

sancti offert; & gratiarum actionem, pro eo quod nos donis suis hisce dignatus sit, prolixè exequitur. Atque ubi ille preces & gratiarum actionem absolvit, populus omnis qui adest, faustâ approbatione acclamat, dicens: Amen. Amen autem Hebræicè significat, Fiat. Præsidens verò postquam gratiarum actionem perfecit, & populus universus appreciatione lætâ eam comprobavit; qui apud nos Diæconi vocantur, distribuunt unicuique præsentium, & participet eum in quo gratiæ actæ sunt panem, vinum & aquam; & ad absentes perferunt.

R. Litigabant Judæi æ invicem, dicentes: * Quomodo potest hic nobis carnem suam dare ad manducandum? *Joan.* 6. 52. 53. *ψ.* Populo huic factum est cor incredulum, & exasperans: recesserunt, & abierunt. *Jer.* 5. 23. * Quomodo.

Lectio v.

Porro alimentum hoc apud nos appellatur Eucharistia: quod nulli alii participare licitum est, quàm ei qui veram esse doctrinam nostram credit; quique lætacro, propter remissionem peccatorum regenerationemque dato, ablutus est & qui ita vivit, ut Christus tradidit. Neque enim ut ultimum panem & ultimum

ita potum hæc sūmimus :
adquemadmodum per Ver-
um Dei homo factus Jesus
Christus Salvator noster, &
carnem & sanguinem, sa-
tis nostræ causâ habuit ;
et etiam, eam in qua per
reces Verbi ejus ab ipso
profecti gratiæ sunt actæ
dimoniæ, unde sanguis
& caro nostra per mutatio-
nem aluntur, incarnati il-
lius Jesu carnem & sangui-
nem esse docti sumus. Apô-
stoli enim in Commentariis
à se scriptis, quæ Evangé-
lia vocantur, ita tradide-
runt præcepisse sibi Jesum :
eum, accepto pane, cum
gratias egisset, dixisse :
[Hoc facite in memoriæ
mei ; hoc est corpus meum :]
& poculo similiter accepto,
cum gratias egisset, dixisse :
[Hic est sanguis meus.]

Æ. Cœnantibus discipu-
lis accepit Jesus panem, &
* Benedixit, ac fregit, de-
ditque eis, & ait : Accipite,
& comedite : hoc est cor-
pus meum. *Matt. 26. 26.*
ÿ. Panem cœli dedit eis :
panem Angelorum mandu-
cavit homo. *Pf. 77. 24. 25.*
* Benedixit.

Lectio vj. Paulò post.

IN omnibus quas offeri-
mus oblationibus, bene-
dicendo laudamus factorem
omnium per Filium ejus Je-
sum Christum, & Spiritu-
m sanctum. Et die qui di-
citur Solis, omnium qui
vel in oppidis vel in agris

manent, in eundem locum
conventus sit : & Commen-
taria Apostolorum, aut
Scripta Prophetarum, quàm-
diu fert hora, leguntur.
Deinde, Lectore quiescente,
Præsidens orationem, quâ
pópulum instruit & ad imi-
tationem tam pulcrarum re-
rum exhortatur, habet.
Tum consurgimus omnes,
& preces fundimus : &, ut
antea diximus, precibus
peractis, panis offertur &
vinum & aqua ; & Præpó-
situs itidem quantum pro
virili sua potest, preces &
gratiarum actiones profun-
dit ; populusque acclamat,
dicens : Amen. Et distribú-
tio communicatióque fit
eorum in quibus gratiæ sunt
actæ, cuique præsentí ; ab-
sentibus autem per Diáco-
nos mittitur. Quibus copiæ
suppetunt, ii, pro arbitrio
quisque suo, contribuunt :
& quod colligitur, apud
Præpósitum depónitur ; illé-
que inde opitulatur pupí-
lis, víduis, vinctis, & ad-
venis ; & ipse omnium indi-
géntium curátor est. Solis
autem die conventum ági-
mus, quòd is primus dies sit
in quo Deus, ténebras &
matériam cum vertisset,
mundum effecit ; & Jesus
Christus Salvator noster eo
ipso die à mórtuis resur-
rêxit.

Æ. Accípiens Jesus calí-
cem, gratias egít ; & dedit
illis, dicens : Bibite ex hoc

omnes : hic est enim sanguis meus novi testamenti, qui * Pro multis effundetur in remissionem peccatorum.

Matt. 26. 27. 28. *ψ.* Hic est sanguis foederis quod pepigit Dominus vobiscum.

Exod. 24. 8. * Pro multis.

Gloria. * Pro multis.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. f. Omnis sacerdos praxito est quotidie ministrans, & easdem saepe offerens hostias, quae nunquam possunt auferre peccata : Jesus autem una oblatione consummavit sanctificatos. *Hebr.* 10. 11. 12. 14.

Ant. 1. a. Alii plures facti sunt sacerdotes, ideoque quod morte prohiberentur permanere : Jesus autem eo quod maneat in aeternum, sempiternum habet sacerdotium. *Hebr.* 7. 21. 24.

Ant. c. a. Nunc melius sortus est ministerium, quanto & melioris testamenti mediator est, quod in melioribus re-promissionibus sanctorum est. *Hebr.* 8. c.

ψ. Per ipsam offeramus hostiam laudis semper Deo, &c. Id est, fructum labiorum consecratorum nomini eius. *Hebr.* 13. 15.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vii. c. 14. v. 26. 27.

IN illo tempore : Dixit Jesus ad eum de iis qui ambulantes cum ipso in

domo principis Phariseorum : Homo quidam fecit coenam magnam, & vocavit multos. Et misit servum suum hora coenae dicere invitatis ut venirent, quia jam parata sunt omnia. Et reliqua.

Homilia S. Gregorii Papae.

Homil. 36. in *Evang.*

Hoc distare, fratres carissimi, inter delicias corporis & cordis solet, quod corporales deliciae cum non habentur, grave in se desiderium accendunt; cum vero habitaeduntur, comedentem prorsus in fastidium per satietatem vertunt. At contra, spirituales deliciae cum non habentur, in fastidio sunt; cum vero habentur, in desiderio: tantoque a comedente amplius eluriantur, quanto & ab eluriente amplius comeduntur. In illis appetitus placet, experientia displicet: in istis appetitus vilis est, & experientia magis placet. In illis appetitus satietatem: satietas fastidium generat: in istis autem appetitus satietatem, satietas appetitum parit. Augere enim spirituales delicias desiderium in mente, dum exstant: quia quanto magis earum sapor percipitur, eo amplius cognoscitur desiderium accendi: & quanto non habentur, tanto non possunt: & quanto magis desiderantur.

Quis enim amare vâleat quod ignorat?

R. Homo quidam fecit cœnam magnam, & misit servum suum horâ cœnæ dicere invitâtis ut venirent, * Quia jam parâta sunt omnia. *Luc. 14. 16. 17. V. Venite, comédite panem meû, & bibite vinum quod misit vobis. Prov. 9. 5. * Quia. Lectio viij. Post pauca.*

HAs autem homo delicias tunc amisit, cum in paradiso peccâvit: extrâ exiit, cum os à cibo æternæ dulcêdinis clausit. Unde nos quoque nati in hujus peregrinationis ærumna, huc fastidiôsi jam venimus, nec scimus quid desiderâre debeamus; tantôque se amplius fastidii nostri morbus exaggerat, quantò se magis ab esu illius dulcêdinis animus elongat: & cò jam internas delicias non appetit, quò eas comédere diu longèque desuévit.

R. Cœperunt simul omnes excusare. * Primus dixit: Villam emi, & necesse habeo vidére illam. Alter dixit: Juga boum emi, eo probâre illa. *Luc. 14. 18. 19. V. Non audierunt, sed abiérunt in voluntatibus, & in pravitate cordis sui mali, factique sunt retrorsum. Jer. 7. 24. * Primus dixit.*

Lectio ix.

Fastidio ergo nostro tangebimur, & longâ indiget peste fatigâmur. Et quia

gustâre intus nôlumus parâtam dulcêdinem, amamus foris miserâ famem nostram. Sed supérna nos pietas nec deseréntes se dêserit. Contrémptas enim illas delicias ad memoriæ nostræ ôculos révocat, easque nobis proponit: in promissióne torporem excutit, atque ut fastidium nostrum repêllere debeamus, invitat. Ait namque: [Homo quidam fecit cœnam magnam, & vocavit multos.] Quis iste homo est, nisi ille de quo per Prophétam dicitur: [Et homo est, & quis cognóvit eum?] Qui fecit cœnam magnam; quia satietatē nobis dulcêdinis internæ præparavit.

R. Irâtus pater-familias dixit servo suo: * Exi citò in plateas, & vicos civitatis: & † Pauperes, ac débiles, & cæcos, & claudos introduc huc. *Luc. 14. 21. V. Ite, angeli velôces, ad gentem convulsam, & dilaceratam; ad gentem expectantem, & conculcatam. Isai. 18. 2. * Exi citò. Glôria. † Pauperes.*

Te Deum.

V. SACERD. Benedicito Dóminum qui fecit te, R. Et inebriantem te ab ómnibus bonis suis. *Eccii. 32. 17.*

AD LAUDES.

Omnia ut in die SS. Eucharistia, præter sequentia.

Ad Benedictus, Ant. 1. a.

254 *Dominica intra Octavam SS. Eucharistiae.*

Domine, factum est ut imperasti, & adhuc locus est. Ex: in vias & sepes; & compelle intrare, ut impleatur domus mea. Luc. 14. 22. 23.

Oratio. Orémus.

Domine Jesu, Pontifex æternæ, cujus deliciae sunt esse cum filiis hominum; deliciae nostræ sint esse tecum: & quos in terris ad cenam tuam clementer invitas, nos in cælis inter electos tuos benigne recipias; Qui vivis.

AD HORAS.

Omnia ut in die SS. Eucharistiae, exceptis quæ sequuntur.

CANON.

Ex Epistola Synodica sancti Cyrilli Alexandrini Episcopi ad Nestorium.

Ant. 431. apud Concil. Ephes. I. Calced. & Constantinop.

II. Œcum.

Incruentum in Ecclesia sacrificium celebramus, atque ad mysticas benedictiones accedimus & sanctificamur; utpote participes sacre carnis & pretiosi sanguinis Christi omnium nostrum Salvatoris effecti. Neque enim illam ut carnem communem suscipimus: ab hoc: sed tanquam verè vivificam ipsiusque Verbi propriam.

Ad Tertiam, Sextam & Nonam. Orat. Domine Jesu, Pontifex æternæ. supra ad Londr.

AD VESPERAS.

Ant. Talis decedat ut non 2. D. bis esset Pontifex, qui non habet necessitatem quotidie, prius pro suis delictis hostias offerre, deinde pro populi. *Hebr. 7. 27.*

Ant. 4. E. Lex homines constituit sacerdotes infirmitatem habentes: sermo autem jurisjurandi, qui post legem est, Filium in æternum perfectum. *Hebr. 7. 28.*

Ant. 3. g. Dèbuit per omnia fratribus similari, ut misericors fieret, & fidelis Pontifex ad Deum, ut repropitiaret delicta populi. *Hebr. 2. 17.*

Ant. 3. a. Non habemus Pontificem, qui non possit compati infirmitatibus nostris; tentatum autem per omnia pro similitudine absque peccato. *Hebr. 4. 15.*

Ant. 5. a. In eo in quo passus est ipse & tentatus, potens est & eis qui tentantur auxiliari. *Hebr. 2. 18.*

CAPITULUM. Hebr. 9. 11.

12.

Christus assistens Pontifex futurorum bonorum per amplius & perfectius tabernaculum non manufactum, id est, non huius creationis, neque per sanguinem hircorum aut vitulorum, sed per proprium sanguinem introivit semel

in Sancta, æternâ redemptione inventâ.

Hymnus, Pange, lingua, 193.

ψ. Salvare in perpetuum potest accedentes per semetipsum ad Deum, R. Semper vivens ad interpellandum pro nobis. *Hebr.* 7. 25.

Ad Magnificat, *Ant.* 3. a. Dico vobis, quod nemo virorum illorum, qui vocati sunt, gustabit cenam meam. *Luc.* 14. 24.

Oratio, Domine Jesu, *suprà in Laudibus.*

FERIA SECUNDA
intrà Octavam SS. Eucharistia.

De libro primo Regum.

Leitio j. c. 6. 19. ad fin.

Percussit Dominus de viris Bethsamitibus, eo quod vidissent arcam Domini: & percussit de populo septuaginta viros, & quinquaginta millia plebis. Luxitque populus, eo quod Dominus percussisset plebem plagâ magnâ. Et dixerunt viri Bethsamitæ: Quis poterit stare in conspectu Domini Dei sancti hujus, & ad quem ascendet à nobis? Miseruntque nuntios ad habitatores Cariathiarim, dicentes? Reduxerunt Philisthiim arcam Domini; descendite, & reducite eam ad vos.

R. Immolabit, 183.

Leitio ij. c. 7. 1. ad 4.

Venerunt ergo viri Cariathiarim, & reduxerunt arcam Domini, & intulerunt eam in domum Abinadab in Gábaa: Eleazarum autem filium ejus sanctificaverunt, ut custodiret arcam Domini. Et factum est, ex qua die mansit arca Domini in Cariathiarim, multiplicati sunt dies; (erat quippe jam annus vigésimus) & requievit omnis domus Israël post Dominum. * Ait autem Samuël ad universam domum Israël, dicens: Si in toto corde vestro revertimini ad Dominum, auferite deos alienos de medio vestri, Báalim & Astaroth; & preparate corda vestra Domino, & servite ei soli; & eruet vos de manu Philisthiim. Abstulerunt ergo filii Israël Báalim, & Astaroth, & servierunt Domino soli.

R. Apparuit, 183.

De Sermone sancti Hilarii Episcopi.

Leitio iij. Lib. 8. de Trinit.

Christus ait: Caro mea verè est esca, & sanguis meus verè est potus. Qui edit carnem meam, & bibit sanguinem meum, in me manet, & ego in eo.] De veritate carnis & sanguinis non relictus est ambigendi locus. Nunc enim & ipsius Domini professione, & fide nostrâ verè caro est, & verè sanguis est. Et

hæc accepta atque hausta id efficiunt , ut & nos in Christo , & Christus in nobis sit. Anne hoc veritas non est? Contingat planè his verum non esse, qui Christum Jesum verum esse Deum denegant. Est ergo in nobis ipse per carnem , & sumus in eo : dum secum hoc , quod nos sumus, in Deo est. Quod autem in eo per Sacramentum communicatæ carnis & sanguinis sumus , ipse testatur , dicens : [Et hic mundus me jam non videt, vos autem me videbitis, quoniam ego vivo, & vos vivetis ; quoniam ego in Patre meo, & vos in me, & ego in vobis.]

R. Respexit, 184.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino.

Scss. 13. can. 2.

SI quis negaverit in venerabili Sacramento Eucharistiæ sub unaquaque specie, & sub singulis cuiusque speciei partibus, separatione factâ, totum Christum contineri ; anathema sit.

FERIA TERTIA

intrâ Octavam SS. Eucharistiæ.

Delibro primo Regum.

Leitio j. c. 8. 1. ad 6.

FACTUM est cum senuisset Sâmuël , posuit filios suos iudices Israël ; etque nomen filii ejus pri-

mogeniti Joël ; & nomen secundi Abia , iudicum in Bersabée. Et non ambulaverunt filii illius in viis ejus ; sed declinaverunt post avaritiam , acceperuntque mûnera , & pervertérunt iudicium. * Congregati ergo universi majores natu Israël , venerunt ad Samuëlem in Rámatha. Dixeruntque ei : Ecce tu senuisti , & filii tui non ambulant in viis tuis ; constitue nobis regem , ut iudicet nos , sicut & universæ habent nationes. Displacuit sermo in oculis Samuëlis , eo quod dixissent : Da nobis regem, ut iudicet nos.

R. Litigabant, 186.

Leitio ij. v. 6. ad 10.

* **E**T oravit Sâmuël ad Dóminum. Dixit autem Dóminus ad Samuëlem : Audi vocem pópuli in omnibus quæ loquuntur tibi ; non enim te abjecerunt, sed me , ne regnem super eos. Juxta ómnia ópera sua. quæ fecerunt à die quâ eduxi eos de Ægypto usque ad diem hanc ; sicut dereliquerunt me , & serviérunt diis aliénis , sic faciunt étiam tibi. Nunc ergo vocem eórum audi : verúntamen contestare eos , & prædic eis jus regis qui regnáturus est super eos. Dixit itaque Sâmuël ómnia verba Dómini ad pópulum , qui perierat à se regem.

R. Carnalibus, 186.

Ex libro sancti Ambrósii
Episcopi de Sacraméntis.

Lib. 4. c. 4. n. 14. 15. 16.

Lectio iij.

PANIS iste, panis est ante
verba sacramentórum :
ubi accesserit consecratio,
de pane fit caro Christi.
Hoc igitur adstruamus.
Quomodo potest, qui pa-
nis est, corpus esse Christi?
Consecratione. Consecra-
tio igitur quibus verbis est,
& cujus sermonibus? Dó-
mini Jesu. Nam reliqua óm-
nia quæ dicuntur, laudem
Deo deferunt: oratio præ-
mittitur pro pópulo, pro
régibus, pro céteris: ubi
venitur ut conficiatur vene-
rabilé Sacraméntum, jam
non suis sermonibus útitur
Sacerdos, sed útitur sermó-
nibus Christi. Ergo sermo
Christi hoc conficit Sacra-
méntum. Quis sermo Chri-
sti? Nempe is quo facta
sunt ómnia... Si ergo tanta
vis est in sermóne Dómini
Jesu, ut inciperent esse quæ
non erant, quantò magis
operatorius est, ut sint quæ
erant, & in áliud com-
muténtur? Cælum non erat:
mare non erat; terra non
erat. Sed audi dicentem :
[Ipse dixit, & facta sunt.]
Ergo tibi ut respódeam :
non erat corpus Christi an-
te consecrationem: sed post
consecrationem dico tibi :
quòd jam corpus est Chri-
sti. Ipse dixit, & factum est.

Æ. Accipiens Jesus, 187.

C A N O N.

Ex Concílio Tridentino.

Seff. 13. can. 4.

SI quis dixerit, peractâ
consecratione, in ad-
mirabili Eucharistia Sacra-
ménto non esse corpus &
sanguinem Dómini nostri
Jesu Christi; sed tantum in
usu dum sumitur, non au-
tem antè vel post; & in hó-
stiis seu particulis consecrá-
tis, quæ post communió-
nem reservántur, vel supér-
sunt, non remanére verum
corpus Dñi; anáthema sit.

FERIA QUARTA

*intrâ Octavam SS. Eucha-
ristia.*

¶ *Si Festum S. Joannis,
vel SS. Petri & Pauli, aut
aliud ex Solemnioribus cra-
stinâ die occurrat, Hodie
fiet per anticipationem Of-
ficium de die Octava cum
Processione solemnî: tunc-
que (nisi sit Festum Annua-
le) de ea fiet tantum Com-
memoratio in I. Vesperis
sèquentis Festi, & Comple-
torium dicetur de eadem Oc-
tava.]*

Delibro primo Regum.

Lectio j. c: 9. 1. ad 6.

ERat vir de Bénjamin
nómine Cis, filius A-
biel, filii Seror, filii
Béchorath, filii Aphia, fi-
lii viri Jémini, fortis róbo-
re. Et erat ei filius vocábu-
lo Saül, eléctus & bonus:

& non erat vir de filiis Israël melior illo. Ab humero & sursum eminebat super omnem populum. Perierant autem asinae Cis patris Saül: & dixit Cis ad Saül filium suum: Tolle tecum unum de pueris, & confurgens vade, & quære asinas. Qui cum transissent per montem Ephraim, & per terram Salisa, & non invenissent, transierunt etiam per terram Salim, & non erant; sed & per terram Jemini, & minime repererunt. * Cum autem venissent in terram Suph, dixit Saül ad puerum qui erat cum eo: Veni, & revertamur, ne forte dimiserit pater meus asinas, & sollicitus sit pro nobis. Qui ait ei: Ecce vir Dei est in civitate hac, vir nobilis; omne quod loquitur, sine ambiguitate venit. Nunc ergo eamus illuc, si forte indicet nobis de via nostra, propter quam venimus.

R. Caro mea, 189.

Leitio ij. v. 14. ad 17.

* **E**T ascenderunt in civitatem. Cumque illi ambularent in medio urbis, apparuit Samuël egradiens obviam eis, ut ascenderet in excelsum. Dominus autem revelaverat auriculam Samuëlis ante unam diem quam veniret Saül, dicens: Hæc ipsa hora, quæ nunc est, cras mittam virum ad te de terra Benjamin, & unges cum ducem super popu-

lum meum Israël, & salvabit populum meum de manu Philistinorum; quia respexi populum meum; venit enim clamor eorum ad me. Cumque aspexisset Samuël Saulem, Dominus dixit ei: Ecce vir, quem dixeram tibi; iste dominabitur populo meo.

R. Amen, amen, 190.

Ex Homilia octogesima secunda sancti Joannis Chrysostomi in Matthæum.

Edit. Bened. Leitio iij.

QUOT sunt qui modò dicunt, Vellem Christi videre formam, typum, vestimenta, calceamenta videre? Ecce illum vides, ipsum tangis, ipsum comedis. Et tu quidem vestimenta videre cupis: ipse verò seipsum tibi dat, non videndum modò, sed tangendum, comedendum, intus accipiendum..... Quantà ergo puritate oporteret eum esse qui hoc fruitur sacrificio! quantò radiis solariis puriorem esse oporteret manum illam, quæ hanc carnem secat, os quod spiritali replètur igne, linguam tremendo sanguine tinctam! Cógita quantum adeptus sis honorem, quàm fruáris mensa. Quod Angeli tremunt videntes, nec sine metu respicere audent, ob fulgórem inde manantem, eo nos alimur, huic commiscemur, factique sumus Christi unum corpus & una caro.... Ne

Itaque segnes simus tantâ dignâti caritate & honore. Unusque nobis sit dolor, si hoc spirituâli alimento privemur. Non sunt humanæ virtutis hæc opera. Is, qui tunc in illa cœna hæc confecit, & nunc etiam operatur. Nos ministrorum habemus ordinem; qui verò illa sanctificat & transmutat, ipse est. Nullus ergo Judas adsit, nullus avârus: si quis discipulus non est, recedat: non recipit hæc mensa eos qui tales non sunt.

R. Quicumque, 190.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino.

Sess. 13. can. 7.

SI quis dixerit, non licere sacram Eucharistiam in sacrario reservari, sed statim post consecrationem altariâbus necessariò distribuendam, aut non licere ut illa ad infirmos honorificè deferatur; anathema sit.

AD VESPERAS. *Omnia ut in I. Vesperis Festi, exceptâ Oratione.*

ORATIO. Orémus.

DEus, qui nos per divini Sacramenti corporis & sanguinis tui veneranda commercia unius summæ divinitatis participes effecisti; præsta, quæsumus, ut sicut tuam cognoscimus veritatem, sic eam dignis moribus assequamur; Qui vivis & regnas cum Deo Patre.

COMPLETORIUM, ut in

die, 194. Oratio, Deus, qui nos, supra, & Veritas, sub una conclusione.

FERIA QUINTA.

O C T A V A

SS. EUCHARISTIÆ.

DUPLEX-MAJUS.

Omnia ut in die, exceptis quæ sequuntur.

Psalmi de Feria, & sic in toto Officio.

IN I. NOCTURNO.

De libro primo Regum.

Lectio j. c. 9. 18. ad 22.

ACCÉSSIT Saül ad Samuëlem in médio portæ, & ait: Indica, oro, mihi, ubi est domus Vidéntis. Et respondit Samuël Saûli, dicens: Ego sum Videns. Ascende ante me in excelsum, ut comedatis mecum hodie, & dimittam te manè: & omnia quæ sunt in corde tuo, indicabo tibi: & de asinis quas nudiustertius perdidisti, ne sollicitus sis, quia inventæ sunt. Et cujus erunt optima quæque Israël, nonne tibi, & omni domui patris tui? Respondens autem Saül, ait: Numquid non filius Jémini ego sum de minima tribu Israël, & cognatio mea novissima inter omnes familias de tribu Bénjamin? quare ergo locutus es mihi sermonem istum? Assumens itaque Samuël Saûlem & puerum ejus, introduxit eos in tri-

clínium, & dedit eis locum in cápite eórum qui fuerant invitati.

Rz. Immolábit, 183.

Lectio ij.

c. 9. 24. *ad fin.* & c. 10. 1.

ET comédit Saül cum Samuèle in die illa. Et descendérunt de excélsso in ópidum, & locútus est cum Saule in solário; strávitque Saül in solário, & dormívit. Cúmque manè surrexissent, & jam elucésceret, vocávit Samuël Saulem in solário, dicens: Surge, & dimittam te. Et surrexit Saül; egressisque sunt ambo, ipse videlicet, & Samuël. Cúmque descenderent in extrémá parte civitátis, Samuël dixit ad Saül: Dic patero ut antecédát nos, & tránsseat: tu autem subsiste paulisper, ut índicem tibi verbum Dómini. Tulit autem Samuël lenticulam olei, & effúdit super caput ejus, & deosculátus est eum, & ait: Ecce, unxit te Dóminus super hereditátem suam in príncipem, & liberábis pópulum suum de manibus inimicórum ejus, qui in circuitu ejus sunt.

Rz. Appáruit, 183.

Lectio iij. v. 17. ad 24.

ET convocávit Samuël pópulum ad Dóminum in Maspha; & ait ad filios Israël: Hæc dicit Dñs Deus Israël: Ego eduxi Israël de Ægypto, & erui vos de manu Ægyptiórum, & de ma-

nu ómnium regum qui affligébant vos. Vos autem hodie projecístis Deum vestrum, qui solus salvávit vos de univérſis malis & tribulatióibus vestris; & dixístis: Nequáquam; sed regem constitue super nos. Nunc ergo státe coram Dómino per tribus vestras, & per familias. Et applicuit Samuël omnes tribus Israël, & cécidit fors tribûs Bénjamin. Et applicuit tribum Bénjamin, & cognatiónes ejus, & cécidit cognatio Metri, & pervénit usque ad Saül filium Cis. Quæsiérunt ergo eum, & non est invéntus. Et consuluerunt post hæc Dóminum, utrúmnam ventúrus esset illuc. Responditque Dóminus: Ecce absconditus est domi. Cucurrerunt itaque, & tulérunt eum inde; stetitque in médio pópuli, & áltior fuit univérſo pópulo, ab húmero & sursum. Et ait Samuël ad omnem pópulum: Certè vidétis quem elégit Dóminus, quóniam non sit similis illi in omni pópulo. Et clamávit omnis pópulus; & ait: Vivat Rex.

Rz. Respéxit, 184.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Cyrilli Jerosolymitani.

Cateches. mystagog. 4.

Lectio iv.

Ipsa beati Pauli doctrína abunde sufficere vidétur, ut certam vobis de divinis

his fidem faciat, qui-
gni reddituri, concor-
ut ita dicam, & con-
nei Christi facti estis.
nim modò clamabat,
in nocte quâ trade-
Dóminus noster Jesus
us, accipiens panem,
ias agens fregit, &
discipulis suis, dicens:
pite, & manducate;
est corpus meum.]
piens calicem, & grá-
ens, dixit: [Accipi-
bíte; hic est sanguis
] Cum igitur ipse de-
nuntiáverit ac dí-
: [Hoc est corpus
;] quis audébit dein-
nigere? & cum idem
un asseveránter dixe-
-hic est sanguis meus;]
nquam dubitáverit,
ut non esse ejus san-
n.

itigábant Judæi, 186.

o v. n. 2. & 3.

uam olim in vinum
nvértit in Cana Ga-
quod habet quam-
um sanguine propin-
m: & eum parum
n existimábimus, cui
us quòd vinum in
nem transmútárit?
núptias, quibus cor-
opulántur, vocátus,
opiniómem ómnium
cit miráculum; &
ultò magis sic eum
& sanguinem suum
a nobis donasse per-
firmiter habébimus,
cum omni certitúdi-

ne tanquam corpus ipsius
& sanguinem sumamus?
Nam in spécie panis dat
nobis corpus, & in spécie
vini dat nobis sanguinem;
ut cum sumpseris, gultes
corpus & sanguinem Chri-
sti, factus ejusdem corpo-
ris & sanguinis particeps. Sic
enim efficimur Christiferi,
hoc est, Christum in cor-
poribus nostris ferentes,
cum corpus ejus & sangui-
nem in membra nostra re-
cipimus. Sic secundum beá-
tum Petrum, divínæ natú-
ræ consortes reddimur.

R. Cœnantibus discipu-
lis, *suprà*, 186.

Lectio vj. n. 6. & 9.

Quamóbrem ne tan-
quam nudis & com-
münibus eleméntis, pani &
vino Eucharísticis atténde.
Sunt enim corpus & san-
guis Christi, secundum Dó-
mini asseveratiómem. Nam
etiámsi áliud tibi suggerat
sensus, fides tamen te cer-
tum & firmum efficiat. Ne
júdices rem ex gustu; sed
ex fide citra ullam dubita-
tiómem certus esto, te cor-
poris & sanguinis Christi
dono dignátum fuisse: ist-
hæc edóctus, & certíssimâ
imbútus fide, quod qui vi-
détur panis, panis non est,
tamétsi gustu sensibilis sit,
sed corpus Christi; & quod
vidétur vinum, vinum non
est, etiámsi ita gústui vi-
deátur, sed sanguis Christi.

R. Accípiens Jesus, 187.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Leitio vij. c. 6. 56. ad 59.

In illo tempore; Dixit Jesus turbis Judæorum: Caro mea verè est cibus, & sanguis meus verè est potus. Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, in me manet, & ego in illo. Et reliqua.

Homilia sancti Cyrilli Alexandrini.

Lib. 4. in Joan. ad 5. 57. capitis 6.

QUis manducat (inquit) carnem meam, & bibit sanguinem meum, in me manet, & ego in illo.] Sicut enim si quis liquefactæ ceræ aliam ceram infuderit, alteram cum altera per totum commisceat necesse est: sic qui carnem & sanguinem Domini recipit, cum ipso ita conjungitur, ut Christus in ipso, & ipse in Christo inveniatur. Simile quodam modo apud Matthæum compéries. [Simile est (inquit) regnum cælorum fermento, quod acceptum abscondit mulier in farinæ satis tribus.] Sicut parum, ut Paulus ait, fermenti totam massam fermentat; sic minima Eulogia totum hominem in se ipsam attrahit, & suâ gratiâ replet: & hoc modo in nobis Christus manet, & nos in Christo.

Æ. Caro mea, 189.

Leitio viij.

Nos verò, si vitam æternam consequi volumus, si largitorem immortalitatis habere in nobis desideramus, ad recipiendam Eulogiam libenter concurremus: caveamusque ne loco laquei damnosâ religionem diabolus prætendat. Rectè, inquit, dicis: scriptum tamen esse non ignoramus, judicium sibi comedere atque bibere illum, qui de pane comedit, & decalice bibit indignè: Ego igitur probo meipsum, & indignum invenio. Quando igitur, quisquis hæc dicis, dignus eris? Quando Christo teipsum siltis? Nam si peccando indignus es, & peccare non desinis, (quis enim delicta intelligit? secundum Psalmistam) expers omnino eris vivificæ hujus sanctificationis.

Æ. Amen, amen, 190.

Leitio ix.

QUare pias, quæso, cogitationes suscipias, studiosè sanctæque vivas, atque ita Eulogiæ particeps fias; quæ (mihi crede) non mortem solum, verum etiâ morbos omnes depellit. Sedat enim, cum in nobis maneat Christus, sævientem membrorum nostrorum legem; pietatem corroborat; perturbationes animi extinguit; ægròtos curat; collisos redintegrat; & sicut pastor bonus qui

animam suam pro óvibus
pósuit, ab omni nos érigit
casu.

R. Quicumque, 190.

AD LAUDES, *Canticum*
ut in die Festi.

ORATIO. Orémus.

DEUS, qui nos per divi-
ni Sacraménti córporis
& sanguinis tui veneranda
commércia unius summæ
divinitátis participes effe-
cisti; præsta, quæsumus,
ut sicut tuam cognóscimus
veritatem, sic eam dignis
móribus assequámur; Qui
vivis.

AD PRIMAM, *Oratio*,
Deus, qui nos, *suprà*, &
Dómine Deus omnípo-
tens, *sub uno* Per Dómi-
num.

C A N O N.

Ex Concílio Tridentino.

Seff. 13. can. 2.

SI quis negáverit mirábi-
lem illam & singularem
conversionem totius sub-
stántiæ panis in corpus, &
totius substántiæ vini in
sanguiné, manéntibus dun-
taxat speciébibus panis & vi-
ni; quam quidem conver-
sionem Cathólica Ecclésia
apertíssimè Transsubstantia-
tionem appellat; anáthema
sit.

AD VESPERAS, *Oratio*,
Deus, qui nos, *suprà*.

COMPLETORIUM, *ut in*
die, 194.

Oratio, Deus, qui nos,
& Véritas, *sub una conclu-*
sione.

FERIA SEXTA.

Officium ut in Psalterio.

Delibro primo Regum.

Lectio j. c. 12. 1. ad 5.

DIXIT SÁMUËL ad uni-
vèrsam Israël : Ecce
audivi vocem vestrá
juxta ómnia quæ locúti estis
ad me, & constitui super
vos regem. Et nunc rex grá-
ditur ante vos : ego autem
sénui, & incánui ; porró
filii mei vobíscum sunt : ita-
que conversátus coram vo-
bis ab adolescéntia mea us-
que ad hanc diem, ecce
præstò sum. Loquimini de
me coram Dómino, & co-
ram Christo ejus, utrúm
bovem cuiúsquam túlerim,
aut ásinú ; si quémpiam ca-
lumniátus sum, si oppréssi
áliquem, si de manu cu-
júsquam munus accépi : &
contémnam illud hódie,
restituámque vobis. Et di-
xérunt : Non es calumniá-
tus nos, neque opprésisti,
neque tulisti de manu ali-
cujus quíppiam. Dixitque
ad eos : Testis est Dóminus
advèrsum vos, & testis
Christus ejus in die hac,
quia non invenéritis in ma-
nu mea quíppiam. Et di-
xérunt : Testis.

R. Diléctus, 174.

Lectio ij. v. 13. ad 17.

ET ait SÁMUËL ad popu-
lum : Nunc ergo præstò
est rex vester quem elegi-
stis & prístis : ecce dedit

vobis Dóminus regem. Si timuéritis Dóminum, & serviéritis ei, & audieritis vocem ejus, & non exasperavéritis ós Dómini; éritis & vos, & rex qui ímperat vobis, sequéntes Dóminú Deum vestrum. Si autem non audieritis vocem Dómini, sed exasperavéritis sermónes ejus, erit manus Dómini super vos, & super patres vestros. Sed & nunc state, & vidéte rem istam grandem quam facturus est Dóminus in conspéctu vestro. Numquid non messis tritici est hódie? invocábo Dóminum, & dabit voces & plúvias; & sciétiis, & vidébítiis quia grande malum fecéritis vobis in conspéctu Dómini, peténtes super vos regem.

R. Dixit Sámuël, 175.

Lectio iij. v. 18. ad 24.

ET clamávit Sámuël ad Dóminum, & dedit Dóminus voces & plúvias in illa die. Et tímuit omnis pópulus nimis Dóminum & Samuélem; & dixit univérsus pópulus ad Samuélem: Ora pro servis tuis ad Dóminum Deum tuum, ut non moriámur: addidimus enim univérſis peccátiſ nostris malum, ut peterémus nobis regem. Dixit autem Sámuël ad pópulum: Nolíte timére, vos fecístis univérſum malum hoc; verúm tamen nolíte recédere à tergo Dómini, sed ser-

víte Dómino in omni de vestro. Et nolíte de náre post vana, quæ próderunt vobis, ne éruent vos, quia vana sūt. Et non derelínquet Dóminus pópulum suum, prater nomen suum magnum quia jurávit Dóminus fíre vos sibi pópulum. Autem à me hoc peccát in Dóminum, ut cessórare pro vobis, & doc vos viam bonam & rectam: Igitur tíméte Dóminum & serviéte ei in veritaté, ex toto corde vestro.

R. Si in toto corde, 1

Oratio Dominica prae-
dentis.

C A N O N.

Ex Concílio Narbonén

An. 1609. cap. 32.

Invigilent Párochi súgrem, & paráti se per sint, ne per illórum gligéntiam, aut párvuli ne Baptísimo, aut adúltis Sacraméntis Pœniténtiæ Communiónis, & Extrén Unctiúnis moriántur. Imos sápius vísitent & cōsoléntur, ac de salúte á mæ móneant.

S A B B A T O.

¶ *Hodie & aliis Sabbatis usque ad Adventum, Officium de B. Maria Sabbato, xcvi. nisi occurrat Festum Semiduplex & præ, vel dies intra Octavam, aut fieri debeat aliqua Feria privilegiata.*

De libro primo Regum.

Lectio j.

c. 13. 1. ad 4.

Filius unius anni erat Saül, cum regnare coepisset: duobus autem annis regnavit super Israël. Et elegit sibi Saül tria milia de Israël: & erant cum Saül duo milia in Machmas, & in monte Bethel: mille autem cum Jónatha in Gábaa Bénjamin: porrò ceterum populum remisit unumquemque in tabernacula sua. Et percussit Jónathas stationem Philisthinorum quæ erat in Gábaa. Quod cum audissent Philisthiim, Saül cecinit buccinam in omni terra, dicens: Audiant Hebræi. Et universus Israël audivit hujusmodi famam: Percussit Saül stationem Philisthinorum; & erexit se Israël adversus Philisthiim. Clamavit ergo populus post Saül in Gálgala.

Si fiat de Sabbato, R. R. R. sumentur ex Feria III. intra Hebdomadam I. post Pentecosten, supra, 176.

Lectio ij. v. 5. ad 8.

ET Philisthiim congregati sunt ad præliandum contra Israël, triginta milia currum, & sex milia equitum, & reliquum vulgus, sicut arena quæ est in litore maris plurima. Et ascendentes castrametati sunt in Machmas ad Orientem

Béthaven. Quod cum vidissent viri Israël se in arcto positos (afflictus enim erat populus) absconderunt se in speluncis, & in abditis, in petris quoque, & in antris, & in cisternis. Hebræi autem transierunt Jordánem in terram Gad & Gálaad. Cumque adhuc esset Saül in Gálgala, universus populus perterritus est, qui sequebatur eum. Et expectavit septem diebus juxta placitum Samuélis, & non venit Samuël in Gálgala, dilapsusque est populus ab eo.

Lectio iij. v. 9. ad 14.

Ait ergo Saül: Afferte mihi holocaustum, & pacifica: & obtulit holocaustum. Cumque complisset offerens holocaustum, ecce Samuël veniebat; & egressus est Saül obviam ei ut salutaret eum. Locutusque est ad eum Samuël: Quid fecisti? Respondit Saül: Quia vidi quod populus dilaberetur à me, & tu non véneras juxta placitos dies, porrò Philisthiim congregati fuerant in Machmas, dixi: Nunc descendent Philisthiim ad me in Gálgala, & faciem Domini non placavi. Necessitate compulsus, obtuli holocaustum. Dixitque Samuël ad Saül: Stultè egisti, nec custodisti mandata Domini Dei tui, quæ præcepit tibi. Quod si non fecisses, jam nunc præpa-

ráffet Dóminus regnum tuū super Israël in sempiternum, sed nequáquam regnum tuum ultrà confurget. Quasívit Dóminus sibi virum juxta cor suum; & præcepit ei Dóminus ut esset dux super populū suum, eo quòd non serváveris quæ præcepit Dóminus.

C A N O N.

Ex Concilio Narbonénsi.

An. 1609. can. 33.

PER seipſos Párochi Sacraménta ministrent, & múnera atque officia suarum Ecclesiárum præstent; neque ab ipsis etiam secundáriis, nisi justâ causâ detécti, fieri aut ministrári permittant.

AD VESPERAS, ut in Psalterio, 144.

Ad Magnificat, Ant. 4. E. Multo melior est obediéntia, quàm stultórum vici-timæ, qui nesciunt quid faciunt mali. Eccle. 4. 17.

Oratio, Protéctor. infra post Antiphonam ad Benedictus.

Deinde fit Commemoratio de Cruce, ut habetur in Psalterio, post Vesperas Sabbati, 148.

DOMINICA III.

post Pentecosten.

Officium de Psalterio.
[Et sic in ceteris Domini-
cis, usque ad Adventum.]

IN I. NOCTURNO.

De libro primo Regum.

Lectio j.

c. 13. 15. & 16.

SURRÉXIT SÁMUËL, & ascendit de Gálgalis in Gábaa BÉNjamin. Et reliqui populi ascenderunt post Saül obviam populo, qui expugnábant eos venientes de Gálgala in Gábaa in colle BÉNjamin. Et recensuit Saül populum, qui inventi fuerant cum eo quasi sexcentos viros. E Saül & Jónathas filius ejus populusque qui inventi fuerat cum eis, erat in Gábaa BÉNjamin: porro Philisthiim consederant in Machmas.

R. Diléctus à Dómino Deo suo SÁMUËL Prophét Dómini, renovávit impérium; in lege Dómini congregationem judicávit. * Et cognitus est in verbis sui fidélis, quia vidit Deum lucis. Eccle. 46. 16. 17. 18. ¶ Fuit gratus Deo; & erat potens in verbis, & in opéribus suis. Añ. 7. 20. 22. * Et cognitus est.

Lectio ij. c. 14. 6. ad 12.

DIXIT autem Jónathas adolescéntem armigerum suum: Veni, transéamus ad stationem incircúcisórum horum, si fortí faciat Dóminus pro nobis; quia non est Dómino difficile salváre vel in multis, vel in paucis. Dixitque ei armiger

suus : Fac omnia
acent animo tuo :
quod cupis , & ero
ibicumque volueris.
Jonathas : Ecce nos
ius ad viros istos.
e apparuerimus eis ,
r locuti fuerint ad
ranete donec venia-
vos ; stemus in loco
nec ascendamus ad
autem dixerint ; As-
ad nos : ascendamus ;
adidit eos Dominus
ibus nostris : hoc erit
ignum. Apparuit igi-
rque stationi Philis-
ti : dixeruntque Philis-
ti . En Hebraei egrediun-
cavernis in quibus
diti fuerant . Et lo-
unt viri de statione
atham , & ad armi-
eius , dixeruntque :
lite ad nos , & osten-
vobis rem . Et ait
as ad armigerum suum :
lamus , sequere me ;
t enim Dominus eos
nus Israel .

Dixit Samuel ad uni-
i Israel : Nolite de-
post vana quæ non
unt vobis ; & non
quet Dominus po-
suum . Quod * Si
eraveritis in malitia ,
tis . 1. Reg. 12. 21.
5. ¶ Nescitis quò-
ervi estis ejus cui obe-
sive peccati ad mor-
sive obeditionis ad
am . Rom. 6. 16. * Si
eraveritis .

ars Æstiva.

Lectiones.

v. 13. ad 17.

Ascendit autem Jonathas
manibus & pedibus rep-
tans , & armiger ejus post
eum . Itaque alii cadebant
ante Jonatham , alios armi-
ger ejus interficiebat sequens
eum . Et facta est plaga pri-
ma , quæ percussit Jonathas
& armiger ejus , quasi vi-
ginti virorum , in media
parte jugeri , quam par-
boum in die arare consu-
vit . Et factum est miracu-
lum in castris , per agros :
sed & omnis populus stationis
eorum , qui ierant ad
prædandum , obstupuit , &
conturbata est terra ; & ac-
cidit quasi miraculum a Deo .
Et respexerunt speculatores
Saul qui erant in Gaba Ben-
jamin , & ecce multitudo
prostrata , & huc illucque
diffugiens . Et ait Saul po-
pulo qui erat cum eo : Re-
quirite , & videte , quis
abierit ex nobis . Cumque
requisissent , repertum est
non adesse Jonatham , &
armigerum ejus .

¶ Si in toto corde vestro
revertimini ad Dominum ,
* Auferte deos alienos de
medio vestri , & præparate
corda vestra Domino , &
† Servite ei soli . 1. Reg. 7.
3. ¶ Scriptum est : Domi-
num Deum tuum adorabis ,
& illi soli servies . Matt. 4.
10. * Auferte . Glória . † Ser-
vite .

K

IN II. NOCTURNO.

Ex libro sancti Augustini
Episcopi, de Civitate Dei.

Lib. 16. cap. 43. §. 2.

Lectio iv.

DEfuncto Mōyse, pōpulum rexit Iesus Nave, & in terram promissionis introduxit, eamque pōpulo divisit. Ab his duobus mirabilibus dūcibus bella etiā prosperrimē ac mirabiliter gesta sunt, Deo contestante non tam propter mērita Hebræi pōpuli, quā propter peccata eārum quæ debellabantur gentium, illas eis provenisse victōrias.

¶ Deus plebis Israël elegit patres nostros: post hæc dedit Iudices: exinde postularunt Regem; & * Dedit illis Saül virum de tribu Benjamin. *Act.* 13. 17. 20. 21. ¶ Dixerunt majores natu Israël Samuēli: Constitue nobis regem ut iudicet nos. 1. *Reg.* 8: 5. * Dedit.

Lectio v.

Post istos duces, Iudices fuerunt, jam in terra promissionis pōpulo collocato: ut inciperet interim reddi Abraham primam promissionis de gente una, id est, Hebræa, & terra Chanaan: nondum de omnibus gentibus & toto orbe terrarum; quod Christi adventus in carne, & non veteris legis observationes, sed Evangelii fides fuerat impletura. Cujus rei præfiguratio facta

est, quod non Mōyses, qui legem pōpulo acceperat in monte Sina; sed Iesus, cui etiā nomen Deo præcipiente mutatum fuerat, ut Iesus vocaretur, pōpulum in terram promissionis induxit. Temporibus autem Iudicum, sicut se habebant & peccata pōpuli; & misericordia Dei, alternaverunt prospera & adversa bellorum.

¶ Dixit Samuēl ad Saül: Percute Amalec, non parcas ei. Et percussit Saül Agag; & ait Samuēl ad Saül: * Pro eo quod abjecisti sermonem Domini, abiecit te Dominus. 1. *Reg.* 15. 1. 3. 9. 16. 23. ¶ Quicumque totam legem servaverit, offendant autem in uno, factus est omnium reus. *Jac.* 2. 10. * Pro eo.

Lectio vj.

§. 3.

Inde ventum est ad Regum tempora, quorum primus regnavit Saül: quo reprobato, & bellicâ clade prostrato, ejusque stirpe rejectâ ne inde reges orirentur, David successit in regnum, cujus maxime Christus dictus est filius. In quo articulus quidam factus est, & exordium quodammodo juventutis pōpuli Dei: cujus generis quædam velut adolescentia ducebatur ab ipso Abraham usque ad hunc David. Neque enim frustra Matthæus Evangelista sic generationes comme-

avit, ut hoc primum
vallum quatuordecim
erationibus commendâ-
ab Abraham scilicet us-
ad David.

2. Numquid vult Dômi-
holocausta & victimas,
non potius ut obediatur
i Dômini? * Mélior est
n obediëntia quàm victi-
. 1. *Reg.* 15. 22. *ψ.* Qui
manserit in lege, factor
ris; hic beatus in facto
erit. *Jac.* 1. 25. * Mé-
est. Glória. * Mélior

III. NOCTURNO.
tio sancti Evangelii se-
cundum Lucam.

Lectio vij. c. 15. 1. ad 10.
illo tempore; Erant
appropinquantes Jesu pu-
ricani & peccatores, ut au-
rent illum. Et murmurá-
nt Pharisei & Scribæ, di-
tes: Quia hic peccató-
recipit, & manducat
n illis. Et reliqua.

omília sancti Gregórii
Papæ.

mil. 34. in Evang. hab.
Dom. 3. post Pent. post
init.

Onsiderandum nobis
est, fratres mei, cur
minus plus de convérsis
catóribus, quàm de stân-
is justis, in cœlo gati-
n esse fateatur. Unde
? nisi quòd ipsi per quo-
inum experimentum nó-
us, quia plerumque hi
nullis se oppressos pec-
orum molibus sciunt,

stant quidem in via justitiæ,
nulla illicita perpetrant, sed
tamen ad cœlestem patriam
anxiè non anhelant; tan-
tòque sibi in rebus licitis
usum præbent, quantò se
perpetrâsse nulla illicita me-
minérunt. Et plerumque pi-
gri rémanent ad exercenda
bona præcipua; quia valde
sibi securi sunt, quòd nulla
commiserint mala graviora.

2. Erant appropinquan-
tes Jesu publicani & pecca-
tores; & murmurábant Pha-
risei & Scribæ, dicentes:
quia Hic * Peccatores reci-
pit, & manducat cum illis.
Luc. 15. 1. 2. *ψ.* Misericors
& misericors Dôminus, lon-
ganimis & multum miséri-
cors. *Psf.* 102. 8. * Pecca-
tores.

Lectio viij.

AT contrà, nonnunquam
hi qui se aliqua illicita
egisse meminérunt, ex ipso
suo dolore compuncti, inar-
descunt in amorem Dei, se-
scque in magnis virtutibus
exercent, cuncta difficilia
sancti certaminis appetunt;
omnia mundi derelinquunt,
honores fugiunt, acceptis
contuméliis lætântur, fla-
grant desiderio, ad cœle-
stem patriam anhelant; &
quia se errâsse à Deo consi-
derant, damna præcedén-
tia lucris sequéntibus re-
compénfant. Majus ergo de
peccatóre convérso, quàm
de stante justo, gaudium fit
in cœlo; quia & dux in præ-

lio plus eum militem diligit, qui post fugam reversus hostem fortiter premit, quam illum qui nunquam terga præbuit, & numquam aliquid fortiter gessit. Sic agricola illam amplius terram amat, quæ post spinas, uberes fruges profert, quam eam quæ nunquam spinas habuit, & nunquam fertilem messem producit.

32. Quis ex vobis homo qui habet centum oves, si perdidit unam, * Nonne vadit ad ovem quæ perierat? & cum invenerit, imponit in humeros suos gaudens. *Luc. 15. 4-5. ψ. Misericordia Dei super omnem carnem: docet, & erudit quasi pastor gregem suum. Eccli. 18. 12. 13. * Nonne.*

Lectio ix.

Sed inter hæc sciendum est, quia sunt plerique justi in quorum vita tantum est gaudium, ut eis quælibet peccatorum poenitentia præponi nullatenus possit. Nam multi, & nullorum sibi malorum sunt conscii, & tamen in tanti ardoris afflictione se exercent, ac si à peccatis omnibus coangustentur. Cuncta etiam licita respiciunt, ad despectum mundi sublimiter accinguntur, licere sibi nolunt omne quodlibet, bona sibi amputant etiam concessa, conrepmunt visibilia, invisibilibus accenduntur, lamentis gaudent, in cunctis se-

metiplos humiliant; & sicut nonnulli peccata operum, sic ipsi cogitationum peccata deplorant. Quid itaque istos dixerim, nisi justos & poenitentes, qui se & in poenitentia de peccato cogitationis humiliant, & recti semper in opere perseverant?

33. Ego pascam oves meas: * Quod perierat, requiram; & quod abiectum erat, reducam; & † Quod infirmum fuerat, consolidabo. *Ezech. 34. 15. 16. ψ. Veni Filius hominis quærere, & salvum facere quod perierat. Luc. 19. 10. * Quod perierat. Gloria. † Quod infirmum fuerat.*

Te Deum.

[*Et dicitur in omnibus Dominicis usque ad Adventum.*]

Ad Benedictus, Ant. 6. C. Mulier, si perdiderit drachmam unam, quærit diligenter; & cum invenerit, convocat amicas, dicens: Congratulamini mihi, quia inveni drachmam quam perdideram. *Luc. 15. 8. 9.*

ORATIO, Orémus.

Prorector in te sperantium Deus, sine quo nihil est validum, nihil sanctum; multiplica super nos misericordiam tuam: ut, te rectore, te duce, sic transeamus per bona temporalia, ut non amittamus æternam; Per Dominum.

A N O N.

concilio Coloniensi.

36. part. 9. cap. 9.

genter populus ad-
monendus est, cur Fé-

potissimum dies Do-

, qui à temporibus

orum in Ecclesia Dei

celebris fuit, insti-

; nempe ut tum in

venes pariter conve-

nd audiendum ver-

mini, ad audién-

loque sacrum, &

dicandum: brevi-

vacandum Deo so-

ies illa tantum ora-

, hymnis, psalmis,

is spirituales tran-

hoc enim est san-

Sabbatum.

agnificat, Ant. 3. E.

n erit in cœlo super

arore poenitentiam

quàm super nona-

vem justis, qui non

poenitentia. Luc.

o, Protector, supra.

le fit Commemora-

uce, ut habetur in

, post Vesperas

a, 29.

SECUNDA.

ro primo Regum.

j. c. 14. 22. ad 27.

nes Israëlita qui se

bsconderat in mon-

: Ephraim, audién-

d fugissent Phil-

ociaverunt se cum

elio. Et erant cum

Saül quasi decem millia vi-

rorum. Et salvavit Dômi-

nus in die illa Israël. Pugna

autem pervenit usque ad Bé-

thaven. Et viri Israël sociâ-

ti sunt sibi in die illa: adju-

ravit autem Saül populum,

dicens: Maledictus vir qui

comederit panem usque ad

vesperam, donec ulciscar

de inimicis meis. Et non

manducavit universus pó-

pulus panem: omneque ter-

ræ vulgus venit in saltum,

in quo erat mel super fa-

ciem agri. Ingressus est ita-

que populus saltum, & ap-

paruit fluens mel, nullus-

que applicuit manum ad os

suum; timebat enim popu-

lus juramentum. Porro Jó-

nathas non audierat cum ad-

juraret pater ejus populum:

extenditque summitatem

virgæ quam habebat in ma-

nu, & intinxit in favum

mellis; & convertit manum

suam ad os suum, & illu-

minati sunt oculi ejus.

22. Diléctus, 216.

Leitio ij. v. 36. ad 40.

ET dixit Saül: Irruamus

super Philisthæos nocte,

& vastemus eos usque dum

illucescat manè, nec relin-

quamus ex eis virum. Di-

xitque populus: Omne quod

bonum videtur in oculis

tuis, fac. Et ait sacerdos:

Accedamus huc ad Deum.

Et consiluit Saül Dômi-

num: Num persequar Phil-

isthim, si trades eos in

manus Israël? Et non res-

póndit ei in die illa. Dixitque Saül : Applicáte huc univérſos ángulos pópuli : & ſcitóte , & vidéte per quem acciderit peccátum hoc hódie. Vivit Dóminus ſalvátor Iſraël , quia ſi per Jónatham filium meum factum eſt , abſque retractatione moriétur.

R. Dixit Sámuël , 217.

Leſſio iij. v. 41. ad 45.

Et dixit Saül ad Dóminum Deum Iſraël : Dómine Deus Iſraël , da indicium : quid eſt quòd non reſponderis ſervo tuo hódie ? Si in me , aut in Jónatha filio meo eſt iniquitas hæc , da offenſionem : aut ſi hæc iniquitas eſt in pópulo tuo , da ſanctitatem. Et deprehénſus eſt Jónathas & Saül : pópulus autem exiit. Et ait Saül : Mitterite ſortem inter me , & inter Jónatham filium meum : & captus eſt Jónathas. Dixit autem Saül ad Jónatham : Indica mihi quid féceris. Et indicávit ei Jónathas , & ait : Guſtans guſtávi in ſummitate virgæ quæ erat in manu mea , paúlulum mellis , & ecce ego mórrior. Et ait Saül : Hæc fáciat mihi Deus , & hæc addat , quia morte moriérís , Jónatha. Dixitque pópulus ad Saül : Ergóne Jónathas moriétur , qui fecit ſalutem hanc magnam in Iſraël ? hoc nefas eſt : vivit Dóminus , ſi cederet capillus de cápite

ejus in terram , quæ Deo operátus eſt hódie : berávit ergo pópulum , ut non more

R. Si in toto cord

C A N O

Ex Concílio Trideſſ. 24. cap. 1. de

Stáuit ſancta Synodus ut cùm primum vacáverit , ſupplicat preces públicè privè habeántur , atque à loco per civitatem & ſim indicántur : quibus populúſque bono Deo Paſtorem váleat träre.

FERIA TER.

De libro primo R

Leſſio j. c. 15. 16.

Ait Sámuël ad Saül : Sine me , & ego tibi quæ ſit Dóminus ad me. Dixitque ei : Lóquar. ait Sámuël : Nonne , convulus eſſes in óculo caput in tríbubus Iſtaétus es ? unxitque te nunc in regem ſuper & miſit te Dóminus : & ait : Vade , & interpeccatóres Amalec , gnábis contra eos uinternecionem eórum : re ergo non audíſti Dómini , ſed verſus dam es , & fecíſti in óculis Dómini ? Saül ad Samuélem : audivi vocem Dóm

ambulavi in via per quam misit me Dóminus, & adduxi Agag regem Amalec, & Amalec interfeci. Tulit autem de praeda pópulus oves & boves, primitias eórum quæ cæsa sunt, ut immolet Dómino Deo suo in Gál-galis.

R. Deus plebis Israë!, 218.

Lectio ij. v. 22. ad 26.

ET ait Sámuel: Numquid vult Dóminus holocausta & victimas, & non potius ut obediatur voci Dómini? Mélior est enim obediéntia quàm víctima; & auscultare, magis quàm offerre adipem arietum: quóniam quasi peccátum ariolandi est, repugnare: & quasi scelus idololatriæ, nolle acquiescere. Pro eo ergo quòd abiecasti sermonem Dómini, abiecit te Dóminus ac sis rex.

R. Dixit Sámuel, 218.

Lectio iij. v. 27. ad 33.

ET convérsum est Sámuel ut abiret: ille autem apprehéndit summitátem pallii ejus, quæ & scissa est. Et ait ad eum Sámuel: Scindit Dóminus regnum Israë! à te hódie, & trádedit illud próximo tuo melióri te. Porrò Triumphátor in Israë! non parcat, & pœnitú-dine non flectétur: neque enim homo est ut agat pœniténtiam. At ille ait: Peccavi: sed nunc honóra me coram seníoribus pópuli mei, & coram Israë!, & re-

vertere mecum, ut adórem Dóminum Deum tuum. Révêrsus ergo Sámuel secúrus est Saúlem; & adorávit Saúil Dóminum.

R. Numquid vult, 219.

C A N O N.

Ex Concílio Nicæno.

An. 325. *can.* 4.

EPiscopum convenit máximè ab ómnibus qui sunt in provincia Episcopis, ordinári. Si autem hoc difficile fuerit, aut propter instantem necessitátem, aut propter itineris longitudinem; tribus tamen omnimodis in idipsum conveniéntibus, & abséntibus pari modo quoque decernéntibus, & per scripta consentiéntibus, tunc ordinatio celebrétur.

F E R I A   Q U A R T A .

De libro primo Regum.

Lectio j.

c. 15. 35. *ad fin.* & *c.* 16. 1. *ad 5.*

Non vidit Sámuel ultra Saúil usque ad diem mortis suæ: verúmtamen lugébat Sámuel Saúlem, quóniam Dóminum pœnitébat quòd constituisset eum regem super Israë!. Dixitque Dóminus ad Samuélem: Usquequo tu luges Saúil, cum ego projece- rim eum ne regnet super Israë! ? Imple cornu tuum óleo, & veni, ut mittam te ad Isaí Bethlechemítem: providi enim in filiis ejus mihi

regem. Et ait Sâmuël : Quomodo vadam ? aúdiat enim Saül , & interficiet me. Et ait Dóminus : Vitulum de arménto tolles in manu tua , & dices : Ad immolándum Dómino veni. Et vocábis Isái ad victimá , & ego ostendam tibi quid fácias , & unges quemcúmque monstrávero tibi. Fecit ergo Sâmuël sicut locútus est ei Dóminus. Venitque in Bétlehem ; & admirári sunt seniores civitátis occurréntes ei , dixeruntque : Pacificusne est ingressus tuus ? Et ait : Pacificus : ad immolándum Dómino veni ; sanctificámini , & venite mecum ut immolem. Sanctificávit ergo Isái , & filios ejus , & vocávit eos ad sacrificium.

R. Diléctus , 216.

Lectio ii. v. 6. ad 10.

Cumque ingressi essent , vidit Eliab , & ait : Num coram Dómino est christus ejus ? Et dixit Dóminus ad Samuélem : Ne respicias vultum ejus , neque altitudinem staturæ ejus ; quóniam abiéci eum , nec juxta intúitum hóminis ego júdico : homo enim videt ea quæ parent , Dóminus autem intruérur cor. Et vocávit Isái Abinadab , & addúxit eum coram Samuele. Qui dixit : Nec hunc elégit Dóminus. Addúxit autem Isái Samma , de quo ait : Etiam hunc non elégit Dóminus. Addúxit itaque Isái

septem filios suos coram Samuele : & ait Sâmuël ad Isái : Non elégit Dóminus ex istis.

R. Dixit Sâmuël , 217.

Lectio iij. v. 11. ad 14.

Dixitque Sâmuël ad Isái : Numquid jam compléti sunt filii ? Qui répondit : Adhuc réliquus est parvulus , & pascit oves. Et ait Sâmuël ad Isái : Mitte , & adduc eum : nec enim discumbémus priúsqvam huc ille véniat. Misit ergo , & addúxit eum. Erat autem rufus , & pulcher aspéctu , decoráque facie. Et ait Dóminus : Surge , unge eum , ipse est enim. Tulit ergo Sâmuël cornu ólei , & unxit eum in médio fratrum ejus & directus est spiritus Dómini à die illa in David , & deinceps : surgénsque Sâmuël abiit in Ramatha. Spiritus autem Dómini recessit à Saül , & exagitábat eum spiritus nequam à Dómino.

R. Si in toto corde , 217.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino.

Sess. 24. cap. 2. de reform.

Quia Christianæ reipublicæ non minus necessaria est prædicatio Evangelii , quam lectio ; & hoc est præcipuum Episcoporum munus , statuit & decrevit sancta Synodus omnes Episcopos , Archiepiscopos , Primates , & omnes alios Ecclesiarum Prælatos teneri per sapios , si legitime im-

pediti non fuerint, ad prædicandum sanctum Jesu Christi Evangelium.

Leſſio ij.

v. 8. ad 11.

FERIA QUINTA.

Delibro primo Regum.

Leſſio j. c. 17. 1. ad 7.

Congregantes Philisthiim agmina sua in prælium, conveniunt in Socho Judæ: & castrametati sunt inter Socho & Azeca in finibus Domim. Porro Saül & filii Israël congregati venerunt in Vallem terebinti, & direxerunt aciem ad pugnandum contra Philisthiim. Et Philisthiim stabant super montem ex parte hac, & Israël supra montem ex altera parte: vallisque erat inter eos. Et egressus est vir spiritus de castris Philisthinorum, nomine Goliath, de Geth, altitudinis sex cubitorum & palmi: & cassis zrea super caput ejus, & lorica squamata induebatur: porro pondus lorice ejus, quinque millia siclorum æris erat: & ocreas zreas habebat in cruribus; & clypeus æreus regēbat humeros ejus: hastile autem haste ejus erat quasi liciatorium texentium, ipsum autem ferrum haste ejus sexcentos siclos habebat ferri: & armiger ejus antecēdebat eum.

R. Deus plebis Israël, 218.

Stanſque clamabat adversum phalāngas Israël, & dicebat eis: Quare venistis parati ad prælium? Numquid ego non sum Philisthæus, & vos servi Saül? Eligite ex vobis virum, & descendat ad singulare certamen: Si quiverit pugnare mecum, & percusserit me, erimus vobis servi: si autem ego prævalero, & percussero eum, vos servi eritis, & serviētis nobis. Et aiebat Philisthæus: Ego exprobravi agminibus Israël hodie: Date mihi virum, & incat mecum singulare certamen. Audiens autem Saül, & omnes Israël, sermones Philisthæi hujuscemodi, stupēbant, & metuēbant nimis.

R. Dixit Sāmuēl, *suprà* 218.

Leſſio iij.

v. 32. ad 37.

ET dixit David: Ego servus tuus vadam, & pugnabo adversus Philisthæum. Et ait Saül ad David: Non vales resistere Philisthæo isti, nec pugnare adversus eum; quia puer es, hic autem vir bellator est ab adolescentia sua. Dixitque David ad Saül: Pascēbat servus tuus patris sui gregem, & veniebat leo, vel ursus, & tollēbat arietem de medio gregis; & persequēbar

eos, & percutiebam, eruebámque de ore eorum: & illi confurgebant adversum me, & apprehendebam mentum eorum, & suffocabam, interficiebámque eos. Nam & leónem, & ursum interfeci ego servus tuus: erit igitur & Philistæus hic incircumcísus, quasi unus ex eis. Nunc vadam, & auferam opprobrium pópuli; quóniam quis est iste Philisthæus incircumcísus; qui ausus est maledicere exercítui Dei vivéntis? Et ait David: Dóminus qui eripuit me de manu leónis, & de manu ursi, ipse me liberábit de manu Philisthæi huius. Dixit autem Saül ad David: Vade, & Dóminus tecum sit.

R. Numquid vult, 219.

C A N O N.

Ex Concílio Tridentino.

Sess. 6. cap. 1. de reform.

CAthedralibus Ecclesiis quibuscúmque... præfectos mōner... sancta Synodus, ut attendentes sibi & univérso gregi... vigilant... & ministeriū suū impleant: implere autem illud se nequáquam posse sciant, si greges sibi commissos mercenariórum more deserant, atque óvium suarum, quarum sanguis de eorum est manibus à suprémō iudice requirendus, custodiæ minime incumbant.

F E R I A S E X T A.

De libro primo Regum.

Leñio j. c. 17. 40. ad 41

Tulit David báculo suum, quem semper habebat in manibus: & elegit sibi quinque limpidissimos lapides de torrente, & misit eos in peram pastorem quam habebat secum, & fundam manu tulit; & processit adversus Philisthæum. Ibat autem Philisthæus incédens, & appropinquans adversum David, & armiger ejus antecum. Cúmque inspexisset Philisthæus, & vidisset David, despexit eum: erat enim adolescens rufus, & pulcher aspectu. Et dixit Philisthæus ad David: Numquid ego canis sum, quòtu venis ad me cum báculo? Et maledixit Philisthæus David in diis suis: dixitque ad David: Veni ad me, & dabo carnes tuas volatilibus cœli, & bestiis terræ. Dixit autem David ad Philisthæum: Tu venis ad me cum gladio, & hasta, & clypeo: ego autem venio ad te in nomine Dómini exercituum, Dei agmínis Israël.

R. Diléctus, 216.

Leñio ij. v. 48. ad 52.

Cum ergo surrexisset Philisthæus, & veniret, & appropinquaret contra David, festinavit David, &

cucúrrit ad pugnam ex adverso Philisthæi. Et misit manum suam in peram, tulitque unum lapidem, & fundâ jecit, & circumducens percussit Philisthæum in fronte: & infixus est lapis in fronte ejus, & cecidit in faciem suam super terram. Prævaluitque David adversum Philisthæum in funda & lapide, percussimque Philisthæum interfecit. Cumque gladium non haberet in manu David, cucúrrit, & sterit super Philisthæum, & tulit gladium ejus, & eduxit eum de vagina sua; & interfecit eum, præciditque caput ejus. Videntes autem Philisthiim, quod mortuus esset fortissimus eorum, fugerunt. Et consurgentes viri Israël & Juda vociferati sunt, & persecuti sunt Philisthæos usque dum venissent in vallem, & usque ad portas Accaron.

R. Dixit Sámuel, 217.

Lectio iij. c. 18. 6. ad 12.

Porro cum reverteretur percussio Philisthæo David, egressæ sunt mulieres de universis urbibus Israël, cantantes, chorosque ducentes in occursum Saül regis, in tympanis lætitiæ, & in sistris. Et præcinébant mulieres ludentes, atque dicentes: Percussit Saül mille, & David decem millia. Iratus est autem Saül nimis, & displicuit in oculis ejus sermo iste, dixitque: Dederunt

David decem millia, & mihi mille dederunt; quid ei superest, nisi solum regnū? Non rectis ergo oculis Saül aspiciēbat David à die illa, & deinceps. Post diem autem alteram invasit spiritus Dei malus Saül, & prophetabat in medio domus suæ: David autem psallēbat manu suâ, sicut per singulos dies: tenebaturque Saül lanceam, & misit eam, putans quod configere posset David cum pariete: & declinavit David à facie ejus secundo. Et tenuit Saül David, eo quod Dominus esset cum eo, & à se recessisset.

R. Si in toto corde, 217.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino. *Sess. 22. cap. 1. de reform.*

SI quæ ex his (quæ à sacris Canonibus sancta sunt de Clericorum vita) in defuerudinem abuisse compérent Episcopi; ea quamprimum in usum revocari, & ab omnibus accuratè custodiri studeant; non obstantibus consuetudinibus quibuscumque, ne subditorum neglectæ emendationis ipsi condignas, Deo vindice, pœnas persolvant.

S A B B A T O.

De libro primo Regum.

Lectio j. c. 26. 6. ad 11.

At David ad Achimelech Hethæum, & Abisail filium Sárviæ, fratrem Joab, dicens: Quis

descēndet mecum ad Saūl in castra? Dixitque Abisai: Ego descēdam tecum. Venerunt ergo David & Abisai ad pōpulum nocte, & invenerunt Saūl jacētem & dormiētem in tentōrio, & hastam fixam in terra ad caput ejus; Abner autem & pōpulum dormiētes in circūitu ejus. Dixitque Abisai ad David: Conclūsit Deus inimicum tuum hōdie in manus tuas: nunc ergo perfōdiam eum lanceā in terra, femel, & secūndō opus nōn erit. Et dixit David ad Abisai: Ne interficias eum; quis enim extēdet manum suam in christum Dōmini, & innocens erit? Et dixit David: Vivit Dōminus: quia nisi Dōminus percūserit eum, aut dies ejus vēnerit ut moriātur, aut in prælium descēdens perierit; propitius sit mihi Dōminus ne extēdam manum meam in christum Dōmini. Nunc igitur tolle hastam quæ est ad caput ejus, & scyphum aquæ, & abeamus.

Si fiat de Sabbato, RRR.

*sumuntur ex II. Nocturno
Dominicae praecedentis.*

Lectio ij. v. 12. ad 16.

TUlit igitur David haf-
tam, & ſcyphū aquæ,
qui erat ad caput Saül, &
abiérunt: & non erat quif-
quam qui vidéret, & intel-
ligeret, & evigilaret; ſed
omnes dormiebant, quia
ſopor Dómini irrúerat ſuper

cos. Cumque transisset David ex adverso, & stetit in vertice montis de longè, & esset grande intervallum inter eos, clamavit David ad populum, & ad Abner filium Ner, dicens: Nonne respondetis, Abner? Et respondens Abner, ait: Quis es tu qui clamas, & inquietas regem? Et ait David ad Abner: Numquid non vir tu es? & quis alius similis tui in Israël? quare ergo non custodisti dominum tuum regem? ingressus est enim unus de turba ut interficeret regem dominum tuum. Non est bonum hoc quod fecisti: vivit Dominus, quoniam filii mortis estis vos, qui non custodistis dominum vestrum, christum Domini: nunc ergo vide ubi sit hasta regis, & ubi sis scyphus aquæ, qui erat ad caput ejus.

Lectio iij. v. 17. ad 21.

Cognovit autem Saul
vocem David, & dixit:
Numquid vox hæc tua, fili
mi David? Et ait David:
Vox mea, domine mi rex.
Et ait: Quam ob causam
dominus meus persequitur
servum suum? Quid feci?
aut quod est malum in manu
mea? Nunc ergo audi, oro,
domine mi rex, verba servi
tui: Si Dominus incitat te
adversum me, odoretur sa-
crificium; si autem filii ho-

minum, maledicti sunt in conspectu Domini; qui eiecunt me hodie, ut non habitem in hereditate Domini, dicentes: Vade, servi diis alienis: & nunc non effundatur sanguis meus in terram coram Domino; quia egressus est rex Israël, ut quærat pulicem unum, sicut persequitur perdix in montibus. Et ait Saül: Pecavi: revertere, fili mi David; nequâquam enim ultra tibi malefaciam, eò quod pretiosa fuerit anima mea in oculis tuis hodie: apparet enim quod stultè egerim, & ignorâverim multa nimis.

C A N O N.

Ex Concilio Viennensi
Œcumenico.

*An. 1312. & Clement. lib.
5. tit. 7. cap. 2.*

Archiepiscopo per quævis loca exempta suæ provinciæ faciënti transitorium, aut ad ea forsitan declinanti, ut crucem ante se liberè portari faciat, benedicat populo, divîna Officia... etiâ in pontificalibus celebret... præsentis constitutionis seriè duximus concedendum.

Ad Magnificat, Ant. 2. D.*
David in sua misericordia consecutus est sedem regni in sæcula. 1. *Mach. 2. 57.*

Oratio, Da nobis, infrâ ad Landes.

Commemoratio de Cruce.

DOMINICA IV.
post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber secundus
Regum.

Lectio j. c. 1. 1. ad 4.

Factum est, postquam mortuus est Saül, ut David reverteretur à cæde Amalec, & maneret in Siceleg duos dies. In die autem tertia apparuit homo veniens de castris Saül veste conscissâ, & pulvere conspersus caput: & ut venit ad David, cecidit super faciem suam, & adoravit. Dixitque ad eum David: Unde venis? Qui ait ad eum: De castris Israël fugi. Et dixit ad eum David: Quod est verbum quod factum est? indica mihi. Qui ait: Fugit populus ex prælio, & multi corruentes è populo mortui sunt: sed & Saül & Jonathan filius ejus interierunt.

Rz. Amoro Saül, suscitavit Deus David regem, cui testimonium perhibens, dixit: * Inveni David virum secundum cor meum. *Act. 13. 22. Ps.* Inveni David servum meum, oleo sancto meo unxi eum. *Pf. 88. 21.*
* Inveni.

Lectio ij. v. 5. ad 10.

Dixitque David ad adolescentem qui nuntiabat ei: Unde scis quia mortuus est Saül, & Jonathan filius ejus? Et ait adoles-

habebant, effuderunt. At non ita generosus ac magnanimus iste David: sed & viventem inimicum observavit, & illo defuncto, benevolentiam quam erga illum gesserat, filiis exhibuit. Quid illius mensa sanctius, quam cingebant filii hostis; hostis, inquam, occidere conari? Quid illo convivio spiritualius, in quo tam multa abundabant benedictiones? Angeli potius quam hominis convocantis erat. Siquidem inimici filios amplecti & amare, & illius filium, qui toties ipsum tentasset e medio tollere, atque id moliens excelsisset e vita, id facit ut in illum chorum referatur.

R. Appropinquaverunt dies David ut moreretur; praecepitque Salomoni, dicens: * Observa custodias Domini Dei tui, ut ambules in viis ejus, ut custodias praecepta ejus. 3. Reg. 2. 1. 3. ψ. Non auditores legis justi sunt apud Deum, sed factores legis justificabuntur. Rom. 2. 13. * Observa. Glória. * Observa.

IN III. NOCTURNO.
Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vij. c. 5. 1. ad 11.

IN illo tempore; Cum turbæ irruerent in Jesum, ut audirent verbum Dei; & ipse stabat secus stagnum Genézareth. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrósii Episcopi.

Expos. Evang. sec. Luc. lib. 4. §. 68.

UBI Dominus multis impertivit varia genera sanitarum, nec tempore, nec loco coepit ab studio sanandi turba cohiberi. Vesper incubuit, sequebantur: stagnum occurrit, urgebant. Et ideo ascendit in Petri navim. Hæc est illa navis quæ adhuc secundum Matthæum fluctuat, secundum Lucam repletur piscibus; ut & principia Ecclesiæ fluctuantis, & posteriora exuberantis agnoscas; pisces enim sunt, qui hanc navigant vitam. Ibi adhuc discipulis Christus dormit, hic præcipit. Dormit enim trepidis, perfectis vigilat.

R. Cum turbæ irruerent in Jesum, ut audirent verbum Dei; ascendens in navim quæ erat Simónis, * Sedens docebat de navicula turbas. Luc. 5. 1. 3. ψ. Sapientia in capite turbarum clāmitat: Convertimini ad correptionem meam; en ostendam vobis verba mea Prov. 1. 21. 23. * Sedens

Lectio vij. §. 70. 71.

NON turbatur hæc navis in qua prudentia navigat, abest perfidia, fide spirat. Quemadmodum enim turbari poterat, cui præerat is, in quo Ecclesiæ fu

naméntum est? Illic ergo turbatio, ubi módica fides: hic securitas, ubi perfectâ diléctio. Dénique etsi aliis imperátur ut laxent rétia sua; soli tamen Petro dicitur: [Duc in altum,] hoc est, in profundum disputatiónum. Quid enim tam altum, quam altitudinem divitiarum vidére, scire Dei Filium, & professiónem divinæ generatiónis assumere? Quam licet mens non queat humana plenæ ratiónis investigatiónem comprehendere; fidei tamen plenitudo compléctitur.

R. Ut cessávit Jesus loqui, dixit ad Simónem: Duc in altum, & * Laxáte rétia vestra in capturam. *Luc. 5. 4. ψ.* Ecce ego mittam piscatóres multos, dicit Dóminus; & piscabúntur filios Israël. *Jer. 16. 16.* * Laxáte.

Lectio ix.

NAm etsi non licet mihi scire quemádmódum natus sit; non licet tamen nescire quód natus sit. Sériem generatiónis ignóro, sed autoritatem generatiónis agnósko. Non interfui-mus cum à Patre Dei Filius nascerétur; sed interfui-mus cum à Patre Dei Filius dicerétur. Si Deo non crédimus, cui crédimus? Omnia enim quæ crédimus, vel visu crédimus, vel auditu: visus sæpe fallitur, auditus in fide est.

R. Simon dixit Jesu: Præ-

céptor, per totam noctem laborantes, nihil cépimus: in verbo autem tuo laxábo rete. Cum hoc fecissent * Concluserunt piscium multitudinem copiosam. *Luc. 5. 5. 6. ψ.* Ipsi viderunt ópera Dómini, & mirabilia ejus in profundo. *Psf. 106. 24.* * Concluserunt. Glória. * Concluserunt.

Ad Benedictus, Ant. 8. G.* Rumpebátur rete eórum: & annuérunt sóciis qui erant in alia navi, ut venirent. Et venérunt, & impleverunt ambas navículas, ita ut penè mergeréntur. *Luc. 5. 6. 7.*

ORATIO. Orémus.

DA nobis, quæsumus, Dómine, ut & mundi cursus pacífico nobis tuo ordine dirigátur, & Ecclesiæ tuæ tranquillâ devotiónelætétur; Per Dóminum.

C A N O N.

Ex Concílio Mediolanénsi quarto.

An. 1576. part. 3. tit. 1. de Episcopis.

Missæ sacrificium frequentius celebráre studeant Episcopi. Dominicis verò Festisque diébus, ne id præstare omittant, ex Concilii Provinciális primi decreto: hoc verò ipsum facere curent, crebrius in Ecclesiá, quam in privátis Oratoriis.

Ad Magnificat, Ant. 1. D.* Simon Petrus prócidit ad gēnua Jesu, dicens: Exi à

me, quia homo peccator sum, Domine: stupor enim circumdederat eum, & omnes qui cum illo erant, in captura piscium quam ceperant. *Luc. 5. 8. 9.*

Commemoratio de Cruce,
28.

FERIA SECUNDA.

De libro secundo Regum.

Lectio j. c. 2. 1. ad 4.

Post hæc consuluit David Dominum, dicens: Num ascendam in unam de civitatibus Juda? Et ait Dominus ad eum: Ascende. Dixitque David: Quò ascendam? Et respondit ei. In Hebron. Ascendit ergo David, & dux uxores ejus, Achinoam Jezraelites, & Abigail uxor Nabal Carmeli: sed & viros qui erant cum eo, duxit David singulos cum domo sua; & manserunt in oppidis Hebron. Veneruntque viri Juda, & unxerunt ibi David, ut regnaret super domum Juda.

R. Amoto Saul, 229.

Lectio ij. v. 4. ad 7.

ET nuntiatum est David, quòd viri Jabes Galaad sepelissent Saul. Misit ergo David nuntios ad viros Jabes Galaad, dixitque ad eos: Benedicti vos à Domino, qui fecistis misericordiam hanc cum domino vestro Saul, & sepelistis eum.

Et nunc redit dem Domi-
diam, & ve-
ego reddam
quòd fecistis
Confortentu-
tra, & esto-
ditis; licet
sit dominus
men me un-
in regem sit

R. Quasi

Lectio iij.

Aber aut princeps tulit Isboet & circumdus-
stra; regem
super Galaad
suri, & super
per Ephraim
jamin, & su-
versum. Qua-
rum erat I
Saul, cum re-
super Israël;
nis regnavit
domus Juda
vid. Et fuit
quos comme-
vid, impera-
super domum
annorum, &

R. Hæc di-

C A I

Ex Concilio

Sess. 24. cap

Provincia
sicubi om-
moderandis
rigendis excé-
versus comp-
que ex faci-
permis ren-

FERIA TERTIA.

De libro secundo Regum.

Lectio j. c. 3. 6. ad 11.

CUM esset prælium inter domum Saül & domum David, Abner filius Ner regébat domum Saül. Fúerat autem Saüli concubína, nómine Respha, filia Aia. Dixitque Isbofeth ad Abner: Quare ingressus es ad concubiná patris mei? Qui irátus nimis propter verba Isbofeth, ait: Numquid caput canis ego sum advérsus Judam hódie, qui fécerim misericórdiam super domum Saül patris tui, & super fratres & próximos ejus, & non trádidi te in manus David, & tu requisisti in me quod argúeres pro muliere hódie? Hæc faciat Deus Abner, & hæc addat ei, nisi quómodo jurávit Dóminus David, sic faciam cum eo, ut transferátur regnum de domo Saül, & elevétur thronus David super Israel, & super Judam à Dan usque Bersabée. Et non pótuit respondere ei quidquam, quia metuébat illum.

R. Quare maledícit, 231.

Lectio ij. v. 12. ad 16.

MISIT ergo Abner nuntios ad David pro se, dicéntes: Cujus est terra? Et ut loqueréntur: Fac mecum amicitias & erit manus

mea tecum, & redúcā ad te univérsus Israël. Qui ait: Optimè; ego faciā tecū amicitias; sed unam rem peto à te, dicens: Non vidébis faciē meam ántequam addúxeris Michol filiam Saül; & sic vénies, & vidébis me. Misit autem David nuntios ad Isbofeth filium Saül, dicens: Redde uxórem meam Michol, quam despóndi mihi centum præpúciis Philístiim. Misit ergo Isbofeth, & tulit eam à viro suo Pháltiél, filio Laïs.

R. Dixit David, 231.

Lectio iij. v. 17. ad 21.

SERMÓNEM quoque intulit Abner ad seniôres Israël, dicens: Tam heri quàm núñstertius quærebátis David ut regnâret super vos: núñc ergo facite; quóniam Dóminus locútus est ad David, dicens: In manu servi mei David salvábo pópulum meum Israël de manu Philístiim, & ómnium inimicórum ejus. Locútus est autem Abner étiam ad Bénjamin. Et ábiit ut loquerétur ad David in Hebron ómnia quæ placérent Israël, & univérso Bénjamin. Venítque ad David in Hebron cum viginti viris: & fecit David Abner, & viris ejus qui vénerant cum eo, convívium. Et dixit Abner ad David: Surgam, ut cóngregem ad te dóminum meum regem omnem Israël, & incam te-

cum fœdus, & imperes omnibus, sicut desiderat anima tua.

R. Appropinquaverunt,
232.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino.

Seff. 24. cap. 2. de reform.

Metropolitani, quolibet saltē triennio post Octavā Paschæ Resurrectionis Domini nostri Jesu Christi, seu alio commodiori tempore, pro more provinciæ non prætermittant Synodū in provincia sua cōgere; quō Episcopi omnes, & alii, qui de jure, vel consuetudine interesse debent (exceptis iis, quibus cum imminenti periculo transfretandum esset,) convenire omnino teneantur. Synodi Diocessanæ quotannis celebrantur.

FERIA QUARTA.

De libro secundo Regum.

Lectio j. c. 4. §. ad 8.

Veniētes filii Remmon Berothitæ, Rechab & Báana, ingressi sunt fervente die domum Isboeth, qui dormiebat super stratum suum meridie: & ostiaria domus purgans triticum, obdormivit. Ingressi sunt: utrum domum latenter, assumētes spicas tritici, & percussērunt eum in inguine

Rechab & Báana & fugerunt. Cūgressi fuissent dormiebat super in conclavi, & interfecerunt eum tōque capite ejus: per viam deserti: & attulerunt citharam ad David: & dixeruntque ad eum: ecce caput Isboeth inimici tui, qui animam tuam; & minus domino irationem hodie de semine ejus.

R. Amoro Sati
Lectio ij. v.

Respondens David Rechab fratri ejus, filiis Berothitæ, dixit: Vivit Dominus animam meam dignistia, quoniam annuntiaverat nuntiavit: Mortuus qui putabat se nuntiare, tenuit eum in Siceleg: tenebat mercedem nuntio: quanto cum homines interfecerunt virum in domo sua, si suum, non querentem ejus de manu & auferam vos. Præcepit itaque ris suis, & iussit eos: præcedentes & pedes eorum dēderunt eos super

in Hebron : caput autem Isboseth tulerunt , & sepe-
lierunt in sepulcro Abner
in Hebron.

¶ Quasi adeps , 230.

Leitio iij. c. 5. 1. ad. 7.

ET venerunt universæ
tribus Israël ad David
in Hebron , dicentes : Ecce
nos , os tuum , & caro tua
sumus : sed & heri & nu-
dius tertius cum esset Saül
rex super nos , tu eras edu-
cens & reducens Israël ; di-
xit autem Dominus ad te :
Tu pascis populum meum
Israël , & tu eris dux super
Israël. Venerunt quoque &
seniores Israël ad regem in
Hebron , & percussit cum
eis rex David foedus in He-
bron coram Domino ; un-
xeruntque David in regem
super Israël. Filius triginta
annorum erat David , cum
regnare coepisset , & qua-
draginta annis regnavit. In
Hebron regnavit super Ju-
dam septem annis , & sex
mensibus : in Jerúsalem au-
tem regnavit triginta tribus
annis super omnem Israël
& Judam. Et abiit rex , &
omnes viri qui erant cum
eo , in Jerúsalem ad Jebu-
saum habitatorem terræ :
dictumque est David ab eis :
Non ingredieris huc , nisi
abstuleris cæcos & claudos ,
dicentes : Non ingreditur
David huc. Cepit autem
David arcem Sion : hæc est
Civitas David.

¶ , Hæc dicit , 230.

C A N O N.

Ex Concilio Narbonensi.

An 1609. cap. 27.

ECclésiastice Episcopi visi-
tent moderato comitatu,
ne subditos nimis sumpti-
bus opprimant ; eosque
secum assumant , quos pro-
batæ fidei & doctrinæ nô-
verint , & quorum integra
fama iis ad quos proficif-
cantur , exemplo esse possit.
Abusus , si qui irrepserint ,
tollant ; modos statuunt qui-
bus in posterum vitari pos-
sint.

FERIA QUINTA.

De libro secundo Regum.

Leitio j. c. 6. 1. ad 5.

Congregavit rursum
David omnes elec-
tos ex Israël triginta
millia. Surrexitque David ,
& abiit , & universus popu-
lus qui erat cum eo de vi-
ris Juda , ut adducerent ar-
cam Dei , super quam in-
vocatum est nomen Domi-
ni exercituum , sedentis in
Chérubim super eam. Et
imposuerunt arcam Dei su-
per plaustrum novum : tu-
leruntque eam de domo
Abinadab , qui erat in Gá-
baa : Oza autem & Ahio
filii Abinadab , minabant
plaustrum novum. Cumque
tulissent eam de domo Abi-
nadab , qui erat in Gábaa ,
custodiens arcam Dei Ahio
præcedebat arcam. David
autem , & omnis Israël lu-

Párochis piè prudentérque
servári studeant.

S A B B A T O.

Delibro secúndo Regum.

Leñtio j. c. 11. 1. ad 5.

FActum est vertente anno, eo tempore quo solent reges ad bella procédere, misit David Joab, & servos suos cum eo, & universum Israël; & vastaverunt filios Ammon, & obsederunt Rabba; David autem remansit in Jérusalem. Dum hæc agerentur, accidit ut surgeret David de strato suo post meridiem, & deambularet in solario domus regis; viditque mulierem se lavantem, ex adverso super solarium suum: erat autem mulier pulchra valde. Misit ergo rex, & requisivit quæ esset mulier. Nuntiatumque est ei quod ipsa esset Bethsabée filia Eliam, uxor Uriæ Hethæi. Missis itaque David nuntiis, tulit eam: quæ cum ingressa esset ad illum, dormivit cum ea; statimque sanctificata est ab immunditia sua: & reversa est in domum suam concepto fortu; mittensque nuntiavit David, & ait: Concepi.

Si fiat de Sabbato, R. R. R. sumuntur ex II. Nocturno Dominica præcedentis.

Leñtio ij. v. 6. ad 11.

Misit autem David ad Joab, dicens: Mitte ad me Uriam Hethæum,

Misitque Joab Uriam ad David. Et venit Urias ad David; quæsitque David quàm rectè ageret Joab, & populus, & quomodo administraretur bellum. Et dixit David ad Uriam: Vade in domum tuam, & lava pedes tuos. Et egressus est Urias de domo regis, secutusque est cum cibus regius. Dormivit autem Urias ante portam domus regis cum aliis servis domini sui, & non descendit ad domum suam. Nuntiatumque est David à dicentibus: Non ivit Urias in domum suam. Et ait David ad Uriam: Numquid de via venisti? quare non descendisti in domum tuam? Et ait Urias ad David: Arca Dei, & Israël, & Juda habitant in papilionibus; & dominus meus Joab, & servi domini mei super faciem terræ manent; & ego ingrediar domum meam ut comedam, & bibam, & dormiam cum uxore mea? per salutem tuam, & per salutem animæ tuæ non faciam rem hanc.

Leñtio iij. v. 12. ad 17.

Ait ergo David ad Uriam: Mane hic etiam hodie, & cras dimittam te. Mansit Urias in Jérusalem in die illa & altera: & vocavit eum David ut comederet coram se & biberet, & inebriavit eum: qui egressus vespere, dormivit in strato suo cum servis domini sui, &

& in domum suam non descendit. Factum est ergo manè, & scripsit David epistolam ad Joab, misitque per manum Uriæ, scribens in epistola: Pônite Uriam ex adverso belli, ubi fortissimum est prælium; & derelinquite eum, ut percussus intéreat. Igitur cum Joab obsidérét urbem, pösuit Uriam in loco ubi sciébat viros esse fortissimos. Egressique viri de civitate, bellabant adversum Joab, & ceciderunt de populo servorum David; & mortuus est étiam Urias Hethæus.

C A N O N.

Ex Concilio Arelaténsi.

Ant. 813. can. 17.

NOverint (Episcopi) sibi curam populorum & pauperum in protegendis úsdem ac defendendis impösitam. Ideoque dum conspiciunt júdices ac poténtes pauperum oppressores existere, prius eos sacerdotáli admonitióne redarguant, & si contempserint emendári, eorum insoléntia regis auribus intimetur; ut quos sacerdotális admonitio non flectit ad justitiam, regalís potéstas ab improbitate coérceat.

Ad Magníficat, Ant. 5. F. Dóminus purgávit peccata David, & exaltávit in ætérnum cornu ejus: & dedit illi testaméntum regni, &

Pars Æstiva.

sedem glóriæ in Israël. *Ecli. 47. 13.*

Oratio, Deus, cui acceptum est, *infra in Laudibus.*

DOMINICA V.

post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

De libro secúndo Regum.

Lectio j.

c. 11. 26. ad fin. & c. 12. 1. ad 4.

AUdivit uxor Uriæ, quod mortuus esset Urias vir suus, & planxit eum. Transacto autem luctu, misit David, & introduxit eam in domum suam, & facta est ei uxor, peperitque ei filium: & displicuit verbum hoc quod fécerat David coram Dómino. Misit ergo Dóminus Nathan ad David: qui cum venisset ad eum, dixit ei: Duo viri erant in civitate una, unus dives, & alter pauper: dives habébat oves, & boves plúrimos valde; pauper autem nihil habébat omnino præter ovem unam parvulam, quam émerat, & nutrierat, & quæ crevérat apud eum cum filiis ejus simul, de pane illius cómedens, & de cálice ejus bibens, & in sinu illius dormiens, eratque illi sicut filia. Cum autem peregrinus quidam venisset ad divitem, parcens ille sumere de ovibus, & de bobus suis, ut

L

exhiberet convivium peregrino illi qui venerat ad se, tulit ovem viri pauperis, & præparavit cibos homini qui venerat ad se.

R. Amóto Saül, 292.

Lectio ij. c. 12. §. ad 8.

IRátus autem indignatione David adversus hominem illum nimis, dixit ad Nathan: Vivit Dominus, quoniam filius mortis est vir qui fecit hoc: ovem reddet in quadruplum, eo quod fecerit verbum istud, & non pepercerit. Dixit autem Nathan ad David: Tu es ille vir: hæc dicit Dominus Deus Israël: Ego unxi te in regem super Israël, & ego erui te de manu Saül, & dedi tibi domum domini tui, & uxores domini tui in sinu tuo, dedique tibi domum Israël & Juda; & si parva sunt ista, adjiciam tibi multo majora.

R. Quasi adeps, 230.

Lectio iij. v. 9. ad 14.

QUare ergo contempsisti verbum Domini, ut faceres malum in conspectu meo? Uriam Hethæum percussisti gladio, & uxorem illius accepisti in uxorem tibi, & interfecisti eum gladio filiorum Ammon: quamobrem non recedet gladius de domo tua usque in sempiternum, eo quod despexeris me, & tuleris uxorem Uriæ Hethæi, ut esset uxor tua, Itaque

hæc dicit Dominus: Ecce, ego suscitabo super te malum de domo tua, & tollam uxores tuas in oculis tuis, & dabo proximo tuo, & dormiet cum uxoribus tuis in oculis solis hujus. Tu enim fecisti abscondite; ego autem faciam verbum istud in conspectu omnis Israël, & in conspectu solis.

R. Hæc dicit, 230.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro sancti Ambrósii
Episcopi, de Apología
Prophætæ David.

Apolog. 1. cap. 2. §. 5.

Lectio iv.

UNusquisque nostrum per singulas horas quâ multa delinquit, & tamen unusquisque de plebe peccatum suum consistendum non putat. Ille rex tantus ac potens ne exiguo quidem momento manere penes se delicti passus est conscientiam: sed præmaturâ confessione atque immenso dolore, reddidit peccatum suum Domino. Quem mihi nunc facile repérias honoratum ac divitem, qui si arguatur alicujus culpæ reus, non molèstè ferat? At ille régis clarus império, tot divinis probatus oraculis, cum à privato homine corripèretur, quod graviter deliquisset, non indignatus infremuit, sed confessus ingemuit culpæ dolore.

R. Quare maledixit, 231.

v. §. 5. 6.

lique Dóminum do-
r íntimi movit affé-
ut Nathan diceret :
niam pœnituit te , &
ius trāstulit peccá-
um.] Matúritas íta-
niæ , profúdam re-
isse pœniténtiam de-
t , quæ tanti erróris
um traduxerit. Alii
es cum à sacerdoti-
ripiuntur , peccátum
ngravant , dum ne-
úpiunt aut defénde-
que eórum lapsus est
, ubi sperátur corré-
sancti autem Dómini
nsummare pium cer-
géliunt , & currere
a salutis , sícubi fortè
ines corrúerint natú-
gis fragilitate , quàm
idi libidine , acrióres
rrendum resurgunt ,
s estímulo majóra re-
es certamina ; ut non
nullum attulisse æsti-
lapsus impedimén-
sed étiam velocitátis
iva cumulássc.

Dixit David , 231.

o vj. c. 4. §. 15.

cávit David , quod so-
it reges : sed pœni-
n gessit , flevit , ingé-
quod non solent re-
conféssus est culpam ,
ávit indulgéntiam ,
stratus deplorávit æ-
m , jejunávit , orávit ,
lónis suæ testimó-
n perpétua sécula vul-
lóre transmísit. Quod

erubescunt facere privati,
rex non erubuit confiteri.
Qui tenentur legibus , au-
dent suum negare peccá-
tum , dedignantur rogare
indulgéntiam , quam peté-
bat qui nullis legibus tene-
batur humanis. Quod pec-
cávit , conditionis est ; quod
supplicávit , correctiónis.
Lapsus communis , sed spe-
cialis conféssio. Culpam íta-
que incidisse , naturæ est ;
diluísse , virtutis.

R. Appropinquaverunt ,
232.

IN III. NOCTURNO.
Lectio sancti Evangelii se-
cundum Matthæum.

Lectio vij. c. 5. 20. ad 24.

IN illo tempore ; Dixit Je-
sus discipulis suis : Dico
vobis , quia nisi abundave-
rit iustitia vestra plusquam
Scribárum & Phariseórum ,
non intrábitis in regnum
cœlórum. Et reliqua.

Homília sancti Joánnis
Chrysóstomi.

Hom. 16. in Matth.

CARITAS est omniú mater
bonórum , certa discipu-
lórum nota , quæ ómnia no-
stra contémet. Jure ergo ra-
dices & fontes inimicitia
quæ illam pessumdat , cum
vehementia multa Christus
ámputat & tollit. Nihil enim
ita curat Deus , ut nos mú-
tuis vínculis colligári. Ideo
& per seípsum & per disci-
pulos suos , tam in novo
quàm in veteri testaménto ,
multo hoc præcéptum sex-

mone commendat, & vehemens vindex est eorum qui hoc despiciunt. Etenim nihil ita malitiam omnem inducit & fundat, ut caritatis remotio. .... Sic Caïn fratricida factus est, sic Esaü, sic fratres Josephi; sic innúmera exorta sunt mala, avulsâ caritate.

℞. Audistis quia dictum est antiquis: Non occides: * Ego autem dico vobis quia omnis qui irascitur fratri suo, reuserit iudicio. *Matt. 5. 21. 22. ʒ. Locutus est Dominus ad Moysen: Loquere ad omnem cœtum filiorum Israël: Non stabis contra sanguinem proximi tui. Levit. 19. 2. 16. * Ego autem dico vobis quia omnis qui irascitur fratri suo, reus erit iudicio.*

Lectio viij.

NEquè in supradictis gradum sistit, sed alia plura adhibet, quæ ostendit quantum ejus habeat rationem. Nam cum per concilium, per iudicium & per gehennam ignis comminatus esset, alia adjecit præcedentibus consona, nempe: [Si offers munus tuum ad altare, & ibi recordatus fueris quia frater tuus habet aliquid adversum te, relinque munus tuum ante altare, & vade prius reconciliari fratri tuo; & tunc veniens, offer munus tuum.] O bonitatem, ô benignitatem, quæ omnem sermone

nem superat! Quid enim hisce verbis mansuetius fingi possit? Interrumpatur, inquit, cultus meus, ut caritas tua maneat. Nam verè sacrificium est reconciliatio cum fratre. Ideo non dixit: Postquam obruleris, vel, Antequam offeras; sed ipso munere præsentante, & jam sacrificio incipiente, mittit eum, ut se cum fratre reconciliet; nec sublato jacente munere, nec antequam munus attulerit, sed illo in medio jacente jubet illuc accurrere.

℞. Si offers munus tuum ad altare, & ibi recordatus fueris quia frater tuus habet aliquid adversum te; relinque ibi munus tuum ante altare, & * Vade prius reconciliari fratri tuo. *Matt. 5. 23. 24. ʒ. Misericordiam volui, & non sacrificium; & scientiam Dei, plusquam holocausta. Osee 6. 6. * Vade.*

Lectio ix.

CUr ergo sic jubet id agere, & qua de causa? unum quidem, ut jam dixi, ut ostendat se caritatem magis facere, & illam esse putare maximum omnium sacrificium, seque sine caritate sacrificium non admittere; secundum autem ut reconciliationis inevitabilem necessitatem afferat. Nam qui iussus est non prius offerre quam reconcilietur, etiam si non ex amore pro-

saltem ne sacrificium
fectum maneat, pro-
t ad offensum fra-
ut inimicitiam sol-
leoque omnia emphá-
xpréssit verbis, ter-
um excitansque. Cum
t enim: [Relinque
tuum,] non ibi
it, sed subjúnxit,
: altare;] & post-
ex loco in horrorem
am conjecit, [Et
] nec tantum dixit:
;] sed adjúnxit,
; & tunc veniens,
nuntius tuum:] per
omnia declarans hanc
n non admittere eos
micitias mutuò exér-

C A N O N.

Ex Concilio Mediolanénsi
quarto.

*An. 1576. part. 3. tit. 1.
de Episcopis.*

D Omínicis Festisque dié-
bus, ne Episcopi Ec-
clésiæ desint, nisi infirmita-
te impediti, ad Concílii
Aurelianénsis præscriptum;
atque aliis item diebus, quò
frequentius per alias quoti-
dianas pastorális sollicitúdi-
nis occupatiónes licébit.

Ad Magnificat, Ant. 8. G.*
Nisi abundáverit iustitia ve-
stra plusquam Scribárum &
Pharisæorum, non intrábi-
tis in regnum cælórum.
Matt. 5. 20.

Relinque próximo no-
: * Et tunc † De-
ti tibi peccáta sol-
.*Eccli. 28. 2. 7.*
eniens offeres munus
Matt. 5. 24. * Et
glória. † Deprecánti.
enedíctus, *Ant. 8. G.**
obis: Qui dixerit fra-
Raca; reus erit con-
Qui autem dixerit,
reus erit gehénnæ
Matt. 5. 22.

Orémus.
s, cui acceptum est
crificium reconcilia-
:era fratrum: præ-
æsumus, ut véniam
rú nostrórum, quam
re tuum accedentes
us, omnes acceptá-
juriarum oblivióne
tur; Per Dóminum.

FERIA SECUNDA.

De libro secúndo Regum.

Lectio j. c. 12. 13. ad 17.

D Ixit David ad Nathan:
Peccávi Dómino. Di-
xitque Nathan ad Da-
vid: Dóminus quoque trán-
stulit peccátum tuum; non
moriéris: verúm tamen, quò-
niam blasphemáre fecísti
inimícos Dómini, propter
verbum hoc, filius qui na-
tus est tibi, morte morié-
tur. Et revérsus est Nathan
in domum suam. Percússit
quoque Dóminus párvulum
quem pepéreat uxor Uriæ
David, & desperátus est.
Deprecátusque est David
Dóminum pro párvulo; &
jejunávit David jejúnio, &
ingréssus seorsum, jacuít

246 *Feriâ III. Hebdom. Dom. V. post Pentecost.*

super terram. Venérunt autem seniores domûs ejus, cogéntes eum ut surgeret de terra: qui noluit, nec comédit cum eis cibum.

R. Amóto Saül, 229.

Lectio ij. v. 18. ad 20.

Accidit autem diē séptimâ ut inoreretur infans: timueruntque servi David nuntiâre ei quod mortuus esset parvulus; dixerunt enim: Ecce cum parvulus adhuc viveret, loquebâmur ad eum, & non audiébat vocē nostram; quanto magis, si dixerimus, Mortuus est puer, se affliget? Cum ergo David vidisset servos suos mussitantes, intelléxit quod mortuus esset infântulus; dixitque ad servos suos: Num mortuus est puer? Qui responderunt ei: Mortuus est. Surrexit ergo David de terra; & lotus undusque est: cumque mutasset vestem, ingressus est domum Dómini, & adoravit; & venit in domum suam, petivitque ut pōnerent ei panem, & comédit.

R. Quasi adeps, 230.

Lectio iij. v. 21. ad 25.

Dixerunt autem ei servi sui: Quis est sermo quem fecisti? propter infântem, cum adhuc viveret, jejunasti & flebas; mortuo autem pûero, surrexisti, & comedisti panem. Qui ait: Propter infântem, dum adhuc viveret, jejunavi & flevi; dicebam enim: Quis

scit si forrè donet eum mihi Dóminus, & vivat infans? Nunc autem quia mortuus est, quare jejūnem? Numquid pótero revócâre eum amplius? ego vadam magis ad eum; ille verò non revertetur ad me. Et consolatus est David Bethsabée uxorem suam, ingressusque ad eam dormivit cum ea; quæ genuit filium, & vocavit nomen ejus Sálomon, & Dóminus diléxit eum. Misitque in manu Nathan Prophétæ, & vocavit nomen ejus, Amábilis Dómino, eò quod diligeret eum Dóminus.

R. Hæc dicit, 230.

CANON.

Ex Concilio Narbonénsi.

An. 1609. cap. 26.

CAnónicas Horas distinguât & atténrè, si non cum choro, apud se recitent Episcopi statim horis, quas præveniéndò pótius quàm tardándò persolvere debent.

FERIA TERTIA.

De libro secúndo Regum.

Lectio j. c. 13. 23. ad 25.

Factum est post tempus biénii, ut tonderentur oves Absalom in Baálhasor, quæ est juxta Ephraim: & vocavit Absalom omnes filios regis, venitque ad regem, & ait ad eum: Ecce tondentur oves servi tui; véniat, oro, rex

rvis suis ad servum
Dixitque rex ad Ab-
Noli, fili mi, noli
ut veniamus omnes,
timemus te. Cum autem
eum, & noluisset
redire ei.

quare maledicit, 231.

ij. v. 26. ad 29.

it Absalom: Si non
venire, veniat, ob-
nobiscum saltem
frater meus. Dixit-
eum rex: Non est
ut vadat tecum. Coe-
ue Absalom eum, &
cum eo Amnon, &
os filios regis. Fece-
Absalom convivium
convivium regis. Præ-
autem Absalom pue-
dicens: Observare
nulentus fuerit Am-
o, & dixero vobis:
e eum, & interfici-
te timere; ego enim
præcipio vobis: ro-
ti, & estote viri
Fecerunt ergo pue-
om adversum Am-
icut præceperat eis
n. Surgentesque om-
regis, ascenderunt
mulas suas, & fu-

ixit David, 231.

ij. v. 30. ad 34.

que adhuc perge-
it in itinere, fama
ad David, dicens:
Absalom omnes fi-
is, & non remansit
ultem unus. Surrexit
ex, & scidit vesti-

menta sua, & cecidit super
terram: & omnes servi il-
lius qui assistebant ei, sci-
derunt vestimenta sua. Res-
pondens autem Jonadab fi-
lius Sémmaa fratris David,
dixit: Ne æstimet dominus
meus rex, quod omnes pue-
ri filii regis occisi sint; Am-
non solus mortuus est, quon-
iam in ore Absalom erat
positus ex die quâ oppressit
Thamar sororem ejus: nunc
ergo ne ponat dominus
meus rex super cor suum
verbum istud, dicens: Om-
nes filii regis occisi sunt;
quoniam Amnon solus mor-
tuus est. Fugit autem Absa-
lom.

xx. Appropinquaverunt,
232.

C A N O N.

Ex Concilio Lateranensi
tértio Œcumenico.

Ann. 1179. cap. 8.

NULLA Ecclesiastica mi-
nistéria, seu etiam be-
neficia, vel Ecclesiæ, ali-
cui tribuantur, seu promit-
tantur antequam vacent; ne
desiderare quis mortem pró-
ximi videatur, in cujus lo-
cum & beneficium se cre-
diderit successurum.

FERIA QUARTA.

De libro secundo Regum.

Lectio j. c. 14. 4. ad 7.

CUM ingressa fuisset
mulier Thecúitis ad
regem, cecidit coram
eo super terram, & adorá-

248 *Ferid IV. Hebdom. Dom. V. post Pentecost.*

vit, & dixit: Serva me, rex. Et ait ad eam rex: Quid causæ habes? Quæ respōdit: Heu! mulier vidua ego sum, mortuus est enim vir meus; & ancillæ tuæ erant duo filii, qui rixati sunt adversum se in agro, nullusque erat qui eos prohibere posset, & percussit alter alterum, & interfecit eum. Et ecce confurgens universa cognatio adversum ancillam tuam, dicit: Trade eum qui percussit fratrem suum, ut occidamus eum pro anima fratris sui quem interfecit, & deleamus heredem; & quærunt extinguere scintillam meam quæ relicta est, ut non supersit viro meo nomen, & reliquæ super terram.

Æ. Amoto Saül, 229.

Lectio ij. v. 10. ad 14.

ET ait rex: Qui contraxerit tibi, adduc eum ad me, & ultra non addet ut tangat te. Quæ ait: Recordetur rex Domini Dei sui, ut non multiplicentur proximi sanguinis ad ulciscendum, & nequâquam interficiant filium meum. Qui ait: Vivit Dominus, quia non cadet de capillis filii tui super terram. Dixit ergo mulier: Loquatur ancilla tua ad dominum meum regem, verbum. Et ait: Loquere. Dixitque mulier: Quare cogitasti huiusmodi rem contra populum Dei, & locutus est rex ver-

bum istud, ut peccet, & non reducat ejectionem suam? Omnes morimur, & quasi aquæ dilabimur in terram, quæ non revertuntur; nec vult Deus perire animam, sed retrahat cogitans ne penitus pereat qui abjectus est.

Æ. Quasi adeps, 230.

Lectio iij. v. 19. ad 24.

ET ait rex: Numquid manus Joab tecum est in omnibus istis? Respondit mulier, & ait: Per salutem animæ tuæ, domine mi rex, nec ad sinistram, nec ad dexteram est, ex omnibus his quæ locutus est dominus meus rex; servus enim tuus Joab, ipse præcepit mihi, & ipse posuit in os ancillæ tuæ omnia verba hæc: ut verterem figuram sermonis huius, servus tuus Joab præcepit istud: tu autem, domine mi rex, sapiens es sicut habet sapientiam Angelus Dei, ut intelligas omnia super terram. Et ait rex ad Joab: Ecce placatus feci verbum tuum: vade ergo, & revoca puerum Absalom. Cadensque Joab super faciem suam in terram, adoravit, & benedixit regi; & dixit Joab: Hodie intellexit servus tuus, quia invení gratiam in oculis tuis, domine mi rex; fecisti enim sermonem servi tui. Surrexit ergo Joab, & abiit in Gessur, & adduxit Absalom in Jerúsalem. Dixit autem

vertatur in domum
& faciē meam non
Reverſus eſt itaque
in domum ſuam,
n regis non vidit.
ac dicit, 230.

A N O N.
ncilio Tridentino.
cap. 1. de reform.
ccleſiarum régimen
us quippe Angéli-
ris formidandum)
imè digni fuerint,
que prior vita ac
ætās à puerilibus
uſque ad perfectiō-
is per diſciplinæ ſti-
eccleſiaſticæ lauda-
ta, teſtimonium
, ſecundum vene-
beatōrum Patrum
es, aſſumantur.

A QUINTA.
o ſecundo. Regum.
c. 14. 31. ad fin.
Ixit Joab, & venit
Abſalom in domum
; & dixit: Quare
erunt ſervi tui ſcē-
eam igni? Et reſ-
bſalom ad Joab:
e obſecrans ut ve-
me, & mitterem
gem, & dīceres ei:
eni de Geſſur? mē-
erat ibi eſſe: ob-
go ut videam fa-
is: quod ſi memor
itatis meæ, inter-
: Ingreſſus itaque
regem, nuntiavit
: vocatūſque eſt

Abſalom & intravit ad re-
gem, & adoravit ſuper fá-
ciem terræ coram eo; oſ-
culatūſque eſt rex Abſalom.

2. Quare maledicit, 231.

Leſtio ij. c. 15. 1. ad 6.

Igitur poſt hæc fecit ſibi
Abſalom currus, & equi-
tes, & quinquaginta viros
qui præcederent eum. Et
manē conſurgens Abſalom,
ſtabat juxta introitum por-
tæ, & omnem virum, qui
habebat negotium ut veni-
ret ad regis judicium, vo-
cabat Abſalom ad ſe, & di-
cebat: De qua civitate es
tu? Qui reſpondens aiebat:
Ex una tribu Iſraël ego ſum
ſervus tuus. Reſpondebat-
que ei Abſalom: Videntur
mihi ſermōnes tui boni &
juſti; ſed non eſt qui te aſi-
diat conſtitutus à rege. Di-
cebatque Abſalom: Quis
me conſtituat judicem ſu-
per terram, ut ad me ve-
niant omnes qui habent ne-
gotium, & juſtè judicem?
Sed & cū accederet ad
eum homo ut ſalutaret il-
lum, extendebat manum
ſuam, & apprehēdens,
oſculabatur eum. Faciebat-
que hoc omni Iſraël ve-
nienti ad judicium, ut au-
dirétur à rege; & ſolicita-
bat corda virōrum Iſraël.

2. Dixit David, 231.

Leſtio iij. v. 7. ad 14.

Dixit Abſalom ad regem
David: Vadam, & red-
dam vota mea quæ vovi
Dōmino in Hebron: Vo-

vens enim vovit servus tuus, cum esset in Gessur Syriæ, dicens: Si reduxerit me Dominus in Jerúsalem, sacrificábo Dómino. Dixitque ei rex David: Vade in pace. Et surrexit, & abiit in Hebron. Misit autem Absalom explorátóres in univérsas tribus Israël, dicens: Statim ut audieritis clangorem búccinæ, dicite: Regnavit Absalom in Hebron. Porro cum Absalom ierunt ducénti viri de Jerúsalem vocáti, eúntes simplici corde, & causam pénitus ignorántes. Accersivit quoque Absalom Achítophel Gilonítem consiliárium David, de civitate sua Gilo. Cúmque immoláret víctimas, facta est conjuratio válda; populusque concúrrens augebatur cum Absalom. Venit igitur nún-tius ad David, dicens: Toto corde univérsus Israël séquitur Absalom. Et ait David servis suis, qui erant cum eo in Jerúsalem: Súrgite, fugiámus.

R. Appropinquavérunt, 232.

C A N O N.

Ex Concílio Tridentino.

Sess. 24. cap. 1. de reform.

Sancta Synodus omnes & singulos (qui ad promotionem præficiendórum quodcúmque jus habent) hortátur & monet ut in primis meminerint, nihil se ad Dei glóriam & populórum salutem útilius posse fácere,

quàm si bonos Pastóres, & Ecclésiæ gubernándæ idóneos promovéri studeant.

FERIA SEXTA.

De libro secúndo Regum

Lectio j.

c. 15. v. 17. 18. 23. 24. 25. 26.

EGréssus rex & omnis Israël pédibus suis stetit procul à domo & univérsi servi ejus ambulábant juxta eum, & legiónes Cérethi, & Phélethi, omnes Gethzi, pugnatóres váldi, sexcénti viri qui secúti eum fuerant de Gethpédites, præcedébant regem...Omnésque fiebant voce magnâ, & univérsus populus transibat: rex quoque transgrediebátur torrentem Cedron, & cunctus populus incedébat contra viam quæ respicit ad désertum. Venit autem & Sadoc sacerdos, & univérsi Levitæ cum eo, portántes arcam fœderis Dei, & deposuerunt arcam Dei: & ascendit Abiathar, donec exploratus esset omnis populus que egréssus fuerat de civitate. Et dixit rex ad Sadoc: Rápporta arcam Dei in urbem si invénero grátiam in oculis Dómini, reducet me, osténdet mihi eam, & tabernáculum suum: si autem dixerit mihi: Non placeo: præstó sum, faciát quod bene est coram se.

R. Amóro Saül, 229.

ij. v. 27. ad 31.
rex ad Sadoc sacer-
tem: O Videns, re-
in civitatem in pa-
chímaas filius tuus,
thas filius Abiathar,
i vestri sint vobis-
ecce ego abscondar
éstribus desérti, do-
niat sermo à vobis
s mihi. Reportavé-
go Sadoc, & Abia-
cam Dei in Jerúsá-
mansérunt tibi. Por-
tid ascendébat cli-
livárum, scandens
, nudis pédibus in-
, & operto cápite:
omnis pópulus qui
n eo, operto cápite
bat plorans. Nun-
est autem David,
Achitophel esset in
tione cum Absalom;
: David: Infátua,
Dómine, consílium
chel.

quali adeps, 230.

iiij c. 16. §. ad 12.
ergo rex David us-
: Báhurim; & ecce
bátur inde vir de co-
e domûs Saül, nó-
éméi, filius Gera;
bátque egrédiens, &
ébat, mittebátque
contra David, &
unívérso servos re-
vid. Omnis autem
; , & unívérso bella-
dextro & à sinistro
egis incedébant. Ita
loquebátur Semei
lediceret regi: Egré-

dere, egrédere, vir sangui-
num, & vir Bélial: réddi-
dit tibi Dóminus unívérsum
sanguinem domûs Saül:
quóniam invasisti regnum
pro eo, & dedit Dóminus
regnum in manu Absalom
filii tui; & ecce premunt te
mala tua, quóniam vir san-
guinum es. Dixit autem
Abísai filius Sárvia, regi:
Quare maledicit canis hic
mórtuus dómíno meo regi?
vadam, & amputábo caput
ejus: Et ait rex: Quid mihi
& vobis est, filiú Sárvia;
dimíttite eum, ut maledi-
cat: Dóminus enim præcé-
pit ei ut malediceret David;
& quis est qui audeat díce-
re, quare sic fécerit? Et ait
rex Abísai, & unívérso ser-
vis suis: Ecce filius meus
qui egréssus est de útero
meo, quærit ánimam meam;
quanto magis nunc filius Jé-
mini? dimíttite eum, ut ma-
ledicat juxta præcéptum Dó-
mini: si fortè respiciat Dó-
minus afflictiónem meam,
& reddat mihi Dóminus bo-
num pro maledictiónem hac
hodiérna.

R. Hæc dicit, 230.

C A N O N.

Ex Concílio Tridentino.

Sess. 24. c. 1. de reform.

Monet sancta Synodus
omnes & singulos qui
ad promotiónem præficien-
dórum quodcúmque jus ha-
bent, aliénis peccátis com-
municántes mortáliter pec-
cáre, nisi quos digniores &

Ecclésiæ magis utiles ipsi iudicaverint, non quidem precibus, vel humano affectu, aut ambièntium suggestiõnibus; sed eõrum exigentibus mèritis, præfici diligenter curaverint.

S A B B A T O.

De libro secundo Regum.

Lectio j. c. 18. 1. ad 7.

Considerato David populo suo, constituit super eos tribunos & centuriones; & dedit populi tertiam partem sub manu Joab, & tertiam partem sub manu Abisai filii Sarviae fratris Joab, & tertiam partem sub manu Ethai qui erat de Geth; dixitque rex ad populum: Egre diar & ego vobiscum. Et respondit populus: Non exibis; siue enim fugerimus, non magnopere ad eos de nobis pertinèbit; siue media pars ceciderit è nobis, non satis curabunt; quia tu unus pro decem millibus computaris: melius est igitur ut sis nobis in urbe præsidio. Ad quos rex ait: Quod vobis videtur rectum, hoc faciam. Stetit ergo rex juxta portam; egrediebaturque populus per turmas suas, centeni & milieni. Et præcepit rex Joab, & Abisai, & Ethai, dicens: Servate mihi puerum Absalom. Et omnis populus audiebat præcipientem regem

cunctis principibus pro Absalom. Itaque egressus est populus in campum contra Israël, & factum est prælium in saltu Ephraim. Et cæsus est ibi populus Israël ab exercitu David.

Si fiat de Sabbato, R. R. R. sumentur ex II. Nocturno Dominica IV. 229.

Lectio ij. v. 9. ad 15.

Accidit autem ut occideret Absalom servus David, sedens mulo: cumque ingressus fuisset mulus super condensam quercum magnam, adhæsit caput ejus quercui; & illo suspensus inter cælum & terram, mulus cui insederat, pertransiit. Vidit autem hoc quispiam & nuntiavit Joab, dicens: Vidi Absalom pendere a quercu. Et ait Joab viro qui nuntiaverat ei: Si vidisti, quare non confodisti eum cum terra, & ego dedissem tibi decem argenteos, & unum balteum. Qui dixit ad Joab: Si appenderes in manibus me mille argenteos, nequâquam mitterem manum meam in filium regis: audientibus enim nobis præcepit rex tibi & Abisai, & Ethai, dicens: Custodite mihi puerum Absalom. Sed & si fecissem contra animam meam audacter nequâquam hoc regem latere potuisset; & tu stare ex adverso? Et ait Joab: Non sicut tu vis, sed ag

grédiaſ eum coram te. Tulit ergo tres lanceas in manu ſua, & infixit eas in corde Abſalom; cùmque adhuc palpitáret hærens in quercu, cucurrérunt decem juvenes armigeri Joab, & percutientes interfecérunt eum.

Leſtio iij. v. 31. ad fin.

Appáruit Chui, & véniens ait: Bonum apporto núnſium, dómíne mi rex; judicávit enim pro te Dóminus hódie de manu ómnium qui ſurrexérunt contra te. Dixit autem rex ad Chui: Eſtne pax púero Abſalom? Cui reſpóndens Chui: Fiant, inquit, ſicut puer, inimíci dómíni mei regis, & univérfi qui conſurgunt advérſus eum in malum. Contríſtátus itaque rex; aſcéndit cœnáculum portæ, & flevit; & ſic loquebátur, vadens: Fili mi Abſalom, Abſalom fili mi: quis mihi tríbuat ut ego móriar pro te, Abſalom fili mi, fili mi Abſalom?

C A N O N.

Ex Concílio * Tridentino, & ** Albiénſi.

* *An. 1563. Seſſ. 24. de reſorm. cap. 12.* ** *An.*

1254. can. 56.

IN Eccleſíis præſértim Cathedralibus..... nemo ad dignitates quaſcúmque, quibus animárum cura ſubeſt, promoveátur, niſi qui doctrinâ ad ſuum munus exequéndum neceſſariâ ac morum integritate commendé-

tur.... Omnia Eccleſiaſtica bona perſónis idóneis & ſtatútó à Canónibus témpore conferántur, nullo præcépto vel promiſſo, remóſis omni conditione & pacto.

Ad Magnificat, Ant. 6. F. Sálomon fili, ſcito Deum patris tui, & ſervíto ei corde perfécto, & ánimo voluntário: ómnia enim corda ſcrutátur Dóminus. *1. Par. 28. 9.*

Oratio, Deus virtútum, infra ad Laudes.

DOMINICA VI.

poſt Pentecoſten.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber tértius Regum.

Leſtio j.

c. 1. v. 1. & v. 5. ad 8.

REx David ſenúerat, habebátque ætátis plúrimos dies... Adónias autem filius Haggith elevabátur dicens: Ego regnábo. Fecítque ſibi currus & équites, & quinquaginta viros, qui cúrrent ante eum. Nec corripuit eum pater ſuus aliquándo, dicens: Quare hoc feciſti? Erat autem & ipſe pulcher valde, ſecúndu: natu poſt Abſalom. Et ſermo ei cum Joab filio Sárviæ, & cum Abiathar ſacerdote, qui adjuvábant partes Adóniæ. Sacerdos verò ſacerdos & Banátas filius Joiadæ, & Nathan prophéta, & Sémí & Rei,

& robur exercitus David non erat cum Adonia.

R. Dixit Dominus Salomóni: Quia non petísti tibi dies multos, nec divitias, sed postulásti tibi sapiéntiam: * Ecce dedi tibi cor sapiens & intélligens: sed & hæc quæ non postulásti dedi tibi; divitias scilicet & glóriam. 3. Reg. 3. 11. 12. 13. V. Potens est Deus ómnia facere superabundánter quàm pétimus. Ephes. 3. 20. * Ecce.

Leñtio ij. v. 32. ad 35.

Dixit rex David: Vocáre mihi Sadoc sacerdotem, & Nathan prophétam, & Banáiam filium Joiadæ. Qui cum ingréssi fuissent coram rege, dixit ad eos: Tóllite vobíscum servos dómini vestri, & impónite Salomónem filium meum super mulam meam, & dúcite eum in Gihon; & ungar eum ibi Sadoc sacerdos, & Nathan prophéta, in regem super Israël; & canétis búcinâ, atque dicétis: Vivat rex Salomon. Et ascendétis post eum, & véniet, & sedébit super sólum meum, & ipse regnabit pro me: illicque præcipiam ut sit dux super Israël, & super Judam.

R. Dux mulieres contendebant coram Salomone. Audivit omnis Israël iudicium quod iudicasset rex, & * Timuérunt regem, vidéntes sapiéntiam Dei esse

in eo. 3. Reg. 3. 22. V. Si quis indiget sapiéntiâ, pétet à Deo qui dat ómnibus affluénter; & dabitur ei. Jac. 1. 5. * Timuérunt.

Leñtio iij. v. 36. ad 39.

Et respondit Banáias filius Joiadæ, regi, dicens: Amen: sic loquátur Dominus Deus dómini mei regis: Quómodo fuit Dóminus cum dómino meo rege, sic sit cum Salomone, & sublímius faciat sólum ejus à sólido dómini mei regis David. Descéndit ergo Sadoc sacerdos, & Nathan prophéta, & Banáias filius Joiadæ, & Cérethi, & Phélethi; & imposuérunt Salomónem super mulam regis David, & adduxérunt eum in Gihon. Sumpsítque Sadoc sacerdos cornu plei de tabernáculo, & unxit Salomónem: & cecidérunt búcinâ, & dixit omnis populus: Vivat Rex Salomon.

R. Regina Saba, audirá famâ Salomónis in nómine Dómini, venit tentare eum in ænigmátibus; & dócuit eam ómnia verba quæ proposuerat. * Videns autem omnem sapiéntiam ejus, non habébat ultrá spiritum. 3. Reg. 10. 1. 3. 4. 5. V. Regina Austri venit à finibus terre audire sapiéntiam Salomónis. Luc. 11. 31. * Videns. Glória Patri. * Videns.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro sancti Augustini
Episcopi de Civitate Dei.

Lectio iv.

Lib. 17. c. 8. §. 1.

CUm regi David multa
próspera provenissent,
cogitavit facere Deo do-
mum, templum illud scili-
cet excellentissimè diffamá-
tum, quod à rege Salomó-
ne filio ejus póstea fabricá-
tum est. Hoc eo cogitánte,
factum est verbum Dómini
ad Nathan prophétam, quod
perferret ad regem. Ubi
cum Deus dixisset, quòd
non ab ipso David sibi ædi-
ficarétur domus, neque per
tantum tempus se mandasse
cuíquam in pópulo suo, ut
sibi fieret domus cédrina :
[Et nunc,] inquit, [hæc
dices servo meo David :
Hæc dicit Dóminus omni-
potens : Suscitábo semen
tuum post te, qui erit de
ventre tuo, & præparábo
regnum ejus. Hic ædificá-
bit mihi domum nómini
meo, & dirigam thronum
illius usque in ætérnum.]

℞. Certè in géntibus mul-
tis non erat rex similis Sa-
lomóni : * Diléctus Deo suo
erat ; & ipsum duxérunt ad
peccátum mulieres alieni-
genæ. 2. *Esd.* 13. 26. *ψ.*
Hæc scripta sunt ad correptionem
nostram : itaque qui
se existimat stare, videat ne
cadat. 1. *Cor.* 10. 11. 12.
* Diléctus.

Lectio v.

§. 2.

HAnc tam grandem pro-
missionem qui putat in
Salomóne fuisse complétam.
multum errat. Atténdit enim
quod dictum est, [Hic ædi-
ficabit mihi domum ;] quó-
niam Salomon templum il-
lud nóbile extruxit : & non
atténdit, [Fidélis erit do-
mus ejus, & regnum ejus
usque in ætérnum coram
me.] Atténdat ergo & as-
piciat Salomónis domum
plenam mulieribus alienige-
nis coléntibus Deos falsos,
& ipsum ab eis regem ali-
quándó sapiéntem in eam-
dem idololatriam seductum
atque dejectum : & non aú-
deat existimare Deum, vel
hoc promississe mendaciter,
vel talem Salomónem domi-
umque ejus futuram non
potuisse præscire. Non hinc
autem deberémus ambige-
re, nec si non in Christo
Dómino nostro, qui factus
est ex semine David secun-
dum carnem, jam videré-
mus ista compléri ; ne vanè
atque inaniter hinc álium áli-
quem requiramus, sicut car-
nales Judæi.

℞. Oculi Dómini con-
templántur univérsam ter-
ram, * Et præbent fortitudi-
nem his qui corde perféc-
to credunt in eum. 2. *Par.*
16. 9. *ψ.* Oculi Dómini su-
per justos, & aures ejus in
preces eórum. 1. *Petr.* 3.
12. * Et præbent.

Lectio vij. Post pauca.

FACTA est quidem non-núlla imágo rei futuræ etiam in Salomóne, in eo quòd templum ædificávit, & pacem hábuit secundùm nomen suum, (Sálonon quippe pacíficus est Latínè) & in exórdio regni sui mirabiliter laudábilis fuit: sed eadem suâ personâ per umbram futuri prænuntiábat etiam ipse Christum Dóminum nostrum, non exhibebat. Unde quædam de illo ita scripta sunt, quasi de ipso ista prædicta sint, dum Scriptúra sancta etiam rebus gestis prophétans, quodámodo in eo figúram delineat futurórum.

R. Præcipiens Jósephat iudicibus: Videte, ait, quid faciátis; * Non enim hóminis exercétis iudicium, sed Dómini: † Sit timor Dómini vobíscum. 2. *Par.* 19. 6. 7. *Ps.* Si personas accipitis, peccátum operámini, redargúti à lege quasi transgressóres. *Jac.* 2. 9. * Non enim. Glória Patri. † Sit timor.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangélii secundùm Marcum.

Lectio vij. c. 8. 1. ad 9.

IN diébus illis; Cùm turba multa esset (cum Jesu,) nec habérent quod manducáret, convocávis discipulis, ait illis: Misereor super turbam, quia ecce jam triduo sustinent me, nec

habent quod mandúcent. Et reliqua.

Homília sancti Ambrósii Episcopi.

Expos. Evang. sec. Luc. lib. 6. §. 69.

POSTÉAquam illa quæ Ecclesiæ typum accépit, à fluxu curáta est sanguinis; postéaquam Apóstoli ad evangelizándum regnum Dei sunt destinári, grátia coeléstis impartitur aliméntum. Sed quibus impartiat, advérte. Non oriósis, non in civitáte quasi in synagoga, vel seculari dignitate residéntibus, sed inter desérta quæréntibus Christum; qui enim non fastidiunt, ipsi excipiúntur à Christo, & cum ipsis loquitur Dei Verbum non de secularibus, sed de regno Dei. Et si qui corporális gerunt úlcera passiónis, his medicínam suam libenter indulget.

R. Cùm turba multa esset (cum Jesu,) nec habérent quod manducárent; discipulis * Ait: Misereor super turbam, quia ecce jam triduo sustinent me, nec habent quod mandúcent. *Marc.* 8. 1. 2. *Ps.* Oculi Dómini super metuéntes eum, ut alat eos in fame. *Pf.* 32. 18. 19. * Ait.

Lectio viij. §. 70.

CONSEQUENS igitur erat, ut quos à vúlnerum dolore sanaverat, eos aliméntis spiritalibus à jejúnio

liberâret. Itaque nemo cibum accipit Christi, nisi fuerit antè sanâtus. Et illi qui vocântur ad cœnam, prius vocândo sanântur. Si claudus fuit, gradiendi facultatem ut venîret, accepit. Si lumine oculôrum privâtus erat, domum utique Dômini, nisi resu-â luce, intrâre non pœuit.

R. Interrogâvit discipulos: Quot panes habêtis? Dixêrunt: Septem. Accipiens septem panes, grâtiâs agens fregit, * Et dabat discipulis suis ut appônerent. *Marc. 8. 5. 6. 7.* Dicit Dôminus: Cômement, & supêrerit. 4. *Reg. 4. 43.* * Et dabat.

Lectio ix.

§. 71.

Ubiq̃ue igitur mystérii ordo servâtur; ut prius per remissionem peccatôrum vulneribus medicîna tribuâtur, pœstea alimônia mensæ cœlestis exuberet: quanquam nondum validioribus hæc turba reficiâtur alimentis, neque Christi corpore & sanguine jejuna solidioris fidei corda pascantur. [Lacte,] inquit, [vos potâvi, non escâ; nondum enim poterâtis, sed nec adhuc quidem potestis.] In modum lactis quinque sunt panes. Esca autem solidior, corpus est Christi; potus vehemêntior, sanguis est Dômini.

R. Jacta super Dôminum curam tuam, & * Ipse te

enutriet: † Non dabit in ætérnum fluctuationem iusto. *Psf. 54. 25. 7.* Sint mores sine avaritia; ipse enim dixit: Non te dêseram, neque derelinquam. *Hebr. 13. 5.* * Ipse. Glôria. † Non dabit.

Ad Benedîctus, Ant. 1. a. Præcepit Jêsus turbæ discumbere super terram; & manducâverunt, & saturâtî sunt. *Marc. 8. 6. 8.*

ORATIO. Orémus.

Deus virtutum, cujus est totum quod est optimum; insere pectôribus nostris amorem tui nômînis, & præsta in nobis religiônis augmentum: ut quæ sunt bona, nutrias; ac, pietatis studio, quæ sunt nutrita, custodias; Per Dôminum.

C A N O N.

Ex Concilio Cloveshoviénsi secundo.

An. 747. can. 14.

Dominicus dies legitimâ veneratione à cunctis celebrêtur; sitque divîno tantum cultui dedicâtus; omnêsq̃ue Abbâtes ac Presbyteri ipso sacratissimo die in suis Monastêriis atque Ecclesiis mancant.

Ad Magnificat, Ant. 1. a. Sustulêrunt quod superâverat de fragmentis septem sportas: erant autem qui manducâverant quasi quatuor millia; & dimisit eos. *Marc. 8. 8. 9.*

FERIA SECUNDA.

De libro tertio Regum.

*Lectio j.**c. 2. 1. ad 4. & 10. ad 11.*

Appropinquaverunt dies David ut moreretur, præcepitque Salomoni filio suo, dicens: Ego ingredior viam universæ terræ: confortare, & esto vir. Et observa custodias Domini Dei tui, ut ambules in viis ejus, ut custodias caeremonias ejus, & præcepta ejus, & judicia, & testimonia, sicut scriptum est in lege Moysi; ut intelligas universa quæ facis, & quocumque te videris; ut confirmet Dominus sermones suos quos locutus est de me, dicens: Si custodierint filii tui vias suas, & ambulaverint coram me in veritate, in omni corde suo, & in omni anima sua, non auferetur tibi vir de solio Israël... Dormivit igitur David cum patribus suis, & sepultus est in civitate David. Dies autem quibus regnavit David super Israël, quadraginta anni sunt: in Hebron regnavit septem annis, in Jerusalem triginta tribus.

*Rz. Dixit Dominus, 254.**Lectio ij. c. 3. 5. ad 9.*

Apparuit autem Dominus Salomoni per somnium nocte, dicens: Postula quod vis ut dem tibi. Et ait Salo-

mon: Tu fecisti cum servo tuo David patre meo misericordiam magnam, sicut ambulavit in conspectu tuo in veritate, & justitia, & recto corde tecum; custodisti ei misericordiam tuam grandem, & dedisti ei filium sedentem super thronum ejus, sicut est hodie. Et nunc, Domine Deus, tu regnare fecisti servum tuum pro David patre meo; ego autem sum puer parvulus, & ignorans egressum, & introitum meum; & servus tuus in medio est populi quem elegisti, populi infiniti, qui numerari & supputari non potest præ multitudinem. Dabis ergo servo tuo cor docile, ut populum tuum judicare possit, & discernere inter bonum & malum: quis enim poterit judicare populum istum, populum tuum hunc multum?

*Rz. Duæ mulieres, 254.**Lectio iij. v. 10. ad 14.*

Placuit ergo sermo coram Domino, quod Salomon postulasset hujusmodi rem. Et dixit Dominus Salomoni: Quia postulasti verbum hoc, & non petisti tibi dies multos, nec divitias, aut animas inimicorum tuorum, sed postulasti tibi sapientiam ad discernendum judicium; ecce feci tibi secundum sermones tuos, & dedi tibi cor sapiens & intelligens, in

Feriâ III. Hebdom. Dom. VI. post Pentecost. 259

tantum ut nullus ante te similis tuus fuerit, nec post te surrecturus sit. Sed & hæc, quæ non postulasti, dedi tibi; divitias scilicet & gloriam, ut nemo fuerit similis tuus in regibus, cunctis retro diebus: si autem ambulaveris in viis meis, & custodieris præcepta mea, & mandata mea, sicut ambulavit pater tuus, longos faciam dies tuos.

R. Regina Saba, 254.

C A N O N.

Ex Concilio Carthaginensi quarto.

An. 398. can. 34.

Episcopus quolibet loco sedens, stare Presbyterum non patiatur.

FERIA TERTIA.

De libro tertio Regum.

Leitio j. c. 5. 2. ad 6.

Misit Salomon ad Hiram, dicens: Tu scis voluntatem David patris mei, & quia non potuerit ædificare domum nomini Domini Dei sui propter bella imminētia per circuitum, donec daret Dominus eos sub vestigio pedum ejus. Nunc autem requiem dedit Dominus Deus meus mihi per circuitum, & non est satan neque occursum malus: quomobrem cogito ædificare templum nomini Domini Dei mei, sicut locutus est Dominus

David patri meo; dicens: Filius tuus quem dabo pro te super solium tuum, ipse ædificabit domum nomini meo. Præcipe igitur ut præcédant mihi servi tui cedros de Libano, & servi mei sint cum servis tuis; mercedem autem servorum tuorum dabo tibi quamcumque petieris; scis enim quomodo non est in populo meo vir qui noverit ligna cadere sicut Sidonii.

R. Certè in gentibus,

255.

Leitio ij. v. 12. ad 16.

Edixit Dominus sapiētiā Salomoni, sicut locutus est ei: & erat pax inter Hiram & Salomonem, & percussērunt ambo foras. Elegitque rex Salomon operarios de omni Israël, & erat indictio triginta millia virorum: mittebātque eos in Libanum, decem millia per menses singulos vicissim, ita ut duobus mēsis essent in domibus suis; & Adoniram erat super hujuscemodi indictiōne. Fueruntque Salomoni septuaginta millia eorum qui onera portabant, & octoginta millia latomorum in monte; abique præpositis qui præerant singulis operibus, numerotrium millium & trecentorum præcipientium populo, & his qui faciebant opus.

R. Oculi Domini, 255.

Lectio iij.

C A N O N.

a. 7. 51. *ad fin. & c. 8.*

Ex Concilio Carthaginensi quarto.

1. *ad 6.*

An. 398. can. 35.

ET perfecit omne opus quod faciebat Salomon in domo Domini; & intravit quæ sanctificaverat David pater suus, argenti & aurum, & vasa; reposuitque in thesauris domus Domini. Tunc congregati sunt omnes majores natu Israel cum principibus tribuum, & duces familiarum filiorum Israel ad regem Salomonem in Jerusalem, ut deterrerent arcam fœderis Domini, de civitate David, id est, de Sion. Convenitque ad regem Salomonem universus Israel in mense Ebraim, in solenni die, hoc est mensis septimus. Veneruntque eunti senes de Israel, & tulerunt arcam sacerdotibus, & portaverunt arcam Domini, & tabernaculum fœderis, & omnia vasa sanctuarii quæ erant in tabernaculo; & ferebant ea sacerdotes & Levitæ. Rex autem Salomon, & omnis multitudo Israel quæ convenerat ad eum, gradiebatur cum illo ante arcam, & benedicebant oves & boves absque intermissione & numero. Extinxerunt sacerdotes arcam fœderis Domini in locum suum, in ostium Templi, in sanctum Sanctorum, subter alas Cherubim.

Præcipiens, 256.

EPiscopus in Ecclesia & in consensu Presbyterorum sublimior sedeat: intra domum verò colligam se Presbyterorum esse cognoscat.

FERIA QUARTA.

De libro tertio Regum.

Lectio j. c. 9. 1. ad 5.

Factum est cum perfecisset Salomon ædificium domus Domini, & ædificium regis, & omne quod optaverat & voluerat facere, apparuit ei Dominus secundo, sicut apparuerat ei in Gabaon. Dixitque Dominus ad eum: Exaudi vi orationem tuam & deprecationem tuam, quam deprecatus es coram me: sanctificavi domum hanc quam ædificasti, ut ponerem nomen meum ibi in sempiternum: & erunt oculi mei & cor meum ibi omnibus diebus. Tu quoque si ambulaveris coram me, sicut ambulavit pater tuus, in simplicitate cordis, & in equitate, & feceris omnia quæ precepi tibi, & legem meam, & volueris ponere super regem tui super Israel in complerem, non timeas cum David pater tuo, &

Non auferetur vir de
tuo de folio Israël.
Dixit Dominus, 254.
o ij. c. 10. 1. ad 5.
gina Saba, auditâ fa-
ciâ Salomónis in nó-
Dómini, venit tentân-
in in ænigmâibus. Et
sa Jerúsalem multo
comitatu, & divitiis,
is portântibus arôma-
aurum infinitum ni-
& gemmas pretiôsas,
ad regem Salomón-
& locuta est ei uni-
quæ habébat in corde
Et docuit eam Sálom-
omnia verba quæ pro-
rat. Non fuit sermo
regem posset latere, &
esponderet ei. Videns
Regina Saba omnem
ariani Salomónis, &
m quam ædificáverat,
os mensæ ejus, & ha-
la fervórum, & ór-
ministrantium, vestél-
órum, & pincérnas,
ocauista quæ offerébat
mo Dómini; non ha-
ultrâ spíritum.
Duæ mulieres, 254.
o iij. v. 6. ad 10.
tutque ad regem: Ve-
as est sermo quem au-
in terra mea, super
onibus tuis, & super
tia tua; & non credé-
narrântibus mihi, do-
sa veni, & vidi ócu-
is, & probávi quòd
pars mihi nuntiâta
fuerit: major est sa-
a & ópera tua, quàm

rumor quem audivi. Beát-
viri tui, & beáti servi tui
qui stant coram te semper,
& aúdiunt sapiéntiam tuam.
Sit Dóminus Deus tuus be-
nedíctus, cui complacuisti,
& pósuit te super thronum
Israël, cò quòd diléxerit
Dóminus Israël in sempí-
térnum, & constituit te re-
gem, ut fáceres judícium &
justítiam. Dedit ergo cen-
tum viginti talénta auri, &
arómata multa nimis, &
gemmas pretiôsas.

R. Regina Saba, 254.

C A N O N.

Ex Régula Pastoráli sancti
Gregórii Papæ.

An. 590. part. 2. cap. 6.

SUMmus locus bené régi-
stur, cùm is qui præest,
vitiis pótius quàm frátri-
bus domináetur. Miscénda
est lénitas cum severitatē,
ut neque multâ asperitatē
exulceréntur subditi, neque
nimia benignitatē solvan-
tur. Sit itaque amor, sed
non emólliens: sit vigor,
sed non exáspersans: sit ze-
lus, sed non immoderátē
sæviens: sit pietas, sed,
non, plusquam expédiat,
parcens.

FERIA QUINTA.

De libro tértio Regum.

Lectio j.

c. 11. 1. ad 2. & 4. ad 6.

R Ex Sálomon adamávie
mulieres alienígenas
multas, filiam quo-
quæ Pharaónis, & Moabí-

David, si ascenderit populus iste ut faciat sacrificia in domo Domini in Ierusalem: & convertetur cor populi huius ad dominum suum Roboam regem Judæ, interficiantque me, & revertentur ad eum. Et exco- gitato consilio fecit duos vitulos aureos, & dixit eis: Nolite ultra ascendere in Ierusalem: ecce dii tui, Israël, qui te eduxerunt de terra Ægypti. Posuitque unum in Bethel, & alterum in Dan: & factum est verbum hoc in peccatum; ibat enim populus ad adorandum vitulum usque in Dan. Et fecit fana in excelsis, & sacerdotes de extremis populi, qui non erant de filiis Levi. Constituitque diem solemnem in mense octavo, quintâ decimâ die mensis, in similitudinem solemnita- tis quæ celebrabatur in Juda.

Æ. Regina Saba, 254.

C A N O N.

Ex Concilio Mediolanensi quarto.

An. 1576. p. 3. tit. 1. de Episc.

Familia Episcoporum, Ecclesiæ sumptibus sustentata, in domibusque ministrorum Dei educata, ceteris proposita esse debet, ad imitationem Christianarum virtutum: quoniam ejusmodi sit, quæ præluceat vitæ & morum exem- plis,

S A B B A T

De libro tertio Reg.

Lectio j. c. 18. 20.

Misit Achab ad filios Israël, gregavitque in monte Carmeli: dens autem Elias ad c populum, ait: Usc claudicatis in duas: si Dominus est Deus, mini eum; si autem sequimini illum. E respondit ei populus. Et ait rursus ad populum; Ego r propheta Domini, prophetae autem Baadringenti & quinqu viri sunt. Dentur nol boves, & illi eliga bovem unum; & in cadentes, ponant si gna, ignem autem ne ponant: & ego facia vem alterum, & imi super ligna, ignem non supponam: in nomina deorum vestr & ego invocabo nome mini mei; & Deus exaudierit per ignem sit Deus. Responden nis populus, ait: O propositio.

Si fiat de Sabbato, sumentur ex II. No Dominica precedenti
Lectio ij. v. 25. a.

Dixit ergo Elias pr tis Baal: Eligite bovem unum, & faci

vos plures estis; & nomina deorum in, ignemque non tis. Qui cum tulissem quem dederat erunt: & invocamen Baal de mane ad meridiem, dicental, exaudi nos. Et vox, nec qui restat: transliebantque quod fecerant. Cum jam meridies, illulis Elias, dicens: voce majore; Deus, & forsitan loquitur in diversorio est, itinere, aut certe, ut excitetur. Clagergo voce magna, sbant se juxta ritum altis & lanceolis, confunderentur san-

iiij. v. 36. ad 40. que jam tempus esset offerretur holocaustum, accedens Elias ad altare, ait, Domine Abraham, & Isaac, & Jacob, ostende hodie quod es Deus Israel, & servus tuus, & juxta verbum tuum feci omnia hæc. Exaudi me, & exaudi me; ut populus iste quia tuus es Deus, & tu concordeorum iterum. Et autem ignis Dominus oravit holocaustum, & lapides, pulve-remque; & aquam quæ aqueductu lambens, & sibi.

Quod cum vidisset omnis populus, cecidit in faciem suam, & ait: Dominus ipse est Deus, Dominus ipse est Deus.

C A N O N.

Ex Concilio Mediolanensi quarto.

An 1576. part. 3. tit. 1. de Episcopis.

Quo loco domestici & ceteri domi ante cubiculum Episcopi conveniunt; eo loco liber aut de viris Sanctorum, aut spiritualis vite exercitationibus conscriptus, in mensa sit; ut qui conveniunt, lectionem incumbere possint, nec verò inanibus confabulationibus se dedant.

Ad Magnificat, Ant. 1. f. Filii prophetarum dixerunt: Requievit spiritus Eliæ super Elisæum. Et venientes in occursum ejus, adoraverunt eum proci in terram. 4. *Reg. 2. 15.*

Oratio, Deus, cujus, infra in Laudibus.

DOMINICA VII.

post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber quartus Regum.

Lesio j. c. 1. 1. ad 4.

Prophetarum est Moab in Israel, postquam mortuus est Achab. Ceciditque Ochozias per cancellos cornaculi sui, quod habebat in Samaria, &

M

agrotavit : misitque nuntios, dicens ad eos : Ite, consulite Beélzebub deum Accaron, utrum vivere queam de infirmitate mea hac. Angelus autem Domini locutus est ad Eliam Thesbiten, dicens : Surge, & accedende in occursum nuntiorum regis Samariæ, & dices ad eos : Numquid non est Deus in Israël, ut catis ad consulendum Beélzebub deum Accaron? quamobrem hæc dicit Dominus : De lectulo super quem ascendisti, non descendes; sed morte morieris.

R. Surrexit Elias propheta quasi ignis, & verbum ipsius quasi facula ardebat; * Verbo Domini continuit cælum. *Ecclesi.* 48. 1. 3. y. Oravit ut non plueret, & non pluit; & rursum oravit, & cælum dedit pluviam. *Jac.* 5. 17. 18. * Verbo.

Lectio ij. v. 4. ad 10.

ET abiit Elias: reversique sunt nuntii ad Ochoziã. Qui dixit eis: Quare reversi estis? At illi responderunt ei: Vir occurrit nobis, & dixit ad nos: Ite, & revertimini ad regem qui misit vos, & dicetis ei; Hæc dicit Dominus: Numquid, quia non eras Deus in Israël, mittis ut consiliatur Beélzebub deus Accaron? Idcirco de lectulo super quem ascendisti, non descendes; sed morte morieris.

Qui dixit eis: Cujus figuræ & habitus est vir ille qui occurrit vobis, & locutus est verba hæc? At illi dixerunt: Vir pilosus, & zonâ pelliceâ accinctus renibus. Qui ait: Elias Thesbiten est. Misitque ad eum quinquagenarium principem, & quinquaginta qui erant sub eo. Qui ascendit ad eum; sedentique in vertice montis, ait: Homo Dei, rex præcepit ut descendas. Respondensque Elias, dixit quinquagenario: Si homo Dei sum, descendet ignis de cælo, & devoret te & quinquaginta tuos. Descendit itaque ignis de cælo, & devoravit eum, & quinquaginta qui erant cum eo.

R. Accedens Elias ad populum ait: Usquequo claudicatis in duas partes? * Si Dominus est Deus, sequimini eum. 3. *Reg.* 18. 21. y. Nemo potest duobus dominis servire. *Matt.* 6. 24. * Si Dominus est Deus.

Lectio iij. v. 11. ad 15.

Rursumque misit ad eum, principem quinquagenarium alterum, & quinquaginta cum eo. Qui locutus est illi: Homo Dei, hæc dicit rex: Festina, descende. Respondens Elias ait: Si homo Dei ego sum, descendet ignis de cælo, & devoret te, & quinquaginta tuos. Descendit ergo ignis de cælo, & devoravit illam, & quinquaginta ejus.

Iterum misit principem quinquagenarium tertium, & quinquaginta qui erant cum eo. Qui cum venisset, curvavit genua contra Eliam, & precatus est eum, & ait: Homo Dei, noli despiciere animam meam, & animas servorum tuorum qui mecum sunt. Ecce descendit ignis de caelo, & devoravit duos principes quinquagenarios primos, & quinquagenos, qui cum eis erant; sed nunc obsecro ut miserearis animae meae. Locutus est autem Angelus Domini ad Eliam, dicens: Descende cum eo, ne timeas. Surrexit igitur, & descendit cum eo ad regem.

R. Amplificatus est Elias in mirabilibus suis, * In turbine tectus est, & in Eliso completus est spiritus ejus: † Potentiā nemo vicit illum. *Eccli.* 48. 4. 13. † Trāstulit illum Deus; ante translationem enim testimonium habuit placuisse Deo, *Hebr.* 11. 5. * In turbine. Glória. † Potentiā.

IN II. NOCTURNO.

Ex libris Moraliū sancti Gregorii Papae.

Leitio iv. Lib. 19. cap. 5.

Sancti ipsi qui, sancto sublevante Spiritu, ad summa rapiuntur, quamdiu in hac vita sunt, ne aliquā elatione superbiant, quibūdam tentationibus reprimuntur: ut nequāquam tantum perficere valeant,

quantum volunt; sed ne extollantur superbiā, fit in eis ipsarum quaedam mensura virtutum. Hinc est enim quod Elias dum tot virtutibus in alta profecisset, quādam mensurā suspensus est, dum Jézabel postmodum quamvis reginam, tamen mulierculam fugit.

R. Dejecit castra Assyriorum Angelus Domini, nam * Fecit Ezechias quod placuit Deo, & fortiter ivit in via quam mandavit illi Isaias; in diebus ejus retro rediit sol, & addidit regi vitam. *Eccli.* 48. 24. 25. 26. † Pietas ad omnia utilis est, promissionem habens vitae quae nunc est, & futurae. 1. *Tim.* 4. 8. * Fecit.

Leitio v.

Perpēdo igitur hunc mirae virtutis virū, ignem de caelo trahere, & secundo quinquagenarios cum suis omnibus, petitione subita concremare, verbo caelos ad pluvias aperire, verbo caelos ad pluvias aperire, fuscitantes mortuos, ventura quoque praevidentem: & ecce rursus animo occurrat, quo pavore ante unam mulierculam fugerit. Considero virum timore percussum, de manu Dei mortem petere, nec accipere: de manu mulieris mortem fugiendo vitare.

R. Postquam coangustatus est Manasses, * Oravit Dominum, & egit poenitentiam.

M 2

téntiam valde coram Deo ; & exaudivit orationem ejus, reduxitque eum in regnum suum. 2. *Par.* 33. 12. 13. *Ps.* Quæ secundum Deum tristitia est, pœniténtiam in salutem stáblem operátur. 2. *Cor.* 7. 10. * Orávit.

Lectio vj.

QUærebát enim mortem dum fúgeret, dicens : [Súfficit mihi, tolle animam meam : neque enim mélior sum quàm patres mei.] Unde ergo sic potens, ut tot illas virtútes fáciat ? Unde sic infirmus, ut ita féminam pertiméscat : nisi quia aquæ appendúntur mensurá : ut ipsi sancti Dei hómines, & multum váleant per poténtiam Dei, & rursus quádám mensurá moderáti sint per infirmitátem suam ? In illis virtúribus Elías, quid de Deo accéperat ; in istis infirmitátibus quid de se esse póterat, agnoscébat ; in illa poténtia, virtus fuit ; in ista, infirmitas custos virtútis. In illis virtútibus, ostendébat quid accéperat ; in istis infirmitátibus, hoc quod accéperat, custodiébat. In miráculis monstrabátur Elías, in infirmitátibus servabátur.

R. Memoria Josíæ in omni ore quasi mel ; ipse est directus divinitus in pœniténtiam gentis, * Tulit abominatiónes impietátis, & in diebus peccatórum corro-

borávit pietátem. *Ecclesi.* 49. 1. 2. 3. 4. *Ps.* Qui convértit fécerit peccatórem ab errore viæ suæ, salvábit animam ejus à morte. *Jac.* 5. 10. * Tulit. Glória. * Tulit.

IN III. NOCTURNO.
Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vij. c. 7. 15. ad 21.

IN illo témpore ; Dixit Jesus discipulis suis : Attendite à falsis prophétis qui véniunt ad vos in vestiméntis óvium, intrínsecus autem sunt lupi rapáces : à fructibus eórum cognoscetis eos. Et reliqua.

Homília sancti Ambrósii
Epíscopi.

In Psalm. 118. *Serm.* 12.

NON quicumque dicit mihi : Dómine, Dómine, intrábit in regnum corlórum.] Non quicumque dicit mihi : Tuus sum, meus est. Meus planè es, si sermónem tuum ánimus aut ópera non resútent. Sed quómodo meus est, si mihi dicat verbo : Tuus sum, & opéribus neget, & factisq; diabolo adjudicet & obstringat ? Non est meus quem libído succéndit ; quia mea est castitas. Non est meus quem cura spoliándi minores exágitat ; quia mea est intégritas. Non est meus quem ira móbilis inquietat ; quia mea tranquillitas est. Non est meus vini crápulá temuléntus in lucem, ambicióné glóriæ secularis

us, qui in periculum possit sóbriæ modera-
is servare vestigium.
sum ego, litigare non
i. Quid mihi ad eum de
veniat diabolus, & di-
Meus est; nam mihi
colla curvavit, mea in
plura repéro: nomen
tuum vindicavit, &
m munus? Non est er-
Christi, nisi qui est alié-
à crimine: non est Chri-
nisi qui potest semper
Christi servulum démon-
re.

. Atténdite à falsis pro-
is qui * Véniunt ad vos
estiméntis óvium, in-
ecus autem sunt lupi
ces. *Matt. 7. 15. ψ.*
mihi eos, & ipsi pro-
ant in nómine meo
dáciter, ut pereátis.
27. 15. * Véniunt.

Leão viij.

Am si quis murábilis
est, ut ego qui aut
óre mutor, aut indi-
ciónē, venit ira, & di-
Meus est; ante horam
erat, spero quòd ite-
meus fiat. Venit tris-
, & dicit: Meus est;
horam in mea posses-
fuit, in meo jure: erí-
ánimum præ mœróre
póterat, nec óculos
e; & si triste áliquíd
erit, ad me illico re-
tur. Quis ergo est Dei,
qui potest dicere; [Ni-
mihi cónscius sum?] *dicébat Paulus Apósto-*

lus Jesu Christi, quia nulli
álii obnoxius tenebatur. Ille
ergo dicébat, Christi sum;
& respondébat ei Dóminus;
Meus es... Et quia perseve-
rávit Christi esse, quasi im-
pléto certámine, corónam
mérui invenire justitiæ.

82. Prophétant de corde
suo; consuunt pulvillos sub
omni cúbito manús; & *
Faciunt cervicália sub cá-
pite ad capiéndas ánimas.
Ezech. 13. 17. 18. ψ. A
fructibus eórum cognos-
cérís eos. *Matt. 7. 16. * Fá-*
ciunt.

Leão ix.

RESTÈ ergo Prophéta Da-
vid dixit: [Tuus sum,]
qui semper in Dómino man-
sit. Et quâ ratióne dixerit:
[Tuus sum] áddidit: [Jus-
tificatiónes tuas exquisivi;]
hoc est, nihil aliórum quæ-
sivi, sed id solum quod
tuum est desiderávi. Alii
quærunt monília pretiósá,
ego solas justificatiónes tuas
quasi quædam certa justitiæ:
álii domum ad domum, vil-
lam ad villam jungunt,
quasi soli habitáre possint in
terra hac, & eleméntum
volunt occupáre commúne:
álii possessionem áeris ipsius
vindicare; mihi in tuis jus-
tificatióibus omne patri-
mónium est. Nécio possi-
dère nisi quod tui juris est.
In tuis elóquiis spiritalis
mihi cura refulsit argénti.
Mihi portio Deus est. Tuus
sum ego; quia pars. mihi

hereditatis non in auro ,
non in argento est, sed in
Christo Jesu.

R. Nōn ompis qui dicit
mihi: Dōmine, Dōmine,
intrābit in regnum cōlō-
rum; sed qui facit voluntā-
tem Patris mei, * Ipse † In-
trābit in regnum cōlōrum.
*Matt. 7. 21. †. Qui custō-
dit mandatum, custōdit ani-
mam suam. Prov. 19. 16.
* Ipse. Glōria. † Intrābit.*

Ad Benedictus, Ant. 3. a.
Non potest arbor bona ma-
los fructus facere, neque
arbor mala bonos fructus
facere. *Matt. 7. 18.*

ORATIO. Orēmus.

Deus, cujus providētia
in sui dispositiōe non
fallitur; te supplices exo-
ramus, ut nōxia cuncta sub-
mōveas, & omnia nobis
profutura concēdas; Per
Dōminum.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino.

Sess. 23. c. 14. de reform.

CUret Episcopus, ut Pres-
byteri saltem diēbus
Dominicis, & Festis solēm-
nibus; si autem curam ha-
buerint animarum, tam fre-
quēter, ut suo mīneri
satisfaciant, Missas cēle-
brent.

Ad Magnificat, Ant. 8. G.*
Omnis arbor quæ non facit
fructum bonum, excidetur,
& in ignem mittetur. *Matt.*

7. 19.

FERIA SECUNDA.

De libro quarto Regum.

Lectio j.

c. 2. §. ad 10.

ACcesserunt filii pro-
phetarum, qui erant
in Jérico, ad Eli-
sēum, & dixerunt ei: Num-
quid nosti quia Dōminus
hodie tollet dōminum tuum
à te? Et ait: Et ego novi;
filēte. Dixit autem ei Elías:
Sede hic, quia Dōminus mi-
sit me usque ad Jordānem.
Qui ait: Vivit Dōminus, &
vivit anima tua, quia non
derelinquam te. Ierunt igitur
ambo pariter, & quin-
quaginta viri de filiis pro-
phetarum secuti sunt eos,
qui & steterunt e contrā,
longē: illi autem ambo sta-
bant super Jordānem. Tu-
litque Elías pāllium suum,
& involvit illud, & percū-
sit aquas, quæ divisæ sunt
in utrāque partem; &
transierunt ambo per sic-
cum. Cūque transissent,
Elías dixit ad Elisēum: Pō-
stula quod vis ut faciam ti-
bi, antequam tollar à te.
Dixitque Elisēus: Obsecro
ut fiat in me duplex spīritus
tuus. Qui respondit: Rem
difficilem postulasti; attra-
men si videris me, quando
tollar à te, erit tibi quod
petisti: si autem non videris,
non erit.

R. Surrexit, 166.

o ij. *ψ. 11. ad 15.*
mque pergerent, &
cedentes sermocina-
, ecce currus igneus,
tui ignei divisērunt
que: & ascēdit E-
er tūrbīnem in cœ-

Elifēus autem vidē-
clamābat: Pater mi,
ni, currus Israël, &
ejus. Et non vidit
mplius: apprehendit-
stimenta sua, & sci-
in duas partes. Et le-
pallium Eliæ, quod
rat ei: reversusque
uper ripam Jordānis,
o Eliæ, quod cecide-
, percussit aquas, &
int divisæ. Et dixit:
st Deus Eliæ etiam

Percussitque aquas,
sæ sunt huc atque il-
: trānsiit Elifēus. Vi-
autem filii prophetā-
qui erant in Jéricho è
, dixerunt: Requie-
ritus Eliæ super Eli-

Et venientes in oc-
i ejus, adoraverunt
oni in terram.

Accedens Eliās, 266.

o iij. *c. 4. 1. ad 7.*
lier autem quædam
e uxōribus prophe-
clamābat ad Elifēum,
: Servus tuus vir meus
is est, & tu nosti quia
tuus fuit timens Dō-
i; & ecce crēditor
at tollat duos filios
ad serviendum sibi.
cit Elifēus: Quid vis
am tibi? Dic mihi,

quid habes in domo tua? At
illa respondit: Non habeo
ancilla tua quidquam in do-
mo mea, nisi parum olei,
quo ungar. Cui ait: Vade,
pete mutuò ab omnibus vi-
cīnis tuis vasa vācua non
pauca; & ingredere, & clau-
de ostium tuum, cum in-
trīsecus fueris tu, & filii
tui: & mitte inde in omnia
vasa hæc; & cum plena
fuerint, tolles. Ivit itaque
mūlier, & clausit ostium
super se, & super filios suos:
illi offerēbant vasa, & illa
infundēbat. Cūque plena
fuissent vasa, dixit ad filium
suum: Affer mihi adhuc
vas. Et ille respondit: Non
habeo. Steritque oleum. Ve-
nit autem illa, & indicavit
hōmini Dei. Et ille: Vade,
inquit, vende oleū, & redde
creditorī tuo; tu autem &
filii tui vivire de reliquo.

R. Amplificatus est, 267.

C A N O N.

Ex Concilio Carthaginensi
quarto.

An. 398. cap. 15.

Episopus vilēm supellē-
tīlem, & mensam ac vi-
ctū pauperem habeat; & di-
gnitatis suæ autoritatē fide,
& vitæ meritis quærat.

FERIA TERTIA.

De libro quarto Regum.

Lectio j. c. 4. 8. ad 18.

Facta est quædam dies,
& transibat Elifēus per
Sunam: erat autem ibi
mūlier magna, quæ tēnuir

272 *Feriá III. Hebdom. Dom. VII. post Pentecost.*

cum ut coméderet panem : cumque frequenter inde transiret, divertébat ad eam ut coméderet panem. Quæ dixit ad virum suum : Animadverto quòd vir Dei sanctus est iste, qui transit per nos frequenter. Faciámus ergo ei cœnàculum parvum, & ponámus in eo lectulum, & mensam, & sellam, & candelàbrum, ut cum vénerit ad nos, máneat ibi. Facta est ergo dies quædam, & véniens divertit in cœnàculum, & requiévít ibi. Dixítque ad Giézi púerum suum : Voca Sunamítidem istam. Qui cum vocáisset eam, & illa steríisset coram eo, dixit ad púerum suum. Lóquere ad eam : Ecce, sèdulé in ómnibus ministrásti nobis, quid vis ut faciám tibi ? numquid habes negórium, & vis ut loquar regi, sive príncipi militiæ ? Quæ respóndit : In médio pópuli mei hábito. Et ait : Quid ergo vult ut faciám ei ? Dixítque Giézi : Ne quæras : filium enim non habet, & vir ejus senex est. Præcépit itaque ut vocáret eam : quæ cum vocáta fuisset, & stetit ante óstium, dixit ad eam : In témpore isto, & in hac eádem hora, si víra comes fuerit, habébis in útero filium. At illa respóndit : Noli, quæso, dómíne mi, vir Dei, noli mentíri ancillæ tuæ. Et concépit múlíer, & péperit filium in témpore

& in hora eádem, quâ díxerat Eliséus.

R. Dejecit, 267.

Lectio ij. v. 18. ad 21.

CRevit autem puer. Et cum esset quædam dies, & egréssus ísset ad patrem suum, ad messóres, ait patri suo : Caput meum dóleo, caput meum dóleo. At ille dixit púero : Tolle, & duc eum ad matrem suam. Qui cum tulíisset, & duxíisset eum ad matrem suam, posuit eum illa super gēnuā suā usque ad merídiem, & mortuus est. Ascéndit autem, & collocávit eum super lectulum hóminis Dei, & clausit óstium.

R. Postquam coangustatus est Manásses, 267.

Lectio iij. v. 32. ad 37.

Ingressus est ergo Eliséus domum, & ecce puer mortuus jacébat in lectulo ejus : ingressusque clausit óstium super se, & super púerum : & orávit ad Dóminum. Et ascéndit, & incúbuit super púerum, posúitque os suum super os ejus, & óculos suos super óculos ejus, & manus suas super manus ejus ; & incurvávit se super eum, & calefacta est caro púeri. At ille revérsus, deambulávit in domo, semel huc atque illuc ; & ascéndit, & incúbuit super eum ; & oscitávit puer sépties, aperuítkue óculos. At ille vocávit Giézi, & dixit ei : Voca Sunamítidem hanc. Quæ vocáta,

Ingressa est ad eum. Qui ait: Tolle filium tuum. Venit illa, & corruit ad pedes ejus, & adoravit super terram: tulitque filium suum, & egressa est.

R. Memoria Josiæ, 268.

C A N O N.

Ex Concilio Parisiensi sexto.

An. 829. cap. 16.

Episcopus quascunque res de facultatibus Ecclesiæ, aut suo, aut alterius nomine, qualibet conditione comparaverit, decrevimus ut non in propinquorum suorum, sed in Ecclesiæ cui præest, jura deveniant. Similiter & de Presbyteris, qui de Ecclesiarum rebus, quibus præsunt, prædia eo modo emunt, faciendum statuimus.

FERIA QUARTA.

De libro quarto Regum.

Leitio j. c. 5. 9. ad 15.

Venit Náaman (leprosus) cum equis & curribus, & stetit ad ostium domus Elisæi. Misitque ad eum Elisæus nuntium, dicens: Vade & lavare septies in Jordâne, & recipiet sanitatem caro tua, atque mundaberis. Iratus Náaman recedebat, dicens: Putabam quod egrederetur ad me, & stans invocaret nomen Domini Dei sui, & tangeret manu suâ locum lepræ, & curaret me. Numquid non meliores sunt A-

mana, & Pharphar fluvii Damásci omnibus aquis Israël, ut laver in eis, & munder? Cum ergo vertisset se, & abiret indignans, accesserunt ad eum servi sui, & locuti sunt ei: Pater, & si rem grandem dixisset tibi propheta, certè facere debueras: quanto magis quia nunc dixit tibi: Lavare, & mundaberis? Descendit, & lavit in Jordâne septies juxta sermonem viri Dei, & restituta est caro ejus, sicut caro pueri parvuli, & mundatus est. Reversusque ad virum Dei cum universo comitatu suo, venit, & stetit coram eo, & ait: Verè scio quod non sit alius Deus in universa terra, nisi tantum in Israël.

R. Surrexit, 266.

Leitio ij. v. 20. ad 23.

Dixitque Giézi puer viri Dei: Pepércit dñus meus Náaman Syro isti, ut non acciperet ab eo quæ attulit: vivit Dñus, quia curram post eum, & accipiam ab eo aliquid. Et fecit ut esset Giézi post tergum Náaman: quem cum vidisset ille currentem ad se, desiliit de curru in occursum ejus, & ait: Rectene sunt omnia? Et ille ait: Rectè. Dñus meus misit me ad te, dicens: Modò venerunt ad me duo adolescentes de monte Ephraim, ex filiis prophetarum: da eis talentum argenti, & vestes mu-

tatorias duplices. Dixitque Naaman: Melius est ut accipias duo talenta. Et coegit eum, ligavitque duo talenta argenti in duobus saccis, & duplicia vestimenta, & imposuit duobus pueris suis, qui & portaverunt coram eo.

R. Accedens Elias, 266.

Leitio iij. v. 24. ad fin.

Cumque venisset jam vesperi, tulit de manu eorum, & reposuit in domo, dimisitque viros, & abierunt: ipse autem ingressus stetit coram domino suo. Et dixit Elisæus: Unde venis, Giézi? Qui respondit: Non ivit servus tuus quòquam. At ille ait: Nonne cor meum in presenti erat, quando reversus est homo de curru suo in occursum tuum? Nunc igitur accepisti argentum, & accepisti vestes, ut emas oliveta, & vineas, & oves, & boves, & servos, & ancillas. Sed & lepra Naaman adhærebit tibi, & semini tuo, usque in sempiternum. Et egressus est ab eo leprosus quasi nix.

R. Amplificatus est, 267.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino.

Seff. 25. c. 1. de reform.

Admonet sancta Synodus Episcopos omnes, ut..... factis ipsis, ac vitæ actionibus, quod est veluti perpetuum quoddam prædicandi genus, se muneri

suo conformes ostendant: in primis verò ita mores suos omnes componant, ut reliqui ab eis frugalitatis, modestiæ, continentiæ, ac quæ nos tantopere commendat Deo, sanctæ humilitatis exempla petere possint.

FERIA QUINTA.

De libro quarto Regum.

Leitio j. c. 6. 24. ad 30.

Factum est post hæc congregavit Bénadad rex Syriæ universum exercitum suum, & ascendit, & obsidebat Samariam. Factaque est fames magna in Samaria: & tamdiu obsessa est, donec venundaretur caput asini octoginta argenteis, & quarta pars cabi stercoreis columbarum quinque argenteis. Cumque rex Israël transiret per murum, mulier quædam exclamavit ad eum, dicens: Salva me, domine mi rex. Qui ait: Non te salvat Dominus, unde te possum salvare? de area, vel de torculari? Dixitque ad eam rex: Quid tibi vis? Quæ respondit: Mulier ista dixit mihi: Da filium tuum, ut comedamus eum hodie, & filium meum comedamus cras; comimus ergo filium meum, & comedimus: dixique ei die alterâ: Da filium tuum, ut comedamus eum. Quæ abscondit filium suum. Quod

cum audisset rex, scidit vestimenta sua, & transibat per murum. Viditque omnis populus cilicium quo vestitus erat ad carnem intrinsecus.

R. Dejecit, 267.

Leitio ij. c. 7. 1. ad 5.

Dixit autem Elisæus: Audite verbum Domini: Hæc dicit Dominus: In tempore hoc cras modius similæ uno statere crit, & duo modii hordei statere uno, in porta Samariæ. Respondens unus de ducibus, super cujus manum rex incumbebat, homini Dei, ait: Si Dominus fecerit, etiam cataractas in cælo, numquid poterit esse quod loqueris? Qui ait: Vidébis oculis tuis, & inde non comedes. Quatuor ergo viri erant leprosi juxta introitum portæ, qui dixerunt ad invicem: Quid hic esse volumus donec moriamur? sive ingredi voluerimus civitatem, fame moriemur; sive manserimus hic, moriendum nobis est: venite ergo, & transfugiamus ad castra Syriæ; si pepercerint nobis, vivemus; si autem occidere voluerint, nihilominus moriemur. Surrexerunt ergo vespere, ut venirent ad castra Syriæ: cumque venissent ad principium castrorum Syriæ, nullum ibidem repererunt.

R. Postquam, 267.

Leitio iij. v. 16. ad fin.

ET egressus populus diripuit castra Syriæ: factusque est modius similæ statere uno, & duo modii hordei statere uno, juxta verbum Domini. Porro rex ducem illum, in cujus manu incumbēbat, constituit ad portam; quem conculcavit turba in introitu portæ, & mortuus est; juxta quod locutus fuerat vir Dei, quando descenderat rex ad eum. Factumque est secundum sermonem viri Dei, quem dixerat regi, quando ait: Duo modii hordei statere uno erunt, & modius similæ statere uno, hoc eodem tempore cras in porta Samariæ: quando responderat dux ille viro Dei, & dixerat: Etiam si Dominus fecerit cataractas in cælo, numquid poterit fieri quod loqueris? Et dixit ei: Vidébis oculis tuis, & inde non comedes. Evenit ergo ei sicut prædictum fuerat, & conculcavit eum populus in porta, & mortuus est.

R. Memoria Josiæ, 268.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino.

Seff. 25. c. 1. de reform.

Non solum jubet sancta Synodus ut Episcopi modestâ suppellectili & mensâ, ac frugali victu contenti sint; verum etiam in reliquo vitæ genere, ac tota... domo caveant, ne quid appareat quod à sancto hos

instituto sit alienum; quodque non simplicitatem, Dei celum, ac vanitatum contemptum præ se ferat.

FERIA SEXTA.

De libro quarto Regum.

Lectio j. c. 8. 7. ad 12.

V Emir Elitæus Damascum, & Bénadad rex Syriæ agrotabat: nuntiaveruntque ei, dicentes: Venit vir Dei huc. Erat rex ad Hazaël: Tolle tecum mûnera, & vade in occursum viri Dei, & consule Dominum per eum, dicens: Si evadere poterò de infirmitate mea hac? Ivit igitur Hazaël in occursum ejus, habens secum mûnera, & omnia bona Damasci, onera quadraginta camelorum. Cumque stetisset coram eo, ait: Filius tuus Bénadad rex Syriæ misit me ad te, dicens: Si sanari poterò de infirmitate mea hac? Dixitque ei Elitæus: Vade, dic ei: Sanaberis: porro ostendit mihi Dominus quia morte morietur. Stetitque cum eo, & conturbatus est utique ad suffocationem vultus: devitque vir Dei. Cui Hazaël ait: Quare dominus meus hæc? At ille dixit: Quia scio quæ faciurus sis filius Israël mala.

R. Surrexit, 200.

Lectio ij. c. 8. 1. ad 5.

Elitæus autem propheta vocavit unum de filiis prophetarum, & ait illi:

Accinge lumbos tuos, & tolle lenticulam olei hanc in manu tua, & vade in Ramoth Gálaad. Cumque veneris illuc, videbis Jehu filium Jósaphat filii Namfi: & ingressus suscitabis eum de medio fratrum suorum, & introduces in intèrius cubiculum; tenensque lenticulam olei, fundes super caput ejus, & dices: Hæc dicit Dominus: Unxi te regem super Israël. Aperiesque ostium, & fugies, & non ibi subsistes. Abiis ergo adolescens puer propheta in Ramoth Gálaad, & ingressus est illuc: ecce autem principes exercitus sedebant, & ait: Verbum mihi ad te, ô princeps. Dixitque Jehu: Ad quem ex omnibus nobis? At ille dixit: Ad te, ô princeps.

R. Accedens Elias, 266.

Lectio iij. v. 6. & 10. ad 13.

Et surrexit, & ingressus est cubiculum: at ille fudit oleum super caput ejus, & ait: Hæc dicit Dominus Deus Israël: Unxi te regem super populum Domini Israël;.... Aperuitque ostium, & fugit. Jehu autem egressus est ad servos domini sui, qui dixerunt ei: Rectene sunt omnia? quid venit intèrus iste ad te? Qui ait eis: Nostis hominem, & quid locutus sit. At illi responderunt: Falsum est, sed magis narra nobis. Qui ait eis: Hæc & hæc lo-

quid pax potest esse Zambri, qui interfecit dominum suum?

Lectio iij. v. 32. ad 36.

LEvavitque Jehu faciem suam ad fenestram, & ait: Quæ est ista? & inclinaverunt se ad eum duo vel tres eunuchi. At ille dixit eis: Præcipitate eam deorsum; & præcipitaverunt eam, aspersusque est sanguine paries, & equorum ungulæ conculcaverunt eam. Cumque introgressus esset, ut comederet, biberetque, ait: Ite, & videte maledictam illam, & sepelite eam, quia filia regis est. Cumque issent ut sepelirent eam, non invenérunt nisi calvariâ, & pedes, & summas manus. Reversique nuntiaverunt ei. Et ait Jehu: Sermo Domini est, quem locutus est per Eliam Thesbiten, dicens: In agro Jézrahel comedent canes carnes Jézabel.

C A N O N.

Ex Concilio Aquisgranensi.

An. 816. lib. 1. cap. 138.

Vicarii Prælatorum sicut alios præcedunt magisterio, ita nimirum innocentis vitæ informant exemplo; ut juxta Apostolum, exemplo sint ceteris, in verbo, in conversatione, in caritate, in fide, in castitate.

Ad Magnificat, Ant. 6. F.
Fecit Joas rectum coram Domino cunctis diebus,

quibus docuit eum Jojada Sacerdos. 4. Reg. 12. 2.

Oratio, Largire, infra ad Laudes.

DOMINICA VIII.

post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

De libro quarto Regum.

Lectio j. c. 11. 1. ad 4.

AThalia mater Ochoziz, videns mortuum filium suum, surrexit, & interfecit omne semen regium. Tollens autem Jósaba filia regis Joram, soror Ochoziz, Joas filium Ochoziz, furata est eum de medio filiorum regis qui interficiebantur, & nutricem ejus de triclinio: & abscondit eum à facie Athaliz, ut non interficeretur. Eratque cum ea sex annis clam in domo Domini: porro Athalia regnavit super terram. Anno autem septimo misit Jojada, & assumens centuriones & milites, introduxit ad se in templum Domini; pepigitque cum eis fœdus; & adjurans eos in domo Domini, ostendit eis filium regis.

R. Surrexit, 266.

Lectio ij. v. 12. ad 17.

PRoduxitque filium regis, & posuit super eum diadema, & testimonium; feceruntque eum regem, & unxerunt: & plaudentes manu, dixerunt: Vivat rex.

Audívit autem Athália vo-
cem pópuli currentis ; &
ingréssa ad turbas in tem-
plum Dómini, vidit regem
stantem super tribúnal jux-
ta morem , & cantóres , &
tubas prope eum , omném-
que pópulum terræ lætán-
tem , & canéntem tubis :
& scidit vestiménta sua ,
clamávitque : Conjuratio ,
conjuratio. Præcepit au-
tem Joiáda centuriónibus ,
qui erant super exercitum ,
& ait eis : Educite eam ex-
tra septa templi , & qui-
cúmque eam secutus fue-
rit , feriátur gládio. Di-
xerat enim sacerdos : Non
occidátur in templo Dómi-
ni. Imposuerúntque ei ma-
nus , & impegérunt eam
per viam introitus equó-
rum , juxta palátium , & in-
terfécit eam ibi. Pépigit er-
go Joiáda fœdus inter Dó-
minum , & inter regem , &
inter pópulum , ut esset pó-
pulus Dómini ; & inter re-
gem & pópulum.

R. Accédens Elías , 266.

Lectio iij. c. 13. 14. ad 21.

Elisæus autem ægrotábat
infirmítate , quâ & mór-
tuus est ; descendítque ad
eum Joas rex Israël , & fle-
bat coram eo , dicebátque :
Pater mi , pater mi , currus
Israël , & auriga ejus. Et
ait illi Elisæus : Affer ar-
cum , & sagittas. Cúmque
attulisset ad eum arcum , &
sagittas , dixit ad regem Is-
raël : Pone manum tuam

super arcum. Et cùm po-
suisset ille manum suam ,
superpósuit Elisæus manus
suas mânibus regis , & ait :
Aperi fenéstram orientá-
lem. Cúmque aperuisset ,
dixit Elisæus : Jace sagittá.
Et jecit. Et ait Elisæus : Sa-
gitta salutis Dómini , & sa-
gitta salutis contra Syriam
percutiétque Syriam in A-
phec , donec consumas eam.
Et ait : Tolle sagittas. Qui
cúm tulisset , rursus dixit
ei : Percute jáculo terram.
Et cùm percussisset tribus
vicibus , & stetit , irátus
est vir Dei contra eum , &
ait : Si percussisses quin-
quies , aut sexies , sive sép-
ties , percussisses Syriam
usque ad consumptionem :
nunc autem tribus vicibus
percúties eam. Mórtnus est
ergo Elisæus , & sepeliérunt
eum. Latrúnculi autem de
Moab venérunt in terram
in ipso anno. Quidam au-
tem sepeliéntes hóminem ,
vidérunt latrúnculos , &
projecérunt cadáver in se-
púlcro Elisæi. Quod cùm
tetigisset ossa Elisæi , revixit
homo , & stetit super pedes
suos.

R. Amplificátus est , 267.

IN II. NOCTURNO.
Sermo sancti Cyrilli Jero-
solymitáni.

Catech. 2. n. 13.

Lectio iv.

A Chab rex Samariæ sce-
leratissimus , idolórum
cultor , cùm venisset Elias

Propheta, & minas duntaxat intentasset, sacco se induit, & scidit vestimenta. Et quid dicit clemens Deus ad Eliam? [Vidisti quomodo compunctus est Achab à facie mea?] Tanquam fervidum Prophetæ ingenium leniens, ut ad misericordiam inclinaret. Vultis cognoscere quam forte sit poenitentia armorum genus, quantum confessio etiam adversus hostes prævaleat? Centum octoginta quinque hostium millia Ezechias per confessionem ruit. Et hoc adhuc minimum. Sententiâ Dei adversum se pronuntiâtam, per poenitentiam dissolvit. Egrotanti enim ipsi dixit Isaias: [Moriëris tu, nec vives.] Quæ jam spes, quæ ultra salus vel expectatio, pronuntiante Propheta? At ille non revocatus est à poenitentia, memor eius quod scriptum est: [Cum avertius ingemueris, tunc salvaberis.]

R. Dejecit, 267.

Lectio v. n. 15.

Conversus est ad parietem, & mentem per orationem ad cælum tendens: [Domine, (ait,) memento mei;] sufficit enim ad sanationem te mei meminisse. Temporibus non obnoxius, sed ipse es vitæ pater & legislator. Non enim secundum genituram nostrorum complexionē, consilii delirant, vitæ

nostræ ratio decurrit, sed secundum tuam voluntatem. Et illi, cuius desperata vita fuerat, annorum quindecim vitæ accessio datur.

R. Postquam, 267.

Lectio vj. n. 15. & 16.

Convertere tu quoque, & ingemisce; & ostium claude: ora ut tibi dimittatur, ut urētes te flammæ disjiciat Deus. Potest enim poenitentia & ignem extinguere; potest & leones cicurare. Quod si diffidas, cōgita quid olim contigerit Ananiz & Sôciis. Quales in caminum ignis fontes effuderunt? Quanta vis aquæ flammam ad cubitos quadraginta novem ascendentem restinguere sufficiebat? Sed ubi flamma vehementer superferebatur, ibi plurimus poenitentiz fons effusus est, cum illi dicerent: [Quoniam justus es in omnibus quæ fecisti nobis; & peccavimus, & transgressi sumus, & iniquè egimus.] Cum fornacis flammæ compræherit poenitentia, tu dubitas utrum gehennæ ignem restinguere valeat?

R. Memoria Josiæ, 268.

IN III. NOCTURNO.
Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vij. c. 16. 1. ad 9.

In illo tempore; Dicebat Jesus & ad discipulos suos: Homo quidam erat dives, qui habebat villicum; &

hic diffamatus est apud illum quasi dissipasset bona ipsius. Er reliqua.

*Homilia sancti Augustini
Episcopi.*

Serm. 113. de Verbis Evang.

*§. 2. Alias Serm. 35. de
Verbis Domini.*

Hoc ait Dominus noster Iesus Christus: [Fácite vobis amicos de divitiis iniquitatis.] Hoc quidam malè intelligendo rapiunt res aliéνας, & áliquid inde paupéribus largiuntur, & putant se facere quod præcéptum est. Dicunt enim: Rápere res aliéνας, mammona est iniquitatis; erogare inde áliquid, maxímè egéntibus sanctis, hoc est facere amicos de mammona iniquitatis. Intelléctus iste corrigendus est, immo de tabulis cordis vestri omnino deléndus est. Nolo sic intelligátis. De justis laboribus facite eleemósynas: ex eo quod rectè habétis, date. Non enim corrupturi estis júdicem Christum, ut non vos aúdiat cum paupéribus, quibus tollitis.

¶ Villicus diffamatus est apud divitem quasi dissipasset bona ipsius; & ait illi: Quid hoc aúdio de te? * Redde ratió nem villicatiónis tuæ; jam enim non póteris villicare. *Luc. 16. 1. 2. ¶.* Horréndè & citò apparebit, quóniam júdicium durissimum his qui præsunt, fiet. *Sap. 6. 6. * Redde.*

Lectio viij.

§. 4.

Est quidem & álius intelléctus; nec ipsum tacébo. Mammóna iniquitatis, divitiæ sunt séculi omnes, undecúmque sint. Undecúmque enim congregentur, mammóna iniquitatis est; id est, divitiæ sunt iniquitatis. Quid est, divitiæ sunt iniquitatis? Pecúnia est, quã nómine divitiarú appellat iniquitas. Si enim veras divitias quæris, aliæ sunt. Tálibus Job nudus abundabat, quando in Deum cor plenum habébat, & laudes Deo pérdisit ómnibus rebus tanquam gemmas pretiosissimas proferébat. De quo thesaúro, si nihil habébat? Ipsæ sunt veræ divitiæ. Istæ autem ab iniquitate appellantur divitiæ.

¶ Ego vobis dico: * Fácite vobis amicos de mammona iniquitatis; ut cum defeceritis, recipiant vos in ætérna tabernacula. *Luc. 16. 9. ¶.* Eleemósyna facit invenire misericórdiam, & vitam ætérnam. *Tob. 12. 9. * Fácite.*

Lectio ix.

§. 4. 5.

Habes illas divitias, non reprehéndo. Heréditas venit, pater tuus dives fuit, & dimisit tibi. Honéstè acquisivisti; de justis laboribus plenam domum habes, non reprehéndo. Tamen étiam sic noli illas divitias. Nam si dicis illas

divitias, amâbis illas; & si amâveris illas, peribis cum illis. Perde, ne péreas; dona, ut acquiras; fémina, ut metas. Has divitias noli appellâre; quia veræ non sunt. Paupertate plenæ sunt, & semper obnoxia casibus. Quales divitiæ sunt, propter quas latronem times, propter quas times servum tuum, ne te occiso auferat, & fugiat? Si veræ divitiæ essent, securitatem tibi darent. Ergo illæ sunt veræ divitiæ, quas cum habuerimus, perdere non possumus. Et ne fortè propter illas furem timeas, ibi erunt ubi nullus auferat. Audi Dóminum tuum: [Thesaurizate vobis thesauros in cælo, quò fur non accédât.] Tunc erunt divitiæ, quando eas migraveris. Quândiu in terra sunt, divitiæ non sunt.

R. Ignem extinguit aqua, & elemosyna resistit peccatis; * Et qui reddit grâtiâ, † In tempore casus sui inveniet firmamentum. *Ecclesi.* 3. 33. 34. †. Qui seminat in benedictionibus, de benedictionibus & metet. 2. *Cor.* 9. 6. * Et qui. Glória. † In tempore.

Ad Benedictus, Ant. 4. E. Ait villicus intrâ se: Quid faciam, quia dóminus meus aufert à me villicationem? fodere non valeo, mendicare erubescio: scio quid faciam, ut, cum amotus

fuerò à villicatione, recipiant me in domos suas.

Luc. 16. 3. 4.

ORATIO. Orémus.

L Argire nobis, quæsumus, Dómine, semper spiritum cogitandi quæ recta sunt, propitius & agendi; ut qui sine te esse non possumus, secundum te vivere valeamus; Per Dóminum.

C A N O N.

Ex Concilio Turonensi tertio.

An. 813. *can.* 37.

EXceptis diebus Dominicis, & illis Solemnitatibus, quibus & universalis Ecclesia, ob recordationem Dominicæ Resurrectionis solet stando orare, fixis in terras genibus, suppliciter Dei clementiam nobis profuturam, nostrorumque criminum indulgentiam deprecandum est; cujus rei in Evangelio ipse Dóminus nobis dedit exemplum.

Ad Magnificat, Ant. 5. F. Laudavit dóminus villicum iniquitatis, quia prudenter fecisset: quia filii hujus seculi prudentiores filiis lucis in generatione sua sunt. *Luc.* 16. 8.

FERIA SECUNDA.

De libro quarto Regum.

Lectio j. c. 18. 1. *ad 6.*

ANno tertio Osée filii E'æ regis Israël, regnavit Ezechias filius Achaz regis Juda. Vi-

ginti quinque annorum erat, cum regnare cœpisset: & viginti novem annis regnavit in Jerúsalem: nomen matris ejus Abi, filia Zachariæ. Fecitque quod erat bonum coram Dómino, juxta omnia quæ fecerat David pater ejus. Ipse dissipavit excelsa, & contrivit státuas, & succidit lucos, confregitque serpéntem æneum, quem fecerat Móyses: siquidem usque ad illud tempus filii Israël adolébant ei incensum: vocavitque nomen ejus Nohéstan. In Dómino Deo Israël sperávit: itaque post eum non fuit similis ei de cunctis régibus Juda, sed neque in his qui ante eum fuérunt: & adhæsit Dómino, & non recéssit à vestigiis ejus, fecitque mandata ejus, quæ præcéperat Dóminus Móysi.

R. Surréxit, 266.

Leñtio ij. v. 9. ad 13.

ANno quarto regis Ezechíæ, qui erat annus séptimus Osée filii Ela regis Israël, ascéndit Salmánasar rex Assyriórum in Samariá, & oppugnávit eam, & cepit. Nam post annos tres, anno sexto Ezechíæ, id est, nono anno Osée regis Israël, capta est Samaria: & tránstulit rex Assyriórum Israël in Assyrios, collocávitque eos in Hala & in Habor flúviis Gozan in civitatibus Medórum: quia non audierunt vocem

Dómini Dei sui, sed prætergressi sunt pactum ejus: omnia quæ præcéperat Móyses servus Dómini, non audierunt, neque fecerunt. Anno quarto décimo regis Ezechíæ, ascéndit Sennacherib rex Assyriórum ad univérsas civitates Juda munítas; & cepit eas.

R. Accedens Elías, 266.

Leñtio iij.

c. 19. 14. ad 19.

CUm accepisset Ezechías litteras de manu nuntiórum, & legisset eas, ascéndit in domum Dómini, & expándit eas coram Dómino, & orávit in conspectu ejus, dicens: Dómine Deus Israël, qui sedes super Chérubim, tu es Deus solus regum ómnium terræ: tu fecisti cœlum & terram: inclina aurem tuam, & audi; áperi, Dómine, óculos tuos, & vide; audi omnia verba Sennacherib, qui misit ut exprobráret nobis Deum vivéntem. Verè, Dómine, dissipavérunt reges Assyriórum gentes, & terras ómnium. Et misérunt deos eórum in ignem: non enim erant dii, sed ópera mánuum hóminum ex ligno & lápide, & perdidérunt eos. Nunc igitur, Dómine Deus noster, salvos nos fac de manu ejus, ut sciant omnia regna terræ, quia tu es Dóminus Deus solus.

R. Amplificátus est, 267.

C A N O N.

Ex Concilio Aquisgranensi.

An. 816. lib. 1. cap. 115.

Quia evidenti auctoritate liquet canonicam institutionem ceteris præstare institutionibus; debent, necesse est, qui hujus professionis censentur nomine, procurare qualiter in semetipsis eandem institutionem vitam & moribus exornent, potius quam dehoneſtent.

FERIA TERTIA.

De libro quarto Regum.

Leſtio j. c. 19. 35. ad fin.

Factum est in nocte illa, venit Angelus Domini, & percussit in castris Assyriorum centum octoginta quinque milia. Cumque diluculo surrexisset, vidit omnia corpora mortuorum; & recedens abiit, & reversus est Sennacherib rex Assyriorum, & mansit in Ninive. Cumque adoraret in templo Nesroch deum suum, Adramelech & Sarasar filii ejus percussérunt eum gladio, fugeruntque in terram Armeniorum, & regnavit Asarhaddon filius ejus pro eo.

R. Dejecit, 267.

Leſtio ij. c. 20. 1. ad 6.

In diebus illis agrotavit Ezechias usque ad mortem: & venit ad eum Isaías filius Amos, propheta, dixitque ei: Hæc dicit Domi-

nus Deus: Præcipe domui tuæ; morieris enim tu, & non vives. Qui convertit faciem suam ad parietem, & oravit Dominum, dicens: Obsecro, Domine, memento, quæſo, quomodo ambulaverim coram te in veritate, & in corde perfecto, & quod placitum est coram te, fecerim. Flevit itaque Ezechias fletu magno. Et antequam egrederetur Isaías mediam partem atrii, factus est sermo Domini ad eum, dicens: Revertere, & dic Ezechia duci populi mei: Hæc dicit Dominus Deus David patris tui: Audivi orationem tuam, & vidi lacrymas tuas; & ecce sanavi te; die tertio ascendes templum Domini: & addam diebus tuis quindecim annos: sed & de manu regis Assyriorum liberabo te, & civitatem hanc, & protegam urbem istam, propter me, & propter David servum meum.

R. Postquam coangustatus est Manasses, 267.

Leſtio iij. v. 7. ad 11.

Dixitque Isaías: Afferte massam ficorum. Quam cum attulissent, & posuissent super ulcus ejus, curatus est. Dixerat autem Ezechias ad Isaías: Quod erit signum quia Dominus me sanabit, & quia ascensurus sum die tertia templum Domini? Cui ait Isaías: Hoc erit signum à Domino,

quòd facturus sit Dóminus sermónem quem locutus est: Vis ut ascéndat umbra decem líneis, an ut revertátur totidem grádibus? Et ait Ezechías: Fácile est umbram créscere decem líneis: nec hoc volo ut fiat, sed ut revertátur retrórsim decem grádibus. Invocávit itaque Isaiás prophéta Dóminum, & redúxit umbram per líneas, quibus jam descenderat in horologio Achaz, retrórsim decem grádibus.

R. Memória Josíaz, *supra*, 268.

C A N O N.

Ex Concílio Aquisgranénsi.

An. 816. lib. 1. cap. 139,

Qui prapósiti vocántur: tales & tam strénui constituéndi sunt, qui & vitz probábilis sint, & ea quæ sibi injuncta sunt, fídeliter humiliterque expleant; & pro eo, quòd aliis prælati sunt, nequáquam parvipéndant canónica instituta; sed quantò plús implcantur in fratrum curis, tantò magis stúdeant cœléstibus obtemperare mónitis.

FERIA QUARTA.

De libro quarto Regum.

Leñio j. c. 20. 12. ad 13.

In tempore illo misit Béroдах Báladan, filius Báladan, rex Babyloñorum, litteras & múnera ad Ezechíam: audierat enim quòd ægrotáset Ezechías:

Lætátus est autem in advéntu eórum Ezechías, & osténdit eis domum arómatum, & aurum, & argéntum, & pigménta vária, unguénta quoque, & domum vasórum suórum, & ómnia quæ habére póterat in thesaúris suis. Non fuit quòd non monstráret eis Ezechías in domo sua, & in omni potestáte sua.

R. Surrexit, 266.

Leñio ij. v. 14. ad 19.

Venit autem Isaiás prophéta ad regem Ezechíam, dixitque ei: Quid dixerunt viri isti? aut unde venérunt ad te? Cui ait Ezechías: De terra longinqua venérunt ad me, de Babyloñe. At ille respóndit: Quid vidérunt in domo tua? Ait Ezechías: Omnia quæcúmque sunt in domo mea, vidérunt: nihil est quòd non monstráverim eis in thesaúris meis. Dixit itaque Isaiás Ezechíaz: Audi sermónem Dómini: Ecce dies vénient, & auferéntur ómnia quæ sunt in domo tua, & quæ condiderunt patres tui usque in diem hanc, in Babyloñem: non remanébit quidquam, ait Dóminus. Sed & de filiis tuis qui egrediéntur ex te, quos generábis; toléntur, & erunt eunúchi in palatio regis Babyloñis. Dixit Ezechías ad Isaiám: Bonus sermo Dómini, quem locutus es: sit pax & véritas in diebus meis.

R. Accédens Elías, 266.

Lectio iij. c. 22. 1. ad 5.

Octo annórum erat Josías cū regnāre cōpisset; triginta & uno anno regnāvit in Jerúsalem: nomen matris ejus Idida, filia Hadaia de Bésécath. Fecitque quod plácitum erat coram Dómino, & ambulāvit per omnes vias David patris sui: non declināvit ad dexteram, sive ad sinistram. Anno autem octavo décimo regis Josiæ, misit rex Saphan filium Aslia filii Mésulá, scribā templi Dómini, dicens ei: Vade ad Héliam sacerdotem magnum, ut consētur pecunia quæ illāta est in templum Dómini, quam collegērunt janitōres templi à pópulo, detúrque fabris per prapósitos domūs Dómini: qui & distribuant eam his qui operantur in templo Dómini, ad instaurāda sartatēta templi.

R. Amplificātus est, 267.

C A N O N.

Ex Concílio Rotomagénsi.

An. 1581. *tit. de Episc. &*

Capitulis, num. 15.

Canónici Cathedralium Ecclesiārum, eā sint morum integritate ornati, ut nomen suum tueri & retinere possint, ac præ aliis Cléricis Canónici seu regulāres ex observāta Ecclesiæ disciplinā perfectiūs regula nomināri mereantur; à quibus ceteros stūdiū & amó-

rem ac tanquam regulam cultūs divīni non pigeat accipere.

FERIA QUINTA.

De libro quarto Regum.

Lectio j. c. 22. 10. ad 13.

Narrāvit Saphan scriba regi, dicens: Librum dedit mihi Hélias sacerdos. Quem cū legisset Saphan coram rege, & audisset rex verba libri legis Dómini, scidit vestimenta sua. Et præcepit Héliæ sacerdoti, & Ahicam filio Saphan, & Achobor filio Micha, & Saphan scribæ, & Azaia servo regis, dicens: Ite, & consúlite Dóminum super me, & super pópulo, & super omni Juda, de verbis volūminis istius quod inventum est: magna enim ira Dómini succensa est contra nos, quia non audierunt patres nostri verba libri hujus, ut facerent omne quod scriptum est nobis.

R. Dejecit, 267.

Lectio ij. c. 23. 2. ad 4.

Ascenditque rex templum Dñi, & omnes viri Juda, universique qui habitabant in Jerúsalem cum eo sacerdotes & prophætæ, & omnis pópulus à parvo usque ad magnum: legitque cunctis audientibus omnia verba libri fœderis, qui inventus est in domo Dómini. Stetitque rex super gradum:

& foras percussit coram Domino, ut ambularent post Dominum, & custodirent præcepta ejus, & testimonia, & caeremonias, in omni corde, & in tota anima; & suscitarent verba fœderis hujus, quæ scripta erant in libro illo: acquievitque populus pacto. Et præcepit rex Heliæ pontifici, & sacerdotibus secundæ ordinis, & janitoribus ut proficerent de templo Domini omnia vasa quæ facta fuerant Baal, & in loco, & universæ militiæ cœli: & combussit ea foris Jerusalem in convallè Cedron, & tulit pulverem eorum in Bethel.

Æ. Postquam, 267.

Leitio iij. v. 14. ad 18.

ET contrivit statuas, & succidit lucos; replevitque loca eorum ossibus mortuorum: insuper & altare quod erat in Bethel, & excelsum quod fecerat Jeroboam filius Nabal, qui peccare fecit Israël; & altare illud, & excelsum destruxit, atque combussit, & comminuit in pulverem, succenditque etiam lucum. Et conversus Josias, vidit ibi sepulcra quæ erant in monte; misitque, & tulit ossa de sepulcris, & combussit ea super altare, & polluit illud juxta verbum Domini, quod locutus est vir Dei, qui prædixerat verba hæc. Et ait: Quis

est titulus ille, quem video? Responderuntque ei cives urbis illius: Sepulcrum est hominis Dei, qui venit de Juda, & prædixit verba hæc, quæ fecisti super altare Bethel. Et ait: Dimittite eum, nemo commoveat ossa ejus. Et intacta manserunt ossa illius, cum ossibus prophetarum qui venerat de Samaria.

Æ. Memoria Josiæ, 268.

C A N O N.

Ex Concilio Burdigalensi.
An. 1624. tit. de Canonicis, &c. cap. 9. §. 8.

DEcet Metropolitanam Ecclesiam, & alias Cathedralis Ecclesias, eas personas in gravitate & scientia commendatas ad Canonicatus eligere & assumere, ut ex iis corpus Capituli coallescens, Senatus Episcoporum, unde consilium accersant, merito dici possit.

FERIA SEXTA.

De libro quarto Regum.

Leitio j. c. 24. 1. ad 4.

IN diebus Joakim ascendit Nabuchodonosor rex Babylonis, & factus est ei Joakim servus tribus annis: & rursus rebellavit contra eum. Immisitque ei Dominus latrunculos Chaldeorum, & latrunculos Syriarum, & latrunculos Moab, & latrunculos filiorum Ammon; & immisit eos in Judam, ut disperderent eum, juxta verbum Domini, quod lo-

468 *Ferjá VI. Hebdom. Dom. VIII. post Pentecostj.*

cútus fuerat per servos suos prophétas. Factum est autem hoc per verbum Dómini contra Judam, ut auferret eum coram se, propter peccata Manáffe univérſa quæ fecit, & propter ságuinem innóxiúm quem effudit, & implévit Jerúsalem cruóre innocentium; & ob hanc rem nóluit Dóminus propitiári.

R. Surréxit, 166.

Leñio ij. v. 8. ad 14.

DEcem & octo annórum erat Jóachin, cùm regnare cœpisset, & tribus mēsisbus regnávit in Jerúsalem: nomen matris ejus Nohéſta, filia Elnathan de Jerúsalem. Et fecit malum coram Dómino, juxta ómnia quæ fécerat pater ejus. In témpore illo ascendérunt servi Nabuchodónosor regis Babylónis in Jerúsalem, & circúmdata est urbs munitiónibus. Venítque Nabuchodónosor rex Babylónis ad civitátem cum servis suis, ut oppugnárent eam. Egressúsque est Jóachin rex Juda ad regem Babylónis, ipse & mater ejus, & servi ejus, & príncipes ejus, & eunúchi ejus; & suscepit eum rex Babylónis anno octávo regni sui. Et protulit inde omnes thesaúros domús Dómini, & thesaúros domús régis; & concídit univérſa vasa aúrea quæ fécerat Sálomon rex Israël in templo Dómini juxta ver-

bum Dómini. Et tránstulit omnem Jerúsalem, & univérſos príncipes, & omnes fortes exércitus, decem millia, in captivitátem; & omnem artificem & clusórem; nihilque relíctum est, excéptis paupéribus populi terræ.

R. Accédens Elías, 166.

Leñio iij.

v. 15. ad 17. & v. 19. ad fin.

TRánstulit quoque Jóachin in Babylónē, & matrē regis, & uxóres regis, & eunúchos ejus; & júdice terræ duxit in captivitátē de Jerúsalē in Babylónē. Et omnes viros robústos, septem millia, & artifices & clusóres mille, omnes viros fortes & bellatóres; duxítque eos rex Babylónis captivos in Babylónem. Et constituit Matthániam pátruum ejus pro eo; imposuitque nomen ejus Sedéciam..... Et fecit malum coram Dómino, juxta ómnia quæ fécerat Joakim. Irascebátur enim Dóminus contra Jerúsalem & contra Judam, donec projiceret eos à facie sua: recessítque Sedécias à rege Babylónis.

R. Amplificátus est, 167.

C A N O N.

Ex Concílio Aquisgranénsi.

An. 816. lib. 1. cap. 124.

DEcet ut Canonicórum talis sit véstium cultus, qui occasióne vanitátis careat; & nihil novitátis, nihil superfluitátis redóleat.

SABBATO.

S A B B A T O .

De libro quarto Regum.

Leſtio j. c. 25. 1. ad 7.

FActum est anno nono regni (Sedécia,) mense décimo, décimâ die mensis, venit Nabuchodonosor rex Babylónis, ipse & omnis exercitus ejus in Jerúsalem, & circumdederunt eam, & extruxerunt in circúitu ejus munitiões. Et clausa est civitas atque valiata usque ad undecimum annum regis Sedécia, nonâ die mensis: prævaluitque fames in civitate, nec erat panis pópulo terræ. Et interrupta est civitas, & omnes viri bellatores nocte fugerunt per viam portæ, quæ est inter duplicem murum ad horrum regis: (porro Chaldæi obsidebant in circúitu civitatem.) Fugit itaque Sedécias per viam quæ ducit ad campéstria solitudinis. Et persecutus est exercitus Chaldæorum, regem; comprehenditque eum in planitie Jéricho: & omnes bellatores qui erant cum eo, dispérsi sunt, & reliquerunt eum. Apprehensum ergo regem duxerunt ad regem Babylónis in Réblatha; qui locutus est cum eo judicium. Filios autem Sedécia occidit coram eo, & oculos ejus effodit, vinxitque eum caténis, & adduxit in Babylónem.

Pars Æſtiya.

Si fiat de Sabbato 12. 12. 12. sumentur ex II. Nocturno Dominica VII.

Leſtio ij. v. 8. ad 12.

Mense quinto, séptimâ die mensis, ipse est annus nonus décimus regis Babylónis, venit Nabuzardan princeps exercitus, servus regis Babylónis, in Jerúsalem; & succendit domum Dómini, & domum regis, & domos Jerúsalem, omnemque domum combussit igni. Et muros Jerúsalem in circúitu destruxit omnis exercitus Chaldæorum, qui erat cum principe militum. Réliquam autem pópuli partem quæ remanserat in civitate, & pèrfugas qui transfugerant ad regem Babylónis, & reliquum vulgus transtulit Nabuzardan princeps militiæ: & de pauperibus terræ reliquit vinitores & agricolas.

Leſtio iij. v. 27. ad fin.

FActum est verò in anno trigésimo séptimo transmigrationis Jóachin regis Juda, mense duodécimo, vigésimâ séptimâ die mensis, sublevávit Evilméródach rex Babylónis, anno quo regnare cœperat, caput Jóachin regis Juda de cárcere. Et locutus est ei benignè, & pòsuit thronum ejus super thronum regum qui erant cum eo in Babylone; & mutávit vestes ejus quas habuerat in cárcere, & comēbat panem semper in cor-

N

spéctu ejus cunctis diébus vitæ suæ. Annónam quoque constituit ei sine intermissiõne, quæ & dabátur ei à rege per singulos dies, ómnibus diébus vitæ suæ.

C A N O N.

Ex Concílio Tridentino.

Sess. 24. cap. 12. de reform.

C Anónici vestitu decénti tam in Ecclesiâ quàm extra, assidue utántur; ab illicitisque venationibus, aucúpiis, chóreis, tabérnis, lusibúsque abstineant; atque eâ morum integritate pólleant, ut méritò Ecclesiæ Senátus dici possit.

Ad Magnificat, Ant. 3. a.

Numquid considerásti servum meum Job, quòd non sit ei similis in terra, vir simplex & rectus, ac timens Deum, & recédens à malo, & adhuc rétinens innocentiam? *Job 2. 3.*

Oratio, Páteant aures, infrà ad Laudes.

DOMINICA IX:

post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Job.

Lectio j. c. 1. 1. ad 3.

V Ir erat in terra Hus, nómine Job, & erat vir ille simplex & rectus, ac timens Deum, & recédens à malo: natique sunt ei septem filii & tres filiæ. Et fuit possessio ejus septem millia óvium, &

tria millia camelórum, quingénta quoque juga boum, & quingéntæ ásinæ, ac familia multa nimis; eratque vir ille magnus inter omnes Orientales.

R. Job corruens in terram; adoravit, & dixit: * Nudus egressus sum de útero matris meæ, & nudus revértar illuc: Dóminus dedit, Dóminus abstulit: sit nomen Dómini benedictum. *Job 1. 20. 21. ȳ.* Nihil intulimus in hunc mundum; haud dubium quòd nec auferre quid possumus. *1. Tim. 6. 7.* * Nudus egressus sum.

Lectio ij.

v. 4. ad 5.

E t ibant filii ejus, & faciébant convivium per domos, unusquisque in die suo. Et mitténtes vocábant tres soróres suas ut comederent & biberent cum eis. Cúmque in orbem transissent dies convívii, mittebat ad eos Job, & sanctificábat illos; consurgénque dilúculo offerébat holocausta pro singulis. Dicebat enim: Ne fortè peccáverint filii mei, & benedixerint Deo in córdibus suis. Sic faciébat Job cunctis diébus.

R. Quis respondébit Deo? vel quis dicere potest: Cur ita facis? Deus cujus iræ nemo resistere potest, & sub quo curvántur qui portant orbem. * Quantus sum ego, ut respondeam ei? *Job 9. 12. 13. 14. ȳ.* O homo, tu quis es, qui res-

plaudens Deo? Rom. 9. 20.

*Quantus.

Lectio iij. v. 6. ad 12.

QUADAM autem die, cum venissent filii Dei ut assiderent coram Domino, affuit inter eos etiam satan. Cui dixit Dominus : Unde venis ? Qui respondens, ait : Circuivi terram, & perambulavi eam. Dixitque Dominus ad eum : Numquid considerasti servum meum Job, quod non sit ei similis in terra, homo simplex & rectus, ac timens Deum, & recedens a malo ? Cui respondens satan, ait : Numquid Job frustra timet Deum ? nonne tu vallasti eum, ac domum ejus, universamque substantiam per circuitum, operibus manuum ejus benedixisti, & possessio ejus crevit in terra ? Sed extende paululum manum tuam, & tange cuncta quae possidet, nisi in faciem benedixerit tibi. Dixit ergo Dominus ad satan : Ecce, universa quae habet, in manus sunt : tantum in eum ne extendas manum tuam. Egressusque est satan a facie Domini.

R. Benedictio perituri super me veniebat, & cor viduae consolatus sum : justitiam induitus sum ; * Oculi mei caeci, & pes claudus, † Pater eram pauperum. *Job 29. 13. 14. 15. 16. †.* Factus sum infirmis infirmus, omnibus omnia factus

sum. *1. Cor. 9. 22. * Oculi.* Gloria. † Pater.

IN II. NOCTURNO.

Ex libris Moralium sancti Gregorii Papae.

Lectio iv. lib. 2. c. 12.

Dominus dedit, Dominus abstulit : sicut Domino placuit, ita factum est.] Sanctus vir (Job) tentante adversario, cuncta perdiderat, sed tamen sciens quia contra se satan tentandi vires, nisi permitterente Domino, non habebat, non ait : Dominus dedit, diabolus abstulit ; sed, [Dominus dedit, Dominus abstulit.] Fortasse enim fuerat dolendum, si quod Dominus dedit, hostis abstulisset : at postquam non abstulit, nisi ipse qui dedit, sua recepit, non nostra abstulit : si enim ab illo accepimus, quibus in hac vita utimur, cur dolcamus, quod ipso judicante exigimur, quo largiente feneramur ? Nec aliquando injustus est creditor, qui dum praefixo reddendi tempore non constringitur : quando vult, exigit quod feneratur. Ubi & bene subjungitur : [Sicut Domino placuit, ita factum est.] Cum enim in hac vita ea quae volumus, patimur ; necesse est, ut ad eum qui injustum velle nihil potest, studia nostrae voluntatis inclinemus.

R. Beatus homo qui corripitur a Deo : increpationem ergo Domini ne repto-

bes; * Quia ipse vñlerat, & medetur. *Job* 5. 17. 18. *¶* Noli negligere disciplinam Dñmini; neque fatigēris dum ab eo argueris. *Hebr.* 12. 5. * Quia.

Lectio v.

Magna quippe est consolatio in eo quod displicet, quod illo ordinante erga nos agitur, cui non nisi iustum placet. Si igitur iusta Deo placere scimus; pati autem nulla, nisi quæ Dñmino placuerint, possumus, iusta sunt cuncta quæ patimur, & valde iniustum est, si de iusta passione murmuramus. Sed quia orator fortis quo modo asseriōnem partis suæ contra adversarium allegavit, audivimus; nunc quo modo in orationis suæ termino iudicem benedicendo laudet, audiamus. Sequitur: [Sit nomen Dñmini benedictū.] Ecce omne quod rectum sensit, Dñmini benedictione conclusit, ut hinc adversarius inspiciat, & ad poenam suam victus erubescat; quia ipse Dñmino contumax etiam in beatitudine conditus extitit, cui homo hymnum gloriæ etiam percussus dicit.

R. Addidit Dñminus omnia quæcumque fuerant Job, duplicia; & fratres sui consolati sunt eum: * Dñminus autem benedixit novissimis Job, magis quam principio ejus, *Job* 42. 10, 11, 12.

¶ Fidelis Deus est, qui non patietur vos tentari supra id quod potestis; sed faciet etiam cum tentatione provēntum. 1. *Cor.* 10. 13. * Dñminus autem benedixit.

Lectio vj.

Intuendum verò est, quia hostis noster tot nos jactulis percurit, quot tentationibus affligit. Quotidie namque in acie stamus, quotidie tentationum ejus tela excipimus. Sed & nos contra illum jacula mittimus, si confossi tribulationibus, humilia respondemus. Beatus igitur Job percussus damno rerum, percussus morte filiorum; quia vim doloris vertit in laudem conditoris, dicens: [Dñminus dedijt, Dñminus abstulit: sicut Dñmino placuit, ita factum est; sit nomen Dñmini benedictum:] superbum hostem humilitate percussit, crudēlem patientiā stravit.

R. Patientes estote & vos, & confirmate corda vestra; * Exemplum accipite laboris, & patientiæ: † Sufferentiam Job audistis, & finem Dñmini vidistis. *Jac.* 5. 8. 10. 11. *¶* Sustinete misericordiam Dñmini: respicite nationes hominum; & scitote quia nullus speravit in Dñmino, & confusus est. *Eccli.* 2. 7. 11. * Exemplum. Gloria. † Sufferentiam.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vij. c. 19. 44. ad 47.

In illo tempore; Ut appropinquavit Jesus Jerusalem, videns civitatem, flevit super illam, dicens: Quia si cognovisses & tu, & quidem in hac die tua, quæ ad pacem tibi; nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.

Homil. 39. in Evang. post initium.

Quia eversam jam Jerusalem novimus, atque eversione suâ in melius commutatam, quia expulsos latrones a templo, atque ipsum jam dirutum scimus, debemus ex rebus exterioribus introrsus aliquam similitudinem trahere, atque ex eversis ædificiis parietum, morum ruinam timere. [Videas (enim) civitatem, flevit super illam, dicens: Quia si cognovisses, & tu.] Hoc semel egit, cum perituram civitatem esse nuntiavit. Hoc quotidie Redemptor noster per electos suos agere nullatenus cessat, cum quosdam ex bona vita ad mores reprobos pervenisse considerat. Plangit enim eos qui nesciunt cur plangantur, qui, juxta Salomonis ver-

ba., *lætantur cum male fecerint, & exultant in re-*

bus pessimis.] Qui si damnationem suam quæ eis imminet, agnovissent, semetipsos cum lacrymis electorum plangerent.

¶ Ut appropinquavit Jesus Jerusalem, videns civitatem, flevit super illam, dicens: * Si cognovisses & tu, & quidem in hac die tua, quæ ad pacem tibi; nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis. *Luc. 19. 41.*

42. ¶ Si in via Dei ambulasses, habitasses utique in pace sempiterna. *Baruch 3. 13. * Si cognovisses.*

Lectio viij.

Bene autem perituræ animæ sententia quæ subditur, convenit: [Et quidem in hac die tua, quæ ad pacem tibi; nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis.] Suam hinc diem habet anima perversa, quæ transitorio gaudet in tempore. Cui ea quæ adsunt, ad pacem sunt: quia dum rebus temporalibus lætatur, dum honoribus extollitur, dum in carnis voluptate resolvitur, dum nullâ venturæ poenæ formidine terretur, pacem habet in die sua, quæ grave damnationis suæ scandalum in die habebit aliena. Ibi enim affligenda est, ubi iusti lætabuntur: & cuncta quæ modò ei ad pacem sunt, tunc in amaritudinem rixæ vertentur; quia rixari secum incipiet, cur damnationem quam patitur non

expavit ; cur à prospiciendis malis sequentibus oculos mentis clausit.

R. Venient dies in te ; & circumdabunt te inimici tui vallo , * Et circumdabunt te , & coangustabunt te undique. *Luc.* 19. 43. *Ps.* Já ciam contra te aggerem , & munimenta ponam in obsidionem tuam ; humiliaberis , & erit sicut pulvis multitudo ventilantium te : eritque repente confestim. *Isai.* 29. 3. 4. 5. 6. * Et circumdabunt te.

LECTIO ix.

UNde ei dicitur : [Nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis.] Perversa quippe anima rebus presentibus dedita , in terrenis voluptatibus resoluta , abscondit sibi mala sequentia ; quia prævídere futura refugit , quæ presentem læticiam perturbant : dumque in presentis vitæ oblectationibus se deserit , quid aliud quàm clausis oculis ad ignem vadit ? Unde benè scriptum est : [In die bonorum ne immemor sis malorum.] Et inde per Paulum dicitur : [Qui gaudent , tanquam non gaudentes sint.] Quia , & si qua est presentis temporis , ita est agenda lætitia , ut nunquam amaritudo sequentis iudicii recedat à memoria : quatenus dum mens pavida extremæ ultionis timore transfigitur , quantum nunc præ-

sens lætitia , tantum post iram subsequens temperetur.

R. Ad terram prosternent te , & filios tuos qui in te sunt ; * Et non relinquent in te lapidem super lapidem , eò quòd non cognoveris tempus visitationis tuæ. *Luc.* 19. 44. *Ps.* Congregabo omnes gentes ad Jerusalem in prælum ; & capietur civitas , & vastabuntur domus. *Zach.* 14. 1. 2. * Et non relinquent. Gloria. * Et non relinquent.

Ad Benedictus, *Ant.* 7. G. Ingressus Jesus in templum , cepit ejicere vendentes in illo , & ementes ; & erat quotidie in templo. *Luc.* 19. 45. 47.

ORATIO. Orémus.

PAteant aures misericordiarum tuarum , Dñe , precibus supplicantium ; & ut petentibus desiderata concedas , fac eos , quæ tibi sunt placita , postulare ; Per Dominum.

C A N O N.

Ex Concilio Vaurénsi.

Ant. 1368. cap. 84.

PAROCHIANI diebus Dominicis & Festivis ad suam Parochialem Ecclesiam veniant , Missas integras audiri.

Ad Magnificat, *Ant.* 8. G.* Scriptum est : Quia domus mea , domus orationis est : Vos autem fecistis illam speluncam latronum. *Luc.* 19. 46.

FERIA SECUNDA.

De libro Job.

Leſſio j.

v. 3. 13. ad 16.

CUm autem quādam die filii & filiz ejus comēderent, & biberent vinum in domo fragris sui primogēniti, nūntius venit ad Job, qui diceret: Bo-ves arābant, & aſinē paſcebantur juxta eos, & ignē-runt Sabai, tuleruntque omnia, & pueros percuffērunt gladio, & evaſi ego ſolus ut nuntiārem tibi. Cūmque adhuc ille loqueretur, venit alter, & dixit: Ignis Dei cecidit de celo, & tactas oves puerōſque conſumpſit, & effugi ego ſolus ut nuntiārem tibi.

v. Job corruens, 290.

Leſſio ij.

v. 17. ad 19.

Sed & illo adhuc loquēte, venit alius, & dixit: Chaldaei fecerunt tres turmas, & invaſerunt camēlos, & tulerunt eos, nec nō & pueros percuffērunt gladio, & ego fugi ſolus ut nuntiārem tibi. Adhuc loquebātur ille, & ecce alius intrāvit, & dixit: Filiis tuis & filiabus veſcētibz, & bibētibz vinum in domo fratris ſui primogēniti, repente ventis vehemens irruit à regione deſerti, &

concuſſit quātor angulos domūs, quæ corruens oppreſſit liberos tuos, & mortui ſunt, & effugi ego ſolus ut nuntiārem tibi.

v. Quis reſpondēbit, 290.

Leſſio iij. v. 20. ad fin.

Tunc ſurrexit Job, & ſcidit veſtimēta ſua, & tonſo capite corruens in terram, adoravit, & dixit: Nudus egreſſus ſum de utero matris meæ, & nudus revērtar illuc: Dōminus dedit, Dōminus abſtulit: ſicut Dōmino placuit, ita factum eſt: ſit nomen Dōmini benedictum. In omnibus his non peccavit Job labiis ſuis, neque ſtultum quid contra Deum locutus eſt.

v. Benedicſio perituri, 291.

C A N O N.

Ex Concilio Baſileenſi.

An. 1431. Seſſ. 21. cap. 4.

Qui in Matutinis ante finem Pfalmi, *Venite, exultemus*, in aliis Horis ante finem primi Pfalmi, in Miſſa ante ultimum *Kyrie, elliſon*, uſque in finem divino Officio non interſuerit, niſi fortē neceſſitate cogente, ac petita & obtenta à Præſide Chori licentiā, diſcedere oporteat, pro illa Hora abſens cenſeatur; ſalvis Eccleſiarum conſuetudinibus, ſi quæ fortē circa hoc arctiores exiſtant.

FERIA TERTIA.

De libro Job.

Lectio j. c. 2. 1. ad 5.

FActum est cum quâdam die venissent filii Dei, & starent coram Domino, venisset quoque satan inter eos, & staret in conspectu ejus, ut diceret Dominus ad satan: Unde venis? Qui respondens, ait: Circuivi terram; & perambulavi eam. Et dixit Dominus ad satan: Numquid considerasti servum meum Job, quod non sit ei similis in terra, vir simplex & rectus, ac timens Deum, & recedens à malo, & adhuc retinens innocentiam: Tu autem commovisti me adversus eum, ut affligerem eum frustra. Cui respondens satan, ait: Pelle pro pelle, & cuncta quæ habet homo, dabit pro anima sua; aliòquin mitte manum tuam, & tange os ejus & carnem, & tunc videbis quod in faciem benedicat tibi.

R. Beatus homo, 291.

Lectio ij. v. 6. ad 10.

Dixit ergo Dominus ad satan: Ecce, in manu tua est, verumtamen animam illius serva. Egressus igitur satan à facie Domini, percussit Job ulcere pessimo, à planta pedis usque ad verticem ejus: qui testâ saniem radébat, sedens in sterquilino. Dixit autem illi uxor

sua: Adhuc tu permans in simplicitate tua? benedic Deo, & morere. Qui ait ad illam: Quasi una de stultis mulieribus locuta es: si bona suscepimus de manu Dei, mala quare non suscipiamus? In omnibus his non peccavit Job labiis suis.

R. Addidit Dominus, 292.

Lectio iij. v. 11. ad fin.

Igitur audientes tres amici Job omnè malum quod accidisset ei, venerunt singuli de loco suo, Eliphaz Themanites, & Baldad Suhites, & Sophar Naamathites. Condixerant enim, ut pariter venientes visitarent eum, & consolarentur. Cumque elevassent procul oculos suos, non cognoverunt eum; & exclamantes ploraverunt, scissisque vestibus sparserunt pulverem super caput suum in cælum. Et sederunt cum eo in terra septem diebus & septem noctibus, & nemo loquebatur ei verbum; videbant enim dolorem esse vehementem.

R. Patientes estote, 292.

C A N O N.

Ex Concilio Senonensi.

An. 1528. in decretis morum, cap. 18.

Statuimus, ut in Ecclesiis, horis debitis, laudes divinæ per singulas Horas, non cursim ac festinan-

ter, sed tractim cum pausa decenti, (præsertim in medio cuiuslibet Versiculi Psalmorum) debitam faciêdo inter solême & feriâle Officiûm différentiam, reverenter ab omnibus persolvântur.

FERIA QUARTA.

De libro Job.

Leçtio j. c. 3. 1. ad 10.

Post hæc aperuit Job os suum, & maledixit diêi suo, & locutus est: Péreat dies in qua natus sum, & nox in qua dictum est: Conceptus est homo. Dies ille vertatur in tenebras, non requirat eum Deus desuper, & non illustrétur lumine. Obscurent eum tenebræ, & umbra mortis; occupet eum caligo, & involvatur amaritudine. Noctem illam tenebrosus turbo possideat, non computétur in diébus anni, nec numerétur in mênibus. Sit nox illa solitaria, nec laude digna. Maledicant ei qui maledicunt diêi, qui parâti sunt suscitâre Leviathan: obtenebréntur stellæ caligine ejus: expectet lucem, & non videat, nec ortum surgéntis auroræ; quia non conclúsit óstia ventris qui portávit me, nec abstulit mala ab óculis meis.

R. Job corruens, 290.

Leçtio ij. c. 4. 1. ad 9.

Respondens autem Eliphaz Themanites, dixit: Si cœpérimus loqui tibi, forsitan molestè accipies; sed conceptum sermónem tenére quis póterit? Ecce docuisti multos, & manus lassas roborásti; vacillâtes confirmavérút sermónes tui, & génua treméntia confortásti: nunc autem venit super te plaga, & defecisti; tégit te, & conturbátus es. Ubi est timor tuus, fortitúdo tua, paciéntia tua, & perfectio viarum tuarum? Recordâre, óbsecro te, quis unquam innocens périit? aut quando recti deléti sunt? Quin pótiùs vidi eos qui operântur iniquitatem, & séminant dolóres, & metunt eos, flante Deo, perísse, & spírítu iræ ejus esse consumptos.

R. Quis respondébit, 290.

Leçtio iij. c. 6. 1. ad 4.

Respondens autem Job, dixit: Utinam appenderéntur peccâta mea, quibus iram mérui; & calamitas quam párior, in statéra: quasi aréna maris hæc grávior apparéret: unde & verba mea dolore sunt plena: quia sagittæ Dómini in me sunt, quarum indignatio ébibit spírítum meum, & terróres Dómini militánt contra me.

R. Benedíctio perituri, 291.

C A N O N.

Ex Concilio Senonensi.

An. 1528. in decretis morum, cap. 18.

HOras Canonicas dicturi, ... cum in Choro fuerint, gravitatem servant quam locus & officium exposcunt; non cum aliis confabulantes seu colloquentes, aut litteras seu scripturas alias legentes; ..... sed omnes, præsertim qui majori funguntur honore, in Psalmis, Hymnis & Canticis, Deo alacriter modulentur.

FERIA QUINTA.

De libro Job.

Leitio j. c. 8. 1. ad 7.

Respondens Baldad Suhites, dixit: Usquequo loqueris talia, & spiritus multiplex sermones oris tui? Numquid Deus supplantat judicium? aut Omnipotens subvertit quod justum est? Eriam si filii tui peccaverunt ei, & dimisit eos in manu iniquitatis suæ; tu tamen si diluculo confurreris ad Deum, & Omnipotentem fueris deprecatus; si mundus & rectus incesseris, statim evigilabit ad te, & pacatum reddet habitaculum justitiæ tuæ; in tantum, ut si priora tua fuerint parva, & novissima multiplicentur nimis.

R. Beatus homo, 291.

Leitio ij. c. 9. 1. ad 10.

ET respondens Job, ait: Verè scio quòd ita sit, & quòd non justificetur homo compòsitus Deo. Si voluerit contendere cum eo, non poterit ei respondere unum pro mille. Sapiens corde est, & fortis robore: quis restititei, & pacem habuit? Qui transtulit montes, & nescierunt hi quos subvertit in furore suo. Qui commovet terram de loco suo, & columnæ ejus concutiuntur. Qui præcipit soli, & non oritur; & stellas claudit quasi sub signaculo. Qui extendit cælos solus, & graditur super fluctus maris. Qui facit Arcturum, & Orionem, & Hyadas, & interiora Austris. Qui facit magnam, & incomprehensibilia, & mirabilia, quorum non est numerus.

R. Addidit Dominus, 292.

Leitio iij. c. 11. 1. ad 6.

Respondens autem Sophar Naamathites, dixit: Numquid qui multa loquitur, non & audiet? aut vir verbosus justificabitur? Tibi soli tacébunt homines? & cum ceteros irriseris, a nullo confutaberis? Dixisti enim: Purus est sermo meus, & mundus sum in conspectu tuo. Atque fútinam Deus loqueretur tecum, & aperiret labia sua tibi; ut ostenderet tibi secreta sapientiæ, & quòd multiplex esset lex ejus; & intelligeres quòd

Multò minòs exigaris ab eo, quàm mereris iniquitas tua.

Ps. Patienter estote, 292.

CANON.

Ex Concilio Senonensi.

An. 1128. in decretis morum, cap. 18.

Nemo, cum Horz in communi cantantur, legat vel dicat privatum Officium. Nam non solum Officium, quo obnoxius est, Choro subtrahit; sed & alios psallentes perturbat. Horum autem transgressores, illius Horz in qua circa prædicta excelsérunt, vel alia maiori, prout transgressionis gravitas exegerit, plectantur poenâ.

FERIA SEXTA.

De libro Job.

Lection j. c. 32. 1. ad 5.

O Misérunt tres viri isti respondere Job, eò quòd iustus sibi videretur. Et iratus, indignatusque est Eliu filius Barachel Buzites, de cognatione Ram. Iratus est autem adversum Job, eò quòd iustum se esse diceret coram Deo. Porro adversum amicos ejus indignatus est, eò quòd non invenissent responsionem rationabilem, sed tantummodo condemnassent Job. Igitur Eliu expectavit Job loquentem, eò quòd seniores essent qui loquebantur. Cum autem vidisset quòd tres respondere

non potuissent, iratus est vehementer.

Ps. Job corruens, 290.

Lection ij. c. 36. 1. ad 7.

Addens quoque Eliu, hæc locutus est: Sustine me paululum, & indica bo tibi; adhuc enim habeo quod pro Deo loquar: repetam scientiam meam à principio, & operatorem meum probabo iustum: verè enim absque mendacio sermones mei, & perfecta scientia probabitur tibi. Deus potentes non abjicit, cum & ipse sit potens: sed non salvat impios, & iudicium pauperibus tribuit: non auferet à iusto oculos suos, & reges in solio collocat in perpetuum, & illi eriguntur.

Ps. Quis respondèbit, 290.

Lection iij. c. 38. 1. ad 11.

Respondens autem Dominus Job de turbine, dixit: Quis est iste involvens sententias sermonibus imperitis? Accinge sicut vir lumbos tuos: interrogabo te, & responde mihi. Ubi eras, quando ponebam fundamenta terræ? Indica mihi, si habes intelligentiam. Quis posuit mensuras ejus, si nosti? vel quis tetendit super eam lineam? super quo bases illius solidatæ sunt? aut quis demisit lapidem angularem ejus, cum me laudarent simul astra matutina, & jubilarent omnes filii Dei? Quis conclu-

fit ostiis mare, quando erumpēbat quasi de vulva procedens : cum pōnerem nubem vestimentum ejus, & caligine illud quasi pannis infantie obvolverem? Circumdedit illud terminis meis, & posui vectem, & ostia; & dixi : Usque huc venies, & non procedes amplius, & hic confringes tumētes fluitus tuos.

R. Benedictio perituri,
291.

C A N O N.

Ex Concilio Senonensi.

An. 1528. in decretis morum, cap. 19.

QUicumque in Ecclesia beneficiatus, præsertim de majoribus, divinorum tempore per Ecclesiam vel foris circa eam deambulando, aut cum aliis colloquendo vagari visus fuerit; non solum illius Horæ, sed totius diei distributiones ipso facto amittat; & si semel correptus non destiterit, per mensem distributionibus careat: & si pertinacia exegerit, graviore poenæ subiciatur.

S A B B A T O.

De libro Job.

Leitio j. c. 42. 1. ad 6.

Respondens Job Domino, dixit: Scio quia omnia potes, & nulla te latet cogitatio. Quis est

iste qui celat consilium absque scientia? ideo insipienter locutus sum, & quæ ultra modum excederent scientiam meam. Audi, & ego loquar: interrogabo te, & responde mihi. Auditum auris audivi te, nunc autem oculus meus videt te. Idcirco ipse me reprehendo, & ago poenitentiam in favilla & cinere.

Si fiat de Sabbato, R. R. R. fumentur ex II. Nocturno Dominica præcedentis.

Leitio ij. v. 7. ad 8.

Postquam autem locutus est Dominus verba hæc ad Job, dixit ad Eliphaz Themaniten: Iratus est furor meus in te, & in duos amicos tuos, quoniam non estis locuti coram me rectum, sicut servus meus Job: sumite ergo vobis septem tauros, & septem arietes, & ire ad servum meum Job, & offerre holocaustum pro vobis: Job autem servus meus orabit pro vobis; faciem ejus suscipiam, ut non vobis imputetur stultitia; neque enim locuti estis ad me recta, sicut servus meus Job.

Leitio iij. v. 9. 10. & 16.

Abiérunt ergo Eliphaz Themanites, & Balad Suhites, & Sophar Naamathites, & fecerunt sicut locutus fuerat Dominus ad eos; & suscepit Dominus

ciem Job. Dóminus quo-
ie convérſus eſt ad pœni-
ntiam Job , cùm oráret
le pro amicis ſuis. Et áddi-
it Dóminus ómnia quæ-
úmque fúerant Job , du-
lícia. .... Vixit autem Job
poſt hæc , centum quadra-
gínta annis ; & vidit filios
ſuos , & filios filiórum ſuó-
rum uſque ad quartam ge-
neratióem ; & mórtuus eſt
ſenex & plenus diérum.

C A N O N.

Ex Concílio Coloniénſi.

An. 1536. part. 3. cap. 13.

UTinam optádo à Deo
óptimo máximo cón-
ſequi poſſimus , ne quíſ-
quam lucrí cauſá divínis in-
teréſſet ; alióqui non acceſ-
ſurus ſacra , véluti quem
nummi magis quàm Dei
amor in templum trahit ,
quæſtum pietatem eſſe pu-
tans ; qui , non dúbium , ex
número eórum eſt , de qui-
bus Iſaías dixit : Omnes di-
ligunt múnera , ſequúntur
retributióes.

Ad Magnificat, Ant. 1. a.
Cùm ab infántia ſemper
Deum timúerit , non eſt
contríſtátus contra Deum
quòd plaga cæcitátis evéne-
rit ei , ſed inmóbilis in Dei
timóre permánſit , agens grá-
tias Deo ómnibus diébus vi-
tæ ſux. *Tob. 2. 13. 14.*

Oratio , Omnipoténs ,
ſempitérne Deus , *infra ad*
Laudes.

D O M I N I C A X.

poſt Pentecoſten.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Tobíæ.

Leſtio j. c. 1. 1. ad 8.

TObías ex tribu & civi-
tate Néphthali , (quæ
eſt in ſuperióríbus
Galilææ ſupra Naáſſon , poſt
viam quæ ducit ad Occidén-
tem , in ſiniſtro habens ci-
vitatem Sephet ,) cùm cap-
tus eſſet in diébus Salmána-
ſar regis Aſſyriórum , in
captivitate tamen poſitus ,
viam veritátis non deſérui-
t ; ita ut ómnia quæ habére
póterat , quotidie concap-
tívis frátribus qui erant ex
eius genere , impertíret.
Cùmque eſſet júnior ómni-
bus in tribu Néphthali , ni-
hil tamen puérile geſſit in
ópere. Dénique cùm irent
omnes ad vitulos áureos
quos Jeróboam fécerat rex
Iſraél , hic ſolus fugiebat
cónſortia ómnium ; ſed per-
gébat in Jerúſalem ad tem-
plum Dómini , & ibi adorá-
bat Dóminum Deum Iſraél ,
ómnia primitíva ſua & dé-
cimas ſuas fidéliter ófferens ,
ita ut in tértio anno proſe-
lytis & ádvenis miniſtráret
omnem decimatióem. Hæc
& his ſimília ſecúndum le-
gem Dei puérulus obſervá-
bat.

ꝛ. Tobías in captivité
poſitus , viam veritátis no-
deſérui- ; cùmque irent o-

nes ad vītulos aūreos quos Jeróboam fécerat, * Pergébat in Jerúsalem ad templum Dómini, & ibi adorabat. *Tob. 1. 2. 5. 6. 7.* Jerosólymis est locus ubi adorare opórtet. *Joan. 4. 20.* * Pergébat.

Lectio ij. v. 9. ad 14.

CUM verò factus esset vir, accépit uxórem Annam de tribu sua; genuitque ex ea filium, nomen suum impónens ei, quem ab infántia timére Deum dócuit, & abstinére ab omni peccáto. Igitur cum per captivitátem devenisset cum uxóre sua, & filio in civitátem Niniven cum omni tribu sua; (cum omnes éderent ex cibis gentiliū,) iste custodívit animam suam, & nunquam contaminátus est in ciscis eórum. Et quóniam memor fuit Dómini in toto corde suo, dedit illi Deus grátiam in conspéctu Salmánasar regis; & dedit illi potestátem quocúmque veller ire, habens libertátem quacúmque fácere voluisset.

R. Quómodo potueris, esto misericors: si multum tibi fuerit, abundanter tribue; * Si exiguum tibi fuerit, etiam exiguum libenter impertiri stude. *Tob. 4. 8. 9. 7.* Si volúntas prompta est, secúndum id quod habet accépra est. *1. Cor. 8. 12.* * Si exiguum.

Lectio iij. v. 15. ad 20.

PERGÉBAT ergo ad omnes qui erant in captivitáte, & mōnita salutis dabat eis. Cum autem venisset in Rages civitátem Medórum, & ex his quibus honorátus fuerat à rege, habuisset decem talénta argénti; & cum in multa turba géneris sui Gabélum egéntem vidéret, qui erat ex tribu ejus, sub chirógrapho dedit illi memorátum pondus argénti. Post multum verò temporis, mórtuo Salmánasar rege, cum regnáret Sennácherib filius ejus pro eo, & filios Israhél exósos habéret in conspéctu suo; Tobias quotidie pergébat per omnem cognatiónem suam, & consolabátur eos, dividebátque unicuique, prout póterat, de facultatibus suis; esuriéntes alébat, nudisque vestiménta præbébat, & mórtuis atque occísis sepultúram solícitus exhibébat.

R. Noli timére, fili mi; pauperem quidem vitam gérimus, sed * Multa bona habébimus, si timuérimus Deum, & recessérimus ab omni peccáto, & fecérimus benè. *Tob. 4. 23. 7.* Nonne Deus elégit pauperes in hoc mundo, dívites in fide, & herédes regni, quod repromísit diligéntibus se? *Jac. 2. 5.* * Multa. Glória. * Multa.

IN II. NOCTURNO.
Ex libro sancti Ambrósii
Epíscopi, de Tobía.

Cap. I. §. 1. 2. 3.

Leñtio iv.

Lecto prophético libro qui inscribitur Tobías, quamvis plenè vobis virtutes sancti Prophetae Scriptura insinuaverit, tamen compendiario mihi sermone de ejus méritis recensendis & opéribus apud vos utendum árbitor; ut ea quæ Scriptura histórico more digessit látiùs, nos stríctius comprehendamus, virtutum ejus génera velut quodam breviário colligentes. Fuit vir justus, misericors, hospitalis, & hoc virtutum præditus choro, subiit ærumnam captivitatis, quam ferebat humiliter atque patienter, communem magis injuriám, quàm privátam dolens; nec sibi virtutum suffragia nihil profuisse deplorans, sed magis eam sibi contuméliam minorem peccatorum suorum pretio illátam arbitrátus. Méruit edíctum, ne quis ex filiis captivitatis mórtuum sepultúra daret.

R. Cognáti Tobíæ irridebant vitam ejus. Tobías verò increpabat eos, dicens: * Filii sanctórum sumus, vitam illam expectamus quam Deus daturus est his qui fidem suam nunquam mutant ab eo. Tob. 2. 15. 17. 18. y. Teneamus

spei nostræ confessiónem indeclinábilem; fidélis enim est qui repromissit. Hebr. 10. 23. * Filii.

Leñtio v.

§. 3. 4. 5.

At ille interdícto non revocabátur magis quàm incitabátur, ne desérere officium pietátis, mortis metu viderétur; erat enim misericórdiæ prætium, mortis pœna. Talis flagítii deprehensus reus, vix tandem per amicum potuit dirépto patrimonio egénus & exul restitui suis. Iterum in his versabátur officiis; & si quid aliménti foret, peregrinum cum quo cibum sumeret, quærebat. Itaque cum fessus à sepultúra revertisset múnere, appósitis sibi edéndi subsidíis, misso filio, quærebat consórtem convivii. Dum conviva accersitur, nuntiátis insepúlti corpóris reliquiis, convivium deserébat; nec putábat pium, ut ipse cibum sumeret, cum in público corpus jacéret exánime. Hoc illi quotidianum opus, & magnum opus, & magnum quidem.

R. Dixit Angelus: Quando orábas cum lácrymis, & sepeliébas mórtuos, & derelinquébas prándium tuú, * Ego óbtuli orationem tuam Dómino. Tob. 12. 12. y. Oratióes tuæ & elemósynæ tuæ ascenderunt in memóriam in conspéctu Dei. Act. 10. 4. * Ego.

Lectio vij. cap. 2. §. 6. 7.

TAm sancto fessus officio Propheta dum requiescit in cubiculo suo, cadente de passerum nido albúgine cæcitatē incidit, nec conquestus ingémuit, nec dixit: Hæc merces laborum meorum. Fraudari magis se dóluit obsequióri quàm oculorum múnere; nec cæcitatē pœnam, sed impedimentum putabat..... Commendaverat próximo suo pecuniā quādam, quam toto vitæ suæ tempore in tanta indigētia non poposcit. Vix ubi se fessum vidit, & depositum senectute, insinuavit filio; non tam cupiens commendatum reposcere, quàm sollicitus ne fraudaret heredem. Quod igitur commendavit pecuniā, & non feneravit, iusti servavit officium. Malum est enim fenus quo quaruntur usuræ: sed non illud fenus malum, de quo scriptum est: [Fénera próximo tuo in tempore necessitatis illius.]

R. Quia acceptus eras Deo, * Necesse fuit ut tentatio probaret te; & * Nunc misit me Dominus ut curarem te, & Saram uxorem filii tui à dæmōnio liberarem. *Tob. 12. 13. 14. ψ.* Quem diligit Dominus castigat, flagellat autem omnem filium quem recipit. *Hebr. 12. 6. * Necesse fuit. Glória. † Nunc.*

IN III. NOCTURNO.
Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vij. c. 18. 9. ad 14.

IN illo tempore; Dixit Jesus & ad quosdam qui in se confidebant tanquam iusti, & aspernabantur ceteros, parabolam istam: Duo homines ascendērunt in templum ut orarent, unus Pharisæus, & alter Publicanus. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini
Episcopi.

Serm. 115. de verb. Evang.

Pharisæus dicebat: [Gratias tibi, Deus, quia non sum sicut ceteri homines.] Diceret saltem, sicut multi homines. Quid est, sicut ceteri homines; nisi omnes præter ipsum? Ego, inquit, iustus sum, ceteri peccatores. [Non sum sicut ceteri homines, iniusti, raptores, adulteri.] Et ecce tibi ex vicino Publicano majoris tumoris occasio. [Sicut, (inquit,) Publicanus iste.] Ego, inquit, solus sum, iste de ceteris est. Non sum, inquit, talis qualis iste, per iustitias meas, quibus iniquus non sum.

R. Dixit Jesus ad quosdam qui in se confidebant tanquam iusti, & aspernabantur ceteros: * Duo homines ascendērunt in templum ut orarent, unus Pharisæus, & alter Publicanus. *Luc. 18. 9. 10. ψ.* Non est apud Dominum glória pec-

Ponæ : qui adorât Deum in oblectatione , suscipiétur ; & deprecário illius usque ad nubes propinquábit. *Eccli.* 35. 15. 20. * Duo hómines.

Leñio viij.

JEjuno bis in Sábbato , décimas do omnium quæcúmque possideo.] Quid rogáverit Deum , quære in verbis ejus , non invénies. Ascénditoráre ; nóluit Deum rogáre , sed se laudáre. Parum est non Deum rogáre , sed se laudáre ; insuper & rogánti insultáre. Publicánus autem de longínquo stabat , & Deo tamen ipse propinquábat. Cordis consciéntia removébat , pietas applicábat. Publicánus de longínquo stabat ; sed Dóminus eum de propínquo attendébat.

Rz. Ne accésseris ad Dóminum dúplici corde , * Ne fueris hypócrita in conspéctu hóminum , & non scandalizéris in lábiis tuis. *Eccli.* i. 36. 37. *ψ.* Pharisæus stans hæc apud se orábat : Deus , grátias ago tibi , quia non sum sicut céteri hóminum. *Luc.* 18. 11. * Ne fueris.

Leñio ix.

EXcélsus enim Dóminus & humília réspicit :] excélsos autem , qualis erat ille Pharisæus , à longè cognóscit. Excélsa quidem Deus à longè cognóscit ,

sed non ignóscit. Adhuc audi humilitátem Publicáni. Parum est , quia de longínquo stabat ; nec óculos suos ad cælum levábat : ut aspicerétur , non aspiciébat. Respicere sursum non audébat : premébat consciéntia , spes sublevábat. Adhuc audi : [Percutiébat pectus suum.] Poenas de seípso exigébat ; propterea Dóminus confiténti parcébat. [Percutiébat pectus suum , dicens : Dómine , propítius esto mihi peccatóri.] Ecce qui rogat. Quid miráris , si Deus ignóscit , quando ipse se agnóscit ?

Rz. Publicánus à longè stans nolébat nec óculos ad cælum leváre. * Dico vobis : Descéndit hic justificátus in domum suam ab illo. *Luc.* 18. 13. 14. *ψ.* Humília te in ómnibus , & coram Deo invénies grátiam. *Eccli.* 3. 20. * Dico. Glória. * Dico.

Ad Benedíctus, Ant. 2. D. * Publicánus percutiébat pectus suum , dicens : Deus , propítius esto mihi peccatóri. *Luc.* 8. 13.

ORATIO. Orémus.

OMnipotens sempitérne Deus , qui abundantiâ pietátis tuæ & mérita supplicum excédis & vota ; effunde super nos misericórdiam tuam ; ut dimittas quæ consciéntia méruit , & adjicias quod orátio non præsumit ; Per Dóminum.

C A N O N.

Ex Concilio Turonensi.
An 1583. tit. 8. de Eucharist. & Missæ sacrificio.

Missas primam, majorem, Parociales, & in iis Ecclesiis quibus dux Missæ debent aut consueverunt celebrari, horâ convenienti, utpote sextâ & nonâ ante meridiem, non prius aut tardius celebrent hi quibus incumbit, potentium quorumvis, etiam nobilium, aut aliarum personarum favore, precibus, minis seu comminationibus, in contrarium non prævalituris.

Ad Magnificat, Ant. 8. G.*
Omnis qui se exaltat, humiliabitur; & qui se humiliat, exaltabitur. *Luc. 18. 14.*

FERIA SECUNDA.

De libro Tobix.

Lectio j. c. 2. 1. ad 6.

Post hæc cum esset dies festus Domini, & factum esset prandium bonum in domo Tobix, dixit filio suo: Vade, & adduc aliquos de tribu nostra, timentes Deum, ut epulentur nobiscum. Cumque abiisset, reversus nuntiavit ei unum ex filiis Israël jugulatum jacere in platea. Statimque exiliens de accubitu suo, relinquens prandium jejūnus pervenit ad corpus; tollensque illud portavit ad domum suam.

occulte, ut, dum sol occubisset, caute sepeliret eum. Cumque occultasset corpus, manducavit panem cum lactu & tremore, memorans illum sermonem quem dixit, Dominus per Amos Prophetam: Dies festi vestri convertentur in lamentationem & luctum.

R. Tobias, 301.

Lectio ij. v. 7. ad 12.

Cum verò sol occubisset, abiit, & sepelivit eum. Arguebant autem eum omnes proximi ejus, dicentes: Jam hujus rei causâ interfici jussus es, & vix effugisti mortis imperium, & iterum sepelis mortuos? Sed Tobias plus timens Deum quam regem, rapiens corpora occisorum, & occultabat in domo sua, & mediis noctibus sepeliens ea. Contigit autem ut quadam die fatigatus à sepultura, veniens in domum suam, jacisset se juxta parietem, & obdormisset, & ex nido hirundinum dormienti illi calida stercore inciderent super oculos ejus, fieretque cæcus. Hanc autem tentationem ideo permisit Dominus evenire illi, ut posteris darètur exemplum patientiæ ejus, sicut & sancti Job.

R. Quomodo, 302.

Lectio iij.

c. 2. 19. ad fin. & c. 3. 1. ad 4.

Anna verò uxor ejus ibat ad opus textrinum quotidie, & de labore manuum

suarum victum, quem consequi poterat, deferēbat. Unde factum est, ut hœdum caprarum accipiens detulisset domi; cujus cum vocem balantis vir ejus audisset, dixit: Videte ne forte furtivus sit: reddite eum dominis suis; quia non licet nobis aut edere ex furto aliquid, aut contingere. Ad hæc uxor ejus irata respondit: Manifestè vana facta est spes tua, & eleemôsynæ tuæ modò apparuerunt. Atque his & aliis hujuscemodi verbis exprobrabat ei. Tunc Tobías ingemuit, & cepit orare cum lacrymis, dicens: Justus es, Domine, & omnia judicia tua justa sunt; & omnes viæ tuæ, misericordia, & veritas, & judicium: & nunc, Domine, memor esto mei, & ne vindictam fumus de peccatis meis, neque reminiscaris delicta mea, vel parentum meorum; quoniam non obedivimus præceptis tuis, ideo traditi sumus in direptionem, & captivitatem, & mortem, & in fabulam, & in improperium omnibus nationibus in quibus dispersisti nos.

R. Noli timere, 302.

C A N O N.

Ex Concilio Vaurénsi.

An. 1368. cap. 52.

Nullus Canonicus distributiones quotidianas, quæ solis Horis canonicis

interessentibus dari debent, recipiat, nisi in eisdem Horis personaliter interfuit, aut occasione dicti Officii, & pro negotiis Capituli utilibus, omni fraude cessante, fuerit personaliter occupatus, seu infirmitate detentus.

FERIA TERTIA.

De libro Tobîæ.

Leitio j. c. 4. 1. ad 6.

Cum Tobías putaret orationem suam exaudiri ut mori potuisset, vocavit ad se Tobîam filium suum, dixitque ei: Audi, fili mi, verba oris mei, & ea in corde tuo, quasi fundamentum construe. Cum acceperit Deus animam meam, corpus meum sepeli: & honorem habebis matri tuæ omnibus diebus vitæ ejus; memor enim esse debes, quæ & quanta pericula passa sit propter te in utero suo. Cum autem & ipsa complerit tempus vitæ suæ, sepelias eam circa me. Omnibus autem diebus vitæ tuæ in mente habeto Deum; & cave ne aliquando peccato consentias, & prætermittas præcepta Domini Dei nostri.

R. Cognati Tobîæ, 303.

Leitio ij. v. 7. ad 14.

Ex substantia tua fac eleemôsynam, & noli avertere faciem tuam ab ullo pau-

pere ; ita enim fiet ut nec à te avertatur faciès Dómini. Quómodo porúeris, ita esto miséricors. Si multum tibi fuerit, abundánter tribue ; si exíguum tibi fuerit, étiam exíguum libénter impertiri stude : præmium enim bonum tibi thesaurizas in die necessitátis ; quóniam eleemósyna ab omni peccáto, & à morte liberat, & non patiétur ánimam ire in ténebras. Fidúcia magna erit coram summo Deo eleemósyna ómnibus faciéntibus eam. Atténde tibi, fili mi, ab omni fornicatióne ; & præter uxórem tuam nunquam patiáris crimen scire. Supérbiam nunquam in tuo sensu, aut in tuo verbo dominári permittas ; in ipsa enim initium sumpsit omnis perditio.

Rz. Dixit Angelus, 303.

Lectio iij. v. 15. ad fin.

Quicumque tibi áliquid operátus fuerit, statim ei mercédem restitue, & merces mercenárii tui apud te omníno non remáneat. Quod ab álio óderis fieri tibi, vide ne tu aliquándo áleri faciás. Panem tuum cum esuriéntibus & egénis cómede, & de vestiméntis tuis nudostege. Panem tuum & vinum tuum super sepul túram justí constitue, & noli ex eo manducáre & bíbere cum peccatóribus. Consilium semper à sapiénte

perquíre. Omni témpore benedic Deum ; & pete ab eo ut vias tuas dirigat, & ómnia consília tua in ipso permáneant. Indico étiam tibi, fili mi, dedisse me decem talénta argénti, dum adhuc infántulus esses, Gabélo, in Rages civitaté Medórum, & chirógraphum ejus apud me hábeo ; & ideo perquíre quómodo ad eum pervénias, & recípias ab eo suprà memorátum pondus argénti, & restituas ei chirógraphum suum. Noli timére, fili mi ; paúperem quidem vitam gérimus, sed multa bona habébimus, si timuérimus Deum, & recessérimus ab omni peccáto, & fecérimus benè.

Rz. Quia accéptus eras Deo, 304.

C A N O N.

Ex Concílio Basileénsi.

An. 1435. sess. 21. decr. 4. & Senon. an. 1485. cap. 4. in fine.

Jubet hæc sancta Synodus quòd in illis Ecclesiis, in quibus singulis Horis certæ distributiónes statútæ non sunt, omníno étiam de grossis frúctibus, si opus sit, deputéntur, ut juxta mensúram labóris plús minúsve quisque cápiat emoluménti, tollens prorsus abúsus illum, quo in una duntáxat Hora præsens totíus diéi distributiónes usurpat.

FERIA QUARTA.

De libro Tobie.

Lectio i. c. 5. 5. ad 8.

Tunc egressus Tobias, invenit juvenem splendidum, stantem præcinctum, & quasi paratum ad ambulandum. Et ignorans quod Angelus Dei esset, salutavit eum, & dixit: Unde te habemus, bone juvenis? At ille respondit: Ex filiis Israël. Et Tobias dixit ei: Nosti viam quæ ducit in regionem Medorum? Cui respondit: Novi; & omnia itinera ejus frequenter ambulavi, & mansi apud Gabelum fratrem nostrum, qui moratur in Rages civitate Medorum, quæ posita est in monte Ecbatanis.

27. Tobias, 301.

Lectio ij. c. 6. 1. ad 6.

Profectus est autem Tobias, & canis secutus est eum, & mansit primâ mansione juxta fluvium Tigris. Et exivit ut lavaret pedes suos; & ecce piscis immanis exivit ad devorandum eum. Quem expavescens Tobias clamavit voce magnâ, dicens: Domine, invade me. Et dixit ei Angelus: Apprehende brachiam ejus, & trahere eum ad te. Quod cum fecisset, attraxit eum in siccum, & palpitare cepit ante pedes ejus. Tunc dixit ei Angelus; Exentera hunc piscem;

& cor ejus, & fel, & jecur repone tibi; sunt enim hæc necessaria ad medicamenta utiliter. Quod cum fecisset, assavit carnes ejus, & secum tulerunt in via; cetera salierunt, quæ sufficerent eis, quousque pervenirent in Rages civitatem Medorum.

27. Quomodo, 302.

Lectio iij. v. 10. ad 18.

ET dixit ei Tobias: Ubi vis ut maneamus? Respondensque Angelus, ait: Est hic Raguel nomine, vir propinquus de tribu tua, & hic habet filiam nomine Saram, sed neque masculum, neque feminam ullam habet aliam præter eam. Tibi debetur omnis substantia ejus, & oportet eam te accipere conjugem: pete ergo eam à patre ejus, & dabit tibi eam in uxorem. Tunc respondit Tobias, & dixit: Audio quia tradita est septem viris, & mortui sunt: sed & hoc audiui, quia dæmonium occidit illos: timeo ergo, ne forte & mihi hæc eveniant; & cum simunicus parentibus meis, deponam senectutem illorum cum tristitia ad inferos. Tunc Angelus Raphaël dixit ei: Audi me, & ostendam tibi qui sunt, quibus prævalere potest dæmonium: hi namque qui conjugium ita suscipiunt, ut Deum à se & à sua mente excludant, & suæ libidini ita vacent, sicut equus &

mulus quibus non est intellectus, habet potestatem dæmónium super eos : tu autem cum accéperis eam, ingressus cubiculum, per tres dies continens esto ab ea, & nihil aliud nisi orationibus vacabis cum ea.

R. Noli timere, 302.

C A N O N.

Ex Concilio Coloniénsi.

Ann. 1536. part. 3. cap. 5.

QUAM à vero aberrant qui existimant se non alicujus officii in Ecclesia exercendi, sed quietis & inertiæ tantum causâ Canonicatus esse adeptos ! perinde atque satis sit, paucis quibûsdam Cléricis admodum ignâris, tenui pretio conductis, curam divini Officii committi.

FERIA QUINTA.

De libro Tobix.

Lectio j. c. 7. 1. ad 7.

INGRESSI sunt ad Raguel, & suscepit eos Raguel cum gaudio. Intuensque Tobiam Raguel, dixit Annæ uxori suæ: Quam similis est juvenis iste consobrino meo ! Et cum hæc dixisset, ait : Unde estis, juvenes fratres nostri ? At illi dixerunt : Ex tribu Nephthali sumus, ex captivitate Ninive. Dixitque illis Raguel : Nostis Tobiam fratrem meum ? Qui dixerunt : Novimus. Cumque multa bona loqueretur de eo, di-

xit Angelus ad Raguel : Tobias de quo interrogas, pater istius est. Et misit se Raguel, & cum lacrymis osculatus est eum ; & plorans supra collum ejus, dixit : Benedictio sit tibi, fili mi, quia boni & optimi viri filius es.

R. Cognati Tobix, 303.

Lectio ij. v. 9. ad 17.

CUMQUE hortaretur eos discumbere ad prandium, Tobias dixit : Hic ego hodie non manducabo neque bibam, nisi prius petitionem meam confirmes, & promittas mihi dare Samram filiam tuam. Quo audito verbo Raguel expavit, sciens quid evenerit illis septem viris qui ingressi sunt ad eam ; & timere cepit ne forte & huic similiter contingeret : & cum nutaret, & non daret petenti ullum responsum, dixit ei Angelus : Noli timere dare eam isti, quoniam huic timenti Deum debetur conjux filia tua ; propterea alius non potuit habere illam. Tunc dixit Raguel : Non dubito quod Deus preces & lacrymas meas in conspectu suo admiserit, & credo quoniam ideo fecit vos venire ad me, ut ista conjungeretur cognationi suæ secundum legem Moysi : & nunc noli dubium gerere quod tibi eam tradam. Et apprehendens dexteram filix suæ, dextræ Tobix tradidit, di-

cens : Deus Abraham , & Deus Isaac , & Deus Jacob vobiscum sit , & ipse coniungat vos , impleatque benedictionem suam in vobis. Et accepta charta , fecerunt conscriptionem conjugii. Et post hæc epulati sunt , benedicentes Deum.

R. Dixit Angelus , 302.

Lectio iij. c. 8. 3. ad 10.

Tunc Raphaël Angelus apprehendit dæmoniū , & reliquit illud in deserto superioris Egypti. Tunc hortatus est virginem Tobias , dixitque ei : Sara , exurge , & deprecemur Deum hodie , & cras , & secundum cras ; quia his tribus noctibus Deo iungimur ; tertia autem transacta nocte in nostro erimus coniugio ; filii quippe sanctorum sumus , & non possumus ita coniungi sicut gentes quæ ignorant Deum. Surgentes autem pariter , instanter orabant ambo simul , ut sanitas daretur eis. Dixitque Tobias : Domine Deus patrum nostrorum , benedicant te celi & terræ , maræque & fontes , & flumina , & omnes creaturæ tuæ quæ in eis sunt : tu fecisti Adam de limo terræ , dedisti ei adiutorium Hevam ; & nunc , Domine , tu scis quia non luxuriam causam accipio sororem meam conjugem , sed solam posteritatis dilectione , in qua benedicatur nomen

tuum in sæcula seculorum. Dixit quoque Sara : Miserere nobis , Domine , miserere nobis , & consenscamus ambo pariter sani.

R. Quia acceptus eras Deo , 304.

C A N O N.

Ex Concilio Remensi.

An. 1583. tit. de Capitulis & Canonicis , art. 6.

OMnes Canonici , etiam dignitates obtinentes , suam quisque hebdomadam Missam magnam celebrare , aliaque divina Officia peragere , per seipsos , vel , si nequeant , per alios Canonicos cogantur , non obstante qualibet consuetudine , & privilegio.

FERIA SEXTA.

De libro Tobiae.

Lectio j. c. 9. 1. ad 7.

Tunc vocavit Tobias Angelum ad se , quem quidem hominem existimabat , dixitque ei : Azaria frater , peto ut auscultes verba mea. Si meipsum tradam tibi servum , non ero condignus providentiæ tuæ : tamen obsecro te , ut assumes tibi animalia sive servitia , & vadas ad Gabælum in Rages civitatem Medorum ; reddasque ei chirographum suum , & recipias ab eo pecuniam , & roges eum venire ad nuptias meas ; scis enim ipse quoniam numerat pater meus dies , &

si tardávero unâ die plûs, contristâtur ânima ejus. Et certè vides quómodo adjurávit me Ráguël, cujus adjuramentum spèrnere non possum. Tunc Ráphaël assumens quátuor ex servis Raguélis, & duos camélos, in Rages civitatem Medórum perréxit : & invénienti Gabélum, réddidit ei chi-rógraphum suum, & recép-it ab eo omnem pecúniâ : indicavitque ei de Tobíâ filio Tobíæ, ómnia quæ gesta sunt ; fecitque eum secum veníre ad nuptias.

R. Tobías, 301.

Lectio ij. c. 10. 1. ad 6.

CUM verò moras fáceret Tobías causâ nuptiarum, solícitus erat pater ejus Tobías, dicens : Putas quare morátur filius meus, aut quare deténtus est ibi ? putâne Gabélus mórtuus est, & nemo reddet illi pecúniâ ? Cœpit autem contristâri nimis ipse, & Anna uxor ejus cum eo ; & cœpérunt ambo simul flere, eò quòd die statuto mínimè reverteretur filius eórum ad eos. Flebat igitur mater ejus irremediabilibus lácrymis, atque dicebat : Heu, heu me, fili mi, ut quid te misimus peregrinári, lumen oculórum nostrórum, báculum senectútis nostræ, solátium vitæ nostræ, spem posteritátis nostræ ? ómnia simul in te uno habéntes, te non debúimus dimittere à

nobis. Cui dicebat Tobías : Tace, & noli turbári ; sanus est filius noster, satis fidélis est vir ille cum quo misimus eum.

R. Quómodo, 302.

Lectio iij. c. 11. 5. ad 15.

Aнна autem sedébat secus viam quotidie in supercílio montis, unde respícere póterat de longínquo. Et dum ex eódem loco specularétur advéntum ejus, vidit à longè ; & illico agnóvit venientem filium suum ; currénsque nuntiávit viro suo, dicens : Ecce venit filius tuus. Dixitque Ráphaël ad Tobíam : At ubi introieris domum tuam, statim adóra Dóminum Deum tuum ; & grátias agens ei, accéde ad patrem tuum, & osculáre eum ; statimque lini super óculos ejus ex felle isto piscis quod portas tecum ; scias enim quóniam mox aperiéntur óculi ejus ; & vidébit pater tuus lumen cœli, & in aspéctu tuo gaudébit. Tunc præcúrrit canis qui simul fuerat in via, & quasi nún-tius advéniens blandiménto suæ caudæ gaudébat. Et consurgens cæcus pater ejus, cœpit of-féndens pédibus currere ; & datâ manu púero occúrrit óbviâ filio suo : & sus-cipiēs osculátus est eum cum uxóre sua, & cœpérunt ambo flere præ gaudio. Cúm-que adorássent Deum, & grátias egíssent, consédérunt.

¶unt. Tunc sumens Tobias de felle piscis, linivit oculos patris sui: & sustinuit quasi dimidiam ferè horam; & cœpit albūgō ex oculis ejus quasi membrāna ovi egredi, quam apprehēdens Tobias traxit ab oculis ejus; statimque visum recepit. Et glorificābant Deum.

R. Noli timere, 302.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino.
Sess. 24. cap. 12. de reform.

Obrinentibus in Cathedralibus aut Collegiatis Dignitates, Canonatus, Præbendas, aut Portiones, non liceat vigore cujuscunque statuti aut consuetudinis, ultra tres menses, ab iisdem Ecclesiis quolibet anno abesse, salvo nihilominus earum Ecclesiarum constitutionibus, quæ longius servitii tempus requirunt.

S A B B A T O.

Delibro Tobiae.

Lectio j. c. 12. 1. ad 5.

Tunc vocavit ad se Tobias filium suum, dixitque ei: Quid possumus dare viro isti sancto qui venit tecum? Respondens Tobias, dixit patri suo: Pater, quam mercedem dābimus ei? aut quid dignum poterit esse beneficiis ejus? Me duxit & reduxit sanum, pecuniam à Gabelo ipse recepit, uxorem

Pars Æthiopa.

ipse me habere fecit, & dæmonium ab ea ipse compescuit, gaudium parēntibus ejus fecit, meipsum à devoratiōe piscis eripuit, te quoque vidēre fecit lumen cœli, & bonis omnibus per eum replēti sumus: quid illi ad hæc poterimus dignum dare? sed peto te, pater mi, ut roges eum si fortē dignabitur medietatem de omnibus quæ allata sunt, sibi assumere. Et vocantes eum, pater scilicet & filius, tulērunt eum in partem, & rogare cœperunt ut dignaretur dimidiam partem omnium quæ attulerant, acceptam habere.

Si fiat de Sabbato, R. R. R. sumentur ex II. Nocturno Dominica præcedentis.

Lectio ij. v. 11. ad 20.

Tunc dixit eis occulte: Manifesto vobis veritatem, & non abscondam à vobis occultum sermonem. Quando orabas cum lacrymis, & sepeliēbas mortuos, & derelinquēbas prandium tuum, & mortuos abscondēbas per diem in domo tua, & nocte sepeliēbas eos, ego obtuli orationem tuam Domino. Et quia acceptus eras Deo, necesse fuit ut tentatio probaret te. Et nunc misit me Dominus ut curarem te, & Saram uxorem filii tui à dæmonio liberarem. Ego enim sum Raphaël Angelus, unus ex

O

septem qui astamus ante Dominum. Cumque hæc audissent, turbati sunt, & treméntes ceciderunt super terram in faciém suam. Dixitque eis Angelus: Pax vobis, nolite timere; etenim cum essem vobiscum, per voluntatem Dei eram: ipsum benedicite, & cantate illi. Vidébar quidem vobiscum manducare, & bibere; sed ego cibo invisibili, & potu, qui ab hominibus vidéri non potest, utor. Tempus est ergo ut revértar ad eum qui me misit.

Lectio iij. c. 14. §. ad 17.

IN hórâ autem mortis suæ Tobias vocávit ad se Tobíam filium suum, & septem júvenes filios ejus nepotes suos, dixitque eis: Propé erit intéritus Nínive; non enim excidit verbum Domini: & fratres nostri qui dispérsi sunt à terra Israël, reverténtur ad eam. Omnis autem désérta terra ejus replébitur, & domus Dei quæ in ea incénsa est, iterum reedificábitur; ibique reverténtur omnes timéntes Deum, & relinquent gentes idóla sua, & vénient in Jerúsalem, & inhabitábunt in ea; & gaudebunt in ea omnes reges terræ, adorántes regem Israël. Audíte ergo, filii mei, patrem vestrum: servíte Dómino in veritate, & inquirite ut faciátis quæ plácent illi; & filiis vestris

mandáte ut faciánt justitias & eleemósyas, ut sint mémoires Dei, & benedicant eum in omni témpore in veritate, & in tota virtúte sua. Nunc ergo, filii, audíte me, & nolite manére híc; sed quacúmque die sepeliéritis matrem vestram circa me in uno sepúlcro, ex eo dirigite gressus vestros ut exeátis hinc: video enim quia iniquitas ejus finem dabit ei. Factum est autem post óbitum matris suæ, Tobias abscéssit ex Nínive... Viditque quintam generatióem, filios filiórum suórum. Et complétis annis novaginta novem in timóre Domini, cum gaudio sepeliérunt eum. Omnis autem cognátio ejus, & omnis generatió ejus in bona vita, & in sancta conversatióne permánst; ita ut accepti essent tam Deo quàm hominibus, & cunctis habitantibus in terra.

C A N O N.

Ex Concílio Cameracénsi.

An. 1565. tit. 6. cap. 7.

Non sint Canónici in sédibus suis otiosi; nec putent se functos officio, si vicáriâ tantum óperâ cultum divinum celebrári curent.

Ad Magnificat, Ant. 5. F. Venit Assúr in multitudine fortitudinis suæ: Dóminus autem omnipotens trádidit eum in manus femínæ, &

confodit eum. *Judith* 16.
5. 7.

Orat. Sentiamus, Domine, infra ad Laudes.

DOMINICA XI.
post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Judith.

LECTIO j. c. 1. 1. ad 5.

ARPHAXAD rex Medorum, subjugaverat multas gentes imperio suo; & ipse ædificavit civitatem potentissimam quam appellavit Ecbatanis, ex lapidebus quadratis & sectis: fecit muros ejus in latitudinem cubitorum septuaginta, & in altitudinem cubitorum triginta, turres vero ejus posuit in altitudinem cubitorum centum. Per quadrum vero earum latus utrumque vicenorum pedum spatium tendebatur; posuitque portas ejus in altitudinem turrium. Et gloriabatur quasi potens in potentia exercitus sui, & in gloria quadrigarum suarum. Anno igitur duodecimo regni sui, Nabuchodonosor rex Assyriorum, qui regnabat in Ninive civitate magna, pugnavit contra Arphaxad, & obtinuit eum.

R. Scitote quoniam exaudiet Dominus preces vestras, si manentes permanseritis in jejuniis & orationibus. * *Mé-*

mores estote Moysi, qui Amalec confidentem in virtute sua, non ferro pugnando, sed precibus sanctis orando dejecit. *Judith* 4. 12. 13. *ψ.* Omnia quaecumque petieritis in oratione credentes, accipietis. *Matt.* 21. 22. * *Mémoires.*

LECTIO ij. c. 2. 1. ad 5.

ANNO tertio decimo Nabuchodonosor regis, vigesima & secundam die mensis primi, factum est verbum in domo Nabuchodonosor regis Assyriorum, ut defenderet se. Vocavitque omnes majores natu, omnesque duces, & bellatores suos, & habuit cum eis mysterium consilii sui: dixitque cogitationem suam in eo esse, ut omnem terram suo subjugaret imperio. Quod dictum cum placuisset omnibus, vocavit Nabuchodonosor rex Hofernem principem militie sue, & dixit ei: Egrede adversus omne regnum Occidentis, & contra eos precipue, qui contempserunt imperium meum.

R. Judith vidua habens super lumbos suos cilicium jejunabat omnibus diebus vite sue, * Timebat Dominum valde, nec erat qui loqueretur de illa verbum malum. *Judith* 8. 6. 8. *ψ.* Hæc erat plena operibus bonis, & eleemosynis quas faciebat. *Act.* 9. 36. * *Timebat.*

Leñio iij.

c. 4. 1. ad 7.

Tunc audiētes hæc filii Israël, qui habitabant in terra Juda, timuerunt valde à facie ejus. Tremor & horror inválit sensus eorum, ne hoc faceret Jerúsalem & templo Dómini, quod fecerat ceteris civitatibus & templis earum. Et misérunt in omnem Samariam per circuitum usque Jéricho, & præoccupaverunt omnes vértices montium; & muris circumdedérunt vicos suos, & congregaverunt frumenta in præparationem pugnae. Sacerdos etiam Eliachim scripsit ad universos qui erant contra Esdrelon, quæ est contra faciem campi magni juxta Dórhain, & universos per quos viæ tránsitus esse poterat, ut obtinérent ascensus montium, per quos via esse poterat ad Jerúsalem, & illic custodirentubi angustum iter esse poterat inter montes. Et fecerunt filii Israël secundum quod constituerat eis sacerdos Dómini Eliachim.

R. Equo ánimo estote, fratres; expedíemus à Dómino misericórdiam; * Fórsitan enim indignationem suam abscíndet, & † Dabit glóriam nómini suo. *Judith* 7. 23. 24. **Ÿ.** Nihil solíciti sitis, sed in omni oratione & obsecratione petitiónes vestrae innotéscant apud

Deum. *Philipp.* 4. 6. * Fórsitan. Glória. † Dabit.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro sancti Ambrósii Episcopi, de Elia & jejúnio.

Leñio iv. c. 9. §. 28. 29.

Poténtes vinum prohibéntur bíbere; ne, cum bíberint, obliviscántur sapiéntiam. Bibébant vinum in ebrietate poténtes, qui Holoferni príncipi militiæ regis Assyriórum se trádere gestiébant, sed non bibébat sémína Judith, jejúnans ómnibus diébus viduitátis suæ, præter festórum diérum solemnitatés. His armis múnita procéssit, & omnem Assyriórum circumvénit exércitum. Sóbrii vigóre consilii abstulit Holofernis caput, servávit pudiciatiam, victóriam reportávit. Hæc enim succíncta jejúnio, in castris prætendébat aliénis: ille vino sepúltus jacébat, ut ictum vulneris sentíre non posset. Itaque unius mulieris jejúnium innúmeros stravit exércitus ebríorum.

R. Reputántes peccátis nostris hæc ipsa supplicia minóra esse, * Flagélla Dómini, quibus corripimur, ad emendationem & non ad perditionem nostram evenísse credámus. *Judith* 8, 27. **Ÿ.** A Dómino corripimur, ut non cum hoc mundo damnémur. 1. *Cor.* 11, 32. * Flagélla.

Lectio v.

§. 30. 31.

Esther quoque pulchrior facta est jejuniis; Dominus enim gratiam sobrietatis mensis angebat. Omne genus suum, id est, totum populum Judaeorum à perfectionis acerbitatibus liberavit; ita ut regem sibi faceret esse subiectum, non libidinis ardore flammatum, sed celesti miseratione conversum; ita ut, & poenae retorqueretur in impium, & honor sacris redderetur altaribus. Itaque illi quae triduo jejunavit continuo, & corpus suum aqua lavit, plus placuit, & vindictam retulit. Aman autem, dum se regali jactat convivio, inter ipse viha poenam suae ebrietatis exolvit. Est ergo jejuniis reconciliatio sacris statim, virtutis incrementum, quod fecit etiam feminas fortiores augmento gratiae.

¶ Quia patiens Dominus est, in hoc ipso poenitamus, & * Humiliemus illi animas nostras; expectamus humiles consolationem ejus. *Judith* 8. 14. 16. 20. ¶ Deus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam. *Jac.* 4. 6. * Humiliemus.

Lectio vi. c. 10. §. 34.

Non sola autem fames quaeritur, sed plena disciplina jejunii. Aliis dicitur. [In diebus jejuniis

rum vestrorum invenitis voluntates vestras, & omnes subditos vobis stimulat. Non tale jejuniis ego elegi, dicit Dominus.] Quod jejuniis improbetur, audivimus: nunc audiamus quod sit probabile. [Sed solve omnem colligationem injustitiae tuae: dissolve obligationes violentarum commutationum; dimitte confractos in remissionem, & omnem conscriptionem iniquam dirumpe. Frange esurienti panem tuum; & egenos non habentes tectum, induc in domum tuam: & si videris nudum, cooperi eum; & domesticos seminis tui non despicias.]

¶ Non in multitudine est virtus tua, Domine, nec superbi ab initio placuerunt tibi, sed * Humilium & mansuetorum semper tibi placuit deprecatio. *Judith* 9. 16. ¶ Omnis qui se exaltat, humiliabitur; & qui se humiliat, exaltabitur. *Luc.* 18. 14. * Humilium. Gloria. * Humilium.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundum Marcum.

Lectio vij. c. 7. 31. ad finem.

In illo tempore; Exiens Iesus de finibus Tyri, venit per Sidonem ad mare Galilaeae inter medios fines Decapoleos. Et adducunt ei surdum & mutum, & deprecabantur eum, ut i-

pónat illi manum. Et reliqua.

Homílla sancti Gregórii Papæ.

Lib. 1. in Ezech. Homil. 10. ante medium.

Quid est quòd creátor ómnium Deus cum surdum & mutum sanare voluisset, in aures illius suos dígitos misit, & expuens, linguam ejus tetigit? Quid per dígitos Redemptoris, nisi dona sancti Spíritus designántur? Unde cum in alio loco eiecisset dæmónium, dixit: [Si in dígito Dei eicio dæmónia, profectò pervénit in vos regnum Dei.] Qua de re per Evangelístam álium díxisse describitur: [Si ego in Spíritu Dei eicio dæmones, igitur pervénit in vos regnum Dei.] Ex quo utròque loco colligitur, quia dígitus Dei, Spíritus vocátur. Dígitos ergo in aurículas mittere, est per dona Spíritus-sancti mentem surdi ad obediéndum aperíre.

ꝛ. Exiens de finibus Tyri, * Venit Iesus inter médios fines Decapóleos; & addúcent ei surdum & mutum. *Marc. 7. 31. 32. ꝑ.* Deus ipse véniet, & aures surdórum patébunt, & aperta erit lingua mutórum. *Isai. 35. 4. 5. 6. * Venit Iesus.*

Lectio viij.

Quid est verò quòd expuens, linguam ejus tetigit? Saliva nobis est ex

ore Redemptoris, acc sapiéntia in elóquio div Saliva quippe ex capite fluit in ore. Eà ergo sapitià, quæ ipse est, dum gua nostra tangitur, ad prædicationis verba mátur. [Qui suspiciet cælum, ingémuit:] quòd ipse necessárium mitum haberet, qui d quod postulábat; sed ad eum gémere, qui præsidet, dócuit; ut & res nostræ per dona Spíritus-sancti aperiri, & lingua salivam oris, id est, sciéntiam divínæ locuti solvi debeat ad verba prædicationis.

ꝛ. Deprecabántur Je ut impónat illi manum apprehéndens eum de ba seórsum, * Misit o tos suos in aurículas e & expuens, tetigit ling ejus. *Marc. 7. 32. 33. Deo est omnis medéla. cli. 38. 2. * Misit.*

Lectio ix.

Cui mox, [Ephphét est, Adaperire, dici & statim apértæ sunt a ejus, & solúrum est v lum linguæ ejus.] Qu re notándum est quia p ter clauías aures dictum Adaperire. Sed cui a cordis ad obediéndum: tæ fuerint, ex subsequi procul dúbio étiam lír ejus vínculum solvítur bona quæ ipse fecerit, é faciéndà álíis loquápur.

& bene additur : [Et loquebatur recte.] Ille enim recte loquitur , qui prius obediendo fecerit , quæ loquendo admonet esse faciendâ.

R. Suspiciens Jesus in coelum , ingenuit , & ait illi : Ephpheta , quod est , Adaperire ; & statim apertæ sunt aures ejus , & * Solitum est vinculum linguæ ejus , & † Loquebatur recte. *Marc. 7. 34. 35. 7.* Aures audientium diligenter auscultabant , & lingua balborum velociter loquebatur & plane. *Isai. 32. 4.* * Solitum est. Glória. † Loquebatur.

Ad Benedictus, Ant. 8. G.* Præcepit illis ne cui dicerent : quanto autem eis præcipiebat , tanto magis plus prædicabant ; & eo amplius admirabantur. *Marc. 7. 36.*
37.

ORATIO. Oremus.

Sentiamus, Domine, quæsumus, auxilium gratiæ tuæ , quæ ad obediendum tibi aures nostras adaperiat , & linguam nostram solvat ad recte pieque loquendum ; Per Dominum.

C A N O N.

Ex Synodo Trecensi.

An. 1459. lib. 3. fol. 93.

Inhibeant Sacerdotes suis Parochianis , ne diebus Dominicis negotia secularia exerceant , five nundinas , five mercato frequentent , propter quod à servitio di-

vino impediuntur ; sed ad Ecclesiam veniant præcepta Ecclesiastica audituri , ut sciant qualiter in hebdomada oporteat eos vivere , sicut festa colere , & jejunia celebrare.

Ad Magnificat, Ant. 5. F. Bene omnia fecit ; & surdos fecit audire , & mutos loqui. *Marc. 7. 37.*

FERIA SECUNDA.

De libro Judith.

Lectio j. o. 8. 4. ad 8.

ERat Judith virgo jam annis tribus ; & mensibus sex. Et in superioribus domus suæ fecit sibi secretum cubiculum , in quo cum puellis suis morabatur ; & habens super lumbos suos cilicium , jejunabat omnibus diebus vite suæ , præter sabbata , & neomenias , & festa domus Israël : erat autem eleganti aspectu nimis ; cui vir suus reliquerat divitias multas , & familiam copiosam , ac possessiones armentis boum & gregibus ovium plenas ; & erat hæc in omnibus famosissima , quoniam timebat Dominum valde ; nec erat qui loqueretur de illa verbum malum.

R. Scitote , 315.

Lectio ij. c. 10. 11. ad 17.

Factum est autem cum descenderet montem circa ortum diei , occurrerunt ei exploratores Assy-

riorum, & tenuerunt eam, dicentes: Unde venis? aut quò vadis? Quæ respondit: Filia sum Hebræorum, ideo ego fugi à facie eorum, quoniam futurum agnovi quòd dentur vobis in depredationem, pro eo quòd contemnentes vos, noluerunt ultro tradere seipsos, ut invenirent misericordiam in conspectu vestro..... Et dixerunt ad eam: Conservasti animam tuam eò quòd tale reperisti consilium, ut descenderes ad dominum nostrum: hoc autem scias, quoniam cum steteris in conspectu ejus, benè tibi faciet, & eris gratissima in corde ejus. Duxeruntque illam ad tabernaculù Holofernis, annuntiantes eam. Cumque intrasset ante faciem ejus, statim captus est in suis oculis Holofernes.

R. Judith vidua, 315.

Leitio iij. c. 13. 3. ad 10.

ERat Judith sola in cubiculo. Porro Holofernes jacébat in lecto nimia ebrietate sopitus. Dixitque Judith puellæ suæ, ut staret foris ante cubiculum, & observaret. Steritque Judith ante lectum, orans cum lacrymis, & labiorum motu in silentio, dicens: Confirma me, Domine Deus Israël, & respice in hac hora ad opera manuum mearum, ut sicut promisisti, Jerusalem civitatem tuam erigas; & hoc quòd credens per te

posse fieri cogitavi, perficiam. Et cum hæc dixisset, accessit ad columnam quæ erat ad caput lectuli ejus; & pugionem ejus, qui in ea ligatus pendebat, exolvit. Cumque evaginasset illum, apprehendit comam capitis ejus, & ait: Confirma me, Domine Deus, in hac hora. Et percussit bis in cervicem ejus; & abscidit caput ejus.

R. Equo animo, 316.

C A N O N.

Ex Concilio Coniuni primo.

An. 1536. part. 12. cap. 3.

OLim Conciliari constitutione cautum est, ut non solum apud quamlibet Cathedralē Ecclesiā, sed & apud alias, nimirum Collegiātas, quarum sufficere poterunt facultates, constitutur Magister idoneus, qui Clericos earundem Ecclesiarum doceat & instituat: apud Metropolim autem Theologum haberi præceptum est.

FERIA TERTIA.

De libro Judith.

Leitio j. c. 15. 1. ad 4.

CUM omnis exercitus decollatum Holofernem audisset, fugiens & consilium ab eis, & solo tremore & metu agitati, fugæ præsidium sumunt; ita ut nullus loqueretur cum proximo suo, sed inclinato capite, relictis armis.

adversus, etiam festinabant
Hebræos, quos armatos se-
per se venire audiebant, fu-
gientes per vias camporum,
et limitas colunt. Vidén-
tes itaque filii Israël fugien-
tes, secuti sunt illos; des-
cenderuntque clangentes
tabis, et ululantes post ip-
sos. Et quoniam Assyrii non
adunati, in fugam ibant
precipiti: filii autem Is-
raël uno lumine perloquen-
tes, debilitabant omnes quos
invenire potuissent.

v. Reputantes, 316.

Letitio ij. v. 9. ad 13.

Ioachim autem summus
pontifex de Ierusalém
venit in Bethúliam cum uni-
versis presbyteris suis, ut
videret Judith. Quæ cum
exisset ad illum, benedixit
ranteam omnes una voce,
dicentes: Tu glória Ierusa-
lém, tu læticia Israël, tu
honorificèntia populi no-
stri; quia fecisti virtiliter, &
confortatum est cor tuum;
eò quod castitatem amave-
ris, & post virum tuum,
alteram nescieris: ideo &
manus Domini confortavit
te, & ideo eris benedicta
in ætèrnum. Et dixit omnis
populus: Fiat, fiat. Per dies
autem triginta vix collecta
sunt spolia Assyriorum à
populo Israël.

21. Quia patiens, 317.

Letitio iij. c. 16. 22. ad 29.

Et factum est post hæc,
omnis populus post vi-
sionem venit in Ierusalém

adorare Dóminum: & mox
ut purificati sunt, obtulé-
runt omnes holocausta, &
vota, & repromissiones
suas. Porro Judith univér-
sa vasa bélica Holofèrnis quæ
dedit illi populus, & cono-
ptum quod ipsa sustulerat
de cubili ipsius, obtulit
in anathéma oblivionis. E-
rat autem populus jucin-
dus secundum faciem san-
ctorum, & per tres menses
gaudium huius victoriæ ce-
lebratum est cum Judith.
Post dies autem illos unus-
quisque rediit in domum
suam; & Judith magna fa-
cta est in Bethúlia, & præ-
clarior erat univérse terræ
Israël. Erat etiam virtutis
castitas adiuncta, ita ut
noti cognosceret virum om-
nibus diebus vitæ suæ, ex
quo defunctus est Manáffes
vir ejus. Erat autem diebus
festis procedens cum magna
glória. Mansit autem in do-
mo viri sui annos centum
quinque, & dimisit abram
suam liberam, & defuncta
est, ac sepulta cum viro
suo in Bethúlia, luxitque
illam omnis populus diebus
septem.

22. Non in multitudine
est, 317.

C A N O N.

Ex Concilio Moguntino.

An. 1549. cap. 66.

Quò magis Ecclesiæ idó-
neis ministris abund-
ent, decernimus, ut Capi-
tula quæcumlibet Ecclesiæ

rum in provincia constitutarum, ex Clericis secularibus beneficiatis, juxta cuiusque Collegii facultates & personarum numerum, adolescentes aliquot bonæ spei & docilis ingenii, ad privilegiatas Universitates pro studio potissimum Theologico, cujus usus cum primis est Ecclesiis necessarius, mittant; & iis ad quinquennium fructus beneficii omnes, exceptis quotidianis distributionibus, concedant.

FERIA QUARTA.

Incipit liber Esther.

Lectio i. c. 1. 1. ad 4.

IN diebus Assuëri, qui regnavit ab India usque Æthiopiam, super centum viginti septem provincias, quando sedit in solio regni sui, Susan civitas regni ejus exordium fuit. Tercio igitur anno imperii sui fecit grande convivium cunctis principibus, & pueris suis, fortissimis Persarum, & Medorum inclitis, & præfectis provinciarum coram se, ut ostenderet divitias gloriæ regni sui, ac magnitudinem atque jactantiam potentæ suæ; multo tempore, centum videlicet & octoginta diebus.

R. Instabat dies quo Esther deberet intrare ad regem; quæ * Non quæsitit muliebrem cultum; habuit

que gratiam coram eo, & posuit diadema in capite ejus. *Esther 2. 15. 17. v.* Mulierum non sit extrinsecus capillatura, aut circumdatio auri, aut indumenti vestimentorum cultus. 1. *Petr. 3. 3. ** Non quæsitit.

Lectio ij. v. 9. ad 13.

VAsthi quoque regina fecit convivium feminarum in palatio, ubi rex Assuërus manere consueverat. Itaque die septimo, cum rex esset hilarior, & post nimiam potationem incaluisse mero, præcepit.... septem eunuchis qui in conspectu ejus ministrabant, ut introducerent reginam Vasthi coram rege, posito super caput ejus diademate, ut ostenderet cunctis populis, & principibus pulcritudinem illius: erat enim pulchra valde. Quæ renuit, & ad regis imperium, quod per eunuchos mandaverat, venire contempsit.

R. Domine rex omnipotens, in ditione tua cuncta sunt posita, * Non est qui possit tuæ resistere voluntati, si decreveris salvare Israël, & nunc miserere populi tui. *Esther 13. 9. 15. v.* Si Deus pro nobis, quis contra nos? *Rom. 8. 31. ** Non est.

Lectio iij. c. 2. 5. ad 9.

ERat vir Judæus in Susan civitate, vocabulo Mardocheus, filius Jair, filii Semei, filii Cis, de stir-

de Jémini, qui translatus fuerat de Jerúsalem eo tempore quo Jechoniam regem Juda Nabuchodonosor rex Babylónis transtúlerat, qui fuit nutritius filiz fratris sui Edissz, quæ áltero nómine vocabátur Esther, & utrúmque paréntem amiserat; pulcra nimis & decórâ facie. Mortuísque patre ejus ac matre, Mardocheus sibi eam adoptávit in filiam. Cúmque percubisset regis impérium, & juxta mandata illius multæ pulcræ vírgines adduceréntur Susan, & Egéo traderéntur eunúcho; Esther quoque inter céteras puéllas ei tradita est, ut servaretur in número feminárum. Quæ plácuít ei, & invenit grátiam in conspéctu illius.

℞. Israël clamávit ad Dóminum, & * Salvum fecit Dóminus pópulum suum; † Liberávitque nos ab ómnibus malis. *Esther* 10. 9. ✽. Suscépit Israël púerum suum, recordátus misericórdiz suæ. *Luc.* 1. 54. * Salvum. Glória. † Liberávitque.

C A N O N.

Ex Concílio Aquilgranénsi. *An. 816. lib. 1. cap. 131.*

C Anónici laudes Deo in cōstímune persolvéntes, pro suis populorúmque, quorum oblationibus vivunt, delictis Dóminum exórent. Debent quoque,

juxta Apóstolum, primò ómnium ab his fieri obsecrationés, orationés, postulatiónes, gradárum actionés pro ómnibus homínibus, pro Régibus, & ómnibus qui in sublimitáte sunt constituti.

FERIA QUINTA.

De libro Esther.

Leitio j. c. 2. 15. ad 17.

E Volúto tempore per ordinem, instábat dies quo Esther filia Abihail fratris Mardochei, quam sibi adoptáverat in filiam, debéret intráre ad regem. Quæ non quæsitie muliebrem cultum, sed quæcúmque voluit Egéus eunúchus custos virginum, hæc ei ad ornátum dedit. Erat enim formósa valde, & incredíbili pulcritúdine; ómnium óculis gratiósa & amábilis videbátur. Ducta est itaque ad cubículum regis Assuéri mense décimo, qui vocátur Tebeth, séptimo anno regni ejus. Et adamávit eam rex plusquam omnes mulieres; habuitque grátiam & misericórdiá corâ eo super omnes mulieres; & pósuit diadéma regni in capite ejus, fecitque eam regnâre in loco Vasthi.

℞. Instábat dies, 322.

Leitio ij. c. 3. 1. ad 2.

Post hæc rex Assuérus exaltávit Aman filium Amadáchi, qui erat de stir-

324 *Feria VI. Hebdom. Dom. XI. post Pentecost.*

pe Agag ; & posuit solum ejus super omnes principes quos habebat. Cunctique servi regis , qui in foribus palatii versabantur , flectebant genua , & adorabant Aman ; sic enim preceperat eis imperator : solus Mardochæus non flectebat genu , neque adorabat eum.

R. Domine rex , 322.

Lectio iij. c. 3. 3. ad 6.

Mardochæo dixerunt pueri regis , qui ad fores palatii præsidebant : Cur præter ceteros non observas mandatum regis ? Cumque hoc crebrius dicerent , & ille nollet audire , nuntiaverant Aman , scire cupientes utrum perseveraret in sententia : dixerat enim eis se esse Judæum. Quod cum audisset Aman , & experimento probasset quod Mardochæus non flecteret sibi genu , nec se adoraret ; iratus est valde , & pro nihilo luxit in unum Mardochæum mittere manus suas : audierat enim quod esset gentis Judææ : magisque voluit omnem Judæorum , qui erant in regno Assuëri , perdere nationem.

R. Israël clamavit , 323.

C A N O N.

Ex Con. Aquilgranénsi.

An. 816. lib. 1. cap. 45.

Carōnici Jesuū ament , hospites colligant , pauperes recreent , nudos vestiānt , infirmos visitent ,

mortuos sepeliānt , in tribulatione positis opem ferant ; dolētes consolentur.

FERIA SEXTA.

De libro Esther.

Lectio j. c. 5. 1. ad 5.

Die tertio induta est Esther regalibus vestimentis , & stetit in atrio domus regis , quod erat intērius , contra basilicam regis. At ille sedebat super solum suum in consistorio palatii contra ostium domus. Cumque vidisset Esther reginam stantem , placuit oculis ejus , & extendit contra eam virgam auream , quam tenebat manu. Quæ accedens , osculata est summitatem virgæ ejus. Dixitque ad eam rex : Quid vis , Esther regina ? Quæ est petitio tua ? etiāsi dimidiam partem regni petieris , dabitur tibi. At illa respondit : Si regi placet , obsecro ut venias ad me hodie , & Aman tecum , ad convivium quod paravi. Statimque rex : Vocate , inquit , cito Aman , ut Esther obediāt voluntati.

R. Instabat dies , 322.

Lectio ij. c. 6. 6. ad 10.

Cum esset ingressus Aman , ait illi rex : Quid debet fieri viro , quem rex honorare desiderat ? Cogitans autem in corde suo Aman , & reputans quod nul-

lum istum rex, nisi se, vel-
let honorare, respondit :
Homo, quem rex honorare
cupit, debet indui vestibus
regiis, & imponi super
equum qui de sella regis
est, & accipere regium dia-
dema super caput suum; &
primus de regibus principibus
ac tyrannis teneat equum
ejus, & per plateam civita-
tis incedens, clamet & di-
cat: Sic honorabitur, quem-
cumque voluerit rex hono-
rare. Dixitque ei rex: Fe-
stina; & sumpta stolâ &
equo, fac, ut locutus es,
Mardocheo Judæo, qui se-
det ante fores palatii: cave
ne quidquam de his quæ
locutus es, prætermittas.

Æ. Domine rex, 322.

Lectio iij. c. 6. ll. ad 13.

TUlit itaque Aman sto-
lam & equum, indu-
tumque Mardocheum in
platea civitatis, & impo-
situm equo præcedebat, at-
que clamabat: Hoc honore
condignus est, quemcum-
que rex voluerit honorare.
Reversusque est Mardo-
cheus ad januam palatii:
& Aman festinavit ire in
domum suam, lugens &
operto capite: narravitque
Zares uxori suæ, & amicis,
omnia quæ evenissent sibi.
Cui responderunt sapien-
tes, quos habebat in consi-
lio, & uxor ejus: Si de se-
mine Judæorum est Mar-
docheus, ante quem cades-
se coepisti, non poteris ei

resistere, sed cades in con-
spectu ejus.

Æ. Israël clamavit, 323.

C A N O N.

Ex Concilio Aquisgranensi.
An. 816. lib. 1. cap. 145.

Canōnici amorī Christi
nihil præponant, cari-
tatem non derelinquant;
pacem, si fieri potest, cum
omnibus hominibus ha-
beant; diem judicii timeant,
vitam æternam spiritaliter
concupiscant, spem suam
Deo committant; proprio
Episcopo in omnibus secun-
dum Canonica institutio-
nem obtemperent.

S A B B A T O.

De libro Esther.

Lectio j. c. 7. l. ad 6.

Interavit rex & Aman, ut
biberent cum regina.
Dixitque ei rex etiam se-
cundâ die, postquam vino
incaluerat: Quæ est petitio
tua, Esther, ut derur tibi?
& quid vis fieri? etiam si di-
midiam partem regni mei
petieris, impetrabis. Ad
quem illa respondit: Si in-
veni gratiam in oculis tuis,
ô rex, & si tibi placet, dona
mihi animam meam pro
qua rogo, & populum
meum pro quo obsecro:
traditi enim sumus ego &
populus meus, ut contra-
mur, jugulemur, & pereā-
mus: atque sciam in ser-
vos & famulas venderemur;
esset tolerabile malum, &

stium Dómino manè & véspere.

22. Dómine Deus cæli fortis, qui custódis pactum & misericórdiam cum his qui te diligunt, óbsecro, * Sit auris tua atténdens ad orationem servórum tuórum, qui volunt timére nomen tuum. 2. *Esdr.* 1. 5. 11. *ψ.* Oculi Dómini super justos, & aures ejus in preces eórum. 1. *Petr.* 3. 12. * Sit auris. Glória. * Sit auris.

IN II. NOCTURNO.
Ex Enarratione sancti Augustini Episcopi super
Psalms.

Enarr. in Ps. 64. §. 1.

Lectio iv.

Captivatus pópulus Israël, ex civitate Jerúsalem ductus est in servitútem Babylóniæ. Prophetavit autem Jeremías sanctus, post septuaginta annos reditúrum pópulum de captivitate, & instauratúrum civitatem ipsam Jerúsalem, quam devictam ab hóstibus pláxerat. Illo autem tempore fuérunt Prophétæ in illa captivitate pópuli constitúti in Babylónia, inter quos erat & Ezéchiél Prophéta. Expectábat autem ille pópulus donec impleréntur témpora septuaginta annórum, secúndum prophetiam Jeremíæ. Factum est compléris septuaginta annis, restitúrum est templum quod dejectum erat; & regressa est de captivitate

magna pars illius pópuli. Sed quóniam dicit Apóstolus: [Hæc in figura contingébant in illis, scripta sunt autem propter nos, in quos finis seculórum obvenit;] debémus & nos nosse prius captivitatem nostram, deinde liberationem nostram; debémus nosse Babylóniam, in qua captivi sumus; & Jerúsalem, ad cujus réditum suspirámus.

22. Congregátus est omnis pópulus, & dixerunt Esdræ scribæ ut afférret librum legis; & legít in eo apértè, * Et aures omnis pópuli erant erectæ ad librum. 2. *Esdr.* 8. 1. 3. *ψ.* Intendébant turbæ his quæ dicebantur, unánimiter audientes. *Act.* 8. 6. * Et aures.

Lectio v.

Istæ quippe duæ civitates, secúndum litteram revéra duæ civitates. Et illa quidem Jerúsalem modò à Judæis non incolitur. Post crucifixum enim Dóminum vindicatúm est in illos flagello magno; & eradicati ab eo loco, ubi imp'ia libertate furiosi advérsus médicum insanierant, dispérsi sunt per omnes gentes, & data est illa terra Christiánis: impletúmque est quod eis dixerat Dóminus: [Propterea auferétur in vobis regnum, & dábitur genti facienti justitiam.] Cúm autem vidérant tunc multas turbas ire post Dóminum

prædicántem regnum cælorum, & mirabilia faciéntem, dixerunt príncipes illius civitátis : [Si dimiserimus eum, omnes ibunt post illum, & vénient Románi, & tollent nobis & locum & gentem.] Ne locum pérderent, Dóminum occiderunt; & ideo perdidérunt, quia occiderunt.

R. Manus Dei nostri est super omnes qui quærunť eum in bonitáte; & * Impériũ ejus, & fortitudo ejus, & furor super omnes qui derelinquunt eum. 1. *Esdr.* 8. 22. *ψ.* Reddet iis qui secúndum patiéntiam boni óperis incorruptiónem quærunť, vitam ætérnam; iis autem qui non acquiescunt veritati, ira & indignatio. *Rom.* 2. 7. 8. * Impérium.

Lectio vj.

§. 1. 2.

Civitas ergo quædam illa terréna, cujusdam civitátis ætérnæ in cælis umbram gerébat: at ubi cœpit illa quæ significabátur, evidéntius prædicári, umbra quæ significabátur, dejecta est: propterea ibi modò templum non est, quod fabricátum fuerat in imáginem futúri cõporis Dómini. Tenémus lucem, umbra transiit; amen adhuc in quadam captivitate sumus: [Quám tu sumus, (inquit) in corpore, peregrinámur à Dómino.] Et vidéte nómina duarum istarum civitatum, Babylónis

& Jerúsalem. Bábylon, confusio interpretátur; Jerúsalem, visio pacis. Inténdite nunc civitátem confusiónis, ut intelligátis visiónem pacis: istam tolerétis, ad illam suspirétis.

R. Vos transgressi estis ut adderétis super delictum Israël, & nunc * Date confessiónem Deo; † Fácire plácitum ejus. 1. *Esdr.* 10. 10. 11. *ψ.* Reformámini in novitate sensus vestri, ut probétis quæ sit volúntas Dei bona, & benéplacens, & perfectá. *Rom.* 12. 2. * Date. Glória. † Fácite.

IN III. NOCTURNO.
Lectio sancti Evangelii secúndum Lucam.

Lectio vij. c. 10. 23. ad 37.

In illo témpore; Conversus Jesus ad discipulos suos, dixit: Beati óculi qui vident quæ vos vidétis. Dico enim vobis, quòd multi prophétæ & reges voluerunt vidére quæ vos vidétis, & non viderunt. Et reliqua.

Homília sancti Augustini
Episcopi.

Serm. 171. de Verbis Apostoli, §. 2. Aliàs Serm. 37. de Verbis Domini.

Quendam quærentem quæ sint óptima præcepta & summa in lege, admónuit duo esse, [Dili-ges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota ánima tua, & ex tota mente tua; & diliges próximum tuum tanquam teip-

sum.] Ille autem : [Et quis est mihi proximus ?] Enarravit Dominus : [Homo quidam descendebat ab Jerusalem in Jericho.] Ostendit illum quodammodo Israelitam. [Et incidit in latrones.] Cum expoliassent, & plagas ei graves irrogassent, dimiserunt eum in via semivivum. Transiit Sacerdos, utique genere proximus, prateriit jacentem. Transiit Levites, & hic genere proximus, jacentem etiam ipse contempsit. Transiit Samaritanus, genere longinquus, misericordiam proximus, fecitque quod nostis. In quo Samaritano se voluit intelligi Dominus Jesus Christus.

R. Latrones despoliaverunt hominem, & plagis impositis abiierunt, semivivo relicto : * Sacerdos viso illo prateriit, similiter & Levita : Samaritanus autem videns eum, misericordiam motus est. *Luc.* 10. 30. 31. 32. 33. *Ps.* Facere misericordiam & iudicium magis placet Domino quam victimarum. *Prov.* 21. 3. * Sacerdos.

Leitio viii.

§. 3.

Cum ergo longe à nobis esset immortalis & justus, tanquam à mortalibus & peccatoribus, descendit ad nos, ut fieret nobis proximus ille longinquus. Et quid fecit ? Cum haberet ipse duo bona, &

nos duo mala ; ille duo bona, justitiam & immortalitatem ; nos duo mala, iniquitatem & mortalitatem : si utrumque malum nostrum suscepisset, par noster factus esset, & liberatore nobiscum opus haberet.

R. Alligavit Samaritanus vulnera ejus, infundens oleum & vinum, & * Impo-nens illum in jumentum suum, duxit in stabulum, & curam ejus egit. *Luc.* 10. 34. *Ps.* Qui sequitur justitiam & misericordiam, inveniet vitam, justitiam, & gloriam. *Prov.* 21. 21. * Impo-nens.

Leitio ix.

Quid ergo fecit, ut esset proximus nobis ? Proximus non hoc quod nos, sed prope nos. Duo attende : Justus est, immortalis est. In duobus tuis malis, una est culpa, altera est poena : culpa est quod injustus es, poena est quia mortalis es. Ille ut esset proximus, suscepit poenam tuam, non suscepit culpam tuam : & si suscepit, delendam suscepit, non faciendam. Justus & immortalis longe ab injustis & mortalibus. Peccator mortalis, longe eras à justo immortalis. Non est factus ille peccator, quod tu ; sed factus est mortalis, quod tu. Manens justus, factus est mortalis. Suscipiendo poenam, & non sus-

Feriâ II. Hebdom. Dom. XII. post Pentecost. 331

epiando culpam, & culpam
delevit & poenam.

R. Quis horum trium vi-
detur tibi proximus fuisse
illi, qui incidit in latrones?
Legisperitus dixit: Qui fecit
misericordiam in illum. Ait
Jesus: * Vade, & tu † Fac
similiter. *Luc. 10. 36. 37.*
Ps. Indicabo tibi, ô homo,
quid Dominus requirat à
te; utique facere iudicium,
& diligere misericordiam.
Mich. 6. 8. * Vade. Gló-
ria. † Fac.

Ad Benedíctus, Ant. 8. G.*
Beati oculi qui vident quæ
vos videtis. Dico enim vo-
bis, quod multi prophætæ
& reges voluerunt videre
quæ vos videtis, & non vi-
derunt. *Luc. 10. 23. 24.*

ORATIO. Orémus.

Confirma, quæsumus,
Domine, tuorum corda
fidélium, & gratiæ tuæ vir-
tute corrobora; ut & per-
petuo tibi sint amore devó-
ti, & mutuâ dilectione sin-
ceri; Per Dominum.

C A N O N.

Ex Concilio Moguntino.

An. 1549. cap. 61.

Sanctorum celebritates in
diem Dominicam inci-
dentes, censemus submo-
vendas, & in Feriam ali-
quam præcedentem vel se-
quentem transferendas; quò
Sanctorum omnium Domi-
no sua conservetur solém-
nitas: excéptis beatae Ma-
riæ, Apostolorum, & aliis
summis festivitátibus.

Ad Magnificat, Ant. 1. à.

Diliges Dominum Deum
tuum ex toto corde tuo, &
ex tota anima tua, & ex om-
nibus viribus tuis, & ex om-
ni mente tua; & proximum
tuum sicut teipsum. *Luc.*
10. 27.

F E R I A S E C U N D A .

De libro primo Esdræ.

Leñtio j. c. 3. 6. ad 8.

A Primo die mensis Scép-
timi cœperunt offer-
re holocaustum Dô-
mino: Porro templum Dei
nondum fundatum erat. De-
derunt autem pecúnias lá-
tomis & cæmentáriis; ci-
bum quoque, & potum, &
óleum Sidóniis, Tyriisque,
ut deferrent ligna cedrina
de Líbano ad mare Joppe,
juxta quod præcéperat Cy-
rus rex Persarum eis. Anno
autem secundo adventus
eorum ad templum Dei in
Jerúsalem, mense secundo,
cœperunt Zorobabel filius
Saláthiel, & Jósue filius Jô-
sedec, & reliqui de fratri-
bus eorum Sacerdotes, &
Levitæ, & omnes qui véne-
rant de captivitate in Jerú-
salem, & constituérunt Le-
vitas à viginti annis & su-
prà; ut urgerent opus Dô-
mini.

R. Esdras scriba velox,
327.

Leñtio ij. v. 10. ad fin.

Fundato igitur à cæmen-
táriis templo Domini,
steterunt Sacerdotes in or-

Tunc surrexerunt Zorobabel filius Salathiel, & Josue filius Josedece, & coeperunt edificare templum Dei in Jerusalem, & cum eis prophete Dei adjuvantes eos. In ipso autem tempore venit ad eos Thathanaï, qui erat dux trans flumen, & Scharburzanaï, & consiliarii eorum, sicque dixerunt eis: Quis dedit vobis consilium ut domum hanc edificaretis, & muros ejus instauraretis? Ad quod respondimus eis, quæ essent nomina hominum autorum ædificationis illius. Oculus autem Dei eorum factus est super senes Judæorum, & non potuerunt inhibere eos. Placuitque ut res ad Darium referretur, & tunc satisfacerent adversus accusationem illam.

Reg. Congregatus est, 328.

Leviticus ij. c. 6. 1. ad 5.

Tunc Darius rex præcepit: & recensuerunt in bibliotheca librorum, qui erant repositi in Babylone & inventum est in Ecbaranis, quod est castrum in Medana provincia, voluminem unum, talisque scriptus erat in eo commentarius: Anno primo Cyri regis; Cyrus rex decrevit ut domus Dei edificaretur, quæ est in Jerusalem, in loco ubi immolent hostias, & ut ponant fundamenta supportoria altitudinem cubitorum sexaginta, & latitudi-

nem cubitorum sexaginta; ordines de lapidibus impositis tres, & sic ordines de lignis novis: sumptus autem de domo regis dabuntur: sed & vasa templi Dei aurea & argentea, quæ Nabuchodonosor tulerat de templo Jerusalem, & attulerat ea in Babylonem, reddantur & referantur in templum in Jerusalem in locum suum; quæ & posita sunt in templo Dei.

Reg. Manus Dei nostri, 329.

Leviticus ij. v. 6. ad 10.

Nunc ergo, Thathanaï dux regionis, quæ est trans flumen, Scharburzanaï, & consiliarii vestri Apharsachzi qui estis trans flumen, procul recedite ab illis; & dimitte fieri templum Dei illud à duce Judæorum, & à senioribus eorum, ut domum Dei illam ædificent in loco suo. Sed & à me præceptum est quid oporteat fieri à presbyteris Judæorum illis, ut ædificetur domus Dei, scilicet ut de arca regis, id est, de tributis quæ dantur de regione trans flumen, studiōse sumptus dentur viris illis, ne impediatur opus. Quod si necesse fuerit, & vitulos, & agnos, & hædos in holocaustum Deo coeli, frumentum, sal, vinum, & oleum, secundum ritum Sacerdotum qui sunt in Jerusalem, detur eis per singulos dies, ne sit in ali-

§36 *Feriá VI. Hebdom. Dom. XII. post Pentecost.*

dixi regi : Rex , in ætérnum vive , quare non mœreat vultus meus , quia civitas domûs sepulcrórum patris mei desérta est , & portæ ejus combústæ sunt igni ? Et ait mihi rex : Pro qua re póstulas ? Et orávi Deum cœli , & dixi ad regem : Si vidétur regi bonum , & si placet servus tuus ante faciém tuam , ut mittas me in Judæam ad civitatém sepulcri patris mei , & ædificábo eam. Dixitque mihi rex , & regína quæ sedébat juxta eum : Usque ad quod tempus erit iter tuum , & quando revertéris ? & placuit ante vultum regis , & misit me ; & constitui ei tempus.

R. Manus Deinostri, 329.

Lectio iij. v. 11. ad 18.

ET veni Jerúsalem , & eram ibi tribus diebus ; & surrexi nocte ego , & viri pauci mecum ; & non indicávi cuiquam quid Deus edisset in corde meo ut facerem in Jerúsalem ; & jumentum non erat mecum , nisi animal cui sedébam. Et egressus sum per portam Vallis nocte... Et transivi ad portam Fontis , & ad aquæductum regis , & non erat locus jumento cui sedébam , ut transiret. Et ascéendi per torrentem nocte , & considerábam murum... & redii. Magistratus autem nesciebant quò abiissem , aut quid ego facerem : sed & Judæis , & sacerdotibus , & optimis

tibus , & magistratibus , & reliquis qui faciébant opus , usque ad id loci , nihil indicáveram. Et dixi eis : Vos nostis afflictiónem in qua sumus , quia Jerúsalem desérta est , & portæ ejus consumptæ sunt igni : venite , & ædificémus muros Jerúsalem ; & non simus ultra opprobrium. Et indicávi eis manum Dei mei , quòd esset bona mecum , & verba regis quæ locútus esset mihi.

R. Vos transgressi estis , 329.

C A N O N.

Ex Concilio Reménsi.

An. 1564. Congreg. 5.

A Primæva Breviarii institutione , id antiqui Patres voluisse videntur , ut singulis hebdomadis totum Psalterium recitaretur.

F E R I A S E X T A.

De libro Nehémiz.

Lectio j. c. 4. v. 7. ad 9.

FActum est autem , cum audisset Sanabállat , & Tobías , & Arabes , & Ammanitæ , & Azótii , quòd obducta esset cicatrix muri Jerúsalem , & quòd corpissent interrupta conclúdi , irati sunt nimis ; & congregati sunt omnes pariter , ut venirent , & pugnarent contra Jerúsalem , & molirentur insidias. Et orávimus Deum nostrum , & posuimus custódes super murum die ac nocte contra eos.

R.

Sabbato Hebdom. Dom. XII. post Pentecost. 337

Esdras scriba, 327.
ij. v. 10. ad 15.

Et autem Judas : Delitara est fortitudo
tis, & humus nimia
et nos non poterimus
re murum. Et dixe-
runt nostros : Nesciant,
rent donec veniamus
ium eorum, & inter-
is eos, & cessare fa-

opus.... Factum est
cum audissent inimici
nuntiari esse nobis,
uit Deus consilium
. Et reversi sumus
ad muros, unusquis-
opus suum.

Deus meus, 327.

o iij. v. 16. ad 18.

Factum est à die illa,
scilicet pars juvenum
faciebat opus, &
parata erat ab bel-
& lancea, & scuta,
s, & lorica, & prin-
cipis eos in omni do-
da. Edificantium in-
& portantium onera,
onementum, una manu
iebat opus, & altera
t gladium; edifican-
nim unusquisque gla-
ut accinctus renes. Et
bant, & clangebant
à juxta me.

Domine Deus, 328.

C A N O N.

Concilio Toletano
undécimo.

An. 675. cap. 3.

Constituit huic sancto Con-
cilio, ut Metropolitana
utoritate coacti unius-
us *Æstiva.*

cujusque provincie Pontifi-
ces, rectoresque Ecclesia-
rum, unum eundemque in
psallendo teneant modum,
quem in Metropolitana sede
cognoverint institutum.

S A B B A T O.

De libro Nehemie.

Leitio j.

c. 5. v. 1. ad 2. & v. 9. ad 12

FACTus est clamor popu-
li, & uxorum ejus ma-
gnus adversus fratres
suos Judæos. Et erant qui
dicerent : Filii nostri, & fi-
liæ nostræ multæ sunt nimis,
accipiamus pro pretio eor-
um frumentum, & come-
damus, & vivamus... Dixi-
que ad eos : Non est bonæ
res quam facitis ; quare non
in timore Dei nostri ambu-
latis, ne exprobretur nobis
à gentibus inimicis nostris ?
Et ego, & fratres mei, &
pueri mei commodavimus
plurimis pecuniam & fru-
mentum ; non repetamus in
commune istud, æs alienum
concedamus, quod debetur
nobis. Reddite eis hodie
agros suos, & vineas suas,
& oliveta sua, & domos
suas ; quin potius centési-
mum pecuniæ, frumenti,
vini, & olei, quam exigere
solétis ab eis, date pro illis.
Et dixerunt : Reddemus, &
ab eis nihil queremus ; sic-
que faciemus ut loqueris.

Si fiat de Sabbato, & & &

P

*fumentur ex II. Nocturno
Dominicæ præcedentis.*

Lectio ij.

c. 8. v. 1. ad 3. & v. 6.

ET vénerat mensis séptimus, filii autem Israël erant in civitatibus suis. Congregatusque est omnis populus quasi vir unus ad plateam, quæ est ante portam Aquarum; & dixerunt Esdræ scribæ ut afferret librum legis Móysi, quam præceperat Dominus Israël. Attulit ergo Esdras sacerdos legem coram multitudine virorum & mulierum, cunctisque qui poterant intelligere, in die prima mensis séptimi. Et legit in eo aperte in platea quæ erat ante portam Aquarum, de mane usque ad médiam diem, in conspectu virorum & mulierum & sapientium: & aures omnis populi erant erectæ ad librum.... Et benedixit Esdras Dómino Deo magno: & respondit omnis populus: Amen, amen, elevans manus suas; & incurvati sunt, & adoraverunt Deum proni in terram.

Lectio iij. c. 13. 19. ad 22.

FActum est autem, cum quiescissent portæ Jerúsalem in die sabbati, dixi: & clausérunt januas, & præcépi ut non aperírent eas usque post sabbatum: & de pueris meis constituí super portas ut nullus inférret onus in die sabbati. Et mansérunt negotiatores, & ven-

dentes univérsa venália foris Jerúsalem semel & bis. Et contestatus sum eos, & dixi eis: Quare manétis ex adverso muri? Si secúndo hoc fecéritis, manum mittam in vos. Itaque ex témpore illo non venérunt in sabbato. Dixi quoque Levitis ut mundaréntur, & venírent ad custodiéndas portas, & sanctificándam diem sabbati: & pro hoc ergo memento mei, Deus meus, & parce mihi secúndum multitudinem miserationum tuarum.

C A N O N.

Ex Concílio Toletáno
undécimo.

An. 675. cap. 3.

UNiuscujusque provinciæ Pontífices, rectoresque Ecclesiárum, non aliquá diversitate cujusque ordinis vel officii, a Metropolitána se patiántur sede disjungi. Sic enim justum est, ut inde unusquisque sumat régulas magistérii, unde honóris consecrationem accépit: ut juxta majorum decréta, sedes quæ unicuique sacerdotális mater est dignitátis, sit & Ecclesiásticæ magistra rationis.

Ad Magnificat, Ant. 1. D.*
Scripsit rex Antiochus omni regno suo, ut esset omnis populus, unus; & relinqueret unusquisque legem suá: multi de populo Israël noluerunt infringere legem Dei

Dominica XIII. post Pentecosten.

339

sanctam, & trucidati sunt.
1. Mach. 1. 43. 65. 66.

Oratio, Omnipotens sempiternè Deus, *infra ad Laudes.*

DOMINICA XIII.

post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incipiunt libri Machabæorum.

Lectio j.

Lib. 1. c. 1. 1. ad 5.

FACTUM est, postquam percussit Alexander Philippi Macedo, (qui primus regnavit in Græcia, egressus de terra Cethim,) Darium regem Persarum & Medorum; constituit prælia multa, & obtinuit omnium munitiones, & interfecit reges terræ, & pertransiit usque ad fines terræ, & accepit spolia multitudinis gentium: & siluit terra in conspectu ejus. Et congregavit virtutem, & exercitum fortem nimis; & exaltatum est, & elevatum est cor ejus; & obtinuit regiones gentium, & tyrannos, & facti sunt illi in tributum.

¶. Postquam percussit Alexander Darium regem Persarum, * Pertransiit usque ad fines terræ: siluit terra in conspectu ejus, & post hæc decedit in lectum, & cognovit quia moreretur. 1. Mach. 1. 1. 3. 6. * Quid

prodest homini si mundum universum lucratur, animæ verò suæ detrimentum patiatur? *Matt. 16. 26.* * Pertransiit.

Lectio ij. v. 6. ad 10.

ET post hæc decedit in lectum, & cognovit quia moreretur. Et vocavit pueros suos nobiles, qui secum erant nutriti à juventute; & divisit illis regnum suum, cum adhuc viveret. Et regnavit Alexander annis duodecim, & mortuus est. Et obtinuerunt pueri ejus regnum, unusquisque in loco suo: & imposuerunt omnes sibi diademata post mortem ejus, & filii eorum post eos annis multis, & multiplicata sunt mala in terra.

¶. Contigit septem fratres cum matre compelli à rege Antiocho contra fas edere carnes porcinas, flagris & taureis cruciatis. Primus sic ait: * Parati sumus mori, magis quam patrias Dei leges prævaricari. 2. Mach. 7. 1. 2. ¶. Neque mors, neque vita, neque principatus, neque instantia, neque creatura alia poterit nos separare à caritate Dei. *Rom. 8. 38. 39.* * Parati.

Lectio iij. v. 11. ad 16.

ET exiit ex eis radix peccatrix, Antiochus Illustis, filius Antiochi regis, qui fuerat Romæ obses; &

regnâvit in anno centésimo trigésimo séptimo regni Græcorum. In diébus illis exierunt ex Israël filii iniqui, & suaserunt multis, dicentes: Eamus, & disponamus testaméntum cum gentibus quæ circa nos sunt; quia ex quo recéssimus ab eis, invenérunt nos multa mala. Et bonus visus est sermo in oculis eorum. Et destinaverunt aliqui de populo, & abiérunt ad regem: & dedit illis potestatem ut facerent iustitiam gentiû... Et iuncti sunt nationibus, & venúndati sunt ut facerent malum.

¶ In sartagine cum primus diu cruciaretur, ceteri fratres unâ cum matre invicem se hortabântur mori fortiter, dicentes: * Dominus Deus aspiciet veritatem, & † Consolâbitur in nobis. 2. Mach. 7. 5. 6. ψ. Per patientiam currâmus ad propósitum nobis certâmen. Hebr. 12. 1. * Dominus. Glória. † Consolâbitur.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Gregorii Nazianzeni. Orat. 20.

Leſſio iv.

Quinam Machabæi fuerint, quâque primùm ex institutione atque doctrina in tantam virtutis frugem gloriâque pervenerint, perspicue liber ille declarat, qui rationem animi

perturbationibus imperâræ docet, in ejusque arbitrio esse, ut in utrâvis partem, hoc est, vel ad virtutem, vel ad vitium propendeamus. Nam libri illius autor, cum plerâque alia testimonia, tum horum quoque dimicationes in hujus argumenti confirmationem attulit. Mihi verò hæc tantum commemorare sufficiet. Eleazarus primitiæ eorum qui ante Christum passi sunt, quemadmodum post Christum Stéphanus, sacerdos, & senex, canus capillis, canus & prudentiâ, prius quidem pro populo sacrificabat & orabat. Tandem autem & semetipsum hostiam obtulit Deo perfectissimam, ac totius populi expiatrix, faustum certâminis initium, ad quod loquens pariter ac tacens cohortabatur. Obtulit autem & filios septem, suæ fructus disciplinæ, hostiam viventem, sanctam, Deo placentem, omni legali sacrificio splendidiorem & puriorem: quæ sunt enim filiorum, ad patrem referri æquissimum ac iustissimum est.

¶. Supra modum mirabilis singulos hortabatur voce patriâ, * Mundi Creator spiritum vobis iterum cum misericordia reddet & vitam, sicut nunc vosmetipsos despicitis propter leges ejus. 2. Mach. 7.

20. 21. 23. *ψ.* Nolite timere eos qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere. *Matth.* 10. 28. * Mundi Creator.

Leſſio v.

Ibi fortes & magnánimi filii, generóſæ matris generóſa ſóboles, glorióſi veritátis propugnatores, Antiochi temporibus excelsiores, veri Moſaica legis diſcípuli, paternórum rituum obſervantiſſimi; númerus apud Hebræos laudábilis, & propter ſeptenáriæ quiétis myſtériũ venerábilis, unum ſpirántes, unum ſectántes, unum illud ad vitam iter agnoſcéntes, ut mortem Dei cauſá ſuſciperent; non minús ánimis fratres quàm corpóribus, inter ſe mútuæ mortis æmuli. O rem admirándam! tormenta quaſi theſáuros præſcipientes, pro magiſtra lege perícula ſubcúntes, illa non magis formidántes, quàm quæ ſupérérant requiréntes; unum illud vériti ne tyránnus à pœnis deſiſteret, ne quis ipſórum ſine coronæ præmio diſcederet, ne inviti fratres álui ab állo ſejungeréntur, & ne in eo diſcrimine, cruciátibus erépti, malá victóriá ſuperárent.

R. Fratres mei, módico nunc dolore ſuſtentáto, ſub reſtámento æternæ vitæ effécti ſunt; * Tu verò iudicio Dei juſtas ſupérbiz tuæ pœnas exólves. 2. *Mach.* 7.

36. *ψ.* Momentáneum & leve tribulationis noſtræ ætérnum glóriæ pondus operátur in nobis. 2. *Cor.* 4. 17. * Tu verò.

Leſſio vj.

Erat ibi fortis & generóſa mater, puerórum ſimul ac Dei amans, cujus matérna víſcera ſupra naturæ conſuetúdinem dilaniabántur. Non enim filiórum qui in tormentis erant, miſerebátur; ſed timóre angebátur, ne non ea ſuſciperent: neque magis eos qui è vita migráverant deſiderábat, quàm precabátur ut réliqui cum illis conjungeréntur; de quibus filiis magis quàm de mórtuis erat ſollicita. Horum enim dubium erat certámen, at illórum ſecúrus vitæ éxitus. Atque illos quidem jam Deo adjúnxerat; de his verò quómodo Deus eos ſuſciperet, laborábat. O virilem ánimum in corpore muliebri! ô admirábile magni ánimi incrementum.

R. Rex accénſus irâ, in adoleſcentiorem ſuper omnes crudélius deſcivit, indignè ferens ſe deriſum: * Novíſſimè autem poſt filios & mater conſumpta eſt. 2. *Mach.* 7. 39. 41. *ψ.* Diſténti ſunt, non ſuſcipientes redemptionem, ut meliorem invenirent reſurrectionem. *Heb.* 11. 35. * Novíſſimè. Glória. * Novíſſimè.

IN III. NOCTURNO.
Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vij. c. 17. 11. ad 19.

In illo tempore; Dum iret. Iesus in Ierusalem, transibat per mediam Samariam & Galilæam. Et cum ingrederetur quoddam castellum, occurrerunt ei decem viri leprosi. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini
Episcopi.

Quaest. Evang. lib. 2. quaest.
40. §. 1. 2.

In decem leprosis quos Dominus ita mundavit, cum ait: [Ite, ostendite vos sacerdotibus,] multa queri possunt quæ merito querentes movent. Non solum de numero quid sibi velint quod decem sunt, & quod unus ex illis solus grâtiâ agit: hæc enim liberè queruntur; ut etiam non investigata, vel nihil vel non multum impédiant intentionem legentis: sed illa potius, cur eos ad sacerdotes miserit, ut cum irent mundarentur. Nullum enim eorum quibus hæc corporalia beneficia præstitit, invenitur misisse ad sacerdotes, nisi leprosos. Nam & illum à lepra mundaverat cui dixit: [Vade, ostende te sacerdotibus, & offer pro te sacrificium, quod præcepit Moyses, in testimonium illis.]

¶ Cum ingrederetur Iesus quoddam castellum, oc-

currerunt ei decem viri prosi, qui steterunt àgè, dicentes: * Iesu cèptor, miserere nobis. *Luc. 17. 12. 13. ψ. Ti* Dómine, qui liberas ab omni malo. *Sap. 16. 8. ** præcèptor.

Lectio viij.

Querendum igitur quid ipsa lepra significet: non enim sanati, mundati dicuntur qui curaverunt. Coloris quippium est, non valetudinis aut integritatis sensuumque membrorum. Le ergo non absurdè intui possunt, qui scientiarum fidei non habentes, doctrinas proficere erroris. Non enim vel scôndunt imperitiâ sed pro summa peritiâ ferunt in lucem, & jactantiam sermonis ostendant.

¶ Leprosos ut vidimus, dixit: * Ite, ostendite vos sacerdotibus. *Luc. 14. ψ. Sacerdotes populi docébunt quid sit interctum & pollutum, & mundum & immundum ostendent eis. Ezech. 44* * Ite.

Lectio ix.

Nulla porro falsa doctrina est, quæ non à vera intermisceat. Vergo falsis inordinatè mixta, in una disputata vel narratione hominis quam in unius corporis lóre apparentia, signifi-

lepram, tanquam veris falsisque colorum fucis humana corpora variantem atque maculantem. Hi autem tam vitandi sunt Ecclesiae, ut si fieri potest, longius remoti magno clamore Christum interpellent; sicut isti [decem steterunt à longè, & levaverunt vocem, dicentes: Jesu præceptor, miserere nostri.] Nam & quod præceptorem vocant, quo nomine nescio utrum quiscumque Dominum interpellaverit pro medicina corporali, satis puto significare, lepram, falsam esse doctrinam, quam bonus præceptor abstergit.

¶ Dum irent leprosi, mundati sunt: * Unus autem regressus est, cum magna voce magnificans Deum, & † Cecidit in faciem ante pedes Jesu, grátias agens; & hic erat Samaritanus. *Luc. 17. 14. 15. 16.* ¶ Obliti sunt benefactorum Dei, & mirabilem ejus. *Psf. 77. 11.* * Unus. Glória. † Cecidit.

Ad Benedictus, Ant. 8. G.* Dixit Jesus: Nonne decem mundati sunt? Et novem ubi sunt? Non est inventus qui rediret, & daret gloriam Deo, nisi hic alienigena. *Luc. 17. 17. 18.*

ORATIO. Orémus.

OMnipotens sempiternè Deus, da nobis fidei, spei, & caritatis augmentum: & ut mereamur affectum quod promittis, fac nos

amare quod præcipis; Per Dominum.

C A N O N.

Ex Concilio Reménsi.

An. 1583. tit. de Eucharistia, cap. 14.

DIebus Dominicis ac populo festivis, dum majus sacrum, concio, vel supplicationes fiunt, in aliquo altari Ecclesiae Missam celebrari omnino prohibemus.

Ad Magnificat, Ant. 1. D.* Ait Samaritano Jesus: Surge, vade, quia fides tua te salvum fecit. *Luc. 17. 19.*

FERIA SECUNDA.

De libris Machabæorum.

Lection. lib. 2. c. 3. 1. ad 4.

CUm sancta civitas habitaretur in omni pace, leges etiam adhuc optimè custodirentur, propter Oniz Pontificis pietatem, & animos odio habentes mala, fiebat ut & ipsi reges & principes locum summo honore dignum dicerent, & templum maximis munèribus illustrarent; ita ut Seleucus Asiae rex de redditibus suis præstaret omnes sumptus ad ministerium sacrificiorum pertinentes. Simon autem de tribu Benjamin præpositus templi constitutus, contendebat, obfistente sibi principe sacerdotum, iniquum aliquid in civitate moliri.

¶ Postquam percussit,

339

Lectio ij. v. 5. ad 8.

Sed cum vincere Oniam non posset, venit ad Apollonium Tharsæ filium, qui eo tempore erat dux Cœlesyriæ, & Phœnicis; & nuntiavit ei, pecuniis innumerabilibus plenum esse ærarium Jerosolymis, & communes copias immensas esse, quæ non pertinent ad rationem sacrificiorum; esse autem possibile sub potentate regis cadere universa. Cumque retulisset ad regem Apollonius de pecuniis quæ delatæ erant, ille accitum Heliodorum qui erat super negotia ejus, misit cum mandatis, ut prædictam pecuniam transportaret. Statimque Heliodorus iter est aggressus, specie quidem quædam per Cœlesyriam & Phœnicem civitates esset peragraturus, revera autem regis propositum perfecturus.

R. Contigit, 339.

Lectio iij. v. 9. ad 12.

Sed cum venisset Jerosolymam, & benigne à summo sacerdote in civitate esset exceptus, narravit de dato indicio pecuniarum, & cujus rei gratiâ adesset, aperuit: interrogabat autem, si verè hæc ita essent. Tunc summus sacerdos ostendit depósita esse hæc, & victualia viduarum, & pupillorum; quædam verò esse Hircani Tobiz viri valde eminentis, in his quæ detulerat impius Simon: universa

sa autem argenti talenta esse quadringenta, & auri decenta: decipi verò eos, qui credidissent loco & templo quod per universum mundum honoratur pro sui veneratione & sanctitate, omnino impossibile esse.

R. In sartagine, 340.

CANON.

Ex Concilio Senonensi.

An. 1528. in decretis morum, cap. 17.

Organorum usum Ecclesia à Patribus ad cultum servitiumque divinum recepit. Nolumus itaque quod organicis instrumentis resonet in Ecclesia impudica aut lasciva melodia; sed sonus omnino dulcis, qui nihil præter hymnos divinos & cantica spiritalia repræsentet.

FERIA TERTIA.

Delibris Machabæorum.

Lectio j.

lib. 2. c. 3. 23. ad 26.

Heliodorus quod decreverat, perficiebat eodem loco ipse cum satellitibus circa ærarium præsens. Sed spiritus omnipotentis Dei magnam fecit suæ ostensionis evidëntiam, ita ut omnes qui ausi fuerant parare ei, ruentes Dei virtute, in dissolutionem & formidinem converterentur. Apparuit enim illis quidam equus terribilem habens sessorem, optimis

speciosius adornatus : il-
que cum impetu Heliodoro
priores calces elisit ; qui au-
tem ei sedebat , videbatur
arma habere aurea. Alii
etiam apparuerunt duo ju-
venes virtute decori , optimi
gloriâ , speciosique amictu ;
qui circumsteterunt eum , &
ex utroque parte flagellâ-
bant , sine intermissione mul-
tis plagis verberantes.

Æ. Supra modum , 340.

Leſio ij. v. 27. ad 31.

Subito autem Heliodorus
concidit in terram , eum-
que multâ caligine circum-
fusum rapuerunt , atque in
scilla gestatoria positum eje-
cerunt.... Et ille quidem per
divinam virtutem jacebat
mutus , atque omni spe &
salute privatus. Hi autem
Dominum benedicébant ,
quia magnificabat locum
suum : & templum , quod
paulò antè timóre ac tu-
multu erat plenum , appa-
rente omnipotente Dômi-
no , gaudio & lætitiâ imple-
tum est. Tunc verò ex ami-
cis Heliodori quidam rogâ-
bant confestim Oniam , ut in-
vocâret Altissimum , ut vitâ
donâret ei , qui in suprêmo
spiritu erat constitutus.

Æ. Fratres mei , 341.

Leſio iij. v. 32. ad fin.

Considerans autem sum-
mus sacerdos , ne fortè
rex suspicaretur malitiam
aliquam ex Judæis circa He-
liodorum consummatam ,
obtulit pro salute viri hō-

stiam salutarem. Cumqu
summus sacerdos exorâret
iisdem jvenes eisdem vēsti-
bus amicti , astâtes Helio-
doro , dixerunt : Oniâ sa-
cerdori grâcias age ; nan
propter eum Dominus tibi
vitam donâvit : tu autem :
Deo flagellâtus , nūntia om-
nibus magnalia Dei , & po-
testatem. Et his dictis non
comparuerunt. Heliodoru
autem , hōstiâ Deo oblâtâ
& votis magnis promissis e
qui vivere illi concessit , 8
Oniâ grâcias agens , recepti
exercitu , repedabat ad re-
gem. Testabatur autem om-
nibus ea quæ sub oculis sui
viderat opera magni Dei
Cum autem rex interrogâs-
set Heliodorum quis esse
apud adhuc semel Jerosô-
lymam mitti , ait : Si quen
habet hostem , aut regni tu
insidiatorem , mitte illuc ; &
flagellatum eum recipies ,
tamen evâserit ; eò quod i
loco sit verè Dei quædam
virtus : nam ipse qui habe
in cœlis habitationem , visi-
tator , & adiutor est loci il-
lius , & venientes ad male
faciendum percutit , ac pe-
dit. Igitur de Heliodoro
& ærarii custodia , ita se re
habet.

Æ. Rex accensus irâ , 341

C A N O N.

Ex Concilio Cameracensi

An. 1565. tit. 6. cap. 15.

Qui tintinnâbula , & can-
pânulas ad harmonias
quandam pulsare solent , ei

veant omnino ne hujusmodi pulsatione cantiones turpes, inhonestas, & vulgo jactatas imitentur; sed potius hymnorum & canticorum Ecclesie modulationes.

FERIA QUARTA.

De libris Machabæorum.

Lectio j.

lib. 1. c. 1. 17. ad 23.

PAratum est regnum in conspectu Antiochi, & cepit regnare in terra Ægypti, ut regnaret super duo regna. Et intravit in Ægyptum in multitudine gravi, in curribus, & elephantis, & equitibus, & copiosa navium multitudine: & constituit bellum adversus Ptolemæum regem Ægypti; & veritus est Ptolemæus à facie ejus, & fugit, & ceciderunt vulnerari multi. Et comprehendit civitates munitas in terra Ægypti, & accepit spolia terræ Ægypti. Et convertit Antiochus, postquam percussit Ægyptum in centesimo & quadragésimo tertio anno; & ascendit ad Israël, & ascendit Jerusalem in multitudine gravi, & intravit in sanctificationem cum superbia.

¶. Postquam percussit, 339.

Lectio ij. v. 23. ad 26.

ET accepit altare aureum, & candelabrum luminis, & universa vasa ejus,

& mensam propofitió libatória, & phiala mortariola aurea, & vasa & coronas, & ornam aureum quod in facili erat; & comminuit. Et accepit argenterum, & vasa concupiscit, & accepit thesauros quos invenit; & si omnibus, abiit in terram suam. Et fecit exedificamentum, & locutus superbia magna. Et est planctus magnus israel, & in omni loco eius. Contigit, 339.

Lectio iij. v. 46. a

ET misit rex libere manus nuntiorum iherosolimam, & in omnes gentes juda; ut sequerentur leges gentium terrarum, & haberent holocausta, sacrificia, & placationem in templo Dei; & preberent celebrari sabbatum dies sollemnes: & coinquinari sancta, & cum populum israel iussit edificari aras, & pla, & idola, & immolare carnes suillas, & per communia, & relinqueret filios suos incircumcisi coinquinari animas eorum in omnibus immunitatibus, & obliviscerentur legem immutarent omnes precepta Dei. Et quicquid non fecissent secundum verbum regis Antiochi, &

Feriâ V. Hebdome. Dom. XIII. post Pentecost. 347

℞. In sartagine, 340.

C A N O N.

*Ex Concilio Turonensi
secundo.*

An. 567. can. 4.

Licet secus altare quo
sancta mysteria cele-
brantur, inter Clericos,
tam ad Vigílias quàm ad
Missas, stare penitus non
præsumant; sed pars illa,
quæ à cancellis versus altare
dividitur, choristantum psal-
lentium pateat Clericorum.

FERIA QUINTA.

De libris Machabæorum.

Lectio j.

Lib. 2. c. 6. 18. ad 22.

Eleazarus unus de pri-
mòribus scribàrum,
vir ætate provectus,
& vultu decòrus, apèrto
ore hians compellebàtur
carnem porcìnâ mandu-
càre. At ille gloriosíssimam
mortem magis quàm odibi-
lem vitam complèctens, vo-
luntariè præibat ad suppli-
cium. Intuens autem quem-
admodum oportèret accè-
dere, patienter sustinens,
destinàvit non admittere il-
licita propter vitæ amorem.
Hi autem qui astabant, in-
iquà miseratione commòti
propter antiquam viri ami-
citiàm, tollèntes eum se-
crètò rogabant affèrri car-
nes quibus vesci ei licèbat,
ut simularetur manducasse,
sicut rex imperàverat, de
sacrificiù càrnibus; ut hoc

facto à morte liberaretur:
& propter veterem viri ami-
citiàm, hanc in eo facièbant
humanitatem.

℞. Supra modum, 340.

Lectio ij. v. 23. ad 28.

At illè cogitare cœpit
ætatis ac senectutis suæ
eminèntiam dignam, & in-
gènitæ nobilitatis canitiem,
atque à pùero optimæ con-
versationis actus: & secùn-
dum sanctæ & à Deo còndi-
tæ legis constituta, respon-
dit citò dicens, præmitti se
velle in infèrnum. Non
enim ætati nostræ dignum
est, inquit, fingere: ut
multi adolescèntium arbi-
trantes Eleazarum nonagín-
ta annòrum transisse ad vi-
tam alienigenarum; & ipsi
propter meam simulatiò-
nem, & propter modicum
corruptibilis vitæ tempus
decipiàntur, & per hoc mà-
culam atque execrationem
meæ senectùri conquiram.
Nam etsi in præsènti tèm-
pore suppliciis hòminum eri-
piar, sed manum Omnipò-
tèntis nec vivus nec defun-
ctus effugiam: quàmòbrem
fòrtiter vitâ excedèdo, se-
nectute quidem dignus ap-
parèbo; adolescèntibus au-
tem exèmplum forte relin-
quam, si prompto ànimo,
ac fòrtiter pro gravíssimis
ac sanctíssimis légibus ho-
nèstâ morte versungar. His
dictis, còfèssim ad suppli-
cium trahèbàtur.

℞. Fratres mei, 341.

Lectio iij. v. 29. ad fin.

HI autem qui eum ducébant, & paulò antè fuerant mitiores, in iram convèrsi sunt propter sermones ab eo dictos, quos illi per arrogantiā prolátos arbitrabantur. Sed cum plagis perimeretur, ingemuit, & dixit: Dómine, qui habes sanctam scientiam, manifeste tu scis quia, cum à morte possem liberari, duos corpóris sustineo dolóres: secundum animam verò propter timórem tuum libenter hæc pátor. Et iste quidem hoc modo vitâ decessit, non solum juvenibus, sed & universæ genti memoriā mortis suæ ad exéplum virtutis & fortitudinis derelinquens.

R. Rex accénsus ira, 341.

C A N O N.

Ex Concílio Rotomagenſi.

An. 1581. cap. 3. num. 9.

Cessent in Ecclésiis fraternitatum & societatum quarumlibet concilia & negotia; cessent confabulationes quolibet; cesset vana, & multò potius fœda & profana colloquia. Eò nec libri, nisi orationis & pietatis, nec alia nisi sancta inferantur.

FERIA SEXTA.

De libris Machabæorum.

Lectio j. lib. 2. c. 7. 1. ad 9.

Contigit & septem fratres unà cum matre sua apprehensos, compelli à rege edere contra

fas carnes porcinas, flagris & raureis cruciátos. Unus autem ex illis qui erat primus, sic ait: Quid queris, & quid vis discere à nobis? parati sumus mori, magis quàm pátrias Dei leges prævaricari. Irátus itaque rex, jussit sartágines & ollas æneas succendi; quibus statim succénsis, jussit ei qui prior fuerat locurus, amputari linguam; & cute capitis abstráctâ, summas quoque manus & pedes ei præscindi, ceteris ejus fratribus & matre inspicientibus. Et cum jam per omnia inútilis factus esset, jussit ignem admovéri, & adhuc spirantem torreri in sartagine, in qua cum diu cruciaretur, ceteri unà cum matre invicem se hortabantur mori fortiter, dicentes: Dóminus Deus aspiciet veritatem, & consolábitur in nobis, quem admodum in protestatione cántici declarávit Móyses: Et in servis suis consolábitur. Mórto itaque illo primo, hoc modo, sequentem deducébant ad illudendum; & cute capitis ejus cum capillis abstráctâ, interrogábant si manducáret priusquam toto corpore per membra singula punirétur. At ille respondens patriâ voce, dixit: Non faciam. Propter quod & iste, sequenti loco, primi tormenta suscepit; & in último spiritu constitutus, sic ait: Tu quidem, sce-

lestissime, in præfenti vita nos perdis; sed Rex mundi defunctos nos pro suis legibus in æternæ vitæ resurrectione suscitabit.

R. Postquam percussit, 339.

Lectio ij. v. 10. ad 19.

Post hunc tertius illudatur, & linguam postulatus citò protulit, & manus constanter extendit, & cum fiducia ait: E coelo ista possideo, sed propter Dei leges nunc hæc ipsa despicio, quoniam ab ipso me ea recepturum spero; ita ut rex & qui cum ipso erant, mirarentur adolescentis animum, quod tanquam nihil duceret cruciatus. Et hoc ita defuncto, quartum vexabant similiter torquentes; & cum jam esset ad mortem, sic ait: Potius est ab hominibus morti datos spem expectare à Deo, iterum ab ipso resuscitandos; tibi enim resurrectio ad vitam non erit. Et cum admovissent quintum, vexabant eum: at ille respiciens in eum, dixit: Potestatem inter homines habens, cum sis corruptibilis, facis quod vis; noli autem putare genus nostrum à Deo esse derelictum: tu autem patienter sustine, & videbis magnam potestatem ipsius, qualiter te, & semen tuum torquetur. Post hunc ducébant sextum, & is mori incipiens, sic ait: Noli frustra

errare: nos enim propter nosmetipsos hæc patimur, peccantes in Deum nostrum, & digna admiratione facta sunt in nobis; tu autem ne existimes tibi impune futurum, quod contra Deum pugnare tentaveris.

R. Contigit, 339.

Lectio iij. v. 20. ad 23.

Supra modum autem master mirabilis, & bonorum memoriâ digna, quæ pereuntes septem filios sub unius diæi tempore conspiciens, bono animo ferebat propter spem quam in Deum habebat; singulos illorum hortabatur voce patriâ fortiter, repléta sapientiâ, & femineæ cogitationi masculinum animum inserens, dixit ad eos: Nescio qualiter in útero meo apparuistis; neque enim ego spiritum & animam donavi vobis & vitam, & singulorum membra non ego ipsa compégi; sed enim mundi Creátor, qui formávit hominis naturam, quique omnium invenit originem, & spiritum vobis iterum cum misericordia reddet & vitam, sicut nunc vosmetipsos despicitis propter leges ejus.

R. In sarragine, 340.

C A N O N.

Ex Concilio Turonensi.

Ann. 1583. tit. 15.

Statuit hæc Synodus, ne qui colloquia sua in atrio alicujus Ecclesiæ constituent

habenda; mercede in com-
metrio venales exponant:
inde enim fit, ut in ipsa
Ecclesia sua exercent ne-
gotia, ubi orationes & di-
vina tantum fieri æquum
est officia.

S A B B A T O.

De libris Machabæorum.

Leſio i.

Lib. 2. c. 7. 24. ad 26.

Antiochus contemni se
arbitratus, simul &
exprobrantis voce
despecta, cum adhuc ado-
lescentior superesset, non
solum verbis horrabatur,
sed & cum juramento affir-
mabat, se divitem & bea-
tum facturum, & transla-
tum à patris legibus ami-
cum habiturum, & res ne-
cessarias ei præbiturum. Sed
ad hæc cum adolescens ne-
quâquam inclinarètur, vo-
cavit rex matrem, & suadè-
bat ei ut adolescenti fieret
in salutem. Cum autem
multis eam verbis esset hor-
ratus, promisit suasuram se
filio suo.

*Si fiat de Sabbato, R. R. R.
sumentur ex II. Nocturno
Dominica precedentis.*

Leſtio ij. v. 27. ad 29.

ITaque inclinâta ad illum,
Irridens crudêlem tyrân-
num, ait patriâ voce: Fili
mi, miserere mei, quæ te
in utero novem mênſibus
portavi, & lac triennio de-

di, & álui, & in ætærem istam
perdûxi: peto, nate, ut as-
picias ad cœlum & terram,
& ad ómnia quæ in eis sunt;
& intéllegas quia ex nihilo
fecit illa Deus, & hóminum
genus: ita fiet ut non timeas
carníficem istum, sed dig-
nus frâtribus tuis effectus
particeps, suscipe mortem,
ut in illa miseratione cum
frâtribus tuis te recipiam.

Leetio iij. v. 30. ad 41.

Cum hæc illa adhuc dicere, ait adolescens: Quem sustinetis? non obediō præcepto regis, sed præcepto legis quæ data est nobis per Moysen. Tu verò qui inventor omnis malitiæ factus es in Hebræos, non effugies manum Dei. Nos enim pro peccatis nostris hæc patimur; & si nobis propter increpationem & correptionem Dominus Deus noster modicum iratus est; sed iterum reconciliabitur servis suis. Tu autem, ô scelèste, & omnium hominum flagitiosissime, noli frustrà extolli vanis spebus in servos ejus inflammatus; nondum enim omnipotentis Dei, & omnia insipientis, judicium effugisti. Nam fratres mei, modico nunc dolore sustentato, sub testamento æternæ vitæ effecti sunt: tu verò judicio Dei justas superbiz tuæ penas exolves. Ego autem, sicut & fratres mei, animam & corpus meum trado pro pa-

tristitibus, invocans Deum
matris genti nostræ pro-
pitiū fieri, teque cum tor-
mentis & verberibus confi-
teri; quod ipse est Deus
solus. In me verò & in frā-
tribus ancis desinet Omni-
potentis ira, quæ super omne
gens nostrum iustè super-
ducta est. Tunc rex accen-
sus irā, in hunc super om-
nes crudelius desavit, indi-
gnè ferens se derisum. Et
hic itaque mundus obijt,
per omnia in Dōmino con-
fidens. Novissimè autē post
filios & mater consumpta
est.

C A N O N.

Ex Concilio Constantino-
politano quini-sexto.

An. 692. can. 76.

NON oportet intra san-
ctos ambitus cauponā-
riam officinam, vel cibō-
rum species proponere; vel
alias venditiones facere,
suam venerationem Ecclē-
siae servantes..... Si quis er-
go in prædicto delicto de-
prehensus fuerit, segregetur.

Ad Magnificat, Ant. 7. G.
Simon Mathathiaz filius, &
fratres ejus dederunt se p-
riculo, & restiterunt adver-
sariis gentis suæ, ut starent
sancta ipsorum, & lex: &
gloriā magnā glorificavē-
runt gentem suam. 1. *Mach.*
14. 29.

*Oratio, Custodi, Dōmi-
ne, infra in Laudibus.*

DOMINICA XIV.

post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

De libris Machabæorum.

Leitio j. lib. 1. c. 2. 1. ad 13.

IN diebus illis surrexit
Mathathias filius Joān-
nis, filii Simeonis, sa-
cerdos ex filiis Joarib ab
Jerusalem, & confedit in
monte Modin; & habebat
filios quinque, Joānnem
qui cognominabatur Gad-
dis, & Simōnem qui cog-
nominabatur Thasi, & Ju-
dam qui vocabatur Macha-
bæus, & Eleazarum qui co-
gnominabatur Abaron, &
Jónathan qui cognomina-
batur Apphus. Hi viderunt
mala quæ fiebant in pópulo
Juda, & in Jerúsalem. Et
dixit Mathathias: Væ mihi,
ut quid natus sum videre
contritiōem pópuli mei, &
contritiōem civitatis sanctæ,
& sedere illic, cum
datur in manibus inimicō-
rum? Sancta in manu ex-
traneōrum facta sunt; tem-
plum ejus sicut homo ignó-
bilis; vasa glóriæ ejus cap-
tiva abducta sunt; trucidati
sunt senes ejus in plateis,
& juvenes ejus ceciderunt
in gládio inimicōrum. Quæ
gens non hereditavit reg-
num ejus, & non obtinuit
spolia ejus? Omnis compo-
sitio ejus ablata est. Quæ
erat libera, facta est an-
cilla. Et ecce sancta nostra

& pulcritudo nostra, & claritas nostra desolata est, & coinquinaverunt ea gentes: Quò ergo nobis adhuc vivere?

22. Intravit rex Antiochus in sanctificationem cum superbia, accepit altare aureum & universa vasa, & comminuit, & fecit eadem hominum; * Et factus est planctus magnus in Israël. 1. Mach. 1. 23. 25. 26. *ψ*. Datum est illi bellum facere cum sanctis, & vincere eos. *Apoc.* 13. 7. * Et factus est.

Leitio ij. v. 14. ad 18.

ET scidit vestimenta sua Mathathias, & filii ejus; & operuerunt se ciliciis, & planxerunt valde. Et venerunt illuc qui missi erant à rege Antiocho, ut cogerent eos qui confugerant in civitatem Modin, immolare, & accendere thura, & à lege Dei discedere. Et multi de populo Israël consentientes accesserunt ad eos; sed Mathathias, & filii ejus constanter steterunt. Et respondentes qui missi erant ab Antiocho, dixerunt Mathathia: Princeps, & clarissimus, & magnus es in hac civitate, & ornatus filiis & fratribus: ergo accede prior, & fac jussu regis, sicut fecerunt omnes gentes, & viri Juda, & qui remanserunt in Jerusalem; & eris tu, & filii tui inter amicos regis, &

amplificatus auro & argento, & muneribus multis.

22. Corripit ex gravi superbia deductus Antiochus ad agnitionem sui venire, & ita ait: Justum est subditum esse Deo, & mortalem non paria Deo sentire; * Orabat hic sceleratus Dominum à quo non esset misericordia consecuturus. 2. Mach. 9. 11. 12. 13. *ψ*. Scitote quoniam reprobatus est; non enim invenit penitentiae locum. *Hebr.* 12. 17. * Orabat.

Leitio iij. v. 19. ad 22.

ET respondit Mathathias, & dixit magna voce: Et si omnes gentes regi Antiocho obediunt, ut discédât unusquisque à servitute legis patrum suorum, & conséntiat mandatis ejus; ego & filii mei, & fratres mei obediemus legi patrum nostrorum. Propitius sit nobis Deus: non est nobis utile relinquere legem & justitias Dei; non audiemus verba regis Antiochi, nec sacrificabimus transgredientes legis nostrae mandata, ut eamus altera viâ.

22. Surrexit Machabæus, & adjuvabant eum omnes fratres ejus, & * Præliabantur prælum Israël cum lætitia, & repulsi sunt inimici ejus, & Directa est salus in manu ejus. 1. Mach. 3. 1. 2. 6. *ψ*. Operati sunt justitiam; fortes facti sunt in bello, castra vertérunt ex;

verborum. *Hebr.* 11. 33. 34.
* Præliabantur. Glória Pa-
tri. † Directa est.

IN II. NOCTURNO.

De expositione sancti Joán-
nis Chrysósti in Psal-
mum quadragésimum tér-
tium.

Lectio iv.

MAchabæi, cum inva-
disset Judæam Antio-
chus, qui dictus est Epi-
phanes, & omnia devastas-
set, & multos qui tunc
erant, à pátriis institútis
refillire coegisset, perman-
serunt illæsi ab illis tenta-
tionibus. Et quando grave
quidem bellum ingruébat,
nec quidquam possent face-
re quod prodesset, se ab-
scondébant: nam hoc quo-
que fecerunt Apóstoli. Non
enim semper apparentes in
média irruébant pericula
sed nonnunquam & fugiéntes
& laténtes secedébant.

h. Illi quidem armis con-
fidunt simul & audaciâ; nos
autem * In omnipotente
Dómino, qui potest & ve-
niéntes adversum nos, &
univérsum mundum uno
nutu delére, confidimus.
2. *Mach.* 8. 18. ψ. Vestri
capilli cápitis omnes nume-
ráti sunt: nolite timére.
Matt. 10. 30. 31. * In om-
nipotente.

Lectio v.

Postquam autem parum
respiráront, tanquam
generósi quidam cáuli ex

antris exiliéntes, & è late-
bris emergéntes statuérunt
non se ámplius solos servá-
re, sed étiam álios quos-
cúmque possent: & civitá-
tem & omnem regiónem
obésunt, collegérunt quot-
quot invenérunt adhuc sa-
nos & íntegros: & multos
étiam qui laborábant, &
corrúpti erant, in statum
pristinum redegéront, eis
persuadéntes redire ad le-
gem pátriam. Deum enim
dicebant esse benígnum &
cleméntem, nec unquam
adimere salutem, quæ pro-
ficióscitur ex poeniténtia.
Hæc autem dicéntes, ha-
buérunt deléctum fórtium
virórum.

h. In áliis nátionibus Dó-
minus paciénter expéctat, ut
eas in plenitúdine peccató-
rum puniat; * Corrípiens
veró in advérsis pópulum
suum non derelínquit. 2.
Mach. 6. 14. 16. ψ. Novit
Dóminus iníquos in diem
judicii reserváre cruciándos.
2. *Petr.* 2. 9. * Corrípiens.

Lectio vj.

Non enim pro uxóribus,
liberis, & ancíllis, pa-
triæque eversióne & capti-
vitáre; sed pro lege & pá-
tria república pugnábant.
Eórum autem dux erat Deus.
Cum ergo áciem dirigerent,
& suas ánimas prodigerent,
fundébant adversários, non
armis fidéntes, sed loco om-
nis armaturæ, pugnæ cau-
sam sufficere ducéntes. Ad

bellum autem euntes, non tragœdias excitabant, non prœana canebant, sicut nonnulli faciunt: non adsciverunt tibicines, ut sit in aliis castris: sed Dei supérnè auxilium invocabant, ut adesset, opem ferret, & manum præberet, propter quem bellum gerébant, pro cuius glória decertabant.

℞. Pro peccatis nostris patimur, * Et si nobis propter correptionem Deus noster módicū iratus est, † Iterum reconciliabitur servis suis. 2. *Mach.* 7. 32. 33. *℣.* Persecutionem patimur, sed non derelinquimur; deiciamur, sed non perimus. 2. *Cor.* 4. 9. * Et si. Glória. † Iterum.

IN III. NOCTURNO.
Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vij. c. 6. 24. ad 33.

IN illo tempore; Dixit Iesus discipulis suis: Nemo potest duobus dominis servire: aut enim unum odio habébit, & alterum diliget; aut unum sustinébit, & alterum contémnet. Non potestis Deo servire, & mammonæ. Et reliqua.

Homília sancti Augustini
Episcopi.

Lib. 2. de Serm. Domini in monte, §. 47.

Nemo potest duobus dominis servire.] Ad hanc ipsam intentionem referendum est quod consequenter exponit, dicens: [Aut enim

unum odio habébit, rum diliger: aut alteri tiétur, & alterum contémnet.] Quæ verba diligenter consideranda sunt: nam sint duo domini, de ostendit, cum dicit: potestis Deo servire, & mammonæ.] Mammona Hebræos divitiarum apud dicuntur. Congruit & cum nomen: nam in Punicè, mammon. Sed qui servit mammoni illi utique servit, qui istis terrenis mérito si veritatis præpositus gloriatus huius sæculi mino dicitur.

℞. Ne solliciti sitis vestrarum quid manducetis neque corpori vestro induamini: * Nonne plus est quam esca; pus plusquam vestimentum. *Matt.* 6. 25. *℣.* Quarta annis in deserto nitribus defuit; vestimentorum non inveteravit. 2. *Esd.* 9. 21. * Non

Lectio viij.

Nolite ergo,] in solliciti esse, dicite. Quid edemus, aut quid bibemus?] Et reliqua manifestissime ostendit hæc esse appetenda, & talia bona nostra, ut ter ipsa debeamus beatificari, si quid facimus tamen esse necessaria. enim intérsit inter beatitudinem quod appetendum est, & necessarium quod sume-

est, hæc sententiâ declaravit, cum ait: [Querite primum regnum Dei, & justitiam ejus, & hæc omnia apponentur vobis.] Regnum ergo & justitia Dei bonum nostrum est, & hoc appetendum, & ibi finis constituendus, propter quod omnia faciamus quæcumque facimus.

R. Respiciite volatilia cœli; non ferunt, neque metunt, neque congregant in horrea; & Pater vester cœlestis pascit illa: * Nonne vos magis pluris estis illis? *Matt. 6. 26. ψ.* Dat jumentis escam ipsorum, & pullis corvorum invocantibus eum. *Pf. 146. 9.* * Nonne vos.

Letitio ix. §. 53. 54.

Sed quia in hac vita miseramus, ut ad illud regnum pervenire possimus, quæ vita sine his necessariis agi non potest; [Apponentur vobis hæc,] inquit, sed vos regnum Dei & justitiam ejus primum querite. Cum enim dixit illud Primum, significavit quia hoc posterius querendum est, non tempore, sed dignitate: illud tanquam bonum nostrum, hoc tanquam necessarium nostrum; necessarium autem propter illud bonum. Neque enim, verbi gratiâ, ideo debemus evangelizare, ut manducemus; sed ideo manducare, ut evangelizemus: nam si propterea evangelizamus, ut manducemus,

vilius habemus Evangelium quam cibum; & erit jam bonum nostrum in manducando, necessarium autem in evangelizando.

R. Nolite ergo solliciti esse, dicentes: Quid manducabimus, aut quo operiemur? * Hæc omnia gentes inquirunt: † Scit Pater vester, quia his indigētis. *Matt. 6. 31. 32. ψ.* Peccatori dedit Deus curam superfluam, ut addat & congreget; & hoc vanitas est, & cassâ sollicitudo. *Eccli. 2. 26.* * Hæc. Glória. † Scit.

Ad Benedictus, Ant. 5. F. Nemo potest duobus dominis servire: non potestis Deo servire, & mammonæ. *Matt. 6. 24.*

ORATIO. Orémus.

Custodi, Domine, quæsumus, Ecclesiam tuâ propitiatione perpetuâ: & quia sine te labitur humana mortalitas; tuis semper auxiliis, & abstrahatur à noxiis, & ad salutaria dirigatur; Per Dominum.

C A N O N.

Ex Concilio Rotomagensi.

An. 1581. tit. de Curat.

offic. cap. 22.

Prohibemus in quibuscumque Ecclesiis, quæ simul Collegiatae sunt & Parœciales, eadem horâ cantari Missas Canonicorum & Parœcianorum; sed sub poena excommunicationis itari in his

judicio Episcoporum; nec corpora mortuorum Dominicis inferri inter Missarum sollemnia; sed, si fieri potest, post Vesperas servari.

Ad Magnificat, Ant. 1. a.
Quærite primum regnum Dei, & justitiam ejus; & hæc omnia adjiciuntur vobis. *Matt. 6. 33.*

FERIA SECUNDA.

De libris Machabæorum.

Lectio j.

Lib. 1. c. 2. 27. ad 30.

EXclamavit Mathathias voce magnâ in civitate, dicens: Omnis qui zelum habet legis, staturus testamentum, exeat post me. Et fugit ipse, & filii ejus in montes, & reliquerunt quæcumque habebant in civitate. Tunc descendérunt multi quærentes judicium & justitiam, in desertum: & sederunt ibi ipsi, & filii eorum, & mulieres eorum, & pecora eorum; quoniam intindaverunt super eos mala.

R. Intravit rex, 352.

Lectio ij. v. 49. ad 54.

ET appropinquaverunt dies Mathathie moriendi, & dixit filiis suis: Nunc confortata est superbia, & castigatio, & tempus eversionis, & ira indignationis. Nunc ergo, ô filii, æmulatores estote legis, & date animas vestras pro testa-

mento patrum vestrorum & memento opere patrum, quæ fecerunt in generationibus suis; & accipietis gloriam magnam, & nomen æternum. Abraham nonne in tentatione inventus est fidelis, & reputatus est ei ad justitiam? Joseph in tempore angustiarum suarum custodivit mandatum, & factus est dominus Ægypti Phinees pater noster, zelando zelum Dei, accepit testamentum sacerdotii æterni.

R. Cœpit, 152.

Lectio iij. v. 64. ad fin.

Vos ergo, filii, confortamini, & viriliter agite in lege; quia in ipsa gloriosi eritis. Et ecce Simon frater vester, scio quod vobis consilium est: ipsum audite semper, & ipse erit vobis pater. Et Judas Machabæus fortis viribus à juventute sua, sit vobis princeps militiarum, & ipse agat bellum populi. Et adducetis ad vos omnes factores legis: & vindicete vindictam populi vestri. Retribuite retributionem gentibus: & intendite in præceptum legis. Et benedixit eos, & appositus est ad patres suos. Et defunctus est anno centesimo & quadragésimo sexto; & sepultus est à filiis suis in sepulchris patrum suorum in Modin: & planxerunt eum omnis Israël planctu magno

R. Surrexit, 152.

C A N O N.

Ex Concilio Coloniensi
primo.

An. 1536. part. 7. cap. 29.

CAvenda summopere
post exequias delicata
convivia, crapulæ, ac co-
messationes, ne Deus pla-
cândus, magis irritetur.

FERIA TERTIA.

De libris Machabæorum.

Leitio j. Lib. 1. c. 3. 1.

ad 9.

Surrexit Judas, qui vo-
cabatur Machabæus, fi-
lius ejus pro eo, & ad-
juvabant eum omnes fratres
ejus, & universi qui se con-
junxerant patri ejus; & præ-
liabantur prælium Israël
cum lætitia. Et dilatavit
gloriam populo suo, & in-
duit se lorica sicut gigas,
& succinxit se arma bellica
sua in præliis, & protegē-
bat castra gladio suo. Simi-
lis factus est leoni in opéri-
bus suis, & sicut catulus
leonis rugiens in venatione.
Et persecutus est iniquos
persecrantes eos; & qui con-
turbabant populum suum,
eos succendit flammis; &
repulsi sunt inimici ejus præ-
timore ejus, & omnes ope-
rarii iniquitatis conturbati
sunt; & directus est salus in
manu ejus. Et exacerbabat
reges multos, & lætificabat
Jacob in operibus suis, &
in seculum memoria ejus in
benedictione. Et perambu-

lavit civitates Juda, & per-
didit impios ex eis, & avér-
tit iram ab Israël. Et nomi-
natus est usque ad novissi-
mum terræ, & congregavit
pereuntes.

*R. Illi quidem armis,
353.*

Leitio ij. v. 42. ad 48.

Et vidit Judas, & fratres
ejus, quia multiplicata
sunt mala, & exercitus ap-
plicabant ad fines eorum:
& cognoverunt verba re-
gis, quæ mandavit populo
facere in interitum & con-
summationem; & dixerunt
unusquisque ad proximum
suum: Erigamus dejectionem
populi nostri, & pu-
gnemus pro populo nostro,
& sanctis nostris. Et con-
gregatus est convectus ut
essent parati in prælium; &
ut orarent, & peterent mi-
sericordiam & miseratione-
nes. Et Jerusalem non ha-
bitabatur, sed erat sicut de-
sertum: non erat qui in-
grederetur & egrederetur
de natis ejus; & sanctum
conculcabatur: & filii alic-
nigenarum erant in arce;
ibi erat habitatio gentium,
& ablata est voluptas à Ja-
cob, & defecit ibi tibia &
cithara. Et congregati sunt,
& venerunt in Maspha con-
tra Jerusalem; quia locus
orationis erat in Maspha
ante in Israël. Et jejunave-
runt in illa die, & induerunt
se ciliciis, & cinerem
imposuerunt capiti suo, &

disciderunt vestimenta sua : & expandérunt libros legis , de quibus scrutabántur gentes similitudinem simulacrorum suorum.

R. In aliis nationibus, 353.

Lectio iij. v. 55. ad fin.

ET post hæc constituit Judas duces populi , tribunos , & centuriones , & pentacontarchos , & decuriones. Et dixit his qui ædificabant domos , & sponsabant uxores , & plantabant vineas , & formidolosis , ut redirent unusquisque in domum suam secundum legem. Et movérunt castra , & collocavérunt ad austrum Emmaüm. Et ait Judas : Accingimini , & estóte filii poténtes , & estóte parati in manè , ut pugnéis adversus nationes has quæ convenérunt adversus nos , disperdere nos & sancta nostra ; quóniã melius est nos mori in bello , quàm vidére mala gentis nostræ , & sanctorum. Sicut autem fuerit voluntas in celo , sic fiat.

R. Pro peccatis nostris , 354.

C A N O N.

Ex Concilio Bracarénsi secundo.

An. 563. cap. 18.

Placuit ut corpora defunctorum nullo modo in Basilica Sanctorum sepeñantur ; sed , si necesse est , deforis circa murum Basilicæ , usque adeo non ab-

horret. Nam si firmissimum hoc privilegium usque nunc manet civitates , ut nullo modo intra ambitus murorum , cujuslibet defuncti corpus humetur , quanto magis hoc venerabilium Martyrum debet reverentia obtinere ?

FERIA QUARTA.

De libris Machabæorum.

Lectio j.

Lb. 1. c. 4. 34. ad 40.

Commiserunt prælium : & ceciderunt de exercitu Lyfiæ quinque millia virorum. Videns autem Lyfiæ fugam suorum , & Judæorum audaciam , & quod parati sunt aut vivere aut mori fortiter ; abiit Antiochiam , & elegit milites , ut multiplicati rursus venirent in Judæam. Dixit autem Judas , & fratres ejus : Ecce contriti sunt inimici nostri ; ascendamus nunc mundare sancta , & renovare. Et congregatus est omnis exercitus , & ascenderunt in montem Sion. Et viderunt sanctificationem desertam , & altare profanatum , & portas exustas , & in atriiis virgulta nata sicut in saltu , vel in montibus , & pastophoria diruta : Et sciderunt vestimenta sua , & planxérunt planctu magno , & impulsérunt cinerem super caput suum ; & ceciderunt in faciem super terram , & exclamavérunt

tubis signorum, & clamaverunt in cœlum.

Æ. Intravit rex, 352.

Leitio ij. v. 41. ad 48.

Tunc ordinavit Judas viros ut pugnarent adversus eos qui erant in arce, donec emundarent sancta. Et elegit sacerdotes sine macula, voluntatem habentes in lege Dei: & mundaverunt sancta, & tulerunt lapides contaminationis in locum immundum. Et cogitavit de altari holocaustorum, quod profanatum erat, quid de eo faceret. Et incidit illis consilium bonum ut destruerent illud, ne forte illis esset in opprobrium, quia contaminaverant illud gentes, & demoliti sunt illud. Et reposuerunt lapides in monte domus in loco apto, quoad usque veniret Propheta, & responderet de eis. Et acceperunt lapides integros secundum legem; & ædificaverunt altare novum secundum illud quod fuit prius: & ædificaverunt sancta, & quæ intra domum erant intrinsecus: & ædem & atria ædificaverunt.

Æ. Corpit, 352.

Leitio iij. v. 53. ad 56.

Et obrulerunt sacrificium secundum legem, super altare holocaustorum novum quod fecerunt. Secundum tempus & secundum diem, in qua contaminaverant illud gentes, in

ipsa renovatum est in canticis, & citharis, & cymbris, & in cymbalis. Et cecidit omnis populus in faciem, & adoraverunt, & benedixerunt in cœlum cum qui prosperavit eis. Et fecerunt dedicationem altaris diebus octo, & obrulerunt holocausta cum læticia, & sacrificium salutis & laudis.

Æ. Surrexit, 352.

C A N O N.

Ex Concilio * Mediolanensi primo, & ** Remensi.

* Ann. 1565. c. 60. ** An. 1582. n. 3.

Ante solis ortum, & post occasum, mortuum & efferrī, & ad sepulturam recipi prohibemus.... Pauperes verò quibus tēues adeo fuere facultates, ut propriis impensis humani nequeant, gratis & honeste tamen sepeliant Parœci; alioquin penas arbitrarias exsoluturi.

FERIA QUINTA.

De libris Machabæorum.

Leitio j. Lib. 2. c. 9. 1. ad 7.

Eodem tempore Antiochus inhoneste revertebatur de Perside. Intraverat enim in eam, quæ dicitur Persēpolis, & tentavit expoliare templum, & civitatem opprimere: sed multitudine ad arma concurrente, in fugam versi sunt; & ita contigit ut An-

nis, & congregato equitatu Asiatico, advenit quasi armis Judæam capturus. Machabæus autem, & qui cum ipso erant, appropinquante illo, deprecabantur Dominum, caput terræ aspergentes, lumbosque ciliciis præcincti, ad altaris crepidinem provoluti, ut sibi propitius, inimicis autem eorum esset inimicus, & adversariis adversaretur, sicut lex dicit. Et ita post orationem, sumptis animis, longius de civitate procedentes, & proximi hostibus effecti, resederunt. Primo autem solis ortu utrique commiserunt; isti quidem victoriæ & prosperitatis sponsorem cum virtute Dominum habentes; illi autem ducem belli animum habebant. Sed, cum vehementis pugna esset, apparuerunt adversariis de cælo viri quinque in equis, frænis aureis decori, ducatum Judæis præstantes: ex quibus duo Machabæum medium habentes, armis suis circumseptum incolumem conservabant; in adversarios autem tela & fulmina jaciebant, ex quo & cæcitate confusi, & repleri perturbatione cadebant. Interfecti sunt autem viginti milia quingenti, & equites sexcenti. Timotheus vero confugit in Gazaram præsidium munitum.

*R. Pro peccatis, 354.
Pars Æstiva.*

C A N O N.

Ex Concilio Mediolanensi primo.

*An. 1565. part. 2. cap. 60.
de funeribus & exequiis.*

SI cui locus sepulturæ deinceps dabitur in Ecclesia, humi tantum detur; & sepulcrum in quo condetur, opere fornicato cum reliquo Ecclesiæ pavimento æquatum sit.

F E R I A S E X T A.

De libris Machabæorum.

Lectio j.

Lib. 2. c. 11. 6. ad 12.

UT Machabæus, & qui cum eo erant, cognoverunt expugnari præsidia, cum fletu & lacrymis rogabant Dominum, & omnis turba simul, ut bonum Angelum mitteret ad salutem Israël. Et ipse primus Machabæus, sumptis armis, ceteros adhortatus est simul secum periculum subire, & ferre auxilium fratribus suis. Cumque pariter prompto animo procederent, Jerosolymis apparuit præcedens eos eques in veste candida, armis aureis hastam vibrans. Tunc omnes simul benedixerunt misericordem Dominum, & convaluerunt animis, non solum homines, sed & bestias ferocissimas, & muros ferreos pa-

Q

rati penetrare. Ibant igitur prompti, de cœlo habentes adiutorem, & miserantem super eos Dominum. Leonum autem more impetu irruentes in hostes, prostraverunt ex eis undecim millia peditum, & equitum mille sexcentos; universos autem in fugam vertérunt; plures autem ex eis vulnerati, nudi evaserunt. Sed & ipse Lysias turpiter fugiens evasit.

Æ. Intravit rex, 352.

Lectio ij.

c. 15. 6. ad 11.

Nicanor quidem cum summa superbia erectus, cogitaverat commūne trophæum statuere de Juda. Machabæus autem semper confidebat cum omni spe, auxilium sibi à Deo affuturum; & hortabatur suos ne formidarent ad adventum nationum, sed in mente haberent adiutoria sibi facta de cœlo, & nunc sperarent ab Omnipotente sibi affuturam victoriam. Et allocutus eos de lege & Prophetis, admonens etiam certamina quæ fecerant prius, promptiores constituit eos: & ita animis eorum erectis, simul ostendebat gentium fallaciam, & juramentorum prævaricationem. Singulos autem illorum armavit, non clypei & hastæ munitione, sed sermonibus, orationibus & exhortationibus, exposito digno fide somnio,

per quod universos lætificavit.

Æ. Cœpit, 352.

Lectio iij.

v. 12. ad 18.

Erat autem hujuscemodi visus: Oniam, qui fuerat summus Sacerdos, virum bonum & benignum, verecundum visu, modestum moribus, & eloquio decorum, & qui à plero in virtutibus exercitatus sit, manus protendentem, orare pro omni populo Judæorum. Post hoc apparuisse & alium virum, ætate & gloriâ mirabilem, & magni decoris habitudine circa illum; respondentem verò Oniam dixisse: Hic est fratum amator, & populi Israël; hic est, qui multum orat pro populo, & universa sancta civitate, Jeremias Propheta Dei. Extendisse autem Jeremiam dextram, & dedisse Judæ gladium aureum, dicentem: Accipe sanctum gladium munus à Deo, in quo dejicies adversarios populi mei Israël. Exhortati itaque Judæ sermonibus bonis valde, de quibus extolli posset imperus, & animi juvenum confortari, statuerunt dimicare & confingere fortiter, ut virtus de negotiis judicaret, eò quod civitas sancta & templum periclitarentur. Erat enim pro uxoribus, & filiis, itémque pro fratribus, & cog-

nātis, minor sollicitudo; máximus verò & primus pro sanctitate timor erat templi.

R. Surréxit, 352.

C A N O N.

Ex Concílio Mediolanénsi
quarto.

An. 1576. part. 1. tit. 1.

Cæmetéria ut muro, vel cæliás turè úndique sepíantur; & eórum ingréssus béstis occludátur, curret Episcopus diligénter. In eórum médio crux firmiter erecta sit.

S A B B A T O.

De libris Machabæorum.

Lectio j.

Lib. 2. c. 15. 25. ad 35.

Nicánor & qui cum ipso erant, cum turbis & canticis admovebant. Judas verò, & qui cum eo erant, invocato Deo per orationes, congressi sunt: manu quidem pugnantes, sed Dóminum córdibus orantes; prostraverunt non minus triginta quinque millia, præsentia Dei magnificè delectati. Cumque cessassent, & cum gaudio redirent, cognoverunt Nicánorem fuisse cum armis suis. Facto itaque clamore, & perturbatione excitata, patriâ voce omnipotentem Dóminum benedicebant. Præcepit autem Ju-

das, qui per omnia corpore & animo mori pro civibus paratus erat, caput Nicánoris, & manum cum humero abscissam, Jerosólymam perferri. Quò cum pervenisset, convocatis contribulibus & sacerdotibus ad altare, accersit & eos qui in arce erant. Et ostenso capite Nicánoris, & manu nefaria, quam extendens contra domum sanctam omnipotentis Dei, magnificè gloriatus est; linguam etiam impij Nicánoris præcisam iussit particulatim avibus dari; manum autem deméntis contra templum suspendi. Omnes igitur cœli benedixerunt Dóminum, dicentes: Benedictus, qui locum suum incontaminatum servavit. Suspendit autem Nicánoris caput in summa arce, ut evidens esset, & manifestum signum auxilij Dei.

Sifiat de Sabbato, R. R. R. sumentur ex II. Nocturno Dominica præcedentis.

Lectio ij.

Lib. 1. c. 9. v. 7. ad 10. v. 17. ad 19. & v. 28. ad 31.

Vidit Judas quòd deflavit exercitus suus, & bellum perurgebat eum, & confractus est corde, quia non habebat tempus congregandi eos; & dissolutus est. Et dixit his qui residui erant: Surgamus, & eamus ad adversarios nostros, &

poterimus pugnare adversus eos. Et avertébant eum, dicentes: Non poterimus, sed liberemus animas nostras modò, & revertámur ad fratres nostros, & tunc pugnábimus adversus eos: nos autem pauci sumus. Et ait Judas; Absit istam rem facere ut fugiámus ab eis: & si appropiávit tempus nostrum, moriámur in virtute propter fratres nostros, & non inferámus crimen glóriæ nostræ.... Et ingravatum est prælium, & ceciderunt vulnerati multi ex his, & ex illis. Et Judas cecidit, & ceteri fugerunt. Et Jónathas & Simon tulerunt Judam fratrem suum, & sepeliérunt eum in sepulcro patrum suorum in civitate Modin.... Et congregati sunt omnes amici Judæ, & dixerunt Jónathas: Ex quo frater tuus Judas defunctus est, vir similis ei non est qui exeat contra inimicos nostros, Bacciden, & eos qui inimici sunt gentis nostræ: nunc itaque te hodie elegimus esse pro eo nobis in principem, & ducem ad bellandum bellum nostrum. Et suscepit Jónathas tempore illo principatum, & surrexit loco Judæ fratris sui.

Lectio iij.

c. 13. 1. ad 9.

Audívit Simon quòd congregávit Triphon exercitum copiosum, ut veniret

in terram Juda, & auteret eam. Videns quia in timore pópulus est & in timore, ascendit Jerúsalem, & congregávit pópulum; & adhortans dixit: Vos scitis quanta ego, & fratres mei, & domus patris mei, fecimus pro légibus, & pro sanctis prælla; & angustias qualés vidimus: horum grátia perierunt fratres mei omnes propter Israël, & relictus sum ego solus. Et nunc non mihi contingat parcere animæ meæ in omni tempore tribulationis; non enim melior sum fratribus meis, Vindicabo itaque gentem meam, & sancta; natos quoque nostros, & uxóres; quia congregatæ sunt universæ gentes contèrere nos inimicitie grátia. Et accensus est spiritus pópuli simul ut audívit sermones istos: & responderunt voce magnâ, dicentes: Tu es dux noster loco Judæ, & Jónathæ fratris tui; pugna prælium nostrum, & omnia quæcúmque dixeris nobis, faciemus.

C A N O N.

Ex Synodo Trecénsi,

An. 1459. loc. 2. fol. 93.

Cessent in Ecclesiis & in cætarum cœmetéris negotiationes mercatorum & judiciórum seculariũ. Nulla ibidem per laicos causa, maxime criminalis,

agitur; sed eorum loca à cognitionibus laicorum sint pènitùs alièna.

Ad Magnificat, Ant. 7. d.
Sapièntia insipientibus locuta est: Relinquitè infàntiam, & vivite, & ambulare per vias prudèntiæ.
Prov. 9. 4. 6.

Oratio, Ecclesiæ tuæ, infrâ ad Laudes.

DOMINICA XV.
post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incipiunt Parabolæ Salomónis.

Lectio j. c. 1. 1. ad 9.

Parabolæ Salomónis, filii David, regis Israël. Ad sciendam sapièntiam & disciplinam: ad intelligenda verba prudèntiæ, & suscipiendam eruditionem doctrinæ, justitiam & judicium, & æquitatem: ut detur parvulis astutia, adolescenti sciència & intellectus. Audiens sapiens, sapièntior erit; & intelligens, gubernacula possidebit. Animadvertet parabolam, & interpretatiònem; verba sapièntum, & ænigmata eorum. Timor Dòmini, principium sapièntiæ. Sapièntiam atque doctrinam stulti despiciunt. Audi, fili mi, disciplinam patris tui, & ne dimittas legem matris tuæ, ut addatur gràtia capiti tuo, & torques collo tuo.

22. Da mihi, Dòmine, sedium tuarum assitricem sapièntiam, ut mecum sit, & mecum laboret, ut sciã quid acceptum sit apud te;
* Illa deducet me in operibus meis sobriè. *Sap. 9. 4. 10. 11. 17.* Quæ desursum est sapièntia, pudica est, pacifica, modèsta, non iudicans, sine simulatione.
Jac. 3. 17. * Illa.

Lectio ij.

v. 10. ad 16.

Fili mi, si te lactaverint peccatores, ne acquiescas eis. Si dixerint: Veni nobiscum, insidiemur sanguini, abscondamus tendiculas contra insontem fructu, deglutiamus eum sicut infernus viventem, & integrum quasi descendentem in lacum. Omnem pretiosam substantiam reperiemus, implebimus domos nostras spoliis. Sortem mitte nobiscum, marsupium unum sit omnium nostrum. Fili mi, ne ambules cum eis, prohibe pedem tuum à semitis eorum; pedes enim illorum ad malum currunt, & festinant ut effundant sanguinem.

22. Vidi sub sole in loco iudicii impietatem, & in loco justitiæ iniquitatem, & dixi in corde meo: * Iustum & impium iudicabit Deus, & tempus omnis rei tunc erit. *Eccle. 3. 16. 17. 18.* Uniuscujusque opus manifestum erit; dies enim

Dómini declarabit. 1. Cor. 3. 13. * Justum.

Lectio iij.

v. 20. ad 28.

Sapientia foris prædicat, in plateis dat vocem suam, in capite turbarum clamitat, in foribus portarum urbis profert verba sua, dicens: Usquequo, parvuli, diligitis infantiam, & stulti ea quæ sibi sunt noxia cupient, & imprudentes odibunt scientiam? Convertimini ad correptionem meam: En proferam vobis spiritum meum, & ostendam vobis verba mea: Quia vocavi, & renuistis; extendi manum meam, & non fuit qui aspiceret; despectistis omne consilium meum, & increpationes meas neglexistis. Ego quoque in interitu vestro ridebo, & subscannabor, cum vobis id quod timebatis, advenerit. Cum irruerit repentina calamitas, & interitus quasi tempestas irruerit; quando venerit super vos tribulatio & angustia, tunc invocabunt me, & non exaudiam; mane consurgent, & non invénient me.

R. Si esurierit inimicus tuus, ciba illum; si sitit, potum da illi. Noli vinci à malo, sed vince in bono malum. Rom. 12. 20. 21. ¶ In ruina inimici tui ne exulter cor tuum, ne forte videat Dominus, &

displiceat ei. Prov. 24. 17. 18. * Noli. Glória. † Vince.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro sancti Augustini Episcopi, de Civitate Dei.

Lectio iv.

Lib. 17. c. 20. §. 1.

Prophetasse Salomon reperitur in suis libris, qui tres recepti sunt in auctoritatem canonicam, Proverbia, Ecclesiastes, & Canticum Canticorum. Alii vero duo, quorum unus Sapientia, alter Ecclesiasticus dicitur, propter eloqui nonnullam similitudinem, ut Salomonis dicantur obtinuit consuetudo: non autem esse ipsius, non dubitant doctiores; eos tamen in auctoritatem, maxime occidentalis, antiquitus recepit Ecclesia. Quorum in uno qui appellatur Sapientia Salomonis, passio Christi apertissime prophetatur. Impii quippe interfectores ejus commemorantur, dicentes: [Circumveniamus justum, quoniam insuavis est nobis, & contrarius est operibus nostris, & impróperat nobis peccata legis, & infamat in nos peccata disciplinae nostræ.] In Ecclesiastico autem fides gentium futura prædicatur isto modo: [Miserere nostri, dominator Deus omnium, & immitte timorem tuum super omnes gentes.]

R. Ne despicias homi-

nem avertentem se à peccato, neque improperes ei; * Meménto quóniam omnes in correptione sumus. *Eccli.* 8. 6. *ψ.* Si præoccupátus fuerit homo in aliquo delicto, hujusmodi instruite in spiritu lenitatis, considerans teipsum, ne & tu tentéris. *Gal.* 6. 1. * Meménto.

Leñtio v.

§. 2.

IN tribus verò illis quos Salomónis esse constat, & Judæi canónicos habent, ut ostendátur ad Christum & Ecclesiám pertinére quod in eis ejusmodi reperitur, operósa disputatio necessária est, quæ nos ultrà quàm opórtet, si nunc adhibétur, exténdit. Tamen quod in Provérbiis légitur, viros ímpios dicere, [Abscondámus in terra virum justum injústè, absorbeámus verò eum tanquam infernus vivéntem, & auferámus ejus memóriam de terra, possessionem ejus pretiósam apprehendámus;] non ita obscúrum est, ut de Christo & possessione ejus Ecclesiá sine laboriósa expositione non possit intelligi. Tale quippe aliquid etiám Dóminus ipse Jesus per Evangélicam parabolam osténdit dixisse malos colónos: [Hic est heres, veníte, occidámus eum, & nostra erit heréditas.]

℞. Disciplinam Dómini ne abjicias; * Quem enim diligit Dóminus, corrípit; & quasi pater in filio complaceat sibi. *Prov.* 3. 11. 12. *ψ.* Tanquam filiis offert se Deus; quis enim filius quem non corrípit pater? *Hebr.* 12. 7. * Quem enim diligit.

Leñtio vj.

IN alio libro qui vocátur Ecclesiástes, ubi ait: [Non est bonum hómini, nisi quod manducábit & bibet;] quid credibílius dicere intelligitur, quàm quod ad participationem mensæ hujus pertinet, quam sacerdos ipse Mediátor Testaménti novi exhibet secundum ordinem Melchisedech de corpore & sanguine suo? id enim sacrificium succéssit ómnibus illis sacrificiis vétèris Testaménti, quæ immolabántur in umbra futúri... Jam verò Canticum Canticórum spiritalis quædam sanctárum est volúptas méntium, in conjúgio illíus regis & reginæ civitátis, quod est Christus & Ecclesiá.

℞. Vánitas vanitátum, & ómnia vánitas; * Deum time, & † Mandáta ejus obsérva; hoc est omnis homo. *Eccle.* 12. 8. 13. *ψ.* Qui servat verbum Dei, verè in hoc caritas Dei perfectá est. 1. *Joan.* 25. * Deum time. Glória Patri. † Mandáta.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vij.

c. 7. 11. ad 16.

IN illo tempore ; Ibat Jesus in civitatem quæ vocatur Naïm ; & ibant cum eo discipuli ejus , & turba copiosa. Cum autem appropinquaret portæ civitatis , ecce defunctus efferebatur filius unicus matris suæ. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Serm. 98. de Verbis Evang.

§. 4. *Aliàs Serm. 44. de Verbis Domini.*

Videamus quid Christus nos discere voluit in tribus mortuis quos suscitavit : Resuscitavit filiam mortuam Archisynagogi , ad quam ægrotantem petebatur , ut eam de ægritudine liberaret. Excitavit & hunc juvenem viduæ filium , de quo nunc admoniti sumus , ut hinc ista quæ ipse largiri dignatur , cum vestra caritate loqueremur. Modò audistis quomodo excitatus est. Appropinquabat Dominus civitati : & ecce efferebatur mortuus jam extra portam. Misericordiâ commotus , quod flebat mater vidua & destituta unico filio , fecit quod audistis , dicens : [Adolēscens , tibi dico , surge.] Surrexit ille mortuus , co-

pit loqui ; & reddidit matri suæ. Excitavit & zarum de sepulcro.

R. Defunctus effert filius unicus matris si hæc vidua erat ; quare vidisset * Dominus , recordiâ motus super dixit illi : Noli flere 7. 12. 13. *ψ.* Non de Dominus viduam , si dat loquelam gemitû cli. 35. 17. * Domini

Lectio viij.

Ista tria gênera mortuorum , sunt tria peccatorum , quos que suscitavit Christus enim mortua filia Archisynagogi intus erat in non dum erat de secretibus elata in pultem Ibi intus suscitata est parēntibus reddita. Item jam quidem non morbo , sed tamen non sepulcro , parietibus erat , terræ mandat erat. Qui suscitavit mortuum nondum elatus citavit mortuum jam pultem , nondum sepultum Tercium restabat , pultem suscitaret ; fecit in Lazaro.

R. Accessit Jesus tigit loculum ; hi aut portabant , stererunt * Ait : Adolēscens , co , surge ; & resurrexit mortuus. *Luc. 7. ψ.* Deducit ad inferos reducit ; humiliat , levat. 1. *Reg. 2. 6. 7*

Leſſio ix.

§. 7.

HÆc ergo, cariffimi, ſic audiamus, ut qui vivunt, vivant; qui mortui ſunt, revivifcant. Sive adhuc peccatum in corde conceptum eſt, & non proceſſit in factum; poeniteat, corrigatur cogitatio, ſurgat mortuus intra domum conſcientiæ. Sive jam quod cogitavit admifit; nec ſic deſperetur. Non ſurrexit mortuus intus, ſurgat elatus: poeniteat facti, de proximo revivifcat; non eat in profundum ſepulturæ; non accipiat deſuper conſuetudinis molem. Sed fortè jam illi loquor, qui jam duro ſui moris lapide premitur, qui jam urgetur conſuetudinis pondere, qui jam quadriduanus putet. Nec ipſe deſperet: profundus mortuus eſt, ſed altus eſt Chriſtus. Novit clamando terrèna onera rumpere, novit intrinſecus per ſeipſum vivificare, ſolvendum diſcipulis tradere. Agant etiam tales poenitentiam: neque enim Lázaro reſuſcitato poſt quadriduam ullus putor in vivente remanſerat. Ergo qui vivunt, vivant; quicumque autem mortui ſunt, in quacumque harum trium morte ſe invenerint, agant ut celeriter reſurgant.

R. Sicut Pater ſuſcitavit mortuos, & vivificat; * Sic & † Filius quos vult, vivificat. *Joan. 5. 21. ꝑ.* Non

eſt fortis ſicut Deus noſter; Dóminus mortificat & vivificat. 1. *Reg. 2. 2. 6.* * Sic & Filius. Glória. † Filius.

Ad Benedictus, Ant. 2. D.* Qui erat mortuus, cepit loqui. Et dedit illum Jeſus matri ſuæ. *Luc. 7. 15.*

ORATIO. Oremus.

ECclésiæ tuæ, quaſumus, Dómine, preces & lachrymas intueri propitius; ut, quæ mortuos peccatis filios ſuos lamentatur, illos gratiâ tuâ reſurgentes tibi læta gratuletur; Per Dóminum.

C A N O N.

Ex Concilio Narbonenſi.

An. 1551. can. 36.

PRæcipimus Parochis omnibus, eorúmque vicem gerentibus, è ſuggéſto ſive prono parochianos monere, excommunicationis poenam illis minitantes, ut unusquiſque ad Miſſam Parochialem veniat, diebus præſertim Dominiicis.

Ad Magnificat, Ant. 1. D.* Accépit omnes timor; & magnificabant Deum, dicentes: Quia Prophéta magnus ſurrexit in nobis, & quia Deus viſitavit plebem ſuam. *Luc. 7. 16.*

FERIA SECUNDA.

De Parábolis Salomónis.

Leſſio j. c. 3. 1. ad 7.

Filli mi, ne oblivifcáris legis meæ, & præcepta mea cor tuum cuſtodiat; longitúdinem enim

diérum, & annos vitæ, & pacem apponent tibi. Misericórdia & véritas te non déserant; circúmda eas gutturi tuo, & describe in tabulis cordis tui, & invénies grátiam & disciplinam bonam coram Deo & homínibus. Habe fiduciam in Dómino ex toto corde tuo, & ne innitáris prudéntiæ tuæ. In ómnibus viis tuis cógita illum, & ipse diriget gressus tuos. Ne sis sapiens apud te mérsipsum: Time Deum, & recéde à malo.

R. Da mihi, 365.

Lectio ij. v. 9. ad 15.

HONÓRA Dóminum de tua substantia, & de primitiis ómnium frugum tuárum da ei; & implebuntur hórrea tua saturitáte, & vino torculária tua redundábunt. Disciplinam Dómini, fili mi, ne abjicias; nec deficias cum ab eo corripéris; quem enim diligit Dóminus, corripit; & quasi pater in filio cómplacet sibi. Beátus homo qui invénit sapiéntiam, & qui affluit prudéntiâ; mélior est acquisitio ejus negotiatióne argénti, & auri primi & puríssimi fructus ejus. Pretiósior est cunctis ópibus; & ómnia quæ desiderántur, huic non valent comparári.

R. Vidi, 365.

Lectio iij. c. 5. 1. ad 15.

FILI MI, atténde ad sapiéntiam meam, & prudéntiæ meæ inclina au-

rem tuam; ut custódias cógitationes, & disciplinam lábia tua cónservent. Nón atténdas falláciæ mulieri favus enim distillans lab meretrícis, & nítidius óliguttur ejus: novíssima a tem, illius amára quasi al synthium, & acúta quæ gládius biceps. Pedes ejus descéndunt in mortem, ad inferos gressus illius penetrant. Per sémitam vii non ámbulant; vagi sunt gressus ejus, & investigátes. Nunc ergo, fili mi, ad me; & ne recédas à vestibis oris mei. Longè fac ea viam tuam, & ne appropínques fóribus domús ejus. Ne des aliénis honóre tuum, & annos tuos crucili; ne fortè impleántur entránei víribus tuis, & lab res tui sint in domo aliénæ: & gemas in novíssimis, quando cónsumpseris car tuas, & corpus tuum, dicas: Cur detestátus sum disciplinam, & increpatiónibus non acquiévit cor meum; nec audívi vocem docéntium me, & magístris non inclinávi aure meam?

R. Si esurierit, 366.

C A N O N.

Ex Collectiône variórum Cánonum Ecclesiæ Africánæ contra Donatístas.

Cap. 50.

PLACUIT ut altária, quæ passim per ágros, & per vias tanquam meimó-

Martyrum constituuntur, in quibus nullum corpus aut reliquæ Martyrum conditæ probantur; ab Episcopis qui locis eisdem præfunt, si fieri potest, evētantur.

FERIA TERTIA.

De Parabolis Salomonis.

Lectio j.

c. 6. 6. ad 11.

Vade ad formicam, o piger, & considera vias ejus, & discite sapientiam: quæ cum non habeat ducem, nec præceptorem, nec principem, parat in æstare cibum sibi, & congregat in messe quod comedat. Uiquequo, piger, dormies? quando confurges è somno tuo? Paululum dormies; paululum dormitabis, paululum conferes manus ut dormias; & veniet tibi quasi viator, egestas; & pauperies, quasi vir armatus. Si verò impiger fueris, veniet ut fons messis tua, & egestas longè fugiet à te.

R. Ne despicias, 366.

Lectio ij. v. 12. ad 19.

Homo apostata, virinutilis; graditur ore perverso, annuit oculis, terit pede, digito loquitur, pravo corde machinatur malum, & omni tempore jurgia seminat. Huic extem-

plō veniet perditio sua, & subito conteretur, nec habebit ultra medicinam. Sex sunt quæ odit Dominus, & septimum detestatur anima ejus: Oculos sublimes, linguam mendacem, manus effundentes innoxium sanguinem, cor machinans cogitationes pessimas, pedes veloces ad currendum in malum, proferentem mendacia testem fallacem, & eum qui seminat inter fratres discordias.

R. Disciplinam, 367.

Lectio iij. c. 8. 12. ad 17.

Ego sapientia habito in consilio, & eruditus interius cogitationibus. Timor Domini odit malum: arrogantiam, & superbiam, & viam pravam, & os bilingue detestor. Meum est consilium, & æquitas; mea est prudentia, mea est fortitudo. Per me reges regnant, & legum conditores justa decernunt; per me principes imperant, & potentes decernunt justitiam. Ego diligentes me diligo; & qui manè vigiliant ad me, inveniunt me.

R. Vanitas, 367.

CANON.

Ex Concilio Lateranensi quarto Œcumenico.

An. 1215. c. 19.

Præcipimus ut oratoria, vasa, corporalia, & vestimenta Ecclesiæ, mun-

da & nitida conserventur. Nimis enim videtur absurdum, in sacris sordes negligere, quæ dedecèrent etiam in profanis.

FERIA QUARTA. De Parabolis Salomónis.

Leſſio j.

c. 10. 1. ad 5.

Filius sapiens lætificat patrem; filius verò stultus mœstitia est matris suæ. Nihil pròderunt thesauri impietatis: iustitia verò liberabit à morte. Non affliget Dóminus fame animam iusti, & insidias impiòrum subvertet. Egestatem operata est manus remissa; manus autem fortium divitiarum parat. Qui nititur mendaciis, hic pascit ventos; idem autem ipse sequitur aves volantes. Qui congregat in messe, filius sapiens est; qui autem stercit æstate, filius confusio- nis.

R. Da mihi, 365.

Leſſio ij.

v. 6. ad 12.

Benedictio Dómini super caput iusti; os autem impiòrum operit iniquitas. Memoria iusti cum laudibus; & nomen impiòrum putrescet. Sapiens corde præcepta suscipit; stultus cæditur labiis. Qui ambulat simpliciter, ambulat confiden-

ter; qui autem depravias suas, manifestus erit. Qui annuit oculo, dabit dolorem; & stultus labiis verberabitur. Vena vitæ, iusti; & os impiòrum operit iniquitatem. Odium suscitatur rixas: & universa delicta operit caritas.

R. Vidi, 365.

Leſſio iij.

v. 13. ad 19.

In labiis sapientis inventur virtus: & virga dorso ejus qui indiget corde. Sapientes abscondunt scientiam: os autem stultorum confusio. Proximum est substantia divitis, urbs fortitudinis ejus: pavor pauperum, egestas eorum. Opus iusti ad vitam: fructus autem impii ad peccatum. Via vitæ, custodiendi disciplinam: qui autem increpationes relinquit, errat. Abscondunt odium labia mendacia: qui profectum contumeliam, insipiens est. In multiloquio non decet peccatum; qui autem moderatur labia sua, prudens est.

R. Si esurierit, 366.

C A N O N.

Ex Concilio Mediolanensi primo.

An. 1565. part. 2. cap. 5.

Oratoriorum ædificationem aut usum, ne sit cile, sed magna de cau permittant Episcopi.

FERIA QUINTA.

De Parabolis Salomónis.

Leñio j.

c. 11. 1. ad 8.

STatera dolosa, abominatio est apud Dominum; & pondus æquum, voluntas ejus. Ubi fuerit superbia, ibi erit & contumelia: ubi autem est humilitas, ibi & sapientia. Simplicitas justorum dirigit eos: & supplantatio peccatorum vastabit illos. Non proderunt divitiæ in die ultionis: justitia autem liberabit à morte. Justitia simplicis dirigit viam ejus; & in impietate sua corruet impius. Justitia rectorum liberabit eos: & in insidiis suis capiuntur iniqui. Mortuo homine impio, nulla erit ultra spes: & expectatio sollicitorum peribit. Justus de angustia liberatus est; & tradetur impius pro eo.

R. Ne despicias hominem, 366.

Leñio ij.

c. 14. 12. ad 17.

Est via, quæ videtur homini justa; novissima autem ejus deducunt ad mortem. Risus dolore miscbitur, & extrema gaudii luctus occupat. Viis suis replebitur stultus, & super eum erit vir bonus. Inno-

cens credit omni verbo: astutus considerat gressus suos. Filio doloso nihil erit boni: servo autem sapienti prosperi erunt actus, & dirigetur via ejus. Sapiens timet, & declinat à malo: stultus transilit, & confidit. Impatiens operabitur stultitiam: & vir versutus odiosus est.

R. Disciplinam Domini, 367.

Leñio iij.

c. 14. 31. ad fin. & c. 15. 1. ad 4.

Qui calumniatur egenum, exprobrat factori ejus; honorat autem eum, qui miseretur pauperis. In malitia sua expellitur impius; sperat autem justus in morte sua. In corde prudentis requiescit sapientia; & indoctos quosque erudit. Justitia elevat gentem: miseros autem facit populos peccatum. Acceptus est regi minister intelligens: iracundiam ejus inutilis sustinebit. Responso mollis frangit iram; sermo durus suscitatur furorem. Lingua sapientium ornat scientiam; os fatuorum ebullit stultitiam. In omni loco oculi Domini contemplantur bonos & malos. Lingua placabilis, lignum vite; quæ autem immoderata est, conteret spiritum.

R. Vanitas vanitatum, 367.

Ex Concílio Mediolanénsi
 quarto.

Ann. 1573. part. 2. tit. 4.

Duas píxides unaquæ-
 que Parochiális Ecclé-
 sia saltem hábeat ; áltérã
 formâ majóri , ad usum sa-
 cræ Communiónis pópulo
 in Eccléssia ministrandæ ;
 áltérã minóri , quâ san-
 ctíssimũ Sacraméntum ad
 infirmos deferátur.

F E R I A S E X T A.

De Parâbolis Salomónis.

Leñtio j. c. 16. 2. ad 8.

Spirítuum ponderátor est
 Dóminus. Revéla Dó-
 mino ópera tua , & di-
 rigéntur cogitatióes tuæ.
 Univérſa propter ſemetip-
 ſum operátus est Dóminus,
 ímpium quoque ad diem
 malum. Abominátio Dómi-
 ni est omnis árrogans ; étiam
 ſi manus ad manum fuerit ,
 non est ínnocens. Inítium
 viæ bonæ , fácere juſtitiam :
 accépta est autem apud
 Deum magis quàm immo-
 láre hóſtias. Miſericórdiã
 & veritáte redímítur iníqui-
 tas : & in timóre Dómini
 declinátur à malo. Cum
 placúerint Dómino viæ hó-
 minis , inimícos quoque
 ejus convérteret ad pacem.
 Mélius est parum cum ju-
 ſtitia , quàm multi fructus
 cum iniquitáte.

R. Da mihi , 365.

c. 16. 28. ad fin. & c. 17. 1. ad 1.

Homo perversus susci-
 tat lites ; & verbosus
 ſéparat príncipes. Vir iní-
 quus lactat amicum ſuum ;
 & ducit eum per viam non
 bonam. Qui attonitis óculis
 cogitat prava , mordens lá-
 bia ſua pérficit malum. Co-
 róna dignitátis ſenectus ,
 quæ in viis juſtitie reperie-
 tur. Mélior est patiens viro
 forti ; & qui dominatur áni-
 mo ſuo , expugnatore úr-
 biurn. Sortes mittuntur in
 ſinum , ſed à Dómino tem-
 perantur. Mélior est buc-
 cella ſicca cum gaudio ,
 quàm domus plena víctimis
 cum júrgio. Servus ſapiens
 dominabitur filiis ſtultis , &
 inter fratres hereditatem di-
 videt.

R. Vidi , 365.

Leñtio iij. c. 18. 1. ad 8.

Occáſiones quærit qui
 vult recedere ab ami-
 co : omni témpore erit ex-
 probrábilis. Non récipit
 ſtultus verba prudéntiæ ;
 niſi ea dixeris quæ verſan-
 tur in corde ejus. Impius ,
 cum in profúndum vénerit
 peccatórum , contémnit ;
 ſed ſéquitur eum ignomi-
 nia & oppróbrium. Aqua
 profunda verba ex ore viri :
 & torrens redúndans fons
 ſapiéntiæ. Accipere perſo-
 nam ímpii non est bonum ,
 ut declines à veritáte judi-
 cii. Lábia ſtulti miſcent ſe

rixis ; & os ejus júrgia pró-
vocat. Os stulti contritio
ejus ; & lábia ipsius , ruína
ánimæ ejus. Verba bilinguis,
quasi simpliciá ; & ipsa per-
veniunt usque ad interióra
ventris.

R. Si esurierit , 366.

C A N O N.

Ex Concílio Mediolanénsi
quarto.

An. 1573. part. 2. tit. 4.

QUINQUE saltem particu-
læ consecratæ servén-
tur assidue in píxide , ubi
sanctíssimum Sacraméntum
conservátur ; quæ octávo
quoque die renovéntur.

S A B B A T O.

De Parábolis Salomónis.

Lectio j.

c. 22. 6. ad 15.

PROVÉRBIUM est : Ado-
lescens juxta viam
suam , étiam cum se-
núerit , non recédet ab ea.
Dives paupéribus ímperat :
& qui accipit mútuum , ser-
vus est fenerántis. Qui sé-
minat iniquitátem , metet
mala ; & virga iræ suæ con-
summábitur. Qui pronus est
ad misericórdiam , benedi-
cétur ; de pánibus enim suis
dedit paúperi. Victóriam &
honórem acquíret qui dat
múnera ; ánimam autem
aufert accipiéntium. Ejice
derisórem , & exíbit cum
eo júrgium , cessabúntque

causæ & contuméliæ. Qui
diligít cordis mundítiam ,
propter grátiam labiórurn
suórum habébit amicum re-
gem. Oculi Dómini custó-
diunt sciéntiam ; & supplan-
tántur verba iníqui. Dicit
piger : Leo est foris , in mé-
dio plateárum occidéndus
sum. Fovea profunda os
aliénæ : cui irátus est Dó-
minus , íncidet in eam.
Stultitia colligáta est in
corde púeri ; & virga dis-
ciplinæ fugábit eam.

*Si fiat de Sabbato, R. R. R.
sumentur ex II. Nocturno
Dominica precedentis.*

Lectio ij.

*c. 26. 27. ad fin. & c. 27.
1. ad 7.*

QUI fodit foveam , inci-
det in eam : & qui vol-
vit lapidem , revertétur ad
eum. Lingua fallax non
amat veritátem : & os lí-
bricum operátur ruínas. Ne
gloriéris in crástinum , ignó-
rans quid superventúra pá-
riat díes. Laudet te aliénus ,
& non os tuum ; extráneus ,
& non lábia tua. Grave est
saxum , & onerósa aréna ;
sed ira stulti utróque grá-
vior. Ira non habet míleri-
córdiam , nec erúmpens fu-
ror ; & ímpetum concitári
ferre quis póterit ? Mélior
est manifesta corréptio ,
quàm amor absconditus.
Melióra sunt vúlnera dili-
géntis , quàm fraudulénta
óscula odiéntis. Anima sa-
turáta calcábit favum ; &

ánima esuriens, etiam amárum pro dulci sumet.

Leñtio iij. c. 29. 17. ad 26.

ERudi filium tuum, & refrigerábit te, & dabit delicias ánimæ tuæ. Cum prophetia defecerit, dissipábitur pópulus: qui verò custódit legem, beatus est. Servus verbis non potest erudiri; quia quod dicis intelligit, & respondere contemnit. Vidísti hóminem velócem ad loquéndum? stulticia magis speránda est, quam illius corréptio. Qui delicatè à pueritia nutrit servum suum, póstea sentiet eum contumácem. Vir iracúndus próvocat rixas: & qui ad indignándum fácilis est, erit ad peccándum proclivior. Supérbum séquitur humilitas; & húmitem spíritu suscipiet glória. Qui cum fure participat, odit ánimam suam; adjurántem audit, & non indicat. Qui timet hóminem, citò corrúet: qui sperat in Dómino, sublevábitur. Multi requirunt faciém principis; & iudiciúm à Dómino egréditur singulórum.

C A N O N.

Ex Concílio Senonénsi.

An. 1528. in decretis morum, cap. 21.

INhibémus Capéllas de novo érigi, construi, etiam omnino dirutas reedificári, sine Diócesanórum licéntia & permissióne.

Ad Magnificat, Ant. 6. P. Cum esset sapientíssimus Ecclesiástes, dócuit pópulum, & conscripsit sermónes rectíssimos, ac veritatè ple-nos. *Eccle. 12. 9. 10.*

Oratio, Tua nos, quæsumus, *infra in Laudibus.*

DOMINICA XVI.

post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Ecclesiástæ.

Leñtio j.

c. 1. 1. ad 7.

VERba Ecclesiástæ, filií David, regis Jerúsalem. Vánitas vanitum, dixit Ecclesiástes: vánitas vanitatum, & omnia vánitas. Quid habet amplius homo de univérso labóre suo, quo labórat sub sole? Generatio præterit, & generatio ádvenit: terra autem in ætérnum stat. Oritur sol, & occidit, & ad locum suum revértitur; ibique renáscens, gyrat per merídiem, & flectitur ad aquilónem. Lustrans univérfa in circúitu pergit spíritus, & in círculos suos revértitur. Omnia flúmina intrant in mare, & mare non redúndat: ad locum unde exeunt flúmina rever-túntur, ut iterum fluant.

Oratio. Da mihi, Dómine, sédium tuárum assísticem sapiéntiam, ut mecum sit, & mecum labóret, ut sciam

quid acceptum sit apud te :
* Illa deducet me in operibus
meissobrie. *Sap. 9. 4. 10.*
11. ψ . Quæ desursum est
sapientia, pudica est, paci-
fica, modesta, non iudi-
cans, sine simulatione. *Jac.*
3. 17. * Illa.

Lectio ij. v. 8. ad. 11.

Cunctæ res difficiles: non
potest eas homo expli-
care sermone. Non saturá-
tur oculus visu; nec auris
auditu implétur. Quid est
quod fuit? ipsum quod fu-
tûrum est: quid est quod
factum est? ipsum quod fa-
ciendum est. Nihil sub sole
novum, nec valet quisquam
dicere: Ecce hoc recens
est; jam enim præcessit in
sæculis quæ fuérunt ante
nos. Non est priorum me-
mória; sed nec eorû quidem
quæ postea futura sunt, erit
recordatio apud eos qui fu-
turi sunt in novissimo.

$\mathcal{R}$. Vidi sub sole in loco
iudicii impietatem, & in
loco justitiæ iniquitatem,
& dixi in corde meo: * Jus-
tum & impium judicabit
Deus, & tempus omnis rei
tunc erit. *Eccle. 3. 16. 17.*
 ψ . Uniuscujusque opus ma-
nifestum erit; dies enim Dó-
mini declarabit. 1. *Cor. 3.*
13. * Justum.

Lectio iij v. 12 ad fin.

Ego Ecclesiastes fui rex
in Israël in Jérusalem: &
proposui in ánimo meo
querere & investigare sa-
pienter de omnibus quæ

fiunt sub sole. Hanc occu-
pationem pessimam dedit
Deus filiis hominum, ut
occuparentur in ea. Vidi
cuncta quæ fiunt sub sole,
& ecce universa vanitas, &
afflictio spiritûs. Perversi
difficile corriguntur, & stul-
torum infinitus est numerus.
Locutus sum in corde meo
dicens: Ecce magnus effec-
tus sum, & præcessi omnes
sapientiâ, qui fuérunt ante
me in Jérusalem; & mens
mea contemplata est multa
sapienter, & didici. Dedi-
que cor meum ut scirem
prudéntiam atque doctri-
nam, errorésque & stultiti-
am; & agnovi quod in his
quoque esset labor, & af-
flictio spiritûs; eò quod in
multa sapientia, multa sit
indignatio: & qui addit
sciéntiam, addit & laborem.

$\mathcal{R}$. Si esurierit inimicus
tuus, ciba illum; si sitit,
potum da illi; * Noli vinci
a malo, sed † Vince in bo-
no malum. *Rom. 12. 20.*
21. ψ . In ruína inimici tui
ne exultet cor tuum, ne
fortè videat Dóminus, &
displiceat ei. *Prov. 24. 17.*
18. * Noli. Glória. † Vince.

IN II. NOCTURNO.

De Sermone sancti Joannis
Chrysostomi.

*Serm. contra Concubina-
rios, circa finem.*

Lectio iv.

Salomon, cum seculá-
rium rerum concupis-
cenciâ teneretur, magnas

cas & admirandas putabat, multumque in eis laboris & sollicitudinis infumebat, magnificas ædificando domos, copiosum coacervando aurum, congregando cantorum choros, varia genera ministrorum mensæ & popinæ, quærendo animæ suæ voluptatem ab hortorum & corporum formosorum gratia, & omnem, ut ita dicam, oblectationis & refrigerii viam sectando.

R. Ne despicias hominem avertentem se à peccato, neque improperes ei; * Memento quoniam omnes in correptione sumus. *Eccli. 8. 6. ¶* Si præoccupatus fuerit homo in aliquo delicto, hujusmodi instruite in spiritu lenitatis, considerans reipsum, ne & tu teneris. *Gal. 6. 1. * Memento.*

Lectio v.

AT ubi inde ad se reversus, & quasi ex umbrata quadam abyssu ad lumen veræ sapientiæ respicere vult; tunc sublimem illam, & cœlis dignam emisit vocem: [Vanitas vanitatum, & omnia vanitas.] Hanc & vos, & hæc sublimiorem, si volueritis, efferetis sententiam de intempestiva hac voluptate, si aliquantisper à mala consuetudine vos sequestraveritis.

R. Disciplinam Domini ne abjicias; * Quem enim diligit Dominus, corripit;

& quasi pater in filio complacet sibi. *Prov. 3. 11. 12. ¶* Tanquam filius offert se Deus; quis enim filius quem non corripit pater? *Hebr. 12. 7. * Quem enim.*

Lectio vj.

Quamvis autem à Salomone sæculis superioribus non tam multa sapientiæ exigebatur diligentia; neque enim delicias lex vetus prohibebat, neque aliis frui supervacuis dicebat vanum: atramentum, & sic se habentibus rebus, in ipsis contrahi potuit, quam viles, & vanitati obnoxie res sint. Nos verò ad majorem vocati vitam, & ad excellentius fastigium ascendimus, & in majoribus exercemur palæstris; & quid aliud, quam quod sicut supernæ virtutes intellectuales & incorporeæ illæ, vitam insituisse jubemur?

R. Vanitas vanitatum, & omnia vanitas; * Deum time, & † Mandata ejus observa; hoc est omnis homo. *Eccl. 12. 8. 13. ¶* Qui servat verbum Dei, verè in hoc caritas Dei perfecta est. *1. Joan. 25. * Deum time. Gloria. † Mandata.*

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vij. c. 14. 1. ad 11.

In illo tempore; Cum intraret Jesus in domum cujusdam principis Phariseo-

ram sabbato manducare panem; & ipsi observabant eum: & ecce homo quidam hydrópicus erat ante illum. Et reliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

In Lucam libro 4.

PRÓprium est hydrópici, quanto magis abundat humóre inordináto, tantò ámplius fitire. Et ideo rectè comparátur ei, quem fluxus carnálium voluptárum exuberans ággravat. Comparátur diviti aváro, qui quanto est copiósiór divítiis quibus non benè útitur, tantò ardéntius tália concupíscit. [Et respóndens Iesus dixit ad Legisperítos & Phariseos: Licet sabbato curáre? At illi tacuerunt.] Quod dicitur respondisse Iesus, ad hoc respicit quod præmissum est: [Et ipsi observabant eum.] Dóminus enim novit cogitationes hóminum. Sed méritò interrogáti tacent, qui contra se dictum quidquid dixerint vident. Nam si licet sabbato curáre, quare Salvátorem an curet observant: Si non licet, quare ipsi sabbato pécora curant?

℞. Cum invitátus fueris ad núprias, * Non discumbas in primo loco, ne fortè honorátior te sit invitátus, & qui te vocávit dicat tibi: Da huic locum. *Luc. 14. 8.* 9. 5. Ubi fuerit supérbia,

ibi erit & contumélia; ubi autem est humilitas, ibi est sapiéntia. *Prov. 11. 2.* * Non discumbas.

Lectio viij.

Ipsè verò apprehénsus sánavit, ac dimísit.] Próvidá dispensatióne Dóminus ante Legisperítos & Phariseos hydrópicum curat; & mox contra avarítiam disputat: ut videlicet per hujus ægritudinem corpóris, in illis exprimerétur ægritúdo cordis. Dénique post multa disputatiónis ejus hortaménta, subjunctum est: [Audiébant autem ómnia hæc Pharisei, qui erant avári, & deridébant illum.

℞. Recúmbe in novíssimo loco, ut qui te invitávit, dicat tibi: Amíce, ascénde supérius; * Tunc erit tibi glória coram simul discumbéntibus. *Luc. 14. 10. 5.* Mélius est ut dicátur tibi: Ascénde, quàm ut humiliéris. *Prov. 25. 7.* * Tunc erit.

Lectio ix. Post pauca.

ET respóndens ad illos, dixit: Cujus vestrũm ásinus aut bos in píteum cadit, & non continuo extrahet illum die sabbati?] Sic observátóres suí Phariseos convíncit, ut eósdem étiam avarítiæ condémnet. Si vos, inquit, in sabbato ásinum aut bovem, aut áliquid quódlibet ánimál in píteum decídens eripere

festinâris, non animâli, sed
vestrâ avaritiâ consulentes;
quantò magis ego hómī-
nem, qui multò melior est
pécore, debeo liberâre?

R. Superbum sequitur
humilitas; * Et † Húmīlem
spīritu suscipiet glória.
Prov. 29. 23. ♀. Qui se
exaltat, humiliabitur; &
qui se humiliat, exaltabi-
tur. *Luc. 14. 11. ** Et hú-
mīlem. Glória. † Húmī-
lem.

Ad Benedīctus, Ant. 1. f.
Cum intrâret Jesus in do-
mum cujusdam principis
Pharisæorum sabbatò man-
ducâre panem; & ipsi ob-
servâbant eum. *Luc. 14. 1.*

ORATIO. Orémus.

Tua nos, quæsumus,
Dómine, grátia sem-
per & præveniât & sequâ-
tur; ac bonis opéribus iugi-
ter præstet esse inténtos;
Per Dóminum.

C A N O N.

Ex Concílio Tridentino.
*Sess. 22. de cr. de observ. in
celebr. Missæ.*

Moneant Episcopi pó-
pulum, ut frequenter
ad suas Paróchias, saltem
diébus Domínicis, & majó-
ribus festis accédant.

Ad Magnificat, Ant. 6. C.
Dixit Jesus ad Legisperitos,
& Pharisæos: Si licet sáb-
bato curâre? At illi tacué-
runt. Ipse verò apprehén-
sum sanâvit hydrópicum,
ac dimísit. *Luc. 14. 3. 4.*

FERIA SECUNDA.

De libro Ecclesiástæ.

Leñtio j. c. 2. 1. ad 3.

Dixi ego in corde meo:
Vadam, & áffluam
deliciis, & fruar bon-
nis. Et vidi quòd hoc quo-
que esset vânitâs. Rísum re-
putâvi errórem; & gâudio
dixi: Quid frustra decípe-
ris? Cogitâvi in corde meo
abstrâhere à vino carnem
meam, ut ánimum meum
transférerem ad sapiéntiam,
devitarémque stultitiam,
donec vidérem quid esset
útile filiis hómīnum: quo
facto opus est sub sole nú-
mero diérum vitæ suæ.

R. Da mihi, 376.

Leñtio ij. v. 7. ad 9.

Possédi servos & ancí-
las, multámque fami-
liam hábui; arménta quo-
que & magnos óvium gre-
ges ultra omnes qui fuérunt
ante me in Jerúsalem. Coa-
cervâvi mihi argéntum &
aurum, & substántias re-
gum ac provinciârum: feci
mihi cantóres & cantattri-
ces, & delicias filiórū hó-
minum, scyphos & úrceos
in ministério ad vina fun-
denda: & supergréssus sum
ópibus omnes qui ante me
fuérunt in Jerúsalem.

R. Vidi, 377.

Leñtio iij. v. 9. ad 13.

Sapiéntia quoque perse-
verâvit mecum: & óm-
nia quæ desiderâverunt óc-

mei, non negávi eis; nec rohibui cor meum quínni voluptáte fruerétur, & oblectáret se in his quæ præparáveram: & hanc rarus sum partem meam, si terer labóre meo. Cúmque me convertíssem ad univérſa ópera quæ fécerant manus meæ, & ad labóres in quibus frustra sudáveram, vidi in ómnibus vanitatem & afflictiónem ánimi, & nihil permanére sub sole. Transívi ad contemplándá sapiéntiam, errorésque & stultitiam. Quid est, inquam, homo, ut sequi possit Regem factórem suum? & vidi quòd tantum præcéleret sapiéntia stultitiam, quantum differt lux à ténébris.

Ꝛ. Si esurierit, 377.

C A N O N,

Ꝛ. Collectiõne variórum Cónonum Ecclesiæ Africánæ contra Donatistas.

Cap. 50.

OMnino nulla memória Mártýrum probabiliter acceptétur, nisi ubi corpus, aut aliquæ reliquiæ sunt, aut origo alicujus habitatiõnis, vel possessiõnis vel passiõis fidelissimâ origine tráditur. Nam quæ per sómnia, & per inanes quasi revelatiões quorúmlibet hóminum ubicúmque constitúuntur altária, omnimódo reprobéntur.

FERIA TERTIA.

De libro Ecclesiástæ.

Leñio j. c. 3. 1. ad 8.

OMnia tempus habent, & suis spátiis tránsseunt univérſa sub cælo. Tempus nascéndi, & tempus moriéndi: tempus plantándi, & tempus evelléndi quod plantátum est. Tempus occidéndi, & tempus sanándi: tempus destruéndi, & tempus ædificándi. Tempus fleti, & tempus ridéndi: tempus plangéndi, & tempus saltándi. Tempus spargéndi lápidés, & tempus colligéndi: tempus amplexándi, & tempus longè fieri ab amplexibus. Tempus acquiréndi, & tempus perdéndi: tempus custodiéndi, & tempus abjiciéndi. Tempus scindéndi, & tempus consuéndi: tempus tacéndi, & tempus loquéndi. Tempus dilectiõnis, & tempus ódii: tempus belli, & tempus pacis.

Ꝛ. Ne despicias, 378.

Leñio ij. v. 9. ad 13.

Quid habet ámplius homo de labóre suo? Vidi afflictiónem quam dedit Deus filiis hóminum, ut distendántur in ea. Cuncta fecit bona in tempore suo, & mundum trádidit disputatiõni eórum, ut non invéniant homo opus quod operátus est Deus ab initio usque ad finem. Et cognóvi

catálogo ascripfit. Bullam ejus in archívis asservat Ecclesiá Senonénsis, quâ Basilicam majorem collabentem, & penè dirutam, sumptibus beneficiórum diocesis juber restaurári.

Te Deum.

AD LAUDES, *Antiphona quinqué de Communi, Psalmi de FERIA.*

ORATIO. Orémus.

DEus, qui beátum Petrum Cœlestinum ad summi Pontificátus apicem evectum, prætereuntem hujus mundi figuram humilitati postponere docuisti; concede propitius, ut ejus exemplis & precibus, ad æterna prælectos peritura non occupent; Per Dóminum.

AD VESPERAS, *Antiphona quinqué de Communi, Psalmi de FERIA.*

[*Qui ritus servatur in omni Festo Semiduplici.*]

DIE XXII.

In Festo

SANCTI ROMANI,
Monachi.

SIMPLEX, seu trium Lectionum, sine Te Deum.

De Communi SS. Monachorum, l. præter sequentia.

Pridie IN VESPERIS, *Antiphona & Psalmi de FERIA, ut in Psalterio.*

A Capitulo fit de hoc Festo.

Oratio, Omnipotens, in Communi, liv.

Suffragia de omnibus Sanctis, ut in Psalterio, 149.

AD OFFICIUM NOCT.

Psalmi novem de FERIA, tres Antiphona, V. & R. R. ex Nocturno Officii de Communi, secundum Feriam.

Lectio j. & ij. de Scriptura occurrente: de tribus sunt dua.

Lectio iij.

Ex Seculo I. Benedic. & aliis.

ROMANUS in pago Autissiodorénsi, loco qui Drogus ab antiquis appellatur, non longè à fonte percélebrí, mónachi vitam egit, & ad amorem vitæ solitariæ plurimos exemplo traxit. Cum sanctitate clarus in Dómino quievisset, post óbitum multis etiam effulsit miraculis. Corpus ejus è propria Basilica in Ecclesiám sancti Amatoris juxta Autissiodorum primò, deinde in cœnobium sancti Germáni ejusdem urbis delatum est. Ibi cum aliquot annis quievisset, petenti Ansegiso, Sénonum Archiepiscopo, Walæ Episcopi Autissiodorénsis fratri ab Hugóne Abbate concessum fuit, & ab eo Sénonis depositum in monasterio sancti Remigii ad Urbis muros. Destructo monasterio, in Ecclesiám parochialem ejusdem nominis intra

23. 24. MAII. S. Desiderii, SS. Donatiani & Rog. 385

intrà Urbem translātum est: caput verò à corpore extrāctum anno millēsimò sexcentēsimò quadragēsimò nono, ad monastērium sancti Petri-vivi, sedēte Octāvio, Senonēsi Archipræsule, transmissum est.

Non dicitur Te Deum.

AD LAUDES, Antiphona prima Laudum de Comuni.

Oratio, Omnipotens, liv.

Suffragia de omnibus Sanctis, ut in Psalterio, 149.

Hoc Officium terminatur post Nonam.

[*Qui ritus servatur in aliis Festis Simplicibus.*]

Vespera de Psalterio, à Capitulo de Festo sequenti.

D I E XXIII.

In Festo

SANCTI DESIDERII,
Viennensis Episcopi &
Martyris.

S I M P L E X.

De Comuni unius Martyris, viij.

Oratio, Deus, à quo fides, xij.

Lectio iij.

Ex Actis S. Desiderii apud Bollandum.

Desiderius, Augustoduni natus, Ecclesiasticæ disciplinæ studio Viennam profectus, Naamato Pontifici adhæsit, à quo doctrinis postmodum imbutus Ecclesiasticis, sub eodem Pontifice sicut & sub Philippo, Evancio ac Vero, *Pars Æstiva.*

Clericali officio & Diaconi ministerio functus, Verò vitâ functo in Episcopatu successor datus est. Illi & Syagrius Augustodunensi Gregorius Magnus Augustinum à se in Angliam prædicandi Evangelii causâ missum, per litteras commendavit. Cum autem Brunichildis Reginae impietates zelo episcopali privatum & publicè argueret, illum capitali exinde odio persecuta, Cabilonense convocari curat Concilium, in quo, ipsâ instigante, Desiderius deponitur; subrogatque in ejus locum Domnolo, in insulam quamdam exilio retruditur. Exactis in exilio quatuor annis, sedi suæ restitutus est. Sed cum in depravatos Aulicorum mores insurgere non desisteret, ejusdem Brunichildis jussu apud Priscinacum, agri Lugdunensis vicum, anno Domini circiter sexcentesimo octavo lapidibus & fustibus interfectus est, & in eodem loco sepultus.

Vespera FERIALES, à Capitulo de Festo sequenti.

D I E XXIV.

In Festo

SS. DONATIANI
ET ROGATIANI,
Martyrum.

S I M P L E X.

De Comuni plurium Martyrum, xiv.

R.

Oratio, Deus, cujus grã-
ciã, xvij.

Leñtio iij.

Ex Actis apud Ruinart,
SÆviẽte Diocleriani
persecutiõe, Donã-
tus sive Donatianus &
Rogatianus ambo fratres
Nannetis in carcerem con-
jecti sunt, eò quòd idolis
thus & cultum negassent.
Inde ad Præsidentem educti,
cũ Christum strenuè con-
fiterentur, primũ in equũ-
leo torti, tum catastæ im-
positi atque laniati, deinde
lanceã militari perfoffi, post-
modum caesis capitibus mar-
tyrium compleverunt. Ho-
rum precibus Nanneticam
civitatem ab obsidiõe bar-
barorum liberatam Clodo-
vici regis temporibus, scri-
bit sanctus Gregorius, Tu-
ronensis Episcopus,

IN VESPERIS, *sic Com-
memoratio S. Dionysii*,
Ant. Respexit, *ÿ.* Quæsi-
vit, xxij. *Oratio*, Quæsu-
mus, xxvij.

D I E X X V.

SANCTI DIONYSII,

Mediolanensis Episcopi

Commemoratio.

Ad Laudes, *Ant.* In bo-
nitate, *ÿ.* Stãtuit, *Oratio*,
Quæsumus, xxvij.

Vespera FERIALES, à
Capitulo de Festo sequen-
ti,

D I E X X V I.

In Festo

SANCTI AUGUSTINI,

Cantuariensis Episcopi.

SIMPLEX.

De Communi S. Pontifi-
cis, xxij.

Oratio, Exaudi, xxvij.

Leñtio iij.

Ex Seculo 1. Benedict.

Augustinus, ut ait Gre-
gorius Magnus, fuit
in monasterii regula
doctus, sacræ Scripturæ
scienciã replētus, bonis, au-
tore Deo, opëribus prædi-
tus. Ab eodem Gregorio
missus est ut Anglorum gen-
ti Evangelium prædicaret.
In insulæ partem appulit,
cujus tunc rex erat Æthel-
bertus. Cõmites habuit mō-
nachos Italos, & clëricos
quosdam Gallos, qui fu-
erunt Italorum intérpretes,
& opëris adjutores. Augu-
stino duce disseminatum est
cum ubere fructu Evangelii
semen, annuente Rege, sed
in primis favente Berthã
Chereberti Francorum re-
gis filiã, Æthelberti uxore.
Ipse Rex se Christi jugo
subjecit. Interim repëit
Gallias Augustinus, ut sibi
plures adjungeret commi-
nistros; & ab Arelatensi
præsule Virgilio Episcopus
est ordinatus. Ipso deinde
in Angliam reverso, adeo
propagata est per totam re-

gionem illam Religio, ut vel uno die homines ad decem millia fuerint ab eo baptizati. In Galliârum Ecclesiis diversæ erant ab Ecclesia Româna consuetudines. Super his consuluit Gregorium Magnum qui respondit: Ex singulis quibusque Ecclesiis quæ pia, quæ religiosa, quæ Deo placita invenisset, hæc quasi in fasciculum collecta apud Anglorum mentes in consuetudinem deponeret. Tandem ab idolorum cultu ad Christi fidem perductâ totâ ferè Angliâ; vigésimâ sextâ, Máii, circa annum sexcentésimum septimum in pace defunctus est.

DIE XXVIII

In Festo

SANCTI GERMANI,
Parisiensis Episcopi.

SIMPLEX.

*De Communi S. Pontificis, xxij.**Orat. Quæsumus, xxvij.**Lectio iij.**Ex ejus vita scripta per Venant. Fortunat. Pictav.**Episc. Seculo 1. Benedict.*

Germánus in territorio Æduénsi honestis parentibus natus, ad matutinas preces Ecclesiam mille passus penè distantem, quacúmque æris intempérie adibat. Præsbyter ordinatus, ex monacho factus est primum Abbas sancti

Symphoriani Augustodunensis, deinde Parisiensis Episcopus. Nihil remisit in episcopatu de vitæ austeritate, quam in monasterio egerat. Horâ noctis tertiâ Ecclesiam ingressus, non recedebat ante diluculum, ceteris de Clero per tres vigiliis sibi vicissim ad psallendum succedentibus. Ita Deo erat intentus, ut de illo semper aliquid conferret in privatis colloquiis, lectiones sacras ad mensam adhiberet, & dum iter ageret, cursum canonicum nudo capite, etiam inter equitandum, persolveret. Miræ ejus in pauperes beneficentia fuit, Childeberto ex régio arario ingentes ei pecunias ministrante. Quem apud Cellas in pago Melodunensi ægrotantem sanitati restituit, & ipsam villam Rex in hujusce miraculi memoriam Ecclesiæ Parisiensi donavit. Caribertum reprehendit, qui uxoris sororem duxerat, eique sacris interdixit. Sedit in Conciliis Parisiensibus tertio & quarto, & in Turonensi secundo. Multis clarus miraculis, prænuntiatio mortis die, in pace quievit ferè octogenarius, anno quingentesimo septuagesimo sexto. Corpus ejus in Basilica sancti Vincentii sepultum est; quæ nunc sancti Germani à Pratis ab ejus nomine dicitur.

388 S. Maximini, SS. Cantii & Cantiani. 29. 31. Maii.

*Vespera de Psalterio, &
Capitulum de Festo sequenti.*

DIE XXIX.

In Festo

SANCTI MAXIMINI,
Trevirensis Episcopi.

SIMPLEX.

De Communi S. Pontifi-
cis, xxiij.

Oratio, Exaudi, xxvij.

Lectio iij.

Ex S. Maximini vita apud
Bolland. & aliis.

Maximus sub Constantino & filio ejus Constante Trevirensis insignem Galliarum Ecclesiam rexit. Jam clarus habebatur, cum Arianorum criminationibus relegatur magnum Athanasium suscepit, non illum ut exulem, sed ut orthodoxæ fidei vindicem, cujus zelum in Arianos imitatus est; unde eorum cum Athanasio, Paulo, Osio, Julio maledicta, odia, & anathemata meruit. Honorifice quoque excepit Paulum Constantinopolitanum è sua sede pulsum. Cum Ariani, ex quo in Concilio Nicæno causa ceciderant, nihil non moverent ut Constantem, & Julium Romanum Pontificem Athanasii defensores armibus omnibus caperent, utrumque Maximus tutum præstitit ab eorum insidiis, subdolum semper suspicatus quidquid Verbi

divini consubstantialitatem aperte non confiteretur. Concilio Mediolanensi, & post biennium Sardicensi suâ apud Constantem autoritate & precibus convocato insertuit, fecitque ut Athanasius & Paulus suis sedibus redderentur. Obiit vir zeli verè apostolici circa annum trecentissimum quadragesimum nonum. Maximini Trevirensis os insigne religiose servat & colit Ecclesia parochialis sub ejus invocatione Senonis Deo dicata.

DIE XXXI.

In Festo

SS. CANTII & CANTIANI,
fratrum, ac Cantianillæ,
eorum sororis, Martyrum.

SEMI-DUPLEX.

De Communi plurium
Martyrum, xiv.

Oratio, Deus, invisibilis, infra.

Lectio ij.

Ex Serm. S. Maximi, in
append. S. Ambrosii, 49.
tom. 2. Bolland. Usuarda, & aliis.

Hodie natalis est beatissimorum Cantii, Cantiani, & Cantianillæ fratrum, ex illustri Aniciorum progenie, de quibus refert historia, eos, cum persecutor inquireret, ascenso vehiculo junctis mulabus secedere voluisse; & cum non longè ab urbis.

monibus iter agerent, unum animal de subjunctis subito corruisse, atque ita illos a persecutoribus comprehensos, ventos ad poenam. Passi sunt prope Aquileiam ad Aquas Gradatas, qui locus hodie sancti Cantiani nomen obtinet.

Lectio iij.

SANCTORUM Martyrum corpora ibidem sepulta, post varias huc illuc translationes, ex Italia jussu Roberti Francorum regis Stampas asportata sunt, & in Ecclesia Collegiata beatae Mariae, quam construi curaverat, collocata ineunte undecimo seculo. Hinc nonnulla ossa distracta, Senonas circa eadem tempora deportata sunt. Horum sanctorum pignorum meminit Galtérus qui, Ludovico

nono regnante, Senonis sedebat, in suo sacrarium, quas possidet Senonensis Ecclesia, Reliquiarum catalogo. Caplam, in qua Stampis condita fuerant, vetustate consumptam Gilo Senonum Archipræsul referavit anno millesimo ducentesimo octogesimo secundo, die vero quartâ mensis Augusti; & ea in nova elegantiori opere elaborata reposuit.

ORATIO. Oremus.

DEus, invisibilis fortitudo certantium, adesto, quesumus, nobis supplicantibus; ut qui hodiernâ die sanctorum Martyrum tuorum Cantii, Cantiani, & Cantianillæ gloriolum triumphum recolimus, eorum meritis & precibus contra spiritualia nequitia muniamur; Per Dominum.

FESTA JUNII.

DIE II.

In Festo

SS. POTHINI, Lugdunensis Episcopi, Blandinæ Virginis, & Sociorum, Martyrum.

SEMIDUPLEX.

De Communi plurium Martyrum, xiv.

Oratio, Deus, cujus gratiâ, xviii.

Fix Commemoratio SS. Marcellini Presbyteri, &

Petri Exorcista, Martyrum, Ant. Beati, v. Multæ, Oratio, Martyrum tuorum, xviii.

Ex Epistola Ecclesiarum Viennensis & Lugdunensis ad Ecclesias Asiæ & Phrygiæ.

Apud Euseb. Hist. lib. 5. cap. 1.

Lectio ij.

BEATISSIMUS Pothinus qui Episcopatum Lugdunensis Ecclesiæ administrabat nonagenario

major, & corpore admodum infirmo, ob præsentem quidem corporis imbecillitatem ægrè spiritum trahens, ceterum præ cupiditate imminenti martyrii mirabili alacritate animi firmatus, ad tribunal ferebatur. Perlatus igitur à militibus ad tribunal, prosequentibus ipsum Magistratibus civitatis, & universa plebe variis eum acclamationibus impetente, tanquam ipse Christus esset, egregium edidit testimonium. Interrogatus verò à Præside, quisnam esset Christianorum Deus, respondit: Si dignus fueris, cognosces. Post hæc inhumanè raptatus, & æque innúmeris plagis affectus est: cum ii quidem qui propius astabant, calcibus & pugnis illum contumeliòse appeterent; qui verò longius distabant, quidquid ad manum erat, in ipsum conjicerent. Exinde vix adhuc spirans, in carcerem projectus est, tandemque post biduum animum exhalavit.

Lesio iij.

Maturus neophytus, & Sanctus Diaconus Vienneſis, cum Blandina ancilla pluribusque aliis ducti sunt ad bestias in amphitheatrum, ad publicum spectaculum. Et Maturus quidem ac Sanctus omnia

tormentorum genera in amphitheatro subierunt. Hi ergo maximo certamine perfuncti, cum vitalem spiritum diu protraxissent, tandem jugulati sunt. Blandina verò ad palum suspensa, bestiis objecta est. Cumque nulla tunc bestia corpus illius attigisset, deposita ex stipite, rursus in carcerem conjicitur, in aliud certamen reservata. Incunte solèmnì apud nos mercato, Præsides beatissimos Martyres ad tribunal adduci jussit tanquam in theatràli pompa eos populo ostentans. Cumque illos denuo interrogasset, quicumque cives Romani reperti sunt, capite truncati; reliqui traditi sunt bestiis. Post hos omnes ultimo tandem spectaculorum die beata Blandina omnium postrema, post flagra, post ferarum vellicationes, post sartaginem, reticulo inclusa, tauro objecta est; à quo diu in altum jactata, tandem & ipsa victimæ instar jugulata est.

In Laudibus, pro Commemoratione Sanctorum Marcellini & Petri, Antiphona Communicantes, Ps. Viriliter, xv. Oratio, Martyrum tuorum, xvij.

Vespera, à Capitulo de Festo sequenti.

D I E I I I.

In Festo

SANCTÆ CLOTILDIS ;

Reginæ Francorum.

SEMIDUPLEX.

*De Communi SS. Vi-
duarum*, lxxviiij.*Oratio*, Respice, *infra*.*Pro Commemoratis SS.
Pothini, Blandina, & So-
ciorum*, *Ant.* Datæ sunt,
v. Lætitia, xx. *Oratio*,
Deus, cujus gratiâ, xvij.*Lectio ij.**Ex Hist. Franc.*

Clotildis Chilperici Burgundionum Regis filia, post parentum necem, à patrui Gundobaldo Rege educata; Clodoveo adhuc ethnico in conjugem tradita est. Cum primogenitum peperisset, cum, tolerante magis quam approbante Clodoveo, baptizari jussit. Quo infante in albis defuncto, id ægrè admodum tulit Clodoveus, ac baptismo imputavit. Alterum filium Regina cum genuisset, hunc quoque baptizari voluit. Qui cum ægrotare cœpisset, affirmante rege fore ut idem ei quod fratri contingeret, matris precibus convaleuit. At Regina non cessabat hortari virum, ut abiectâ idololatriâ, Deum verum cõleret: sed ille superstitioni Fran-

cõrum adhærere non destitit; donec in expeditione Alamannica inclinatam cernens suorum aciem, monitorum conjugis memor, auxilio Christi implorato, de hostibus triumphavit. Cui apud Remos læta uxor occurrens, ubi ordinem rei gestæ cognovit, advocavit sanctum Remigium à quo Rex fidem edoctus, baptizatus est, & christinate sacro inunctus.

Lectio iij.

Post mortem Clodovei Turonos adiit Clotildis; ibique ad sepulcrum sancti Martini summâ pietate reliquum vitæ exegit, pernox in vigiliis, eleemôsynis aliisque piis operibus intentâ, munificâ erga Ecclesiâs, & Monasteria. Tandem plena dierum, Turonis migravit ad Dominum: & Parisios inter psallentium choros translata, sepulta est à filiis Childeberto & Clotario regibus, ad latus Clodovei, in sacrario Basilicæ beatorum Petri & Pauli, ubi corpus sanctæ Genovæ quiescit.

ORATIO. Oréinus.

Respice, quæsumus, Domine, ad Francorum benignus impérium; & quibus per devotam sanctæ Clotildis instantiam donum fidei contulisti, iisdem per ejus intercessionem tribue sincerum Christianæ pietatis affectum; Per Dominum.

R 4

DIE V.

In Festo

SANCTI BONIFACII,
Moguntini Episcopi &
Martyris.

SIMPLEX.

De Communi unius Mar-
tyris, viij.Oratio, Deus, cujus grā-
tia, xij.

Lectio iij.

Ex Seculo 2. Benedicā.

Bonifacius in majōri
Britannia nobili gēte
re ortus, a patre sep-
tēnis ductus in monastē-
rium, pietate & rectum divi-
narum sciētiā excelluit.
Prēsbyter ordinatus, singu-
larem in tractandis nego-
tiis Ecclesiasticis peritiam
exhibuit: unde crescēte in
dies illius famā, ipse sibi
fugā consulēdum ratus ob-
tenta Abbatis licentiā Fri-
siam appulit, Evangelium
infidelibus annuntiaturus.
Sed mēse nondum maturā,
in patriam revērti cōgitur.
Abbas electus, ut onus re-
fugiat, Romam perit. A
Gregorio secundo benignē
excipitur, & mittitur in
Germaniam, ad prædican-
dum Evangelium. Ob insi-
gnem Evangelii fructum,
Romam post annum revo-
catus, consecratur Episco-
pus, & Apostolici Legati
dignitate auctus, remittitur
in Germaniam. Incredibile
est quantis laboribus opus

Evangelicum provenerit.
Sedem Moguntinam susci-
pere coactus, cum illam
Ecclesiam annos aliquot
sanctē administrasset, sus-
fecto, in locum suum sancto
Lullio Episcopo, ipse ad
prædicandum Frisus Evan-
gelium iterum progreditur.
Ibi cum innumeros ad Chris-
ti fidem converteret, Mar-
tyrio coronatur anno Chris-
ti septingentesimo quinquā-
gesimo quinto.

Vespera de Psalterio, &
Capitulum de Festo sequenti.

Oratio, Exaudi, xxvij.

Fit Commemoratio S.
Norberti, Magdeburgensis
Episcopi, An. In bonitate,
v. Stetit, Oratio, Quo-
sumus, xxvij.

DIE VI.

In Festo

SANCTI CLAUDII,
Vesuntini Episcopi.

SIMPLEX.

De Communi S. Pontifi-
cis, xij.

Lectio iij.

Ex Seculo 2. Benedicā.

Claudius, Vesuntio-
nensis Episcopus sub-
scripsit Concilio Epa-
nensi, anno Christi quin-
gentesimo decimo septimo,
& Concilio Lugdunensi,
anno sequenti; in quibus
multa circa disciplinam Ec-
clesiasticam egregie sancita
sunt. Cum sedem per annos

septem summa cum laude tenuisset, abdicato episcopatu, ad Jurénsē monasterium se contulit, ubi monastici instituti regulam amplectus est. Injurioso illius coenobii sanctissimo Abbate vitā sancto, omnium votis expertus, in ejus locum susceptus est. Cui monasterio per annos quinquaginta deinceps praeuisse traditur. Denique longa vitæ spatia cemens, & meritis plenus abiit ad Dominum anno Christi quingentesimo octogésimo primo. Corpus ejus in Jurénsi monasterio sepultum est, & usque nunc incorruptum, & integrum servatur in eodem monasterio, quod ob ejus sanctitatis celebritatem à seculis aliquot sancti Claudii nomen obtinet.

In Laudibus, pro Commemoratione S. Norberti, Ant. Respexit, ψ. Quæsit, xxij. Oratio, Quæsumus, xxvij.

Vespera de Psalterio, à Capitulo de Festo sequenti.

DIE VII.

In Festo

SANCTI PAULI,
Constantinopolitani Episcopi & Martyris.

SIMPLEX.

De Communi unius Martyris, viij. Oratio, Deus, cujus grātia, xij.

Lectio iij.

Ex Socrate, Sozomeno, & Athanasio.

PAULUS Thessalonicae in Macedonia natus, Presbyter ordinatus est à sancto Alexandro Constantinopolitano, moxque Ariatorum criminationibus à Constantino exul ejicitur. Mortuo Alexandro, Paulus ex exilio redux, ætate juvenis, sed prudentiā senex, æmorum integritate conspicuus, invitis Ariānis Macedonio prælatus successit. Verum Eusebii Nicomediensis sedem ipsius ambiētis artibus ab Episcopis Ariānis depōnitur, jubente Constantio, toto Ariānis addicto. Triennio post, mortuo Eusebio qui in ejus locum fuerat intrusus, sedi suæ restituitur; sed mox Macedonio non sine cardibus substituto cedere coactus est. Constante autem fratri Constantio comminante, Paulus Ecclesiā suā iterum potius est, nusquam tamen securus ab Ariatorum insidiis. Sed tandem Constante per Magnentium occiso, nihil jam veritus Constantius, Cuculum Armeniæ urbem, Paulum jam pluribus exiliis, & duris laboribus pro fide Catholica probatum, amandari jubet; ibique ut fame periret, in obscurissimo loco inclusus est, & relictus. Quem locum sexto die ingressi Ariāni, cum spirantem ad-

huc invenissent, suffocârunt circa initium anni trecentésimi quinquagésimi primi. Mártyris corpus Ancyrâ Constantinópolis delátum, à Theodósio magno summâ celebritate exceprum est, & sepúltum in Ecclesiâ quæ ab æmulo Macedónio ædificata, Pauli nómine appellata est.

Vespera FERIALES, à Capitulo de Festo sequenti.

DIE VIII.

In Festo

SANCTI MEDARDI,
Noviomensis Episcopi.

SIMPLEX.

De Communi S. Pontificis, xxij. Oratio, Exaudi, xxvij.

Lectio iij.

Ex vita S. Medardi, & aliis.

MEdárdus, apud Salentiacum in pago Viromanduénsi natus, à paréntibus piè institútus est, & à Viromanduénsi Episcopo in Clericórum númerum ascriptus. Crescentibus cum ætate méritis & doctrinâ, Présbyter consecrátus, Viromanduórum episcopátum, multórum assíduis précibus victus, regéndum suscepit; ac sedem, eò quòd Augústa Viromanduórum à Vándalis & Hunnis evérsa esset, No-

viómi in oppido munito collocávit. Interim sanctus Eleuthérius, Tornacénsis Episcopus móritur. Post cujus exequias, utriúsque Ecclesiæ curam suscepit, Episcopális sedis honóre utrique serváto, quamvis Tornacénses ab eo témpore usque ad Simónem per annos circiter sexcéntos, non álios quàm Novioménses Episcopos habúerint. Flandros, gentem tunc ferócem, convertit ad Christum. Obiit anno circiter quingentésimo quadragésimo quinto: eúmque Clotárius summo cum honóre apud Suessiónas sepelíri jussit.

Vespera de Psalterio.

Fit Commemoratio S. Colloquilli, Ant. Egrédere, ψ. Sedébit, Oratio, Deus, cujus múnere, xlix.

[*In Ecclesia Metropolitana, Vespera de S. Colloquillo, ut in Communi, l.*]

DIE IX.

S. COLLOQUILLI,
Abbatis

Commemoratio.

In Laudibus, Ant. Fugit, ψ. Habitábit, Oratio, Deus, cujus múnere, xlix.

[*In Metropolitana fit Festum SEMIDUPLEX de S. Colloquillo.*

Omnia de Communi SS. Abbatum, l.

Leſtio ij.

*Ex ejus vita apud Cumme-
neum Album, Adamnan.*

Bed. Seculo i. Bened. &c.

Colloquillus, qui & Colúmbus, & Colúmbanus, atque apud Clárium chrónici sancti Petri-vivi scriptórem, Colúmba-cellénſis, ortus est in insula Hibérnia, prósapiâ regáli, ut testátur antiquíſſimum Breviárium Hibérnicum. Ab adolescéntia mónachus multa in pátria ædificávit monastéria. Deinde in insulas Hébrides se cóntulit, ut incolás earum ad fidem addúceret; quibus ferè omnibus ad Christum convérſis, ædificatóque in Jona, quæ est una dictárum insulárum, monastério celebrérímo, nómine Hy, in montes Scótiæ perrexit. Ibi per triginta duos annos totus incubuit in everténda idololatría, ádeo ut Pictórum Apóstolus dici merúerit. Tandem labóribus confectus, migrávit ad Dóminum anno quingentésimo nonagésimo séptimo, & sepúltus est in Hyénſi monastério.

Leſtio iij.

Vetustíſſima traditio in Ecclesiá Senonénsi obtínuit, sancti Colloquilli corpus in monastérium sancti Richárii in Pontivénsi Comirátu, indéque Sénonas translátum fuisse, quo tempore Nortmánni suis incur-

siónibus Gálliam infestábant. Nomen autem Colloquilli dedúctum est à voce Hibérnica quâ designátur multitúdo cellárum, quas ad usum monachórum constrúxerat. Nec obstat quòd in vetéribus Ecclesiæ Senonénsis Martyrológiis, regis Angli nómine insigniátur Colloquillus; nam his temporibus usitátum fuit ipsos reges & principes monachum profitéri. Corpus ejus in Basilíca majóri retro majus altáre in una capsárum recónditum est.]

D I E X I.

In Festo

SANCTI BARNABÆ,
Gentium Apostoli.

DUPLEX-MINUS.

Omnia de Communi Apostolorum, j. exceptis qua sequuntur.

Pridie IN VESPERIS,
HYMNUS. Santol. Viſt.

CÆLO datur quiescere,
TERRIS relictis, Barnaba:
Solémnis hæc affert tuis
Finem dies labóribus.

QUEM propter, agro vëndito,

Opes cadúcas deséris,
Magno repéndens sénore
En fundus ipse sit tuus.

Tu sacra per jejúnia,
Tu públicas inter preces,
Jubente sancto-Spiritu,
Christi creáris nuntius.

QUAS non adis mundi
plagas,
Pauli labórum párticeps !

Vos unus ambo spiritus,
Vos una iunxit caritas.

QUAM vestra gens Chris-
ti fidem

Luci rebellis repulit,
Nil hæsitantes barbaram
Portastis illam gentibus.

Fac, Christe, nostris se-
crum

Cum lumen offert mentibus,

Amore ne noctis sue
Cœlestæ donam respiciant.

UNI sit & trino Deo
Suprema laus; summum
decus,

De nocte qui nos ad sua
Lumen vocavit gloria.

Amen.

Ÿ. Beatus qui intelligit
super egenum & pauperem;
R. In die mala liberabit
eum Dominus. Ps. 40. 2.

Ad Magnificat, Ant. 1. D.
Barnabas (quod est inter-
pretatum filius consolatio-
nis,) Levites, Cyprius ge-
nere, cum haberet agrum,
vendidit eum, & attulit
pretium ante pedes Aposto-
lorum. Act. 36. 37.

Oratio, Deus, qui bea-
tam Barnabam, infra ad
Laudes.

AD OFFICIUM NOCT.

LECTIO. de Scriptis. occur. tri-
bus in unam junctis.

LECTIO 1.

Ex Actis Apost. & Ufuaro.

Barnabas, qui & Jo-
seph, Levites, Cy-
prius genere, agro
vendido quem possidebat,

pretium attulit ad pedes
Apostolorum: ad quos &
postea Paulum adduxit re-
ctus convertitum. Jerosoly-
tis Antiochiæ missus ab
Ecclesiis, quæ acceperat
quosdam ibi discipulos Dô-
minum Jesum. Gracis an-
nuntiasset, cum vidisset gra-
tiam Dei, gavisus est, &
hortabatur omnes sic pro-
prium cordis permovere in
Dômino. Profectus est inde
Tarsum ut quæreret Pau-
lum, quem cum invenisset,
perduxit Antiochiæ: & an-
num totum conversati sunt
ibi in Ecclesiâ, & docue-
rant urbem multam; ita ut
cognominarentur primum
Antiochiæ discipuli, Chris-
tiani. Ortâ fâmæ ab Agabo
prædictâ, collectas elemô-
synas ad fratres in Judæa
habitantes, cum Paulo de-
tulit. Quo capite ministræ-
ris, reversi sunt, assump-
tis Joanne, cui cognomen erat
Marcus. Cum autem Antio-
chiæ in Ecclesiâ cum ceteris
Prophætis & Doctôribus mi-
nistrarent Dômino, & jeju-
narent, dixit Spiritus sanc-
tus: Segregare mihi Saulum
& Barnabam in opus ad
quod assumpsi eos. Tunc
jejunantes, & orantes, im-
ponentesque eis manus, di-
miserunt illos.

LECTIO 2.

Itaque Seleuciam ven-
erunt, inde in Cyprum:
ac multas præterea urbes
regionesque peragraverunt.

prædicantes Evangelium, & constituentes per singulas Ecclesias Presbyteros. Lysitris verò propter claudum à Paulo sanatum cum haberentur pro diis, vocarenturque turbæ Barnabam Jovem, Paulum verò Mercurium, vix deterruerunt turbas ne sibi immolarent. Reversis Antiochiam, ortâ ibi seditione propter Judæos, qui volebant gentes ad Deum convertas circumcidi, rem ad Apostolos retulerunt, qui in Concilio Hierosolymitano super ea re decretum statuerunt, remiseruntque eos ad Ecclesiam Antiochiæ, adjunctis Judâ & Silâ, scribentes per manus eorum. Postrémò Barnabas digressus à Paulo, unâ cum Marco navigavit in Cyprum. Multis demum perfunctus pro Christo laboribus, glorioso fine quievit. Refert Alexander Cyprius corpus ejus in insula Cypro, Zenone imperante, repertum esse, ad cujus pectus erat Evangelium Matthæi, ipsius Barnabæ manu conscriptum.

AD LAUDES.

CAPITULUM. Act. 11. 23.

24.

Hortabatur Barnabas omnes in proposito cordis permanere in Domino; quia erat vir bonus, & plenus Spiritu-sancto, & fide.

Ad Benedictus, Ant. 3. E. Erant in Ecclesia, quæ erat Antiochiæ, Prophætæ & Doctores, in quibus Barnabas: ministrantibus autem illis Domino, & jejunantibus, dixit illis Spiritus-sanctus: Segregate mihi Saulum & Barnabam, in opus ad quod assumpsi eos. Act. 13. 1. 2.

ORATIO. Oremus.

Deus, qui beatum Barnabam plenum fide & Spiritu-sancto, ad opus vocationis & conversionis gentium assumere dignatus es; concede ut memores operis & caritatis ejus, dignè Evangelio Christi, quod prædicavit, conversari mereamur; Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitate ejusdem.

AD VESPERAS.

CAPITULUM. Act. 13. 45. 46.

Judæi contradicebant his, quæ à Paulo dicebantur, blasphemantes. Tunc constantè Paulus & Barnabas dixerunt: Vobis oportebat primum loqui verbum Dei: sed quoniam repellitis illud, & indignos vos judicatis æternæ vitæ; Ecce convertimur ad gentes.

Hymnus, Cælo datur quiescere, supra in I. Vesperis.

ψ. Nimis honorificati

sunt amicitui, Deus, & Nimis confortatus est principatus eorum. *Ps* 138. 17.

Ad Magnificat, Ant. 6. F. Audientes gentes Paulum & Barnabam, gavisa sunt; & glorificabant verbum Domini: & crediderunt quotquot erant præordinati ad vitam æternam. *Act.* 13. 48.

D I E XIII.

In Festo

SANCTI AGRICII,
Senonensis Episcopi.

SEMIDUPLEX.

De Communi S. Pontificis, xxij. Oratio, Omnipotens, xxvij.

Lectio ij.

Ex Sidonio Apollinari, & aliis.

Agricius, vir magnæ sanctitatis, sub sancto Ambrósio Archiepiscopo in Ecclesiâ Senonensi inter Clericos ascriptus, militavit. Tantum vero sub sancti Præfulis sui disciplina profecit, ut mores ejus & virtutes in se velut transfusas imbibisse planè videretur. Unde post ejus decessum totius populi voce postulatus, ab Episcopis verò provincialibus, & universo Senonensis Ecclesiæ Clero electus, sanctissimi viri dignissimus successor est consecratus.

Lectio iij.

Cum autem Ecclesiâ Bituricensis Pontifice viduata, in successoris elec-

tionè divisa esset, sanctus Sidonius Apollinarius, Claromontanus Arvernorum Episcopus, suffraganeorum relictus unus (quod alii belli sorte in principis alterius devenissent potestatem) sanctum Agricium ex aliena provincia, tanquam dignissimum qui tot malis mederetur, advocandum sibi censuit. Transactis denique multis annis in sollicitudine Ecclesiæ suæ, & in regimine populi sui, boni pastoris præmium accepturus, obdormivit in Domino. Sepultus autem quievit in Ecclesiâ quæ sancti Leonis postea dicta est. Cujus corpus venerabilis Ansegisus Archiepiscopus, in monasterium sancti Petri-vivi transferri, & in eo honorifice collocari curavit.

Vespera de Festo sequenti, cum Commemoratione S. Agricii, Ant. Beatificavit, & Dedit, xxix. Oratio, Omnipotens, xxvij.

D I E XIV.

In Festo

SANCTI BASILII
Magni, Cæsariensis Episcopi, & Ecclesiæ Doctoris.

DUPLEX-MINUS.

De Communi SS. Doctorum, xxxv. Oratio, Omnipotens æternæ, Deus, xl.

Leſſio ij

Ex S. Basilii vita ac ſcriptis, & aliis Autoribus.

Basilius, Cæſaræ in Cappadocia natus, propter doctrinæ & morum excellētiā cognōmento Magnus, cū Cæſaræ & Byſantii litteris opēram dediſſet, venit Athēnas; ubi cum Gregorio Theologo ſanctæ amicitie fœdus iniit. Revérſus in patriam, cū ſanctæ Marcinæ virginis ſororis ſuæ conſilio renūtiāre mundo ſtatuīſſet, in Ægyptum, Palæſtinam, Cœleſyriam, & Meſopotāmiam iter fecit, Solitārios inviſurus. Deinde in erēmum Ponti ſecēſſit: ubi cōdito monaſtērio, & collocātis juxta Anachorētas Cœnobitis, monaſticas rēgulas conſtituit ſanctiſſimas totique Ecclēſiæ probātas. Tum ab Euſēbio Cæſaræ in Cappadocia Epīſcopo Prēbyter, licet invitus, conſecratur. Ob cujus poſtea malévolum in ſe animum, iterum in Ponti ſolitūdinem ſe recepit: unde Cæſarēam revocātus eſt aliquānto poſt, ut Euſēbium in perſecutiōne Valēntis Imperatoris Ariāni laborāntem, in Ecclēſiæ adminiſtratiōe adjuvāret. In ſumma annōnæ caritate, pauperes Cæſaræ in unum coāctos ſuſtentāvit; ſuis etiā mānibus cibos miniſtrans, quos verbi divini pā-

bulo condiēbat. Euſēbio inter manus ejus defūcto, annitēte Gregorio, Gregorii Nazianzēni patre, ſubrogātus eſt, & quartā dēcimā die Jūni ordinātus.

Leſſio iij.

Valēnte iterum in Cathólicos ſaviente, Modēſtum ejus præſectum extrema ſibi minitāntem, tantā libertate reprēſſit, ut perterritus ille dixerit: Nemo me ad hunc uſque diem ita allocūtus eſt. Cui Baſilius: Neque enim forſan in Epīſcopum incidīſti. Admirātus tantam animi fortitudinem Modēſtus, Valēntem adit; Imperator, inquit, ab hujus Ecclēſiæ Antiſtite victi ſumus: & ſpe & metu fortior eſt. Hunc verò Modēſtum gravi morbo laborāntem, & ut ſibi ignōſceret deprecāntem, ſanitatē reſtituit, oblitus accēptæ injuriæ, ſed parcēntis Chriſti memor. Permōrus autem Ecclēſiæ Orientālis ab Ariānis vexatæ, & Antiochēno diſidio ſciſſæ calamitatibus, egit apud ſanctum Athanāſium, & alios Orientis Epīſcopos, ut auxiliū ipſi ab Occidentālibus Epīſcopis poſtularēnt. Cœnobia virginibus Deo ſacris erexit; & paupēribus excipiēdis alendisque ampliffimam extra civitatē domum conſtruxit. Nihil propter labores continuos de vitæ aſperitate remiſit.

Stratus erat humi lectulus: assidue vigilæ, panis cum sale pro cibo, & aqua pro potu. Ex qua vivendi ratione graves morbos contraxit; quibus confectus obiit primâ die Januarii has inter voces: In manus tuas commendo spiritum meum. Illi paulo post obitum, consecratum festum diem refert ejus frater sanctus Gregorius Nyssenus.

DIE XVI.

In Festo

SS. CIRYCI ET JULITTÆ
matris ejus, Martyrum.

SEMIDUPLEX.

*De Communi plurium
Martyrum, xiv.**Oratio, Martyrum tuorum, xvij.**Lectio iij.**Ex Actis apud Ruinart. &
aliis.*

Ciryçus & Julitta mater ejus, ex Lycaoniæ civitate Iconio, genere nobili nati, Tarfi in Cilicia sub Diocletiano Imperatore martyrium consummaverunt. Ciryçus triennis infansulus, cum Julittæ matris cruciatus, quæ coram Alexandro Præsidi, Christum liberrimè professæ, crudis nervis immåniter lacerabatur, implacabili ejulatu desleret, pedibusque & manibus Præsidi, qui eum genibus suis imposuerat, pro viribus obnitens, Christiānum se esse proclamaret,

ab eo ex alto tribunali in subiectos gradus lapideos projectus, & contritus interiret. * Julitta verò in ligno suspensa, ferreis pectinibus dilaniata, pice bullienti perfusa, martyrii sui cursum capitis obtruncatione complevit, anno circiter trecentesimo quinto. Celeberrima est sanctorum Martyrum per totam Galliam memoria; ex quo sanctus Amator Auxiliodorensis, ex Orientali peregrinatione redux, eorum corpora in Galliam fertur transulisse.

[*In Metrop. DUPLEX-MINUS.*] *Omnia de Communi plurium Martyrum, xiv. exceptis quæ sequuntur.*

Lectio j. de Scriptura occurrente, tribus in unam coactis.

Lectio ij.

Ciryçus & Julitta, usque ad asteriscum. *

Lectio iij.

Julitta verò.

DIE XVIII.

In Festo

SANCTI YVONIS,
Presbyteri.

SEMIDUPLEX.

*De Communi SS. Presbyterorum, xlij.**Lectio ij.*

Ex probationibus ad ejus Canoniz. factis 27. annis ab ejus morte.

Yvo in Diocesi Trecorensi natus, judicis Ecclesiastici munus multis

annis integrè & laudabiliter implèvit. Deinde curam animarum habuit in prima Parochia per annos octo, in secunda per decem. Ubique visus est pauperum, viduarum, orphanorum, omniumque qui fuerint ope destituti, modò pater amantissimus, modò acerrimus defensor. Quin & omnes facultates suas pauperum esse existimans, pastoralem domum egenorum fecerat committere hospitium.

LECTIO iij.

Interim ipse sibi durus, vino abstinens, cibi parcissimus, austero indutus cilicio, orationi assiduus, conciones quas bis, terque in die habebat, multis præparabat censis in conspectu Domini precibus & lacrymis. Unde auditus est tantà virtute evangelizans Yvo, ut per illum ipse Dei Spiritus loqui videretur. Tandem multis in sua & Parochianorum salute curanda laboribus persumtus, post se & omnia sua ad commissum sibi ministerium impensa, moritur, anno millesimo trecentesimo tertio; dignus, qui Parochis in dies multos sanctitatis & pastoralis curæ memorètur exemplum mirabile.

ORATIO. Orémus.

Deus, qui unánimes nos in domo tua præcipis habitare; à nobis, interce-

cedente beato Yvone, dissolutionum causas placatus depelle; ut spiritum pacis adjuti, possimus esse, te largiente, concores; Per Dñ. aminum.

Vespera à Capitulo de Festo sequenti.

DIE XIX.

In Festo

SANCTORUM GERVASII ET PROTASII,

Martyrum.

*SEMIDUPLEX.**De Communi plurium**Mart. xiv. Orat. Deus, cujus gratià, xvij.*

Fit Commemoratio S. Deodati, Nivernensis Episcopi, Ant. Respexit, v. Quæsiuit, xxij. Oratio, Quæsumus, xxvij.

Deinde S. Romualdi Abatis, Ant. Egrèdere, v. Sedebit, Oratio, Deus, cujus munere, xlix.

Ex Epistola sancti Ambrósii Episcopi ad Dñinam sororem.

*LECTIO ij.**Epist. 22. §. 7. 10.*

Princes populi quos alios nisi sanctos Martyres æstimare debemus, quorum jam in numerum diu antè ignorati Protasius Gervasiusque præferuntur, qui sterilem Martyribus Ecclesiam Mediolanensem, jam plurimorum matrem filiorum lætari passionis propriæ fecerint & tunc & exemplis? Grátias

tibi, Domine Jesu, quod hoc tempore tales nobis sanctorum Martyrum spiritus excisisti, quo Ecclesia tua praesidia majora desiderat. Cognoscant omnes quales ego propugnatores requiram, qui propugnare possint, impugnare non soleant. Hos ego acquisivi tibi, plebs sancta, qui proficiat omnibus, nemini noceant. Tales ego ambio defensores, tales milites habeo; hoc est, non seculi milites, sed milites Christi.

Lectio iij. §. 11. 12. 13.

SANCTORUM MARTYRUM cognitionem quam illi amiserunt, nos adepti sumus. Erantur nobiles reliquiae ex sepulcro ignobili, ostenduntur caelo trophaea. Sanguine tumulus mader, apparent cruoris triumphalis notae, inviolatae reliquiae loco suo & ordine repertae, avulsam humeris caput. Nunc senes repetunt audisse aliquando horum Martyrum nomina, titulumque legisse. Perdiderat civitas suos Martyres, quae rapuit alienos. Et si hoc Dei munus est; tamen gratiam quam temporibus sacerdotii mei Dominus Jesus tribuit, negare non possum: & quia ipse Martyr esse non mereor, hos vobis Martyres acquisivi. Succedant victimae triumphales in locum, ubi Christus hostia est. Sed ille super altare, qui pro

omnibus passus est: isti sub altari, qui illius redempti sunt passione. [Horum sanctorum Martyrum Senonensis Ecclesiae non solum memoriam colit, sed etiam pretiosa veneratur ossa; quorum maxima pars in capla argentea retro majus altare collocata requiescit.]

Fit Commemoratio S. Deodati Episcopi, Ant. In bonitate, V. Staturit, Orat. Quaesumus, xxvij.

Deinde S. Romualdi Abbatis, Ant. Fugit ipse, V. Habitabit, Orat. Deus, cujus munere, xlix.

DIE XXI.

In Festo

SANCTI EUSEBII,
Samosatensis Episcopi &
Martyris.

SEMIDUPLEX.

De Communi unius Martyris, viij. Oratio, Deus, cujus gratia, xij.

Lectio ij.

Ex Athan. Greg. Nazianz. & ejus vita apud Bolland.

EUSEBIUS ferventissimus Orthodoxae fidei amulor, & secundum Gregorium Nazianzenum columna & firmamentum Ecclesiae, Dei donum, patriae adminiculum, fidei regula, veritatis legatus, persecutionibus major, Samosatis in Euphrateni Syriae, ejusdem civitatis Episcopus, Constantio im-

perante, difficillimis Ecclesiæ temporibus summam prudentiæ & zeli famam adeptus est. Commissum illi fuerat decretum quo Melétius fuit in Antiochénium Episcopum electus; quod decretum cum repéteret Constantius qui Catholicam in Melétio fidem odebat, & ni redderet, dexteram manum amputandam minitarétur; negans Eusebius, ambas porréxit, quod mirari & laudare non potuit nec ipse Constantius.

Lectio iij.

Perfecit cum Gregório Nazianzénio ut Ecclesiæ Cæsariénsi Episcopus donarétur Basilius, qui nulum habuit quocum certius de rebus Ecclesiasticis ageret, cujus auctoritati acquiesceret libentius. Furébat tunc, in Præfules præcipuè, Valens Imperator, ut amoris pastöribus greges dispergerentur. In vicarias fugatorum vices undique quodammodo succedebat Eusebius, qui militari habitu & galéro tectus, provincias peragrabat; ministros imò & Episcopos ordinabat ubi erat opus. Exul abire iussus, populo sui amantissimo se clam subdixit, ut sine tumultu in Thráciam proficiscerétur. Post mortem Valéntis, Gratiáni iussu revocatur: sed cum aliquantò post Doli-chénus oppidum ingrederé-

tur, Catholicum Episcopum à se ordinatum instituturus, mulier Ariána, coniecta de tecto tegulâ, caput ei contrivit. Sicque jam multoties Confessor, Martyr tandem effectus est. Moriens enixè petiit ne ulla suæ cædis poena reposceretur.

Vespera à Capitulo de Festo sequenti, cum Commemoratione S. Eusebii, Ant. Justum, V. Custodivit, xiv. Orat. Deus, cujus grâcia, xij.

DIE XXII.

In Festo

SANCTI PAULINI;

Nolani Episcopi.

SEMIDUFLEX.

De Communi unius S. Pontificis, xxij. Oratio, Deus, qui omnia, infra.

Lectio ij.

Ex S. Paulini operibus ac vita; Hier. Augustino & Uranio.

Paulinus, consulari & patricio genere natus haud procul à Burdigala, rhetoricis & poeticis artibus ab Ausonio institutus est. Património peràmple potitus, ac in ipso juventutis flore Consulatum consecutus, Therasiam uxorem duxit. Circa annum vitæ suæ trigésimum octavum à Delphino, Burdigalénsi Episcopo, baptizatus, cro-

gatis in pauperes facultatibus, in Hispaniam secessit; Therasia à viri proposito non dissentiente. Barcmoné, facto iam cum multitudinis impetu, Presbyterum se ordinari passus est; eà lege ut Ecclesiæ Barcmonénsi non alligaretur. Inse in Italiam profectus est, ut Nolæ ad cœnulum sancti Felicis reliquum vitæ Deo serviret. Romæ multorum de Clero invidia laboravit. Nolæ denique monachi vitam agens, ejusdem civitatis episcopatum suscipere coactus est.

Lectio iij.

VASTANTIBUS postea Notam Gothis, Paulinus ex opulentissimo divite, ut sanctus Augustinus scribit, voluntate pauperrimus, & copiosissime sanctus, cum ab eis teneretur, sic in corde suo precabatur: Domine, non exerceat propter aurum & argentum; ubi enim sint omnia mea tu scis. Tandem cum laterum dolore correptus esset, cubiculum in quo jacebat terre motu contrémuit; ac paulo post animam Deo reddidit, anno salutis quadringentesimo trigésimo primo. Multa pie & eleganter scripsit. Sux virtutis præcones habuit Martinum, Ambrosium, Augustinum, & quotquot fuerunt Sux ætatis summi viri.

ORATIO. Oremus.

DEus, qui omnia pro te relinquentibus, & in hoc sæculo centuplum & in futuro vitam æternam promissisti; concede propitius, ut sancti Pontificis Paulini vestigiis inhaerentes, peritura contemnere, & ad sola mansura semper aspirare valeamus; Per Dóniñ um.

DIE XXIII.

In Vigilia Nativitatis

S. JOANNIS - BAPTISTÆ.

Officium de Feria occurrente, exceptis qua sequuntur.

AD OFFICIUM NOCT.

Lectio prima & secunda de Scriptura occurrente; suntque ex tribus dua.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio iij. c. 1. §. ad 25.

Fuit in diebus Herodis regis Judææ sacerdos quidam nomine Zacharias, de vice Abia; & uxor illius de filiabus Aaron, & nomen ejus Elisabeth. Erant autem justiambo ante Deum. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrosii Episcopi.

Expos. Evang. sec. Luc. lib. 1. §. 15. 16.

DOcet nos Scriptura divina non solum mores in iis qui prædicabiles sunt, sed etiam parentes oportere laudari; ut veluti trans-

missa immaculatæ puritatis hereditas in iis quos volumus laudare, præcellat. Quæ enim alia intentio hoc loco sancti Evangelistæ, nisi ut sanctus Joannes-Baptista nobilitetur parentibus, miraculis, moribus, munere, passione? Sic etiam sancti Samuël mater Anna laudatur: sic Isaac à parentibus nobilitatem pietatis accepit, quam posteris reliquit. Sacerdos itaque Zacharias, nec solum sacerdos, sed etiam de vice Abia, id est, nobilis inter superiores familias. [Et uxor (inquit) ejus de filiabus Aaron.] Non solum igitur à parentibus, sed etià à majoribus sancti Joannis nobilitas propagatur; non seculari potestate sublimis, sed religionis successione

venerabilis. Tales enim majores habere debuit prænuntius Christi; ut non repente conceptam, sed à majoribus acceptam, & ipso infusam jure naturæ prædicare fidem Domini videretur adventus.

AD LAUDES, dicuntur
Preces flexis genibus, ut in Psalterio.

ORATIO. Oremus.

Præsta, quæsumus, omnipotens Deus, ut familia tua per viam salutis incédât; & beati Joannis-Baptistæ Præcursoris hortamenta sectando, ad eum quem prædixit, secúra perveniat Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum.

AD HORAS, dicuntur
Preces flexis genibus, ut in Psalterio.

DIE XXIV.
IN NATIVITATE
S. JOANNIS-BAPTISTÆ.
SEMIANNUALE.

IN I. VESPÉRIS.

Psalmi de Feria, & sic in toto Officio.

Ant. **C**um sacerdotio fungeretur Zacharias, apparuit illi Angelus Domini, stans à dextris altaris incensæ. *Luc. 1. 8. 11.*

Ant. 3. E. Ait: Ne timeas, Zacharia; exaudita est deprecatio tua: & uxor tua Elisabeth pariet tibi filium. *Luc. 1. 13.*

Ant. 1. D. Vocabis nomen ejus Joannem: & erit gaudium tibi, & exultatio, & multi in nativitate ejus

gaudébunt. *Luc. 1. 13. 14.*

Ant. 5. a. Vinum & siceram non bibet; & Spiritu sancto replébitur adhuc ex útero matris suæ. *Luc. 1. 15.*

Ant. 7. a. Multos filiorum Israël convertet ad Dñm. Deum ipsorum; & præcedet parare Dñmo plebem perfectam. *Luc. 1. 16. 17.*

CAPITULUM. *Malach. 3. 1.*

Ecce ego mitto Angelum meum, & præparabit viam ante faciem meam; & statim veniet ad templum sanctum suum Dominator, quem vos quæritis, & Angelus testamenti, quem vos vultis.

R. Erit magnus coram Dñmo, & * Ipse † Præcedet ante illum in spiritu & virtute Eliæ; ut convertat corda patrum in filios, & incredulos ad prudentiam iustorum. *Luc. 1. 15. 17. V.* Ecce ego mittam vobis Eliam Prophetam, antequam veniat dies Dñni; & convertet cor patrum ad filios. *Malach. 4. 5. 6.*
* Ipse præcedet. Glória Patri. † Præcedet.

Hymnus. Ut queant laxis, ut in *II. Vesperis.*

V. Erit puer Nazareus Dei ab infantia sua, *R.* Ex útero matris suæ usque ad diem mortis suæ. *Judic. 13. 7.*

Ad Magnificat, Ant. 2. D.*

Angelus dixit Zachariæ: Ecce eris tacens, pro eo quod non credidisti verbis

meis, quæ implebuntur in tempore suo. *Luc. 1. 20.*

Oratio. Deus, qui præsentem diem, infra in *Laudibus.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dñm mitterentem Angelum suum ante faciem suam, * Venite, adoremus. *Malach. 3. 1.*

Pf. 94. Venite. 2.

Hymnus. *Paul. Diac.*

ANTRA deserti teneris sub annis,
Civium turmas fugiens, petisti,
Ne levi saltem maculare vitam

Famine posses.

PRÆBUIT hirtum tegumen
camélus
Artubus sacris, strophium
bidentes;
Dant larex haustum, sociata
pastum

Mella locustis.

CETERI tantum cecinere
vatum

Corde prælogo jubar affuturum;

Tu Deum mundi scelus auferentem

Indice prodis.

NON fuit vasti spatium per orbis

Sanctior quisquam genitus Joanne;

Qui nefas seculi meruit lavantem

Tingere lymphis.

LAUDIBUS cives celebrant superni,

24. JUNII. In Nativitate S. Joannis-Baptista. 497

Te Deus, simplex, pariterque trine;
Supplices & nos veniam precamur;

Parce redemptis.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Zacharias & uxor illius Elisabeth erant iusti ante Deum, incedentes in omnibus mandatis Domini. *Luc. 1. 6.*

Ant. 2. D. Non erat illis filius, eo quod esset Elisabeth sterilis, & ambo processissent in diebus suis. *Luc. 1. 7.*

Ant. 3. g. Ecce ipsa concepit filium in senectute sua; quia non erit impossibile apud Deum omne verbum. *Luc. 1. 36. 37.*

ψ. Multiplicabuntur in senecta uberis: R. Et bene patienteserunt. *Psf. 91. 15.*

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post 1. Lect. R. Concepit Elisabeth uxor Zachariae, & occultabat se mensibus quinque, dicens: quia * Dominus respexit auferre opprobrium meum inter homines. *Luc. 1. 24. 25.* ψ. Exaltabitur senectus mea in misericordia uberis. *Psf. 91. 11.* * Dominus.

Post 2. Lect. R. Intravit Maria in domum Zachariae, & salutavit Elisabeth; & ut audivit salutationem Mariae Elisabeth, * Exultavit infans in utero ejus. *Luc. 1. 40. 41.* ψ. Factum est ver-

bum Domini: Antequam exires de vulva, sanctificavi te, & Prophetam dedi te, *Jer. 1. 5.* * Exultavit.

Post 3. Lect. R. Repleta est Spiritu-sancto Elisabeth, & exclamavit voce magna: Unde hoc mihi ut veniat mater Domini mei ad me? * Ecce † Exultavit in gaudio infans in utero meo. *Luc. 1. 41. 42. 43. 44.* ψ. Experimento didici, quia benedixit mihi Deus propter te. *Gen. 30. 27.* * Ecce Gloria. † Exultavit.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Elisabeth impletum est tempus pariendi, & peperit filium. *Luc. 1. 57.*

Ant. 8. G. Audierunt vicini & cognati ejus, quia magnificavit Dominus misericordiam suam cum illa, & congratulabantur ei. *Luc. 1. 58.*

Ant. 5. a. Venérunt circumcidere puerum: & mater ejus dixit: Vocabitur Joannes. *Luc. 1. 59. 60.*

ψ. Hæc dicit Dominus: Vocavi te nomine tuo; R. Meus es tu. *Isai. 43. 1.* De Sermone sancti Bernardi Abbatis.

In Nativ. S. Joann. Bapt.

§. 3.

Lectio iv.

A Udite, fratres, quid Dominus de Joanne loquatur, cujus sollemnis hodie nativitas celebratur. [Ille (inquit) erat lucerna

ardens , & lucens.] Magnū testimoniū , fratres mei : magnus enim est cui perhibetur , sed major est ipse qui perhibet. [Ille (inquit) erat lucerna ardens , & lucens.] Est enim tantū lucere vanum , tantū ardere parum : ardere & lucere perfectum.

¶. Imuebant patri ejus , quem vellet vocari eum , & postulans pugillarem scripsit , dicens : * Joānes est nomen ejus. *Luc.* 1. 62. 63. ¶. Vocabitur nomen quod os Dōmini nominabit. *Isai.* 62. 2. * Joānes.

Lectio v.

§. 4.

Joānes in spīritu tantūquam Angelus eruditur. Nimirū tantō propinquior Deo , quantō vox Verbo vicina , cui nullā voce aliā mediā quod foris sonet oporteat intimari. Neque enim Joānnem prædicatio , sed inspiratio docuit , quem replevit Spīritus in utero matris suæ. Verē ardens , & vehemēter accensus , quem sic præoccupavit flamma ecclēstis , ut jam Christi sentiret adventum , qui necdum sentire poterat vel seipsum. Nimirū novus ille ignis , qui recens elapsus ē cœlo , per os Gabriēlis in aurem intrāverat Virgīnis , rursū per os Virgīnis & matris aurem introiit ad parvulum : ut ab ea hora vas electiōnis suæ Spīritus sanctus impleret , &

lucernam Christo Dōmino pararet.

¶. Apertum est illico os Zachariæ , & repletus est Spīritu sancto : & prophetauit , dicens : Benedictus Dōminus Deus Israhēl ; quia visitavit , * Et fecit redemptionem plebis suæ. *Luc.* 1. 64. 67. 68. ¶. Recordatus est misericordiæ suæ , & veritatis suæ domui Israhēl. *Pf.* 97. 3. * Et fecit.

Lectio vj.

Fuit ergo jam tunc ardens lucerna , sed interim adhuc sub mōdio , donec super candelabrum poneretur , & luceret omnibus qui erant in domo Dōmini. Illo enim in tēpore solum adhuc potuit illuminare mōdium suum ; soli interim lucere matri , magnum ei pietatis sacramentum revelans ipso motu novæ exultatiōnis. [Unde mihi hoc (inquit) ut veniat mater Dōmini mei ad me ?] Quis enim tibi indicavit matrem Dōmini , mulier sancta ? Unde me nosti ? [Ut facta est (inquit) vox salutatiōnis tuæ in auribus meis , exultavit in gaudio infans in utero meo.]

¶. Puer crescebat , & confortabatur spīritu ; * Et † Erat in desertis usque in diem ostēsiōnis suæ ad Israhēl. *Luc.* 1. 80. ¶. Bonum est viro , cum portaverit jugum ab adolescentia suā : sedabit solitarius , & tacēbit.

bit. *Thren.* 3. 27. 28. * Et erat. Glória. † Erat.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Factum est verbum Domini super Joannem in deserto, & venit in omnem regionem Jordánis, prædicans baptismum pœnitentiæ. *Luc.* 3. 2. 3.

Ant. 7. a. Ipse Joannes habebat vestimentum de pilis camelorum, & zonam pelliceam circa lumbos suos: circa autem ejus erat locustæ, & mel silvestre. *Matt.* 3. 4.

Ant. 5. a. Vox clamantis in deserto: Parate viam Domini: exalta in fortitudine vocem tuam, qui evangelizas Jerúsalem. *Isai.* 40. 3. 9.

¶ Dic civitatibus Juda: Ecce Deus vester: R. Ecce Dominus Deus in fortitudine venit. *Isai.* 40. 9. 10.
Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vij. c. 1. 57. ad 63.

Elisabeth implerum est tempus pariendi, & peperit filium. Et audierunt vicini & cognati ejus, quia magnificavit Dñs misericordiã suam cum illa; & congratulabantur ei. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Serm. 293. in Nativ. S.

Joan. Bapt. 7. §. 1. *Alias*

Serm. 5. ex *Vignerianis*.

Sancti Joannis, cujus nativitatē, cum Evangelium legeretur, mirantes audivimus, solemnitatē hodie celebramus. Quanta

Paræstiva.

est glória judicis, si tanta est præconis? Qualis est venturus via, si talis est qui præparat viam? Nativitatem Joannis quodam modo consecratam observat Ecclesia: nec invenitur ullus in Patribus, cujus nativitatē sollemniter celebramus: celebramus Joannis, celebramus & Christi: hoc vacare non potest, & si fortè à nobis pro tantæ rei dignitate minus explicatur, fructuosius tamen & altius cogitur. Nascitur Joannes de ancilla sterili, nascitur Christus de juvencula virgine. Joannem parit sterilitas, Christum integritas.

R. Fuit Joannes in deserto baptizans, & prædicans: * Et egrediebatur ad eum omnis Judææ regio, & baptizabantur ab illo in Jordánis flumine, confitentes peccata sua. *Marc.* 1. 45. ¶ Ipse est directus divinitus in pœnitentiam gentis. *Eccli.* 49. 3. * Et egrediebatur.

Lectio viij.

§. 2.

Videtur ergo Joannes interjectus quidam limes Testamentorum duorum, veteris & novi. Nam eum esse, ut dixi, quodam modo limitem Dominus ipse testatur, dicens: [Lex & Prophætæ usque ad Joannem Baptistam.] Sustinet ergo personam vetustatis, & præconium novitatis, propter personam vetustatis, de senibus nascitur: pro-

S

ter personam novitatis, in visceribus matris Propheta declaratur.

R. Testimonium perhibet de Verbo, dicens: Qui post me venturus est, ante me factus est, quia prior me erat; * Et de plenitudine ejus nos omnes accepimus. *Joan.* 1. 15. 16. *ψ.* Prior omnium creata est sapientia, & intellectus prudentiae ab ævo. *Eccli.* 1. 4. * Et de plenitudine.

LECTIO IX.

Nondum enim natus ad sanctae Mariae adventum, exultavit in utero matris. Jam ibi designatus erat, designatus antequam natus: cujus praecursor esset ostenditur, antequam ab eo videretur. Divina sunt haec, & mensuram humanae fragilitatis excedunt. Postremo nascitur, accipit nomen, lingua solvitur patris.

R. Qui misit me, ille mihi dixit: * Super quem videris Spiritum descendentem, & manentem super eum, † Hic est, qui baptizat in Spiritu-sancto. *Joan.* 1. 33. *ψ.* Egrediatur virga de radice Jesse, & requiescet super eum Spiritus Domini. *Isai.* 11. 1. 2. * Super. Gloria. † Hic est.

Te Deum.

ψ. SACERD. Dabit Deus voci suae vocem virtutis. R. Date gloriam Deo; super Israël magnificentia ejus. *Pf.* 67. 34. 35.

AD LAUDES.

Ant. **E**xistimante populo, ne forte Joannes esset Christus, respondit: Veniet fortior me, cujus non sum dignus solvere corrigiam calceamentorum. *Luc.* 3. 15. 16.

Ant. 6. F. Confessus est: Non sum ego Christus; Ego vox clamantis in deserto; Dirigite viam Domini. *Joan.* 1. 20. 23.

Ant. 1. a. Praedicabat, dicens: Ego baptizavi vos aqua, Ille vero baptizabit vos Spiritu-sancto. *Marc.* 1. 8.

Ant. 1. a. Vidit Jesum.

CANTICUM.

Isai. 40. 3.

Pracursorem Messia & ejus Apostolatam praedicat Spiritus spectator futuri.

Vox clamantis in deserto: * Parate viam Domini;

Rectas facite in solitudine * semitas Dei nostri.

Omnis vallis exaltabitur, * & omnis mons & collis humiliabitur;

Et erunt prava in directas, * & aspera in vias planas;

Et revelabitur gloria Domini: * & videbit omnis caro pariter quod os Domini locutum est.

Super montem excelsum ascende tu, * qui evangelizas Sion.

Exalta in fortitudine vo-

24. JUNII. In Nativitate S. Joannis-Baptistæ. 411

cem tuam, qui evangelizas
Jerusalem : * exalta , noli
timere.

Dic civitatibus Juda , *
Ecce Deus vester.

*Et dicitur per Octavam ,
cùm sit de Octava.*

Ant. Vidit Jesum , & ait :
Ecce Agnus Dei , ecce qui
tollit peccatum mundi : Hic
est , de quo dixi : Post
me venit vir , qui ante me
factus est. *Joan. 1. 29. 30.*

Ant. 4. f. Omnes Pro-
phætæ & lex usque ad Joán-
nem prophetavérunt : Ipse
est Elias qui venturus est.
Matt. 11. 13. 14.

CAPITULUM. *Act. 19. 4.*

JOánnes baptizávit bap-
tismo pœnitentiæ popu-
lum , dicens : In eum , qui
venturus esset post ipsum ,
ut créderent , hoc est , in
Jesum.

HYMNUS. *Paul. Diac.*

O Nimis felix , meritique
celsi ,
Nesciens labem nivei pu-
doris ,

Præpotens Martyr , nemo-
rumque cultor ,

Máxime vaturn.

FULGEANT partis álíi coró-
nis ;

Márryres inter simul & Pro-
phætæ :

Emines , major velút inter
ignes

Stella minóres.

Nunc tuis nostri méritis ,
precámur ,

Pectoris duros lápidés re-
pelle ,

Asperum planans iter , &
reflexos

Dírige calles :

Ut pius mundi sator & re-
demptor ,

Méntibus culpæ sine labe
puris .

Rité dignetur véniens sa-
crátos

Pónere gressus.

LAUDIBUS cives celebrant
supérni ,

Te Deus , simplex , paritér-
que trine ;

Súpplices & nos véniam
precámur ;

Parce redemptis.

Amen.

ψ. Docébo iníquos vias
tuas ; & Et impii ad te
converténtur. *Pf. 50. 15.*

Ad Benedictus, Ant. 1. D. *
A diébus Joánnis-Baptistæ
regnum cœlórum vim páti-
tur , & violénti rapiunt il-
lud. *Matt. 11. 12.*

ORATIO. Orémus.

DEus , qui præsentem
diem honoráblem no-
bis in beáti Joánnis-Baptistæ
Nativitate fecisti ; da popu-
lis tuis spirituálíum grátiam
gaudiórum , & ómnium fi-
delíum mentes dirige in
viam salutis æternæ ; Per
Dóminum.

Fit Commemoratio SS.
Agoardi, Agliberti, & So-
ciorum, Martyrum, Ant.
Beáti , ψ. *Mulkæ, xviii.*

ORATIO. Orémus.

PRæsta , quæsumus , Dó-
mine , ut sicut populus
Christíanus Márryrum táb-

rum Agoardi, Agliberti, & Sociorum temporali solemnitate congaudet, ita perfruatur aeternâ; & quod votis celebrat, comprehendat effectu; Per Dominum.

AD PRIMAM.

Ant. Existimante populo.

AD TERTIAM.

Ant. Confessus est.

CAPITULUM. *Isai. 49. 1. 2.*

Attendite populi de longè: Dominus ab utero vocavit me, de ventre matris meae recordatus est nominis mei, & posuit os meum quasi gladium acutum: in umbra manus suae protexit me.

R. br. In veritate * Misit me Dominus ad vos; * Alleluia, alleluia. *R.* In veritate. *Ps.* Ut loquerer in auribus vestris; * Alleluia. Glória. *R.* In veritate. *Jer. 26. 15.*

Ps. Dominus misit me ut prophetarem ad domum istam, *R.* Et ad civitatem hanc. *Jer. 26. 12.*

AD SEXTAM.

Ant. Prædicabat dicens.

CAPITULUM. *Act. 13. 23.*

Deus ex semine David secundum promissionem eduxit Israël salvatorem Jesum, prædicante Joanne ante faciem adventus ejus baptismum poenitentiae omni populo Israël.

R. br. Justitiam tuam, Deus, * Non abscondi in corde meo; * Alleluia, alleluia. *R.* Justitiam tuam. *Ps.* Veritatem tuam, & salutarem tuum dixi. * Alleluia. Glória. *R.* Justitiam tuam. *Ps.* Non abscondi misericordiam tuam, Domine; *R.* Et veritatem tuam a concilio multo. *Pf. 39. 11.*

AD NONAM.

Ant. Omnes.

CAPITULUM. *Isai. 51. 16.*

Posui verba mea in ore tuo, & in umbra manus meae protexi te, ut plantares caelos, & fundes terram, & dicas ad Sion: Populus meus es tu.

R. br. In fide sua * Probatus est Propheta; * Alleluia, alleluia. *R.* In fide sua. *Ps.* Et cognitus est in verbis suis fidelis. * Alleluia. Glória. *R.* In fide sua. *Eccli. 46. 17. 18.*

Ps. Gubernavit ad Dominum cor gentis, *R.* Et in diebus peccatorum corroboravit pietatem. *Eccli. 49. 4.*

AD VESPERAS.

Ant. **F**uit homo missus a Deo, cui nomen erat Joannes. *Joan. 1. 6.*

Ant. 5. F. Hic venit in testimonium, ut testimonium perhiberet de lumine. *Joan. 1. 7.*

Ant. 3. a. Non erat ille

24. JUNII. In Nativitate S. Joannis-Baptistæ. 413

lux, sed ut testimoniū perhiberet de lumine. *Joan.* 1. 8.

Ant. 8. G. Testimoniū perhibuit veritati: ille erat lucerna ardens, & lucens. *Joan.* 5. 33. 35.

Ant. 6. F. A ventre matris consecratus est Propheta, evētere, & erūere, & pēdere, & iterum ædificāre, & renovāre. *Eccli.* 49. 9.

CAPITULUM. *Act.* 13. 25.

Cum impleret Joānes cursum suum, dicebat: Quem me arbitrāmini esse, non sum ego; sed ecce venit post me, cujus non sum dignus calcamentā pedum solvere.

℣. Quid existis in desertum vidēre? Propheta? etiā dico vobis, & plusquam Propheta: * Hic est de quo scriptum est: Ecce ego mitto Angelum meum ante faciē tuā, qui pręparabit viā tuā ante te. *Matt.* 11. 7. 9. 10. ℣. Locutus est Dōminus: Mittam pręcursores tuos Angelum. *Exod.* 33. 1. 2. * Hic est. Glōria. * Hic est.

H Y M N U S.

UT queant laxis resonāre fibris

Mira gestōrum famuli tuorum;

Solve polluti labii reatum,
Sancte Joānes.

NUNTIVS cello veniens
olympo,

Te patri magnum fore nasciturum,

Nomen & vitę sēriem gerendę,

Ordine promit.

ILLE promissi dūbium superāni,

Pēdidit promptę módulos loquēlę;

Sed reformasti gēnitus perēptę

Organa vocis.

VENTRIS obstrūso rēcubans cubili

Sēnseras Regem thalamo manēntem:

Hinc parens nati mēritis uterque

Abdita pandit.

LAUDIBUS cives celebrant supérni,

Te Deus, simplex, paritēque trine;

Sūpplices & nos vēniā precāmur;

Parce redēptis.

Amen.

℣. Dōminus erat cum eo, &. Et non cecidit ex omnibus verbis ejus in terram.

1. *Reg.* 3. 19.

Ad Magnificat, Ant. 7. d.

Amen dico vobis: Non surrexit inter natos mulierum major Joāne-Baptistā.

Matt. 11. 11.

D I E B U S

INTRA OCTAVAM

Nativitatis S. Joannis-Baptistę.

¶ Fit Officium de omni Fesfo Semiduplici & suprà,

S 3

sum Commemoratione Octava in Laudibus & Vesperis; de Feste verò Simplici & de Vigilia fit tantum Commemoratio, & Officium de Octava: & sic omnibus diebus intra Octavas Semiannualium.]

Omnia ut in die, exceptis qua sequuntur.

AD OFFICIUM NOCT.

Psalmi novem de Feria.

Tres Ant. V. & R. de Nocturno diei secundum Feriam.

Lectio j. & ij. de Scriptura occurrente; ex tribus dua.

Lectio iij. infra in qualibet die.

Dicitur Te Deum.

V. Sacerd. Dabit Deus, ut in die.

AD LAUDES, *Psalmi de Feria, & sic in toto Officio; Ant. sola, Existimante populo, prima de Laudibus diei.*

In R. brevibus non adduntur Alleluia, allel. sed resumptio fit ab * asterisco primo.

AD VESPERAS.

Ant. sola, Fuit homo, prima de II. Vesperis diei.

Non dicitur Responsorium.

DOMINICA intra Octavam, aut in ipsa Octava, occurrente; totum Officium de Dominica ut in Psalterio, incipiendo à I. Vesperis qua erunt integra de Sabbato ante Dominicam occurrentem, cum Commemoratione Octava S. Joannis in utrisque Vesperis & Laudibus.

DIE XXV.

De Octava

S. JOANNIS-BAPTISTÆ.

De Sermone sancti Augustini Episcopi.

Serm. 292, de Natali S.

Joan. Bapt. 6. c. 1. Alias

Serm. 23. de Sanctis.

Lectio iij.

Nativitatis Joannis dies hodiernus traditur, hodie celebratur. Hoc majorum traditione suscepimus, hoc ad posterum imitanda devotione transmittimus.... Quam re posita, occurrit questio non praterfunda, quare Natalem, quo est ortus ex utero Joannes, potius celebremus, quam cujuslibet Apostoli, vel Martyris, vel Prophetæ, vel Patriarchæ? Si interrogemur, quid respondendum? Quantum mihi videtur, quantum mearum virium mediocritati occurrat, hæc causa est: Discipuli Domini nati, & per ætatis accessum ad annos capaciore perducti, in discipulatu assumpti sunt; illorum postea fides Domino adhæsit, sed nullius illorum nativitas Domino militavit. Recordemur & Prophetas, recolamus Patriarchas: nati sunt homines, ætatis accessu replenti Spi-

ritu-sancto prophetaverunt Christum : nati sunt, ut postea prophetarent. Joannis autem ipsa natiuitas Dominum Christum prophetavit, quem conceptum ex utero salutavit.

IN VESPERIS, *fit Commemoratio SS. Joannis & Pauli, Martyrum, Ant. Communicantes, V. Viriliter, xv. Oratio, Quæsumus, infra.*

D I E XXVI.

De Octava.

De Sermone sancti Máximi Episcopi.

Homil. 3. in die Nativit. S. Joan. Bapt. in fine.

Lectio iij.

ADVERTITE, dilectissimi, quantam Joanni-Baptistæ reverentiâ, quantum devotionis debeamus impendere, qui ut honorabilis sit, à sancto est Spiritu prophetatus, promissus ab Angelo, laudatus à Domino, & perpetuâ sanctæ mortis gloriâ consecratus. Decēbat namque ut mysticam natiuitatem ejus mirabilis vita sequeretur, & sanctam perfectamque vitam mors Deo devota concluderet. Propter quod, fratres, rectissime toto hodie orbe Christi Ecclesia primordia natiuitatis ejus lætissimâ festiuitate concēlebrat, qui æterna mortâlibus adesse gaudia,

stupenti mundo testis fidelissimus revelavit.

Pro Commemoratione SS. Joannis & Pauli, Ant. Beati, V. Multæ, xvij.

ORATIO. Orémus.

QUÆSUMUS, omnipotens Deus, ut nos geminata lætitiâ hodiernæ festiuitatis excipiat, quæ de beatorum Joannis & Pauli glorificatione procedit, quos eadem fides & passio verè fecit esse germanos; Per Dominum.

D I E XXVII.

De Octava.

¶ Hodie, si fit Sabbatum, anticipatur Vigilia Apostolorum; tuncque; Lectio erit de Scriptura occurrente, tribus in unam coactis; ij. de Sermone sequenti; iij. de Homilia Vigilia, cum Commemoratione ejusdem in Laudibus.

De Sermone sancti Fulgentii Episcopi.

Serm. in Natali S. Joan. Bapt. post med.

Lectio iij.

ECCE qualis, & quanti Iudicis die hodierno clarissimus natus est præco, ante conceptum patri pronuntiatus, per quem fuerat matris in alvo ferendus. Quæ est ista grâcia ineffabilis? Quæ sunt istæ incomprehensibiles diuinitæ largitæ? Clausus secretis genitâlibus retinetur, & si-

bi Spiritus - sancti munere decoratur. Necdum vivendi principia inter homines nuspiciatur, & Propheta Altissimi designatur.

Vespera de Festo sequenti, cum Commemoratione Octava.

DIE XXVIII.

In Festo

SANCTI IRENÆI,
Lugdunensis Episcopi, &
Sociorum ejus, Martyrum.

SEMIDUPLEX.

*De Comuni plurium
Martyrum, xiv. Oratio,
Martyrum tuorum, xix.*

Lectio ij.

Ex Euseb. lib. 5. cap. 4. 20.

& 24. Iren. lib. 4. cap.

*18. Tertul. adversus Val-
lent. Hier. de Script. Eccl.*

Irenæus gente Asiaticus, sancti Joannis discipulos Papiam & Polycarpum adhuc puer audivit. In Gallias profectus Lugdunum venit, ibique Vienneſis & Lugdunensis nobilissimæ Galliârum tunc Ecclesiæ litteras ad Eleuthærum Romanum Pontificem perferendas ipsi tradiderunt, cumque non tam ut Presbyterum Ecclesiæ, (quæ gradum jam obtinebat,) quam ut testamenti Christi æmulatorem, commendatû habere rogaverunt. Pothino propè nonagenario passio martyrium in sede Lugdunensi succēssit, & in uni-

versâ Ecclesiâ curas extendens, Hippolytum, Caium, Festolum plurimisque insignes Evangelii præcones suppeditavit. Cum in controvērsia de die Paschæ Victor Romanus Pontifex Ecclesiis Asiaticis anathema pararet, Irenæus cum ceteris quibus præerat fratribus per litteras commōnuī acriter, ut concordiæ studeret, quâ Deus pacis melius colitur quàm dissidiis, & Ecclesiâ potentiùs servatur. Advērsus hæreticos verbo & scriptis decertavit; sed dum errores deridet, errantium docuit misereri. Frequēter & sine intermissione munus obtulit ad altare. Sanctis laboribus perfunctus, incūte tertio sæculo martyrio coronatus est.

Pro Vigilia SS. Apostolorum Petri & Pauli.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio iij. c. 16. 13. ad 19.

In illo tempore: Venit Jesus in partes Cæsariæ Philippi: & interrogabat discipulos suos, dicens: Quem dicunt homines esse Filium hominis? Et reliqua.

*Homilia sancti Leonis
Papæ.*

Serm. 2. in Natali SS. Petri & Pauli, circa med.

Super hanc petram ædificabo Ecclesiā meam, & portæ inferi non prævalēbunt advērsus eam.] Su-

per hanc, inquit, fortitudinem æternam extruam templum, & Ecclesiæ meæ cœlo inferenda sublimitas, in hujus fidei firmitate consurget. Hanc confessionem portæ inferi non tenebunt, mortis vincula non ligabunt. Vox enim ista, vox vitæ est, & sicut confessores suos in cœlestia provehit, ita negatores ad inférna demergit. Propter quod dicitur beato Petro Apóstolo: [Tibi dabo claves regni cœlorum: & quæcúmque ligáveris super terram, erunt ligata & in cœlis: & quæcúmque solveris super terram, erunt soluta & in cœlis.] Transivit qui-

dem in Apóstolos alios vis istius potestatis, sed non frustra uni commendatur quod omnibus intimatur.

Pro Commemoratione Octava S. Joannis, Ans. A diébus, *ψ.* Docébo, *Oratio*, Deus, qui præsentem diem, 411.

... *Deinde pro Commemoratione Vigilia, Antiphona, & ψ. de Psalterio.*

ORATIO. Orémus.

Deus, qui nobis beatorum Apostolorum Petri & Pauli natalitia gloriósa præire concédis; tribue, quæsumus, eorum nos semper & beneficiis præveniri, & orationibus adjuvári; Per Dóminum.

DIE XXIX.

IN FESTO SS. APOSTOLORUM
PETRI ET PAULI.

SEMIANNUALE.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria, & sic in toto Officio.

Ant. **R**espiciens Jesum
1. D. Joannes dicit: Ecce Agnus Dei. Et audierunt eum duo discipuli, & secuti sunt Jesum.
Joan. 1. 36. 37.

Ant. 8. G. Erat Andréas frater Simónis Petri unus ex duobus, qui audierant à

Joanne, & secuti fuerant Dóminum. *Joan. 1. 40.*

Ant. 3. a. Invenit hic primùm fratrem suum Simónem, & dicit ei: Invénimus Messíam. *Joan. 1. 41.*

Ant. 4. E. Andréas adduxit Simónem fratrem suum ad Jesum. *Joan. 1. 42.*

Ant. 1. D. Intuitus eum Jesus, dixit: Tu es Simón

filius Jona; tu vocaberis
Cephas, quod interpretatur
Petrus. *Joan. 1. 42.*

CAPITULUM. 1. *Cor. 1.*

28. 29.

Ignobilia mundi, & contemptibilia elegit Deus, & ea quæ non sunt, ut ea quæ sunt destrueret: ut non gloriatur omnis caro in conspectu ejus.

R. Reducam filios Israël in terram suam quam dedi patribus eorum; * Ecce ego mittam piscatores multos, dicit Dominus, & piscabuntur eos. *Jer. 16. 25. 16.*
V. Venite post me, & faciam vos fieri piscatores hominum. *Matt. 4. 19.* * Ecce ego. Gloria. * Ecce ego.

Hymnus, Ambo divini, ut in II. Vesperis.

V. Tu pascas populum meum Israël, R. Et eris princeps super eum. 1. *Par. 11. 2.*

Ad Magnificat, Ant. 1. D.*
Vidit Jesus Simonem & Andream mittentes retia in mare, & dixit eis: Venite post me. Et protinus relictis retibus, secuti sunt eum. *Marc. 1. 16. 17. 18.*

Oratio, Deus, qui hodiernam diem, infra ad Laudes.

Non fit Commemoratio S. Irenæi, nec Octava S. Joannis.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Caput corporis Ecclesiæ Christum, * Veni-

te, adoramus. *Coloss. 1. 18.*

Psf. 94. Venite, 2.

HYMNUS.

MUNDUS magnánimos nunc recolat Duces, Quos Christus proprio præposuit gregi:

Quid non lætatur juncta sodalium

Afferri gloria Principum?

URBS immensa, modo nescia Cæsarium, Herbas geminos tollit ad æthera;

Sese præcipuis subdita nunc Deo.

Debet Roma parentibus.

SACRAMENTA Dei voce pari Petrus

Et Paulus populis omnibus intonant;

Amborum sedet hic magnifico throno

Juncto fœdere dignitas.

Hi sunt ceu capitis splendida lumina,

Hi sunt mixta simul limpidissima flumina,

Quæ semper superis imbribus aridas

Terras largiùs irrigant.

LAUS sit summa Patri, summaque Filio,

Et par, sancte, tibi laus quoque, Spiritus:

Hoc mundi pelago per geminam facem

Cursus dirige devios. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 7. a. Ascendens Jesus in navim, quæ erat Simonis, dixit: Duc in altum, & laxate retia vestra in capturam. *Luc. 5. 3. 4.*

Ant. 8. G. Respondens Simon, dixit illi: Præceptor, per totam noctem laborantes, nihil cepimus; in verbo autem tuo laxabo rete. *Luc. 5. 5.*

Ant. 1. a. Cum hoc fecissent, conclusérunt piscium multitudinem copiosam. *Luc. 5. 6.*

ψ. Ipsi viderunt opera Domini, R. Et mirabilia ejus in profundo. *Pf. 106. 24.*

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post 1. Lect. R. Rumpébatur rete: & impleverunt ambas navículas. Quod cum videret Petrus, pròcidit ad gènuâ Jesu, dicens: * Exi à me, quia homo peccàtor sum, Dòmine. *Luc. 5. 6. 7. 8. ψ. Quis ego sum, Dòmine Deus, ut præstares mihi talia? 1. Par. 17. 16. * Exi à me.*

Post 2. Lect. R. Petrus dixit ad Jesum: Dòmine, si tu es, jube me ad te venire super aquas. Et * Descendens de navícula, ambulabat super aquam ut veniret ad Jesum. *Matt. 14. 28. 29. ψ. Dedisti, Dòmine, & in mari viam, & inter fluctus semitam fir-*

missimâ. *Sap. 14. 3. * Descendens.*

Post 3. Lect. R. Videns Petrus ventum validum, timuit: & cum cœpisset mergi, clamavit. Et * Jesus apprehendit eum; & ait: Modicæ fidei, quare dubitasti? & cum ascendissent in naviculam, cessavit ventus. *Matt. 14. 30. 31. 32. ψ. Accipit me Deus, & assumpsit me de aquis multis. Pf. 17. 17. * Jesus. Glória. * Jesus.*

IN II. NOCTURNO.

Ant. 3. g. Multi discipulorum Jesu abiérunt retro. Dixit ergo Jesus ad Duodecim: Numquid & vos vultis abire. *Joan. 6. 67. 68.*

Ant. 5. a. Respondit Simon Petrus: Dòmine, ad quem ibimus? verba vitæ æternæ habes. *Joan. 6. 69.*

Ant. 6. F. Nos credidimus, & cognovimus, quia tu es Christus Filius Dei. *Joan. 6. 70.*

ψ. Verè tu es Deus absconditus, R. Deus Israël salvátor. *Isai. 45. 15.*

Ex libro sancti Hierónymi Presbyteri, de Scripto-ribus Ecclesiasticis.

Lectio iv. cap. 1.

Simon Petrus, filius Joannis, provinciæ Galilææ, è vico Bethsaïda, frater Andréæ Apostoli, & Princeps Apostolorum; post episcopatum Antiochenis Ecclesiæ, & prædicationem dispersionis ec-

rum qui de circumcissione crediderant, in Ponto, Galatia, Cappadocia, Asia, & Bithynia, secundo Claudii Imperatoris anno, ad expugnandum Simonem magum, Romam pergit: ibique annis viginti quinque Cathedram Sacerdotalem tenuit, usque ad ultimum annum Nerónis, id est, decimum quartum. A quo & affixus cruci, martyrio coronatus est, capite ad terram verso, & in sublimem pedibus elevatis; asserens se indignum qui sic crucifigeretur ut Dominus suus. . . . Sepultus Romæ in Vaticano, juxta viam triumphalem, totius orbis veneratione celebratur.

℞. Dicit discipulis Jesus: Vos quem me esse dicitis? Respondens Petrus dixit: Tu es Christus Filius Dei vivi. Jesus dixit ei: Beatus es, Simon Barjona, quia * Caro & sanguis non revelavit tibi, sed Pater meus qui in cœlis est. *Matt. 16. 15. 16. 17.* ψ. Est Deus in cœlo revelans mysteria, qui indicavit tibi. *Dan. 2. 28.* * Caro & sanguis.

LECTIO V.

cap. 5.

PAulus Apostolus, qui ante Saulus, extra numerum duodecim Apostolorum, de tribu Benjamin & oppido Judææ Giscalis fuit; quo à Romanis capto, cum parentibus suis Tarsum Ciliciæ commigravit:

ad quibus, ob studia legis, missus Jerosolymam, à Gamaliel viro doctissimo, cujus Lucas meminit, eruditus est. Cum autem interfuisset neci Martyris Stephani, & acceptis à Pontifice Templi epistolis, ad persequendos eos qui Christo crediderant, Damascum pergeret, revelatione compulsum ad fidem, quæ in Actibus Apostolorum scribitur, in vas electionis de persecutore translatus est. Cumque primum ad prædicationem ejus Sergius Paulus Proconsul Cypri credidisset, ab eo quod cum Christi fidei subegerat, sortitus est nomen: & juncto sibi Barnabâ, multis urbibus peragratis, revertensque Jerosolymam, à Petro, Jacobo, & Joanne Gentium Apostolus ordinatur.

℞. Tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam, * Et portæ inferi non prævalébunt adversus eam. *Matt. 16. 18.* ψ. Urbis fortitudinis nostræ Sion, Salvator ponetur in ea murus & antemurale. *Isai. 26. 1.* * Et portæ.

LECTIO VI.

ET quia in Actibus Apostolorum plenissime de ejus conversatione scriptum est, hoc tantum dicam, quod post passionem Domini vicésimo quinto anno, id est, secundo Nerónis, eo tempore quo Festus pro-

curator Judææ successit Felici, Romam victus mittitur, & biennium in libera manens custodia, adversus Judæos de adventu Christi quotidie disputavit. Sciendum autem in prima satisfactione, necdum Nerónis imperio roborato, nec in tanta erumpente scélere, quanta de eo narrant historiæ, Paulum à Nerone dimissum, ut Evangelium Christi in Occidentis quoque partibus prædicaretur, sicut ipse scribit in secunda Epistola ad Timotheum. Hic decimo quarto Nerónis anno, eodem die quo Petrus, Romæ pro Christo capite truncatur; sepultusque est in via Ostiensi, anno post passionem Domini tricesimo septimo.

R. Air Dominus: Simon, ego rogavi pro te ut non deficiat fides tua: & tu aliquando conversus confirma fratres tuos. Qui dixit ei: * Domine, tecum paratus sum & in carcerem, & in mortem ire. Luc. 22. 31. 32. 33. V. In quocunque loco fueris, Domine, mi rex, sive in morte, sive in vita, ibi erit servus tuus. 2. Reg. 15. 21. * Domine. Glória. * Domine.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. c. Dicit Jesu Petrus: Animam meam pro te ponam. Joan. 13. 37.

Ant. 4. d. Respondit ei Jesus: Animam tuam pro

me pones? Non cantabit gallus, donec ter me neges. Joan. 13. 38.

Ant. 4. E. Petrus negavit Jesum; & continuo gallus cantavit. Conversus Dominus respexit Petrum: & egressus foras Petrus flevit amare. Luc. 22. 57. 60. 61. 62.

V. Exaudivit Dominus vocem fletus mei: R. Exaudivit Dominus deprecationem meam. Ps. 6. 9. 10.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio vij. c. 21. 15. ad 19.

IN illo tempore; Dicit Simoni Petro Jesus: Simon Joannis, diligis me plus his? Dicit ei: Etiam, Domine, tu scis quia amo te. Dicit ei: Parce agnos meos. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

In Joan. Evang. Tract. 123.

§. 4.

Cum esses junior, cingebas te, & ambulabas ubi volebas: cum autem senueris, extendes manus tuas, & alius te cingat, & ducet quod tu non vis. Hoc autem dixit, significans quam morte clarificaturus esset Deum.] Hunc invenit exitum ille negator, & amator; presumendo elatus, negando prostratus, fiendo purgatus, confitendo probatus, patiundo coronatus: hunc invenit exitum, ut pro ejus nomine

perfectâ dilectione moreretur, cum quo se moriturum perversâ festinatione promiserat. Fâciat ejus resurrectione firmatus, quod immaturè pollicebatur infirmus. Hoc enim oportebat, ut prius Christus pro Petri salute, deinde Petrus pro Christi prædicatione moreretur.

¶ Simon Joânnis, amas me? Dômine, tu ômnia nosti: tu scis quia amo te. Dixit ei: *Pascere oves meas. Joan. 21. 17. ¶ Tu pasces populum meum Israël, & tu eris dux super Israël. 2. Reg. 5. 2. *Pascere.

Leitio viii.

§. 5.

Dominus quod sciēbat intēroga, nec semel, sed iterum ac tertio, utrū Petrus eum diligat; nec aliud toties audit à Petro, quàm se diligere; nec aliud toties commendat Petro, quàm suas oves pasci. Rēditur negationi trinæ trina confessio, ne minùs amoris lingua sērviat quàm timori, & plùs vocis elicuisse videatur mors imminens, quàm vita præsens. Sit amoris officium, pascere Domini-cum gregem; si fuit timoris indicium, negare Pastorem. Qui hoc animo pascunt oves Christi ut suas velint esse, non Christi, se convincuntur amare, non Christum; vel gloriandi, vel dominandi, vel acquirēdi cupiditate, non obe-

diēdi, & subveniēdi, & Deo placēdi caritate.

¶ Cum esses junior, cingēbas te, & ambulābas ubi volēbas: cum autem senūeris, *Extēdes manus tuas, & alius te cinget, & ducet quò tu non vis. Joan. 21. 18. ¶ Ecce data sunt super te vincula, & ligabunt te in eis: & non egrediēris de medio eorum. Ezech. 3. 25. *Extēdes.

Leitio ix. Longè post.

Quod viciū maxime cavēdum est eis qui pascunt oves Christi, ne sua quærant, non quæ Jesu Christi; & in usus cupiditatum suarum cōferant, pro quibus sanguis fusus est Christi. Cujus amor in eo qui pascit oves ejus, in tam magnum debet spiritalē crēscere ardorem, ut vincat etiam mortis naturalem timorem, quo mori nolumus, & quando cum Christo vivere volumus. Nam & Apōstolus Paulus dicit se habere concupiscentiam dissolvi, & esse cum Christo; ingemiscit tamen gravatus, & non vult expoliari, sed supervestiri, ut absorbeat mor-tale à vita. Et huic Dōminus dilectōri suo: [Cum senūeris, (inquit), extēdes manus tuas, & alius te cinget, & ducet quò tu non vis. Hoc enim ei dixit, significans quā morte clarificaturus erat Deum. Extē-

des (inquit) manus tuas,]
hoc est, crucifigéris. Ad hoc
autem ut vénias, [álius te
cinget, & ducet,] non quò
vis, sed [quò non vis.]
Prius dixit quod fieret, &
deinde quòmodo fieret.

R. Cornélius centurio
déprecans Deum semper,
vidit Angelum dicentem si-
bi: * Oratiónes tuæ ascen-
derunt in conspéctu Dei;
accéssi Simónem, † Hic di-
cet tibi quid te oporteat fá-
cere. *Act.* 10. 2. 3. 4. 5. 6.
ψ. Quando orábas cum lá-
crymis, ego obtuli oratió-
nem tuam Dómino. *Tob.*
12. 12. * Oratiónes. Glória.
† Hic dicit.

Te Deum.

ψ. SACERD. Annuntiáte
inter gentes glóriam Dó-
mini, R. In ómnibus pó-
pulis mirabília ejus. *Psf.* 95.
3.

AD LAUDES.

Ant. Surge, Petre, occide,
1. a. & mandúca: quod
Deus purificávit, tu com-
múne ne dixeris. *Act.* 10.
13. 15.

Ant. 8. G. Apériens Pe-
trus os suum, dixit: In ve-
ritate cómperi quia non est
personárum accéptor Deus.
Act. 10. 34.

Ant. 1. f. Adhuc loquén-
te Petro, cecidit Spíritus-
sanctus super omnes qui
audiebant verbum. *Act.* 10.

44.

Ant. 4. E. Obstupuérunt

ex circumcisióne fideles;
quia & in nátiónes grátia
Spíritus-sancti effusa est.
Act. 10. 45.

Ant. 5. a. Glorificavé-
runt Deum, dicéntes: Ergo
& géntibus poeniténtiam
Deus dedit ad vitam. *Act.*
11. 11. 18.

CAPITULUM. *Act.* 15. 7.

FRatres, vos scitis quò-
niam ab antiquis dié-
bus Deus in nobis elégit,
per os meum audire gentes
verbum Evangélii, & cré-
dere.

HYMNUS.

SUPREME Princeps, dux
gregis,
Qui clausa pandis sýdera;
Spectánte Româ clárior
Intras Olympum sanguine.
AFFIXUS alto stípti,
Invértis in terram caput:
Quò te magis nunc déjicis;
Hoc mente major émicas.

NON ausus eréctæ crucis
Ambire Petrus glóriam,
Cælo daturus spíritum
Pedes adórat Numinis.

PAULUS magíster gén-
tium

Maclátur ense víctima;
Minórque ponit vérticem
Christo suprémò vértici.

CURSUS perégit impi-
gros,

Gaudétque Christo pérfrui;
Labóre partis árduo
Victor coronis cingitur.

UNI sit & trino Deo
Supréma laus, summum de-
cus,

De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocavit gloriæ.

Amen.

ψ. Magnificētiā glō-
riæ sanctitatis tuæ loquē-
tur, R. Et mirabilia tua
narrābunt. *Pf.* 144. 5.

Ad Benedictus, Ant. 7. G.
Resurrexit Christus tertiā
die secundū Scriptūras,
& visus est Cephæ: novis-
simē autem omnium visus
est & mihi. 1. *Cor.* 15. 4.
5. 8.

ORATIO. Orémus.

DEus, qui hodiernam
diem Apostolorum tuō-
rum Petri & Pauli Martyrio
consecrasti; da Ecclesiæ tuæ
eorum in omnibus sequi
præceptum, per quos reli-
gionis sumpsit exordium;
Per Dōminum.

*Fit Commemoratio Oñia-
re S. Joannis, Ant.* A diē-
bus, ψ. Docēbo, *Oratio*,
Deus, qui præsentem diem,
411.

AD PRIMAM.

Ant. Surge, Petre.

AD TERTIAM.

Ant. Apériens.

CAPITULUM. *Añ.* 10. 35. 36.

IN omni gente, qui timet
Deum, & operatur justitiam,
acceptus est illi. Ver-
bum misit Deus filiis Israël,
annūtiāns pacem per Je-
sum Christum: (hic est
omnium Dōminus.)

R. br. Gētibz missum
est hoc salutare Dei, * Al-

lelúia, allelúia. R. Gēti-
bus. ψ. Et ipsi audient. * Al-
lelúia. Glória. R. Gētibz.
Añ. 28. 28.

ψ. Annuntiābunt cœli ju-
sticiā. Dōmini pópulo qui
nascetur, R. Quem fecit
Dōminus. *Pf.* 21. 32.

AD SEXTAM.

Ant. Adhuc loquente Pe-
tro.

CAPITULUM. *Añ.* 15. 8. 9.

QUI novit corda Deus,
testimōnium perhibuit,
dāns gētibz Spīritum-san-
ctum, sicut & nobis; & ni-
hil discrēvit inter nos & il-
los, fide purificāns corda
eorum.

R. br. Annuntiāverunt
cœli justiciā ejus; * Alle-
lúia, allelúia. R. Annun-
tiāverunt. ψ. Et vidērunt
omnes pópuli glóriā ejus.
* Allelúia. Glória. R. An-
nuntiāverunt. *Pf.* 96. 6.

ψ. Qui crediderit in eum,
non confundetur: R. Vobis
igitur honor credentibus.
1. *Petr.* 2. 5. 6.

AD NONAM.

Ant. Glorificāverunt Deū.

CAPITULUM. 2. *Petr.* 1. 16.

NON doctas fábulas se-
cuti, notā fecimus
vobis Dōmini nostri Jesu
Christi virtutem & præsen-
tiam; sed speculátōres facti
illius magnitudinis.

R. br. Gētes gavisa
sunt, & glorificābant ver-
bum Dōmini; * Allelúia,

allelúia. R. Gentes. V. Et crediderunt quotquot erant præordinati ad vitam æternam. * Allelúia. Glória. R. Gentes. *Ad. 13. 48.*

V. Dómini est assumptio nostra, R. Et sancti Israël, regis nostri. *Pf. 88. 19.*

AD VESPERAS.

*Ant. Justu arbitror quám-
1. D.* diu sum in hoc tabernáculo, suscitare vos in commonitione. 2. *Petr. 1. 13.*

Ant. 7. d. Velox est depositio tabernaculi mei, secundum quod & Dóminus noster Jesus Christus significavit mihi. 2. *Petr. 1. 14.*

Ant. 8. G. Dabo operam, & frequenter habere vos post obitum meum, ut horum memoriam faciatis. 2. *Petr. 1. 15.*

Ant. 5. F. Properantes in adventum diéi Dómini, fatigite immaculati & inviolati ei inveniri in pace. 2. *Petr. 3. 12. 14.*

Ant. 1. f. Dómini nostri longanimitatem, salutem arbitramini; sicut & carissimus frater noster Paulus secundum datam sibi sapientiam scripsit vobis. 2. *Petr. 3. 15.*

CAPITULUM. 2. *Petr. 3. 1. 2.*

V. Estram excito in commonitione sinceram mentem; ut memores sitis eorum quæ prædixi verborum à sanctis Prophétis, & Apostolorum vestrorum,

præceptorum Dómini & Salvatoris.

R. Quid sunt duæ olivæ istæ ad dexteram candelabri, & ad sinistram ejus? Et dixit Angelus: * Isti sunt duo filii olei, qui † Assistent Dominatori universæ terræ. *Zach. 4. 11. 14.* V. Hi sunt duæ olivæ in conspectu Dómini stantes: habent potestatem claudendi cælum, & percutere terram. *Apoc. 11. 4. 6.* * Isti sunt. Glória. † Assistent.

HYMNUS.

A. Mbo divini Próceres
Senátus;
Príncipes cœli, socii labo-
rum;

Quos amor junxit, simul
una jungat
Pompa triúmphi.

PAR fides, & par utriusque
votum,

Corda divino penetrante
verbo,

Sub jugo Christi nimis ob-
stinatas

Súbdere gentes.

MAGNA vos vidit, stupuit-
que Roma;

Roma tot diris habitata
monstris;

Vidit excisis pénitus sepúl-
ta

Númina fanis.

TOTUS in Roma superatus
orbis;

Par locus tantis utriusque
palmis,

Usque cœlestis pretiosa ser-
vat

Sémina verbi.

LAUS Deo Patri, genitôque
Verbo,
Et tibi compar, utriusque
Flamen:
Nosque fac, tantis ducibus,
beâtos
Tângere portus.
Amen.

ÿ. Lucêtis sicut luminâ-
ria in mundo, R. Verbum
vitæ continentes. *Philipp.*
2. 15. 16.

Ad Magnificat, Ant. 1. D.*
Vidi, & ecce candelâbrum
aureum totum, & lampas
ejus super caput ipsius; &
duæ olivæ super illud; una
à dextris lâmpadis, & una
à sinistris ejus. *Zach. 4. 2.*
3.

D I E X X X.

In Commemoratione
S. PAULI APOSTOLI.
DUPLEX-MAJUS.

AD OFFICIUM NOCT.

INVIT. Christum Apô-
stoli Gêntium Magîstrum &
Dôminum, * Veníte, ado-
rémus. *Joan. 13. 13. 2. Tim.*
1. 11.

Pf. 94. Veníte, 2.

HYMNUS. Guill. Episc.
Santon.

SAT, Paule, sat terris da-
tum:
Post multa te certâmina,
Cursu perâcto, débita
Corôna jam cœlo manet.

Quot tu mari periculis,
Terrâque jactâtus malis!

Quot saxa, virgæ, compe-
des,

Quot damna, curæ, sine-
ra!

NUNC ille confixum suæ
Qui te cruci dudum tener
Te Christus ad vitam vo-
cat;

Tibique jam lucrum mori.
SED caritâtis viscera
Strictis coarctant nexibus,
Christoque quos tu pâru-
ris

Patrem repôsunt filii.
VERUM, parâtus jam tibi
Finis laboris ardui,
Mercêsque: bisâenos thro-
nus

Te poscit inter iudices.

UNI sit & trino Deo
Suprêma laus, summum de-
cus,

De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocâvit glôriæ.

Amen.

*Psalmi de Feria, & sic
in toto Officio.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. g. Per Christum
accépimus grâtiâ, & Apo-
stolâtum ad obediendum fi-
dei in ômnibus gêntibus.
Rom. 1. 5.

Ant. 2. D. Crêditum est
mihi Evangélium præputii,
sicut & Petro circumcisiô-
nis. *Gal. 2. 7.*

Ant. 1. D. Qui operâtus
est Petro in Apostolâtum
circumcisiônis, operâtus est
& mihi inter gentes: *Gal.*
2. 8.

ÿ. Vocâvit me per grâ-
tiam suam, R. Ut revelâ-

ret Filium suum in me. *Gal.*
1. 15. 16.

*Lectiones de Scriptura
occurrenre.*

Post 1. Lect. R. Pósitus
sum ego prædicátor, & A-
póstolus, & magíster gén-
tium : ob quam causam
* Párior, sed non confun-
dor ; scio enim cui crédidi.
2. *Tim.* 1. 11. 12. *ψ.* Ipse
Deus meus & salvátor meus :
in Deo glória mea, & spes
mea in Deo est. *Pf.* 61. 7.
8. * Párior.

Post 2. Lect. R. Evangé-
lium quod evangelizárum
est à me, non est secúndum
hóminem ; * Neque enim
ego ab hómine accépi illud,
neque didici, sed per reve-
lationem Jesu Christi. *Gal.*
1. 11. 12. *ψ.* Dixit Dómi-
nus ad me : Ecce dedi verba
mea in ore tuo, ecce con-
stitui te super gentes. *Jer.*
1. 9. 10. * Neque.

Post 3. Lect. R. Non ju-
dicávi me scire áliquid nisi
Jesum Christum, & hunc
crucifixum. * Et † Sermo
meus non in persuasíbilibus
humánæ sapiéntiæ verbis,
sed in ostensíone spíritûs, &
virtútis. 1. *Cor.* 2. 2. 4. *ψ.*
Mihi dedit Deus dicere ex
senténtia, & præsumere di-
gna horum quæ mihi dan-
tur ; quóniam ipse sapién-
tiæ dux est. *Sap.* 7. 15. * Et
sermo. Glória. † Sermo.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Omnia fácio
propter Evangélium, ut pár-

ticeps ejus efficiar. 1. *Cor.* 9.
23.

Ant. 4. a. Ego libentíss-
imè impéndam, & superim-
péndar ipse pro animábus
vestris. 2. *Cor.* 12. 15.

Ant. 4. f. Sic curro, non
quasi in incértum ; sed ca-
stígo corpus meum, & in
servitútem rédigo : ne fortè,
cúm álius prædicáverim, ip-
se réprobus efficiar. 1. *Cor.*
9. 26. 27.

ψ. Pes meus stetit in di-
recto : *R.* In ecclésiis bene-
dicam te, Dómine. *Pf.* 25.
12.

De Sermóne sancti Joánnis
Chrysóstomi.

*Homil. 4. in cap. 2. Epíst. 2.
ad Timotheum.*

Lectio iv.

PAULUS, Cilix erat, pél-
lium sutor, inops, im-
peritus extérnæ sapién-
tiæ : homo sæpe cum fame
luctátus, & cui vestitus ne-
cessárius sæpe déerat. Ne-
que hoc solum ; sed in vín-
culis quoque cum latróni-
bus & homicidis, Neróne
jubénre, cadebátur tan-
quam maléficus. Quis ígi-
tur illústrior, quis glorió-
sior, qui caténam circum-
ferébat, vincútusque trahe-
bátur ex cárcere, an qui
superabátur in púrpura ?
qui contemnebátur impe-
rans, an qui jussus nihil
curábatur jubéntis impérium ?
qui solus cúm esse vicit,
an qui innúmero vallátus
exércitu, victus est ? Cujus,

inquam, fortem quispiam cupiat magis, Nerónis an Pauli? Illius nempe neque sepulcrum cuiquam notum: at contrà, hic régibus omnibus splendidior, régia in urbe in qua vicit conditus est: hic per ora omnium ubique celebratur, coronatusque prædicatur; ille contrà, maledictis lacessitur innumeris.

32. In labore fui, & ærumna, in vigiliis multis, in fame, & siti, in frigore, & nuditate, * Præter illa, quæ extrinsecus sunt, instantia mea quotidiana, sollicitudo omnium Ecclesiarum. 2. Cor. 11. 27. 28. ¶ Die noctique æstu urabar & gelu, fugiebatque somnus ab oculis meis. Gen. 31. 40. * Præter illa.

Leitio v.

Homil. 32. in cap. 16. Epist. ad Romanos.

Quis mihi dabit circumfundì corpori Pauli, affigi sepulcro, videre pulverem corporis illius quæ adhuc in Christo decrant adimplentis, stigmata illius gestantis, prædicationem Evangelii ubique seminantis? Pulverem, inquam; oris illius per quod magnalia & ineffabilia Christus locutus est, & admiranda illa oracula orbi protulit Spiritus-sanctus? Quid enim os illud sanctum non effecit? Dæmones expulit; peccata absolvit; tyrannos

compescuit; philosophorum linguas obsecavit; orbem Deo adduxit; barbaros philosophari persuasit; omnia coarctavit quæ in terra; & quæ in cælis, ad quem voluit modum, disposuit.

32. Cum liber essem et omnibus, omnium me servum feci: * Factus sum infirmis infirmus, ut infirmos lucrificerem. 1. Cor. 9. 19. 22. ¶ Flebam super eo qui afflictus erat, & compatiebatur anima mea pauperi. Job 30. 25.

Leitio vj.

Non solum autem oris, sed & cordis illius pulverem videre vellem. Cor istud adeo fuit latum, ut in se suscepit & integras urbes, & populos, & gentes: cor cælis sublimius, orbe latius, radiis solariis splendidius, igne ferventius, adamante solidius. Cor Pauli, cor erat Christi, & tabula Spiritus-sancti, atque gratiæ volumen. Quid opus est singula recensere? Vellem videre sepulcrum quo recondita sunt arma illa iustitiæ, arma lucis, membra in quibus vivebat Christus; quæ templum fuerunt Spiritus-sancti. Hoc corpus Romam munit, & cum isto corpus etiam Petri.

32. Factus sum Judæis tanquam Judæus; iis qui sine lege erant, tanquam

sine lege essem : * Omnibus omnia factus sum , ut omnes facerem salvos. 1. *Cor.* 9. 20. 21. 32. *ψ.* Videte quoniam non soli mihi laboravi , sed omnibus exquirētibz veritatem. *Ecclesi.* 24. 47. * Omnibus. Glória. * Omnibus.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. a. Vincula & tribulationes me manent ; sed nihil horum véreor , dummodo consummam cursum meum , & ministérium verbi quod accepi. *Act.* 20. 23. 24.

Ant. 3. g. Ego non solum alligari , sed & mori paratus sum propter nomen Domini Jesu. *Act.* 21. 13.

Ant. 5. F. Non in vacuum cucurri , sed & si immolor supra sacrificium , & obsequium fidei vestrz , gaudeo & congratulor omnibus vobis. *Philipp.* 2. 16. 17.

ψ. Si consistant adversum me castra , non timebit cor meum : *R.* Si exurgat adversum me prælium , in hoc ego sperabo. *Pf.* 26. 3.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vij.

cap. 10. 16. ad 22.

IN illo tempore ; Dixit Jesus discipulis suis : Ecce ego mitto vos sicut oves in medio luporum. Estote ergo prudentes sicut serpentes ,

& simplices sicut columbz. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Homil. 34. in cap. 10. *Matt.*

Sic dicere videtur : Nolite turbari , si cum vos inter lupos mitto , tanquam oves & columbas esse jubeo : nam etsi possum contrarium quoque præstare , & non permittere ut grave aliquid patiamini , nec lupis tanquam oves subiecti sitis , sed efficere ut leonibus terribiliores evadatis ; tamen sic expedit fieri : hoc & vos quoque illustriores faciet , & meam declarabit virtutem. Sic enim postea dixit Paulo : Sufficit tibi gratia mea ; nam virtus in infirmitate perficitur. Ipse igitur vos mansuetudine oves effeci. Cum enim ait , Ego mitto vos sicut oves , illud occultè innuit ; Ne igitur animo dejiciamini ; certè enim scio , hanc potissimum mansuetudine , ubique invictos vos esse futuros.

R. In omni fiducia sicut semper , & nunc magnificabitur Christus in corpore meo , sive per vitam , sive per mortem : * Mihi enim vivere Christus est , & mori lucrum. *Philipp.* 1. 20. 21. *ψ.* Quid mihi est in celo ? & à te quid volui super terram ? Deus cordis mei , & pars mea Deus in æternum. *Pf.* 72. 25. 26. * Mihi,

Lectio viij.

Non enim vos estis qui loquimini, sed Spiritus Patris vestri qui loquitur in vobis.] Habebant reges in medio sui duodecim homines idiotas, quos vinculis, flagellis, carcēribus, ut silerent comminabantur: sed sicut radii solares vinciri nequeunt, sic lingua eorum ligari non poterat. Quod ita fiebat, quia non ipsi erant qui loquebantur, sed virtus Spiritus-sancti. Quā virtute Paulus-Agrippæ ministros, ipsum quoque Nerōnem omnium hominum flagitiosissimum facile superavit. [Dominus enim mihi assistit (ait) & confortavit me, & eruit me de ore leonis.]

32. Libenter gloriabor in infirmitatibus meis, ut inhabitet in me virtus Christi. * Placeo mihi in infirmitatibus meis, in persecutionibus, in angustiis pro Christo, 2. Cor. 12. 9. 10. ̄. Non mihi contingat parcere animæ meæ in omni tempore tribulationis. 1. Mach. 13. 5. * Placeo.

Pro S. Martiale Episcopo.

Ex S. Gregorio Turon. S. Audoeno & Tillemont.

Lectio ix.

Martialis ad disseminandam inter gentes Evangelii fidem ordinatus Episcopus, ab initio Presbyteros duos Alpiniānum & Au-

stricliniānum adiutores habuit, qui eum, ut refert Gregorius Turonensis, ab Oriente secuti, commarati sunt in Galliarum regiones, ad quas missus est à Romanis Episcopis. Hoc in munere cum alios sex Episcopos collēgas haberet, aliis aliis loca petentibus, ipse Aquitanix Apostolatus cum Stremōnio, qui apud Arvernōs consēdit, partitus est, & statim usque ad Biturigum civitatem jactis feliciter religionis sanctæ fundamentis, tandem Lemovicās advēnit: ubi, sedatā brevī, quæ adversus illum cōorta erat, tempestate, ita fidem suā sit exemplo, verbis & moribus, ut ferē populus omnis, abjectis simulacrorum ritibus, ad cultum Dei sese conferreret, nec ipse alibi sedem Episcopatus sui collocandam duceret. Non tamen ideo vicinas Pictonum, Santonūque regiones prorsus neglexit, in quibus Burdigalam usque palam ac liberē annuntiāsse tandem regnum Dei in senectute traditur. Demum post annos octo supra viginti ministerio verbi impēsos, feliciter migravit ad Dominum. Cōditum est corpus ejus in crypta, quam miraculis plurimis suo tempore inclaruisse refert Gregorius Turonensis, ubi etiam duo Presbyteri qui ei ad mortem usque adha-

rant unánimes, conjunctis
humulis, sepulti sunt.

R. Bonum certamen cer-
avi, cursum consummavi,
dem servavi; * In reliquo
posita est mihi corona ius-
tiæ, quam reddet mihi
Dominus iustus iudex. 2.

Tim. 4. 7. 8. **ψ.** Probavit
me quasi aurum quod per
ignem transit: vestigia ejus
excusus est pes meus, viam
jus custodivi, & non de-
clinavi ex ea. **Job** 23. 10.

1. * In reliquo. Glória.
In reliquo.

Te Deum.

ψ. SACERD. Confitebor
tibi, Domine, in gentibus,
2. Et nomini tuo cantabo.

Reg. 22. 50.

AD LAUDES.

Ant. **N**ihil minus fui ab
i. f. **N**is qui sunt supra
nodum Apostoli; tametsi
nihil sum. 2. **Cor.** 12. 11.

Ant. 7. a. Secundum re-
velationem notum mihi
factum est sacramentum;
mihi data est gratia hæc, in
gentibus evangelizare in-
vestigabiles divitias Christi.
Ephef. 3. 3. 8.

Ant. 1. a. Signa Aposto-
larum mei facta sunt in omni
patientia, in signis, & pro-
digiis, & virtutibus. 2. **Cor.**
12. 12.

Ant. 8. G. Dominus mi-
hi assistit, & confortavit me,
ut per me prædicatio im-
pleatur, & audiant omnes
gentes. 2. **Tim.** 4. 17.

Ant. 4. d. Ego sum mi-
nimus Apostolorum: gratiã
autem Dei sum id quod
sum, & gratia ejus in me
vacua non fuit, sed abun-
dantiùs omnibus laboravi;
non ego autem, sed grã-
tia Dei mecum. 1. **Cor.**
15. 10.

CAPITULUM. **Rom.** 15. 20.

Sic prædicavi Evangé-
lium hoc, non ubi no-
minatùs est Christus, ne
super aliènum fundamen-
tum ædificarem; sed sicut
scriptum est: Quibus non
est annuntiàtum de eo, vi-
debunt; & qui non audie-
runt, intèlligent.

H Y M N U S.

PAULO paupèries, splèn-
dida còpia;

Ingens mœror erat lætitiæ
seges;

Carcer, naufragium, cre-
bræque vërbera,
Altæ semina glóriæ.

MORS desiderium, mors
fuit & lucrum:

Terris hunc retinet pròdi-
gus in suos

Fratres solus amor, pro qui-
bus óbviã

Se totum vovet hós-
tiam.

TANDEM Roma virum vi-
dit, inánium

Cultrix Roma deum: Cæsa-
ris in domum

Infert ille fidem: sæva nec
álligant

Verbum vincula libe-
rum.

MUNDO conspicuum ceu ju-
bar émicat,
Spargens perpétuum, quà
gráditur, diem,
Humánis óculis qui semel
occidit,

Ætérno rutilat die.

LAUS sit summa Patri, sum-
máque Filio,

Par sit, sancte, tibi laus
quoque, Spíritus:

Da Paulum, per iter quod
docer árduum,

Nobis, quà liceat, se-
qui. Amen.

ψ. Ecclésiæ factus sum
ego minister, &c. Secún-
dum dispensationem Dei.
Coloss. 1. 25.

Ad Benedictus, Ant. 8. G.*
Grátia data est mihi à Deo,
ut sim minister Christi Jesu
in Géntibus; sanctificans
Evangélium Dei, ut fiat
oblátio Géntium accepta, &
sanctificata in Spíritu sanc-
to. *Rom. 15. 15. 16.*

ORATIO. Orémus.

DEus, qui multitudinem
Géntium beáti Pauli
Apóstoli prædicatione do-
cuisti; da, quæsumus, ut
cujus natalítia cólimus, ejus
apud te patrocínia sentiám-
us; Per Dóminum.

*Pro Commemoratione S.
Patri, Ant.* Deus elégit,
per os meum audire Gentes
verbum Evangélii, & cré-
dere. *Act. 15. 7.*

ψ. Géntibus missum est
hoc salutare Dei, &c. Et
ipsi audient. *Act. 28. 28.*

ORATIO. Orémus.

DEus, qui beáto Petro
Apóstolo tuo collisti
clávibus regni corléstis, in-
mas ligandi atque solvendi
pontificium tradidisti; con-
céde ut intercessiónis ejus
auxilio, à peccatorum nol-
trorum nexibus liberémur;
Qui vivis & regnas.

Postea S. Joannis, Ant.
Adiebus, ψ. Docébo, Ora-
tio, Deus, qui præsentem
diem, 411.

Deinde S. Martialis,
Ant. In bonitate, ψ. Sta-
tuit, xxvij.

ORATIO. Orémus.

DEus, amátor veritátis
& concórdiæ, qui beá-
to Martiáli dedisti pro
Christo ánimum invictum,
& in opus Evangélii socios
constanter unánimes; da
nobis, ejus intercessióne,
Christiánæ fidei sincerum
amorem, amicitiae sanctæ
felicítatem, & mútuæ cari-
tátis ætérnam apud te mer-
cédem; Per eundem Dómi-
num.

AD PRIMAM.

Ant. Nihil minus fui.

AD TERTIAM.

Ant. Secundum revelati-
onem.

CAPITULUM. 2. Cor. 12.

3. 4.

SCio hujusmodi homi-
nem, (sive in corpore,
sive extra corpus nescio,
Deus scit) quóquam raptus
est

30. JUNII. In Commem. S. Pauli Apostoli.

433

est in paradísium, & audi-
vit arcána verba quæ non
licet hómini loqui.

R. br. Omnium ártifex
* Dócuít me sapiéntia; R.
Omnium. V. Est enim in
illa spíritus intelligéntiæ.
* Dócuít. Glória. R. Om-
nium. Sap. 7. 21. 22.

V. In ánimas sanctas se
transfert sapiéntia, R. Amí-
cos Dei & prophétas consti-
tuit. Sap. 7. 27.

AD SEXTAM.

Ant. Signa.

CAPITULUM. Act. 19. 11.

12.

V Irrútēs non quáslibet
faciēbat Deus per ma-
num Pauli; ita ut etiá super
lánguidos deferréntur à cor-
pore ejus sudária, & semi-
cínctia, & recedébant ab
eis languóres, & spíritus
nequam egrediebántur.

R. br. Evangélii factus
sum mínister * Secúndum
donum grátiae Dei, R. Evan-
gélii. V. Quæ data est mihi
secúndum operatióem vir-
tútis ejus. * Secúndum.
Glória. R. Evangélii. Ephes.
3. 7.

V. Evangélium nostrum
non fuit ad vos in sermóne
tantum, R. Sed & in vir-
tute, & in spíritu-sancto,
& in plenitúdine multa. 1.
Theff. 1. 5.

AD NONAM.

Ant. Ego sum.

Pars Æstiva.

CAPITULUM. 2. Tim. 2. 9.
10.

I N Evangélio labóro us-
que ad víncula, quasi
malé óperans; sed verbum
Dei non est alligátum: ideo
ómnia sustíneo propter eléc-
tos, ut & ipsi salútem con-
sequántur.

R. br. Pro Evangélio
* Legatióne fungor in ca-
tēna, R. Pro Evangélio.
V. Ita ut in ipso aú-
deam prout opórtet me lo-
qui. * Legatióne. Glória.
R. Pro Evangélio. Ephes.
6. 20.

V. Non erubésco Evan-
gélium; virtus enim Dei est
R. In salútem omni cre-
denti. Rom. 1. 16.

AD VESPERAS.

Ant. de Laudibus.

CAPITULUM. 2. Theff. 2.

13. 14.

V Ocávit vos Deus per
Evangélium nostrum
in acquisitionem glóriæ Dó-
mini nostri Jesu Christi.
Itaque, fratres, státe, &
tenéte traditiónes quas di-
dicístis sive per sermóne,
sive per epístolam nostram.
HYMNUS. Guill. Episc.

Santon.

S UDORE sat tuo fides
Crucisque crevit glória,
Multoque per te fénore
Impléta Christi pássio.

PER sacra scē jam tuæ
Impréssa carni stigmata,
Suoque totum spíritu,
In te Magister exprimit.

T

434 *Octava Nativit. S. Joannis-Baptista. 1. JULII.*

SIC, Paule, non vivis; lo-
quens

Sed ipse Christus in tuo
Agénique vivit pectore:
Sat ergo, sat terris datum.

AUDITA quondam tertio
Arcana celo, nunc tibi
Fruenda se pleno palam
De fonte produnt luminis.

HINC lacte verbi nos tui
Ciboque faxis crescere;
Christumque tritos, qua do-
ces

Præisue, per calles sequi.

UNI sit & trino Deo
Suprema laus, summum
decus,

De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocavit gloriæ.

Amen.

ψ. Imitatores mei estote,
R. Sicut & ego Christi. 1.
Cor. II. 1.

Ad Magnificat, Ant. 3. a.
Quæ & didicistis, & acce-
pistis, & audistis, & vidistis

in me, hæc agite, &
Deus pacis erit vobiscum.
Philipp. 4. 9.

Pro Commemoratione S. Petri, Ant. Seniores obse-
cro consenior, & testis
Christi passionum: pascite
qui in vobis est gregem Dei,
providentes secundum Deum,
non ut dominantes in cle-
ris, sed forma facti gre-
gis ex animo. 1. Petr. 5. 1.
2. 3.

ψ. Crescite in gratia, &
in cognitione Domini nos-
tri, R. Et Salvatoris Jesu
Christi. 2. Petr. 3. 19.

Oratio, Deus, qui bea-
to Petro, supra in *Laudi-
bus*.

*Deinde fit Commem. Oc-
tava S. Joannis, per Ant.*
Angelus, ψ. Erit puer,
406. *Oratio*, Deus qui
beatum Joannem, infra,
435.

F E S T A J U L I I.

D I E I.

Octava Nativitatis

S. JOANNIS-BAPTISTÆ.

SEMIDUPLEX.

*Officium ut in die, præter
sequentia.*

AD OFFICIUM NOCT.

*Tres Antiphona, ψ. &
R. R. ex uno è Nocturnis
Festi secundum Feriam.*

Sermo sancti Máximi Epí-
copi.

Homil. 7. in die Nativit.

S. Joan. Bapt.

Lectio ij.

Festivitatem præsentis
diæ, fratres carissimi,
venerandi Joannis-Bap-
tistæ genuina Nativitas con-
secravit: qui idcirco in hoc
seculum superna dispensa-
tione directus dictus est, ut
non solum ipse prophetali

sublimaretur gloriâ, sed ut & omnium etiam per eum Prophetarum præconia firmarentur. Nec immerito illum præcipuo honore nunc veneramur, qui speciali quâdam gratiâ ob hoc Redemptorem mundi novissimus prophetavit, ut ostenderet eum primus. Hic enim est solus Prophetarum, qui Dominum nostrum Jesum Christum, quem alii in longa tempora futurum præsciérunt, propriis oculis videre meruit, & annuntiâre præsentem.

Lectio iij. Post pauca.

Hic est ille quem, inspirante Deo, præscius annuntiat Isaias, dicens: [Vox clamantis in deserto, Parate viam Domini.] Quâ congruè, fratres carissimi, beatus Joannes prædicatus est Vox, qui cælestis Verbi & præco mittebatur & testis! Hic est ille, cujus per Angelum Gabrielem prænuntiatur natiuitas, & nomen, & meritum. Hic est qui iudicio cælestis sententiæ cunctis mortalibus antefertur, dicente Domino: [Non surrexit inter natos mulierum major Joanne-Baptistâ.] Quàm pulcrè dictum est inter natos mulierum non esse majorem! quia ille omnimodis major erat Joanne, qui de Virgine nascebatur. Hic est etiam

qui maluit à rege prosterni, quàm regem non increpare peccantem.

ORATIO. Orémus.

Deus, qui beatum Joannem tuâ providentiâ destinasti, ut plebem perfectam Unigenito tuo præpararet; da, ut familia tua hujus intercessione præconis, ad eum quem prophetavit, pervenire mereatur Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum; Qui tecum vivit.

Pro Commemoratione Apostolorum, Ant. Resurrexit, V. Magnificentiâ, Oratio, Deus, qui hodiernam diem, 424.

Ad Horas, in REPER. brevibus non dicitur, Alleluia, alleluia.

Vespera de Festo sequenti.

DIE II.

VISITATIO

B. MARIE VIRGINIS.

DUPLEX-MAJUS.

[*In Metropol. SEMIANUALE.*]

INI. VESPERIS.

Psalmi de Feria & sic in toto Officio.

*Ant. Q*uæ est ista, quæ 1. a. **Q**uæ est ista, quæ ascendit per desertum, sicut virgula fumi ex aromatibus myrrhæ & thuris, & universi pulveris pigmentarii. Cant. 3. 6.

Ant. 2. D. Quàm pulcri sunt gressus tui, filia principis! *Cant. 7. 1.*

Ant. 3. g. Quàm pulcri super montes pedes annuntiantis bonum! *Isai. 52. 7.*

Ant. 4. d. Arca fœderis Dómini véniat in médium nostrí, ut salvet nos. *1. Reg. 4. 3.*

Ant. 5. a. Véniat, Dómine, salutare tuum secúndum elóquium tuum. *Pf. 118. 41.*

CAPITULUM. *Eccli. 4. 14. 15.*

QUI tenúerint sapiéntiam, vitam hereditábunt; & quò introibit, benedicet Deus.

In Metrop.

R. Vox dilécti mei, * Ecce iste venit sáliens in móntibus, transíliens colles. *Cant. 2. 8.* *ψ.* Venit Filius hóminis quærere, & saluum fácere quod perierat. *Luc. 19. 10.* * Ecce iste. Glória. * Ecce iste.

HYMNUS. *Santol. Vñ.*

QUO sanctus ardor te rapit,
O Virgo, flos ô virginum?
Quò tendis, & cito gradu
Conscéndis alta mónium?

URGET sacer te Spíritus
Toto replétam Númine:
Matris Dei jam dignitas.
Nil caritatí détrahit.

TIBI propínquam sán-
guine
Matrem puélla prævenis;

Concéssa cui divínitus
Gratáris alvi múnera.

O quanta matrum gáudia!

Stupénte natúrâ, gravem
Anum stupes, quæ Virgí-
nem

Plenam Deo te prædicat.

ASCONDITUM sub ín-
tímo,

Ceû nube, portábas sinu
Solem, suo qui prótinus
Lustrábit orbem lúmine.

* MUNDO Redémptor qui
venis,

Fili, tibi laus máxima,
Cum Patre; nec tibi minor
Laus, utríusque Spíritus.
Amen.

ψ. Vísita nos in salutári
tuo, *R.* Ad vidéndum in
bonitate electórum tuórum.
Pf. 105. 4. 5.

Ad Magnificat, Ant. 7. G.
Dómine Dóminus noster,
quid est homo; quòd me-
mor es ejus? aut filius hó-
minis, quóniam vísitas
eum? *Pf. 8. 2. 5.*

*Oratio, Adésto Ecclésiæ,
infra ad Laudes.*

*Pro Commemoratione Oc-
tave S. Joannis, Ant. Amen*
dico vobis: Non surréxit
inter natos mulierum ma-
jor Joánnē-Baptistâ. *Matt.
11. 11.*

ψ. Dóminus erat cum eo,
R. Et non cécidit ex ómni-
bus verbis ejus in terram.
1. Reg. 3. 19.

*Oratio, Deus, qui beárum
Joánnem, supra, 435.*

Deinde SS. Apostolorum, Ant. Vidi, ψ. Lucētis, 426. Oratio, Deus, qui hodiernam diem, 424.

Postea SS. Processi & Martiniani Martyrum, Ant. Communicantes, ψ. Viriliter, xv. Oratio, Martyrum tuorum, xviii.

COMPLETORIUM, ut in Psalterio. Ad Hymnum, Doxologia, * Mundo Redemptor qui venis, &c. ut supra.

AD OFFICIUM NOCT.

INVIT. Jesum de Maria natum, * Venite, adoremus. Matt. 1. 16.

Pf. 94. Venite, 2.

HYMNUS. Santol. Viā.

Ad prima verba Virginis, Intus movēte Spiritu, In matris alvo cōditus Infans Joānes gēstiit.

AGNOVIT infāntē Deum: Quem sensit, ardet prōdere; Vates & infans, quā potest, Adēsse Christum nūntiat.

Hic jam Redemptoris vices,

Præcōnis ille sūstinet:

Materna claustra non ver-

tant
Quin ambo munus im-

pleant.
FELIX puer, felix parens,
Felix sacerdos, & domus,
Quæ per parēntē Virginem
Deo fruuntur hōspite!

MUNDO Redemptor qui
venis,

Fili, tibi laus mārīma,
Cum Patre; nec tibi minor
Laus, utriusque Spiritus.

Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Una est colūmba mea, perfectā mea, una est matris suæ, electa genitrici suæ. Cant. 6. 8.

Ant. 2. D. Sicut lilium inter spinas, sic amica mea inter filias. Cant. 2. 2.

Ant. 1. a. Sicut lux aurōræ, oriēte sole, manē absque nūbibus rutilat. 1. Reg. 23. 4.

ψ. Omnis glōria ejus filiæ regis ab intus; 2. In fimbriis aūreis circumamicta varietatibus. Pf. 44. 14. 15.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post 1. Lect. 2. Benedicam ei, & ex illa dabo filium cui benedicturus sum; * Constituam pactum meū illi in fœdus sempiternum, & sēmini ejus post eum. Gen. 17. 16. 19. ψ. Hic erit magnus, & Filius Altissimi vocabitur, & regnabit in domo Jacob in ætēnum. Luc. 1. 32. * Constituam.

Post 2. Lect. 2. Quod in Maria natum est, de Spiritu-sancto est. Hoc autem totum factum est, ut adimpleretur quod dictum est per Prophētā dicentem: Ecce Virgo in utero habebit, & pariet Filium: * Et vocabunt nomen ejus Emmānuel. Matt. 1. 20. 22. 23.

ψ. Audite, domus David : dabit Dominus ipse vobis signum : Ecce virgo concipiet, & pariet filium. *Isai.* 7. 13. 14. * Et vocabunt.

Post 3. *Leet.* R. Pariet Maria filium ; & vocabis nomen ejus Jesum : * Ipse enim † Salvum faciet populum suum à peccatis eorum. *Matt.* 1. 21. ψ. Parturiens pariet : & reliquæ fratrum ejus convertentur ad filios Israël. *Mich.* 5. 3. * Ipse. Glória. † Salvum.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. f. Apparuit Moy- si Dominus in flamma ignis de medio rubi ; & videbat quod rubus arderet, & non combureretur. *Exod.* 3. 2.

Ant. 8. G. Cum virgas posuisset Moyses coram Domino, invenit germinasse virgam Aaron. *Num.* 17. 7. 8.

Ant. 5. a. Abscessus est lapis de monte sine manibus ; lapis autem factus est mons magnus ; & implevit universam terram. *Dan.* 2. 34. 35.

ψ. Fons parvus crevit in fluvium maximum, R. Et in aquas plurimas redundavit. *Esther* 11. 10. De Sermone sancti Bernardi Abbatis.

De 12. *Prarog. B. V. M.* §. 12.

Leetio iv.

Audierat Maria : [Quod ex te nasceretur Sanctum, vocabitur Filius Dei :] & nihil

aliud, quam ancillam ejus se esse respondit. Inde ventum est ad Elisabeth, & continuo Virginis gloriæ singularis eidem per Spiritum revelatur. Denique & mirabatur personam venientis, dicens : [Unde hoc mihi, ut veniat mater Domini mei ad me ?] Commendabat & vocem salutantis, adjiciens : [Ut facta est vox salutationis tuæ in auribus meis, exultavit in gaudio infans in utero meo.] Et beatificabat fidem credentis : [Beata (inquiens) quæ credidisti, quoniam perficientur in te quæ dicta sunt tibi à Domino.] R. Misericordia & veritas obviaverunt sibi : * Veritas de terra orta est, & justitia de cælo prospexit. *Pf.* 84. 11. 12. ψ. De Maria natus est Jesus, qui vocatur Christus. *Matt.* 1. 16. * Veritas.

Leetio v.

Magna quidem præconia : sed & devota humilitas nihil sibi passa retinere, in eum magis universa refudit, cujus in se beneficia laudabantur. Tu, inquit, magnificas matrem Domini : sed [magnificat anima mea Dominum] In voce mea filium perhibes exultasse in gaudio : sed [exultavit spiritus meus in Deo salutari meo :] & ipse quoque, tanquam amicus sponsi, gaudio gaudet ad

vocem sponsi. Beátam esse dicis quæ credidisset : sed credulitatis. & beatitudinis causa respéctus est supérnæ pietátis, ut ex hoc magis beátam me dicant omnes generatiónes ; quia ancíllam húmílem & exíguam respéxit Deus.

R. Christi generatio sic erat : Mater ejus * María inventa est in útero habens de Spíritu-sancto. *Matt. 1. 18.* *ψ.* Creávit Dóminus novum super terram : fémina circumdabit virum. *Jer. 31. 22.* * María.

Lectio vij. §. 13.

Verúm tamen, numquid putámus, fratres, Elisabéth sanctam in eo, quod per Spíritum útrique loquebátur, errasse ? Absit. Beáta planè quam respéxit Deus, & beáta quæ credidit. Hic enim magnus divínæ respectiōnis éxitit fructus. Ineffábili siquidem artificio Spíritus superveniéntis, tantæ humilitati magnanimitas tanta in secretário virgínei cordis accéssit, ut hæ quoque nihilóminus fiant stellæ ex respéctu mútuo clarióres, quòd vidélicet nec humilitas tanta mínuit magnanimitatem, nec magnanimitas tanta humilitatem.

R. Deus ex sémíne David * Secundum promissiónem † Edúxit Israël salvatórem Jesum. *Act. 13. 23.* *ψ.* Jurávit Dóminus David

veritatem : De fructu ventris tui ponam super sedem tuam. *Psf. 131. 11.* * Secundum. Glória. † Edúxit.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Ego sum, ego sum, quæ Dómino canam : cessavérunt fortes, donec surgeret mater in Israël. *Judic. 5. 3. 7.*

Ant. 6. F. Ego mater pulcræ dilectiōnis, & timóris, & agnitiónis, & sanctæ spei. *Eccli. 24. 24.*

Ant. 5. a. Fructificávi suavitatem odóris : & flores mei fructus honóris & honestátis. *Eccli. 24. 23.*

ψ. Ego dilecto meo, R. Et dilectus meus mihi. *Cant. 6. 2.*

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vij. c. 1. 39. ad 47.

Exurgens María in diebus illis abiit in montána cum festinatióne, in civitatem Juda : & intrávit in domum Zachariæ, & salutávit Elisabéth. Et reliqua.

Homília sancti Ambrósii Episcopi.

Expos. Evang. sec. Luc. lib. 2. §. 22.

Venit propínqua ad proximam, júnior ad seniorem : nec solum venit, sed etiam prior salutávit ; decet enim ut quantò cástior virgo, tantò humilior sit. Nóverit honórem deferre senióribus. Sit magistra humilitátis, in qua est

professio castitatis. Est & causa pietatis, est etiam norma doctrinae. Contuendum est enim quia superior venit ad inferiorem, ut inferior adjuvetur: Maria ad Elisabeth, Christus ad Joannem. Denique etiam postea, ut sanctificaret baptismum Joannis, Dominus venit ad baptismum. Cito quoque adventus Mariae, & praesentiae Dominicae beneficia declarantur.

R. Exultavit spiritus meus in Deo salutari meo; quia * Respexit humilitatem ancillae suae. *Luc. 1. 47. 48.* V. Ecce nubecula parva quasi vestigium hominis ascendebat de mari; & facta est pluvia grandis. 3. *Reg. 18. 44. 45.* * Respexit.

LECTIO viii. §. 23.

Vocem prior Elisabeth audivit, sed Joannes prior gratiam sensit: illa naturae ordine audivit, iste exultavit ratione mysteriorum: illa Mariae, iste Domini sensit adventum: femina mulieris, & pignus pignoris. Ista gratiam loquuntur, illi intus operantur, pietatisque mysterium maternis adoriuntur profectibus; duplicique miraculo prophetae matres spiritu parvulorum. Exultavit infans, repleta est mater. Non prius mater repleta, quam filius; sed cum filius esset repletus spiritu sancto, replevit & matrem.

R. Beata me dicent omnes generationes; quia * Fecit mihi magna qui potens est, & sanctum nomen ejus. *Luc. 1. 48. 49.* V. Venite, audite, & narrabo, omnes qui timetis Deum, quanta fecit animae meae. *Pf. 65. 16.* * Fecit.

Pro SS. Processu & Martiniano.

De Sermonem sancti Gregorii Papae.

Homil. 32. in *Evang. heb. in Basil. SS. Processi & Martiniani, die Natalitiorum, circa finem.*

LECTIO ix.

AD sanctorum Martyrum corpora consistimus, fratres mei. Numquid isti carne suam in morte darent, nisi eis certissime constisset esse vitam pro qua mori debuissent? Et ecce, qui ita crediderunt, miraculis coruscant. Ad extincta namque eorum corpora viventes aegri veniunt, & sanantur; perjuri veniunt, & a daemonio vexantur; daemoniaci veniunt, & liberantur. Quomodo ergo vivunt illic ubi vivunt, si in tot miraculis vivunt hic ubi mortui sunt?... Hos, fratres carissimi, in causa vestri examinis quam cum districto iudice habebitis, patronos facite: hos in die tanti terroris, defensores adhibete.... Adsunt defensores nostri sancti Marty-

res, rogari volunt; atque, ut ira dixerim, quærunt ut quærantur. Hos ergo adiutores vestris orationibus quærite: hos protectores vestri reatus, invenite; quia, ne punire peccatores debeat, rogari vult & ipse qui iudicat.

R. Misericordia Domini à progénie in progénies timentibus eum. * Fecit potentiam in brachio suo; † Dispersionis superbos, & exaltavit humiles. *Luc.* 1. 50. 51. 52. *ψ.* Non deseruit sperantes in se; & interfecit in manu mea hostem populi sui. *Judith* 13. 17. 18. * Fecit. Glória. † Dispersionis.

Te Deum.

ψ. SACERD. Magnificáte Dóminum mecum, *R.* Et exaltémus nomen ejus in idípsum. *Pf.* 33. 4.

AD LAUDES.

Ant. **M**ultæ filiarum con-
2. D. **M**gregaverunt di-
vitiarum; tu supergressa es
universas. *Prov.* 31. 29.

Ant. 4. *irr.* c. Benedic-
tus Dóminus, qui te diré-
xit in vúlnera capitis prin-
cipis inimicorum nostró-
rum. *Judith* 13. 24.

Ant. 7. c. Per manum
feminarum percussit illum Dó-
minus Deus noster. *Judith*
13. 19.

Ant. 5. *F.* Benedicta tu.

CANTICUM.

Judith 13. v. 13.

*Mulieris Deum & victo-
riam ferentis Canticum.*

Aperite portas, quia no-
biscum est Deus, * qui
fecit virtutem in Israël.....

Laudate Dóminum Deum
nostrum, * qui non desé-
ruit sperantes in se:

Et in me ancilla sua adim-
plévit misericórdiam suá, *
quam promissit domui Is-
raël:

Et interfecit in manu
mea, * hostem populi sui...

Confitemini illi, omnes,
quóniam bonus: * quóniã
in sèculum misericórdia
ejus.

Ant. Benedicta tu in mu-
liëribus; invenisti enim
grátiam apud Deum. *Luc.*
1. 28. 30.

Ant. 1. a. Deus osténdet
splendórem suum in te,
omni qui sub cælo est. *Ba-
ruch* 5. 3.

CAPITULUM. *Prov.* 3.
17. 18.

Vix sapientiæ, vix pul-
cræ; & omnes sémite
illius, pacificæ. Lignum vi-
tæ est his qui apprehende-
runt eam: & qui tenuerit
eam, beatus.

HYMNUS. *Santol Viã.*

MONTES, supérbum vér-
ticem,
Quà Virgo transit, subdite;
Cui se libenter stérnerent
Vel ipsa cœli sidera.

OCCULTA quæ latet do-
mi,

Audet foras se prodere :
Semper sibi timens pudor
Se caritate protegit.

It illa; non necit moras:
Fugit videri, nec minus
Fugit videre, ne suo
Quidquam pudori détra-
har.

BEATA, quam pressit pe-
de

Tellus! beata semita!
Colles beati, qui simul
Cum matre sensistis Deum!

BEATIORES hospites,
Vos o quibus coelestia,
Loquente matre Virgine,
Audire verba contigit!

* MUNDO Redemptor qui
venis,

Fili, tibi laus maxima,
Cum Patre; nec tibi minor
Laus, utriusque Spiritus.
Amen.

ψ. Venit mihi gaudium a
Sancto, p. Super miseri-
cordia, quæ veniet nobis
ab æterno Salutari nostro.
Baruch 4. 22.

Ad Benedictus, Ant. 8. G.*
Benedictus Dominus Deus
Israël; quia visitavit, & fe-
cit redemptionem plebis
sue. *Luc. 1. 68.*

ORATIO. Orémus.

Adesto Ecclesie tue, mi-
sericors Deus; & filios
adoptionis iugiter in ejus
sinu purifica, qui Mariæ
clausus utero, Joannem in
sinu Elisabeth sanctificasti;
Qui vivis.

*Fit Commem. SS. Aposto-
olorum, Ant. Resurrexit,
ψ. Magnificentiam, Orat.*

Maria Virginis. 2. JULII.

Deus, qui hodiernam diem,
424.

Deinde SS. Proceßi &
Martiniani, Ant. Beati,
ψ. Multæ, Oratio, Mar-
tyrum tuorum, xvij.

AD HORAS, in fine Hym-
norum, Dóxolog. * Mun-
do Redemptor qui venis,
&c. ut supra.

A D P R I M A M.

Ant. Multæ fide.

In p. br. ψ. Mundo Re-
demptor qui venis.

C A N O N.

Ex Concilio Ephesino primo
Œcuménico.

An. 431. ex Epistola Julii
Pape ad Docimum.

A D fidei plenitudinem
Incarnatus quoque Dei
Filius ex Maria Virgine præ-
dicatur; perfectus Deus in
carne, & homo perfectus
in spiritu: non duo filii,
unus quidem germanus fi-
lius qui suscepit hominem,
alter vero homo mortalis a
Deo assumptus: sed unus
Unigenitus in cælo, Unige-
nitus in terra Deus.

A D T E R T I A M.

Ant. Benedictus Domi-
nus.

CAPITULUM. Gen. 3.
14. 15.

A It Dominus Deus ad
serpéntem: Inimicitias
ponam inter te & mulie-
rem, & semen tuum & se-
men illius: ipsa conteret
caput tuum.

R. *br.* Benedixit te Dóminus * In virtúte sua ;
R. Benedixit. *ψ.* Quia per te ad níhilum redégit inimicos nostros. * In virtúte. Glória. *R.* Benedixit. *Judith* 13. 22.

ψ. Nova bella elégit Dóminus , *R.* Et portas hóstium ipse subvértit. *Judic.* 5. 8.

AD SEXTAM.

Ant. Per manum féminæ.

CAPITULUM. *Apoc.* 12. 9.
Projéctus est draco ille magnus, serpens antiquus, qui vocátur diabolus & sátanas, qui sedúcit univérsum orbem.

R. *br.* Dóminus omnipotens * Nócuit eum, *R.* Dóminus. *ψ.* Et trádidit eum in manus féminæ. * Nócuit. Glória. *R.* Dóminus. *Judith* 16. 7.

ψ. Salvatæ sunt reliquæ pópuli; *R.* Dóminus in fórtibus dimicávit. *Judic.* 5. 13.

AD NONAM.

Ant. Deus.

CAPITULUM. *Judith* 13. 25.
Nomen tuum Dóminus ita magnificávit, ut non recédât laus tua de ore hóminum, qui mémores fuerint virtútis Dómini in ætérnum.

R. *br.* Vocábunt te, * Civitátem Dómini. *R.* Vocábunt. *ψ.* Sion Sancti Israël.

* Civitátem. Glória. *R.* Vocábunt. *Isai.* 60. 14.

ψ. Gloriósa dicta sunt de te, *R.* Civitas Dei. *Psf.* 86. 3.

AD VESPERAS.

Ant. **M**aría ábiit in montána cum festinátione, in civitátem Juda. *Luc.* 1. 39.

Ant. 2. D. Intrávit in domum Zachariæ, & salutávit Elísabeth. *Luc.* 1. 40.

Ant. 3. a. Exclamávit voce magná Elísabeth: Unde hoc mihi, ut véniat mater Dómini mei ad me? *Luc.* 1. 41. 43.

Ant. 6. C. Ecce ut facta est vox salutátionis tuæ in auribus meis, exultávit in gáudio, infans in útero meo. *Luc.* 1. 44.

Ant. 8. G. Beáta, quæ credidisti, quóniam perficiéntur ea quæ dicta sunt tibi à Dómino. *Luc.* 1. 45.

CAPITULUM. *Sap.* 8. 16.
Non habet amaritudinem conversatio sapientiæ, nec tædium convíctus illius, sed lætítiam & gáudium.

In Metrop. *R.* Exultávit infans in útero Elísabeth; & * Repléta est Spíritu-sancto: mansit autem María cum illa quasi ménsibus tribus. *Luc.* 1. 41. 56. *ψ.* Mansit arca Dei in domo Obédedom tribus ménsibus; & benedixit Dóminus domui ejus, & ómnibus quæ ha-

bébat. 1. Par. 13. 14. * Repléta est. Glória. * Repléta est.

Hymnus, Ad prima verba, ut in *Officio Nocturno*.

ψ. Vox exultationis & salutis in tabernaculis iustorum. R. Dextera Domini fecit virtutem. Ps. 117. 15. 16.

Ad Magnificat, Ant. 5. F. Ait Maria : Magnificat anima mea Dominum ; & exultavit spiritus meus in Deo salutari meo. Luc. 1. 46. 47.

Fit Commem. SS. Apostolorum, Ant. Vidi, ψ. Lucetis, 426. Orat. Deus, qui hodiernam diem, 424.

Completorium ut in Psalterio.

D I E B U S
INTRA OCTAVAM
SS. Apostolorum Petri &
Pauli.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. & Hymnus, ut in die, 418.

Novem Psalmi de Feria.

Tres Antiphona, ψ. & R. R. de *Communi Apostolorum*, secundum *Feriam*.

Lectio j. & ij. de Scriptura occurrente : ex tribus sunt dua.

Lectio iij. infra in qua libet Feria.

ψ. SACERD. Annuntiáte, de *Communi*, v.

AD LAUDES.

Ps. de Feria, & sic in toto Officio.

Ant. sola 1. 2. Isti homines servi Dei excelsi sunt, qui annuntiant vobis viam salutis. Act. 16. 17.

Reliqua ut in die, 415.

AD HORAS, *Omnia de Comm. Apostolorum. Orat. ut in die Festi*.

AD VESPERAS.

Ant. sola 3. 8. Salutem de qua exquisierunt Prophetae, evangelizaverunt vobis. 1. Petr. 1. 10. 12.

Reliqua ut in die, 423. *omisso Responsorio*.

DOMINICA intra Octavam, aut in ipsa Octava, occurrente ; totum Officium de Dominica ut in Psalterio, incipiendo à primis Vesperis, qua erunt integra de Sabbato ante Dominicam occurrentem, cum Commemoratione Octava, in Laudibus & Vesperis.

D I E I I I.

De Octava

SS. PETRI ET PAULI.

Ex Epistola prima sancti Clementis Papæ & Martyris, ad Corinthios.

Lectio iij. 6. 5.

Petrus ob iniquam æmulationem non unum aut alterum, sed multos sustinuit labores ; atque ita martyr effectus, discessit ad debitum gloriæ locum. Propter æmulationem Paulus patientiæ præmium

4. 5. JULII. De Octava SS. Petri & Pauli. 445
 obtinuit, cum catenas septies portasset, vapulasset, lapidatus esset; præco factus in Oriente ac Occidente, eximium fidei suæ decus accepit; totum mundum docens iustitiam; & ad Occidentis terminum veniens, & sub Principibus martyrium passus, ita è mundo migravit, atque in locum sanctum abiit, patientiæ magnū exemplar factus.

IN VESPERIS, fit Commemoratio Translationis S. Martini, Turonensis Episcopi, Ant. Respexit, ψ. Quæsumus, xxij. Oratio, Quæsumus, infra.
 Itáliam simul profecti, cum vos similiter instituissent, eodem tempore martyrium pertulerunt.
 Pro Commemoratio. Translationis S. Martini, Ant. In bonitate, ψ. Statuit, xxvij.
 ORATIO. Orémus.
 Quæsumus, Domine, clementiam tuam, ut in hac die quam Translatione beati Pontificis Martini consecrasti, des nobis illam seculi doctrinam, quam ille & verbo docuit, & opere complèvit; Per Dominum.

D I E V.

De Octava

D I E I V.
 De Octava
 SS. PETRI ET PAULI.

Lectio iij.
 Ex S. Dionys. Episc. Corinth. Epist. ad Roman. apud Euseb. lib. 2. Hist. cap. 25. in fine.

Petrum & Paulum uno eodemque tempore martyrium subisse, Dionysius Corinthiorum Episcopus ad Romanos scribens, testatur his verbis: Ita & vos, inquit, tantâ admonitione vestrà, seminatione quæ Petri ac Pauli satisfactione succrèverat, Romanos scilicet & Corinthios, simul commiscuistis. Ambo enim illi in urbem nostram Corinthum ingressi, sparso Evangelicæ doctrinæ semine, nos instituérunt, & in

SS. PETRI ET PAULI.
 De expositione sancti Joannis Chrysostomi in Epistolam ad Romanos. In cap. 16. Homil. 32.
 Lectio iij.

Beatam Romam prædico, quod erga illos Paulus dum viveret adeo fuit benévolus, adeo illos amavit, & coram dis servit, & postremò vitam apud eos finivit; cuius sacrum corpus ipsi possident & propterea civitas illa hi facta est insignis magnam ab aliis rebus omnibus: & tanquam cor magnum ac validum d habet oculos fulgentes, ceterum videlicet hæc corpora. Non ira c splendescit quando r

ſol demittit, quemadmodum Romanorum urbs duos iſtos fulgôres ubique terrarum emittens. Hinc rapietur Paulus, hinc Petrus. Conſiderate, & miramini, quale ſpectaculum viſura ſit Roma: Paulum videlicet repente ex theca illa cum Petro reſurgentem in occurſum Dômini ſurſum ferri.

VERPERÆ de die Oſtava.

Omnia ut in I. Veſperis de Comuni Apoſtolorum, j. præter Hymnum.

Hymnus, Ambo divini, ut in II. Veſperis Feſti, 430.

ÿ. Loquentur ut notam faciunt filiis hominum potentiam tuam, R. Et gloriam magnificentiæ regni tui. Pf. 144. 11. 12.

Oratio, Deus, qui beatos Apoſtolos, infra.

D I E V I.

Oſtava

SS. PETRI ET PAULI,
SEMIDUPLEX.

Omnia de Comuni Apoſtolorum, j. exceptis qua hic notantur.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. & Hymnus, Mundus magnánimos, ut in die, 426.

Tres Antiphona, ÿ. & R. R. R. ex uno è Noſturnis de Comuni, ſecundum Feriam.

Sermo ſancti Leônis Papæ.
Serm. 1. in Natali Apoſtol.
Petri & Pauli.

Leſtio ij.

OMnium quidem ſanctarum ſolemnitatum, dilectiſſimi, totus mundus eſt particeps; & unius fidei pietas exigit, ut quidquid pro ſalute univerſorum geſtum recôlitur, communibus ubique gaudiis celebrêtur. Verûmtamen hodierna feſtivitas præter illam reverentiã quam toto terrarum orbe promeruit, ſpeciali & propriã noſtræ urbis exultatione veneranda eſt, ut ubi præcipuorum Apoſtolorum glorificatus eſt exitus, ibi in die Martyrii eorum ſit lætitiæ principatus. Iſti enim ſunt viri, per quos tibi Evangélium Chriſti, Roma, reſplenduit; & quæ eras magiſtra erroris, facta eſ diſcipula veritatis.

Leſtio iij.

Iſti ſunt patres tui verique paſtôres, qui te regnis cœleſtibus inferendam multo melius multoque felicius condiderunt, quàm illi quorum ſtudio prima mortuum tuorum fundamenta locata ſunt; ex quibus is qui tibi nomen dedit, fraternâ te cæde foedavit. Iſti ſunt, qui te ad hanc gloriã provecxerunt; ut gens ſancta, populus electus, civitas ſacerdotális & régia, per ſacram beati Petri ſedem caput or-

7. JULII.

S. Pantani, Presbyteri.

447

bis effecta, latius præsidere religionè divinâ, quàm dominationè terrènâ. Quamvis enim multis aucta victoriis, jus imperii tui terrâ marique protuleris; minus tamen est quod tibi bellicus labor subdidit, quàm quod pax Christiana subjecit.

AD LAUDES, *Antiphona quinque de Communi, v.*

Reliqua ut in die præter Orationem.

ORATIO. Orémus.

DEUS, qui beatos Apóstolos Petrum & Paulum insignes præ ceteris veritatis Evangelicæ præcones esse fecisti; concede, quæsumus, ut, per eorum intercessionem, ad æternæ patriæ perveniâmus hereditatem, per quorum doctrinam, fidei tenemus integritatem; Per Dóminum.

AD HORAS, *ut in Communi Apostolorum. Orat.* Deus, qui beatos Apóstolos, *suprà.*

AD VESPERAS, *Antiphona quinque de Communi. Cetera ut in die, omisso Responsorio.*

Oratio, Deus, qui beatos Apóstolos, *suprà.*

Fit' Commemoratio S. Pantani Presbyteri, Ant. Sanctificabor, v. Sacerdotes, xliij. Oratio, Dómine Deus, xlvij.

¶ DOMINICA post Octavam SS. Petri & Pauli, fit Anniversarius dies Dedicationis Ecclesiæ Metropo-

litana, ANNUALE-MINUS per totam Diocesim, cum Octava in iis tantum Ecclesiis quæ propriam non habent Dedicationem; sine Octava verò, ubi fuerit Deductio propria.]

D I E VII.

In Festo

SANCTI PANTÆNI, Presbyteri Alexandrini.

S I M P L E X.

De Communi SS. Presbyterorum, xliij.

Lectio iij.

Ex Hier. lib. de viris illustr. cap. 36. & Euseb. lib. 5.

cap. 10. 11.

PANTÆNUS Presbyter, prius Stóicæ sectæ philosophus, cujus patriam designans Clemens Alexandrinus, apem Siculam vocat, quæ prophétici & apostólici prati flores decerpens, sinceram & incorruptam ingenerávit cognitionem in eorum ánimis, qui ipsum audiebant, magnæ fuit in sacra & seculari litteratúra eruditiónis. Philosophorum & hæreticorum dogmata diligentius perscrutatus est, cujus exemplum sequendum sibi putávit Origenes, ne, si hæc ignoráret, ad eos convincendos imparatior inveniretur. Ejus multi in sanctam Scripturam Commentárii thesauros sciéntiæ pósteris dereliquerunt. Non minús

vivâ voce prôfuit Ecclesiis; cepit enim sub Marco Aurélio præfisse illi Alexandrinæ scholæ quæ ab Apostolicis temporibus instituta, per plura sæcula duravit. Alexandrum Jerosolymorum Episcopum & Martyrem, & Clementem Alexandrinum præcipuos habuit discipulos, & hunc in Scripturarum schola successorem. Orientalibus gentibus à Demétrio Evangelii prædicator ordinatus, penetravit usque ad Indos, ibique verè Apostólico animi ardore Bracmanorum superstitioni Evangelicam fidem opposuit. Alexandriam reversus, sub Severo & Caracalla principibus nobilem vitam admirabili fine conclusit.

Vespera de Psalterio.

Commemoratio S. Quintini Martyris, Ant. Qui vicerit, ꝑ. Vincénti, ix. Oratio, Omnipotens, infra.

¶ In Ecclesia Metropolitana, Vespera de S. Quintino, ut in Communi, viij. Oratio, Omnipotens, infra.]

DI E VIII.

SANCTI QUINTINI,
Martyris

Commemoratio.

In Laudibus, Ant. Glorificatus sum, ꝑ. Dominus, xij.

ORATIO. Orémus.
OMnipotens sempiternus Deus, qui nos sancti Quintini Martyris tui festivitatem lætificas; præsta ut cujus commemoratione gaudemus, ejus præsidio muniamur; Per Dóminum.

Vespera de SS. Eracleo & Paulo.

¶ In Ecclesia Metropolitana fit Festum SEMIANNUALE de S. Quintino.

Omnia de Communi unius Martyris, viij. exceptis quæ sequuntur. Oratio, Omnipotens, supra.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex S. Greg. Turon. & alijs.

Quintinus, Maximiano & Diocletiano Imperatoribus, Româ in Gallias, Christi fidem prædicaturus, cum sociis aliquot venit. In his fuisse sanctum Luciánum, qui Bellôvacis Evangelium prædicavit, & ibi Martyr occubuit, testatur sanctus Audóenus Rotomagensis in vita sancti Eligii. Quintinus verò cum Ambianis ferventi zelo & magnâ constantiâ munus idem perfriceret, à Rictio Varo exquisitis tormentis cruciatus; deinde apud Augustam Veromanduorum duabus sudibus fœrpeis à cervice usque ad crura transfixus, postremò capite truncatus est.

Leſtio v.

CORPUS ejus in Súminam projectum Eufébia pia mulier post annos quinquaginta quinque , revelante Angelo , invenit ; statimque oculorum usum , quodudum fuerat orbata , recuperavit. Illud in monte sepelivit prope urbem , facellumque tumulo superstruxit. Glóriam Mártiris sui Deus ibi multis testatus est miraculis. Séptimo verò século ignorántibus pósteris quo in loco Ecclésiæ jacéret thesaurus ille in terra absconditus , eum Eligio Deus patefecit.

Leſtio vj.

SANCTI Quintini corpus de terra sublátum Eligius pié osculátus , dentes è maxilla in languéntium medélam abstulit ; tumque ex dentis radice sanguinis gutta stillávit. Clavos étiam prægránde corporei ejus quondam à tortóribus infixos , è cérebro ceterisque artubus avulsos , & capillos ejúsdem , velut sacras reliquias sibi servávit. Deinde pállio holoférico obvolútum corpus , ponè altáre cóndidit ; tumulúmque miro ópere désuper fabricávit ex auro , argénto & gemmis : auctà étiam Basilicá , in qua , ut in céteris locis quæ dístávit Eligius , signa & virtutes Dóminus operátus est.

IN III. NOCTURNO.

Leſtio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Leſtio vij. c. 16. 24. ad 27.

IN illo rémpore ; Dixit Jesus discipulis suis : Si quis vult post me venire , ábneget semetípsum , & tollat crucem suam , & sequátur me. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Homil. 32. in Evang.

QUIA Dóminus ac redemptor noster novus homo venit in mundum , nova præcepta dedit mundo. Vitæ etenim nostræ vétéri in vitiis enutritæ , contrarietátem oppósuit novitátis suæ. Quid enim vetus , quid carnális homo nóverat , nisi sua retinére , aliéna rápere si posset ; concupiscere si non posset ? Sed cœléstis médicus singulis quibúsque vitiis obviántia ádhibet medicaménta. Nam sicut arte medicínæ cálida frígidis , frígida cálidis curántur : ita Dóminus noster contrária oppósuit medicaménta peccátis ; ut líbricis continéntiam , tenácibus largitátem , iracúndis mansuetúdinem , elátis præcíperet humilitátem.

Leſtio viij.

CERTÉ cùm se sequéntibus nova mandata proponeret , dixit : [Nisi quis renuntiáverit ómnibus quæ póssidet , non potest meus

esse discipulus.] Ac si apertè dicat: Qui per vitam veterem aliena concupiscitis, per novæ conversationis studium & vestra largimini. Quid verò in hac lectione dicat, audiâmus: [Qui vult post me venire, abneget semetipsum.] Ibi dicitur ut abnegemus nostra, hic dicitur ut abnegemus nos. Et fortasse laboriosum non est homini relinquere sua, sed valde laboriosum est relinquere semetipsum. Minus quippe est abnegare quod habet; valde autem multum est, abnegare quod est.

Lectio ix.

AD se autem nobis venientibus Dominus præcepit, ut renuntiemus nostris: quia quicumque ad fidei agônem venimus, luctâmen contra malignos spiritus sumimus. Nihil autem maligni spiritus in hoc mundo proprium possident. Nudi ergo cum nudis luctari debemus. Nam si vestitus quisquam cum nudo luctatur, citius ad terram dejicitur, quia habet unde teneatur. Quid enim sunt terrena omnia, nisi quædam corporis indumenta? Qui ergo contra diabolum ad certâmen properat, vestimenta abjiciat, ne succumbat. .... Nec tamen sufficit nostra relinquere, nisi relinquamus & nos. Quid est quod dicimus, Relinquâ-

mus & nos?... Relinquamus nosmetipsos quales peccando nos fecimus, & maneamus nosmetipsi quales per gratiam facti sumus.

IN VESPERIS, *Commemoratio SS. Eraclii & Pauli, Senonensium Episcoporum, Ant. Super muros tuos, v. Sacerdotes, xxx. Oratio, Deus, qui populis tuis, xxxij.]*

D I E I X.

In Festo

SS. ERACLII ET PAULI, fratrum, Senonensium Episcoporum.

DUPLEX-MINUS.

De Communip lurium SS. Pontificum, xxix.

Lectio ij.

Ex Catalogo Episc. Senon.

ERACLIIUS, generis claritate illustis, post sanctum Agricium magni meriti virum, Ecclesiam Senonensem gubernandam suscepit. Sancti Remigii coætaneus, Remis adfuisse traditur dum Clodoveus lustralibus baptismatis aquis ablatus est. Ecclesiam in suburbio Senonensi sub invocatione sancti Joannis Evangelistæ edificavit in puellarum domicilium. Transactis in Ecclesiæ suæ sollicitudine pluribus annis, plenus meritis migravit ad Dominum, & in sancti Joannis Virginum cœnobio sepultus est: unde in majorem

sancti Stéphani Basilicam post aliquot annos translatus, in argentea capsula reconditus fuit. Sanctus Paulus germanus Eraclii frater, pari vitæ merito, proximus illi successsor Sénonis inclauit. Cessit è vita regnante Childebérto filio Clodovéi magni, & in eadem capsula cum fratre postea repositus est; unde sicut non sunt sejuncti corpore, ita neque solemnitate.

De Sermone sancti Augustini Episcopi, de Pastoribus.

Serm. 46. §. 2.

Lectio iij.

NOS, quos in isto loco, de quo periculosa ratio redditur, Dominus secundum dignationem suam, non secundum meritum nostrum constituit, habemus duo quædam; unum, quod Christiani sumus, alterum, quod Præpositi sumus. Illud quod Christiani sumus, propter nos est: quod autem Præpositi sumus, propter vos est. In eo quod Christiani sumus, attenditur utilitas nostra: in eo quod Præpositi, non nisi vestra. Sunt autem multi Christiani, & non Præpositi, qui perveniunt ad Deum, faciliore fortasse itinere, & tanto fortè expeditius ambulantes, quanto minorem sarcinam portant. Nos autem, excépto quod Christiani sumus, unde rationem reddemus Deo de vitæ

nostra, sumus etiam Præpositi, unde rationem reddemus Deo de dispensatione nostra. Cum ergo Præpositi ad hoc sint, ut his qui subiecti sunt consulant; non in eo quod præsumunt, omnino utilitatem suam attendant, sed eorum quibus ministrant. Quisquis ita Præpositus est, ut in eo, quod Præpositus est, gaudeat, & honorem suum querat, & commoda sua sola respiciat, se pascit, non oves. Ad hos sermo dirigitur. Audite tanquam oves Dei, & videte quemadmodum vos securos fecerit Deus: qualescunque sint qui vobis præsumunt, id est, qualescunque nos simus; vobis securitatem dedit, qui pascit Israël. Nam Deus non deserit oves suas; & mali pastores pœnas debitas luent, & oves promissa percipient.

IN VESPERIS, *fit Commemoratio SS. Septem Fratrum, &c. Martyrum, Ant. Communicantes, Ps. Viriliter, xv. Oratio, Præsta, infra.*

D I E X.

In Festo

SS. SEPTEM FRATRUM,
ac S. Felicitatis eorum
matris, Martyrum.

S I M P L E X.

*De Communi plurium
Martyrum, xiv.*

Oratio, Præsta, infra.

Lectio iij.

Ex Actis apud Sur. &
Ruinart.

Septem Fratres, filii sanctæ Felicitatis, Romæ in persecutione Marci Aurélii Antonini, à Pùblio Præfècto primùm blanditiis, deinde terroribus tentati, ut ejuratâ Christi fide idôlis sacra fâcerent: ex pia matris adhortatione hanc haulere constantiam, quæ nec grâtiâ flecti, nec minis frangi potuit. Igitur in fidei confessione perleverantes, variè necati sunt. Januarius plumbatis cæsus est: Felix & Philippus fistibus contusi: Silvânus ex altissimo loco præceps dejectus: Alexândro, Vitâli, & Martiâli caput amputatum. Mater eorum, quarto post mense, abscisso capite, eamdem martyrii palmam consecuta est.

ORATIO. Orémus.

Præsta, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui gloriôsos Mártyres fortes in sua confessione cognovimus, pios apud te in nostra intercessionem sentiâmus; Per Dóminum.

Vespera de Fèsto sequenti.

D I E X I.

In Fèsto

SANCTI BENEDICTI,
Abbatis.

SEMIDUPLEX.

De Communi SS. Abbatum, xlix.

Oratio, Deus, qui beatum Benedictum, infra.

Lectio ij.

Ex S. Greg. l. 2. Dial. & aliis.

Benedictus, Nûrsiæ in Sabinis claro genere ortus, relicto, quibus Romæ instituebatur, liberalibus disciplinis, ut totum se Christo daret, in altissima spelunca, eo loco qui Sublacus dicitur, per triennium delituit. Sed jam erumpente ex illis latebris fama ejus sanctitatis, quidam monachi se illi instituendos tradiderunt: qui postea cum regularem ejus disciplinam ferre non possent, venenum ipsi miscuit in potu. Ille poculum oblatum crucis signo confrégit, ac relicto monasterio in solitudine se recepit. Sed cum multi ad eum quotidie discipuli convenirent, duodecim monasteria ædificavit. Postea migravit Calsinum anno quingentesimo vigesimo nono, ubi simulacrum Apollinis comminuit, & aram evértit; ibique sancti Joannis-Baptistæ, & sancti Martini sacella construxit: incolas autem imbuuit Christiânis præceptis. Scripsit Monachorum regulam, quam sanctus Gregorius discretionem præcipuam, sermone luculentam appellat.

Lectio iij.

Multa prophético spiritu ventura prædixit. Aliquot ante mensibus quam

è vita migraret, præmonuit discipulos quo die esset moriturus: ac sepulcrum, in quo suum corpus condi vellet, sex antè diebus quàm eò inferretur, iussit aperiri: sextoque die deferri se voluit in Oratorium, ubi Dominici corporis & sanguinis perceptione munitus, sublati in cælum manibus orans, inter manus discipulorum animam efflavit, vigésimo primo die Martii, anno salutis quingentesimo quadragésimo tertio. Sancti viri corpus, unà cum reliquiis sanctæ Scholasticæ sororis ejus, è Cassinensi monasterio à sancto Aigulfo Martyre in Gallias advectum, atque in cœnobium Floriacense, nunc sancti Benedicti ad Ligerim, translatum est circa annum sexcentésimum sexagésimū, undécimà die Julii.

ORATIO. Orémus.

DEus, qui beatum Benedictum Abbatem de ejus, quæ in mundo est, concupiscentiæ corruptione eductum, tibi fideliter adherere fecisti; præsta, quæsumus, ut ejus imitatione in tua disciplina perseverantes, supernæ vocationis nostræ bravium assequi mereamur; Per Dominum nostrum.

Vespera à Capitulo de Festo sequenti, cum Commemoratione S. Benedicti, Ant. Secésserat, l. v. Ve-

nérunt, Oratio, Deus, qui beatum, supra.

D I E X I I.

In Festo

SANCTI THEOBALDI,
Presbyteri & Solitarii.

SEMIDUPLEX.

De Communi Anachoretarum, l. Oratio, Omnipotens, liv.

Lectio ij.

THeobaldus, in oppido Pruvinénsi Diœcesis Senonensis, ex illustri Campaniæ Comitum stirpe natus, relictis parentibus & spretis opibus amplissimis, vitam eremiticam amplexus est adolescens, atque ut in ea serviret Deo libèrius trans Rhenum secéssit, vilioribus ibi ac servilibus operibus, non minùs laboriosè quàm humiliter victum sibi quotidie comparans. Post exactos in solitudine annos aliquot, vulgatam virtutis suæ famam fugiens, petiit Italianam, & intra colles Salanicenses prope Vicetiam constitit.

Lectio iij.

NEc licuit ibi diu latere: sparsa enim virtutum suarum rumore proditus, à Vicetiæ Episcopo, sacris Ordinibus initiatur invitus. Novæ dignitati nova accéssit gràtia, majorque in dies vitæ sanctitas; donec durissimis pœnitentiæ laboribus, & diuturno gravique mor-

bo cōsumptus, post recep-
tum Dominici cōporis Viā-
ticum, spiritum Deo red-
didit, anno millésimo sexa-
gésimo sexto: commendatā
prius Petro Abbati Vanga-
ditæ Ordinis Camaldulén-
sium, matre piissimā, quæ
& ipsa filii exēplis per-
mōta, pauperem casam in
eādem eremo sibi constrū-
xerat.

*Vespera de Festo sequen-
ti, cum Commemoratione
S. Theobaldi, Ant. Omnis,
ψ. Beāta gens, lvj, Oratio,
Omnipotens, liv.*

D I E X I I I.

In Festo

S. SILÆ, GENTIUM
Apostoli.

SEMIDUPLEX.

*Omnia de Communi Aposto-
olorum, j.*

*Oratio, Beātus Silas,
infra.*

Lectio ij.

*Ex Actis Apost. Epist. Pe-
tri & Pauli; & Usuar-
do.*

Silas, qui & Silvānus,
ab Apostolis electus est,
qui cum Juda episto-
lam perfēreret Antiochiā,
& refēreret de gestis à Syno-
do Jerosolymitāna. Quam
epistolam cū legisset fra-
tres, gavisi sunt super cō-
solatione. Judas autem &
Silas, & ipsi cū essent Pro-
phætæ, cōsolari sunt eos,

& confirmavērunt. Inde Si-
las cum Paulo Apostolo pro-
fectus, perambulāvit Sy-
riam & Ciliciam. Philippis
comprehēnsi, virgis cæsi,
multisque plagis affecti,
missi sunt in carcerem, stri-
ctis ligno pēdibus. Quibus
orāntibus Deum, apēta
sunt ostia carceris, & cap-
tivorum omnium vincula
solūta. Quo ingēnti mirā-
culo factum est, ut custos
carceris cum omni domo
sua baptizārētur.

Lectio iij.

Cum autem perambu-
lāssent Amphipolim,
Apolloniā, Berœam, ubi-
que prædicātes Evangē-
lium Dei, Paulus Athēnas
profectus est, Silā & Timō-
theo remanēntibus, quos
Paulus celēriter ad se venīre
præcepit. Cūque ad eum
de Macedōnia Corinthum
venissēt, instābat verbo
Paulus, ipsis adjuvāntibus.
Scripsērunt etiā unā cum
Paulo Silas & Timotheus
utrāque ad Thessaloni-
censes Epistolā. Silas dē-
nique consummāto Evan-
gēlicæ prædicatiōnis mū-
nere, in passiōe sua Chris-
tum glorificans, requiēvit.

ORATIO. Orémus.

Beātus Silas, quæsumus,
Dōmine, tuum pro no-
bis implōret auxiliū; ut à
nostris reatibus absolūti, à
cunctis etiā periculis erua-
mur; Per Dōmīnū.

IN VESPERIS, fit *Commemoratio S. Bonaventurae*,
Ant. Beatus vir, *Ps.* Beatus
 homo, xxxvj. *Oratio*, Deus,
 qui populo tuo, xl.

Deinde S. Henrici Imperatoris, *Ant.* Qui sperant,
Ps. Qui confidunt, lvij.
Oratio, Deus, qui beatum
 Henricum, *infra*.

D I E X I V.

In Festo

S. BONAVENTURÆ,
 Albanensis Episcopi.

SEMIDUPLEX.

De Communi SS. Doctorum, xxxvj. *Oratio*, Deus,
 qui populo tuo, xl.

Lectio ij.

Ex S. Bonaventura vita
apud Surium.

Bonaventura, Balneoregii in Etruria natus, anno ætatis vicésimo secundo in Ordinem fratrum Minorum ascribi voluit: ubi Alexandro Alensi magistro usus, tantos progressus fecit, ut séptimo post anno libros Sententiarum Parisiis publicè interpretatus sit, & lauream doctoralem adeptus. Minister generalis séptimus post sanctum Franciscum electus, singularem in Ordinis administratione prudentiam ac sollicitudinem adhibuit. Archiepiscopatum Eboracensem in Anglia, sibi à Clemente quarto oblatum, recusavit. Hunc Gregorius

décimus, Clementis successor, honores licet fugientem, in Cardinalium collegium & in Episcoporum ordinem cooptavit, novo eum propter eximias virtutes exemplo præficiens Ecclesiæ Albanensi, quæ non nisi antiquioribus Cardinalibus committi antea solébat.

Lectio iij.

HAc ille amplissimâ dignitate auctus, in propugnanda Catholica fide, & gerendis rebus difficillimis egregiam in Concilio Lugdunensi præstitit operam: pravas opiniones acerrimè confutavit: ejusque prudentiâ, doctrinâ, & orationibus, sublato schismatis dissidio, Michaël Palæologus Græcorum Imperator, Orientalisque nationes ad Apostolicæ Sedis communionem redierunt. Migravit è vita in eodem Concilio quinquaginta tres annos natus, anno Christi millésimo ducentésimo septuagésimo quarto, décimâ quartâ Julii; & post obitum clârui miraculis. Eum Sixtus quartus in Sanctorum numerum retulit.

Pro Commemoratione S. Henrici, *Ant.* In justitia, *Ps.* Iniquitatem, lx.

ORATIO. Oremus.

Deus, qui beatum Henricum de terræ imperio ad cœlestè regnum transtulisti; te supplices exoramus, ut sicut illum

gratiae tuae ubertate praeven-
tum, illécebras seculi supe-
râre fecisti, ita nos facias
ejus imitatione, & mundi
hujus blandimenta vitare,
& ad te puris mentibus per-
venire; Per Dominum.

IN VESPERIS, *fit Com-
memoratio S. Jacobi Epif-
copi, Ant. Respexit, V.
Quasivit, xxiij. Oratio,
Quasumus, xxvij.*

D I E X V.

In Festo

SANCTI JACOBI,
Nisibeni Episcopi.

SIMPLEX.

De Communi S. Ponti-
ficis, xxiij. Oratio, Quas-
umus, xxvij.

Lectio iij.

Ex Theodoro, *Philost.
cap. 1. item Hist. lib. 1.
2. & Gennad. Vir illustr.
cap. 1.*

Jacobus Nisibis in Meso-
potamia & civis & Episco-
pus, primò monachi vi-
tam egit. Vestis illi caprà-
rum pili, esca baccæ silvé-
tres. Miraculis & prophe-
tiae gratia excelluit. Adepis-
copatum raptus, sedem,
non vitæ institutum mutans,
auctus tantum novis labo-
ribus est. Illudere quidam
voluerunt ejus in afflictos
miserationi: at dum alter
morum se simulat, verè
mòritur, nec nisi Jacobi
precibus revixit. Nicænæ
Synodo adfuit; in qua Con-

substantialitatem Verbi scrip-
tis adversus Arium propugna-
vit. Saporem magni Persarum
regem, ter Nisibim tota vi
oppugnantem, ter repulit.
Post obitum, intra mœnia
sepultus est, ut esset & mór-
tuis, urbi-turamen. Scrip-
tis etiam clarus fuit, sed
Syriacis.

D I E X V I.

In Festo

S. ARSENI, SOLITARI.

SEMIDUPLEX.

De Communi SS. Mona-
chorum, l. Oratio, Omni-
potens, liv.

Lectio ij.

Ex vitis Patrum.

Arsenius, Romæ
Ecclesiæ Diaconus, à
Damaso ad Theodó-
sium Magnum missus est,
ut Arcadii studiis præficer-
etur. In Imperatorio palatio
ad annum ætatis quadragé-
simum magno in pretio fuit.
Sed dum de salute anxius,
viam quâ salvaretur sibi pe-
teret ostendi, hæc audire
verba visus est; Arseni, fu-
ge homines. Fugit igitur in
Scetin Ægypti solitudinem;
ibique orans, iterum audit:
Fuge, tace, quiesce. Hæc
illi deinceps vivendi ratio
per annos quinquaginta
quinque.

Lectio iij.

Ab hominibus remotus,
non secum sed cum
Deo & cum Angelis versa-
batur,

& prioris vitæ delictioris vitæ austerius ejūnis, & continuis us exiabat. His se semper interpellabat: ad quid venisti? um me fuisse, inquit, peccavit; tacuisse, am. Sceti à Mazicis i, primò Canópum, hohen consra Memē recepit, ubi annum nonagésimum quingēdi se simul ac vifinē fecit. Cū enim am in extrémis flennimadvertissent duo, abebat, discipuli: Anunt, Pater, mortem las? Etille: Verè, in- & valdè formido, nequam, ex quo mona-indui, hic à me abstimor.

Spera de Psalterio, àulo de Festo sequenti, Commemoratione S. ii, Ant. Omnis. v. gens, lvj. Oratio, potens, liv.

DE XVII.

In Festo
ACTI SPERATI
& SOCIORUM,
Martyrum Scillitanorum.

EMIDUPLEX.

Communi plurium
Martyrum, xiv.

Oratio, Martyrum tuorum, xviii.

ars Estiva.

Ex Actis Martyrum Scillitanorum.

Apud Baron. an 102.

Lectio ij.

CArthagine præcepē-
runt magistratus astā-
re sibi Speratum & sō-
cios ejus. Astantibus eis Sa-
turninus Proconsul dixit: Potēstis vēniam à dōminis nostris imperatōribus Sevēro & Antonīno promereri, si convērsi fueritis ad Deos nostros. Speratus dixit: Dōminum verum & Regem adoramus. Saturninus dixit: Jura per gēnium Regis nostri. Speratus dixit: Ego Imperatōris mundi gēnium nescio, sed cōlēsti Deo meo sērvio.

Lectio iij.

SEquenti die Saturninus dicit Sperato: Perseveras ut Christianus sis? Speratus dixit: Etiam persevero. Audiētes omnes qui cum illo retenti fuerant, consensērunt confessiōni illius. Proconsul dedit in eos sententiā per exceptōrem, dicens sic: Speratum & sōcios, Christianos se esse confitētes, & Imperatōri honōrem dare recusantes capite truncari præcipimus. Hæc cū essent ex tabella recitata, Speratus & qui cum eo erant, dixerunt: Deo grātiās confērimus. His dictis ducti sunt, & flexis gēnibus truncata sunt singulorum capita mēse Julio, die sēptimo dēcimo.

¶

Vespera de Festo sequenti, cum Commemoratione SS. Sperati & Sociorum, Ant. Datae sunt, ψ. Lætitia, xx. Oratio, Martyrum tuorum, xviiij.

D I X X V I I I.

In Festo
S. THOMÆ AQUINATIS,
Doctōris.

D U P L E X - M I N U S.

De Communi SS. Doctorum, xxxv. Oratio, Deus, qui Ecclesiā tuam, infra.

Lectio ij.

Ex Guill. de Tocco apud Bolland. & aliis.

Thomas, Landúlfo Cómite Aquinate ac Theodórâ Cómitis Theatīni filiâ natus, quintum annum agens, Cassinātibz monachis pietate & litteris imbuendus traditur. Inde Neápolim studiōrum causâ missus, anno ætatis decimo octavo sancti Dóminici institutum suscepit. Quod cum paréntes indigne ferrent, dum Lutetiam Parisiōrum mittitur, in itinere iussu fratrum, per vim raptus, in castrum patrēnz ditionis deductus est, quò sanctum propósitum mutaret. Ibi fratrum & sorōrum importūnas & assiduas instantias fregit immortā constantiā, hisque periculosiorem mulierem impudicam castitati attentantem suæ tione fugavit. E castro

post biennium ferè integrum emissus, Neápolim redūcitur: unde Romam, postea Parisios à Joāne Teutónico Ordinis Generali ductus, tum Colóniam Agrippinam missus est, ut Albérto Magno doctōre uteretur. Parisios revocatus, post prælectas Petri Lombardi Sententias gradum Magisterii obtinuit. Stúdio semper orationem præmittebat, adhibito etiam in exponendis difficilioribus Scripturæ locis jejuniō, dicere solitus, quidquid sciret, minus debere labóri suo quam orationi.

Lectio iij.

Nullum penè fuit scriptōrum genus in quò non esset diligentissime versatus: unde scripta ejus, & multitudine ac varietate ac in rebus etiam intricatissimis perspicuitate adeo excellunt, ut eam ob causam Doctōris Angélici cognomen adeptus sit. Delatum sibi à Clemente quarto Archiepiscopatum Neapolitanum constanter recusavit. Missus à Gregório decimo ad Concilium Lugdunense, in itinere morbo correptus, divértit in monasterium Fossanovense Ordinis Cisterciensis in diocesi Terracinenfi; & in ipso ingressu mortem præsentens, ait: [Hæc requies mea in seculum seculi; hic habitabo,

quóniam elégi eam.] Tum rogatus à fratribus, expósuit Cántica Canticórum. Deficientibus viribus exhibéri sibi pétiit Ecclésiæ sacraménta : quibus débita veneratióne cum lacrymarum effusióne susceptis, tertio die obdormivit in Dómino, anno ætatis quadragesimo nono ; Christi verò millésimo ducentésimo septuagésimo quarto, magnus scriptis, major virtutibus. Hunc clarum miraculis, Joánnes vigésimus secundus Sanctorum número ascripsit.

ORATIO. Orémus.

DEus, qui Ecclesiam tuam beati Thomæ Doctóris mirâ eruditiónē clarificas, & sanctâ operatióne fecundas ; da nobis, quæsumus, & quæ docuit intellectu conspícere, & quæ egit imitatione complére ; Per Dóminum.

Vespera à Capitulo de Festo sequenti, cum Commemor. S. Thomæ, Ant. Non recédet, ψ. Sapiens, xliij. Oratio, Miséricors, infra.

D I E X I X.

In Festo
S. VINCENTII A PAULO,
Presbyteri.

D U P L E X - M I N U S.

De Comuni SS. Presbyterorum. xliij.

Lectio ij.

VIncéntius à Paulo, Póddii non procul ab Aquis Tarbéllis in Aquitania natus, à púero pietate & in paúperes eximiâ caritate enituit. Sacerdotio iniciatus, cum Malsiliâ Tolósam navigaret, captivus est à Turcis in Africam abductus ; unde reversus in Gállias, hero ad fidem redúcto, Clippiaci, tum Castellionis Parœcias sanctissimè rexit. Deinde quæ fidei mystéria & præcepta rudes edoceret, Congregationem instituit Presbyterorum secularium Missionis ; quorum plures non in solas misit Gálliaë provincias, sed & in Italianam, Poloniam, Scotiam, Hiberniam, atque ad Barbaros & Indos. Tum ut Cleri disciplinam & mores redderet decóri pristino, majorum Clericorum erexit Seminaria ; exercitia præmittenda sacris Ordinibus, piósque secésus Laicorum instituit, magno virtutis Ecclesiæque bono.

Lectio iij.

NUllum fuit miserorum genus cui paternam opem non præstiterit. Fideles sub Turcarum jugo geméntes, infántes expósitos, virgines periclitántes, mulieres lapsas, peregrinos infirmos, artifices inválidos, ad trirémes damnátos, sub sídiis & hospitiis etiamnum superstítibus excépit & so-

vit. Cumque reges, irato Deo cædibus & incendiis Europam omnem vastarent; ipse Lotharingiam, Campaniam, Picardiam, aliasque regiones bello, fame pestæque percutentes prolixè refecit: atque ut æternam certamque opem afferret egénis, mulierum nobilium cœtus, Puellarumque Caritatis societatem fundavit, quæ senibus, pueris, ægrotis & pauperibus curandis vitam operasque suas omnes impenderent. Ascitus verò in sanctius Consilium post obitum Ludovici decimi tertii, quem morientem in ultimo agone adjuvit, studiosissimè egit ut non nisi digniores Ecclesiis & Monasteriis præficerentur, civiles discordiæ, singularia certamina tollerentur, unitasque fidei & animorum impugnata subsisteret. Hæc inter & alia gravissima negotia, senio laboribusque confectus, Parisiis obdormivit in Christo, quinto Calendas Octobris anno millésimo sexcentésimo sexagésimo, ætatis verò suæ octogésimo quinto, ibique sepultus est in medio Ecclesiæ sancti Lázari choro. Quem miraculis clarum Clemens Papa duodécimus fastis Sanctorum adscripsit.

ORATIO. Oremus.

Misericors & sancte Deus, qui beatum Vincéntium dedisti patrem

bonum egénis & exemplum; tribuamus ut, ejus pauperes miseriamur & eleemosinamur Ecclesiæ humilitate, similes operibus; Per Deum

In Vesperis & moratio S. Victoris, Ant. Qu. V. Vincénti, ix. Præsta, xij. Deingareta Virginis, Ant. Vincénti, réditas, lxiiij. Oraliare, lxiv.

D I E X

In Feste
SANCTI VICTORIS
Martyris, Legio
bæa asciti

S E M I D U P

De Communi u
tyris, viij.

Oratio, Præsta

Lectio ij

Ex S. Euch. Lu
Actis apud Ru

Militum, quæ vocabantur, neminem omnium Christiani nomen interfici jubentem cum suis agminibus manus Imperatoris clero tenebat in Confectus est at

fectorum populus in an-
fustis Acaunensibus prope
Rhodanum. Jam peracta
caede, Martyrum læti spō-
lis epulabantur confectō-
res, cum emeritæ militiæ
Veteranus quidam, Victor
nōmine, iter agens, in eos
incidit, qui statim ab epu-
lantibus ad convescendum
invitatus est. * Rogavit ille
causam tantæ cædis; Res-
ponderunt hi, totius legio-
nis Thebææ milites jussu
Imperatoris passim ibi cæ-
sos gladiis, quod spero
decorum cultu, à Christi fi-
de, etiam intentatâ morte,
non desciverint.

Lectio iij.

Detestatus convivas, de-
testatusque convivium
Victor effugere voluit; re-
quirentibusque num & ipse
foris Christianus esset,
Christianum se esse, & sem-
per futurum esse respondit.
His auditis statim ab irruen-
tibus interfectus, ceteris
Martyribus in eodem loco,
sicut morte, ita etiam ho-
nore conjunctus est. * An-
no circiter septingentesimo
sexagesimo octavo, Villi-
carius, Senonensis Episco-
pus, Româ Senonas rediens,
corpus sancti Victoris à mō-
nachis Acaunensibus impe-
travit, & in Ecclesia Seno-
nensi collocavit. Ipsum in
ea Ecclesia diu servatum,
exinde in aliquot dioceseos
Ecclesias transfatum est. Sed
 tandem à Sevino, Senonē-

si Archiepiscopo, in Eccle-
siam Metropolitanam relâ-
tum est, ubi corpus & ca-
put, aliud inter capsas,
aliud inter thesauri reliquias
honorificè recondita ser-
vantur.

*Pro Commemoratione S.
Margareta, Ant. Factus
est, ψ. Deus, Oratio, Au-
xiliare, lxiv.*

*IN VESPERIS, fit Com-
memoratio S. Victoris
Massiliensis Martyris, Ant.
Qui vicerit, ψ. Vincenti, ix.
Oratio, Da nos, Domine,
infra, 463.*

*¶ In Ecclesia Metropoli-
tana fit Festum SEMAN-
NUALE de S. Victore.*

*Omnia de Comuni unius
Martyris, viij. Oratio,
Præsta, xij. Commemoratio
S. Vincentii & S. Marga-
reta, ut supra.*

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Script occur.

IN II. NOCTURNO.

*Lectiones de S. Victore,
ut supra, divisionibus fac-
tis ad ** asteriscos.*

IN III. NOCTURNO.

*Lectio sancti Evangelii se-
cundum Joannem.*

Lectio vij. c. 12. 24. ad 26.

In illo tempore; Dixit Je-
sus discipulis suis: Amen,
amen dico vobis, nisi gra-
num frumenti cadens in ter-
ram mortuum fuerit, ip-
sum solum manet; si autem
mortuum fuerit, multum
fructum affert. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini
Episcopi.

In Joan. Evang. Tract. 51.

§. 9. 10.

Dominus Jesus ipsum
erat granum mortifi-
candum & multiplicandum:
mortificandum infidelitate
Judæorum, multiplican-
dum fide populorum. Jam
verò exhortans ad passionis
sue sectanda vestigia: [Qui
amat (inquit) animam
suam, perdet eam.] Quod
duobus modis intelligi po-
test: [Qui amat, perdet,]
id est, Si amas, perde; si
cupis vitam tenere in Chris-
to, noli mortem timere pro
Christo. Item alio modo:
[Qui amat animam suam, perdet
eam,] Noli amare, ne per-
das; noli amare in hac vita,
ne perdas in æterna vita.

Letitio viij.

Hoc autem quod posté-
rius dixi, magis ha-
bere videtur evangélicus
sensus: sequitur enim: [Et
qui odit animam suam in
hoc mundo, in vitam ætér-
nam custodiet eam.] Ergo
quod supradictum est, [Qui
amat,] subintelligitur in
hoc mundo; ipse utique
perdet: [Qui autem odit,]
utique in hoc mundo; in
vitam ætérnam ipse custó-
diet. Magna & mira sen-
téntia, quemadmodum sit
hóminis in animam suam
amor ut péreat, ódium ne
péreat. Si malè amáveris,
tunc odisti: si benè óderis,

tunc amasti. Felices qui od-
runt custodiendo, ne per-
dant amando.

Letitio ix.

Sed vide ne tibi subrepat
ut teipsum velis interi-
mere, sic intelligendo quod
debes odisse in hoc mundo
animam tuam. Hoc Chri-
stus non docuit, imò etiam
diábolo præcipitium sugge-
renti respondit: [Redi re-
tro, satana; scriptum est:
Non tentabis Dóminum
Deum tuum.] Petro autem
dixit, significans quã morte
glorificaturus erat Deum:
[Cum esses júnior; cinge-
bas te, & ibas quò volébas:
cum autem sentieris, alter
te cinget, & feret quò tu
non vis.] Ubi factis exprés-
sit, non à seipso, sed ab
alio debere occídi, qui ve-
stigia sequitur Christi.

In Laudibus, fit Com-
memoratio S. Margareta,
Ant. Factus est, ψ. Deus,
Oratio, Auxiliare, lxiv.

IN VESPERIS, fit Com-
memoratio S. Victoris Mas-
siliensis Martyris, Ant. Qui
vicerit, ψ. Vincénti, ix.
Oratio, Da nos, Dómine,
infra.]

DIE XXI.

In Festo

SANCTI VICTORIS,
Massiliensis Martyris.

SIMPLEX.

De Communi unius Mar-

tyris, viij. *Oratio*, Da nos,
Dómine, infra.

Leñtio iij.

*Ex S. Victoris vita apud
Bosq.*

Victor miles, in per-
secutióne Diocletiani
& Maximiáni cum
idólis sacrificáre nollit, á
tribúno suo Astério apud
Malsíliam conjéctus est in
cárcerem; unde singulis
nóctibus ab Angelo educé-
bátur ut vacillántes Chri-
stiános confirmáret. Deinde
jussu Eutychie Præféciti, lo-
ris ligátus retórtis bráchiis,
& pedes fune constrictus,
per médiám tractus est ci-
vitátem. Post hæc fustibus
crudelissimè cæsus, deinde
suspénsus, & taúreis cru-
ciátus, cum exhibitam sibi
aram in qua sacrificáret,
calce excussisset, pedem ei
Præses abscondi jussit. Cum
autem in confesióne con-
stans permanéret, subjé-
ctus molæ pistrináriæ, at-
que ita contritus, marty-
rium consummávit.

ORATIO. Orémus.

DA nos, Dómine, con-
térere sáranam sub pé-
dibus nostris, qui beáto Vi-
ctóri Mártiri tuo in confes-
sióne tui nómínis, cultum
dæmoniórurn calcáre tri-
buisi; Per Dóminum no-
strum.

*Vespera de Festo se-
quenti.*

DIE XXII.

In Festo

SANCTÆ MARIÆ
MAGDALENES.

DUPLEX-M. Ius.

[*In Metropolitana, SE-
MIANNUALE.*]

IN I. VESPERIS.

*Psalmi de Feria, & sic in
toto Officio.*

Ant. 1. **D**omine Deus no-
i. f. **D**ster, possederunt
nos dómini absque te: visi-
tasti & contrivisti eos. *Isai.*
26. 13. 14.

Ant. 2. **D.** Circumdedé-
runt me úndique, & non
erat qui adjuváret: respí-
ciens eram ad adjutórium
hóminum, & non erat. *Eo-
cli.* 51. 10.

Ant. 3. **E.** Collaudábo te
Deum salvatórem meú, quó-
niá adjutor & protectór fa-
ctus es mihi. *Eccli.* 51. 1. 2.

Ant. 4. **E.** Dómine, egré-
sus es in salútem pópuli tui:
in salútem cum Christo tuo.
Maledixisti veniéntibus ut
turbo ad dispergéndum me.
Habac. 3. 13. 14.

Ant. 5. a. Exaltétur Deus
salútis meæ: Deus, liberátor
meus de inimícis meis ira-
cúndis; & ab insurgéntibus
in me exalábis me. *Pf.* 17.
47. 48. 49.

CAPITULUM. *Añ* 10. 38.

Jesus á Náza-reth pertrán-
sit benefaciéndo, & sa-
nándo omnes opprésos á
diábolo.

[*In Ecclesia Metropolitana*, R. Domine Deus Israël, *infra*, 465.]

HYMNUS *Santol. Viñ.*

PROCUl maligni cédite
spiritus;
Speránci cédite Nú-
mini;

Fessámque duris Magdalé-
nen,

Párcite nunc agítare
pœnis.

CHRISTI jubéntis nûmine
têrri.

Fugère septem : mox sibi
reddira;

Te, Christe, consecrátur
unum,

Et mémori tibi mente
servit.

QUIN & cruénta de trabe
péndulo

Christo litábat mille dolóri-
bus:

Quàm vellet infóntis magí-
stri

Sola graves toleráre
pœnas!

MISCERE fletus sânguinis
æmulos

Non cessat, astans víctima
víctimæ:

Christus siléndio nil repén-
dit:

Quàm mélius probat
hinc amántem!

LAUS summa Patri, sum-
máque Fílio:

Sit summa puro laus quoque
Flámini,

Afflánte quo semper caléf-
cunt

Æthéreis pia corda
flámmis. Amen.

¶ Ex omni tribulatióne
cripuísti me, Dómine; R.
Et super inimicos meos de-
pexit óculus meus. *Eccl.* 3. 7.

Ad Magníficat, ant. 3. E.

Confitebor tibi, Dómine
rex, quóniam liberásti me
secundum multitudiné mi-
sericórdiæ nóminis tui à ru-
giéntibus, preparáris ad es-
cam, de má nibus quærénti-
um animam meam. *Eccl.*
51. 1. 2. 4. 5.

Oratio, Deus, cujus U-
nigénitus, *infra ad Laudes.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminum mani-
festántem scípsum diligen-
tibus se, * Veníte, adóre-
mus. *Joan.* 14. 21.

Psf. 94. Veníte, 2.

Hymnus, Procul maligni,
ut in I. Vesperis.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 4. d. Benedic, ánimá
mea, Dómino; & noli obli-
visci omnes retributiónes
ejus, qui sanat omnes infir-
mitates tuas. *Psf.* 102. 2. 3.

Ant. 5. F. Liberávit me
ab inimico meo potentíssi-
mo, & ab his qui óderant
me, quóniam robustiôres
me erant. 2. *Reg.* 22. 18.

Ant. 6. C. Pars mea Dó-
minus, dixit ánimá mea.
Bonus est Dóminus sperán-
tibus in eum, ánimæ quæ-
rénti illum. *Thren.* 3. 24. 25.

¶ Liberásti me de perdi-
tióne; R. Propterea confite-
bor, & laudem dicam tibi.
Eccl. 51. 15.

*Lectiones de Scriptura
occurren.*

Post 1. Lect. R. Quid mihi est in cœlo, & * A te quid vólui super terram? Deus cordis mei, & pãrs mea Deus in ætérnum. *Pf.* 72. 25. 26. *ψ.* Hæc est vita ætérna, ut cognóscant te solum Deum verum, & quem misisti Jesum Christum. *Joan.* 17. 3. * A te quid vólui.

Post 2. Lect. R. Benedico te, Dómine Deus Israël, quia * Tu castigásti me, & tu salvásti me. *Tob.* 11. 17. *ψ.* Quis non timébit te, Dómine, & magnificábit nomen tuum? quia solus pius es. *Apoc.* 15. 4. * Tu castigásti me.

Post 3. Lect. R. Dómine Deus Israël, fecísti nobiscum misericórdiam tuam, & * Exclusísti à nobis inimicum persequéntem nos. *Tob.* 8. 17. 18. *ψ.* In hoc apparuit Filius Dei, ut dissólvat ópera diaboli. 1. *Joan.* 5. 8. * Exclusísti. Glória. * Exclusísti.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 3. g. Mulieres, in ter quas erat María Magdalène, cum esset Jesus in Galilæa, sequebántur eum, & cum eo ascénderant Ierosólýman. *Marc.* 15. 40. 41.

Ant. 1. a. Erant curatæ à spirítibus malignis & infirmítatibus, & ministrábant Jesu de facultatibus suis. *Luc.* 8. 2. 3.

Ant. 3. E. De María Magdalène Jesus ejécerat septem dæmónia. *Marc.* 16. 9.

ψ. Languóres nostros ipse tulit, & Et dolóres nostros ipse portávit. *Isai.* 53. 4.

De Serimóne sancti Gregórii Papæ.

Homil. 25. in Evang.

Lectio iv.

Pensandum est hujus mulieris mentem quanta vis amoris accenderrat, quæ à monumento Dómini, etiam discipulis recedéntibus, non recedébat. Exquirébat quem non invenerat; flebat inquirendo, & amoris sui igne succénsa, ejus, quem sublátum crédidit, ardébat desidério. Unde contigit ut eum sola tunc vidéret, quæ remanserat ut quæreret; quia nimirum virtus boni óperis, perseverántia est; & voce Veritátis dicitur: [Qui autem perseveráverit usque in finem, hic salvus erit.]

R. Stabant juxta crucem Jesu mater ejus, & soror matris ejus, & María Magdalène: * Stabant autem noti ejus à longè. *Joan.* 19. 25. *Luc.* 23. 49. *ψ.* Super omnes inimicos meos factus sum oppróbrium, & timor notis meis. *Pf.* 30. 12. * Stabant.

Lectio v. *Post pauca.*

Vis amoris intentionem multiplicat inquisitionis. Quæsiuit ergo prius, &

minimè invenit : perseveravit ut quæreret ; unde & contigit , ut inveniret : ac tuncque est ut desideria dilata crescerent , & crescentia caperent quod invenissent. Hinc est enim quod de eodem sponsa Ecclesia in Canticis Canticorum dicit : [In lectulo meo per noctes quæsi vi quem diligit anima mea...] Dilectum namque in lectulo quærimus , quando in presentis vite aliquantula requie Redemptoris nostri desiderio suspiramus. Per noctem quærimus ; quia etsi jam in illo mens vigilar , tamen adhuc oculus caligat.

R. Joseph posuit corpus Jesu in monumento suo novo , & abiit : * Erat autem ibi Maria Magdalene , & altera Maria sedentes contra sepulcrum. *Matt. 27. 60. 61.* ¶. Aquæ multæ non potuerunt extinguere caritatem. *Cant. 8. 7.* * Erat autem.

LECTIO VI.

Sed qui dilectum suum non invenit , restat ut fargat , & civitatem circumcumeat , id est , sanctam electorum Ecclesiam mente & inquisitione percurret ; per vicos eum & plateas quærat , id est , per angusta & lata gradientes aspiciat , ut si qua invenire in eis valeat , ejus vestigia exquirat ; quia sunt nonnulli etiam vite secularis , qui imitantur

dum aliquid habeant de actione virtutis. Quærentes autem nos vigiles inveniant , qui custodiunt civitatem ; quia sancti pares , qui Ecclesie statum custodiunt , bonis nostris studiis occurrunt , ut suo vel verbo , vel scripto nos doceant. Quos cum paululum pertransimus , invenimus quem diligimus : quia Redemptor noster , etsi humilitate homo inter homines , divinitate tamen super homines fuit.

R. Mulieres viderunt quemadmodum positum erat corpus Jesu ; & revertentes paraverunt aromata , & unguenta : * Et Sabbato quidem siluerunt secundum mandatum. *Luc. 23. 55. 56.* ¶. Sex diebus faciatis opus : in die septimo Sabbatum est , requies sancta Domino. *Exod. 31. 15.* * Et Sabbato. Glória. * Et Sabbato.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Unâ Sabbati , Maria Magdalene venit manè ad monumentum ; & vidit lapidem sublatum à monumento. *Joan. 20. 1.*

Ant. 7. d. Cucurrit ad Petrum , & ad alium discipulum quem amabat Jesus. *Joan. 20. 2.*

Ant. 7. a. Dicit illis : Tulerunt Dominum de monumento , & nescimus ubi posuerunt eum. *Joan. 20. 2.*

¶. Quæsi vi quem diligit anima mea : R. Quæsi vi

, & non invéni. *Cant.*

o sancti Evangélii se-
cundum Joánnem.

io vij. c. 20. 11. ad 18.

illo témpore ; María
ibat ad monuméntum
, plorans. Et réliqua.

nília sancti Ambrósii
Epíscopi.

de *Virginitate*, cap. 4.

§. 16.

orat María, quia cor-
us non videt Christi :
riisse putat, quia ipsa
cernit. Ergo María fo-
sed non Petrus, non
nes foris. Dénique illi
ntes intravérunt ; &
non ploravérunt ; &
ilantes recessérunt. Illa
non introívit, flevit,
crédidit, fraude sublá-
putávit : nec cum An-
cérneret, credéndum
rábatur. Et ideo dicunt
ngeli : [Múlier, quid
is, quem quæris?] Hoc
eli dicunt, & Dóminus
a íisdem verbis repeti-
ut sciátis quia Angeló-
verba mandata sint Dó-

. Exiit Petrus, & ille
discipulus ; & vené-
ad monuméntum : abié-
íterum ad semetipsos.
ia autem * Stabat ad
uméntum foris, plo-
. *Joan.* 20. 3. 10. 11.
Non consolábitur, &
discédet donec Altíssi-
aspiciat : & Dóminus

non elongábit. *Eccli.* 35. 21.
22. * Stabat.

Lectio viij.

§. 17.

Quid ploras?] hoc est,
Tu es causa plorandi,
tu tibi autor es fletu, quæ
es Christi incrédula. [Plo-
ras,] quia non vides Chri-
stum : crede, & vidébis.
Adest Christus, nec un-
quam iis à quibus quæritur,
deest. [Quid ploras?] hoc
est, Non lácrymis opus est,
sed fide promptâ, & Deo
dignâ. Noli cogitare mor-
talia, & non plorabis : noli
cogitare peritura, & fletu
causam habere non poteris.
Cur inde ploras, unde alii
gratulántur?

R. Dúm fletet, prospé-
xit in monuméntum, & ví-
dit duos Angelos. Dicunt
ei illi : Múlier, quid ploras?
Dicit eis : Quia * Tulérunt
Dóminum meum, & nés-
cio ubi posuérunt eum.
Joan. 20. 11. 12. 13. ¶ Num
quem diligit ánima mea, vi-
distis? *Cant.* 3. 3. * Tulé-
runt.

Lectio ix.

§. 19.

Tulérunt (inquit) Dó-
minum de monumén-
to, & nésicio ubi posuérunt
eum.] Erras, múlier, quæ
putas ab aliis Christum de
monuménto esse sublátum,
& non potestáte propriâ
resuscitátum. Sed nemo
tulit Dei virtutem, nemo
tulit Dei sapiéntiam, nemo
tulit venerábilem castitá-
tem. Non tollitur Christus

de monumento iusti, nec de suæ virginis secreto, & piz mentis arcano: & si qui volunt tollere, auferre non possunt.

22. In simplicitate cordis quærite Dóminum; quóniam * Invenitur ab his qui non tentant illum: † Apparet autem eis qui fidem habent in illum. *Sap. 1. 1. 21.*
ψ. Conversa est Maria retrorsum, & vidit Jesum stantem. *Joan. 20. 14.* * Invenitur. Glória. † Apparet. Te Deum.

ψ. SACERD. Exultabit cor meum in salutari tuo:
22. Cantabo Dómino qui bona tribuit mihi. *Psf. 12. 6.*

A D L A U D E S.

Ant. **D**icit Mariæ Magdalene Jesus: Mulier, quid ploras? quem quæris? *Joan. 20. 15.*

Ant. 3. E. Mariæ existimans quia hortulanus esset, dicit ei: Dómine, si tu fuisti eum, dicito mihi ubi posuisti; & ego eum tollam. *Joan. 20. 15.*

Ant. 6. F. Dicit ei Jesus: Mariæ. Conversa illa, dicit ei: Rabbóni, quod dicitur, Magister. *Joan. 20. 16.*

Ant. 4. E. Dicit ei Jesus: Noli me tangere, nondum enim ascendi ad Patrem meum. *Joan. 20. 17.*

Ant. 7. c. Vade ad fratres meos, & dic eis: Ascendo ad Patrem meum, &

Patrem vestrum, Deum meum, & Deum vestrum.

Joan. 20. 17.

CAPITULUM. *Prov. 8. 17.*
Ego diligentes me diligo; & qui manè vigiliant ad me, invénient me.

HYMNUS. *Santol. Viâ.*

MARIA sacro saucia vulnere,

Jam non doléndum quid Dóminum doles?

Semper renascens hic amoris

Unde tibi violentus ardor?

QUEM quæris ipso funeris in sinu,

Victor triumphat funere clarior.

Vivit: reposito jam sepulcro

Ecce jacent revoluta saxa.

MYRRHAM quid affers, vanaque balsama?

Hæc luce functis debita mœnera:

Mox ille donandos Olympo

Non eget his redi-vivus artus.

INGENS amantem te dolor indicat,

Amans vicissim se Deus obtulit:

Agnosce vocem tu Magistri

Nomine te proprio vocantis.

Tu prima testis, primaque nuntia,

Velox in urbem proutinus advola,

Christique nutantes mi-
nistros,

Plena Deo propiore,
firma.

LAUS summa Patri, sum-
maque Filio:

Sit summa puro laus quo-
que Flámini,

Astante quo semper ca-
lêscunt

Æthêreis pia corda
flammi. Amen.

ψ. Anima mea exultabit
in Dómino; R. Et delectá-
bitur super salutári suo. *Pf.*
34. 9.

Ad Benedíctus, *Ant.* 7. G.
Appáruit Jesús primò Ma-
riæ Magdaléne. Illa vadens
nuntiávit his, qui cum eo
fuerant, lugéntibus & flén-
tibus. *Marc.* 16. 9. 10.

ORATIO. Orémus.

DEUS, cujus Unigénitus
post resurrectiōnem
suam primò Mariæ Magda-
léne appáruit; præsta, quæ-
sumus, ut ejus intercessiō-
ne, eúdem in dextera tua
sedéntem vidére mereámur
Dóminum nostrum Jesum
Christum Filium tuum; Qui.

A D P R I M A M.

Ant. Dicit.

A D T E R T I A M.

Ant. Maria.

CAPITULUM. *Cant.* 3. 2.

Surgam, & circuibó ci-
uitatē: per vicos &
plateas quæram quem diligit
anima mea.

R. *br.* Deus, Deus meus,

* Ad te de luce vígilo. R.
Deus. ψ. Sitívit in te anima
mea. * Ad te. Glória Patri.
R. Deus. *Pf.* 62. 1. 2.

ψ. Exquisívit te fácies
mea: R. Fáciem tuam, Dó-
mine, requiram. *Pf.* 26. 8.

A D S E X T A M.

Ant. Dicit ei Jesús.

CAPITULUM. *Sap.* 6. 13. 14.

Sapiéntia fácilē videtur
ab his qui diligunt eam,
& invenitur ab his qui quæ-
runt illam; præoccupat qui
se concupiscunt, ut illis se
prior ostēdat.

R. *br.* Exquisívi Dómi-
num, * Et exaudivit me:
R. Exquisívi. ψ. Et ex óm-
nibus tribulatiōibus meis
erípuit me. * Et exaudivit
me. Glória. R. Exquisívi.
Pf. 33. 5.

ψ. Benedíctus Deus, qui
non amóvit oratiōem meā,
R. Et misericórdiam suam
a me. *Pf.* 65. 20.

A D N O N A M.

Ant. Vade ad fratres
meos.

CAPITULUM. *Tob.* 12. 7.

Sacraméntum regis ab-
scóndere bonum est:
ópera autem Dei reveláre &
confitéri honoríficum est.

R. *br.* Confitébor tibi,
Dómine, * In toto corde
meo: R. Confitébor. ψ.
Narrábo ómnia mirabilia
tua. * In toto. Glória. R.
Confitébor. *Pf.* 2. 2.

ψ. Narrabo nomen tuum
fratribus meis; R. In medio
ecclesiæ laudabo te. *Pf.* 21.
23.

Sermo sancti Petri Chry-
sologi.

Lectio iij. *Serm.* 128.

AD VESPERAS.

Antiphona de Laudibus.

CAPITULUM. *Ant.* 13. 32. 33.

NOS vobis annuntiamus
eam, quæ ad patres
nostros repromissio facta
est; quoniam hanc Deus adim-
plevit, resuscitans Jesum.

[*In Ecclesia Metropoli-
tana*, R. In simplicitate
cordis, post ix. *Lectionem*,
supra, 468.]

Hymnus, Maria sacro,
ut supra ad Laudes.

ψ. Annuntiabo veritatem
tuam, R. In ore meo. *Pf.*
88. 2.

Ad Magnificat, *Ant.* 8. G.*
Venit Maria Magdalene an-
nuntiavit discipulis, quia Vi-
di Dominum. *Joan.* 20. 18.

Fit Commemoratio S.
Apollinaris, *Ant.* Qui con-
fitebitur me, ψ. Dominus,
xxj. *Oratio*, Deus, pro cu-
jus nomine, xxij.

D I E X X I I I.

In Festo

SANCTI APOLLINARIS,
Ravennensis Episcopi, &
Confessoris Christi.

SIMPLEX.

De Communi Confessoris
Christi, xx.

BEATUS Apollinaris pri-
mo sacerdotio solus
hanc Ecclesiam Ra-
vennatem vernaculo atque
inclyto martyrii honore dec-
oravit.... Nec eum quis-
quam Confessoris vocabulo
minorem credat esse, quam

Martyrem, quem Dei nutu
quotidianum & multiplicem
reversum conspiciat ad ag-
nem... Festinabat Christus
ad Martyrem; Martyr suum
festinabat ad Regem... Furi-
debat super Confessor san-
guinem suum, suisque vul-
neribus fide mentis suæ re-
stabatur autorem. Cœlum
suspiciens, carnem despi-
ciebat & terram. Vicit ta-
men, tenuit, & à suo desi-
derio retardari Martyrem
ténere adhuc Ecclesiæ im-
petravit infántia.... Ecce
vivit, ecce ut bonus pa-
stor suo médius assistit in
grege; nec unquam sepa-
ratur spiritu, qui corpore
præcessit ad tempus.... Ex-
tinctus est diabolus, perse-
cutor occubuit. Ecce regnat
& vivit qui pro Rege suo
desideravit occidi.

Vespera de Psalterio.

*Commemoratio S. Urbi-
cini, Senonensis Episcopi*,
Ant. Respexit, ψ. Quæsi-
vit, xxij. *Oratio*, Omni-
potens Deus, xxvij.

DIE XXIV.

In Vigilia
SANCTI JACOBI
Apostoli.

*Officium de Feria ut in
Psalterio, exceptis qua se-
quuntur.*

AD OFFICIUM NOCT.

*Lectio j. & ij. de Scriptu-
ra occurrente, fiuntque ex
tribus due.*

Lectio sancti Evangelii se-
cundum Marcum.

Lectio-ij. c. i. 14. ad 20.

IN illo tempore; Venit Je-
sus in Galilæam, prædi-
cans Evangelium regni Dei,
& dicens: Quoniam implé-
rum est tempus, & appro-
pinquavit regnum Dei; pœ-
nitèmini, & credite Evan-
gelio. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii
Papæ.

Homil. 5. in Evang.

Nemo, cum quosdam
côspicit multa reli-
quisse, apud semet-
ipsum dicat: Imitari mun-
di hujus contemptores vo-
lo; sed quod relinquam non
habeo. Multa, fratres, re-
linquitis, si desideriiis terré-
nis renuntiatis. Exteriôra
etenim nostra Dômino
quàmlibet parva sufficiunt.
Cor namque, & non sub-
stantiam pensat; nec per-
pendit quantum in ejus sa-
crificio, sed ex quanto pro-
feratur. Nam si interiorem
substantiam perpendamus,

ecce sancti negotiatôres no-
stri perpétuam Angelorum
vitam, datis rétribus & navi,
mercâti sunt: æstimatiônē
quippe pretii rectè non ha-
bet; sed tamen regnum
Dei tantum valet quantum
habet.

*AD LAUDES, Preces di-
cuntur flexis genibus, ut in
Psalterio, 148. & sic ad
Horas.*

ORATIO. Orémus.

Tuere nos, miséricors
Deus; & beati Jacobi
Apostoli tui, cujus diem
festum prævenimus, sem-
per gubérna subsidiiis; Per
Dôminum.

*Commemoratio S. Ursi-
cini, Ant. In bonitate,
V. Statuit, Orat. Omni-
potens Deus, xxvij.*

*Vespera de Festo se-
quenti.*

DIE XXV.

In Festo
SANCTI JACOBI,
Apostoli.

DUPLEX-MAJUS.

*Omnia de Communi Apo-
stolorum, j. præter sequen-
tia.*

*Pridie IN VESPERIS,
ad Magnificat, Ant. I. D.*
Procedens Jesus vidit Jaco-
bum & Joannem fratrem
ejus in navi, cum Zebé-
dæo patre eorum, reficien-
tes rétia sua; & vocavit eos;
illi autem statim relictis ré-*

tibus & patre, secuti sunt eum. *Matt. 4. 21 22.*

Oratio, Dómine Deus, *infra.*

Fit Commemoratio S. Christophori Mart. Ant. Qui vicerit, *ψ.* Vincénti, ix. *Oratio*, Deus, qui beátum, xij.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex Evang. Actis Apost. &c.

Jacóbus Zebedæi filius, Joánnis Apóstoli germánus frater, natione Galilæus, inter primos Apóstolos vocátus cum fratre, relicto patre cum mercenariis & rétibus, secutus est Dóminum; qui impósuit utrique nomen Boanerges, quod est Fílii tonitruí. Is unus fuit ex tribus Apóstolis quos Salvátor máximè diléxit, testésque vóluit esse suæ transfiguratiónis, ac interésse miraculo cum Jáiri filiam à mórtuis excitávit, & adéssé cum secéssit in montem Olivéti, Patrem oratúrus ántequam à Judæis comprehenderétur.

Lectio v.

Ambitiosæ illius petitiónis occasiône quâ fratres ambo Dóminum rogábant, ut alter ad dexteram ejus, alter ad sinistram in glória sedéret, suam Christi eórumque passióem prædixit his verbis: Cálicem quem ego bibo, bibé-

tis, & baptísimo quo ego baptízor, baptizabimini. Et quidem post mortem Dómini, ante dispersiõem Apóstolorum per univérsum orbem, Claudio imperánte, Heródes ad regnum sublátus, ut à Judæis grátiam iníret, Jacóbum qui Christú liberè Deum confitebátur, capitis condemnávit. Corpus ejus Compostellá translátum fuisse tradunt Ado & Ufuárdus. Céterum memória ipsius natális hodierno die, qui translatiōnis dies est, ab Ecclesiá celebrátur; cum ipse circa festum Paschæ primus Apóstolorum Jerosólymis profuso sanguine testimoniū Jesu Christo dederit.

Ex libro séptimo Hypotyposéon sancti Clementis Presbyteri Alexandríni.

Euseb. Hist. Eccl. lib. 2. cap. 9.

Lectio vi.

Is qui Jacóbum júdicio obtúlerat, cum illum vidisset Christi fidem liberè confiténtem, commóvus viri constántiâ, se quoque Christiánum esse affirmávit. Ambo igitur simul ad supplicium ducti sunt. Cúmque intereúndum rogáset Jacóbum comes ut sibi véniam daret, paulisper morátus Jacóbus: Pax tibi, inquit: statimque illum osculátus est. Ita simul ambo capite truncati, interiére.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vij.

c. 20. 20. ad 23.

IN illo tempore; Accessit ad Jesum mater filiorum Zebedæi cum filiis suis, adorans & petens aliquid ab eo. Qui dixit ei: Quid vis? Ait illi: Dic ut sedent hi duo filii mei, unus ad dexteram tuam, & unus ad sinistram in regno tuo. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Homil. 66. in cap. 20. Matt.

URgebant filii Zebedæi, dicentes: [Dic ut unus à dextris tuis, alter à sinistris sedeat.] Quid igitur Christus, ut significaret nihil eos petere spiritale, sed nec scire quidem quid postulent? non enim rem tantam petere auderent, si scirent. [Nescitis (ait) quid petatis.] Nescitis quam magnum, quam mirabile ac ipsas superiores excédens virtutes; & adjecit: [Potestis bibere cálicem quem ego bibiturus sum, & baptismo quo ego baptizor, baptizari?] Perpendis quomodo statim ab hac cupiditate ipsos remóvit, contraria eis disserens. Nam vos, inquit, de honoribus & coronis cogitatis; ego verò de luctamine atque sudore dissero. Non præmiórum hoc tempus est, nec illa

glória mea modò apparebit, sed bella, pericula, & necè præsens continet vita.

Lectio viij.

Perspice autem qualiter Christus ipso interrogationis modo istos Apóstolos & hortatur & álicit. Non enim dixit: Potestisne vestrum effundere sanguinem? sed [Potestis bibere cálicem:] Deinde adjiciens dicit, [Quem ego bibiturus sum:] ut communicatione laborum cum ipso promptiores redderentur. Baptismum deinde idipsum appellavit, ut magnam orbi futuram expiationem hinc significaret. Illi autem desiderio quodam animi confestim promittunt, dicentes: [Possumus.] Nec idipsum intelligentes quod se posse affirmabant, sed sperantes se habituros postulata. Ad quæ Christus: [Cálicem (inquit) meum bibetis, & baptismo quo ego baptizor, baptizabimini.] Magna vobis certè bona prædico: martyrii enim coronâ potièmini, & violentâ morte, sicut & ego, à vita decedetis, & in his mihi communicabitis.

Lectio ix. Multò post.

Tunc indignari sunt decem de duobus fratribus.].... Perspicias quomodo imperfectiores adhuc omnes erant, & duo adversus decem primum eripere confessum nitebantur, &

decem duobus invidentes indignabantur. Verum post adventum Spiritus - sancti eos considera, & videbis omnibus his passionibus superiores. Audies igitur quomodo ipse ille Joannes, qui modò hæc à Christo petebat, primis honoribus Petro cedat tum concionanti, tum mirabilia facienti.... Jacobus verò non longo tempore postea vixit. Nam statim ab initio rerum tanto ardore concaluit, ut humanis omnino rebus neglectis, ad tantam sublimitatem ascenderet, ut à persecutoribus confestim occisus sit.

Ad Benedictus, Ant. 3. a. Calicem quem ego bibo, bibetis; & baptismo quo ego baptizor, baptizabimini. *Marc. 10. 39.*

ORATIO. Oremus.

Domine Deus, qui beato Jacobo Apostolo calicem tuum bibere, & baptismo quo ipse baptizatus es, baptizari tribuisti; fac, quæsumus, ut cum ipso passionis tuæ participes, cum ipso etiam gloriæ tuæ mereamur esse consortes; Qui vivis.

Fit Commem. S. Christophori, Ant. Dominus,
ψ. Glorificatus sum, Orat.
 Deus, qui beatum, xij.

Ad Magnificat, Ant. 4. d.
 Misit Herodes rex manus, ut affligeret quosdam de Ecclesia: occidit autem Ja-

cobum fratrem Joannis gladio. *Act. 12. 1. 2.*

D I E XXVII.

In Festo

SANCTÆ ANNÆ,
 Matris B. Mariæ Virginis.

DUPLEX - MINUS.

[In Metrop. SEMIANNUALE.]

Omnia de Communi SS. Mulierum, lxxij. præter sequentia.

Pridie IN VESPERIS.

H Y M N U S.

CLARA dièi gaudiis
 Gestit parens Ecclesia,
 Annamque, Judææ decus,
 Matrem Mariæ concinit.

REGUM piorum sanguini
 Jungens sacerdotes avos
 Illustri Anna, splendidi
 Vincit genus virtutibus.

CÆLO favente, contrahit
 Thori fidelis vinculum;
 Castoque concipit sinu
 Perenne sidus Virginum.

QUI natus es de Virgine,
 Jesu, tibi sit gloria,
 Cum Patre, cumque Spiritu,
 In sempiterna sæcula.

Amen.

ψ. Erit radix Jesse, &
 qui exurget regere gentes:
 Et. In eum gentes spera-
 bunt. *Rom. 15. 12.*

Ad Magnificat, Ant. 1. a.
 Egredietur virga de radice
 Jesse, & flos de radice ejus
 ascendet; & requiescet su-
 per eum Spiritus Domini.
Isai. 11. 1. 2.

Oratio, Deus, qui beatæ Annæ, *infra ad Laudes.*

AD OFFICIUM NOCT.

Hymnus, Claræ diæi, *suprà.*

Sermo sancti Joannis Damasceni.

Orat. 2. de Nat. Maria.

Lectio ij.

Annæ epithalámium modulémur; nunc quidem filiam divinitus datam útero gestánti; nunc autem in lucem emit-ténti. Operæ prætium enim est, ut quæ talem sũrculum édedit, laúdisbus efferátur. Propónitur itaque, tanquã thálamus quidam, Annæ cubiculum, conjugális vi-tæ simul & virginitatis for-mam réferens, illam matris, hanc filiæ. * Dicámus ad sanctam Annam cum Scrip-túra: Quàm beáta domus David, ex qua prodiisti; & venter in quo Deus sancti-ficatiónis arcam, hoc est, eam, à quo ipse sine sémine concéptus est, fabricávit!

Lectio iij.

Verè beáta es, ac ter beáta, quæ beatitúdi-ne donátam à Deo infan-tem, hoc est, Mariam, nó-mine quoque ipso magnó-pere venerándam peperisti; ex qua Christus vitæ flos éxstitit; cujus Virginis, & gloriósus fuit ortus, & par-tus mundo sublimior. * Æ-quum sanè, ac veheménter æquum est, eam laudáre,

quæ divinâ providentiâ do-nata est, ac talem ac tan-tum nobis fructum édedit, ex quo dulcis Jesus pródiit, qui totus est dulcédo, & totus desiderábilis, atque expetendórũ omnium sum-mé expetendus. Ad quem etiam dicámus: Sub umbra tua vivémus, & sub alis tuis requiescémus. Hic est verè qui per Legem & Pro-phétas prædicátur Christus Jesus Deus, grátia & véritas; qui idcirco venit ut peccatóribus salutem affér-ret, atque omnes in véte-rem nobilitátem restitueret.

[*In Ecclesia Metropoli-tana.*

IN I. NOCTURNO.

Lectiões de Scriptura oc-curren-te.

IN II. NOCTURNO.

Lectiões de S. Anna ut suprà, divisionibus factis ad ** asteriscos.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii se-cundũ Lucam.

Lectio vij. c. 3. 23. ad 38.

In illo tẽpore; Jesus erat incipiens quasi an-nórũ triginta, ut puta-batur, filius Joseph, qui fuit Heli. Et reliqua.

Homília sancti Irenzi Epíscopi & Mártiris.

Lib. 3. contra hæreses, cap. 22. §. 3. Aliàs cap. 33.

Lucas genealógiã, quæ est à generatiõe Dómini nostri usque ad Adam, septuaginta duas genera-

tiones habere ostendit; finem conjungens initio, & significans quoniam ipse est qui omnes gentes exinde ab Adam dispersas, & universas linguas, & generationem hominum cum ipso Adam in semetipso recapitulatus est. Unde & à Paulo typus futuri dictus est ipse Adam.

Lectio viii.

§. 4.

Propheta dicit: [Pro patribus tuis nati sunt tibi filii.] Primogenitus enim mortuorum natus Dominus, & in sinum suum recipiens pristinos patres, regeneravit eos in vitam Dei, ipse initium viventium factus, quoniam Adam initium morientium factus est. Propter hoc & Lucas initium generationis à Domino inchoans, in Adam retulit, significans quoniam non illi hunc, sed hic illos in evangelium vite regeneravit. Sic autem & Hevæ inobedientie nodus solutionem accepit per obedientiam Mariæ: quod enim alligavit virgo Hevæ per incredulitatem, hoc Virgo Maria solvit per fidem.

Lectio ix. cap. 23. §. 1.

Necesse ergo fuit, Dominum ad perditam ovem venientem, & tantæ dispositionis recapitulationem facientem, & suum plasma requirentem, illum ipsum hominem salvare, qui factus fuerat secundum imaginem & similitudinem

ejus, id est, Adam ad plentem tempora ejus & demnationis, quæ facta fuerat propter inobedientiam [quæ Pater posuit in si potestate:] quoniam & omnis dispositio salutis, quæ circa hominem fuit, secundum placitum fiebat Patris, uti non vinceretur Deus, neque infirmaretur ars ejus. Si enim qui factus fuerat à Deo homo, ut viveret, hic amittens vitam, læsus à serpente qui depravaverat eum, jam non reverteretur ad vitam, sed in totum projectus esset morti; victus esset Deus, & superasset serpentis nequitia voluntatem Dei.]

AD LAUDES.

HYMNUS.

FECUNDA radix Isai
Florem pudicum germinat,
Dei daturam Filium
Orbi dat Anna Virginem.
JAM sperat humanum genus,
Caput tenèbris excitans;
Lucemque primam conspici-

cit
Annæ coruscantem sinu.

HANC vota puri pectoris
Zeloque conceptæ preces
Prolem, salutis omnium
Matrem, merentur gignere.

QUI natus es de Virgine,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spiritu,
In sempiterna sæcula.

Amen.

✠. In ætérnum servábo
David misericórdiam meã,
R. Et testaméntum meum
fidéle ipsi. *Pf.* 88. 29.

Ad Benedictus, Ant. 8. a.*
Effundam spíritum meum
super semen tuum, & be-
nedictionem meam super
stirpem tuam. *Isai.* 44. 3.

ORATIO. Oremus.

DEus, qui beatæ Annæ
tantam grátiam confér-
re dignátus es, ut ex ea
mater Unigéniti tui nasce-
rétur; concéde propítius,
ut cujus festivitátem cele-
brámus, ejus précibus pro-
missam in Christo salútem
consequámur; Per eúndem
Dóminum.

*In Vesperis, fit à Capi-
tulo de Festo sequenti.*

D I E X X V I I I.

In Festo

S. COLUMBÆ VIRGINIS,
& Martyris Senonensis.

DUPLEX-MINUS.

[*In Metrop. SEMIAN-
NUALE.*]

•*De Communi SS. Virgi-
num Martyrum, lxij. Ora-
tio, Deus, qui beatæ Co-
lumbæ, infra.*

*Fit Commemoratio S.
Anna, Ant.* Possidébit se-
men tuum portas inimicó-
rum suórum, & benedicén-
tur in semine tuo omnes
gentes terræ. *Gen.* 22. 17. 18.
✠. Benedicéntur in ipso
omnestribus terræ; R. Om-
nes gentes magnificábunt
eum. *Pf.* 71. 17.

*Oratio, Deus, qui beatæ
Annæ, ut supra.*

AD OFFICIUM NOCT.

Leñtio ij.

IN civitatē Senonénsi Co-
lúmba virgo & propósito
castitátis elúxit & glorióso
fidei testimonio. Quæ
Christiánæ fidei accusára
variisque tentáta tormentis
Deo datá fidē ténuít invíc-
ta; tandē igne superáto, gla-
dióque cæsa vitam fortem
sanctâ morte commutávit
Aureliáno regnante, & cor-
pus ejus extra urbem sepúl-
tum est à Christiánis prope
martyrii locum. * Ibi céle-
bris miráculis & populórum
concúrsu extrúcta Basilica
est, in cujus stillicidio,
séptimo século ineúnre,
sanctus Lupus Senonénsis
Episcopus depósitus est, uti
præcéperat, ad pedes castæ
Martyris; cujus, ut ibi re-
ligiósius ossa servaréntur,
capsam pretiósam impénis
Dagobérto Francórum Regis
sanctus Eligius confecerat.
Anno verò octingentésimo
quingagésimo tertio Vení-
lo Senonénsis Antístes vene-
ránda Colúmbæ pignora
hâc die collocávit in hono-
rificentiori loco: unde quæ-
dam illius ossa in Metropo-
litánam sancti Stépiani Ec-
clésiám solémni pompâ
transláta sunt ab Harduí-
no Archiepiscopo, anno
Dómini millésimo sexcen-

tésimo nonagésimo nono ,
primâ die mensis Máii.

Lectio iij.

* **A**ntiquíssima & celebr-
rima non in Gállia so-
lùm , sed & in Itália memó-
ria sanctæ Columbæ , cui
Cathedrális Ariminénsis Ec-
clésia nunc etiã sacra est.
Ipsi Parísiis olim fuit Ecclé-
sia dicata , in qua ejus in-
tercessióne , teste beato Au-
doëno , Deus operabatur mi-
racula plúrima. Quæ verò
longè celebríor extructa Ba-
síllica fuerat illi prope Sèno-
nas , hanc nono sèculo jam
verústam , ut testatur Lupus
Ferrariénsis in epístola ad
Párdulum Senonénssem , mé-
dio eodém sèculo restaurá-
vit & dedicávit Venílo ,
Senonénsis Epíscopus , &
rursus extructam ab Odóne
Abbáte iterum dedicávit
Alexánder Papa tértius ,
anno millésimo centésimo
sexagésimo tértio.

[*In Ecclesia Metropoli-
tana.*

IN I. NOCTURNO.

Lectíones de Script. occur.

IN II. NOCTURNO.

*Lectíones de S. Columba ,
ut suprà , divisionibus fac-
tis ad ** asteriscos.*

IN III. NOCTURNO.

*Lectio sancti Evangélíi se-
cúndum Matthæum.*

Lectio vij. c. 15. 1. ad 13.

In illo témpore ; Dixit Je-
sus discíplis suis pará-
bolam hanc : Símile erit re-

gnum cœlórum decem vir-
ginibus , quæ accipientes
lámpades suas , exierunt
óbviã sponso & sponsæ.
Et reliqua.

*Homília sancti Gregórii
Papæ.*

In Evang. Homil. 12.

OMnes lámpades habent ,
sed omnes óleum non
habent ; quia plerúmque
bona in se ópera cum eléc-
tis & réprobi osténdunt : sed
soli ad sponsum cum óleo
veníunt , qui de his quæ so-
ris égerint , intus glóriam
requirunt. Unde per Psál-
mistam quoque de sancta
Electórum Ecclésia dicitur :
[Omnis glória ejus filiz re-
gis ab intus.] [Moram au-
tem faciënte sponso , dor-
mitavérunt omnes & dor-
miérunt ;] quia dum veni-
re Judex ad extrémum judi-
cium differt , electi & ré-
probi in mortis somno so-
piúntur.

Lectio viij. Post pauca.

DE advéntu sponsi cla-
mor in média nocte fir-
 ; quia sic dies judicii surrépit ,
ut prævidéri non váleat
quando venit. Unde scrip-
tum est : [Dies Dómini sicut
fur in nocte , ita véniet.]
Tunc omnes Virgines sur-
gunt ; quia & electi & ré-
probi à somno suæ mortis
excitántur. Lámpades or-
nant ; quia sua secum ópera
númerant , pro quibus ætér-
nam recíperé beatitúdinem

ant. Sed lámpades fan-
n Virginú extinguú-
uia eárum ópera quæ
iominibus foris appa-
nt, in advéntu Júdicis
obscurántur; & à Deo
utiónem non invé-
, quia pro eis receptá-
ab hominibus laudes
unavérunt.

Leñtio ix.

Jid est autem quòd
unc à prudéntibus
petunt, nisi quòd in
tu Júdicis, cùm se in-
quas invénierint, tes-
ium foris quærun?
rudéntes Virgines res-
ent dicéntes: [Ne
non sufficiat nobis &
; ite pótius ad vendén-
& émite vobis. Sed
irent émere, venit
us; quæ autem parátæ
, intravérunt cum eo
úprias, & clausa est
,] O! si sápere in cor-
alato possis, quid ad-
iónis habet quòd dici-

[Venit sponus?]
dulcédinis, [Intravé-
um eo ad nuptias?]
amaritúdinis, [Et
a est jánu?] Tunc
jánu lugéntibus clau-
, quæ modò quotidie
éntibus aperitur: erit
ue & tunc pœnitén-
ed fructuósa jam non
quia nequáquam tunc
m invenit, qui modò
a véniz tempus per-

ORATIO. Orémus.

Deus, qui beátæ Co-
lumbæ Virgini & Már-
tyri, misso cœlitus imbre,
circumlæviéntes extinguere
dignátus es flammæ; quæ-
sumus ut ejus obténtu,
ígneá antiqui serpéntis já-
cula, infuso nobis rore tuæ
miseratiónis, extinguas;
Per Dóminum.

*IN VESPERIS, fit Comme-
moratio S. Lupi, Ant. Res-
péxit, ψ. Quæsivit, xxij.
Oratio, Deus, qui beátum
Lupum, infra.*

*Deinde S. Martha, Chris-
ti Hospita, Ant. Mulier
quædam, Martha nómine,
excépit Jesú in domú suá;
& satagébat circa frequens
ministrerium. Luc. 10. 38. 40.*

*ψ. Date ei de fructu má-
nuum suárum; R. Et lau-
dent eam in portis ópera
ejus. Prov. 31. 31.*

*Oratio, Deus, qui con-
versátus in terris, infra.*

D I E X X I X.

In Festo

S. LUPI, TRECENTIS
Episcopi.

S E M I D U P L E X.

*De Communi S. Pontifi-
cis, xxij. Oratio, Deus,
qui beátum Lupum, infra.*

Leñtio ij.

*Ex S. Lupi vita apud Sur-
Sidon. Apoll. & aliis.*

Lupus Tulli Leucórum
nóbili famíliâ natus,
luxórem duxit Pœme-
niolam, sancti Hilárii Are-

latensis sororem. Qui cum septimo conjugii anno, reliquum vitæ in continentia degere decrevissent, Lupus ad beatum Honoratum, Lirinensem Abbatem, se contulit: unde post annum cum Matiscōnem venisset, ut, quod sibi de facultatibus supererat, pauperibus erogaret; improvisò ad Trecensem episcopatum raptus est. Biennio post electus est à Synodo Gallicana, qui cum sancto Germano Autissiodorensi in Britanniam majorem ad expugnandam Pelagianam hæresim proficisceretur.

Lectio iij.

Reverſus Trecas ex majori Britannia Lupus, civitatem ab Hunnis in Galliam effuſis, ſuis præcibus ſervavit incolumem; ipſumque Attilam eorum ducem in ſui venerationem convertit. Annis circiter viginti, tabulâ pro lecto uſus eſt, cilicio pro interiøre tunica; in oratione, alternis noctibus pervigil; in jejuniiſ aſſiduus, ſolo pane hordeaceo ſabbato victitans: cenſus ſuos alendis pauperibus captivisque redimendis impendere ſolitus. Diſcipulos habuit ſanctos Episcopos Polychronium Virdunenſem, Severum Trevirenſem, Alpinum Catalaunenſem, & Cameliannum Trecenſem: ipſe, ob eximias virtutes, Pontifi-

cum Gallicanorum dictus facile princeps. Cum autem annis quinquaginta duobus ſacerdotio functus fuiſſet, clarus miraculis abiit ad Dñm.

ORATIO. Orémus.

Deus, qui beatum Lupum Antistitem, Chriſtiænæ fidei tribuiſti deſenſorem; nobis ejus meritis & exemplo, concede propitius, eamdem fidem credere humiliter, & tenere conſtanter; Per Dñm.

Pro Commemoratione S. Marthæ, Ant. Air Marthæ ad Jeſum: Utiq̃ue, Dñmine, ego credidi; quia tu es Chriſtus Filius Dei vivi, qui in hunc mundum veniſti.

Joan. 11. 27.

ŷ. Tu es, Dñmine, qui vitæ & mortis habes potestatem, r̃. Et deduciſ ad portas mortis, & reduciſ.

Sap. 16. 13.

ORATIO. Orémus.

Deus, qui converſarus in terris, in domo beatæ Marthæ hoſpitari dignatus es; quaſumus ut, ipſa pro nobis intercedente, in æterna tabernacula recipi mereamur; Qui vivis.

D I E X X X I.

In Feſto

SANCTI GERMANI,
Autissiodorensis Episcopi.

D U P L E X - M I N U S.

De Communi S. Pontificis,

cis, xxij. Oratio, Da Ecclesiæ tuæ, infra.

Commemoratio S. Ignatii Loyolæ, Presbyteri, Ant. Sanctificabor, ꝑ. Sacerdotes, xliij. Oratio, Domine Deus omnipotens, xlvij.

LECTIO ij.

Ex S. Germani vita, auctore Constantio; & ex Prosp. fast.

Germānus, nóbili genere Autissiodóri natus, post auditoria Gallicána Romæ juris peritiám adeptus, causas egit; ibique uxórem duxit. Provinciæ suæ visitátor constitútus, in Gálliam rediit: ubi venationi nímium deditus, ab Amátore, Autissiodorénsi Episcopo reprehénsus est, quód ferarum quas venándó céperat, trunca cápita, ex ritu gentílium, de árbore quæ in médio civitatís erat, non sine fidélium offensióne, suspénderet. Sed ubi Germānum sibi succéssorem futúrum divínitus cómpertit Amátor, Augustodúnium se contulit, ut Germáni in Clerum asciscéndi potestatem à Júlio Præféccto impetráret. Quod ut obtínuit, Germānum, rescisso capillitio, clericáli veste induit. Créatus Episcopus, subito mutátur in virum álterum: exinde namque cœpit sèculi pompam aspèrnári, uxórem habère pro soróre, vitam

Pars Æthya.

ásperam dúcere, cilício carnem domáre, vilem induere hábitum, sua paupéribus erogáre, ómnibus sine personárum accéptióne hospitium præbére, orationem vix unquam intermittere. Cum autem Pelagiána hæresis in Británnia majóre grassarétur, ad eam extirpándam Gállia Episcopi, rogántibus Británnis, misérunt Germānum cum Lupo Trecénsi; qui insulam purgárunť ab erróre. Cláruit ibi Germānus miráculis; atque inter ália, puéllæ visum restituit, postquam invocáto Trinitátis adorándæ nómine, reliquias Sanctórum, quas collo appénas gerébat, ipsíus óculis admovísset.

LECTIO iij.

IN Gálliam redux, cùm accepísset civitatém suam tribútis aliisque calamitatibus ádmodum premi, Arélatem se contulit ad Auxiliárem Gállia Præfécctum, pro plebe vexáta intercessúrus. Auxiliáris Germáni précibus ultro ánnuit: & vicíssim grátiam recepit à Germáno, qui uxórem ejus quartánâ febre dudú laborántē pristínæ reddidit sanitati. Rogátus à Británnis ut quod cœperat opus absolveret, adjúncto sibi cómite Sevéro Trevirénsi in Insulam íterum profécctus, renascéntem hæresim pánitus extinxit. Alamannórum

X

exercitum, in Aremóricos
tum rebelles ab Aétio Præ-
fecto missum, advocavit.
Deinde Ravennam profec-
tus, ut à Valentiniáno Im-
peratøre véniam iis pèteret,
& ab ipso ejusque matre Pla-
cídia magno cum honóre
excéptus, ibi paucis pòst
diebus ex hac vita decéssit.
Corpus ejus honorífico co-
mitátu Autissiodórum, uti
præcéperat, delátum est.

ORATIO. Orémus.

DA Ecclesiæ tuæ, mis-
ericors Deus, ut mérita
beáti Germáni Antístitis pie-
tatem tuam pro ipsa semper
exórent, & fructum in no-
bis labórum ejus custó-
diant; Per Dóminum.

*Pro Commemoratione S.
Ignatii, Ant. Euge, ꝑ. Im-
mola. Oratio, Dómine
Deus omnipotens, xlvj.
Vespera de Festo sequenti.*

FESTA AUGUSTI.

D I E I.

In Festo

S. PETRI AD VINCULA.

DUPLEX-MINUS.

IN I. VESPERIS.

*Psalmi de Feria & sic in
1000 Officio.*

Ant. Abo te pópulo
7. c. **D**huic in murum
æreum: & bellábunt advér-
sum te, & non prævalébunt.
Jer. 15. 20.

Ant. 3. g. Ne timeas, ser-
ve meus, neque páveas;
quia ecce ego salvábo te.
Jer. 30. 10.

Ant. 5. F. Liberábo te:
éruens liberábo te, & glá-
dio non cades. *Jer. 39. 17.
18.*

Ant. 1. a. In die illa cón-
teram jugum de collo tuo,
& víncula dirumpam. *Jer.
30. 8.*

Ant. 6. F. Ego ante te
ibo; & gloriósoz terræ hu-
miliábo: portas æreas cón-
teram, & vestes férreos
confringam. *Isai. 45. 2.*

CAPITULUM. *Jer. 1. 19.*

Bellábunt advérsum te,
& non prævalébunt;
quia ego tecum sum, ait
Dóminus, ut líberem te.

HYMNUS. *Santol. Viá.*

PETRUM, Tyránne, quid
caténis óbruis?

Jubésque condi cárceris ni-
gro specu?

Quid trux satélles ante li-
men excubat?

Carcer, satélles, vincla non
Petrum tenent.

FULGENS ab alto venit
Ales æthere;

Recédit horror, & fugat
noctem dies:

Jubénte Christo, rupta vin-
cla cóncidunt,

Panduntur ultro clausa ferro limina.

CÆLESTIS ille ductor ostendit viam :

It Petrus, atque somnium, quod sit, putat :

Verum, receptâ mente, victricem Dei

Suz salutis certus agnoscit manum.

Lux nostra, Christe, nostra libertas, vides,

Quibus catenas obruant nos crimina,

Et quanta nostris incubet nox mentibus :

Cæcis diem fer, rumpe vincit vincula.

PATRI supremo sit suprema gloria ;

Tibique laudes totus orbis concinat,

Æternæ Fili, splendor æterni Patris ;

Compar sit almo laus decusque Flâmini. Amen.

ÿ. Ego tecum sum ut salvem te ; R. Et eruam te, dicit Dominus. Jer. 15. 20.

Ad Magnificat, Ant. 7. G. Liberabo te de manu pessimorum, & redimam te de manu fortium. Jer. 15. 21.

Oratio, Deus, qui beatum Petrum, infra ad Laudes.

Fit Commemoratio S. Germani, Ant. Beatificavit, ÿ. Dedit, xxix. Oratio, Da Ecclesiæ tuæ, supra.

Deinde SS. Machabæorum.

Ant. Parati sumus mori, magis quam patrias Dei le-

ges prævaricari. 2. Mach. 7. 2.

ÿ. Porius est ab hominibus morti datos spem expectare à Deo, R. Iterum ab ipso resuscitandos. 2. Mach. 7. 14.

Oratio, Fraterna, infra ad Laudes.

Postremo, S. Eusebii, Vercellensis Episcopi & Confessoris Christi, Ant. Qui confitebitur me, ÿ. Dominus, xxj. Oratio, Deus, pro cuius nomine, xxij.

AD OFFICIUM NOCT.

INVIT. Dominum qui solvit compeditos, * Venite, adorémus. Ps. 145. 7.

Ps. 94 Venite, 2.

Hymnus, Petrum, Tyranne, ut in primis Vesperis.

Ant. 8. G. Supervenerunt sacerdotes, dolentes quod Petrus & Joannes annuntiarent in Jesu resurrectionem ex mortuis, & posuerunt eos in custodiam. Act. 4. 1. 2. 3.

Ant. 8. a. Factum est in crastinum, ut congregarentur principes, & seniores, & Scribæ : & statuentes eos in medio, interrogabant. Act. 4. 5. 7.

Ant. 1. a. Multi eorum qui audierant verbum, crediderunt ; & factus est numerus virorum quinque milia. Act. 4. 4.

ψ. Annuntiavérunt ópera Dei, R. Et facta ejus intellexérunt. *Pf.* 63. 10.

Leñtio j. de Scriptura occurrente, tribus in unam junctis.

R. Replétus Spíritu sancto Petrus, dixit: Principes pópuli, * Notum sit ómnibus vobis, & omni plebi Israhél, quia in nómine Jesu Christi iste astat coram vobis sanus. *Añ.* 4. 8. 10. ψ. Non abscondi misericórdiam tuam, & veritatem tuam à concílio multo, Dómine. *Pf.* 39. 11. * Notum.

De Actibus Apostolorum.

Leñtio ij. c. 12. 1. ad 7.

Misit Heródes rex magnus, ut affligeret quosdam de Ecclesiá. Occidit autem Jacóbum fratrem Joánnis gládio. Videns autem quia placéret Judæis, appósuit ut apprehénderet & Petrum. Erant autem dies azymórum. Qué cum apprehendisset, misit in cárcerem, tradens quatuor quaterniónibus militum custodiéndum, volens post Pascha producere eum pópulo. Et Petrus quidem servabáur in cárcere. Oratio autem fiebat sine intermissione ab Ecclesiá ad Deum pro eo. Cum autem producturus eum esset Heródes, in ipsa nocte erat Petrus dormiens inter duos milites, vinctus carénis duabus: & custódes ante

óstium custodiébant cárcerem. Et ecce Angelus Domini ástitit; & lumen refulsit in habitáculo: percussóque látere Petri, excitavit eum, dicens: Surge velociter. Et ceciderunt caténæ de manibus ejus.

R. Princeps Sacerdotum, & omnes qui cum illo erant, posuérunť Apostolos in custódia pública; Angelus autem Domini per noctem apériens jánuas cárceris, dixit: * Ite, & stantes loquimini plebi ómnia verba vitæ hujus. *Añ.* 5. 17. 18. 19. 20. ψ. Annuntiáte de die in diem salutáre Domini, in ómnibus pópulis mirabilia ejus. *Pf.* 95. 2. 3. * Ite.

Leñtio iij. v. 8. ad 17.

Dixit autem Angelus ad Deum: Præcingere, & calcea te caligas tuas. Et fecit sic. Et dixit illi: Circúmda tibi vestiméntum tuum, & séquere me. Et exiens sequebáur eum; & nesciébat quia verum est quod fiebat per Angelum: existimábat autem se visum vidére. Transéúntes autem primam & secundam custódiam, venérunt ad portam ferream, quæ ducit ad civitatem: quæ ultro apérta est eis. Et exeúntes processérunt vicum unum: & continuo discéssit Angelus ab eo. Et Petrus ad se revérsus, dixit: Nunc scio veré, quia misit Dóminus Angelum suum, & erípuit me de

manu Heródis, & de omni expectatíone plebis Judæorum. Consideránsque venit ad domum Mariæ matris Joánnis qui cognominátus est Marcus, ubi erant multi congregáti, & orántes. Pulsánte autem eo óstium jánuæ, processit puélla ad audiéndum, nómine Rhode. Et ut cognóvit vocem Petri, præ gáudio non apéruit jánuam, sed intrò currens nuntiávit stare Petrum ante jánuam. At illi dixerunt ad eam : Insánis. Illa autem affirmábat sic se habére. Illi autem dicébant : Angelus ejus est. Petrus autem perseverábat pulsans. Cum autem aperuissent, viderunt eum, & obstupuerunt. Annuens autem eis manu ut tacérent, narrávit quómodo Dóminus eduxisset eum de cárcere, dixitque : Nuntiáte Jacobo, & frátribus hæc. Et egréssus abiit in álium locum.

¶. Præcipiéndò præcepimus vobis ne docerétis in nómine isto ; & ecce repléistis Jerúsalem doctrinâ vestrá. Respóndens Petrus & Apóstoli, dixerunt : * Obedire opórtet Deo magis quam homínibus. *Act. 5. 28. 27. 5.* Obedientes érimus præceptis Dómini Dei nostri. *Josue 24. 24.* * Obedire. Glória. * Obedire.

Te Deum.

¶. SACERD. Laudábilem invocábo Dóminum ; ¶. Et

ab inimícis meis salvus ero.
2. Reg. 22. 4.

AD LAUDES.

Ant. 4. d. Misit Heródes rex manus, ut affligeret quosdam de Ecclesiá. *Act. 12. 1.*

Ant. 2. d. Occidit Jacobum gládio. Videns autem quia placéret Judæis, apposuit ut apprehenderet & Petrum, quem misit in cárcerem. *Act. 12. 2. 3. 4.*

Ant. 3. g. Petrus servabatur in cárcere ; oratio autem fiebat sine intermissiõe ab Ecclesiá ad Deum pro eo. *Act. 12. 5.*

Ant. 7. d. Angelus Dómini ástitit ; & lumen refulsit in habitáculo, percussioque látere Petri, excitávit eum ; & ceciderunt carénæ de manibus ejus. *Act. 12. 7.*

Ant. 5. a. Dixit Angelus ad eum : Séquere me : & éxiens sequebatur eum, & nesciébatur quia verum est quod fiebat per Angelum. *Act. 12. 8. 9.*

CAPITULUM. Sap. 10. 13.

Sapiéntia justum non dereliquit, sed à peccatóribus liberávit eum, descenditque cum illo in foveam, & in vinculis non dereliquit illum.

HYMNUS. *Santol. Viñ.*

Q. Ut Christiáno gloriántur nómine,
Athéna frustra vincla captivos tenent,

Frustrà satélles servat in-
sómnis fores ;

Inter carénas mente stant
libérrimâ.

ORNANT revinctos invidén-
dæ cômpedes ,

Nec ponderosæ , quas amor
leves facit :

Non densa tetri cárceris nox
obsidet ,

Ætérna summo quos manet
cœlo dies.

DULCES caténæ ! quæ reum
non arguunt ,

Sed Christi amântem quæ
probant Apóstolum ;

Regum coronis , aúreis mo-
nilibus ,

Vos sacra pluris æstimâmus
vîncula.

PATRI suprêmo sit suprêma
glória ;

Tibique laudes totus orbis
côncinat ,

Ætérne Fili , splendor ætér-
ni Patris ;

Compar sit almo laus decús-
que Flâmini. Amen.

ψ. Dirupisti , Dómine ,
vîncula mea ; R. Tibi sacri-
ficâbo hóstiam laudis. Ps.
115. 6. 7.

Ad Benedíctus, Ant. 5. F.
Petrus ad se revérsum dixit :
Nunc scio verè , quia misit
Dóminus Angelum suum ,
& eripuit me de manu Heró-
dis , & de omni expectatióne
plebis Judæorú. Act. 12. 11.

ORATIO. Orémus.

D Eus , qui beátum Pe-
trum Apóstolum à vîn-
culis absolútum , illæsum
abire fecisti ; nostrórum ,

quæsumus , absolve vîncu-
la peccatórum ; & omnia
mala à nobis propitiús
averte ; Per Dóminum.

Fit Commemoratio SS.
Machabæorum , Ant. R. Ci
mundi defunctos nos pro
suis légibus in ætérnæ vitæ
resurrectiône suscitábit. 2.
Mach. 7. 9.

ψ. Judicábit Dóminus
pópulum suum ; R. Et in
servis suis deprecábitur. Ps.
134. 14.

ORATIO. Orémus.

F Rætérna nos , Dómine ,
Márryrum tuórum co-
rona lætíficet , quæ & fidei
nostræ præbeat increménta
virtútum , & multiplici nos
suffrágio consolétur ; Per
Christum.

Postea S. Eusebii , Ant.
Confitébor , ψ. Præcinxisti
me , Oratio , Deus , pro
cujus nómine , xxj. .

A D P R I M A M.

Ant. Misit.

A D T E R T I A M.

Ant. Occidit.

CAPITULUM. 1. Petr. 3.

15. 16.

S I quid patimini propter
Justítiam , beáti : timó-
rem autem eórum ne timé-
ritis , & non conturbémur.

R. br. Juxtà est Dóminus
iis * Qui tribuláto sunt cor-
de ; R. Juxtà est. ψ. Et hú-
miles spírítu salvábit. * Qui
tribuláto. Glória. R. Juxtà
est. Ps. 33. 19.

ψ. Immittet Angelus Dómini in circúitu tíméntium eum, R. Et eripiet eos. *Pf.* 33. 8.

A D S E X T A M.

Ant. Petrus.

CAPITULUM. *Rom.* 15. 30. 31.

O Bsecro vos, fratres, ut adjuvétis me in orationibus vestris pro me ad Deum, ut liberer ab infidelibus qui sunt in Judæa.

R. br. Clamaverunt iusti, * Et Dóminus exaudivit eos; R. Clamaverunt. ψ. Et ex omnibus tribulationibus eorum liberavit eos. * Et Dóminus. Glória. R. Clamaverunt. *Pf.* 33. 18.

ψ. Oculi Dómini super iustos; R. Et aures ejus in preces eorum. *Pf.* 33. 16.

A D N O N A M.

Ant. Dixit Angelus ad eum.

CAPITULUM. *Gen.* 49. 24.

Dissoluta sunt vincula brachiorum & manuum illius per manus poténtis Jacob.

R. br. Misit de celo Dóminus, * Et liberavit me; R. Misit. ψ. Dedit in opprobrium conculcantes me. * Et liberavit me. Glória. R. Misit. *Pf.* 56. 4.

ψ. Salvum me fecit Dóminus, R. Quóniam voluit me. *Pf.* 17. 23.

A D V E S P E R A S.

Antiphona de Laudibus.

CAPITULUM. *Jer.* 20. 13.

Cantáte Dómino, laudáte Dóminum: quia liberávit ánimam pauperis de manu malórum.

Hymnus, Qui Christiáno, *ut in Laudibus.*

ψ. Deus, edúcis me ab inimicis meis; R. Propterea confitébor tibi in gentibus. 2. *Reg.* 22.

Ad Magnificat, *Ant.* 4. d. Narrávit Petrus quómodo Dóminus eduxisset eum de cárcere, dixitque: Nuntiáte Jacóbo & fratribus hæc. *Act.* 12. 17.

Fit Commemoratio S. Stephani, Papæ & Martyris, *Ant.* Qui vicerit, ψ. Vincénti, ix. *Oratio*, Deus, cujus grátia, xij.

D I E I I.

In Festo

SANCTI STEPHANI,
Papæ & Martyris.

SIMPLEX.

De Communi unius Martyris, viij.

Lectio iij.

Ex S. Cypriano, Usuardo, & Adone.

S Téphanus post Lúcium successórem Cornélii. Románam rexit Ecclesiám. Grassabátur ejus temporibus Novatianórum hæresis, quæ pœniténtibus lenitátis patérnæ solátia clau-

debat, sine spe pacis & communicationis. His cum se Marciánus Arelaténsis adjunxisset, Stéphanus ea de re primum à Faustino Lugdunénsi, subinde à sancto Cypriáno mónitus est. Ecclesiæ tamen discissæ ad unitatē revérse sunt, & rédditam insperatō pacem Dionysius Alexandrinus ipsi Stéphanō per litteras gratulatus est. Alia quoque gravis exorta est controversia, utrū baptizati ab hæ-

réticis ad Ecclesiā redētes, denuo essent baptizandi; de qua quid sentī Stéphanus ad Cypriān scripsit his verbis: Nō innovetur nisi quod iudicatum est. Demum administratam per aliquos annos Ecclesiā, in persecutiōe Valeriāni martiriū subiit circa annū Christi ducentésimum quinquagésimum.

Vespera de Festo quenti.

DIE III. AUGUSTI.

REVELATIO

SEU

INVENTIO CORPORIS SANCTI STEPHANI PROTOMARTYRIS.

ANNUALE-MINUS.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. **J** Erusalem, Jerúsalem, quæ occidis Prophétas, & lapidas eos qui ad te missi sunt, ecce relinquetur vobis domus vestra deserta. *Matt.* 23. 37. 38.

Ant. 2. D. Vx vobis legisperitis: profecto testificamini quod consentitis operibus patrum vestrorum. *Luc.* 11. 47. 48.

Ant. 3. E. Filii estis eorum qui Prophétas occiderunt: & vos impléte mentem patrum vestrorum. *Matt.* 23. 31. 32.

Ant. 4. d. Dico vobis amicis meis: Ne terreámini ab his qui occidunt corpus, & post hæc non habent ampliùs quid faciant. *Luc.* 12. 4.

Ant. 5. a. Beati estis cum persecuti vos fuerint; sic

enim persecuti sunt Prophétas qui fuerunt ante vos. *Matt.* 5. 11. 12.

CAPITULUM. *Jac.* 1. 12. **B**eatus vir qui suffert tentationem; quoniam cum probatus fuerit, accipiet coronam vitæ quam repro-misit Deus diligentibus se.

R. Injicient vobis manus suas, & persequentur propter nomen meum; * Ego † Dabo vobis os, & sapientiam, cui non poterunt resistere, & contradicere omnes adversarii vestri. *Luc.* 21. 12. 15. **Ps.** Ego ostendam vobis quid agere debeatis. *Exod.* 4. 15. * Ego dabo. Glória. † Dabo.

Hymnus, Obscuros, ut infra in II. Vesperis.

Ps. In die tribulationis eruam te, **R.** Et honorificabis me. *Pf.* 49. 15.

Ad Magnificat, Ant. 2. D. * Mittam ad illos Prophétas

& Apóstolos, & ex illis occident, & persequuntur; ut inquiratur sanguis omnium Prophetarum, qui effusus est à constitutione mundi à generatione ista. *Luc. 11: 49. 50.*

ORATIO. Orémus.

DA nobis, Dómine, beati Protomartyris Stéphani intercessione adjuvâri; ut qui pro suis persecutoribus exoravit, pro suis cultoribus intercedere dignetur; Per Dóminum.

COMPLETORIUM, ut in die, infra, 498.

Orationes. Da nobis, *suprà*, & Vêritas, *sub una conclusiõne.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jesum, quem vidit Stéphanus stantem à dextris Dei, * Venite, adorémus. *Añ. 7. 55.*

Pf. 94. Venite. 2.

HYMNUS. Santol. Viñ.

O Qui tuo, dux Mátyrum,
Præfers corónam nómine,
Non de cadúcis flóribus
Tibi corónam nectimus.

Tuo cruénta sânguine
Quàm saxa fulgent púlcrius
Aptata sacro vértici!
Non sic micarent sídera.

Quor facta fronti vulnêra,

Tot tela lucis émicant;
Et Angelo monstrat parem,
Quod prodit è vultu jubâr.

Tu prima Christo víctima

Vitam repéndis víctima,
Primúsque testis, æmulo
Deum fâctis fignere.

Tu primus osténsam tibi
Maris rubri sulcas viam;
Quot te sequuntur Mátyrum,

Quibus præis, exércitus!
JESU, corónâ Mátyrum,
Quem stans ab alto respicis,

Fac nos poténti grâtiâ
Illuc sequi quò dux præit.
Amen.

Psalmi de Dominica, & sic in toto Officio.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. D. Convocâtes Duódecim multitudinẽ discipulorum, dixerunt: Non est æquum nos derelinquere verbum Dei, & ministrare mensis. *Añ. 6. 2.*

Ant. 2. D. Considerate viros ex vobis boni testimonii septem, plenos Spiritu sancto & sapiéntiâ, quos constituâmus super hoc opus. *Añ. 6. 3.*

Ant. 5. F. Placuit sermo coram omni multitudine. Et elegerunt Stéphânus. *Añ. 6. 5.*

¶ Diaconi probentur primum; &c. Et sic ministrent. *1. Tim. 3. 10.*

De Actibus Apostolorum.

Leñio j. c. 6. 8. ad fin.

STéphanus plenus grâtiâ & fortitudine, faciebat prodigia, & signa magna in pópulo. Sur-

rexerunt autem quidam de synagoga, quæ appellatur Libertinorum, & Cyrenensium, & Alexandrinorum, & eorum qui erant à Cilicia, & Asia, disputantes cum Stéphano: & non poterant resistere sapientiæ, & Spiritui qui loquebatur. Tunc summisserunt viros, qui dicerent se audivisse eum dicentem verba blasphemix in Mòysen, & in Deum. Commoverunt itaque plebem, & seniores, & Scribas: & concurrentes rapuerunt eum, & adduxerunt in concilium; & statuerunt falsos testes, qui dicerent: Homo iste non cessat loqui verba adversus locum sanctum, & legem: audivimus enim eum dicentem: Quoniam Jesus Nazarenus hic destruet locum istum, & mutabit traditiones, quas tradidit nobis Mòyses. Et intuentes eum omnes, qui sedebant in concilio, viderunt faciem ejus tanquam faciem Angeli.

32. Stéphanium, virum plenum fide & Spiritu-sancto, * Statuerunt ante conspectum Apostolorum; & orantes imposuerunt ei manus. *Act.* 6. 5. 6. *Ps.* Locutus est Dòminus ad Mòysen, dicens: Statues Levitas in conspectu Aáron & filiorum ejus, & consecrabis oblátos Dòmino. *Num.* 8. 5. 13. * Statuerunt.

Lectio ij. c. 7. 55. ad 58.

CUm autem esset plenus Spiritu-sancto, intendens in cælum, vidit glóriam Dei, & Jesum stantem à dextris Dei. Et ait: Ecce video cælos apertos, & Filium hominis stantem à dextris Dei. Exclamantes autem voce magnâ continuérunt aures suas, & impetum fecerunt unanímiter in eum. Et ejicientes eum extra civitatem lapidabant; & testes deposuerunt vestimenta sua secus pedes adolescentis qui vocabatur Saulus. Et lapidabant Stéphanium invocantem, & dicentem: Dòmine Jesu, suscipe spiritum meum.

32. Levites præpositus erat iis quæ sponte offerebantur Dòmino; * Universæque multitudini fidéliter cibi præbebantur. 2. *Par.* 31. 14. 18. *Ps.* Quotquot possessores agrorum erant, vendentes afferébant prætia: dividebátur autem singulis prout cuique opuserat. *Act.* 4. 34. 35. * Universæque.

Lectio iij.

c. 7. v. 59. & c. 8. v. 1. & 2.

Positis autem génibus, clamávit voce magnâ, dicens: Dòmine, ne statuas illis hoc peccátum. Et cum hoc dixisset, obdormívit in Dòmino. Saulus autem erat conséntiens neci ejus. Facta est autem in illa die persecútió magna in Ecclesiá,

quæ erat Jerosolymis ; & omnes dispersi sunt per regiones Judææ, & Samariæ ; præter Apostolos. Curaverunt autem Stephanum viri timorati , & fecerunt planctum magnam super eum.

¶ Qui seminat in benedictionibus , de benedictionibus & metet , sicut scriptum est : * Dispersit , dedit pauperibus ; † Justitia ejus manet in sæculum sæculi. *a. Cor. 9. 6. 9. † Eleemôsynas illius enarrabit omnis ecclesiâ sanctorum. Eccli. 31. 11. * Dispersit. Glória. † Justitia.*

IN II. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Stephanus plenus graciâ & fortitudine , faciêbat prodigia & signa magna in populo. *Ab. 6. 8.*

Ant. 6. C. Sapiëntia firmabitur in illo , & non flectetur ; & continêbit illum , & exaltabit illum apud proximos suos. *Eccli. 15. 3. 4.*

Ant. 5. a. Confirmatum est cor ejus ; non commovebitur , donec despiciat inimicos suos. *Pf. 111. 8.*

¶ Erat potens in verbis ,
¶ Et in opëribus suis. *Ab. 7. 22.*

Leçtio iv.

Ex Luciani Epist. de Invent.

S. Steph. tom. 7. August. in Append. edit. nov.

SANCTI Stêphani Protomartyris , Gamaliëlis , Nicodëmi , & Abibôniscôpora , quæ diu latuerant , Luciano presbytero divini-

tus admonito , inventæ sunt prope Jerosolymam , Theodôto juniore & Hecato imperantibus. Cujus reliquiâ , magna hominum multitudo commossa , eod convenit ; pluresque variis morbis affecti , sani redierunt. Sacræ reliquiæ summâ celebritate in sanctam Ecclesiâ Sion illatæ sunt : ex quibus variz partiçulæ in Africam , Galliam , aliâque orbis partes delatæ , multis claruerunt miraculis.

¶ Potens in Scripturis , erat odôsus viam Domini ; & * Fervens spiritus loquebatur , & docebat diligenter ea quæ sunt Jesu. *Ab. 18. 24. 25. † Sapiens tanquam imbres mittet eloquia sapiëntiæ suæ. Eccli. 39. 9. * Fervens spiritu loquebatur.*

De Sermône sancti Augustini Episcopi.

Serm. 318. de Martyre Stephano, §. 5. 1. Alias Serm. 25. ex Sirmondianis.

Leçtio v.

AUDISTIS , cum passiônis Stêphani lectio legeretur de libro canónico Actuum Apostolorum , quem admodum lapidatus sit à Judæis , quemadmodum Domino commendaverit spiritum suum , quemadmodum etiam in extremo génibus fixis oraverit pro lapidatoribus suis. Hujus corpus ex illo usque ad ista tempora

lavit ; nuper autem apparuit , sicut solent apparere sanctorum corpora Martyrum , revelatione Dei , quando placuit Creatori.... Præcedentibus enim signis locus demonstratus est ; & quomodo fuerat revelatum , sic & inventum est. Multi inde reliquias acceperunt , quia Deus voluit , & huc venerunt. Commendatur ergo caritati vestræ & locus & dies : utrumque celebrandum in honorem Dei , quem confessus est Stephanus. Nos enim in isto loco non aram fecimus Stephano , sed de reliquiis Stephani aram Deo.

¶. Cæpit fiducialiter agere in synagoga ; * Vehementer enim Judæos revincēbat publice , ostēdēns per Scripturas , esse Christum Jesum. *Act.* 18. 26. 28. ¶. Surrexit quasi ignis , & verbum ipsius quasi fācula ardebat. *Eccli.* 48. 1. * Vehementer enim.

Ex libro sancti Augustini Episcopi , de Civitate Dei.

Lib. 22. *cap.* 8. §. 10. 11. *Leitio* vj.

AD aquas Tibilitanas Episcopo afferente Prælector reliquias Martyris gloriosissimi Stephani , ad ejus Memoriam veniebat magnæ multitudinis concursus & occursus. Ibi cæca mulier , ut ad Episcopum portantem duceretur , oravit : flores quos ferebat , dedit ; rec-

pit , oculis admovit , protinus vidit. Stupentibus qui aderant , præibat exultans , viam carpens , & viæ duces ulterius non requirens. Memorati Memoriam Martyris , quæ posita est in castello Sinitensi , quod Hipponensi coloniarum vicinum est , ejusdem loci Lucillus Episcopus , populo præcedente atque sequente , portabat. Fistula , cujus molestia jamdiu laboraverat , & familiarissimi sui medici , qui eam secarer , opperiebatur manus , illius piæ sarcinæ vestigatione , repente sanata est.

¶. Surrexerunt quidam de synagoga disputantes cum Stephano ; * Et ¶ Non poterant resistere sapientiæ , & Spiritui qui loquebatur. *Act.* 6. 9. 10. ¶. Obstructum est os loquentium iniqua. *Pf.* 62. 12. * Et non. Glória. ¶ Non poterant.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 3. g. Judæi replenti sunt zelo , & contradicebant his quæ dicebantur , blasphemantes. *Act.* 13. 45.

Ant. 8. G. Summisserunt viros qui dicerent se audivisse Stephanum dicentem verba blasphemiarum in Moyse , & in Deum. *Act.* 6. 11.

Ant. 7. d. Commoverunt plebem , & seniores , & Scribas ; & concurrentes rapuerunt Stephanum. *Act.* 6. 12.

✠. Lábia dolósa loquúntur advérsus justum iniquitátem, *R.* In supérbia, & in abusióne. *Pf.* 30. 19.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vij. c. 23. 34. ad fin.

In illo tempore; Dicebat Iesus Scribis, & Phariseis: Ecce ego mitto ad vos Prophetas, & Sapientes, & Scribas; & ex illis occidétis, & crucifigétis; & ex eis flagellábitis in synagógis vestris, & persequémini de civitate in civitatem. Et reliqua.

Homília sancti Augustini
Episcopi.

Serm. 317. de Stephano Martyre, 4. §. 3. Alias Serm. 92. de Diversis.

Dominus amare & acerbé arguit Judæos, sed amando: [Vx vobis, Scribæ & Pharisei hypócritæ.] Quando dicebat ista, quis non diceret quia óderat illos? Venit ad crucem, & ait: [Pater, ignósce illis, quia nesciunt quid faciunt.] Sic & Stéphanus in sermone suo prius arguit: [Durâ cervice, & non circumcisi corde & aúribus.] Verba sunt sancti Stéphani, quando Judæos alloquebatur: [Durâ cervice, & non circumcisi corde & aúribus; vos semper Spíritui-sancto restitístis, sicut & patres vestri. Quem Prophetarum non occidérunt patres vel-

tri?] Ista dicendo, quasi odit, quasi sávit. Lingua clamat, cor amat.

R. Adduxérunt Stéphanum in concílium, & statuerunt falsos testes, qui dicerent: * Homo iste non cessat loqui verba advérsus locum sanctum, & legem. *Act. 6. 12. 13.* ✠. Adductis viris filiis diaboli, fecerunt eos sedere contra eum: at illi dixerunt contra eum testimónium coram multitudíne. *3. Reg. 21. 13.* * Homo iste.

Lectio viij.

Advimus linguam clamantem, probemus ánimum diligétem..... Et cum tanta esset in docendo constantia, vidéte qualis extiterit in morte patientia. Hi enim scitibus lapidum corpus ipsius quatiébant, & ille pro inimicis orábat: contundebátur homo extérior, & supplicábat intérior. Sed Dóminus qui cinxerat, qui probáverat, qui ei caractérem, non in manu, sed in fronte posuerat, spectábat désuper militem suum, juvatúrus certántem, coronatúrus vincentem.

R. Intuéntes Stéphanum omnes qui sedébant in concílio, * Viderunt faciém ejus tanquam faciém Angelí. *Act. 6. 15.* ✠. Símilem illum fecit Deus in glória Sanctórum, & magnificávit eum in timóre inimicó-

rum. *Eccli.* 45. 2. * Vidérunt faciem ejus.

Lectio ix.

DEnique osténdit se illi. [Ecce enim (inquit) video cœlos apértos, & Fílium hóminis stantem ad dexteram Dei.] Solus vidébat, quia illi soli apparébat. Et quid ait pro se? [Dómine Jesu, áccipe spíritum meum.] Pro se rogans stetit, pro illis genu flectit: pro se eréctus, pro illis curvus: pro se celsus, pro illis húmilis: genu flectit, & ait: [Dómine, ne státuas illis hoc peccátum.] Et hoc dicto, obdormívit. O somnus pacis! Qui inter lápidés inimicórum dormívit, quómodo in suis cinéribus vigilábit? Dormívit securus, quiétus in pace; quia spíritum suum Dómino commendávit.

R. Cùm esset Stéphanus plenus Spíritu-sancto, inténdens in cœlum, vidit glóriam Dei, & ait: * Ecce † Video cœlos apértos, & Fílium hóminis stantem à dextris Dei. *Act.* 7. 55. †. Ecce in cœlo testis meus, & cónscius meus in excélsis. *Job* 16. 20. * Ecce. Glória. † Video.

Te Deum.

†. SACERD. Confitebor nómni tuo, Dómine, R. Quóniam adjutor & protéctor factus es mihi. *Eccli.* 51. 2.

A D L A U D E S.

Ant. 1. f. **E**Go replétus sum fortitudine Spíritus Dómini, judicio, & virtute; ut annúntiem Israël peccátum suum. *Mich.* 3. 8.

Ant. 3. a. Testes iníqui subannábant me subannatione; frenduerunt super me dentibus suis. *Psf.* 34. 11. 16.

Ant. 7. d. Locúti sunt falsa: furor illis, sicut áspidis surdæ, & obturántis aures suas. *Psf.* 57. 4. 5.

Ant. 8. G. Iníqui insurrexérunt super me, & synagoga poténtium quæsiérunt animam meam. *Psf.* 85. 14.

Ant. 2. D. Dicunt: Lapidétur; & aspiciat óculus noster: Ipsi autem non cognóverunt cogitationes Dómini. *Mich.* 4. 11. 12.

CAPITULUM. *Apoc.* 2.

9. 10.

HÆc dicit primus, & novíssimus: Blasphemáris ab his qui se dicunt Judæos esse, & non sunt; sed sunt synagoga sátanæ. Nihil horum timeas quæ passurus es.

HYMNUS. *Santol. Viñ.*

MIRIS probat sese moris
Suos in hostes caritas;
Et blándiens & increpans,
Amica semper caritas.

FRACTIS jacens cervicibus,
Et sic perire lætior;

O Christe, dixit, suscipe,
Quem pono pro te, spiritū.

QUI stans perorabat sibi;
Cadens & expirans humi,
Lingua disertī sanguinis,
Suis perorat hostibus.

AUDIVIT è cœlo Deus
Suprema verba Martyris;
Dux Saulus, & testis necis,
Necis sit ipse primum.

TUM blanda mors amabili
Sopore clausit lumina,
Ad lucis æternæ jubar,
Extus artus, evolat.

QUID non, Deus, si respicis,
Humana possunt pectora!
Cujus triumphum pangimus,

Fac nos & exemplum sequi.
* JESU, corona Martyris,
Quem stans ab alto respicis,
Fac nos potènti gratiā
Illuc sequi quò dux præit.
Amen.

ψ. Moritur felix, &c. Et
in congérie mortuorum vi-
gilabit. *Job* 21. 23. 32.

Ad Benedictus, *Ant.* 7. G.
Exclamantes voce magnā
continuērunt aures suas, &
impetum fecerunt unanimi-
ter in Stēphanum; & eji-
cientes eum extra civitatē,
lapidabant. *Act.* 7. 56. 57.

ORATIO. Oremus.
Omnipotens sempiternè
Deus, qui sacras bea-
tissimi Protomartyris Stē-
phani reliquias fidelibus tuis
revelare voluisti; concede,
intercessionis ejus auxilio,
nos ab instantibus tribula-

tionibus liberari, & æternā
consolationibus adimpleri;
Per Dōminum.

AD HORAS.

In fine Hymnorum, Do-
xologia, * Jesu, coronas
Martyris, &c. ut supra in
Laudibus.

AD PRIMAM.

Ant. Ego replētus sum.
Oratio, Omnipotens, su-
pra, & Dōminè Deus om-
nipotens, sub una conclu-
sione.

CANON.

Ex Concilio Tridentino.
Sess. 25. de Regularibus &
Monialibus, cap. 12.

Dies festi, quos in dic-
cēsi sua servādos Epī-
scopus præceperit, ab ex-
emptis omnibus, etiam Re-
gularibus servantur.

AD TERTIAM.

Ant. Testes iniqui.
CAPITULUM. *Ezech.* 3. 7. 8.
Dixit ad me Dōminus:
Domus Israël nolunt
audire te, quia nolunt au-
dire me; omnis quippe do-
mus Israël attrita fronte est,
& duro corde. Ecce dedi fa-
ciem tuam valentiorem fa-
ciēbus eorum.

ψ. br. Principes persecū-
ti sunt me gratis; * Alle-
lūia, allelūia. ψ. Principes.
ψ. Et à verbis tuis formidavit
cor meum. * Allelūia, alle-
lūia. Glória. ψ. Principes.
Pf. 118. 161.

ψ. Sedérunt príncipes, & advérsus me loquebántur; R. Servus autem tuus exercebátur in justificaciónibus tuis. *Psf.* 118. 23.

AD SEXTAM.

Ant. Locúti sunt falsa.

CAPITULUM. *Ezech.* 3. 9.

Fili hóminis, ut adámantem, & ut sílicem dedi faciém tuam: ne timeas eos, neque métuas à facié eórum.

R. br. Dóminus mihi adjútor, non timébo quid fáciat mihi homo; * Allelúia, allel. R. Dóminus. ψ. Dóminus mihi adjútor, & ego despiciam inimícos meos. * Allelúia, allelúia. Glória. R. Dóminus. *Psf.* 117. 6. 7.

ψ. Dóminus à dextris est mihi ne commóvear: R. Propter hoc lætátum est cor meum. *Psf.* 15. 8. 9.

AD NONAM.

Ant. Dicunt.

CAPITULUM. *Isai.* 50. 7. 8.

Dominus Deus auxiliátor meus, ideo non sum confusus: ideo pòsui faciém meam ut petram duríssimam, & scio quóniam non confundar: juxtà est qui justificat me.

R. br. Ecce Deus adjuvat me; * Allelúia, allelúia. R. Ecce Deus. ψ. Et Dóminus suscéptor est animæ meæ. * Allelúia, allelúia. Glória. R. Ecce Deus. *Psf.* 53. 6.

ψ. Dóminus illuminatio mea, & salus mea; R. Qué timébo? *Psf.* 26. 1.

AD VESPERAS.

Ant. **L**apidábant Stéphanus. *G.* **L**inum invocántem, & dicéntem: Dómine Jesu, suscipe spíritum meum. *Ant.* 7. 58.

Ant. 5. *F.* Póstitis génibus clamávit voce magnà, dicens: Dómine, ne státuas illis hoc peccátum. *Ant.* 7. 59.

Ant. 1. *f.* Obdormívit Stéphanus in Dómino; Saulus autem erat conséntiens neci ejus. *Ant.* 7. 59.

Ant. 7. *a.* Curavérunt Stéphanum viri timoráti, & fecérunt planctum magnum super eum. *Ant.* 8. 2.

Ant. 5. *a.* In scéculum memoria ejus in benedictione; & nominátus est usque ad novíssimum terræ. *Mach.* 3. 7. 9.

CAPITULUM. *Eccli.* 49. 17. 18.

Natus est firmaméntum Gentis, stabiliméntum pópuli; ossa ipsíus visitata sunt, & post mortem prophetavérunt.

R. Poténtiã nemo vicit illum; nec superávit illum verbum áliquod: * In vita sua fecit monstra, & † In morte mirábília operátus est. *Eccli.* 48. 13. 14. 15. ψ. Amen dico vobis: Qui credit in me, ópera quæ ego fácio, & ipse fáciat;

vitz, * Veníte, adorémus.
Joan. 6. 35.

Pf. 94. Veníte, 2.

HYMNUS. Santol. Viã.

NATE, qui Deo Parénti
Par Deus nunc ássides;
Christe, suprémus Sacérdos,
Atque factus hóstia,
Ipse judex, & patrónus;
Et Deus, nobis homo.

TE tuis offers. sub aris
Incrúento fínere;
Nóstra, vel te gloriósum
Heu! cruéntant crímina;
Júdicem te, te patrónum,
In dies lacéssimus.

SACRA sicne tam nocén-
tes

Ambiunt altária?
Quam tremíscunt intuendo
Purióres Spíritus,
Sustinébunt inquináti
Núminis præsentiam?

MORTE victâ, qui triúm-
phas,

Cógimus rursus mori:
Morte placásti paréntem,
Illa mors nil próderit?
Vana sunt an sic amoris
Sempitérna pignora?

TOLLE vela, rumpe nu-
bem,

Ore nudo pródeas,
Temperáto tu benígnus
Vis latére Númine:
Ni premas, nos fulguránti
Enecáres lúmine.

NURÉ densâ deliténtem,
Da fide te cèrrere:
Sole puro puriorem
Ore puro pángere:
Da simul nos immolári
Immolátæ víctimæ.

LAUS supréma sit Parta-
ti,

Qui creávit ómnia;
Filióque, qui redémit
Morte nos volens suâ;
Par & illi, cujus almo
Recreámur hálitu.

Amen.

*Psalmi, ut in Solemni-
tate SS. Eucharistia, su-
prâ, 181.*

IN I. NOCTURNO.

*Ant. 2. D. Vir venit in die
illa, scissâ veste, & con-
spérus pulvere caput: vir
autem nuntiávit urbi: Arca
Dei capta est. 1. Reg. 4. 12.
13. 17.*

*Ant. 3. a. Ululáte, mi-
nistri altáris; cubáte in sac-
co, ministri Dei mei; quón-
iam intérit de domo Dei
vestri sacrificium & libário.
Joel 1. 13.*

*Ant. 1. D. Sanctificáte
jejúnium, vocáte cœtum,
congregáte senes, omnes
habitatores terræ in domum
Dei vestri; & clamáte ad
Dóminum. Joel 1. 14.*

✠. Conspérserunt cinere
cápita sua, &c. Accíncti sunt
ciliciis. Thren. 2. 10.

De libro primo Regum.

Leñio j. c. 4. 13. ad 17.

VIr nuntiávit urbi: &
ululávit omnis civi-
tas. Et audávit Heli
sónitum clamóris, dixitque:
Quis est hic sónitus rumúl-
tús hujus? At ille festiná-
vit, & venit, & nuntávit
Heli. Heli autem erat no-

maginta & octo annorum, & oculi ejus caligaverant, & videre non poterat. Et dixit ad Heli: Ego sum qui veni de prælio, & ego qui de acie fugi hodie. Cui ille ait: Quid actum est, fili mi? Respondens autem ille qui nuntiabat, Fugit, inquit, Israël coram Philistiim, & ruina magna facta est in populo: insuper & duo filii tui mortui sunt, Ophni & Phinees; & arca Dei capta est.

R. Immolabit, 183.

Leitio ij. c. 6. 19. & c. 7. 1.

Percussit Dominus de viris Bethsamitibus, eo quod vidissent arcam Domini; & percussit de populo septuaginta viros, & quinquaginta millia plebis. Luxitque populus, eo quod Dominus percussisset plebem plagâ magnâ. Et dixerunt viri Bethsamitæ: Quis poterit stare in conspectu Domini Dei sancti hujus? & ad quem ascendet à nobis? Miseruntque nuntios ad habitatores Cariathiarim, dicentes: Reduxerunt Philistiim arcam Domini, descendite, & reducite eam ad vos. Venérunt ergo viri Cariathiarim, & reduxerunt arcam Domini, & intulerunt eam in domum Abinadab in Gábaa: Eleazarum autem filium ejus sanctificaverunt, ut custodiret arcam Domini.

R. Appáruit, 183.

De libro secundo Regum.

Leitio iij. c. 6. 2. ad 7.

Surréxit David, & abiit, & universus populus qui erat cum eo de viris Juda, ut adducerent arcam Dei, super quam invocatum est nomen Domini exercituum, sedentis in Chérubim super eam. Et imposuerunt arcam Dei super plaustrum novum; tuleruntque eam de domo Abinadab, qui erat in Gábaa: Oza autem, & Ahio filii Abinadab minabant plaustrum novum. Cumque tulissent eam de domo Abinadab, qui erat in Gábaa, custodiens arcam Dei Ahio præcedebat arcam. David autem, & omnis Israël ludébant coram Domino in omnibus lignis fabrefactis, & citharis, & lyris, & tympanis, & fistris, & cymbalis. Postquam autem venerunt ad arcam Nachon, extendit Oza manum ad arcam Dei, & tenuit eam; quoniam calcitrabant boves, & declinaverunt eam. Iratusque est indignatione Dominus contra Ozam, & percussit eum super temeritate: qui mortuus est ibi juxta arcam Dei.

R. Respexit Elias, 184.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Confusi sumus, quoniam audivimus opprobrium: operuit ignominia facies nostras, quia venerunt alieni super sanctifica-

tionem domus Domini. Jer.

51. 51.

Ant. 7. c. Ausus est intrare templum, & scelerstis manibus sumens sancta vasa, contrectabat indignè.

2. *Mach.* 5. 15. 16.

Ant. 6. F. Quanta malignatus est inimicus in sancto! in terra polluerunt tabernaculum nominis tui.

Pf. 73. 3. 7.

ψ. Merito hæc patimur, quia peccavimus: &c. Idcirco venit super nos ista tribulatio. Gen. 42. 21.

Leitio iv.

Ex variis Autoribus contemporaneis.

SEnonis in Ecclesia Metropolitana supra majus altare suspensum servabatur ab antiquo Domini Corpus. Contigit autem anno quingentesimo quadragésimo primo supra millésimum, ut sacra augustissimæ Eucharistiæ pyxis à duobus juvenibus noctu surriperetur. Nefandum sacrilegium horruerunt universi: unus omnium luctus, una consternatio: peraguntur undequaque expiatrix sceleris supplicationes; & effusis lacrymis lugent singuli illatam Christo injuriam.

&c. Litigabant Judæi, 186.

Leitio v.

CONFicitur interim à sacerdotibus Missæ sacrificium, ceteri sanctum Domini corpus religiôsè percipiunt; deinde à Majori

Ecclesia ad Ecclesiam Fratrum Prædicatorum solenni supplicatione proceditur. Sacram Eucharistiam duo Canonici nudis pedibus deferébant; cives similiter discalceati prævii incedébant cum ceteris accensis, præcedente maximâ puerorum multitudine, & infinitopopulorum concursu. Completâ demum cæremoniâ, & omnibus ad Majorem Ecclesiam reversis, tremendum Missæ sacrificium solenni ritu celebratur.

&c. Cœnantibus discipulis, 186.

Leitio vj.

FACTum est autem ut ipsomet die unus è prædónibus sacrilegis ob ceræ guttulas, quæ Deo sic ordinante, vestibus inhaeserant, in suspicionem adduceretur. Multoties de commissio facinore interrogatus; tandem & quæsitum pignus surripuisse, & juxta Noloscomium in ruderum acervo abstrusisse confessus est. Ad locum concurritur, ibique sacra pyxis cum omnibus consecratis hostiis reperta, summâ totius civitatis lætitiâ suam in locum reportata est. In gratiarum actionem celebris rursus indicitur supplicatio. In perpetuam verò rei memoriam Joannes Ferrandus, Senonensis Archidiaconus, in loco repertæ pyxidis sacellum construi, & omnia ut gesta

opere sculptrili reférri
: Die verò quartâ
i, ipso nimirum hu-
inventionis die, so-
supplicatio ab eô
archidiacono instituta,
datum ab ejus nepô-
officium divinum re-
totius civitatîs con-
peraguntur. ●
Accipiens Jesus, su-
187.

II. NOCTURNO.

1. 5. a. Revértere, Dô-
ad multitudinem exér-
Israël. Num. 10. 36.

t. 4. d. Avertatur ira
monte sancto tuo, &
le faciem tuam super
iarium tuum. Dan. 9.
7.

t. 2. D. Ne confundas
ed fac nobiscum juxta
etudinem tuam, & da
un nòmini tuo, Dòmi-
an. 3. 42. 43.

Exúrge, Deus, júdica
m tuam; R. Memor
improperiorum tuô-
Psf. 73. 22.

o sancti Evangélii se-
ndum Matthæum.

o vij. c. 22. 1. ad 14.
illo tẽpore; Respón-
ns Jesus, dixit in parâ-
Principibus Sacerdô-
& Pharisæis, dicens :
e factum est regnum
rum hómîni regi, qui
núptias filio suo. Et
servos suos vocare in-
os ad núptias, & no-
it venire. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini
Episcopi.

Serm. 90. de Verbis Evang.

§. 1. Aliàs Serm. 14. ex
editis à Sirmondo.

Nuptias filii regis ejus-
que convívium norunt
omnes fidèles, & apparatus
mensæ Dominicæ ómnium
est voluntati propósitus. In-
terest autem quómodo quis
accédât, cùm accédere non
verátur. Scripturæ quippe
sanctæ docent nos Domí-
nica duo esse convívia ;
unum quò veniunt boni &
mali, áltèrum quò non ac-
cédunt mali. Ergo conví-
vium Dòmini, unde modò
cùm Evangélium legerétur
audívimus, habet útique
bonos & malos. Omnes qui
ab hoc convívio excusavé-
runt, mali sunt : sed non
omnes qui intravérunt, bo-
ni sunt.

R. Caro mea, 189.

Lectio viij.

§. 4.

Intrávit pater - familias
inspicere discumbentes,
& invénit hómînem non
habéntem vestem nuptiá-
lem ; & ait illi : Amice,
quómodo huc venisti non
habens vestem nuptiálem ?
At ille obmutuit.] Talis
enim interrogábat, cui ille
fingere nihil póterat. Ves-
tis quippe illa in corde, non
in carne inspiciebátur : quæ
si désuper fuisset indúta,
étiam servus non fuisset oc-
cultata. Ubi sit induenda
vestis nuptiális, accípere.

ubi loquitur : [Sacerdotes tui induantur iustitiam.] De ea veste dicit Apostolus : [Si tamen induiti, & non nudi inveniámur.] Ergo inventus est à domino, qui servos larébat. Interrogatus obmutescit : ligatur, projicitur, damnatur.

R. Amen, amen, 190.

Leitio ix. §. 5. 6.

PROcul dubio illa vestis est, quam non habent nisi boni, in convivio relinquendi, servandi ad convivium quò nullus malus accedit, per Domini gratiam perducendi : ipsi habent vestem nuptialem. Quzramus, ergo, fratres mei, inter fideles qui sunt qui habent aliquid, quod mali non habent, & ipsa erit vestis nuptialis. Si sacramenta dixerimus, videtis quemadmodum sint malis bonisque communia. Baptismus est ? Sine baptismo quidem nemo ad Deum pervenit : sed non omnis qui habet baptismum, ad Deum pervenit. Non ergo possum intelligere baptismum esse vestem nuptialem, id est, ipsum sacramentum ; quam vestem video in bonis, video in malis. Forè altare est, vel quod accipitur de altari. Videmus quia multi manducant, & iudicium sibi manducant & bibunt. [Finis autem præcepti est, (Apostolus dicit) caritas de corde puro, & conscientia bona,

& fide non ficta.] Hæc est vestis nuptialis.

R. Quicumque, 190.
Te Deum.

Y. SACERD. Sanctuarium meum metuite : R. Ego Dominus. Levit. 19. 30.

A D LA U D E S.

Psalmi de Dominica.

Ant. **C**ongratulamini mihi. a. **C**hi, quia inveni drachmam quam perdideram. Luc. 15. 9.

Ant. 1. D. Mittamus ad fratres nostros, & ad Sacerdotes, & Levitas ; ut congregentur ad nos, & redcamus arcam Dei nostri ad nos. 1. Par. 13. 2. 3.

Ant. 5. a. Sanctificari sunt Sacerdotes & Levitæ, ut portarent arcam Domini Dei Israël. 1. Par. 15. 14.

Ant. 7. a. Tulerunt,

C A N T I C U M.

1. Par. 16. 23. ad 34.

Arcâ Domini salvâ & in Sanctuario repositâ, Canticum exultantis populi Dei.

Cantate Domino, omnis terra, * annuntiate ex die in diem salutare ejus.

Narrate in gentibus gloriam ejus, * in cunctis populis mirabilia ejus :

Quia magnus Dominus, & laudabilis nimis ; * & horribilis super omnes deos.

Omnes enim dii populorum, idola ; * Dominus autem cælos fecit.

Confessio & magnificentia

tia coram eo; * fortitudo
& gaudium in loco ejus.

Afferte Dómino, familiæ
populorum; * afferte Dó-
mino glóriam & impérium.

Date Dómino glóriam,
nómini ejus, levate sacrifici-
cium, & venite in conspéc-
tu ejus; * & adoráte Dómi-
num in decóre sancto.

Commoveátur a facie ejus
omnis terra: * ipse enim
fundávit orbem immóbi-
lem.

Læténtur cæli, & exúlter
terra; * & dicant in natió-
nibus: Dóminus regnávit.

Tonet mare, & plenitú-
do ejus; * exúlterent agri, &
omnia quæ in eis sunt.

Tunc laudábunt ligna sal-
tūs coram Dómino; * quia
venit judicáre terram.

Confitémini Dómino quón-
iam bonus, * quóniam in
æternum misericórdia ejus.

Ant. Tulérunt filii Levi
arcam Dei húmeris suis;
universusque Israël dedu-
cebant arcam fœderis Dó-
mini in júbilo. 1. *Par.* 15.
15. 28.

Ant. 8. G. Constituérunt
arcam Dei in médio taber-
náculo, & obrulérunt holo-
causta & pacifica coram
Deo. 1. *Par.* 16. 1.

CAPITULUM. 1. *Par.* 16.
28. 29.

Afferte Dómino glóriā
& impérium; date Dó-
mino glóriam, nómini ejus,
levate sacrificium, & venite
in conspécitu ejus: & adorá-

Pars Æstiva.

te Dóminum in decóre
sancto.

Hymnus. Santol. Viñ.

CHRISTE, qui regnas O-
lympo,
Nos vides quàm díssitos!
Arte mirā sis propínquus
Tuque nobis júngeris,
Quā semel terras beásti,
Córporis præsentíā.

HINC fluunt torrén-
tis
instar

Gratiárum flúmina;
Quale pectus non liquéscat
His amoris ignibus!
Inquinátus quis recúset
Hoc piári sángine?

PONE fastus híc tuméntes,
Numen híc se déprimit.

Quid vagáris, dum sub
arcto

Orbe sese cóntrahit?
Ambies posthac vidéri,
Dum lateret velo Deus?

LAUS supréma sit Pa-
rénti,

Qui creávit ómnia;
Filióque, qui redémit
Morte nos volens suā;
Par & illi, cujus almo
Recreámur hálitu.

Amen.

Ÿ. Sacerdotes clangé-
bant tubis R. Coram arca
Dei. 1. *Par.* 15. 24.

Ad Benedíctus, Ant. 6. F.
Stetérunt duo chori laudán-
tium in domo Dei, & im-
molavérunt in die illa vícti-
mas magnas, & lætáti sunt;
Deus enim lætificáverat eos
læritiā magnā, & audita est
læritia Jerúsalem procúl. 2.
Esdr. 12. 39. 42.

Y

ORATIO. Orémus.

DEus, qui in Recuperatione sanctissimæ Eucharistiæ luctum nostrum convertisti in gaudium, pie plebis tuæ preces clementer exaudi; ut cum tremore semper & amore ad hoc tuæ caritatis mereamur accédere Sacramentum; Qui vivis.

Nulla fit Commemoratio, nisi de Dominica, (si occurrat.)

AD HORAS.

In fine Hymnorum, Doxologia, & reliqua ut in die SS. Eucharistia, exceptis qua sequuntur.

AD PRIMAM.

Oratio, Deus, qui in Recuperatione, supra, cum Oratione, Domine Deus omnipotens, sub eadem conclusione.

CANON.

Ex Concilio Mediolanensi primo.

An. 1565. part. 2. tit. 58. de Processionibus & Supplicationibus.

VIdeant Episcopi ut in Supplicationibus & Processionibus quibuscumque, præsertim cum sanctissima Eucharistia circumfertur, ... ea modestia & reverentia adhibeatur, quæ piis & religiosis hujusmodi actionibus maxime debetur.

Ad Tertiam, Sextam & Nonam, Oratio ut supra in Laudibus.

AD VESPERAS.

Ant. de Laudibus.

Psalmi, Dixit Dominus, 27. Confitebor, 27. Credidi, 48. Beati omnes, 85. Lauda, Jerusalem, 147.

CAPITULUM. 1. *Par. 16. 4.*

Constituit David coram Caeca Domini de Levitis qui ministrarent, & recorderentur operis ejus, & glorificarent atque laudarent Dominum Deum Israël.

2. Irritam quis faciens legem Moysi, sine ulla miseratione moritur: *Quantò magis putatis deteriora mereri supplicia, qui Filium Dei conculcaverit, & sanguinem testamenti pollutum duxerit? *Hebr. 10. 28. 29. y.* Anima polluta quæ ederit de carnibus hostiæ pacificorum, quæ oblata est Domino, peribit de populis suis. *Levit. 7. 20.*

*Quantò. Gloria. *Quantò. Hymnus. *Santol. Viâ.*

SIc amas, ut quos amasti, Christe, nunquam deferas.

Ipse corpus das in escam, Et propinas sanguinem, Jamque factus lactis instar, Ne cibus nos opprimat.

QUALIS ista fraus amoris Ut reis indulgeas!

Non vides, sentis, nec audis, Et manes immobilis:

Talis astris imperantem

An decet status Deum?

NON ut olim monte sancto,

5. AUG.

S. Dominici Presbyteri.

507

Hic Deus nos territas ;
Inter ignes non minaris ,
Hic amas intescere :
Quam bonus , prudensque
celas
Hic tuam presentiam !

PAUPERES nos , nos pu-
sillos ,
Nos ab astris exules ,
Ut reducas nos Olympo ,
Nosque reddas divites ,
Ipse factus es pusillus ,
Pauper , exul , indigens.

VENTRE natum virginali
Corpus olim sumpseras :
Hoc Deo plenum redonas
Ampliori fenore :
Ter , quater , nos o beati
Tanta per commercia !

MENSA qualis hic para-
tur ,
Si quis intus esurit !
Assides conviva nobis ,
Ipse tu convivium :
Fons salutis , si quis æger ;
Si flet , hic solatium.

LAUS suprema sit Pa-
renti ,
Qui creavit omnia ;
Filioque , qui redemit
Morte nos volens sua ;
Par & illi , cujus almo
Recreamur halitu. Amen.

ψ. Surge , Domine , in re-
quiem tuam , r. Tu & arca
sanctificationis tue. Ps.
131. 8.

Ad Magnificat, Ant. 5. F.
Consurge , Domine Deus , in
requiem tuam , tu & arca
fortitudinis tue : Sacerdotes
tui induantur salutem ,
& sancti tui lætentur in bo-
nis. 2. Par. 6. 41.

Oratio , Deus , qui in
Recuperatione , supra.

Nulla fit Commemoratio ,
nisi de Dominica , (si oc-
currat.)

COMPLETORIUM ,
ut in die SS. Eucharistia ,
194. excepta Oratione ,
Deus , qui in Recuperatione ,
supra , cum Oratione , Vé-
ritas , sub una conclusione.

D I E V.

In Festo
SANCTI DOMINICI,
Presbyteri.

S E M I D U P L E X.
De Communi SS. Pres-
byterorum , lii.

Oratio , Deus , qui Ecclé-
siam tuam , infra.

Fit Commemoratio Octa-
va S. Stephani , ut in II.
Vesperis Festi , 498.

Lectio ij.
Ex S. Dominici vita à
Theodorico Appoldiensi
scripta.

Dominicus , Calarogæ
in Hispania , ex nobi-
li Gufmannorum sân-
guine natus , Palentia libe-
ralibus disciplinis & Theo-
logia operam dedit ; quo
in studio cum plurimum pro-
fecisset , inter Canonicos
Regulares Uxamensis Ecclé-
siae cooptatus est. Hujus in-
genium & virtus maxime
enituit in expugnandis Ma-
hometarum erroribus , sed
precipue in evertendis Al-

bigentibus hæreticis qui Tolosates pervertere conabantur. Tanto operi, verbo, precibus & miraculis, non sine crebro vitæ discrimine per novem annos totus incubuit.

Lectio iij.

FIdei propugnandæ studio semper incensus instituit Prædicatorum Ordinem, cujus confirmationem ab Innocéntio tertio ægrè denegatam, ne recens Concilii Lateranensis Decretum de novis Ordinibus non instituendis statim infringi videretur, postmodum impetravit ab Honório tertio, Innocéntii successore. Tandem anno Christi ducentesimo vigésimo primo supra millésimum, ætatis quinquagésimo primo, Bononiæ febre correptus, caritatem, humilitatem & paupertatem fratribus testamento relinquens, obdormivit in Domino sextâ die Augusti; quem postea Gregorius novus retulit in Sanctorum numerum.

ORATIO. Orémus.

DEus, qui Ecclesiam tuâ beati Dominici illuminare dignatus es meritis & doctrinis; concede ut ejus intercessione, temporalibus non destituatur auxiliis, & spiritalibus semper proficiat incrementis; Per Dominum.

Fit Commemoratio Occurrit S. Stephani, ut in

Laudibus Festi, supra, 496.

Vespera de Festo sequenti

D I E V I.

In Festo

TRANSFIGURATIONIS Domini.

DUPLEX-MAJUS.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria, & sic in toto Officio.

Ant. Magnalia sapientia suæ decoravit Dominus; & quis satiabitur videns gloriam ejus? Eccli. 42. 21. 26.

Ant. 8. c. Laudis ejus plena est terra: splendor ejus ut lux erit. Habac. 3. 3. 4.

Ant. 1. a. Sapientia est speciosior sole; & super omnem dispositionem stellarum, luci comparata invenitur prior. Sap. 7. 29.

Ant. 2. D. Emanatio quædam est claritatis omnipotentis Dei sincera. Sap. 7. 25.

Ant. 3. a. Candor est lucis æternæ, & speculum sine macula Dei majestatis, & imago bonitatis illius. Sap. 7. 26.

CAPITULUM. Philipp. 3. 20. 21.

Salvátorem expectamus Dominum nostrum Jesum Christum, qui reformabit corpus humilitatis nostræ figuratum corpori claritatis suæ.

In Transfiguratione Domini.

509

us. Santol. Viã.

c, iussa quondam

rumpimus,

lie, silëntia :

dudum jam decet

e nos mystéria.

rtis sub alto vér-

rice,

vocátis téstibus,

iste, visus háctenus

homo, pates Deus.

latens lucis jubar

in artus éffluit;

uo te númine,

e totus rédderis.

O tonánte, prótinus

summi vox Patris,

be ruptâ, Fílium,

oriáture, ásserit.

: est Magíster óm-

nium,

pronus orbis áudiat :

mortáles ; Deus,

os docet, fatur Deus.

nube ruptâ, te palâm

vocávit, laus Patri ;

e Nato ; nec minor

triúsque Flámini.

nen.

psi vidébunt glóriam

i, R. Et decórem

stri. *Isai. 35. 2.*

magnificat, *Ant. 5. F.*

búntur ab ubertáte

tux : & torrén-te vo-

tux potábis eos ;

n apud te est fons

c in lúmine tuo vidé-

umen. *Pf. 35. 9. 10.*

io, Deus, qui fidei

énta, *infra in Lau-*

Commemoratio S.

ci, Ant. Consum-

matione, *ψ. Effudit, xlviii.*

Oratio, Deus, qui Eccle-

siam tuam, supra.

Postea Octava S. Ste-

phani, Ant. Amplificatus

est, ψ. Custodit, 498. Ora-

tio, Omnipotens, 496.

Deinde S. Xysti Pape &

Martyris, Ant. Qui vice-

rit, ψ. Vincénti, ix. Ora-

tio, Deus, cujus grátia, xij.

AD COMPLETORIUM, ut

in die S. Stephani, 498.

AD OFFICIUM NOCT.

INVIT. Splendórem gló-

riæ Dei Christum Jesum,

* Veníte, adorémus. Hebr.

1. 3.

Pf. 94, Veníte, 2.

HYMNUS. Santol. Viã.

FONS lucis æternæ,

Deus,

Qui nube nostri córporis

Das temperáti núminis

Blandâ frui præléntiâ.

CESSANTE jam miráculo,

Quo te premébas háctenus,

Mortále quidquid sump-

seras,

Spléndóre circumfúnditur.

REI geréndæ cóncius

Fidos sodáles éligis ;

Ut qui tux testes necis,

Testes tux sint glóriæ.

Ad astra curru flámmeo

Qui raptus olim tránsiit,

Sub mole lucis óbrutus,

Vix te tuéndo sústinet.

E fronte qui lucem vibrat,

Cedit tuis fulgóribus :

Verústa lex jam se pavet

Legi novæ compónere.

QUI, nube ruptâ, te palâm

Y 3

Natum vocavit, laus Patri;
Tibique Nato; nec minor
Laus, utriusque Flámini.

Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Assumit Jesus
Petrum, & Jacobum, &
Joannem; & ducit illos in
montem excelsum seorsum
solos. *Marc. 9. 1.*

Ant. 3. g. Ascendit Jesus
in montem ut oraret. *Luc. 9. 28.*

Ant. 1. a. Facta est, dum
oraret, species vultus ejus
altera. *Luc. 9. 29.*

ψ. Speciosus formā prae
filiis hominum; R. Diffusa
est grátia in labiis tuis. *Pf. 44. 3.*

*Lectioes de Scriptura
occurr.*

Post 1. Lect. R. Trans-
figuratus est Jesus ante eos,
* Et resplenduit facies ejus
sicut sol, vestimenta autem
ejus facta sunt alba sicut
nix. *Matt. 17. 2.* ψ. Mirifi-
cavit Dominus Sanctum
suum. *Pf. 4. 4.* * Et res-
plenduit.

Post 2. Lect. R. Si mi-
nistratio mortis fuit in gló-
ria, ita ut non possent in-
tendere filii Israël in faciem
Móysi; * Quómodo non
magis ministratio spiritus
erit in glória? 2. *Cor. 3. 7.*
8. ψ. Erat species glóriz
Domini quasi ignis ardens
super verticem montis in
conspéctu filiorum Israël.
Exod. 24. 17. * Quómodo.
Post 3. Lect. R. Date

Dómino glóriam, &
ejus; * Venite in conspé-
ctum ejus; & † Adorate Do-
minum in decore sancto.
Par. 16. 29. ψ. Deus
testrum nostrorum glori-
ficavit Filium suum Jesum.
3. 13. * Venite. Glori-
ficavit. † Adorate.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Petrus & alii
cum illo erant, graviter
erant somno; & evigilantes
viderunt majestatem Jesu.
Luc. 9. 32.

Ant. 5. a. Ecce appa-
runt illis Móyses & Elia
cum Jesu loquentes. *Matt. 17. 3.*

Ant. 7. a. Deus glorifica-
tur in concilio sanctorum,
magnus & terribilis super
omnes qui in circuitu ejus
sunt. *Pf. 88. 8.*

ψ. Hic est Deus noster,
R. Et non aestimabitur alius
adversus eum. *Baruch 3. 36.*
De Sermone sancti Leonis
Papae.

*Serm. 94. de Transfigura-
tione Domini, cap. 3.*

Lectio iv.

A Perit Dominus coram
electis testibus gló-
riam suam, & com-
múnem illam cum ceteris
corporis formā tanto splen-
dore clarificat, ut & facies
ejus solis fulgóri similis, &
vestitus candóri nivium es-
set aequalis. In qua Trans-
figuratione illud quidem
principáliter agebatur; ut
de cordibus discipulorum

scandalo tolleretur; nec conturbaret eorum fidem voluntariae humilitas afflictionis, quibus revelata esset absconditae excellentiae dignitatis. Sed non minore providentiâ spes Ecclesiae sanctae fundabatur, ut totum corpus Christi agnosceret, quali esset commutatione donandum: ut ejus sibi honoris consortium membra promitterent, qui in capite praefuisset.

R. Ecce duo viri loquebantur cum Jesu. Erant autem Moyses & Elias visi in maiestate; * Et dicebant excessum ejus, quem completurus erat in Jerusalem. *Luc. 9. 30. 31. ψ.* Posuit Dominus in eo iniquitatem omnium nostrum: sicut ovis ad occisionem ducetur. *Isai. 53. 6. 7. ** Et dicebant.

Leitio v. cap 4. Post pauca.

Confirmandis vero Apostolis, & ad omnem scientiam provehendis, alia quoque in illo miraculo accessit instructio. Moyses enim & Elias, lex scilicet & Prophetæ, apparuerunt cum Domino loquentes: ut verissime in illa quinque virorum praesentia compleretur quod dictum est; [In duobus vel tribus testibus stat omne verbum.] Quid hoc stabilius, quid firmitus verbo, in cujus praedicatione veteris & novi Testamenti concinit tuba, & cum Evangelica doctrina,

antiquarum protestationum instrumenta concurrunt? Astipulantur enim sibi invicem utriusque Foederis paginae; & quem sub velamine mysteriorum praecedentia signa promiserant, manifestum atque perspicuum praesentis gloriae splendor ostendit.

R. Factum est, cum discederent Moyses & Elias ab illo, ait Petrus ad Jesum: * Praeceptor, bonum est nos hic esse. *Luc. 9. 33. ψ.* Quam magna multitudo dulcedinis tuae, Domine, quam abscondisti mentibus te! perfecisti eis, qui sperant in te. *Pf. 30. 20. ** Praeceptor, bonum est nos hic esse.

Leitio vj. c. 5. & 6. Paulò post.

His ergo sacramentorum revelationibus Petrus Apostolus incitatus, ibi cum Jesu optabat habitare. [Adhuc itaque eo loquente, ecce nubes lucida obumbravit eos; & ecce vox de nube dicens: Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui; ipsum audite.] Hic est Filius meus, quem a me non separat deitas, non dividit potestas, non discernit aeternitas. Hic est Filius meus: non adoptivus, sed proprius: qui eam quam mecum habet aequalitatem, non rapinam appetiit, nec usurpatione praesumpsit, sed manens in forma gloriae

meæ, ut ad reparandum genus humanum exqueretur commune consilium, usque ad formam servilem inclinavit incommutabilem deitatem. Ipsum audite, quem legis mysteria prænuñtiaverunt, quem Prophetarum ora cecinerunt. Ipsum audite, qui sanguine suo mundum redemit: qui peccati chirographum & prævaricationis pacta dirumpit. Ipsum audite, qui viam aperit ad cælum, & per crucis supplicium gradus vobis ascensionis parat ad regnum. Quid trepidatis redimi, quid pavetis faucii liberari?

Æ. Beati qui habitant in domo tua, Domine: * Melior est dies una in atriis tuis super millia. *Ps.* 89. 5. 11. ¶. Si vis, faciamus hic tria tabernacula; Tibi unum, Moysi unum, & Eliaz unum. *Matt.* 17. 4. * Melior est. Gloria. * Melior est.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Adhuc Petro loquente, ecce nubes lucida obumbravit eos. *Matt.* 17. 5.

Ant. 8. G. Operuit nubes montem, & habitavit gloria Domini, tegens illum nube. *Exod.* 24. 15. 16.

Ant. 4. d. Petrus, & qui cum illo erant, timuerunt, intrantibus illis in nubem; & vox facta est de nube.

Luc. 9. 34. 35.

¶. Intronuit de cælo Dominus, Æ. Et Altissimus de-

dit vocem suam. *Ps.* 17. 14.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vij. c. 17. 1. ad 9.

In illo tempore; Assumpsit Jesus Petrum, & Jacobum, & Joannem fratrem ejus; & ducit illos in montem excelsum secretum: & transfiguratus est ante eos. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi. *Serm.* 78.

Domine ipse Jesus resplenduit sicut sol; vestimenta ejus facta sunt candida sicut nix; & loquebatur cum eo Moyses & Elias. Ipse Jesus quidem, ipse resplenduit sicut sol, se lumen esse significans, quod illuminat omnem hominem venturum in hunc mundum. Quod est iste sol oculis carnis, hoc ille oculis cordis; & quod iste carnibus, hoc ille cordibus. Nube obumbrante omnes, sonuit & vox de nube, dicens: [Hic est Filius meus dilectus.] Ibi erat Moyses, ibi Elias. Non est dictum: Hi sunt filii mei dilecti. Aliud est enim unicus, aliud adoptati. Ille commendabatur, unde Lex & Prophetæ gloriabantur....

Æ. Ecce vox de nube, dicens: Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui; * Ipsum audite. *Matt.* 17. 5. ¶. Ecce testem populis dedi cum, ducem.

ac præceptorem gentibus.
Isai. 55. 4. *Ipsum audite.

Leñtio viij.

Hoc audito, illi ceciderunt in terram. Jam demonstratur nobis in Ecclesia regnum Dei. Hic Dominus, hic Lex & Prophetæ: sed Dominus tanquam Dominus: Lex in Mòyse: Prophetia in Elia: sed ipsi tanquam servi, tanquam ministri. Ipsi tanquam vasa, ipse tanquam fons. Mòyses & Prophetæ dicebant & scribebant: sed de illo implebantur quando fundebant. Dominus autem porrexit manum, & excitavit iacentes. Deinde [neminem viderunt nisi solum Jesum.] Quando eos Dominus erexit, resurrectionem significavit. Post resurrectionem ut quid tibi Lex? ut quid tibi Prophetia? Ideo non apparet Elias; non apparet Mòyses. Remanet tibi ut sit Deus omnia in omnibus.... Descende, Petre: requiescere cupiebas in monte; descende laborare: habe caritatem, prædica veritatem; tunc pervenies ad æternitatem, ubi invenies securitatem.

¶ Dum fieret vox, inventus est Jesus solus. * Et audientes discipuli ceciderunt in faciem suam, & timuerunt valde. Dixitque eis Jesus: Surgite, & nolite timere. *Luc. 9. 36. Matt. 17. 6. 7. ♡. Deus maiestatis in-*

Pars Æstiva.

tonuit; vox Domini in virtute; vox Domini in magnificentia. *Pf. 28. 3. 4. *Et.*

Pro S. Xysto.

Leñtio ix.

Ex Eusebio; & Actis SS.

Xystus secundus Stéphanus non successit in sede Romána. Adeum Dionysius Alexandrinus scripsit de hæreticorum baptismo, & de exorta apud Ptolemæidem Pentapóleos urbem, Sabellianorum hæresi. Eum Póntius in vita sancti Cypriani vocat bonum & pacificum sacerdotem. Cum autem Valerianus rescripto ad Senatum dato edixisset, ut Episcopi, Presbyteri & Diacones animadverterentur, Xystus octavo Idus Augusti, in cœmetério animadversus est. Scribit Prudentius hunc fuisse cruci affixum. Gloriosá Xysti mortem sanctus Cyprianus Episcopis Africæ per Successum collégam significari voluit; quò suos quisque corroboraret, ut gauderent magis quam timerent in hac confessione, in qua scirent Christi milites, non perimi, sed coronari.

¶ Deus qui dixit de tenebris lucem splendescere, * Ipse † Illuxit in cordibus nostris, ad illuminationem scientiæ claritatis Dei, in facie Christi Jesu. 2. *Cor. 4. 6. ♡. Ecce ostendit nobis Dominus Deus noster maiestatem & magnitudinem*

* ♡ 5

suam : vocem ejus audivimus. *Deut. 5. 24.* * Ipse. Glória. † Illuxit.

Te Deum.

ψ. SACERD. Dómine Deus meus, magnificatus es vehementer. R. Confessionem & decórem induísti, amictus lumine sicut vestiménto. *Pf. 103. 1. 2.*

AD LAUDES.

Ant. F. Illi Sion, exultáte, & lætámini in Dómino Deo vestro; quia dedit vobis doctórem justitiæ. *Joel 2. 23.*

Ant. 7. d. Vocem nos audivimus de cælo allatam, cum essemus cum ipso in monte sancto. 1. *Petr. 1. 18.*

Ant. 8. 2. Venit vox de nube, dicens: Hic est Filius meus carissimus, audite illum. *Marc. 9. 6.*

Ant. 7. a. Ipsum audiétis.

CANTICUM.

Baruch, c. 3. 36.

*Legislatori & hominum
convictori Deo.*

Hic est Deus noster : * hic adinvenit omnem viam disciplinæ :

Et tradidit illam Jacob púero suo, * & Israël dilecto suo.

Post hæc in terris visus est, * & cum hominibus conversatus est.

Ant. Ipsum audiétis juxta ómnia quæcúmque locutus fuerit vobis. *Act. 3. 22.*

Ant. 3. g. Omnis ánima quæ non audierit Prophé-

tam illum, exterminabitur de plebe. *Act. 3. 23.*

CAPITULUM. 2. *Petr. 1. 16.*

Non doctas fabulas scéti, notam fecimus vobis Dómini nostri Jesu Christi virtutem & præstantiam; sed speculatóres facti illius magnitudinis.

Hymnus. Santol. Viñ.

QUAM nos potenter állicis!

Te, Christe, quando déregis,
Te quando celas, próvidus
Nobis peræquè cónsulis.

Hic nos adóptat filios
Qui te vocávit Fílium :
Sponsór futuræ glóriæ
Dat certa nobis pignora.

E nube quid Pater præbat?

De monte quid, Fili, doces?
Umbris procul cedéntibus,
Restábat una Véritas.

Ut iussa Patris ímpleas,
Mactánda mundo víctima,
Formam resumens prístinam,

Mortalitati rédderis.

Fac, Christe, qui nobis
lates,

Obscúra dum regit fides,
Fracto solúto corpore,
Nos te vidére, te frui.

* QUI, nube ruptâ, te palani

Natum vocávit, laus Patri;
Tibique Nato; nec minor
Laus utriúsque Flámini.

Amen.

ψ. Dóminus regnávít, decórem indútus est; R. Indútus est Dóminus fortitudinem. *Pf. 92. 1.*

Ad Benedíctus, Ant. 1. D.*

Amplíorís glóriæ Jესus præ
Móyse dignus est hábitus,
quantò amplíorem honórem
habet domûs, qui fabricá-
vit illam; quæ domus su-
mus nos. *Hebr. 3. 3. 6.*

ORATIO. Orémus.

DEus, qui fidei sacra-
ménta in Unigéniti tui
gloriósa Transfiguratióne,
Patrum testimonio roborá-
ti; & adoptiònem filiòrum
perfectam, voce delápsâ in
nube lúcida, mirábiliter
præsignásti; concéde pro-
pitius, ut ipsius Regis gló-
riæ nos coherédes efficias,
& ejúsdem glóriæ tribuas
esse consórtes; Per eúmdem
Dóminum nostrum Jესum
Christum.

*Fit Commemoratio Oc-
tava S. Stephani, Ant.*
Exclamántes, *ψ.* Móri-
tur, *Oratio,* Omnipotens,
496.

Deinde S. Xysti, Ant.
Dóminus, *ψ.* Glorificátus
sum, *Oratio,* Deus, cujus
grátia, xij.

AD HORAS.

*In fine Hymnorum, Doxo-
logia, * Qui, nube ruptâ,
&c. ut supra.*

AD PRIMAM.

Ant. Filii Sion.

In rz. br. ψ. Qui accepí-
ti à Deo Patre honórem &
glóriam. 2. *Petr. 1. 17,*

C A N O N.

Ex Concílio Chalcedonénsi.
Ex lib. 9. S. Hilarii Episc.
de Fide seu de Trinitate.

Nescit planè vitam suam,
nescit, qui Christum Jესum,
út verum Deum, ita
& verum hóminem ignorat.
Et ejúsdem perículi res est,
Christum Jესum vel spiri-
tum Deum, vel carnem
nostri córporis denegáre.

AD TERTIAM.

Ant. Vocem.

CAPITULUM. Añ. 7. 37.

MOyses dixit filiis Israël:
Prophétam suscitábit
vobis Deus de frátribus ves-
tris, tanquam me; ipsum
audiétis.

rz. br. Exaltáte Dóminum
Deum nostrum, * Allelúia,
allelúia. *rz.* Exaltáte. *ψ.* Et
adoráte in monte sancto
ejus. * Allelúia. Glória Pa-
tri. *rz.* Exaltáte. *Pf. 98. 9.*

ψ. Hic est Deus, Deus
noster in ætérnum, *rz.* Et
in sèculum sèculi. *Pf. 47. 15.*

AD SEXTAM.

Ant. Venit vos.

CAPITULUM. Isai. 42. 1.

ECce servus meus, sus-
cípiam eum: eléctus
meus, complácuit sibi in
illo ánima mea: dedi spíri-
tum meum super eum; ju-
dicium géntibus próferet.

rz. br. Accédite ad eum,
& illuminámini; * Allelúia,
allelúia. *rz.* Accédite. *ψ.* Et
fácies vestrá non confun-

déntur. * Alleluia. Glória.

R. Accédire. Ps. 33. 6.

ψ. Illuminet vultum suum
super nos, R. Et miseréa-
tur nostri. Ps. 66. 2.

A D N O N A M.

Ant. Omnis ánima.

CAPITULUM. Deut. 18. 18.

PONAM verba mea in ore
ejus, loquetúrque ad eos
omnia quæ præcépero illi.

R. br. Constitutus sum
rex à Dómino super Sion
montem sanctum ejus,
* Alleluia, alleluia. R. Con-
stitutus sum. ψ. Prædicans
præceptum ejus. * Alleluia.
Glória. R. Constitutus sum.
Ps. 2. 6.

ψ. Ad annuntiándum
mansuétis misit me Dómi-
nus, R. Ut medéret con-
tritis corde. Isai. 61. 1.

A D V E S P E R A S.

Ant. Q Vos præscivit
2. D. Q Deus, & præde-
stinávit conformes fieri imá-
ginis Filii sui. Rom. 8. 29.

Ant. 3. g. Qui vocávit
nos in ætérnam suam gló-
riam in Christo Jesu, mó-
dicum passos ipse perficiet.
1. Petr. 5. 10.

Ant. 7. a. Si commórtui
sumus, & convivémus: si
sustinébimus, & conregná-
bimus. 2. Tim. 2. 11. 12.

Ant 1. D. Scimus quó-
niam cum apparuerit, sí-
miles ei érimus; quóniam
vidébimus eum sicúti est.
1. Joan. 3. 2.

Ant. 3. 2. Vidémus nos
per spéculum in ænigmate;
tunc autem facie ad facie.

1. Cor. 13. 12.

CAPITULUM. 1. Petr. 4. 11.

C Ommunicántes Christi
passiónibus gaudéte, &
& in revelatióne glórie
gaudeátis exultántes.

Hymnus, Hoc, jussu
quondam, ut in I. Vesp-
ris.

ψ. Exultábitis lætitiá in-
narrábili, & glorificáti,
R. Reportántes finem fidei
vestre salútem animárum.
1. Petr. 1. 8. 9.

Ad Magnificat, Ant. 8. G.*

Vita vestra est abscondita
cum Christo in Deo: cum
Christus apparuerit, vita
vestra; tunc & vos appare-
bitis cum ipso in glória.
Coloss. 3. 3. 4.

Pro Commemoraz. Oda-
va S. Stephani, Ant. Am-
plificátus est, ψ. Custódit,
498. Oratio, Omnípotens
sempitérne Deus, 496.

COMPLETORIUM, ut in
die S. Stephani, 498.

D I E V I I.

De Octava

INVENT. S. STEPHANI.
Ex libro sancti Augustini
Epíscopi, de Civitate Dei.

Lib. 22. cap. 8. §. 17.

Lectio iij.

A Pud Hippónem Bas-
sus quidam Syrus ad
Memóriam Stéphani
Márryris orábat pro ægro-

cante & periclitante filia, eoque vestem ejus attulerat; cum ecce pueri de domo cucurrerunt, qui ei mortuam nuntiarent. Sed tum, orante illo, ab amicis ejus exciperentur, prohibuerunt eos illi dicere, ne per publicum plangeret. Qui cum domum redisset jam suorum ejulatibus personantem, & vestem filiae quam ferebat, super eam projecisset, reddita est vitae.

DIE VIII.

De Octava

INVENT. S. STEPHANI.

Ex libro sancti Augustini

Episcopi, de Civitate Dei.

Lib. 22. c. 8. §. 18. 19.

Leitio iij.

A pud nos Irenaei cuiusdam collectarii filius aegritudine extinctus est. Cumque corpus jaceret exanime, atque a lugentibus & lamentantibus exequiae pararentur, amicorum ejus quidam inter aliorum consolantium verba suggessit, ut Stephani Martyris oleo corpus perungeretur. Factum est, & revixit. Itemque apud nos vir Tribunitius Eleusinus super Memoriam Martyris, quae in suburbano ejus est, aegritudine exanimatum posuit infantulum filium: & post orationem, quam cum multis lacrymis ibi fudit, viventem levavit.

VESPERA de Octava per anticipationem ob Festum S. Laurentii, ut in I. Vesperis Festi, 489.

Fit Commemoratio S. Romani Martyris, Ant. Qui vicerit, ψ. Vincenti, ix. Oratio, Deus, qui beatum, xij.

DIE IX.

Octava Inventionis SANCTI STEPHANI, Protomartyris.

DUPLEX-MAJUS.

Omnia ut in die Festi, prater sequentia.

Psalmi dicuntur de Feria.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro sancti Augustini Episcopi, de Civitate Dei.

Lib. 22. cap. 8. §. 22.

Leitio iv.

Decem quidam fratres (quorum septem sunt mares, tres feminae) de Caesarea Cappadociae, suorum civium non ignobiles, maledicto matris recenti, patris eorum obitu destitutae, quae injuriam sibi ab eis factam acerbissime tulit, tali poena sunt divinitus coerciti, ut horribiliter quaterentur omnes tremore membrorum: in qua foedissima specie oculos suorum civium non ferentes, quaquaversum cuique ire

IN I. VESPERIS.

Post Hymnum, *ψ.* Beatus qui intelligit super egentem & pauperem; *℣.* In die mala liberabit eum Dominus. *Pf.* 40. 1.

Ad Magnificat, Ant. I. D.* Ignem ardentem extinguit aqua, & elemosyna resistit peccatis: & Deus prosector est ejus qui reddit gratiam; & in tempore casus sui inveniet firmamentum. *Eccli.* 3. 33. 34.

Oratio, Da nobis, *infra ad Laudes.*

Pro Commemorato. Octava S. Stephani, *Ant.* Amplificatus est, *ψ.* Custodit, 498. *Oratio*, Omnipotens, 496.

COMPLETORIUM, *ut in die S. Stephani*, 4. 8.

IN II. NOCTURNO.

De Sermone sancti Leonis Papæ.

Serm. in Festivitat. S. Laurentii, circa med.

Leſtio iv.

Cum furor gentilium potestatum in electissima quæque Christi membra sæviret, ac præcipuè eos qui ordinis erant sacerdotalis, impeteret; in Levitam Laurentium, qui non solum in ministerio sacramentorum, sed etiam dispensatione Ecclesiasticæ substantiæ præminèbat, impius persecutor effervuit; duplicem sibi prædam de

unius viri comprehensam promittens: quem si fecisset sacra pecuniæ thesaurum, faceret etiam religionis exortem. Amittitur itaque geminâ faciliâ pecuniæ cupidus, & veritatis inimicus; avaritia, ut rapiat aurum; impietas, ut auferat Christum. Possunt sibi ab immaculato sacri præfule opes Ecclesiasticas, quibus avidissimus inhiabat, inferri: cui Levita castissimus, ubi eas repõsit has haberet ostendens, numerosissimos sanctorum pauperum obtulit greges, in quorum victu arque vestitu inamissibiles condiderat facultates; quæ tantò integrius erant salvæ, quanto sanctius probabantur expensæ.

Leſtio v.

FRemit ergo prædo frustratus; & in odium Religionis, quæ talem divitiarum usum instituisset, ardèscens, direptionem thesauri potiùs aggreditur, apud quem nullam denarium substantiam reperisset: ut illud depositum, quo sacratius erat dives, auferret. Renuntiare Christo Laurentium jubet, & solidissimam illam Levitici animi fortitudinem diris parat urgere suppliciiis: quorum ubi prima nihil obtinent, vehementiùs succedunt. Laceros artus & multâ verberum sectione confectos, subjé-

recipit igne torreri: iracundiam ferream, quæ fervore continuo se haberet urendi, forum alternâ membrorum fieret us vehementior, & productior.

Lectio vj.

il obtines, nihil prodis, sæva crudelitas: utur inventis tuis mortalibus, & Laurentio absente, tu defirmis superari Christi flamma non & segnior fuit ignis, is ulsit, quàm qui cendit. Sævis, per, in Martyrem; sæ & auxisti palmam, geras poenam. Nam non ad victoris gloriegium tuum repetuando in honorem unt triumphi, etiam ienta supplicii? Gaudetur, dilectissimè, spiritali; & de felincliti viri sine glori in Domino, qui est is in sanctis suis, in nobis & præsidium ut & exemplum; atper universum mundarificavit gloriam ut à solis ortu usque sum, Leviticorum m coruscante fulgorem clarificata est Jenna Stéphano, tam ilberet Roma Laurén-

IN III. NOCTURNO.
Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio vij. c. 12. 24. ad 26.

IN illo tempore; Dixit Jesus discipulis suis: Amen dico vobis, nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, ipsum solum manet; si autem mortuum fuerit, multum fructum affert. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Serm. 305. in solemn. Martyris Laurentii, 4. §. 1. Aliàs Serm. 26. ex Sirmodianis.

Agnoscit fides vestra granum, quod in terram cecidit, & mortuum multiplicatum est. Agnoscit, inquam, hoc granum fides vestra, quia ipsum habitat in mente vestra. Hoc enim quod de seipso dixerit Christus, nullus ambigit Christianus. Sed planè illo mortuo grano & multiplicato: multa grana sunt sparsa in terram: ex quibus est & beatus Laurentius, cujus seminationem hodie celebramus.

Lectio viij.

DE illis autem granis sparsis toto orbe terrarum, quanta pullulaverit seges videmus, gaudemus, sumus: si tamen & nos per illius gratiam ad horreum pertinemus. Neque enim ad horreum pertinet quid-

ronam de spinis, imposuerunt capiti Jesu; & veste purpureâ circumdederunt eum: & * Veniebant ad eum, & dicebant: Ave, Rex Judæorum; & dabant ei âlapas. *Joan.* 19. 2. 3. *ÿ.* Aperuerunt super me ora sua, & exprobrantes percusserunt maxillam meam; satiati sunt pœnis meis. *Job* 16. 11. * Veniebant.

Lectio ij.

Ex Relat. Galteri Cornuti, Archiep. Senon. apud Duchesn. tom. 5. p. 407.

Balduinus è Latinis postremus Constantinopolitanorum Imperator, cum in Galliam, urgentibus negotiis, venisset, nuntiavit sancto Regi Ludovico consanguineo suo, Constantinopolim à Græcis obsidione cingi, primoresque in ea conclusos eò penuriæ devenisse, ut de Corona Domini extraneis aut vendenda, aut oppigneranda cogitarent. Quare sanctum Regem rogavit, ut eam dono accipere velleret. Rex actis Balduino grâtiis, ex Ordine Prædicatorum duos Constantinopolim misit, qui sanctam ei Coronam deferrent, Andream scilicet & Jacobum, quorum hic, cum esset monasterii Ordinis sui ea in urbe Prior, Coronam sæpius viderat; quibus Imperator unum è suis comitibus adjunxit, simul & diplomate præcepit Baroni-

bus, ut sacra Corona in qui à Rege missi erant traderetur. Constantinopolim ingressis nuntiatum est Coronam Veneris nomine pignoris obligatam esse ei conditione, ut, nisi intra natalem Martyrum Gervasii & Protasii redimeretur, obligatio pignoris vertetur in titulum venditionis pro pecunia jam tradita; interimque Venetiam deportaretur. Quare Corona loculo sigillis Procerum consignato deferretur Venetiam ab iis qui à Rege missi fuerant, adjunctis Imperatoris Nuntiis, nobilioribusque Veneris.

R. Pilatus dicit: Adduco vobis eum, ut cognoscatis quia nullam invenio in eo causam. * Exivit Jesus portans Coronam spineam, & purpureum vestimentum. Cum ergo vidissent eum, clamabant: Crucifige eum. *Joan.* 19. 4. 5. 6. *ÿ.* Vidit Abraham arietem inter vepres haréntem cornibus, quem assumens obtulit holocaustum pro filio. *Gen.* 22. 13. * Exivit Jesus.

Lectio iij.

Deposita Venetiæ sancta Corona, ut erat sigillis obsignata, in Thesauro Basilicæ sancti Marci, relictoque ibi Andream custode, Jacobus cum Nuntiis Imperatoriis ad Regem properat, eique rem omnem exponit. Tunc Rex confes-

remittit Venetiam eos-
dem Nuntios, qui sacrum
ignis pecuniâ redemptum
in Galliam asportarent. Hi
deûntes, ut Treas per-
eñere, Regem de advē-
t suo certiozem fecerunt.
Qui cum matre & pŕocēri-
us, duobûsque Episcopis
hætero Senonēnsi, & Ber-
nardo Aniciēnsi obviampro-
cēctus, apud Villam - no-
ram Archiepiscopi, fractis
igillis, reclusoque loculo,
Coronam non sine multis
lacrymis conspēxit, & in
eodem loculo repōsitam si-
gillo suo obŕignāvit. Id cōn-
tingit die festo sancti Lau-
rentii, anno millēsimō du-
centēsimō tricēsimō nono.
Postridie Senonas deportā-
tur; eamque ab ipso urbis
aditu, Rex, nudis pēdibus,
solâ indutus tunicâ, Ro-
berto fratre comitāte, Cle-
ro & plebe obviam eūti-
bus, suis hūmeris infert ad
Metropolitācam sancti Stē-
phani Basilicam: & inde
Parisios pŕoximā die con-
tēndit. Coronam depōsuit
Rex in sacello regio sancti
Nicolai in Palatio, ubi
pōstea magnificētissimam
Capellam ædificāvit.

R. Scripsit titulum Pilā-
tus, & pōsuit super cru-
cem: * Jesus Nazareus,
Rex Judæorum. *Joan.* 19.
19. ✱. Super solum David,
& super regnum ejus sedē-
bit; ut confirmet illud amo-
do & usque in sempiternum.

Isai. 9. 7. * Jesus. Glória.
* Jesus.

Te Deum.

✱. SAGERD. Regnabit
Dōminus super eos in mon-
te Sion, R. Ex hoc nunc &
usque in æternum. *Mich.*
4. 7.

AD LAUDES.

Ant. 1. Vidi cælum apē-
r. f. tum, & ecce equus
albus; & qui sedēbat super
eum, vocabātur Fidēlis, &
Verax. *Apoc.* 19. 11.

Ant. 2. D. Oculi ejus si-
cut flamma ignis, & in cā-
pite ejus diadēmata multa.
Apoc. 19. 12.

Ant. 3. a. Vestitus erat
veste aspērsa sanguine; &
vocātur nomen ejus, Ver-
bum Dei. *Apoc.* 19. 13.

Ant. 4. f. Habet in fē-
more suo scriptum: Rex re-
gum, & Dōminus domi-
nāntium. *Apoc.* 19. 16.

Ant. 6. F. Data est ei Co-
rona, & exivit vincens ut
vinceret. *Apoc.* 6. 2.

CAPITULUM. *Dan.* 7. 14.

O Mnes pōpuli, tribus &
linguæ (Filio hōminis)
sērvient: potēstas ejus, po-
tēstas æternā, quæ non au-
ferētur; & regnum ejus
quod non corrumpētur.

HYMNUS. *Santol. Viæ.*

Q Uæ non tulit ludibria
Homo Deus? diro ni-
mis

Quem destināvit fūneri
Protērvæ turmæ militum,

QUI sceptrum regum dividit,
Ut scenicus rex luditur;
Quem vestit æternum iubar,
Ridenda vestit purpura.

FRONS pro corona regia
Horret cruentis vepribus:
Hæc illa, crudelis Sion,
Quæserta necis Principi?

Quod forma cessit par Deo?
Non vultus idem, non color:
Atro fluentem sanguine,
Et ora fœdum vidimus.

ORBES piando qui parem
Offers Parenti victimam,
O Christe, fac non sit tux
Inane mortis præmium.

QUI nos creavit, laus Patri;

Qui nos redemit, Filio;
Qui nos foves, laus, Spiritus;

Uni Deo sit gloria.

Amen.

ψ. Domini est regnum,
R. Et ipse dominabitur gentium. *Psf. 21. 29.*

Ad Benedictus, Ant. 6. C.
Prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. *Psf. 20.*

4. *ORATIO.* Oremus.

Præsta, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui in memoriam Passionis Domini nostri Jesu Christi, Coronam ejus Spineam veneramur in terris, ab ipso gloriâ & honore coronari mereamur in cœlis; Qui tecum.

Pro Commemoratione S. Tiburtii, Ant. Dominus, ψ. Glorificatus sum, xij.

ORATIO. Oremus.

Beatissimi foveant continuata præsidia; quia non desinis propitius intueri, quos talibus auxiliis concesseris adjuvâri; Per Dominum.

AD PRIMAM.

Ant. Vidi cœlum apertum.

CANON.

Ex S. Cypriano.

Lib. de bono Patientia.

Hic (Christus Rex) est, qui cum in passione tacuerit, in ultione postmodum non tacebit... Nam cum in humilitate prius fuerit occultus, veniet in potestate manifestus. Hunc expectemus vindicem nostrum: Qui ad vindictam suam nimium festinat & properat, consideret, quia necdum vindicatus est ipse qui vindicat.

AD TERTIAM.

Ant. Oculi ejus.

CAPITULUM. Apoc. 14. 14.

Vidi, & ecce nubem candidam; & super nubem sedentem similem Filio hominis, habentem in capite suo coronam auream.

R. br. Dominus regnavit, * Decorem indutus est; R. Dominus. ψ. Indutus est Dominus fortitudinem,

* præcinxit se. * Decorem.
Gloria. R. Dominus. Ps.

32. 1.

ψ. Opórtet Christum regnare, R. Donec ponat Deus omnes inimicos sub pedibus ejus. 1. Cor. 15. 25.

AD SEXTAM.

Ant. Vestitus erat.

CAPITULUM. Isai. 53. 12.

Dispertiam ei plurimos; & fortium divider spolia, pro eo quod tradidit in mortem animam suam.

R. br. Antiquus dierum.

* Dedit ei potestatem: R. Antiquus. ψ. Et honorem, & regnum. * Dedit ei. Glória. R. Antiquus. Dan. 7. 14.

ψ. Regnum tuum, Domine, regnum omnium seculorum; R. Et dominatio tua in omni generatione & generationem. Ps. 144. 13.

AD NONAM.

Ant. Data est.

CAPITULUM. Isai. 16. 5.

Præparabitur in misericordia solium, & sedebit super illud in veritate, iudicans & quærens iudicium, & velociter reddens quod justum est.

R. br. Thronus tuus, Deus, * In seculum seculi, R. Thronus. ψ. Virga æquitatis, virga regni tui. * In seculum. Glória. R. Thronus. Hebr. 1. 8.

ψ. Potens es, Domine; R. Et veritas tua in circuitu tuo. Ps. 88. 9.

AD VESPERAS.

Ant. de Laudibus.

CAPITULUM. Act. 2. 36.

Certissime sciat omnis domus Israël, quia & Dominum eum & Christum fecit Deus, hunc Jesum, quem vos crucifixistis.

Hymnus, Huc, Christiāni, ut in Officio Nocturno.

ψ. Agnus Dominus dominorum est, R. Et Rex regum. Apoc. 17. 14.

Ad Magnificat, Ant. 2. D. * Grátia vobis & pax à Jesu Christo, qui est princeps regum terræ, qui dilexit nos, & lavit nos à peccatis nostris in sanguine suo. Apoc. 1. 4. 5.

Fit Commemoratio SS. Felicis & Felicissimi, Ant. Communicantes, ψ. Viriliter, xv. Oratio, Deus, cuius grátia, xvij.

Deinde S. Clara Virginis, Ant. Quis dabit, ψ. Suscipe me, Oratio, Deus, qui habitaculum tuum, lxxj.

DIE XII.
SANCTORUM FELICIS,
ET FELICISSIMI,
Martyrum,
Commemoratio.

In Laudibus, Ant. Beati, ψ. Multæ, Oratio, Deus, cuius grátia, xvij.

Pro Commemoratione S. Clara, Ant. Cave, ψ. Obliviscere, Oratio, Deus,

qui habitaculum tuum, lxxj.

Vespera de Psalterio, à Capitulo de S. Hippolyto, us infra.

[*In Ecclesia Metropolitana, fit Festum SEMIDUPLEX de SS. Felice & Felicissimo.*

De Comuni plurium Martyrum, xiv.

De Epistola sancti Cypriani Episcopi & Martyris, ad Martyres & Confessores.

Leitio ij.

Epist. 10. Edit. Oxon.

Quibus ego vos laudibus prædicem, formissimi fratres? robur pectoris vestri, & perseverantiam fidei quo præconio vocis exornem? Tolerastis usque ad consummationem gloriæ durissimam questionem, nec cessistis suppliciis, sed vobis potius supplicia cessérunt. Finem dolorum, quem tormenta non dabant, coronæ dedérunt... Fluēbat sanguis, qui incendium persecutionis extingueret, qui flammæ & ignes gehennæ gloriōso cruōre sopiret. O quale illud fuit spectaculum Dōmino, quàm sublime, quàm magnum, quàm Dei oculis, sacramēto ac devotiōne militis ejus, acceptum! sicut scriptum est in Psalms, spiritu-sancto loquente ad nos pariter & monente: [Pretiōsa est in conspectu Dōmini mors iustorum ejus.]

Leitio iij.

Pretiōsa mors hæc est, quæ emit immortalitatem pretio sui sanguinis, quæ accipit coronam de consummatione virtutis. Quàm lætus illic Christus fuit, quàm libens in talibus servis suis & pugnariis & vicit protector fidei, & dans credentibus tantum, quantum se credit accipere qui sumit! Certāmini suo affuit, præliatores atque assertores sui nōminis erant, corroboravit, animavit. Et qui pro nobis mortem semel vicit, semper vincit in nobis. [Sanctorum Felicis & Felicissimi corpora in Ecclesia Senonēnsi religiose servantur & coluntur.]

Fit Commemoratio. S. Clara, Ant. Quod reliqueris, y. Concupiscet, Oratio, Deus, qui habitaculum tuum, lxxj.

IN VESPERIS, fit Commemoratio S. Hippolyti, Ant. Qui vicerit, y. Vincēti, ix. Oratio, Da nobis, infra.

Deinde S. Radegundis, Francorum Regina, Vidua, Ant. Vidua, y. Dominus, lxxviij. Oratio, Tuorum corda fidelium, infra.]

D I X I I I.

In Festo

SANCTI HIPPOLYTI,

Presbyteri & Martyris,

SIMPLEX.

De Comuni unius Martyris, viij.

Pridie

Pridie IN VESPERIS,

Oratio, Da nobis, *infra.*

Comm. S. Radegundis,
suprà.

Lectio iij.

Ex Prudentii Hymn. &
Bucher. Cycl.

Hippolytus, Præsbyter Romanus, Novatiani schismate implicatus, cum ad iudicem ob Christianam professionem raptus, interrogaretur à plebe, quid de Novatiano sentiendum esset, apertè eum damnavit. Sic unitati Catholice redditus, postea martyrio coronatus est. Iudici enim apud Ostia Tiberina oblatus, ut Christianorum caput, duobus equis indomitis fune alligari iussus est: qui per silvas, saxa, & sepes tandiù Martyrem raptarunt, donec membris omnibus disruptis, & huc illucque projectis animam efflaret. Cum equis alligaretur, última hæc vox ejus audita est: Hi rapiunt artus, tu, Christe, animam rape. Lácera membra à Christianis collécta Romam advécta sunt, & extra muros in crypta condita. Ibi extrúcta Basilica ab omnibus hâc die frequentabatur. Adit & ipse Prudentius, qui martyrium Hippolyti scripto cârmine cecinit; multaque se huic Martyri debere testatus est. [Sub Gallo fortè aut Valeriano passus est.] Is idem videtur

Pars Æstiva.

Hippolytus. Præsbyter, qui Pontiano Papæ jam tum confessionis socius, in Sardiniam Jùlii Maximini jussu deportatus fuerat, anno ducentésimo trigésimo quinto.

ORATIO. Oremus.

DA nobis, quæsumus, Dómine, intercedente sancto Sacerdote tuò Hippolyto Martyre, in tua fide & sinceritate constantiam; ut in caritate divina firmati, nullis tentationibus ab ejus integritate divellámur; Per.

Pro Commemoratione S. Radegundis, Ant. Viduas, y. Quæ verè, lxxviii.

ORATIO. Oremus.

TUorum corda fidélium, Deus miserátor, illustra; & beatæ Radegundis Reginæ precibus ac méritis, fac nos terréna despícere, & amare cœlestia; Per Dóminum.

DIE XIV.

In Vigilia

ASSUMPTIONIS
Beatæ Mariæ Virginis.

Omnia de Feria, ut in Psalterio, exceptis qua hic notantur.

AD OFFICIUM NOCT.

Lectio j. & ij. de Scriptura occurrente; suntque ex tribus dua.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio iij. c. ii. v. 27. & 28.

In illo tempore; Loquente Jesu ad turbas, extollens vocem quædam mi-

L

530 *Vigilia Assumptionis B. M. Virginis. 14. Aug.*

lier de turba , dixit illi :
Beatus venter qui te portá-
vit. Et reliqua.

Homília sancti Augustini
Episcopi.

In Joan. Evang. Tract. 10.

§. 3.

CUM Dóminus in turba
admirábilis videré-
tur , faciens signa &
prodigia , & osténdens quid
latéret in carne , admirátæ
quædam animæ dixerunt :
[Felix venter qui te portá-
vit. Et ille : Imò felices qui
aúdiunt verbum Dei , & cus-
todiunt.] Hoc est dicere :
Et mater mea quam appel-
lastis felicem , inde felix ,
quia verbum Dei custódit :
non quia in illa [Verbum
caro factum est , & habitá-
vit in nobis ;] sed quia cus-
tódit ipsum Verbum Dei
per quod facta est , & quod
in illa caro factum est. Hó-

mines non gaúdeant prole
temporáli ; exúltent , si spi-
ritu júnguntur Deo.

AD LAUDES. *Dicuntur
Preces , flexis genibus , ut
in Psalterio , 148.*

ORATIO. Orémus.

DEUS , qui virginálem
úterum beátæ Mariz ,
in quo habitáres , dignáms
eseligere ; da nobis Assump-
tiónis ejus solénnia præve-
niéntibus , dignum in cór-
dibus nostris habitáculum
tuæ præparáre majestáti ;
Qui vivis & regnas cum
Deo Patre.

*Fiunt Suffragia , ut in
Psalterio , 149. omíssis in
Oratione , A cunctis , que
parenthesi includuntur.*

AD HORAS , *dicuntur
etiam Preces , flexis geni-
bus , ut in Psalterio.*

*Vespera de Festo se-
quenti.*

DIE XV. AUGUSTI.
IN FESTO
ASSUMPTIONIS
BEATÆ Mariæ VIRGINIS.

ANNUALE-MINUS.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. E Cce tu pulcra es,
1. D. **E** amica mea, ecce
tu pulcra es; oculi
licui columbarum. *Cant.* 1. 14.

Ant. 4. d. Indue te decore,
& honore ejus, quæ à
Deo tibi est sempiternæ gloriæ.
Baruch 5. 1.

Ant. 3. a. Circumdabit te
Deus diplóide justitiæ, &
imponet mitram capiti honoris
æterni. *Baruch* 5. 2.

Ant. 3. E. Eris corona
gloriæ in manu Domini, &
diadema regni in manu Dei
tui; quia complacuit Domino
in te. *Isai.* 62. 3. 4.

Ant. 2. D. Vultum tuum
deprecabuntur omnes divites
plebis. *Pf.* 44. 13.

CAPITULUM. *Cant.* 6. 3.

Pulcra es, amica mea, suavis,
& decora sicut Jerusalem;
terribilis ut castrorum acies
ordinata.

R. Concupiscet Rex decorem
tuum; quoniam ipse est Dominus
Deus tuus, & adorabunt eum. * Omnis

gloria filiz regis ab intus; in
simbriis aureis circumamicta
varietatibus. *Pf.* 44. 12. 14. 15. *ψ.* Benedicta tu
in mulieribus; invenisti enim
gratiam apud Deum. *Luc.* 1. 28. 30. * Omnis.
Glória. * Omnis.

Hymnus, O vos ætherei, infra in II. Vesperis.

ψ. Magna est gloria ejus
R. In salutari tuo, Domine.
Pf. 10. 6.

Ad Magnificat, Ant. 5. F. In plenitudine sancta admirabitur,
& in multitudine electorum habebit laudem,
& inter benedictos benedicetur. *Eccli.* 24. 3. 4.

ORATIO. Oremus.

Concede, quæsumus, omnipotens
Deus, nos ad æterna beatæ Mariæ
semper Virginis gaudia pertinere,
de cujus nos veneranda Assumptione
tribuis annuâ solemnitate gaudere;
Per Dominum.

AD COMPLETORIUM,
Antiphona, &c. ut in die, infra, 540.

Orationes. Concède, &
VÉRITAS, sub una conclusio-
ne.

Psf. Cœli enarrant gloriâ
Dei, 37.

Ant. 5. a. Effudi in me
animam meam : quoniam
transibo in locum tabernacu-
li admirabilis, usque ad
domum Dei. *Psf.* 41. 5.

Psf. Eructavit cor meum
verbum bonum, 69.

Ant. 8. G. Domine, dilē-
xi decorem domus tuæ, &
locum habitationis gloriæ
tuæ. *Psf.* 25. 8.

Div. Psf. 44. Audi, filia,
& vide, & inclina aurem
tuam, 69.

ψ. Incolatus meus pro-
longatus est; 82. Multum
incola fuit anima mea. *Psf.*
119. 5. 6.

De Isaia Propheta.

Lectio j. c. 66. 15. ad 20.

Ponam te in superbiam
seculorum, gaudium
in generationem & ge-
nerationem, (dicit Dōmi-
nus;)... & scies quia ego Dō-
minus salvans te, & redēmp-
tor tuus fortis Jacob.... Non
erit tibi ampliùs sol ad lucē-
dum per diem, nec splendor
lunæ illuminabit te: sed erit
tibi Dōminus in lucem sem-
piternam, & Deus tuus in
gloriam tuam. Non occi-
det ultrà sol tuus, & luna
tua non minuetur: quia erit
tibi Dōminus in lucem sem-
piternam, & complebuntur
dies luctus tui.

82. Unam petii à Dōmi-
no, hanc * Requiram ut vi-
deam voluptatem Dōmini,

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jesum de Maria
natum, * Venite, adorē-
mus. *Matt.* 1. 16.

Psf. 94. Venite, 2.

HYMNUS. Guill. Epif.
Sancton.

PARATA cum te posce-
rent,

O Virgo, cœli præmia,
Purum sacratis artibus
Amor resolvit spiritum.

SED victa partu mors tuo,
Te labis expertem nequit,
Suis nec audet stringere
Vitæ parentem nexibus.

O qualis inter obvios
Regina scandit cœlites!
Quam pulcra, celsæ proxi-
ma

Sedi Tonantis assidet.

AMICTA sole femina,
Lunamque subiectam pre-
mens,

Bis sena cui cingunt caput
Fulgore miro sidera.

O tu, cliēntum cui pre-
ces,

Cui vota cordi, Jūdicem
Præbere nobis, quod potes,
Patrōna, placatum velis.

* QUI natus es de Virgine,
Jesu, tibi sit gloria,
Cum Patre cumque Spiritu,
In sempiterna secula. Amen.

IN .I. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Adjuro vos,
filiz Jerusalelem, ut nuntiē-
tis dilēcto meo quia amore
languet. *Cant.* 5. 8.

sitem templum ejus. *Pf.*
4. *ψ.* Mihi vivere Christus
est, & mori lucrum.
Philipp. 1. 21. * Requiram
ideam.

De libro Ecclesiastici.
Eccl. 11. c. 24. 12. ad 24.

Ubi creavit me, re-
quievit in tabernaculo
, & dixit mihi: In Ja-
ber inhabitabit. . . Ego quasi
bambus extendi ramos
meos, & rami mei honoris
gratiae. Ego quasi vitis
sanctificavi suavitatem odo-
ris, & flores mei fructus
vitalitatis & honestatis. Ego
er pulcræ dilectionis, &
vitalitatis, & agnitionis, &
fidei speciei.

2. Concupiscit, & desi-
derat anima mea in atriis Do-
mini: cor meum, & caro
mea exultaverunt in Deum
vultum. * Videbitur Deus
vultum in Sion. *Pf.* 83. 3.
4. Sedes Dei & Agni in
Jerusalem civitate Jerusale-
m, & servi ejus servient
& videbunt faciem ejus.
Eccl. 22. 3. 4. * Videbi-

mus in Canticis Canticorum.

Eccl. 11. c. 2. 10. ad 13.
N dilectus meus loqui-
tur mihi: Surge, pro-
prie, amica mea, columba
mea, formosa mea, & ve-
ni; jam enim hiems tran-
sit, imber abiit, & recesserunt
flores apparuerunt in
herbe nostra, vineae flore-
derunt odorem suum.
2. Quemadmodum de-
scribitur in *Pars Aestiva*.

siderat cervus ad fontes
aquarum, ita desiderat
anima mea ad te, Deus.
* Sitivit anima mea ad
Deum fontem, vivum:
† Quando veniam, & ap-
parebo ante faciem Dei?
Pf. 41. 2. 3. *ψ.* Quae re-
tro sunt obliviscens, ad
destinatum persequor, ad
bravium supernae vocatio-
nis Dei in Christo Jesu.
Philipp. 3. 13. 14. * Sitivit
anima mea ad Deum for-
tem, vivum. Gloria Patri.
† Quando veniam.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Veni in hor-
tum meum, soror mea spon-
sa: melle sui myrrham meam
cum aromatibus meis. *Cant.*
5. 1.

Pf. Deus noster refugium
& virtus, 70.

Ant. 6. F. Jam hiems
transiit: Surge, amica mea,
speciosa mea, & veni; of-
ferte mihi faciem tuam:
facies tua decora. *Cant.* 2.
11. 13. 14.

Pf. Magnus Dominus, &
laudabilis nimis, 70.

Ant. 3. a. Favus distillans
labia tua, sponsa; mel &
lac sub lingua tua: emissio-
nes tuae paradisus malorum
punicorum cum pomorum
fructibus. *Cant.* 4. 11. 13.

Pf. Benedixisti, Domine,
terram tuam, 111.

ψ. Hortus conclusus, so-
ror mea sponsa, 12. Hortus
conclusus, fons signatus,
Cant. 4. 12.

* L 3

Sermo sancti Bernardi
Abbatis.

In Assumpt. B. V. Mariae,

1. §. 1.

Lectio iv.

Virgo hodie gloriosa
caelos ascendens, su-
pernorum gaudia civium
copiosis sine dubio cumu-
lavit augmentis. Hæc est
enim, cujus salutationis vox
& ipsos exultare facit in gau-
dio; quos materna adhuc
viscera claudunt. Quod si
parvuli necdum nati anima
liquefacta est, ut Maria lo-
cuta est; quid putamus quæ-
nam illa fuerit cœlestium
exultatio, cum & vocem
audire, & videre faciem,
& beatam ejus frui præsentiam
meruerunt? Nobis verò,
carissimi, quæ in ejus As-
sumptione solemnitatis oc-
cassio, quæ causa lætitiæ,
quæ materia gaudiorum?
Mariæ præsentia totus illus-
tratur orbis; adeo ut & ipsa
jam cœlestis patria clarius
rutillet virginæ lampadis ir-
radiata fulgore. Merito pro-
inde resonat in excelsis gra-
tiarum actio & vox laudis.

R. Veni, sponsa mea,
* Veni; coronaberis: odor
unguentorum tuorum super
omnia aromata. *Cant.* 4. 8.
10. *ψ.* Coronam justitiæ
reddet Dominus justus ju-
dex. 2. *Tim.* 4. 8. * Veni.

Lectio v.

Civitatem inquirimus, ad
quam hodie Maria be-
nedicta pervenit. In qua si

conscripti cives sumus, &
gnum profectio est etiam in
exilio, etiam super flumina
Babylonis ejus nos recer-
dari, ejus communicari
gaudiis, ejus participare læ-
titiis, maximèque eam,
quæ tam copioso impen-
sificat hodie civitatem
Dei, ut sentiamus & ipsa
stillicidia stillantia super
terram. Præcessit nos Regi-
na nostra; præcessit, & tam
gloriosè suscepta est, ut fi-
ducialiter sequantur Domi-
nam servuli clamantes;
[Trahe nos post te; in odo-
rem unguentorum tuorum
curremus.]

R. Tota pulcra es, amica
mea, & * Macula non est
in te: veni de Libano: odor
vestimentorum tuorum si-
cut odor thuris. *Cant.* 4. 7.
8. 11. *ψ.* Qui non inquina-
verunt vestimenta sua, am-
bulabunt mecum in albis,
quia digni sunt. *Apoc.* 3. 4.
* Macula.

Lectio vj. §. 1. 2.

Advocatam præmisit pe-
reginatio nostra, quæ
tanquam Judicis mater, &
mater misericordiæ suppli-
citer & efficaciter salutis
nostræ negotia pertracta-
bit. Pretiosum hodie mu-
nus terra nostra direxit in
cœlum; ut dando & acci-
piendo, felici amicitiarum
fœdere copulèntur humana
divinis, terræna cœlestibus,
ima summis. Illò enim as-
cendit fructus terræ subli-

mis, unde data optima, & dona perfecta descendunt. Ascendens ergo in altum Virgo beata dabit ipsa quaeque dona hominibus. Quidni daret? Siquidem nec facultas ei deesse poterit, nec voluntas. Regina caelorum est, misericors est; denique mater est Unigeniti Filii Dei. Nihil enim sic potest potestatis ejus seu pietatis magnitudinem commendare, nisi forte aut non creditur Dei Filius honorare matrem, aut dubitare quis potest omnino in affectum caritatis transisse Mariae viscera, in quibus ipsa quae ex Deo est Caritas novem mensibus corporaliter requievit.

℟. Anteibit faciem tuam justitia tua, * Et gloria Domini colliget te: & † Dominus implebit splendorebus animam tuam. *Isai. 58. 8. 11.* ψ. Abundanter ministrabitur introitus in æternum regnum. 2. *Petr. 1. 11.* * Et gloria. Gloria. † Dominus.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. D. En dilectus meus loquitur mihi: Surge, propra, amica mea, columba mea, formosa mea, & veni. *Cant. 2. 10.*

Pf. Fundamenta ejus in montibus sanctis, 116.

Ant. 5. F. Anima mea liquefacta est ut locutus est dilectus meus. *Cant. 5. 6.*

Pf. Dominus regnavit, exultet terra, 123.

Ant. 7. 2. Totus desiderabilis; talis est dilectus meus, & ipse est amicus meus. *Cant. 5. 16.*

Pf. Cantate Domino canticum novum, quia, 127.

ψ. In justitia apparebo conspectui tuo: ℞. Satiabor cum apparuerit gloria tua. *Pf. 16. 15.*

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vij. c. 1. 41. ad 49.

In illo tempore; Repleta est Spiritu sancto Elisabeth, & exclamavit voce magna, & dixit ad Mariam: Benedicta tu inter mulieres, & benedictus fructus ventris tui. Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedae Presbyteri.

In cap. 1. Luc. apud Alcuin.

Non solum benedicta inter mulieres, sed inter mulieres benedictus, majori benedictione specialiter insignis. [Benedictus fructus ventris tui.] Nec ipse generali sanctorum more benedictus, sed sicut Apostolus ait: [Quorum patres, & ex quibus Christus secundum carnem, qui est super omnia Deus benedictus in secula.] De hujus ortu fructus, Psalmista mystico sermone testatur, dicens: [Etenim Dominus dabit benignitatem, & terra nostra dabit fructum suum.] Dedit quippe Dominus benignitatem

tem, quia genus humanum à reatu pravaricationis per Unigenitum suum liberare disposuit: dedit benignitatem, quia ejus ingressui virginális iter in templum Spiritus sancti grátia consecrávit.

R. Magnificat ánima mea Dominum; * Et exultávit spiritus meus in Deo salutari meo. *Luc. 1. 46. 47.* *ψ.* Gaudens gaudébo in Domino, & exultábit ánima mea in Deo meo; quia induit me vestimentis salutis. *Isai. 61. 10.* * Et exultávit.

Lectio viii. Póst pauca.

Magnificat ánima mea Dominum; & exultávit spiritus meus in Deo salutari meo.....] Quæ cum ómnibus perfectis verba convéniant, máximè tamen ea beatam Dei Genitricem proférre decébat, quæ mériti privilegio singuláris, spiritali ipsius dilectione flagrábat, cujus corporáli conceptione gaudébat. Quæ jure in Jesu, id est, in Salvatore suo speciali præ ceteris sanctis gáudio pótuit exultare: quia quem perpetuum salutis autorem nóverat, hunc ipsum & temporáli ortu de carne sua nascitúrum esse sciebat, quatenus in una eadémque persona veráciter & suus Filius esset & Dominus.

R. In ómnibus réquiem quæsívi, & in hereditate Domini morabor. * Qui creávit me, requiévít in

tabernáculo meo. *Eccli. 4. 11. 12.* *ψ.* Beatam me dicunt omnes generatiónes; qui fecit mihi magna qui potens est. *Luc. 1. 48. 49.* * Qui creávit me.

Lectio ix.

Quam vilia de seipsa se serit edocer, & quod omne quidquid boni mériti hábuit, hoc supérnâ grátia largiente percéperit, dicens: [Quia respéxit humilitatem ancillæ suæ; ecce enim ex hoc beatam me dicunt omnes generatiónes.] Humilem quippe Christi ancillam suo judicio se fuisse démonstrat: sed respéctu grátie coeléstis repéntè sublimátam pronúnciat, atque in tantum glorificáram, ut sua beatitúdo præcípua mérito cunctárum géntium voce mirétur. Addidit etiam adhuc divínæ pietátis múnera, quæ mirabiliter acceperit, dignâ gratiárum actione collaudans; [Quia fecit mihi magna qui potens est, & sanctum nomen ejus.] Nihil ergo suis méritis tribuit, quæ totam suam magnitudinem ad illius donum refert, qui essentialiter potens & magnus exístens, fideles suos de parvis atque infirmis, fortes facere consuevit & magnos.

R. Tempus resolutionis meæ instat: * Cursum consummávi, fidem servávi: † Repósita est mihi coró-

na iustitiæ. 2. Tim. 4. 6. 7.
8. ¶ Fulcite me floribus,
stipate me malis; quia amō-
re langoeo: ecce dilectus
meus venit. Cant. 2. 5. 8.
* Cursum. Glória. † Re-
pōsita est.

Te Deum.

¶ SACERD. Magnificāte
Dōminum mecum, R. Et
exaltēmus nomen ejus in
idipsum. Ps. 33. 4.

AD LAUDES.

*Psalmi de Dominica &
sic ad Horas.*

Ant. **Q**uæ est ista, quæ
1. a. **Q**uæ ascendit per desē-
tum sicut vīrgula fumi ex
aromatibus myrrhæ, &
thuris, & univērsi pulveris
pigmentarii? Cant. 3. 6.

Ant. 5. a. Datum est illi
ut coopēriat se byssino splen-
denti & cānido. Apoc. 19.
8.

Ant. 7. d. Effulsit quasi
lilia quæ sunt in trānsitu
aquæ, quasi ignis effulgens,
& thus ardens in igne. Ec-
cli. 50. 7. 8. 9.

Ant. 6. C. Vidērent eam.

CANTICUM Judith 13. 22.
ad med. 25.

*Mulieri victrici & trium-
phanti Canticum Ecclesia li-
berata.*

Benedixit te Dōminus in
virtute sua; * quia per
te ad nihilum redēgit inimi-
cos nostros....

Benedicta es tū, filia, à
Dōmino Deo excēlso, *

præ ōmībus mulieribus su-
per terram.

Benedictus Dōminus *
qui creāvit cælum & terram;
Qui te dirēxit * in vūl-
nera capitis principis inimi-
cōrum nostrōrum:

Quia hōdie nomen tuum
ita magnificāvit, * ut non
recēdat laus tua de ore hō-
minum.

*Et dicitur per Octavam,
cū sit de Octava.*

Ant. Vidērent eam filia,
& beatissimam prædicāve-
runt, & laudāverunt eam.
Cant. 6. 9.

Ant. 3. a. Benedictus Dō-
minus qui exaltāvit eam :
Amen. Tob. 13. 23.

CAPITULUM. Cant. 6. 9.

Quæ est ista, quæ pro-
grēditur quasi aurōra
consurgens, pulcra ut luna,
elēcta ut sol, terribilis ut
castrōrum acies ordināta?

HYMNUS. Santol. Vict.

Quæ cælo nova nunc ad-
ditur hospes!

Sese tota poli régia pandit :
Ruptis Virgo parens libera
vinclis,

Caro se properat reddere
Nato.

QUANTUM delituit paū-
pere tecto,

Tantum splendida nunc ful-
get in astris:

Se velare; quibus mater
amābat,

Densas Natus amat rumpere
nubes.

OLIM quæ fuerat nupta
marito,

Et de connubio crédita mater;

Totum jam cõlitur nota per orbem,

Cum matris titulis integra Virgo.

ANCILLA tribuit quæ sibi nomen,

Celèsti dominans regnat in aula.

Quæ tot passa necesse proliis amore,

Jam secûra, suâ prole triumphat.

NOSTRAS, tu nova lux, discurre noctes;

O Regina, graves solve cæcenas;

Cæcos, stella maris, dirige cursus;

Da, quo tu frueris, cernere Natum.

DIVINÆ Sôboli qui dare matrem

In terris voluit, gloriâ Patri;

Cajus Virgo parens, gloriâ Nato;

Quo. fecunda, tibi gloriâ, Flamen. Amen.

ÿ. Benedic, ânima mea, Dômino, R. Qui coronat

te in misericordia. *Pf.* 102. 2. 4.

Ad Benedictus, *Ant.* 1. D.*

In plenitudine sanctorum detentio mea: quasi cedrus

exaltata sum, & quasi cypressus in monte Sion. *Eccli.* 24. 16. 17.

ORATIO. Oremus.

Veneranda nobis, Dômine, hujus diçi festi-

opem conferat salu-

arem, in qua sancta Dei Genitrix mortem subit temporalem, nec tamen mortis periculis deprimi potuit, quæ Filium tuum Dôminum nostrum Jesum Christum de se genuit incarnatum; Qui tecum.

A. D. H. G. R. A. S.
In sue Hymnorum, Doxologia.

QUI natus es de Virgine, Jesu, tibi sit gloriâ,

Cum Patre, cumque Spiritu, In sempiterna sæcula.

Amen.

A. D. PRIMAM.

Ant. Quæ est ista.

In R. br. ÿ. Qui natus es de Mariæ Virgine.

Orationes, Veneranda, supra, & Dômine Deus omnipotens, sub eadem conclusionem.

CANON.

Ex Concilio Mediolanensi quarto.

An. 1576. *part.* 2. *tit.* ult.

IN Assumptione beatæ Mariæ Virginis, ... singuli sacerdotes & reliqui inferioris ordinis Clerici, in Parochialem Ecclesiâ, intra cujus fines habitant, si eo tempore divinis Officiis in alia Ecclesiâ interesse non debent, ad Matutinum, & ad reliqua Horaria divinarum Pregum Officia Missarumque sollemnia celebranda conveniant.

AD TERTIAM.

Ant. Datum est illi.

CAPITULUM. *Isai.* 61. 10.

Indumento iustitiæ circumdedit me Deus meus quasi sponfam ornâtam monilibus suis.

R. *br.* Adimplébis me lætitiâ cum vultu tuo, Dñe: * Allelúia, allelúia. *R.* Adimplébis me. *Ps.* Delectationes in dextera tua usque in finem. * Allelúia. Glória. *R.* Adimplébis me. *Ps.* 15. 10.

Ps. Inhabitábo in tabernáculo tuo in sæcula, *R.* Protégear in velamento alarum tuarum. *Ps.* 60. 5.

AD SEXTAM.

Ant. Effulsit.

CAPITULUM. *Ps.* 117. 15.

Vox exultationis & salútis in tabernaculis iustorum: dextera Dómini exaltávit me; dextera Dómini fecit virtutem.

R. *br.* In voluntate tua deduxisti me, Dñe, * Allelúia, allelúia. *R.* In voluntate. *Ps.* Et cum glória suscepisti me. * Allelúia. Glória. *R.* In voluntate. *Ps.* 72. 24.

Ps. Suscepisti, & confirmasti me in conspectu tuo *R.* In ætérnum. *Ps.* 40. 13.

AD NONAM.

Ant. Benedictus.

CAPITULUM. *Eccli.* 24. 15.

In Sion firmata sum, & in civitate sanctificata similiter requievi, & in Jerúsalem potestas mea.

R. *br.* Sion réquies mea; * Allelúia, allelúia. *R.* Sion. *Ps.* In sæculum sæculi. * Allelúia. Glória. *R.* Sion.

Ps. Hic habitábo; *R.* Quóniam elégi eam. *Ps.* 131. 14.

AD VESPERAS.

Ant. **R**egina ingressa Jerusalem multo cū comitatu & divitiis, venit ad Regem. 3. *Reg.* 10. 2.

Ps. Dixit Dóminus Dómino meo, 27.

Ant. 2. *D.* Surrexit Rex in occúrsum ejus; positusque est thronus matri Regis, quæ sedit ad dexteram ejus. 3. *Reg.* 2. 19.

Ps. Laudate, púeri, Dóminum, 28.

Ant. 5. a. Exaltávit in ætérnum cornu ejus; & dedit illi testaméntum regni, & sedé glóriæ. *Eccli.* 47. 13.

Ps. Lætatus sum in his quæ dicta sunt mihi, 66.

Ant. 3. E. Benedixerunt eam omnes unâ voce, dicentes: Tu glória Jerúsalem, tu honorificéntia populi nostri. *Judith* 15. 10.

Ps. Nisi Dóminus ædificáverit domum, 85.

Ant. 4. E. Sit Dóminus Deus tuus benedictus, cui complacuisti, & posuit te super thronum. 3. *Reg.* 10. 9.

Ps. Lauda, Jerúsalem, Dóminum, 147.

CAPITULUM. *Eccli.* 50. 7. 8.

Effulsit in templo Dei quasi arcus resurgens inter nébulas glóriæ, & quasi

540 *In Assumptione B. Mariae Virginis. 15. Ave.*
flos rosarum in diebus vernis.

R. Apertum est templum Dei in cælo: & * Signum magnum apparuit in cælo; Mulier amicta sole, & luna sub pedibus ejus; & in capite ejus corona stellarum duodecim. *Apoc. 11. 19. & 12. 1. ψ.* Hæbuit gratiam & misericordiam coram Rege super omnes mulieres, & posuit diadema regni in capite ejus. *Esth. 2. 17.* * Signum magnum. Glória. * Signum magnum.

HYMNUS. *Santol. Viã.*

O Vos ætherei, plaudite, cives;

Hæc est illadies clara triumpho,

Quæ matrem placidâ morte solutam

Natus fidereâ suscipit aulâ.

Quæ non; Virgo, tibi dona rependit!

Cæli divitias explicat omnes;

Verbum vestieras carne, vicissim

Te Verbum proprio lumine vestit.

Qui velo latuit carnis, aperti

Pleno te sariat Numinis haustu:

Et quem virgineo lacte cibasti,

In jugem tibi dat se Deus escam.

O concessa tibi quanta potestas!

Per te quanta venit grátia terris!

Cunctis cœlitibus cœlior una,

Solo facta minor, Virgo, Tonante.

Quæ Regina sedes proxima Christo,

Alto de sôlio vota tuorum And; namque potes flectere

Narum, Virgo mater; amas nos quocumque natos.

DIVINÆ Sôboli qui dare matrem

In terris voluit, glória Patri; Cujus Virgo parens, glória

Nato; Quo fecunda, tibi glória,

Flamen.

Amen.

ψ. Posuisti, Dómine, in capite ejus coronam R. De lapide pretioso. *Pf. 10. 4.*

Ad Magnificat. *Ant. 3. E.* Astitit Regina à dextris tuis, Deus, in vestitu deaurato, circumdata varietate. Adducuntur Regi virgines post eam. *Pf. 44. 10. 15.*

AD COMPLETORIUM.

Ant. 3. a. Benedicuntur in te, & in semine tuo cunctæ tribus terræ. *Gen. 28. 14.*

Hymnus, Virgo Dei genitrix, cvij.

Ad Nunc dimittis, *Ant. 4. irreg. c.* Benedicta tu inter mulieres, & benedictus fructus ventris tui. *Luc. 1. 42.*

Orationes, Veneranda, suprà, & Veritas, sub una conclusione.

D I E X V I.

In Festo

SANCTI ROCHI.

SEMI DU P L E X.

Leſtio ij.

Ex ejus vita & aliis apud Boll.

ROchus circa ſeculi decimi tertii finem in civitate Montispeſſuli equéſtri genere natus, utroque parente mórtuo, poſt facultates magna ex parte paupéribus erogatas, Románam peregrinationé aggreſſus eſt. Peſte in Itália tunc graſſante, ſtrénuam per Noſocómia in ægrotórum miniſtériis exhibuit óperam. Quod cum tam Romæ quàm aliis in úrbibus præſtitiffet, noviffimè apud Placéntiam ipſe peſtiléntiâ corréptus eſt; ubi in magna rerum ómnium inópia, mira patientiæ & fidei ſpecimina præbuit.

Leſtio iij.

Recuperatâ ſanitate, cum in pátriam reverterétur, inter bellórum tumultus pro exploratóre comprehénſus, ipſique pátruo mínimè ágnitus, in cárcerem, eo jubente, conſicitur. Ibi per quinquénium acerbiffima quæque perpéſſus, obijt, eâ ſancitátis opinióné, ut ſtatim pópulo perſuáſum fuerit, quoscúmque peſte laborantes, Rochi patrocínio ſalú-

tem eſſe conſecutúros. Quod cum ſæpè aliàs, tum máximè Concilii Œcuménici Conſtantiénſis témpore comprobátum dicitur. Nam cum eâ in urbe peſtis antea crudéliter ſæviret, delatâ Patrum decréto per vicos & cómpita civitátis in ſolémni ſupplicatióne Rochi imágine, ſtatim quievit.

ORATIO. Orémus.

Populum tuum, quæſumus, Dómine, ad te confugiéntem patérnâ récipe pietatē; ut, qui tuæ iracundiæ flagélla formidant, intercedente beato Rocho, tuâ miſericórdiâ liberéntur; Per Dóminum.

Fit Commemoratio Octavæ Assumptionis B. M. V. Ant. In plenitúdine, *ſ.* Bénedic, *Oratio*, Veneránda, 538.

IN VESPERIS, fit Commemoratio Octavæ Assumptionis B. M. V. Ant. Aſtitit, *ſ.* Poſuiſti, 540. *Oratio*, Veneránda, 538.

Deinde S. Mamantis Martyris, Ant. Qui vicerit, *ſ.* Vincénti, ix. *Oratio*, Deus, qui beátum, xij.

D I E B U S
I N T R A O C T A V A M
A S S U M P T I O N I S B. M.
Omnia ut in die Feſti,
præterea quæ infra notantur.
Pſalmi dicuntur de Feria.
A D O F F I C I U M N O C T.
Tres Antiphonæ, *ſ.* &

RRRR. ex Noſturno diei ſecundum Feriam occurrente.

Leſtio j. & ij. de Scriptura occurrente. Leſtio iij. ut infra in qualibet die.

*ſ. SACERD. Magnificá-
te, ut in die.*

AD LAUDES.

*Ant. ſola, Quæ eſt iſta,
prima de Ludibus diei.*

AD VESPERAS.

*Ant. ſola, Regina, pri-
ma de II. Vesperis diei.*

Non dicitur Reſponſorium.

*DOMINICA intrá Oſta-
vam; totum Officium de
Dominica ut in Pſalterio,
incipiendo à primis Vef-
peris, qua erunt integra
de Sabbato ante Domini-
cam occurrentem, cum
Commemoratione Oſtava in
Laudibus, & utriſque Vef-
peris.*

AD HORAS.

*Adduntur, Allelúia, alle-
lúia, RRRR. brevibus ra-
tione Oſtava.*

propter ſacrificium celebra-
tur; Abraham propter ſi-
dem præcláris laudibus cu-
muláur; Móyses tanquam
legiſlátor prædicáur; Elia,
ut zelótes, teſtimónium
habet; David, ut pater
myſtéríi in carne peracti,
commendáur. Verum nihil
tale eſt qualis eſt Dei geni-
trix María; ipſa enim,
quem illi in ænigmate víde-
runt, incarnátum in útero
portávit. Cunctas res crea-
tas, ô homo, cogitatíone
percurrere, & vide an quid-
quam ſit æquále vel ma-
jus Mariá Deipará. Terram
undique luſtra, cœlos men-
te ſcrutáre, inviſibiles om-
nes virtutes cogita, ac perſ-
pice num ſit in univérſis
creátis áliud ejúſmodi mirá-
culum.

*Pro Commemoratione S.
Mamantis, Ant. Dóminus,
ſ. Glorificátus ſum, Ora-
tio, Deus qui beátum, xij.*

DIE XVII.

De Oſtava

ASSUMPTIONIS

B. Mariæ.

De Sermóne ſancti Procli
Epíſcopi.

*In S. Deip. Orat. 5. hab.
in Concil. Ephes.*

Leſtio iij.

Quamvis ómníũ ſanc-
tórũ memóriæ mi-
rábiles ſint, nihil ta-
men diſci hujus ſolémniis
æquále ad glóriam. Abel

DIE XVIII.

De Oſtava

ASSUMPTIONIS

B. Mariæ.

De Sermóne Sancti Fulbérí
Carnoténſis Epíſcopi.

*In Feſto Aſſump. B. M. V.
in Append. S. Aug. 208.
circa finem.*

Leſtio iij.

O Virgo beáta, nos ad-
huc in terra affligi-
mur, eſurimus, ſiti-
mus, ſomnum patimur, in

cárcere retinémur : tu verò in cœlestibus regnis præclára es cunctis Virginum choris : tu Agnum, quòcúmque perréxerit, séque-
ris : tu virgíneos choros ab incenívæ carnis illécebris aliénos per albénia lília rosáque vernántes ad fontes perénis vitæ potándos invitas.... Has ergo tuas felicitates pòssidens, convértere ad nostrárum miseriárum salutem. Inter hæc, fratres caríssimí, cum toto mentis afféctu beatíssimæ Virgínis nos intercessiónibus committámus, omnes ejus patrocínia omni nífu implorémus : ut dum nos súplici eam obséquio frequentámus in terris, ipsa nos sédulá prece commendáre dignétur in cœlis. Neque enim dúbium, quæ méruit pro liberándis proférre prætium, posse plus Sanctis omnibus, liberátis impéndere suffrágium.

D I E X I X.

De Octava

A S S U M P T I O N I S

B. Mariæ.

Sermo Sancti Cyrilli Alexandrini.

Hom. contra Nest. hab. Ephes. in Basilicamajori.

Lectio iij.

Salve à nobis, sancta mystica Trinitas, quæ nos omnes convocasti in hanc Ecclesiá Deiparæ Ma-

riæ. Salve à nobis, Maria Dei-para ; salve, quæ immensum incomprehensumque in sancto virgineo útero comprehendisti ; per quam cœlum exultat ; per quam Angeli & Archàngeli lætántur ; per quam dæmones fugántur ; per quam prolápsus homo cœlum recuperat ; & quid plura dicam ? per quam unigénitus Dei Filius iis qui in ténebris & umbra mortis sedébant, lux effulsit.

Vespera de Festo sequenti.

D I E X X.

In Festo

SANCTI BERNARDI, Abbatis, & Ecclesiæ Doctoris.

*D U P L E X - M I N U S.**De Communi SS. Doctorum, xxxv.*

Pridie IN VESPERIS, Oratio, Deus, qui beatum Bernardum, infra.

Fit Commemoratio Octava Assumptionis B. M. V. Ant. Astitit, y. Posuisti, 540. Oratio, Veneranda, 538.

Lectio ij.

Ex S. Bernardi vita, auctore Guillel. Abbate, & ex ejusdem Bernardi operibus.

Bernárdus, Fontánis in Burgúndia nobilibus & piis paréntibus natus, anno ætátis vicésimo secúndo in Cisterciénsi mo-

nasterio cui Stéphanus Hardingus, tertius a sancto Roberto præerat, religiosam vitam amplexus est. Tantos in pietate fecit ibi progressus, ut à Stéphanano ad construendû Claravallensê monasterium, juvenis licet, mitteretur. Cujus postea loci Abbas designatus, à Guillelmo Caralaunensi Episcopo, absente Joscéranno Episcopo Lingonensi, benedictionem accepit. Ibi pro victu pulmenta; sæpius ex foliis: panis ex hórdeo, millo, & vicia; humiles casæ; solitudo ingens in magna fratrum multitudine; silentique tanta observantia, ut præter laborantium strepitus & voces laudantium Deum, nihil penitus audiretur. Infinitos prope labores pro fide & Ecclesiâ Catholica sustinuit. Remensê populum Archiepiscopo reconciliavit. Pontificatum asseruit Innocentio secundo, quem Petrus Leonis, usurpato Anacleti secundi nomine, Româ expulerat: cum enim, coacto apud Stampas Concilio, Rex & Antistites rem totam ad unius Bernardi arbitrium detulissent; Innocentium legitimum esse beati Petri successorem declaravit. Henricum primum Angliæ Regem, partes Anacleti cum Episcopis Anglicanis tuentem, ita flexit, ut Innocentio Carnútas usque obviam

processerit. Tum Bernardus, solutâ Synodo Pisana cui affuerat, Mediolanenses & Aquitanos qui Anacletum fovébant, ad unitatem Ecclesiæ revocavit: Ducentumque Aquitanix Guillelmum, expolitâ cum obestratione, ob oculos ejus commendâ Hostiâ, adeo tenuit, ut ille abjecto schismate, ad saniorém mentem subito redierit. Romam accitus, Victori qui Anacletus & ipse pseudopontifex subrogatus fuerat, persuasit ut Innocentio obsequeretur.

Leitio III.

Claravallē reversus, sancti Anastasii monasterio, quod ad Aquas Salvias prope Romam extruxerat, cum præfecit Abbatem; qui postea summus Pontifex creatus, Eugénius tertius appellatus est; ad quem etiam scripsit libros de Consideratione. Eo, summi Pontificis jussa, concionante, sacra in Saracenos expeditio suscepta est; quæ tamen felicem exitum non habuit. Hinc multorum agitur est calumniis, quæ patientissime tulit. Abailardum confutavit in Senonensi Concilio; & in Remensi adversus Gilbertum Porretanum, Pictavensem Episcopum, quem erroris convicerat, symbolum condidit. Henricianam hæresim in Tolosatibus re-

21. AUG. *De Octava Assumptionis B. M. Virginis.* 545

préssit; & Radúlfum móna-
chum árguit, qui interfici-
ciéndos esse Judæos con-
tendébat. Gravióra inter
civitátem Meténssem & vici-
nos principes orta dísfidia
dirémit. Oblátos quinque
Episcopátus recusávit. Ab
hominibus ómnium ordi-
num úndique consúltus,
oratióni vacáre nunquam,
Missæ sacrificium celebráre
vix aliquándo intermísit.
Cúm dénique annum vitæ
sexagésimum tertium áge-
ret, miraculorum magni-
túdine & número claríssi-
mus, Claraválle obdormi-
vit in Christo, anno millé-
simo centésimo quinquagé-
simo tertio; sepultúsque est
ante altáre beátæ Virginis,
quàm religióne singulári co-
luerat: pectori vero, uti præ-
céperat, cápsula reliquiárum
sancti Thaddæi Apóstoli in
túmulo superpósita est.

ORATIO. Orémus.

DEus, qui beárum Ber-
nárdum Abbátem car-
itátis fervóre succénsus,
in Ecclesiá tua lucére simul
& ardére fecisti; ejus inter-
cessióne concéde, quæsu-
mus, pari nos caritátis spí-
ritu fervéntes, coram te
semper ut filios lucis am-
buláre; Per Dóminum.

*Pro Commemoratione
Octava Assumptionis B.
M. V. Ant.* In plenitúdi-
ne, *ψ.* Bénedic, *Oratio*,
Veneránda, 538.

IN VESPERIS, *fit Com-*

*memoratio Octava Assump-
tionis B. M. V. Ant.* Asti-
tit, *ψ.* Posuisti, 540. *Orat.*
Veneránda, 538.

D I E X X I.

De Octava

A S S U M P T I O N I S

B. Mariæ.

De Sermóne sancti Bernárdi
Abbátis.

In Assumpt. B. V. Maria,

4. §. I.

Leñtio iij.

AScéndens de deserto
Regína mundi, étiam
Angelis sanctis, ut
canit Ecclesiá, [speciósá
facta est & suávis in deli-
ciis suis.] Délinant tamen
deserti hujus mirári delicias,
quia [Dóminus dedit beni-
gnitátem, & terra nostra
dedit fructum suum.] Quid
mirántur de terra desérta
Mariam ascéndere deliciis
affluéntem? Miréntur pó-
tius pauperem Christum de
cœléstis regni plenitúdine
descendéntem. Longè enim
amplióri miraculo dignum
vidétur, Dei Filium paulò
minús ab Angelis minorári,
quàm Dei matrem super
Angelos exaltári. Illius sí-
quidem exinanitio, facta
est replétio nostra: illius
miseriæ, mundi deliciæ
sunt. Dénique cùm dives
esset, propter nos pauper
factus est, ut nos ejus in-
opiá ditarémur. Sed & crucis
ignominia, credéntium fac-
ta est glória.

VESPERÆ de die Ostava
ut in I. Vesperis Festi, §31.

Fit Commemoratio S.
Hippolyti Episcopi & Mar-
tyris, Ant. Qui vicerit,
v. Vincēti, ix. Oratio,
Deus, cujus grātia, xij.

Deinde S. Symphoriani
Martyris, Ant. Dōminus,
v. Glorificātus sum, xij.
Oratio, Sancti Martyris
Symphoriani, infra.

DIE XXII.

Ostava

A S S U M P T I O N I S

B. MARIA.

DUPLEX - MAJUS.

[In Metropolitana, SE-
MIANNUALE.]

Omnia ut in die, excep-
tis que sequuntur.

Psalmi dicuntur de Feria.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura
occurrente.

IN II. NOCTURNO.

De Sermōne sancti Bernardi
Abbātis.

In Assumps. B. V. Maria, 4.

§. 5.

Lectio iv.

Fecunda virginitas, Ma-
riæ privilegium est;
non dābitur ālteri,
quia non auferētur ab ea.
Singulāre est, sed continuō
etiā indicibile invenitur,
ut nemo āssequi possit, sic
nec elōqui quidem. Quid si
& illud adjicias, cujus ma-
ter? Quæ jam pōterit lin-
gua, etiā si Angēlica sit,
dignis extōllere laudibus

B. M. Virginis. 22. Aug.

Virginem Matrem; matrem
autem non cujuscūque,
sed Dei? Duplex nōvitas,
duplex prærogativa: duplex
mirāculum; sed dignè pro-
fus aptissimēque convēniens.
Neque enim filius ālius vir-
ginem, nec Deum dēcuit
partus alter.

Lectio v.

§. 6. 7.

Quæ vel Angēlica puri-
tas virginitati illi aū-
deat comparāri, quæ digna
fuit Spīritūs-sancti sacra-
rium fieri, & habitāculum
Filii Dei? Si rerum prætia
de raritate pensāmus, quæ
prima in terris Angēlicam
propōsuit dicere vitam,
super omnes est. [Quōmo-
do (inquit) fiet illud? quō-
niam virum non cognōsco.]
Immobīle propōsitum vir-
ginitatis, quod nec Angelo
filium promittente aliquā-
tenus titubāvit. [Quōmodo
(inquit) fiet illud?] Ne-
que enim eo modo, quo
fieri solet in ceteris. Viram
pēnitus non cognōsco, nec
filii desidērio, nec spe pro-
lis. Quanta verō & quā
pretiōsa humilitatis vīras
cum tanta puritate, cum
innocētia tanta, cum con-
sciētia prorsus absque de-
licto, immō cum tanta grā-
tiz plenitudine?

Lectio vi.

§. 9.

Ecce jam quibus potui-
mus votis ascendētem
te ad Filium deduximus, &
prosecuti sumus saltem à
longè, Virgo benedicta. Sic

deinceps pietatis tuæ ipsam, quam apud Deum gratiam invenisti, notam facere mundo; reis veniam, medelam ægris, pusillis corde robur, afflictis consolationem, periclitantibus adiutorium & liberationem sanctis tuis precibus obtinendo. In hac quoque die solemnitatis & lætitiæ dulcissimum Mariæ nomen cum laude invocantibus servulis per te, Regina clemens, gratiæ suæ mînera largiatur Iesus Christus Filius tuus Dominus noster, qui est super omnia Deus benedictus in sæcula: amen.

IN III. NOCTURNO.
Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vii. c. 1. 41. ad 49.

IN illo tempore; Repleta est Spiritu sancto Elisabeth, & exclamavit voce magnâ, & dixit ad Mariam: Benedicta tu inter mulieres, & benedictus fructus ventris tui. Et reliqua.

Homilia sancti Andréæ Cretensis Episcopi.

In sanctam Annuntiationem.

Benedicta tu inter mulieres.] Verè quidem benedicta: nam benedixit te Deus suum tabernaculum, quando paternâ gloriâ eximie plenum hominem Christum Iesum eundemque Deum, ex quibus ac in quibus perfectus constat naturis, incomprehensâ ratione

utero gestasti. [Benedicta tu inter mulieres,] quæ cœlestem thesaurum, in quo sunt omnes thesauri sapientiæ & scientiæ absconditi, in virginitatis tuæ inviolato thalamo nihil angustarum complexa es.... [Benedicta tu in mulieribus,] quæ sola benedictione hereditate consecuta es, quâ Deus per Abraham gentibus promiserat.

Lectio viii. Post pauca.

Benedicta tu in mulieribus,] quam generationes beatam dicunt, quam reges glorificant, quam principes venerantur, cuius vultum divites plebis deprecantur, ac post quam virgines quæ sequentes, quæ præeuntes in templum Regis unâ contendunt. [Benedicta tu in mulieribus,] quam Isaïas propheticis oculis videns, Prophetissam & Virginem appellavit... Verè benedicta tu, quam Ezechiel Orientem prænuntiavit; & portam clausam, per quam Deus solus transeat, & quæ iterum clausa maneat.

Pro SS. Hippolyto & Symphoriano Martyribus.

Lectio ix.

Ex Euseb. lib. 6. cap. 22.
Hieron. vir. illustr. & Epist. 84. Photio, cod. 121. & aliis. Item ex Actis apud Ruinart.

Hippolytus, Magnus appellatus, ut ab aliis ejusdem nominis distinguer-

rétur Martyribus, & iis omnibus in història Ecclesiastica longè clàrior, floruit in primis Alexandro Sevèro imperante. Magistrum habuit sanctum Irenæum Lugdunensem, beati Polycarpi discipulum. Fuit Episcopus, sed incerta omnino huc usque sedis. Ejus sanctitatem & vâria ac luculenta in sacros còdices scripta antiqui Patres eximie prædicarunt. Postquam autem veritatem orthodoxam contra omnes sui tẽporis hæreticos invictissimè asseruisset, & præclarum Christo dedisset coram ethnicis Catholica fidei testimoniũ, vitam martyrii gloriã consummavit. Symphorianus, Augustoduni, patre Faustò nobili & Christiano oriundus; cum simulacrum Berecynthiæ, plaudente pòpulo; per urbem carpento veheretur, ad tantum scelus exhòrruit, & idòlum se adoraturum negavit. Quare ad Heraclium virum consularem tanquam seditiosus statim adducitur; qui loris cæsum, in càrcerem conjecit; unde eductus pòstea, & coram eodem iudice Christum prædicans, capite damnatus est. Qui cum ad supplicium duceretur, matrem sic clamantem, audivit: Nate, nate Symphoriàne, memento Dei vivi; sursum, fili, erecto corde, aspice regnantem in cœlis; hodie tibi vita non

tollitur, sed mutatur in melius. Igitur extra muros eductus, à carnifice occisus est. Non procul à loco martyrii, Euphrónius Presbyter ac pòstea Æduensis Episcopus in memoriã ejus Basilicam extruxit.

Fit Commemoratio S. Hippolyti, Ant. Dominus, ꝑ. Glorificatus sum, *Orat.* Deus, cujus grãtia, xij.

Deinde S. Symphoriani, Ant. Qui vicerit, ꝑ. Vincenti, ix.

ORATIO. Orémus.

Sancti Martyris Symphoriani mèrita nos, Dòmine, pretiòsa tueantur; in quibus tuæ majestatis òpera prædicantes, & præsens capiamus adiutorium, & futurum; Per Dòminum.

DIE XXIII.

In Vigilia

S. BARTHOLOMÆI,
Apostoli.

Officium de Feria, ut in Psalterio, exceptis qua sequuntur.

Lectio j. & ij. de Scriptura occurrente; funtque ex tribus dua.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio iij. c. 15. 12. ad 16.

In illo tẽpore; Dixit Jesus discipulis suis: Hoc est præceptum meum ut diligatis invicem, sicut dilexi vos. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii
Papæ.

Homil. 27. in Evang.

CUm cuncta sacra eló-
quia Dominicis plena
sint præceptis, quid
est quod de dilectione quasi
de singulâri mandato Domi-
nus dicit: [Hoc est præceptum
meum ut diligatis invicem,]
nisi quia omne mandatum
de sola dilectione est, &
omnia unum præceptum
sunt? quia quidquid præci-
pitur, in sola caritate soli-
datur. Ut enim multi arbo-
ris rami ex una radice pro-
deunt, sic multæ virtutes
ex una caritate generantur:
nec habet aliquid viriditatis
ramus boni operis; si non
manet in radice caritatis,
Præcepta ergo Dominica,
& multa sunt, & unum;
multa per diversitatem ope-
ris, unum in radice dilec-
tionis. Quâliter autem ista
dilectio tenenda sit, ipse in-
sinuat qui in plerisque Scri-
pturæ suæ sententiis, &
amicos jubet diligere in se, &
inimicos propter se.

AD LAUDES. *Dicuntur
Preces, flexis genibus, ut
in Psalterio, 148.*

ORATIO. Orémus.

Concède, quæsumus,
Domine, fidelibus tuis
dignè sancti Bartholomæi
Apostoli tui celebrare so-
lémnia; ut ejus & hic ex-
periantur auxilia, & æternis
effectibus apprehendant;
Per Dominum.

AD HORAS, dicuntur
etiam Preces, flexis geni-
bus, ut in Psalterio.

*Vespera de Festo se-
quenti.*

D I E X X I V.

In Festo
S. BARTHOLOMÆI,
Apostoli.

DUPLEX-MAJUS.

De Communi Apostolo-
rum, j.

Pridie IN VESPERIS,
Oratio, Omnipotens, in-
frâ.

Fit Commemoratio S.
Audoëni Episcopi, Ant.
Respexit, v. Quæsiuit,
xxij. Oratio, Quæsumus,
xxvij.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex Eusebio, S. Hieronymo,
& Ufuaro.

Bartholomæus, unus
ex duodecim quos elé-
git Jesus & Apostolos
nominavit, post ejus As-
censionem accepto Spiritu
sancto, in Indiam profec-
tus, Christi fidem, ut scri-
bit Eusebius in Histôria Ec-
clesiastica, fertur illis gen-
tibus prædicasse, & Evan-
gélium Matthæi Hebræicis
conscriptum litteris reli-
quisse, quod quidem ad
Pantæni tempora servatum
esse memoratur. Id ipsum
& tradit sanctus Hierony-
mus in libro de Scriptôri-
bus Ecclesiasticis. Pantæ-

nus, inquit, in Indiam, rogatus ab illius gentis legatis, missus est à Demétrio Alexandriae Episcopo. Ubi reperit Bartholomaeum, de duodecim Apostolis, adventum Domini Jesu juxta Matthaei Evangelium praedicasse, quod Hebraeis litteris scriptum revertens Alexandriam secum detulit. Fide gentilibus praedicata, Bartholomaeus vitam martyrio consummavit.

De Sermone sancti Joannis

Chrysostomi:

Homil. 75. in Matth.

Edit Bened.

Leitio v. n. 2. & 3.

Christi potentiae maximum est argumentum, quod doctrina annis viginti vel triginta orbis terminos pervaserit. Unde quis summopere miretur Christi virtutem, Apostolorumque fortitudinem quod talibus praedicaverint temporibus, quibus maxime Judaea impugnabatur, quando Judaei ut seditiosi observabantur, jusseratque Caesar omnes exterminari. Idipsumque accidit ac si quis, mari undique excitato, & caligine totum aerem occupante, naufragiis frequentibus, fulminibus emissis, piratis invadentibus, & vectoribus sibi mutuo insidiantibus, homines navigationis imperitos, qui nec mare noverint, jubeat ad gubernacula sedere, & pugnare,

classemque ingentem ex adverso venientem, naviculam unam usos, capere & submergere. Nam Apostoli à Gentibus odio habebantur ut Judaei, & à Judaeis lapidabantur, ut qui suas leges impugnarent; nusquam vero stare poterant. Sic omnia praecipitia, scopolae & saxa latentia erant, in urbibus, in vicis, in domibus; singulique illos bello impetebant, dux, princeps, privatus, gentes integra, populi omnes, & perturbatio erat quanta nec possit oratione explicari.

Leitio vj.

Nam perosum plane erat Judaeicum genus in Romano imperio, quod mille negotia faceretur. Neque tamen inde praedicationi nocebatur: sed capta urbe atque cremata, ac gente vi malorum oppressa, inde profecti Apostoli, qui novas inducebant leges, Romanis imperarunt. O res novas & stupendas! Judaeorum innumera millia Romani cepérunt & duodecim viros vincere non potuerunt, qui nudi sine armis cum ipsis pugnabant! Quis sermo possit tantum miraculum describere? Si quis in gentes, in urbes, in populos, imò in unam domunculam induceret virum omnibus habitantibus eam perosum, & per eum conaretur singulos à dilec-

dúcere , à patre , à
 , ab uxóre , à filiis ;
 ille , ántequam os
 et , discerneretur ? si
 ille per se contemp-
 erósa præcíperet , de-
 fruéntes philosophári
 t , ad hæc verò con-
 ultò plures & fortióres
 nen committeret , an-
 ulam est illum omnino
 rum esse ? Attamen il-
 osum , quod in una
 fieri nequit , Chris-
 toto orbe fecit , per
 itia , per fornaces ,
 ærúpta , per scópu-
 per terram & mare ,
 bella plúrium , orbis
 os inducens.

sancti Evangelíi se-
 úndum Marcum.

o vij. c. 16. 14. *ad fin.*

lo témpore : Dixit Je-
 úndecim : Eúntes in
 um univérsum prædi-
 vangélium omni crea-
 .. Illi autem profécti
 cavérunt ubique , Dó-
 cooperánte , & sermó-
 onfirmánte sequénti-
 gnis.

lia sancti Irenæi, Epís-
 copi & Mátyris.

ontra hæses , sec. 2.

Edit. Bened.

c. 32. n. 4. & 5.

Christi nómine qui
 e illius sunt discípuli
 o accipiéntes grátiam,
 ones excludunt firmís-
 & verè ; álíi & præ-
 iam habent futuró-
 & vísiónes , & dicti-
 nes prophéticas. Alii autem

laborántes áliquâ infirmitá-
 te per manús impositiónem
 curant , & sanos restituunt.
 Jam étiam , quemádmódum
 diximus , & mórtui resur-
 rexérunt , & perseveravé-
 runt nobiscum annis mul-
 tis. Et quid autem ? Non est
 número dicere gratiárum ,
 quas per univérsum mun-
 dum Ecclésia à Deo accí-
 piens , in nómine Christi
 Jesu , crucifixi sub Póntio
 Piláto , per singulos dies in
 opitulatiónem Géntium pér-
 ficit , neque sedúcens áli-
 quem , nec pecúniám ei áu-
 ferens , nec invocatióibus
 angélicis , nec réliquâ pravâ
 curiositate ; sed mundè &
 purè , & manifestè orati-
 nes dírigens ad Dóminum ,
 qui ómnia fecit , & nomen
 Dómini nostri Jesu Christi
 invocans.

Ex Epístola sancti Cypriáni
 Epíscopi & Mátyris ad
 Demetriánum.

Edit. Baluz. sec. 111. med.
Lectio viij.

FIdem nostram déstrue ;
 disceptatióne , si potes ,
 vince , vince ratióne. Vel si
 quid diis tuis núminis & po-
 testátis est ; ipsi in ultiónem
 suam surgant , ipsi se suâ
 majestáte défendant. O si
 audire eos velles & vidére
 quando à nobis adjurántur
 & torquéntur spirituálibus
 flagris , & verbórum tor-
 méntis de obséssis corpóri-
 bus ejiciúntur , quando eju-

lantes & geméntes voce humanâ , & potestâte divinâ flagella & vérbera sentiéntes , ventúrum iudicium confitentur ! Veni & cognósce vera esse quæ dicimus. Vidébis nos rogári ab eis quos tu rogas , timéri ab eis quos tu times , quos tu adóras. Vidébis sub manu nostra stare vinctos & trémere captivos quos tu suspicis & veneráris ut dóminos. Certè vel sic confundi in istis erróribus tuis póteris , quando conspéxeris & audieris deos tuos , quid sint , interrogatióne nostrâ pródere , & præsentibus licèt vobis , præstíguas illas & fallácias suas non posse celâre.

Pro S. Audoëno.

Leñtio ix.

Ex S. Audoëni vita apud Surium , & aliis.

AUdoënus qui & Dado , Sanctiaci in agro Suesionénsi parénibus piis & nobilibus natus , custos fuit ánnuli Dagobérri regis , eique ita accéptus , ut ad illius arbitrium ómnia Palátii negória gereréntur. Sócium hábuit in aula Eligium ; & utriúsque óperâ , cum promovendis Regni & Ecclésiæ rebus adhuc láici studerént , celebráta fuit Synodus Aureliánis. Utérque eódem die comam depósuit , & Clero addíctus est. Cúm autem Audoënus Románo Rotomagénsi succéssor fuít-

set eléctus , non ignárus quàm periculósus esset sibi Episcopum consecrái , abjéctis statim ómnibus Palátii curis , in várias Galliz provincias , deínde in Híspániám proféctus ; ubique verbo & ópere Christi fidem confirmávit. Unde reversus , eódem die cum Eligio Episcopus consecráus est , ac deinceps pastorálibus curis totum se dedit. Sedit in Concilio Cabilonénsi : Palátii Majóres dissiéntes inter se conciliávit : inter Neústriæ & Aústriæ pópulos , Colóniam proféctus , pacem compósuit ; unde cum rediret , apud Clippiacum prope Parísios febre corréptus , impetráto à Theodorico rege succéssore Ansbertó , nonagenárius , anno pontificátus quadragésimo quarto , cœlo recepit est. Corpus ejus Rotomagum transtárum , in Basilica Principis Apostolórum conditum est , cui & nomen dedit.

ORATIO. Orémus.

OMnípotens sempitérne Deus , qui hujus diéi venerándam sanctámque lætítiam in beáti Apóstoli tui Bartholomæi festivitáte tribuísti ; da Ecclésiæ tuæ , quæsumus , & amáre quod crédidit , & prædicáre quod dócuit ; Per Dóminum ;

Pro Commemoratione S. Audoëni, Ant. In bonitáte , *ψ.* Státuit , *Oratio* , Quæsumus , xxvij.

25. AUG.

S. Ludovici Regis Francia.

573

IN VESPERIS, fit Commemoratio S. Ludovici, Ant. 1. D. * Dilatavit gloriam populo suo, & induit se lorica sicut gigas, & succinxit se arma bellica sua in praeliis, & protegēbat castra gladio suo. 1. Mach. 3. 3.

†. Natus est homo princeps fratrum, firmamentum gentis, ꝛ. Rector fratrum, stabilimentum populi. Eccli. 49. 17.

Oratio, Deus, regum, infra ad Laudes.

Deinde duorum SS. Genesiorum Martyrum, Ant. Communicantes, †. Viriliter, xv. Oratio, Martyrum tuorum, xviii.

[In Metropolitana, Vespera integra de S. Ludovico; Hymnus, Rex summe, infra: cum Commemoratione S. Bartholomæi, & duorum SS. Genesiorum.]

D I E X X V.

In Festo

SANCTI LUDOVICI,
Regis Franciæ.

DUPLEX-MAJUS.

[In Metropolitana, SEMI-ANNUALE.]

Omnia de Communi SS. Laicorum, lvj. præter sequentia.

AD OFFICIUM NOCT.

INVIT. Regem regum, & Dominum dominantium, * Venite, adorēmus. 1. Tim.

6. 15.

Pars Æstiva.

Pf. 94. Venite, 2.

HYMNUS. Habert. Epif. Vabr.

REX summe regum, qui
potēti nūmine
Quo sunt creata regna nū-
tu dividis,
Dum thure fumant templa,
voce personant,
Audi profusas Regis in lau-
dem preces.

NASCENS in ipsa Ludo-
vici purpura,
Sceptra avitis parvus ad-
mover manus;
Piaque ductu matris, igna-
rus mali,
Servire Christo discit ante-
quam regat.

JUSTI severus cultor, ur-
bes legibus,
Amore cives continens, hos-
tes metu;
Pietate cælum flectit, aras
excitat,
Deoque templa, tecta nu-
dis erigit.

MOX Christiani serus ul-
tor sanguinis,
Emensus æquor, inque lit-
tus barbarum
Vexilla pandens, urget ar-
mis impios,
Unoque vitam pro Deo pa-
ciscitur.

SIT Trinitati sempiterna
gloria,
Honor, potestas, atque ju-
bilatio,
In unitate, quæ gubernans
omnia,
Per cuncta regnat seculó-
rum secula.

Amen.

A 2

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex S. Ludovici vita, à variis autoribus scripta.

LUDOVICUS, hujus nominis nonus, patri Ludovico, duodecim annos natus in regnum Francorum successit. Hunc Blanca mater, sub cujus tutela relictus fuerat, omni curâ ad pietatem instituit, illi dicere solita: Mallem te, fili, regno & vitâ privari, quam lethali aliquo peccato tuum offendere Creatorem. Anno millesimo ducentesimo trigésimo quarto, ætatis suæ decimo nono, die verò vigésima septimâ Mâii, Margarétam Comitissæ Provinciæ filiam in Ecclesiâ Senonensi duxit uxorem, quæ & ibi à Galtero Archiepiscopo coronata est. Ab ipso regni exordio invicta animi virtus continuè bellis enituit, quibus adolescentia ejus exercitata est. Rebus tandem cum suis, cumque finitimis principibus compositis, totum se divino cultui promovendo dedit. Duello & blasphemis pœnitens extirpandis incubuit; histriones & joculariores impuros regno expulit. Beneficia Ecclesiastica non nisi scientiâ moribusque probatis personis, neque jam aliud habentibus, nisi illo adicato, conferrebat. Adeo justitiæ studiosus fuit, ut quacumque

transiret, illata si qua forent à comitatu damna, per plures notæ æquitatis viros inquiri juberet ac resarciri. Viros spectatæ virtutis & prudentiæ tum è Clericis tum è laicis in consilium adhibuit: atque ita se gessit, ut illum plebs parentem, nobiles principem ac legum conservatorem, Franciæ verum regem, Ecclesiâ protectorem prædicaret.

Lectio v.

TRICÉSIMO regni sui anno gravi morbo laborans, acceptâ cruce ab Episcopo Parisiensi, sacrum bellum vovit; & post aliquot annos, contractis copiis ingentibus, à suis pietate temporum avulsus in alienos, cum ingenti exercitu mare trajecit. Atque ubi primum Saracenos in litore astantes conspexit, è navi in mare ense districto congressurus insiliit: fugatisque hostibus, Damiatam victor intravit. Sed debilitato postmodum ex lue exercitu, victus ipse captivusque est. Ibi de sua suorumque redemptione & libertate cum ageret, Saraceni ultro se Mahumetem, nisi pacta omnia servarent ejuratos polliciti, à Ludovico vicissim postulabant ut nisi conventis stare, Christum quoque negaturum se sponderet: sed, Absit, inquit pius princeps, ut hoc unquam tam impium verbum ex ore

meo excidat. Cumque cruce ei intentarent nisi in hunc modum juraret; promptus ad martyrium respondit: Etsi corpus occideritis, animam tamen meam non habebitis, & eam à tanto scelere puram servabo. Pacto postea foedere, Rex cum exercitu liber dimittitur: cumque in pecunia numeranda, Saracenis non advertentibus, erratum esset; integrum pecuniæ pondus solvi voluit, violati pacti alioquin reis. Annos quinque in Syria commoratus, plures Christianos à barbarorum servitute redemit; multos etiam convertit infideles; Christianorum aliquot urbes & castra suis sumptibus restauravit.

Lectio vj.

Mortuà matre, in Galiliam redire coactus, navi prope Cyprum ad cautes allisà; coram sacra Eucharistia, cujus in navi aservandæ facultatem à Legato Apostólico obtinuerat, suppliciter orans, ab imminente naufragii periculo liberatus est. Reversus in Franciam, multa ædificavit monasteria, & pauperum hospitia. Frequens invisēbat ægròtos, quibus non sumptibus modò, sed & manibus ipsis necessaria subministrabat. Vestitu vulgari utebatur; statisque diebus cilicio & jejunio corpus affligēbat. Cum in Africam trajecisset,

bellum denuo Saracenis illaturus, jamque, captà Carthagine, castra prope Tunetum in eorum conspectu posuisset; mortem imminere sentiens, salutaria documenta Rege digna Christianissimo suà manu conscripta, Philippo primogenito & successori suo tradidit. Denique super stratum in modum crucis cinere repositum recubans, dum hæc verba pronuntiaret: [Introibo in domum tuam, adorabo ad templum sanctum tuum, & confitebor nomini tuo, Domine,] animam Deo reddidit apud Carthaginem anno Domini millésimo ducentésimo septuagésimo, ætatis verò quinquagésimo quinto. Eum miraculis illustrem Bonifacius octavus Sanctorum albo inseruit.

IN III. NOCTURNO.
Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vij. c. 19. 12. ad 26.

In illo tempore; Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: Homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam accipere sibi regnum, & reverti. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

De Civitate Dei, lib. 5. cap. 24.

Christianos quosdam Imperatores non ideo nos felices dicimus, quia

diutius imperarunt, vel imperantes filios morte placidâ reliquerunt, vel hostes reipublicæ domuerunt, vel inimicos cives adversus se insurgentes & cavere & opprimere potuerunt. Hæc & alia vitæ hujus ærumnosa, vel mœnosa, vel solatia quidam etiam cultores dæmonum accipere meruerunt, qui non pertinent ad regnum Dei, quod pertinent isti: & hoc ipsius misericordiâ factum est, ne ab illo ista, qui in eum crederent, velut summa bona desiderarent.

Lectio viii.

Sed felices eos dicimus, si iuste imperant, si inter linguas sublimiter honorantium & obsequia nimis humiliter salutantium non extolluntur, sed se homines esse meminerunt; si suam potestatem ad Dei cultum maxime dilatandum, majestati ejus famulam faciunt; si Deum timent, diligunt, colunt; si plus amant illud regnum, ubi non timent habere consortes; si tardius vindicant, facile ignoscunt; si eandem vindictam pro necessitate regendæ tuendæque reipublicæ, non pro futurandis inimicitarum odiis exerunt; si eandem veniam non ad impunitatem iniquitatis, sed ad spem correctionis indulgent; si quod asperè coguntur plerumque decernere, misericordiâ

lenitate & beneficiis lenitate compensant; si luxuria tantò eis est castigatio, quantò posset esse libertas; si malunt cupiditatibus privis, quam quibuscumque petitis imperare: & si hæc omnia faciunt, non propter ardorem inanis gloriæ, sed propter caritatem felicitatis æternæ.

Pro duobus SS. Genesius.

Lectio ix.

Ex S. Paulino & Adone.

Coluntur hoc die duo Martyres, uterque Genesius nomine, ambo gratiz, quæ cunctos & salvare vult & potest, testes felicissimi. Alter Arelatensis, cum adhuc juvenis, necdum Christianus, ante Præsidis tribunal exceptoris fungeretur officio, dictarenturque persecutionis iussa, ministerium sacrilegum devota jam Deo mens horruit, abjectisque tabulis, fugiens, diversis latebris, civitatem etiam mutans, ab ira se ferentis iudicis paulisper occultavit. Repertus est tandem, cumque in Rhodani ripa assecutus persecutor, exoptato gladii ictu festinantem ad Deum animam emittit ad cælos, non aquâ baptismatis lotam, quod cupiens obtinere non potuerat; sed proprio, imò Christi sanguine mundatam. Genesius alter theatralis histrio, ut Diocletianum oblectaret, Christianisque illuderet

quos exhorrébat, baptis-
mum irridens in scena vo-
luit agere; at ubi aqua
illum tetigit, sic repente
mutatus est, ut Diocletiano
quasi ex fabula exhibitus
ut Christianus, jam serio se
Christianum profiteretur.
Nec ullis vel fustium vel
ungularum vel lampadum
wormentis ab hac confessio-
ne dimoveri potuit: Quin &
inter lampadum flammam in
hæc verba erumpébat cari-
tas flagrantior: Non est rex
præter Christum, pro quo
si milles occidar, ipse ero
ut cœpi: Christum mihi de
ore, Christum mihi de cor-
de, auferre tormenta non
poterunt. Tandem marty-
rii coronam capitis obtru-
catione promeruit.

AD LAUDES.

HYMNUS. *Habert. Episc.
Vabr.*

TE, sancte, rursus, Lu-
dovice, prælia
Divina poscunt: tu Crucis
clavum tenens,
Speique sacras anchorâ fun-
dans rates,
Movestyrannis bella, Chris-
to militas.
VINCIS cadendo; mors
tibi victoriam
Aufert & addit: corpus hic
palmæ regunt
Nondum sepultum, sed
triumpho nobili
Cœlum paratur, & coronis
sidera.
Pars Æstiva.

TUUS paternæ redditus
terræ cinis
Regnum tuetur, dum thro-
no præsens Dei,
Æterna regnans pascis inter
lilia,
Favensque blando nostra
cernis lumine.
SIT Trinitati sempiterna
glória,
Honor, potestas, atque ju-
bilatio,
In unitate, quæ gubernans
omnia,
Per cuncta regnat seculó-
rum sæcula. Amen.

ψ. Qui me audiébant,
expectabant sententiam;
R. Et os suum aperiébant
quasi ad imbrem serotinum.
Job 29. 21. 23.

Ad Benedictus, Ant. 4. d.
Justitiâ indutus sum, & ves-
titi me, sicut vestimēto &
diadémate, iudicio meo.
Pater eram pauperum; &
causam quam nesciebam,
diligentissimè investigabam.
Job 29. 14. 16.

ORATIO. Orémus.

DEus, regum & populó-
rum sanctificator &
custos; intercedente beato
Ludovico, Francorum gen-
tem custodi & sanctifica:
adsit regi sapientia & æqui-
tas, adsit plebi fides &
unanimitas, adsit utrique
salus atque felicitas; Per
Dóminum.

*Pro Commemorat. duo-
rum SS. Genesiorum, Ant.*
Beati, ψ. Multæ, *Oratio.*
Martyrum tuorum, xviii.

AD VESPERAS.

Hymnus, Rex summe,
ut in Officio Nocturno.

✠. Nominatum est no-
men glóriæ ejus. *U*sq̃
ad extrémum terræ. *i. Mach.*
14. 10.

Ad Magnificat, Ant. 7. G.
In Dómino Deo sperávit :
ítaque post eum non fuit
similis ei de cunctis régibus,
sed neque in hiis qui ante
eum fuerunt ; & adhæsit
Dómino, fecitque mandata
ejus. 4. *Reg. 18. 5. 6.*

Fit Commemoratio. Trans-
lationis SS. Saviniani, Po-
tentiani, & Sociorum, Ant.
Communicantes, ✠. Vir-
litter, xv. Oratio, Omni-
potens, infra.

DIE XXVI.
TRANSLATIONIS
SS. Saviniani Episcopi, &
Potentiani, Senonen-
sium Apostolorum, ac
Sociorum Martyrum
Commemoratio.

In Laudibus, Ant. Beati,
✠. Multæ, xvij.

ORATIO. Oremus.
Omnipotens sempitérne
Deus, qui ad immortá-
les triúmphos Saviniánum
Pontíficem, Potentiánum,
ac sócios eórum Mártires
extulisti ; da córdibus nos-
tris dignam pro eórum Trans-
lációne lætítiam ; ut quo-
rum patrocinia pio amóre
amplectimur, eórum pré-

cibus adjuvémur, Per Chris-
tum.

Vespera de Festo sequenti.

DIE XXVII.
In Festo
SANCTI EBBONIS,

Senonensis Episcopi.

SEMIDUPLEX.

De Communi S. Pontifi-
cis, xxij.

Orat. Omnipotens Deus,
xvij.

Fit Commemoratio S. Ca-
sarii, Arelatensis Episcopi,
Ant. In bonitate, ✠. Stá-
tuit, Oratio, Quæsumus,
xxvij.

Lesio ij.
Ex Anon. apud Mabill. sec.
Bened. part. 1. p. 949.

E Bbo, parentibus non
minús virtútum splen-
dóre, quàm nobilitáte
claris Tornodóri natus, ma-
gnos in litteris & virtúte
progréssus fecit. Crescénti-
bus cum ætáte méritis ; óm-
nium votis expostulátus,
Tornodorénis. Præfécus
institútus est. Verúm spre-
tis sæculi honoribus & divi-
tiis, Senonas occulte fugit,
atque in, cœnobio sancti
Petri-vivi monachum pro-
fessus est, ubi diu sub ve-
nerábili Egilino Abbáte
strenuè Christo militávit :
cujus póstmódum monas-
térii ob eximias quibus pol-
lebát virtútes Abbas electus
est. Avunculo ejus Gerico,
Præsule Senonénsi virâ fun-

28. AUG.

S. Augustini Episcopi.

559

Uto, Cleri plebísque obnixâ efflagitatione Póntifex hujus sedis consecratus est, anno circiter septingentésimo décimo. In múnere episcopáli ita se præclarè gessit, ut exémplo vitæ & mónitis salutáribus plerósque à vitiis ad virtutes revocáverit. Erga paúperes benéficus, benignus in omnes, fáci- lem singulis ad se præbébat áditum.

LECTIO iij.

A Bderámo Saracenórum aduce post devastátas Provinciam & Burgúndiam, Sénonas obsidente, Ebbo divíno fretus auxilio, factâ in hostes eruptione, urbem ab eórum furóre liberávit. Quod Præfulis suorúmque civium fácinus, Cárolo pró- régi spátium ad Saracénos deléndos dedit. Ebbo, pace & disciplinâ Ecclesiásticâ in sua diocéssi firmátâ, ipse ut contemplationi divínæ vacáret, secéssit in locum incúltum, & silvis hórridum, cui Arceæ nomen est. Curam tamen gregis non desér- ruit, imó Dominicis diébus Ecclesiám Metropolitánam repetébat, ut divínis fun- gerétur Officiis, plebém- que sibi commissam cœlésti dógmate imbúeret. Tandem vigésimâ séptimâ Augústi, ut créditur, dié, ante an- num septingentésimum qua- dragésimum quintum, ad cœlum ábiit, & in monas- tério sancti Petri vivi se-

púltus est. Corpus ejus, è terra jam à multis annis elevátum, Sevínus Præsul in capsâ argénteá repósuit; caput verò ipsíus in cornó- bio Cœlestinórum Medun- ténsium servátur.

Pro Commemoratione S. Casarii, Ant. Respexit, ψ. Quæsiuit, xxij. Oratio, Quæsumus, xxvij.

Vespera de Festo sequenti.

D I E XXVIII.

In Festo

SANCTI AUGUSTINI,
Hipponensis Episcopi, &
Ecclesiæ Doctoris.

DUPLEX-MINUS.

Omnia de Communi SS. Doctórum, xxxv. præter sequentia.

Pridie IN VESPERIS, Ad Magnificat, Ant. 2. D.* Deus illúxit in córdibus nos- tris ad illuminationem scién- tiæ claritátis Dei: habémus autem thesáurum istum in vasis fictilibus, ut sublími- tas sit virtútis Dei, & non ex nobis. 2. Cor. 4. 6. 7.

Oratio, Deus, infra in Laudibus.

Fit Commemoratio S. Ebbonis, Ant. Beatificávit, ψ. Dedit, xxix. Oratio, Omnipotens Deus, xxvij.

Deinde S. Juliani Mar- tyris, Ant. Qui vicerit, ψ. Vincénti, ix. Oratio, Deus, qui nos beáti Juliáni, infra.

AAA

Lectio ij.

Ex Possidio, & S. Augustini operibus.

AUGUSTINUS, Tagästæ in Africa natus, adoleſcens in ambores illicitos, & Manichæorum hæresim impégit. Carthagine primùm Rhetoricam docuit, deinde Romæ, ac Mediolanì, ubi cum Ambròsii frequens esset auditor, paulatim cum Cathólicos propensior factus, sacros còdices, à quorum lectiòne propter styli simplicitatem prius abhorrébat, evolvere studiòsius cœpit, & novæ vitæ institutum meditari. Verùm cum diu multumque secum ipse luctatus, conversionem procrastinasset; tandem insolitâ voce admonitus ut légeret, ex verbis Apóstoli in quâ incidit, de repente mutatus est, & ab Ambrósio aliquantò post, annum agens tricésimum tertium, in Pâschate baptizatus. Cum patriam repeteret, marri ad Ostia Tiberina defunctæ suprême Christiænæ pietatis officia persolvit. Revêrsus in Africam, rus se recepit, ut uni Deo vacâret. Hippônem-régium evocatus, ut virum quemdam ipsius audiendi cupidum Deo lucraretur, raptus à pópulo, invitus, atque flens ubértim Présbyter civitatis ordinatus est à Valério Episcopo, qui cum genere Græcus esset, nec

satis Latine sciret, potestatem ei fecit in Ecclesiâ coram se Evangélium prædicandi; idque ex more Orientalium, sed præter Africanæ totiusque Occidentalis Ecclesiæ consuetudinem. Viritus autem Valérius jam senior, ne sibi Augustinus ab aliis Ecclesiis præriperetur, obtinuit à Primâre Carthaginensi, ut sibi adhuc viventi darétur Coepiscopus.

Lectio iij.

IN episcopatu communiem vitæ rationem quam ante episcopatum instituerat, cum Cléricis tenuit. Vestis ejus ac supéllex, nec nitida nimium, nec abjecta. Ita frugali & parca mensâ utebatur, ut non nisi propter hôspites & infirmos, carnes ad legumina & ôlera adhiberet, eamque lectiône aut disputatiône, exclusâ pénitus obtrectatiône, semper condiebat. Causis dirimendis vacabat per totum diem, sæpe jejûnus. Ut pauperes aleret, cum non esset alia facultas, sacra vasa frangi jubebat. Feminarum monastéria non adibat, nisi urgente necessitate. Acerrimus contra omnes hæreses Catholicæ veritatis propugnator, Manichæos, Ariános, Donatistas, Pelagiános, & morti proximus Semipelagiános scriptis invictis confutavit & représsit, unitatis intérea semper amantissimus, cujus

studio accensus & eloquē-
tior Episcopos penē trecentos
induxit, ut schismaticis
ad Ecclēsiā redeuntibus
non honorem modò sē-
dium servarent, sed &
si opus esset paci, episcopātu
céderent. Adversus paga-
norum calūnias Religio-
nem Christiānam eruditis-
simo præsertim opere de
Civitate Dei, vindicavit. In
Confessionum & Retracta-
tionum libris, à se gesta
scriptaque magna cum hu-
militate recensuit. De Scrip-
tura variis tractatibus sa-
pientissimè dissēruit. Diffi-
cillimas quæstiones unde-
quaque sibi propósitas suis
epistolis enodavit. Eum
Theodósus júnior nominá-
tim invitavit ad Synodum
Ephesinam in causa Nestó-
rii, cujus errores jam ipse
scriptis præfocaverat, sed
morte præventus, Concí-
lio interesse non pótuit.
Wándalis enim rértium jam
mensē Hippónem obsi-
dētibus, in extrémum mor-
bum incidit: atque ubilec-
to decubuit, Psalmos de
pœnitentia parieti jussit af-
figi, quos profusis lácry-
mis júgiter meditatus, &
per decem últimos dies soli
intētus orationi, obdor-
mivit in Dómino, anno
ætatis septuagésimo sexto,
Christi quadringentésimo
trigésimo. Pro commen-
danda córporis ejus depo-
sitiōne sacrificiū Deo oblā-

tum est. Testamētū nullum
fecit, quia unde faceret, ut
ait Possidius, Christi pau-
per non hábuit. Corpus ejus
primum in Sardiniam, pó-
tea Pápiam translátum est.

Ad Benedictus, Ant. s. F.
Ministérium verbi accepi à
Dómino Jesu, testificári
Evangelium grátiae Dei.
Añ. 20. 24.

ORATIO. Oremus.

DEus, autor veritátis &
pacis amátor, da pó-
pulo tuo, quæsumus, in-
tercedēte beato Augustino
Pontífice, fidei Christiāne
mystéria sanctè profiteri &
pacíficè tuéri; atque grátiae
tuæ plácita promptè & con-
stāter exequi; Per Dómi-
num.

Pro Commemoratione S.
Juliani, Ant. Dóminus,
ψ. Glorificátus sum, xij.

ORATIO. Oremus.

DEus, qui nos beáti Ju-
liani Mártiris tui con-
cēdis natalitio pérfrui, ejus
nos tribue méritis adjuvári;
Per Dóminum.

Vespera de Festo sequenti.

D I E X X I X.

In Festo Decollationis
S. JOANNIS-BAPTISTÆ.
DUPLEX-MINUS.

I N I. V E S P E R I S.

*Psalmi de Feria, & sic in
toto Officio.*

*Ant. N*E timeas, serve
3. E. **N** meus, quia ego
salvum te faciam: noli gi-

mère, quia tecum ego sum.
Jer. 46. 27. 28.

Ant. 1. D. Mitto ego te
ad filios Israël, ad gentes
apostatrices, quæ recessé-
runt à me. *Ezech.* 2. 3.

Ant. 2. D. Prævaricati
sunt pactum meum : & filii
durà faciè, & indomabili
corde sunt, ad quos ego
mitto te. *Ezech.* 2. 3. 4.

Ant. 3. 2. Domus Israël
nolunt audire te, quia no-
lunt audire me ; omnis
quippe domus Israël attrita
fronte est, & duro corde.
Ezech. 3. 7.

Ant. 6. F. Scient quia
Prophéta fuerit in medio
eorum : tu ergo, fili homi-
nis, ne timeas eos. *Ezech.*
2. 5. 6.

CAPITULUM. *Ezech.* 33. 7.
Fili hominis, speculabo-
rè dedi te domui Israël ;
audiens ergo ex ore meo
sermónem, annuntiabis eis
ex me.

HYMNUS. *Santol. Viâ.*

ECCÆ, saltantis prætium
puellæ,
Fertur in disco caput ampu-
tatum :

Hæc cruentatis nova profe-
runtur

Fercula mensis.

Quæ rudes filvis populos
docébat,

Quæ suâ reges tremescit
aulâ,

Illa vox, cheu ! gládio re-
fecta, Mura silêbit.

Occidit Vares, & adhuc
timetur :

Vox flet Verbi, cruor ille
clamar :

Atque fraterni temeris
damnat

Fœdera læsti.

Nubes sub densa jubar in-
volutum

Venerat cæcis aperire temis,
Sole jam pleno, velut um-
bra, cessit

Lucifer orbe.

NOSTRA te summum cœle-
brent Paréntem

Ora, te summo Génitum
Paréntem ;

Par sit amborum tibi laus
per omne,

Spiritus, ævum.

Amen.

¶ Docébo iniquos vias
tuas ; & impii ad te con-
vertentur. *Pf.* 50. 15.

Ad Magnificat, Ant. 1. D.*
Pósuit os meum quasi glá-
dium acútum : in umbra
manus suæ protéxit me, &
pósuit me sicut sagittam
eléctam ; & dixit mihi : Ser-
vus meus es tu, quia in te
gloriabor. *Isai.* 49. 2. 3.

*Oratio, Deus, qui, in-
frà in Laudibus.*

*Fit Commem. S. Augus-
tini, Ant.* Gratiâ Dei sum
id quod sum, & grâtiâ ejus
in me vâcua non fuit. 1.
Cor. 15. 10.

¶ Grâtiâ superabundâ-
vit in nobis &c. In omni sa-
piéntia & prudéntia. *Ephes.*
1. 8.

*Oratio, Deus, autor,
suprà.*

Deinde SS. Sabina Vi-

29. AUG. *Decollatio S. Joannis-Baptiste.*

563

dua, & Serapia Virginis, Martyrum, Ant. Posuisti nos subfannationem & desertum his qui sunt in circuitu nostro: & inique non egimus in testamento tuo; & non recessit retro cor nostrum. *Pf.* 43. 14. 18. 19.

ψ. Humiliasti nos in loco afflictionis, &c. Et cooperuit nos umbra mortis. *Pf.* 43. 20.

Oratio, Deus qui beatas Martyres tuas, *infra ad Laudes.*

AD OFFICIUM NOCT.

IN VIT. Deum dantem voci suæ vocem virtutis; * Venite, adoramus. *Pf.* 67. 34.

Pf. 94. Venite, 2.

HYMNUS. *Santol. Vict.*

OMNIBUS manat cruor
ecce venis;
Hinc sitim longam satia,
Tyranne,
Et cibos inter paterasque
puro
Sanguine liba.

Ut caput vidit dapibus sub
ipsis
Triste fumanti fluitare tabo;
Hæsit, impastis fremuitque
mensis

Funeris autor.

PALLUIT cælum, trepidavit
aula,

Ipsa sese horret fœritas Ty-
ranni;

Sola saltatrix ovat, execran-
di

Cônsicia facti.

NON tamen frontis gravitas
verendæ

Cessit immitti violata ferro:
Dura miscescit placido sub
ore

Mortis imago.

QUI suo nascens Domino
præibat,

Morte crudeli prior immo-
latus

Ille, mox diro notat immo-
landum

Finere Christum.

NOSTRA te summum cele-
brent Parentem

Ora, te summo Genitum Pa-
rente;

Par sit amborum tibi laus
per omne,

Spiritus, ævum.

Amen.

Ant. 3. a. Venit Joannes
in omnem regionem Jordā-
nis, prædicans baptismum
penitentiae in remissionem
peccatorum. *Marc.* 1. 4.

Ant. 8. G. Exibat ad eum
omnis Judæa; & baptiza-
bantur ab eo in Jordāne, con-
fitentes peccata sua. *Matt.*
3. 5. 6.

Ant. 4. *irreg.* A. Quid
existis videre? Propheta-
m? Etiam dico vobis, & plus-
quā prophetā. *Matt.* 11. 9.

ψ. Gubernavit ad Domi-
num cor gentis, &c. Et in
diebus peccatorū corroborā-
vit pietatem. *Eccli.* 49. 4.

*Leti. de Scrip. occur. ex
tribus una.*

&c. Herodes duxerat He-
rodiadem. Dicebat Joannes
Herodi: * Non licet tibi

habere uxorem fratris tui. *Marc. 6. 17. 18. y.* Ne sequaris in fornicatione tua concupiscentiam cordis tui; Deus enim vindicans vindicabit. *Eccli. 5. 2. 3. *Non.* Ex libro sancti Ambrosii Episcopi, de Virginibus.

Lib. 3. cap. 6. §. 26. 29.

Leitio ij.

QUoniam Joannis prænuntii Christi non strictim prætereunda est recordatio, interest ut quis, & à quibus, & quam ob causam, quomodo, & quo tempore sit occisus, advertere debeamus. Ab adulteris justus occiditur, & à reis in iudicem capitalis sceleris poena convertitur. Deinde præmium saltatricis, mors est Prophetae. Postremo (quod etiam omnes barbari horrere consueverunt) inter epulas atque convivia consummandæ crudelitatis profertur edictum: & à convivio ad carcerem, de carcere ad convivium feralis flagitii circumfertur obsequium. Quanta in uno facinore sunt crimina! Quis non, cum è convivio ad carcerem cursare videret, putaret Prophetam iustum esse dimitti? Quis, inquam, cum audisset natalem esse Herodis, sollemne convivium, puellæ optionem eligendi quod vellent datam, missum ad Joannis abolitionem non arbitrarétur?

Quid crudelitati cum deliciis? quid cum funcribus voluptati?

22. Herodias infidiatur Joanni; & volebat occidere eum, nec poterat; * Herodes enim membat Joannem, sciens eum virum justum & sanctum. *Marc. 6. 19. 20. y.* Fortitudo simplicis, via Domini: & pavor his qui operantur malum. *Prov. 10. 29. * Herodes.*

Leitio iij. §. 29. 30.

RApitur ad poenam Propheta convivali tempore, convivali præcepto, quo non cuperet vel absolvi: perimitur gladio, caput ejus affertur in disco. Hoc crudelitati ferculum debebatur, quo insatiata epulis feritas vesceretur. Intuere, rex acerbissime, tuo spectacula digna convivio. Porridge dexteram, ne quid sævitæ tuæ desit; ut inter digitos tuos rivi defluant sancti cruoris. Et quoniam non exsaturari epulis fames, non restringi poculis potuit in audire sævitæ sitis; bibe sanguinem scaturientibus adhuc venis exsæcti capitis profluentem. Cerne oculos in ipsa morte sceleris tui testes, aversantes conspectum deliciarum. Clauduntur lumina non tam mortis necessitate, quam horrore luxuriz. Os aureum illud exangue, cujus sententiam ferre non poterat, contempsit, & adhuc times.

R. In diébus suis non
pertimuit principem, & po-
tentiâ nemo vicit illum;
* Nec superâvit illum ver-
bum aliquod. *Eccli.* 48. 13.
ψ. Heródes volens illum oc-
cidere, tímuit pópulum;
quia sicut Prophétam eum
habébant. *Matt.* 14. 5.
* Nec superâvit. Glória.
* Nec superâvit.

Te Deum.

ψ. SACERD. Dabit Deus
voci suæ vocem virtutis;
R. Date glóriam Deo. *Pf.*
67. 34. 35.

AD LAUDES.

Ant. **H**eródes, cùm corri-
ti. D. **H**erérur à Joánne
de Herodiade, & de ómni-
bus malis quæ fecit, adjé-
cit & hoc super ómnia, &
inelúsit Joánnem in cárcere.
Luc. 3. 19. 20.

Ant. 5. F. Dié natalis He-
ródis saltâvit filia Herodiá-
dis, & placuit Heródi; unde
pollicitus est ei dare quod-
cúmque postulâisset ab eo.
Matt. 14. 6. 7.

Ant. 7. a. Illa præmónita
à matre sua, Da mihi, in-
quit, hic in disco caput
Joánnis-Baptistæ. *Matt.*
14. 8.

Ant. 2. D. Contristátus
est rex; propter juramén-
tum autem & eos qui pári-
ter recumbébant, jussit da-
ri. *Matt.* 14. 9.

Ant. 3. a. Misso spicula-
tore, præcepit afférri caput
ejus in disco. *Marc.* 6. 27.

CAPITULUM. *Jer.* 17. 16.

Ego non sum turbátus,
te pastorem sequens: &
diem hóminis non desiderá-
vi, tu scis. Quod egréssum
est de lábiis meis, rectum
in conspéctu tuo fuit.

Hymnus. Ecce, saltántis,
ut in 1. *Vesperis.*

ψ. Quæsiérunt ánimam
meam, Deus; R. Et non
proposuérunt te in conspé-
ctu suo. *Pf.* 85. 14.

Ad Benedíctus, Ant. 2. D.*
Misit Heródes, & decollávit
Joánnem in cárcere: & al-
látum est caput ejus in dis-
co, & datum est puéllæ;
& attulit matri suæ. *Matt.*
14. 10. 11.

ORATIO. Orémus.

Deus, qui beátum Joán-
nem-Baptístam dedisti
veritátis incarnátæ nuntium
& castitátis violátæ defensor-
em invíctum; pares nobis
ánimos benignus inspira,
ut impávidi veritátis tuæ &
castitátis sanctæ jura nun-
tiemus & defendámus di-
ctis & móribus; Per Dómi-
num;

Pro Commemoratione SS.
Sabina & Serapia, Ant.
Salvásti nos de affligénti-
bus nos, & odiéntes nos
confudísti: & in nómine tuo
constrébitur in séculum.
Pf. 43. 8. 9.

ψ. Deus noster refúgium
& virtus; R. Adjutor in
tribulatióibus, quæ inve-
nerunt nos nimis. *Pf.* 45. 2.

ORATIO. Orémus.

DEus, qui beátas Mártires tuas Sabinam Viduam, & Scrípiam Virgí-
nem tantá virtutis poténtiâ
roborásti, ut mortis formi-
dinem in carnis infirmitá-
te superárent; concéde pro-
pitius, nos earum & exem-
plis informári, & interces-
sionibus adjuvári; Per Dó-
minum.

AD PRIMAM.

Ant. Heródes.

AD TERTIAM.

Ant. Dic natális Heró-
dis.

CAPITULUM. *Jer.* 1. 18.
EGO dedi te hódie in ci-
vitátem munitam, & in
columnam férream, & in
murum æreum, super om-
nem terram, régibus Juda.

R. *br.* Justitiam tuam,
Dómine, * Non abscondi
in corde meo. *R.* Justitiam
tuam. *ψ.* Veritátem tuam,
& salutáre tuú dixi. * Non
abscondi. Glória. *R.* Justi-
tiam tuam. *Psf.* 39. 11.

ψ. Deféctio ténuít me pro
peccatóribus. *R.* Derelin-
quéntibus legem tuam. *Psf.*
118. 53.

AD SEXTAM.

Ant. Illa præmónita.

CAPITULUM. *Jer.* 6. 27.
PROBATÓREM dedi te in
pópulo meo robustum:
& scies, & probábis viam
eorum.

R. *br.* Dixi iníquis: * No-
lite iníquè ágere; *R.* Dixi
ψ. Et delinquéntibus: No-
lite exaltáre cornu. * Noli-
te. Glória. *R.* Dixi. *Psf.*
74. 5.

ψ. Vidi prævaticantes, &
tabescébam; *R.* Quia elo-
quia tua non custodiérunt.
Psf. 118. 158.

AD NONAM.

Ant. Missio spicularóre.

CAPITULUM. *Ezech.* 3.

8. 9.

ECCE dedi faciém tuam
Ealentiórem faciébuseó-
rum, & frontem tuam du-
riórem fróntibus eórum:
ut adamántem, & ut sili-
cem dedi faciém tuam.

R. *br.* Loquébar de tes-
timóniis tuis * In conspéctu
regum, *R.* Loquébar. *ψ.* Et
non confundébar. * In conspé-
ctu. Glória. *R.* Loqué-
bar. *Psf.* 118. 46.

ψ. Supérbi iníquè agé-
bant usquequáque; *R.* A
lege autem tua non decli-
návi. *Psf.* 118. 51.

AD VESPERAS.

Antiphona de Laudibus.

CAPITULUM. *Eccli.* 49. 9.

MALÈ tractáverunt illum
qui à ventre matris
consecrátus est Prophéta,
evértere, & erüere, & pér-
dere, & iterum ædificáre,
& renováre.

*Hymnus, Omnibus ma-
nat, ut in Officio Noctur-
no.*

ψ. Pretiosa in conspectu Domini R. Mors Sanctorum ejus. Ps. 115. 15.

Ad Magnificat, Ant. 3. E. Accedentes discipuli Joannis, tulérunt corpus ejus, & sepeliérunt illud : & venientes nuntiavérunt Jesu. Matt. 14. 12.

Fit Commem. S. Fiacrii, Ant. Dominus, ψ. Pinguescent, lj. Orat. Misericordiam tuam, infra.

D I E X X X.

In Festo

SANCTI FIACRII,
Solitarii.

SEMIDUPLEX.

De Communi SS. Anachoretarum, 1.

Lectio ij.

Ex Seculo 2. Benedic̃t.

Fiacrius qui & Fefrus, in Hibérnia quam veteres Scótiā appellābant, nobilibus parentibus ortus, Meldos ad sanctum Faronem, solitariæ vitæ desiderio, cum aliquot sociis venit. Cujus votis annuens beatus Pontifex, locum à turbis remotum, & silvis circumtectum, è patrimonio suo, nomine Brógilum, illi concessit. Ibi Fiacrius, evulsis arboribus, monasterium in honorem sanctissimæ Virginis construxit, in quo peregrinos & hospites excipiebat; exiguā sibi seorsum ædificatā domo. Cum autem virtutum ejus fama

longè diffunderetur, undequaque ad eum adducebantur infirmi, quos solā manūs impositione sanitati restituebat. Fuit ei sanguine conjunctus beatus Chillenus, à sancto Farone postea missus ad Atrébatēs: quem ex Romāna peregrinatione revertentem suscepit Fiacrius, & apud se retinuit aliquādiu, cum ipso divinis colloquiis vacaturus.

Lectio iij.

Miraculis illustis, labente sæculo septimo vitā functus est. Corpus ejus in Oratorio sepultum mansit ad annum usque millesimum ducentésimum tricesimum quartum, cum sublātum è tumulo per Philip-pum, Meldensem Episcopum, ibi venerationi fidelium est expositum. Anno autem millesimo quingentesimo sexagesimo secundo ad Ecclesiam Cathedralem translātum est, ne in illud Calviniani pro more suo impiè desævirent. Locus tamen sancti Anachoretæ vestigiis & conversatione consecratus, magno populorū concursu frequentari non desit.

ORATIO. Orémus.

Misericordiam tuam, Domine, quesumus, interveniente beato Fiacrio, clementer impende; & nobis peccatoribus ipsius propitiare suffragiis; Per Dominum.

IN VESPERIS, fit *Commemoratio S. Paulini Episcopi, & Confessoris Christi*,
Ant. Qui confitebitur me,
 ψ. Dominus, xxi. *Oratio*,
 Deus, pro cuius nomine,
 xxij.

D I E XXXI.

In Festo

SANCTI PAULINI,
 Trevirensis Episcopi, &
 Confessoris Christi.

SIMPLEX.

*De Communi Confessoris
 Christi, xx.*

LECTIO iij.

*Ex Athan. Hilar. Sulpit.
 Sev. & aliis.*

PAULINUS Aquitanus, vir,
 teste sancto Athanásio,
 verè Apostolicus,
 acerrimúsque fidei ortho-
 dóxæ defensor adversus im-
 pietatem Ariánam, post
 sanctum Maximinum Tre-

virensis Episcopus creatus
 est. Romam profectus, mi-
 sit ad Athanásium Ursacii
 & Valentis libellum, quo
 illatarum sancto Præsuli in-
 juriarum poenitentiam pro-
 fitebantur. Ad Arclatensem
 postea Synodum ab Impe-
 ratore Constantio Ariano
 congregatus vocatus, nun-
 quam adduci potuit ut san-
 ctum Athanásium condem-
 naret, & à veritate Catho-
 lica deviaret. Quare ipsum
 Constantius relegavit in
 Phrygiam inter Montanis-
 tas, & cum usque ad mor-
 tem sæpe mutatis fatigavit
 exiliis. Is primus ex Occi-
 dentalibus in hac causa ve-
 xillum confessionis extulit.

Cum annos quinque in exi-
 lio exegisset, ibidem anno
 trecentésimo quinquagési-
 mo octavo defunctus est vir
 beatæ passionis, ut scribit
 sanctus Hierónymus in
 chronico.

COMMUNE SANCTORUM.

PARS ÆSTIVA.

COMMUNE APOSTOLORUM.

[*In hoc Communi & in ceteris, ad I. Vesperas semper dicuntur Psalmi de Feria.*]

IN I. VESPERIS.

Ant. **E**Xiit Jesus in montem orare, & erat pernóctans in oratione Dei. Et cum dies factus esset, vocávit discipulos suos. *Luc. 6. 12. 13.*

Ant. 6. F. Elégit duodecim ex ipsis, quos & Apóstolos nominávit. *Luc. 6. 13.*

Ant. 3. a. Vocávit ad se quos voluit ipse; & venérunt ad eum. Et fecit ut essent duodecim cum illo, & ut mitteret eos prædicare. *Marc. 3. 13. 14.*

Ant. 8. G. Dedit illis virtutem & potestatem super omnia dæmónia, & ut languóres curarent. *Luc. 9. 1.*

Ant. 1. D. Ignobília elégit Deus; & ea quæ non sunt, ut ea quæ sunt destrúeret; ut non gloriétur omnis caro in conspéctu ejus. *1. Cor. 1. 28. 29.*

Pars Æstiva.

CAPITULUM. *Isai. 66.*

19. 20.

HÆc dicit Dóminus: Annuntiábunt glóriam meam géntibus, & addúcent omnes fratres vestros de cunctis géntibus donum Dómino.

In Semiannualibus,

R. Messis quidem multa, operárii autem pauci; * Rogáte dómimum messis, ut mittat operários in messem suam. *Luc. 10. 2.* *ψ.* Oráte ut respiciat Dóminus pópulum suum Israël. *Judith 8. 32.* * Rogáte. Glória. * Rogáte.

HYMNUS. *Santol. Vité.*

CŒLESTIS aulae Príncipes,
Sacri duces exércitûs,
Bisséna mundi lúmina,
Olim futuri júdices.

MERSIS gravi caligine,
Per vos dies renáscitur;
Quos vanus error lúserat,
Illústrat ipsa Véritas.

NON vi, nec armis mílitarum,
Fandi nec ullis ártibus;
Verbo sed irrísæ Crucis,

Benedictiones ut post Psalterium.

Tres Lectiones ut in Proprio Sanctorum.

Post 4. Lect. R. Memento sermónis mei, quem ego dixi vobis : * Non est servus major Dómino suo : si me persecúti sunt, & vos persequéntur. *Joan. 15. 20.* *ψ.* Locúti sunt adversum me linguâ dolosâ, & sermónibus ódii circumdederunt me. *Pf. 108. 3.* * Non est servus.

Post 5. Lect. R. Nolite timere opprobrium hóminum, & blasphemias córum ne metuáris : * Salus autem mea in sempiternum erit ; Ego, ego ipse consolabor vos. *Isai. 51. 7. 8. 12.* *ψ.* Tradémini à paréntibus, & amícis, & morte afficient ex vobis ; & éritis ódio omnibus propter nomen meum. *Luc. 21. 16. 17.* * Salus autem.

Post 6. Lect. R. Cum tradent vos, nolite cogitare quómodo, aut quid loquámini ; * Non enim vos estis qui loquimini, sed Spíritus Patris vestri, qui loquitur in vobis. *Matt. 10. 19. 20.* *ψ.* Spíritus meus in médio vestrum, nolite timere. *Agg. 2. 6.* * Non. Glória. * Non.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 3. g. Ite, ecce ego mitto vos, sicut oves in médio lupórum : Estote ergo prudentes sicut serpén-

tes, & simplices sicut columbz. *Matt. 10. 16.*

Ant. 7. a. Quicumque voluerit inter vos major fieri, sit vester minister ; sicut Filius hóminis non venit ministrari, sed ministrare. *Matt. 20. 26. 28.*

Ant. 3. a. Cum feceritis ómnia quæ præcepta sunt vobis, dicite : Servi inútiles sumus ; quod debúimus facere, fecimus. *Luc. 17. 10.*

ψ. Non nobis, Dómine, non nobis, sed nómini tuo da glóriam, *R.* Super misericórdia tua, & veritate tua. *Pf. 113. 9. 10.*

Pater noster.

Benedictiones ut post Psalterium.

Evangelium & Homilia ut in Proprio Sanctorum.

Post 7. Lect. R. Jam non dicam vos servos ; vos autem dixi amícos ; * Quia ómnia quaecúmque audivi à Patre meo nota feci vobis. *Joan. 15. 15.* *ψ.* Antiqua ne intueámini : ecce ego facio nova, & nunc oriéntur, útique cognoscétis ea. *Isai. 43. 18. 19.* * Quia.

Post 8. Lect. R. Vos estis qui permansístis mecum in tentationibus meis ; * Et ego dispóno vobis, sicut dispósuit mihi Pater meus regnum. *Luc. 22. 28. 29.* *ψ.* Dispósui testaméntum electis meis. *Pf. 88. 4.* * Et ego.

Post 9. Lect. R. Ecce

Commune Apostolorum.

dedi vobis potestatem super omnem virtutem inimici :
* Veruntamen in hoc nolite gaudere ; † Gaudete quod nomina vestra scripta sunt in cœlis. *Luc.* 10. 19.
20. † Dabo vos in nomen & in laudem omnibus populis terræ. *Sophon.* 3. 20.
* Veruntamen. Glória Patri. † Gaudete.

Te Deum.

† SACERD. Annuntiâre inter gentes glóriam Dómini , &c. In omnibus populis mirabilia ejus. *Psf.* 95. 3.

A D L A U D E S.

Ant. **J**ESUS locutus est ún-
3. G. decim discipulis ,
dicens : Data est mihi omnis potestas in cœlo & in terra ; eúntes ergo docete omnes gentes. *Matt.* 28. 18. 19.

Ant. 6. C. Prædicâre Evangélium omni creaturæ , baptisântes eos , docéntes servâre omnia quæcúmque mandâvi vobis. *Marc.* 16. 15. *Matt.* 28. 19. 20.

Ant. 8. G. Quorum remisérítis peccâta , remittúntur eis ; & quorum retinúeritis , reténtra sunt. *Joan.* 20. 23.

Ant. 5. a. Accipiétis virtutem superveniéntis Spiritûs-sancti in vos , & éritis mihi testes usque ad últimum terræ. *Act.* 1. 8.

Ant. 1. D. Ecce ego vóbiscum sum omnibus dié-

bus , usque ad consummationem sæculi. *Matt.* 28. 20.

CAPITULUM. *Ephes.* 4.
II. 12.

CHristus dedit quosdam quidem Apóstolos , quosdam autem prophétas , álios verò evangelistas ; álios autem pastores , & doctóres , ad consummationem sanctórum in opus ministérii , in ædificatiónem corporis Christi.

HYMNUS. *Santol. Viñ.*

QUEM misit in terras Deus,
Ut morte nos servet suâ,
Amóris hic fidos sui
Vos éligit vicários.

Occisus Agnus à lupis,
Vos misit Agnos ad lupos ;
Mores ferinos éxuunt,
Agni repénit de lupis.

QUÆ víctimárum cœdibus

Tellus madébat impiis ,
Vestris eam sudóribus ,
Vestro piástis sanguine.

Hoc rore facta pínquior,
Quot illa fructus prôtulit !
Quæ , quanta surrexit seges !
Et ista nos seges sumus.

QUAM si bonus respéxeris ,

Qui das rigâris créscere ;
Frumenta nos cœléstibus
Matúra condés hórreís.

UNI sit & trino Deo
Supréma laus , summum decus ,

De nocte , qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.

Amen.

† Judicábunt justi na-

tiões, *R.* Et dominabuntur populis. *Sap.* 3. 8.

Ad Benedíctus, Ant. 1. D. * Vos qui secuti estis me, in regeneratione cum sederit Filius hominis in sede maiestatis suæ, sedebitis & vos super sedes duodecim, iudicantes duodecim tribus Israël. *Matt.* 19. 28.

Oratio in Proprio Sanctorum.

AD HORAS.

Antiph. de Laudibus, quartâ prætermittâ, & sic in omni alio Communi, nisi aliter notetur.

AD PRIMAM.

Ant. Iesus locutus est.

Capitulum, Regi seculorum.

CANON, ut habetur post Lectiones Scripturae occurrentis: & sic in omni alio Communi. Cetera ut in Psalterio.

[*In Festis Annualibus & per eorum Octavas ad Primam dicuntur duæ Orationes sub una conclusione, prima de Festo, altera de Psalterio, Domine, Deus omnipotens: & sic in omni alio Communi.*]

AD TERTIAM.

Ant. Prædicâte.

CAPITULUM. Rom. 1. 5.

PER Jesum Christum accepimus gratiam, & Apostolaturn ad obediên-

dum fidei in omnibus gentibus pro nomine ejus.

R. *br.* Nos prædicamus * Christum crucifixum: *R.* Nos prædicamus. *ψ.* Christum Dei virtutem, & Dei sapientiam. * Christum. Glória. *R.* Nos prædicamus. *1. Cor.* 1. 23. 24.

[*In Semiannualibus & intra Octavas Annualium, R. R. R. brevibus adduntur duo Allelúia: & sic in omni alio Communi.*]

ψ. Quod vidimus & audivimus, annuntiâmus vobis, *R.* Ut & vos societatem habeatis nobiscum. *1. Joan.* 1. 3.

Oratio ut in Proprio ad Laudes.

AD SEXTAM.

Ant. Quorum remisistis.

CAPITULUM. 2. Cor. 5. 19. 20.

POSUIT in nobis Deus verbum reconciliationis: pro Christo ergo legatione fungimur, tanquam Deo exhortante per nos.

R. *br.* Deus nos reconciliavit sibi * Per Christum: *R.* Deus nos. *ψ.* Et dedit nobis ministerium reconciliationis. * Per Christum. Glória. *R.* Deus nos. *2. Cor.* 5. 18.

ψ. Reconciliâmini Deo, *R.* Obsecrâmus pro Christo. *2. Cor.* 5. 20.

AD NONAM.

Ant. Ecce ego.

CAPITULUM. *Ephes.* 2.

19. 20.

FRatres, jam non estis hóspites & advenæ: sed estis cives sanctorum, & domestici Dei: superædificati super fundamentum Apostolorum, & Prophetarum, ipso summo angulari lapide Christo Jesu.

R. *br.* Vocavit vos Deus * Per Evangelium nostrum.

R. Vocavit. *ψ.* State, & tenete traditiones quas didicistis. * Per Evangelium. Glória. *R.* Vocavit. 2. *Theff.*

2. 13. 14.

ψ. Accepistis Jesum Christum Dominum, *R.* In ipso ambulare. *Coloss.* 2. 6.

AD VESPERAS.

Ant. **I**njecerunt in Apó- 8. a. stolos manus, & posuerant eos in custodiam. *Act.* 4. 3.

Ant. 2. D. Cæcis denuntiaverunt ne omnino loquerentur in nomine Jesu. *Act.* 5. 40.

Ant. 7. d. Ibant gaudentes à conspectu concilii, quoniam digni habiti sunt pro nomine Jesu contumeliam pati. *Act.* 5. 41.

Ant. 8. c. Loquebantur verbum Dei cum fiducia: & virtute magnâ reddebant testimonium resurrectionis Jesu Christi. *Act.* 4. 31. 33.

Ant. 3. a. Tradiderunt animas suas pro nomine Domini nostri Jesu Christi. *Act.* 15. 26.

CAPITULUM. *Hebr.* 2.

3. 4.

Cum initium accepisset salus enarrari per Dominum; ab eis qui audierunt in nos confirmata est, contestante Deo signis, & portentis, & variis virtutibus.

In Semianualibus;

R. Non sunt loquela, neque sermones, quorum non audiuntur voces eorum, * In omnem terram exivit sonus eorum, & † In fines orbis terræ verba eorum. *Psf.* 18. 4. 5. *ψ.* Prædicaverunt ubique; Domino cooperante, & sermonem confirmante, sequentibus signis. *Marc.* 16. 20. * In omnem. Glória. † In fines.

Hymnus, Cœlestis, ut in I. Vesperis.

ψ. Nimis honorificati sunt amici tui, Deus; *R.* Nimis confortatus est principatus eorum. *Psf.* 138. 17.

Ad Magnificat, Ant. 1.

D. In fundamentis duodecim (civitatis sanctæ Jerúsalem) nomina duodecim Apostolorum Agni, & claritas Dei illuminavit eam, & lucerna ejus est Agnus: & ambulabunt gentes in lumine ejus. *Apoc.* 21. 14. 23. 24.

COMMUNE UNIUS MARTYRIS.

IN I. VESPERIS.

Ant. **S**I quis venit ad me,
1. f. & non odit animam suam, non potest meus esse discipulus.
Luc. 14. 26.

Ant. 2. D. Qui voluerit animam suam salvam facere, perdet eam; qui autem perdiderit animam suam propter me, & Evangelium, salvam faciet eam. *Marc.* 8. 35.

Ant. 5. 2. Qui vicerit, vestiatur vestimentis albis, & non delebo nomen ejus de libro vitæ. *Apoc.* 3. 5.

Ant. 4. E. Usque in tempus sustinebit patiens, & postea redditio jucunditatis. *Eccii.* 1. 29.

Ant. 8. G. Hæc est gratia, si propter Dei conscientiam sustinet quis tristitias, patiens in iustè. 1. *Petr.* 2. 19.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 4. 15. 16.

Nemo vestrum patiatur ut homicida, aut fur, aut maledicus, aut alienorum appetitor: si autem ut Christianus, non erubescat; glorificet autem Deum in isto nomine.

In Semiannualibus,

R. Beatus vir qui suffert tentationem, quoniam * Cum probatus fuerit, † Accipiet coronam vitæ quam repromisit Deus diligenti-

bus se. *Jac.* 1. 12. †. Si in probatione fuerit, coronabitur; si in tribulatione fuerit, liberabitur. *Tob.* 3. 21. * Cum probatus. Glória. † Accipiet.

HYMNUS. *Santol. Viâ.*

EX quo salus mortalium,
Fluxit sacer Dei cruor,
Homo redemptus æmulum
Deo litavit sanguinem.

NON jam crucis Christi
pudet;

Quin surgit ingens glória,
Deum fatèri mortuum,
Pro mortuo mori Deo.

Hoc iste plenus Spiritu
Ridet minas, ridet neces,
Tuâque fretus dextrâ,
Tibi, Redemptor, militat.

PARATA spectans præmia,

Securus ad pœnas volat;
Sic pugnat, ut speret mori,
Et morte mortem vincere.

UNUS tot armatas manus
Stupente lassat iudice;
Et tortus ipsis qui cadit,
Torquentibus fit fortior.

DA, Christe, tanti militis
Æquare facta fortia:
Da sustinere pro tuo,
Quodcunque durum, nomine.

ÆTERNE tu Verbi Pater;
Æterne Fili, par Patri;
Et par utrique, Spiritus;
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

V. Vincēti dabo ēdere
de ligno vitæ, **R.** Quod
est in paradiso Dei mei.
Apoc. 2. 7.

Ad Magnificat, Ant. 5.

F. Qui vicerit, dabo ei se-
dere mecum in throno meo;
sicut & ego vici, & sedi cum
Patre meo in throno ejus.
Apoc. 3. 21.

*Oratio infrā ad Laudes,
nisi sit propria.*

*Sic eodem die occurrat com-
memoratio alterius Marty-
ris, fiet per Antiphonam ad
Benedictus & V. ex Laudi-
bus: quod servatur in omni
año Communi.*

[*In Annualibus ad Com-
pletorium, Ant. 7. d. Qui
vicerit, non lædētur à mor-
te secūda. Apoc. 2. 11.*

Ad Nunc dimittis, Ant.

1. a. Qui vicerit, ero illi
Deus, & ille erit mihi filius.
Apoc. 21. 7.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum patiētiæ
& solatii, * Venite, adorē-
mus. *Rom. 15. 5.*

Pf. 94. Venite. 2.

HYMNUS. Santol. Viā.

FELIX morte tuā, qui
cruciātibus.
Cœlo difficilem rumpere
amas viam,

Et signāre cruore,

Quam Christo dēderas fi-
dem.

PŒNIS victa quibus defice-
ret fides?

Tu pœnas avidā mente
præoccupas;

Cui non sufficit una,
Ambis innúmeras neces.

Tu pro lege sua magnāni-
mum mori,

Te Christus pūgilem spectat
ab æthere;

Ne succūbere possis,

Tecum prælia sustinet.

Et nos delicias, vana per
ōtia,

Gens infida Deo, quærimus
ānxii:

Quid torpēmus? inērtes:

Sanguis Martyris excitat.

SEMPER máxima laus ingē-
nito Patri;

Semper laus génito máxima
Filio;

Sacri nexus amoris,

Sit laus par tibi, Spiritus.

Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Fili, sta in ju-
stitia & timóre, & præpara
ānimam tuam ad tentatiō-
nem. *Eccli. 2. 1.*

Ant. 2. D. Conjungere
Deo, & sustine; quoniam
in igne probatur aurum,
homines verò receptibiles
in camino humiliatiōnis.
Eccli. 2. 3. 5.

Ant. 3. E. Qui confidit
in Dōmino, & erit Dōmi-
nus fidūcia ejus, non timē-
bit cūm vēnerit æstus. *Jer.*
17. 7. 8.

V. In tentatiōe Deus il-
lum conservabit, **R.** Et li-
berabit à malis. *Eccli. 33. 1.*

*Lectiōes de Scriptura
occurrenēte.*

Post 1. Lect. R. Fili,
omne quod tibi applicitum

NON jam vincla manus, non
cōhibent pedes,
Tu liber superūm regna per-
āmbulas:

Quot plagis laniatus,
Cœlo tot radiis nites.
NEC te dira fames, nec sitis
āmplius,

Nec probrosa premit te mo-
dò nūditas:

Nunc te lūmine puro
Pascit Christus & induit.
Sic tu Martyribus dexter
ades, Deus,

Ut quos mors pērimt, glō-
ria vindicet:

Confundisq̃ue tyrānum,
Dum quos dēprimit, ele-
vas.

SEMPER máxima laus ingē-
nito Patri;

Semper laus génito máxima
Filio;

Sacri nexus amoris,
Sit laus par tibi, Spiritus.
Amen.

ψ. Glorificatus sum in
oculis Dōmini, &c. Et Deus
meus factus est fortitudo
mea. *Isai. 49. 5.*

Ad Benedictus, Ant. 8.

G. * Dōminus mihi āstitit,
& confortāvit me; & libe-
ratus sum de ore leōnis. Li-
berāvit me Dōminus ab om-
ni opere malo; & saluum
faciet in regnum suum cœ-
lēste. *2. Tim. 4. 17. 18.*

ORATIO. Orémus.

PRæsta, quæsumus, om-
nipotens Deus, ut qui
beātī mārtyris tui *N.* nata-
līta cōlimus; ejus interces-
sione nec minis injūstè per-

sequēntium turbémur, nec
ullis dejiciāmur advērsis;
Per Dōminum.

Alia ORATIO.

DEUS, qui beātum *N.*
mārtyrem tuum virtū-
te constantiæ in passiōe ro-
borāsti; ex ejus imitatione
tribue pro amore tuo prō-
spera mundi despīcere, &
nulla ejus advērsa formidā-
re; Per Dōminum.

Si sit Pontifex. ORATIO.

DEUS, à quo fides con-
stantiam & virtutem
sumit infirmitas: fac, quæsu-
mus, exēplo & prēcibus
beātī *N.* Mārtyris atque
Pontificis nos vitæ fragilis
hujus amorem depōnere, &
ad te, qui solus vera vita es,
pervenire; Per.

Alia ORATIO.

DEUS, cujus grātia beā-
tum *N.* in Sacerdotem
elegit, doctrīna ad pradi-
candum erūdiit, potētia
ad perseverandum confir-
māv; da nobis ex ejus imi-
tatione pōpulum Christiā-
num & instrūere vivēdi
exēplo, & cūm præcepe-
ris, confirmāre patiēdo;
Per Dōminum.

*Si facienda sit Comme-
moratio alterius Martyris,
fiet per Antiphonam ad Ma-
gnificat & ψ. ex I. Vespē-
ris: quod servatur in omni
alio Communi.*

AD PRIMAM.

Ant. Cūm à morte.

AD TERTIAM.

Ant. Nunc gaudeo.CAPITULUM. *Rom.* 8. 18.

FRatres, existimo quod non sunt condignæ passionēs hujus temporis ad futuram gloriam, quæ revelabitur in nobis.

Rz. br. In Deo salutare meum, * Et gloria mea;

Rz. In Deo. *ψ.* Deus auxilii mei, & spes mea in Deo est.

* Et gloria mea. Gloria.

Rz. In Deo. *Psf.* 61. 8.

ψ. Deus meus adiutor meus, & sperabo in eum.

Rz. Protector meus, & cornu salutis meæ, & susceptor meus. *Psf.* 17. 3.

AD SEXTAM.

Ant. Repletus sum.CAPITULUM. 2. *Tim.*

1. 12.

Patior, sed non confundor; scio enim cui credidi, & certus sum quia potens est depositum meum servare in illum diem.

Rz. br. Si consistent adversum me castra, * Non timebit cor meum. *Rz.* Si consistent. *ψ.* Si exurgat adversum me prælium, in hoc ego sperabo. * Non timebit. Gloria. *Rz.* Si consistent. *Psf.* 26. 3. 4.

ψ. Dominus illuminatio mea, & salus mea; quem timebo? *Rz.* Dominus protector vitæ meæ; à quo trepidabo? *Psf.* 26. 1. 2.

AD NONAM.

Ant. Bonum certamen,CAPITULUM. *Tob.* 3.

22. 23.

Post tempestatem, tranquillum facis, Domine: & post lacrymationem & fletum, exultationem infundis. Sit nomen tuum, Deus Israël, benedictum in secula.

Rz. br. Factus es, Domine, * Susceptor meus, *Rz.*

Factus es. *ψ.* Et refugium meum, in die tribulationis.

* Susceptor meus. Gloria.

Rz. Factus es. *Psf.* 58. 17.

ψ. Tu, Domine, adiuvisti me, *Rz.* Et consolatus es me. *Psf.* 85. 17.

AD VESPERAS.

Ant. **P**ropter opus Christi usque ad mortem accessit, tradens animam suam. *Philipp.* 2. 30.

Ant. 1. f. Patienter sustinens, destinavit non admittere illicita propter vitæ amorem. 2. *Mach.* 6. 20.

Ant. 5. a. Magis eligens affligi cum populo Dei, quam temporális peccati habere jucunditatem, invisibilem tanquam videns sustinuit. *Hebr.* 11. 25. 27.

Ant. 4. E. Gloriosissimam mortem magis quam odibilem vitam complectens, voluntarie præbat ad supplicium. 2. *Mach.* 6. 19.

Ant. 1. â. Hoc modo vitæ decēssit, univērsæ genti

ÆTERNE tu Verbi Pater,
 Æterne Fili par Patri,
 Et par utrique Spiritus,
 Tibi, Deus, sit glória.
 Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Ecce nationes
 convenérunt adversum nos
 ut nos disperdant : quómo-
 do poterimus subsistere ?
 nisi tu, Deus, adjuves nos.
1. Mach. 3. 52. 53.

Ant. 2. D. Erue nos in
 mirabilibus tuis, Dómine :
 & confundántur omnes qui
 osténdunt servis tuis mala.
Dan. 3. 43. 44.

Ant. 3. E. In te inimicos
 nostros ventilábitis cor-
 nu, & in nómine tuo sper-
 némus insurgentes in nobis.
Pf. 43. 6.

ψ. Da nobis auxílium de
 tribulatióne ; R. Quia vana
 salus hóminis. *Pf.* 59. 13.

*Lectiones de Scriptura
 occurrente.*

Post 1. *Leñ.* R. Nos
 stulti propter Christum :
 maledicimur, & benedici-
 mus ; * Persecutióne[m] pá-
 timur, & sustinémus ; blas-
 phemámur, & obsecrámus.
1. Cor. 4. 10. 12. 13. ψ. Pro-
 pter te mortificámur totá
 die, æstimáti sumus sicut
 oves occisiónis. *Pf.* 43. 22.
 * Persecutióne[m].

Post 2. *Leñ.* R. Quis nos
 separábit à caritatē Christi ?
 tribulatio, an angústia, an
 fames, an persecútió ? * Ne-
 que mors, neque vita póte-
 rit nos separáre à caritatē

Dei. *Rom.* 8. 35. 38. R.
 ψ. Hæc ómnia venérunt
 per nos, nec obliti sumus
 te. *Pf.* 43. 18. * Neque
 mors.

Post 3. *Leñ.* R. Deus
 omnis grátiz, qui vocávit
 nos in æternam suam gló-
 riam in Christo Jesu, * Mó-
 dicum passos ipse perficiet.
 † Ipsi glória, & impérium
 in sæcula sæculórum. *1. Petr.*
5. 10. 11. ψ. Absit à nobis
 hoc scelus ut recedámus à
 Dómino, & ejus vestigia
 relinquámus. *Josue* 22. 19.
 * Módicum. Glória. † Ipsi.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. D. In mortem
 tradimur propter Jesum, ut
 & vita Jesu manifestétur in
 carne nostra mortáli. *2. Cor.*
4. 11.

Ant. 5. a. Paráti sumus
 mori, magis quàm párias
 Dei leges prævaricari. *2.*
Mach. 7. 2.

Ant. 6. F. Propítius sit
 nobis Deus : non est nobis
 útile relinquere legem, &
 justitias Dei, ut eámus al-
 terá viá. *1. Mach.* 2. 21.
 22.

ψ. In Deo faciémus vir-
 tutem, R. Et ipse ad níhi-
 lum dedúcet tribulánte[m] nos.
Pf. 59. 14.

*Lectiones in Proprio
 Sanctorum.*

Post 4. *Leñ.* R. Absit à
 nobis ut relinquámus Dó-
 minum, & serviámus diis
 aliénis. * Dómino Deo no-
 stro serviémus, & obedién-

R. *Et* érimus præcéptis ejus.
Psue 24. 16. 24. *ψ.* Et si
 oñt qui dicántur dii, no-

Ant. *Et* tamen unus Deus. 1. *Cor.*

5. * Dómino Deo no-

Ant. *Et* ro.

Post 5. *Leet.* *R.* Dómi-

us Deus aspiciet veritatem,

Ant. *Et* consolábitur in nobis :

Post. Pótius est ab homínibus

mórti dados spem expectáre

à Deo, iterum ab ipso sus-

citandos. 2. *Mach.* 7. 6. 14.

ψ. Sicut abundant passiões

Christi in nobis, ita & per

Christum abundat consolá-

rio nostra. 2. *Cor.* 1. 5.

* Pótius est.

Post 6. *Leet.* *R.* Probásti

nos, Deus; igne nos exami-

násti, sicut examinátur ar-

géntum. * Transivimus per

igne[m] & aquam, & † Edu-

xísti nos in refrigérium. *Pf.*

65. 10. 12. *ψ.* Per multas

tribulatiões opórtet nos in-

tráre in regnum Dei. *Act.*

14. 21. * Transivimus. Gló-

ria. † Eduxísti.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Gládium eva-

ginavérunt peccatóres, in-

tendérunt arcum, ut truci-

dent rectos corde. *Pf.* 36.

14.

Ant. 8. G. Disténti sunt

non suscipientes redemp-

tiõnem, ut meliõrem in-

venírent resurrectiõnem.

Hebr. 11. 35.

Ant. 1. D. Confirmat

justos Dóminus : non con-

fundéntur in témpore malo.

Pf. 36. 17. 19.

ψ. Salus justórum à Dó-
 mino, *R.* Et protéctor eo-
 rum in témpore tribulatiõ-

nis. *Pf.* 36. 39.

Evangelium & Homi-
lia ut in Proprio Sancto-
rum.

Post 7. *Leet.* *R.* Antí-

quus diérum judiciũ dedit

sanctis Excélsi; * Et regnum

obtinuérent sancti. *Dan.* 7.

22. *ψ.* Per fidem operáti

sunt justitiam, adépti sunt

repromissiões. *Hebr.* 11.

33. * Et regnum.

Post 8. *Leet.* *R.* Lúdibria

& vérbera expérti, insuper

& víncula, & cárceres ;

* Lapidáti sunt, secti sunt,

tentáti sunt, in occisiõe

gládii mórtui sunt. *Hebr.*

11. 36. 37. *ψ.* Tradidérunt

córpore sua ne servírent, &

ne adorárent omnem Deum,

excépto Deo suo. *Dan.* 3.

95. * Lapidáti sunt.

Post 9. *Leet.* *R.* Vicérunt

propter sánguinem Agni, &

propter verbum testimoniĩ

sui ; * Et non dilexérunt

ánimas suas usque ad mórt-

tem : proptérea † Lætámini,

cœli, & qui habitátis in

cis. *Apoc.* 12. 11. 12. *ψ.*

Per multas tribulatiões

transíerunt fidéles. *Judith*

8. 23. * Et non dilexérunt.

Glória. † Lætámini.

Te Deum.

ψ. SACERD. Laudábit

te, Dómine, pópulus for-

tis : *R.* Civitas gentium ro-

bustárum timébit te. *Isai.*

25. 3.

Ant. 7. c. Ecce quomodo computati sunt inter filios Dei, & inter sanctos fors illorum est. *Sap. 5. 5.*

CAPITULUM. *Sap. 10.*

17. 18.

REddidit iustis sapientia mercédem laborum suorum, & deduxit illos in via mirabili: & fuit illis in velamento diéi, & in luce stellarum per noctem: transtulit illos per mare rubrum, & transvéxit illos per aquam nimiam.

In Semiannualibus,

22. Hi sunt qui venérunt de tribulatione magna, & lavérunt stolas suas, & dealbavérunt eas in sanguine Agni: ideo sunt ante thro-

num Dei ei die ac ejus. *Apo* perpétuum Dóminum. *Sap* viunt. *Gl*

Hymnu ut in *Lan*

Y. Eze per capita dium & *l* *Isai. 51.*

Ad Ma G. * Dat lz stolæ a illis ut req complean rum, & *l* interficién *Apoc. 6.*

COMMUNE CONFESSORI

[*Qui scilicet coram tyrannis passus, in pace tamen obiit.*]

Omnia de Communi secundum dignitatem Sancti, exceptis quæ notantur infra.

IN I. VESPERIS.

HYMNUS. *Besnault.*

ECQUIS magnanimus se pugil exhibet?
Fit verbum gladius,
fit clypeus fides,
Athletamque Dei præparat
árdua

Ad certamina Veritas.

REGES ante feros impavidus volat,

Testaturque fidem, nil mé-
tuit mori;

Os virésq
me
Præsens

FRUSTRA
cui
Nil tormé
fer

Et fidens
ad
Pœnas

PERPES-
ciã
Commend
pit

Ceu ma-
tus
Tortorú
OSTENTA
vúl

Commune Confessoris Christi.

xxj

lora tuæ stém-
glóriæ;
sacro, digna
tibus
aurea vértici.
ma laus, máxi-
milio,
macte, tibi laus
que, Spíritus,
répleat lumine
tas,
ora caritas.

en.
inus mihi adjú-
t ego despiciam
meos. *Pf.* 117.

ificat, *Ant.* 1. f.
bitur me coram
, confitebor &
oram Patre meo
s est. *Matt.* 10.

*ut infra ad Lau-
t propria.*

CIUM NOCT.

Deum patientiæ
* Veníte, adoré-
. 15. 5.

Veníte. 2.

. *Besnault.*
ctor ictus si tibi
t,
laudi detrahitur

1 volúntas ante-
;
ium facit hæc vo-
s.
tos! dura quibus

Pro Christiáno nómine cón-
tigit;

Sunt nempe truncis ista
membris

Eméritæ monuménta pal-
mæ;

SUNT & futúri pignora præ-
mii:

Diláta merces mox redit
auctior;

Sic, Christe, vis nos ire
cælo:

Matéries datur hæc triúm-
phis.

FAC, simus & nos nómine
pro tuo

Semper parátí fundere san-
guinem:

Quam corde toto Veritá-
tem

Crédimus, hanc fateámur
ore.

SIT laus Parénti, sit quoque
Filio,

Tibique sit par glória, Spí-
ritus;

Trinúmque dum vox con-
fitétur,

Vera fides venerétur
unum.

Amen.

AD LAUDES.

Hymnus, Ecquis magná-
nimus, *ut in I. Vesperis.*

ψ. Præcinxisti me virtute
ad bellum, R. Et supplan-
tasti insurgentes in me sub-
tus me. *Pf.* 17, 40.

Ad Benedictus, *Ant.* 7.
d. Confitebor nómini tuo,
Dómine; quóniam proté-
ctor factus es mihi, & libe-
rasti corpus meum à per-

tione, & in conspectu altarium factus es mihi adiutor. *Eccli. 51. 2. 3.*

ORATIO. Oremus.

DEus, pro cuius nomine beatus N. confessor tuus (& pontifex) passiones invicta fide sustinuit; da nos ejus exemplo magis eligere affligi in hoc seculo, quam temporalis peccati habere jucunditatem; Per.

AD VESPERAS.

Hymnus, Confector ic-

tus, ut in Officio Notae.

Ps. 118. 7. Paulò minùs confumaverunt me in terra; Ego autem non derelinxi mandata tua.

Ad Magnificat, Ant. 1. G. * Exultabo, & letabor in misericordia tua, Domine; quoniam respexisti humilitatem meam, salvasti de necessitatibus animam meam; nec conclusisti me in manibus inimici. *Ps. 30. 8. 9.*

COMMUNE UNIUS S. PONTIFICIS.

IN I. VESPERIS.

Ant. 1. f. **D**icit Dominus: Suscitabo super oves meas pastorem unum; ipse pascet eas, & erit eis in pastorem. *Ezech. 34. 23.*

Ant. 6. C. Dixit Jesus: Ego veni; Ego sum Pastor bonus: oves meae vocem meam audient; & fiet unum ovile & unus Pastor. *Joan. 10. 10. 11. 16.*

Ant. 1. D. Amen, amen dico vobis: Ego sum ostium ovium; per me si quis introierit, salvabitur; & ingrediatur, & egrediatur, & pascua inveniet. *Joan. 10. 7. 9.*

Ant. 8. G. Qui non intrat per ostium, ille fur est & latro: qui autem intrat per ostium, pastor est ovium:

huic ostiarius aperit. *Joan. 10. 1. 2. 3.*

Ant. 5. a. Quemcumque elegerit Dominus, ipse erit sanctus. *Num. 16. 7.*

CAPITULUM. Hebr. 5. 4. 5. 6.

NEc quisquam sumit sibi honorem, sed qui vocatur à Deo tanquam Aaron: sic & Christus non semetipsum clarificavit ut Pontifex fieret; sed qui locutus est ad eum, Filius meus es tu, ego hodie genui te: quemadmodum & in alio loco dicit: Tu es Sacerdos in æternum, secundum ordinem Melchisedech.

In Semiannualibus,

22. Suscitabo mihi sacerdotem fidelem, qui iuxta cor meum faciet; * Et ambulabit coram Christo meo

sanctis diebus. 1. Reg. 2.
 ψ. Invēni virum secū-
 dum cor meum, qui faciet
 omnes voluntates meas. Act.
 5. 22. * Et. Glória. † Am-
 alábit.

HYMNUS. *Guill. Episc.
 Santon.*

CHRISTE, Pastórum ca-
 put atque Princeps,
 præfuls festam venerata lu-
 cem

Débitis supplex tua templa
 votis

Turba fréquentat.

ILLE non vano tenuit tre-
 méndam

spíritu sedem, proprio nec
 ausu :

Sed sacrum jussus, Dómino
 vocante ,

Sumpsit honórem.

STRENUUM bello púgilem
 supérni

Chrísmatis pleno tuus un-
 xit intus

Spíritus cornu , posuítque
 sanctam

Páscere gentem.

Fir gregis pastor, pater at-
 que forma :

Omnium curas levat & la-
 bóres,

Lætus impendit sua, seque ;
 cunctis

Súfficit unus.

PRO reis orat , résicit ge-
 mētes ,

Erigit lapsos , tenebrásque
 pellit ,

Eit potens verbo , docet al-
 ta , pravum

Cónterit hostem.

FAC ut illius præcibus ju-
 vémur ,

Christe , fac Patrem , pari-
 térque tecum

Spíritum jugi celebrémus
 hymno

Omne per ævum.

Amen.

ψ. Quæsivit Dóminus fi-
 bi virum juxta cor suum ;
 et : Et præcepit ei Dóminus
 ut esset dux super pópulum
 suum. 1. Reg. 13. 14.

Ad Magnificat , Ant. 5.
 F. Respexit ad eum Dómi-
 nus , & ait : Virórum for-
 tífissime , vade in hac forti-
 tudine tua , & liberábis Is-
 raél : scito quòd miserim te.
Judic. 6. 14.

*Oratio ut infra ad Lau-
 des , nisi sit propria.*

[*In Annualibus ad Com-
 pletorium , Ant. 3. a.* Ipsum
 elegit Dóminus Deus ut stet
 & ministret nómini Dómi-
 ni. *Deut. 18. 5.*

Ad Nunc dimittis , Ant.
 8. a. Erit ipsi pactum sacer-
 dotií sempitérnum, quia ze-
 látus est pro Deo suo , &
 expiávit scelus filiórum Is-
 raél. *Num. 25. 13.]*

AD OFFICIUM NOCT.

INVIT. Christum Pastó-
 rum Príncipem , * Venite ,
 adorémus. 1. Petr. 5. 4.

Pf. 94. Veníte. 2.

HYMNUS. *Santol. Viá.*
CHRISTE, decreto Patris
 institutus
 Póntifex summo, tibi segre-
 gátos

Ponis & formas pópulis re-
géndis

Ipsé ministros.

Hunc juvat festo celebráre
cantu,

Qui licet magnis méritis
corúscans,

Sumpsit invitus, trepidánte
dextrâ,

Pondus honoris.

NOVERAT quantis páteat
periclis

Ille, qui summos ápices
adéptus,

Omnium curas, sibi raptus
uni,

Sústinet omnes.

FECERAT fervens amor in-
quíetum:

Quò gregis cari pia cura
poscit,

Advolat promptus; mora
non eúntem

Ulla retádat.

DUX iter, vitâ praeúnte,
monstrat;

Cómprobat factis sua dicta
magnis,

Et domum sanctam bene
olénte Christi

Implet odóre.

LUX erat cæco, cólumen
labánti,

Una spes lapsó, mísero le-
vâmen,

Próvidus cunctis pater, om-
nibúsque

Omnia factus.

CHRISTE, Pastórum bonus
ipse Pastor,

Qui greges pascis próprio
cruore,

Fac ut æternæ subeant opi-
ma

Pascua vitæ.

Amen.

IN I. NOCTURNA

Ant. 7. a. Vide mi-
nium quod accepisti in
mino, ut illud imple-
loff. 4. 17.

Ant. 1. D. Exém-
esto fidélium, in verbo,
conversatíone, in caritá-
in fide, in castitatē. 1. *Tim.*
4. 12.

Ant. 3. a. Solícite ex-
teípsum exhibere Deo op-
rarium inconfusibilem, &
ctē tractántem verbum ve-
ritatis. 2. *Tim.* 2. 15.

Ÿ. Lábia sacerdotis ex-
stódiunt sciéntiam, & ex-
legem requirunt ex ore
ejus; quia Angelus Dómi-
ni exercituum est. *Malach.*
2. 7.

*Lectiones de Scriptura
occurrenre.*

Post 1. Lect. 1. Sacerdos
máximus inter fratres suos,
super cujus caput fufum est
unctiónis óleum, * Non
contaminábitur, ne pólluat
sanctuárium Dómini. *Levit.*
21. 10. 11. 12. Ÿ. Opóret
Episcopũ sine crimine esse,
sicut Dei dispensatórem.
Tit. 1. 7. * Non contami-
nábitur.

Post 2. Lect. 2. Rectó-
rem te posuérent? noli ex-
tólli: * Esto in illis quasi
únus ex ipsis; curam illó-
rum habe, & sic conside.
Eccli. 32. 1. 2. Ÿ. Si quis
vult primus esse, erit óm-
nium novíssimus, & óm-
nium

nia
* I

ad

pec

cat

pre

9.

qu.

lo.

off

5.

pr.

I

do

d

1

um minister. *Marc.* 9. 34.

Est.

Post 3. Lect. R. Accede ad altare, & immola pro peccato tuo: * Offer holocaustum, & † Deprecare pro te, & pro populo. *Levit.* 1. 7. *ψ.* Debet Pontifex, quemadmodum pro populo, ita etiam pro semetipso offerre pro peccatis. *Hebr.* 5. 3. * Offer. Glória. † Deprecare.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Speculatorem dedi te domui Israël; & audies de ore meo verbum, & annuntiabis eis ex me. *Ezech.* 3. 17.

Ant. 5. a. Si tu annuntiaveris iusto, & ille non peccaverit, vivens vivet, quia annuntiasti ei; & tu animam tuam liberasti. *Ezech.* 3. 21.

Ant. 7. d. Si tu annuntiaveris impio, & ille non fuerit conversus ab impietate sua, ipse quidem in iniquitate sua morietur; tu autem animam tuam liberasti. *Ezech.* 3. 19.

ψ. Probatorem dedi te in populo meo robustum; *R.* Et scies, & probabis viam eorum. *Jer.* 6. 27.

Lectioes in Proprio Sanctorum.

Post 4. Lect. R. Si sponderis pro amico tuo, defixisti apud extraneum manum tuam; fac quod dico, & temetipsum libera: * Discurre, festina, suscita
Pars Æstiva.

amicum tuum, ne dederis sonnum oculis tuis. *Prov.* 6. 1. 3. 4. *ψ.* Prædica verbum, insta opportunè, importunè; argue, obsecra, increpa in omni patientia & doctrina. 2. *Tim.* 4. 2. * Discurre.

Post 5. Lect. R. Esto vigilans; & confirma cetera quæ moritura erant. Si non vigilaveris, * Véniam ad te tanquam fur; & nescies quâ horâ véniam. *Apoc.* 3. 2. 3. *ψ.* Si speculator viderit gladium venientem, & non insonuerit búccinâ, sanguinem populi de manu speculatoris requiram. *Ezech.* 33. 6. * Véniam.

Post 6. Lect. R. Diligenter agnosce vultum pécoris tui, tuosque greges considera: * Non enim habebis iugiter potestatem, sed † Coróna tribuetur in generationem & generationem. *Prov.* 27. 23. 24. *ψ.* Vigila, in omnibus labóra, ministérium tuum imple. 2. *Tim.* 4. 5. * Non euim. Glória. † Coróna.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Vos scitis, quomodo nihil subtraxerim utilium, quominus annuntiarem vobis públicè & per domos, in Deum poenitentiam, & fidem in Jesum Christum. *Act.* 20. 18. 20. 21.

Ant. 1. D. Mundus sum à sanguine omnium; non enim subterfugi, quominus

in iis quæ sunt ad Deum ,
ut offerat dona & sacrificia
pro peccatis.

Rz. br. Dedit illi Deus
* Docere Jacob testimonia,
Rz. Dedit. ψ. Et in lege sua
lucem dare Israël. * Docere.
Glória. Rz. Dedit. *Eccli.*
45. 21.

ψ. Hic erat edoctus viam
Dómini , & fervens spiritu
loquebatur; Rz. Et docebat
diligenter ea quæ sunt Jesu.
Aa. 18. 25.

AD SEXTAM.

Ant. Inventus est.

CAPITULUM. *Eccli.* 45. 19.

FActum est illi in testa-
méntum ætérnum , &
sémini ejus sicut dies cœli ,
fungi sacerdotio , & habere
laudem , & glorificare pó-
pulum suum in nómine
ejus.

Rz. br. Obrulit holocau-
sta * Super altáre ; Rz. Ob-
tulit. ψ. Odoratúsque est
Dóminus odórem suavitá-
tis. * Super. Glória. Rz. Ob-
tulit. *Gen.* 8. 20. 21.

ψ. Oblatio justí impín-
guat altáre , Rz. Et odor su-
avitátis est in conspéctu Al-
tíssimi. *Eccli.* 35. 8.

AD NONAM.

Ant. In pace.

CAPITULUM. *Eccli.* 45. 6.

Dedit illi Deus coram
præcepta , & legem vi-
tæ & disciplinæ , docere Ja-
cob testaméntum suum , &
judicia sua Israël.

Rz. br. Pavit eos * in
nocéntia cordis sui , Rz. vi-
vit. ψ. Et in intellectu
mánuum suárum docuit
eos. * In. Glória. Rz. *Ps.*
77. 72.

ψ. Edúxit eos de ténedi-
ne. Rz. Suscépit eos de via in-
quitátis eórum. *Ps.* 106. 10.
17.

AD VESPERAS.

Ant. Sacerdos magnus
1. a. **S**ua vita suffulsi-
tum domum , & in diebus suis
corroborávit templum. *Ec-*
cli. 50. 1.

Ant. 2. D. Curávit ge-
tem suam , & liberávit eam
à perditione. *Eccli.* 50. 4.

Ant. 3. a. Abstulit abo-
minatiónes ; & fecit omnes
servire Dómino Deo. 2. *Par.*
34. 33.

Ant. 5. a. Zelándo zelum
Dei , accépit testaméntum
sacerdotií ætérni. 1. *Mach.*
2. 54.

Ant. 6. F. Effulsit quasi
ignis effulgens , & quasi vas
auri sólídum , ornátum om-
ni lapide pretióso. *Eccli.* 50.
7. 9. 10.

CAPITULUM. *Eccli.* 50. 6. 7.

Quasi stella maturina in
medio nébulæ , & qua-
si luna plena in diebus suis
lucet ; & quasi sol reful-
gens , sic ille effulsit in tém-
plo Dei.

In Semiannualibus ,

Rz. Ipse est directus divíni-
tus in pœniténtiam gentis ,
* Et tulit abominatiónes

im-
pec-
pie
ψ.
lia
da
tu

Commune plurium SS. Pontificum. xxix

Impietatis : & † In diebus peccatorum corroboravit pietatem. *Eccli.* 49. 3. 4.
 † Hic est qui fuit in Ecclesia, qui accepit verba vitæ dare nobis. *Act.* 7. 38. * Et tulit. Glória. † In diebus.
Hymnus, Christe, Pastorum, ut in *I. Vesperis*.

‡. Dedit illi Dóminus testamentum regni, ‡. Et sedem glóriæ in Israël. *Eccli.* 47. 13.

Ad Magnificat, *Ant.* 8. G. * Beatificavit illum Deus in glória, & induit eum stolam glóriæ, & coronavit eum in vasis virtutis. *Eccli.* 45. 9.

COMMUNE PLURIUM SS. PONTIFICUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. **D** Abo vobis pastores, & pascant vos scientiâ, & doctrinâ. *Jer.* 3. 15.

Ant. 2. **D.** Pópulum meum docebunt quid sit inter sanctum & pollutum, & inter mundum & immundum ostendent eis. *Ezech.* 44. 23.

Ant. 3. g. Cum fuerit controversia, stabunt in iudiciis meis, & iudicabunt. *Ezech.* 44. 24.

Ant. 4. E. Fáciant super altáre holocausta vestra; & placatus ero vobis. *Ezech.* 43. 27.

Ant. 1. **D.** Nomen sempiternum dabo eis, quod non peribit: holocausta eorum, & victimæ eorum placebunt mihi super altári meo. *Isai.* 56. 5. 7.

CAPITULUM. *Is.* 60. 17. 18.

P Onam præpositos tuos iustitiam: non audietur iniquitas in terra tua, & occupabit salus muros tuos.

In Semiannualibus,

‡. Suscitábo super eos Pastores, & pascant eos: non formidábunt ultrà, & non pavébunt: * Et † Nullus quærétur ex número. *Jer.* 23. 4. ‡. Oves meæ non peribunt in ætérnum, & non rapiet eas quisquam de manu mea. *Joan.* 10. 28. * Et nullus. Glória. † Nullus.

H Y M N U S.

O Qui pro grégibus das animam tuam, Alto consílio quàm bene providos

Caro ponis ovili Quos tu, Christe, vocas duces!

Hi justo pópulos iudicio regunt,

Hi de fonte bibunt quem sitiunt Deum,

Et de Númine pleni,

In nos hi superfluunt.

Hi dum corda sacris légibus imbuunt,

Discussis ténébris stat fidei decus,

Sese pandit apërta
 Toto lumine vëritas.
FACTI forma, Deo quem
 pariunt, gregis,
 Quæ sermone docent, mör-
 ribus exprimunt;
 Cum mandant, amor ur-
 get,
 Cum damnant, amor ar-
 guit.
NUSQUAM lenta tenent ötia
 dëfides,
 Noctes atque dies invigilant
 agro,
 Subrëpëns inimicus
 Ne zizania sëminet.
QUAS errare vident à grege
 dëvias,
 Cautè solliciti per juga
 montium,
 Per dësëtra requirunt,
 Et portant hümeris oves.
LAUS, qui Pontifices con-
 stituit, Patri;
 Pastörum cäpiti laus quo-
 que Filio;
 Qui pingüedine mentes
 Ungis, laus tibi, Spiri-
 tus.
 Amen.
 ✠ Sacerdotes tui induân-
 tur iustitiam; ✠. Et sancti
 tui exultent. *Pf.* 131. 9.
Ad Magnificat, Ant.
 1. f. ✠ Super muros tuos, Je-
 rüsalem, constitui custödes;
 totâ die & totâ nocte in per-
 pëtuum non tacebunt. *Isai.*
 62. 6.
Oratio ut infra ad Lau-
des, nisi sit propria.
 [*In Annualibus ad Com-*
pletorium, Ant. 8. G. Vos
 estis lux mundi. Non accen-

dunt lucernam, & ponunt
 eam sub módio, sed super
 candelabrum, ut luceat
 omnibus qui in domo sunt.
Matt. 5. 14. 15.

Ad Nunc dimittis, Ant.
 4. f. Sic luceat lux vestra
 coram hominibus; ut vi-
 deant öpera vestra bona, &
 glorificent Patrem vestrum
 qui in cœlis est. *Matt.* 5.
 16.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Christum dantem
 Pastöres ad consummationem
 sanctörum, ✠ Venite,
 adoremus. *Eph.* 4. 12.

Pf. 94. Venite. 2.

H Y M N U S.

Vos, ö Pontifices præsi-
 dium gregis,
 Nostri tangit amor, solli-
 citos tenet;
 Olim quæ cor adûssit,
 Urget nunc quoque cari-
 tas.

CHRISTI frugifero vinea
 pälmitè

Vestris crescit adhuc culta
 laböribus;

Cœlo sëmina surgunt,
 Vobis nata satöribus.

VOBIS una fuit cura, salus
 gregis;

Vobis una quies, continuus
 labor;

Vobis vivere, Christus;

Vobis grande lucrum,
 mori.

IN vos turpis opum nil pö-
 tuit fames:

Thesaurus pötior pëctora
 mörerat;

Aris prodiga dextra
Sparsit quæ meteret polo.

QUA duxere tuum Pontifi-
ces gregem,

Quâ nos, Christe, præis,
currere fac viam:

Duc, ne longius errent;

Serva, ne pereant oves.

LAUS, qui Pontifices con-
stituit, Patri;

Pastorum capiti laus quo-
que Filio;

Qui pinguedine mentes

Ungis, laus tibi, Spiri-
tus.

Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Sacerdotes
qui accedunt ad Dominum,
sanctificentur. *Exod. 19.*
22.

Ant. 2. D. Erunt Domi-
no offerentes sacrificia in
iustitia: & placebit Domi-
no sacrificium. *Malach. 3.*
3. 4.

Ant. 3. g. Custodiant
præcepta mea, ut non sub-
jaceant peccato, & morian-
tur in sanctuario, cum pol-
luerint illud. *Levit. 22. 9.*

ψ. Sacrificent sacrificium
laudis, &c. Et annuntient
opera Domini in exultatio-
ne. *Pf. 106. 22.*

*Lectiones de Scriptura
occurrente.*

Post 1. Lect. R. Sacer-
dotes sancti erunt Deo suo,
& non polluent nomen ejus:
* Incensum enim Domini,
& panes Dei sui offerunt,
& ideo sancti erunt. *Levit.*
21. 6. ψ. Scriptum est: San-

cti eritis, quoniam ego san-
ctus sum. *1. Petr. 1. 16.*
* Incensum.

Post 2. Lect. R. In mé-
dio sui sanctificantes nomen
meum sanctificabunt San-
ctum Jacob, & Deum Is-
rael prædicabunt; * Et
scient errantes spiritu intel-
lectum. *Isai. 29. 23. 24.*
ψ. Est scriptum in Prophé-
tis: Et erunt omnes docibi-
les Dei. *Joan. 6. 45.* * Et
scient.

Post 3. Lect. R. Beati
servi illi, quos, cum venerit
Dominus, invenerit vigi-
lantes: * Præcinger se, &
faciet illos discumbere, &
† Transiens ministrabit illis.
Luc. 12. 37. ψ. Qui vigila-
verint ad illum, invenient
benedictionem. *Eccli. 32.*
18. * Præcinger. Glória.
† Transiens.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Attendite vo-
bis, & universo gregi in
quo vos Spiritus-sanctus po-
suit Episcopos, regere Ec-
clesiam Dei. *Act. 20. 28.*

Ant. 5. a. Præceptum
sempiternum est, ut habe-
atis scientiam discernendi in-
ter sanctum & profanum,
doceatisque filios Israel om-
nia legitima mea. *Levit. 10.*
9. 10. 11.

Ant. 7. a. Si præoccupá-
tus fuerit homo in aliquo
delicto, vos, qui spirituales
estis, hujusmodi instruite
in spiritu lenitatis. *Gal. 6. 1.*
ψ. Erudimini, qui iudicá-

ris terram. *ps.* Servite Dō-
mino in timōre, & exultate
ei cum tremōre. *Psf.* 2. 10.
11.

*Leſiones in Proprio
Sanctorum.*

Post 4. Leſ. *ps.* Pāſcite,
qui in vobis est, gregem Dei,
providētes non coactē, sed
ſpontāneē ſecundū Deum:
neque turpis lucrī grātiā,
sed voluntariē: neque ut
dominātes in cleris, sed
* Forma facti gregis ex
ānimo. 1. *Petr.* 5. 2. 3. *ψ.*
Vos qui estis principes fa-
miliārū Leviticarū, sancti-
ficāmini cum frātribus vel-
tris. 1. *Par.* 15. 12. * Forma.

Post 5. Leſ. *ps.* Quod
iustum est iudicāte: nulla
erit diſtātia perſonarū:
* Ita parvum audiētis ut
magnum; nec accipiētis cu-
juſquam perſonam, quia
Dei iudiciū est. *Deut.* 1.
16. 17. *ψ.* Nolite in perſo-
narū acceptione habere
fidem Dōmini noſtri Jeſu
Chriſti glōriæ. *Jac.* 2. 1.
* Ita parvum.

Post 6. Leſ. *ps.* Quō-
niam vos estis presbyteri
in pōpulo Dei, & ex vobis
pendet ānima illōrum,
* Ad elōquium veſtrum
† Corda eōrum erigite. *Ju-
dith.* 8. 21. *ψ.* Corripite
inquiētos, conſolāmini pu-
ſillānimes, ſuſcipite infir-
mos, patientes eſtōte ad
omnes. 1. *Theſſ.* 5. 14.
* Ad elōquium. Glōria Patri.
† Corda.

IN III. NOCTURN.

Ant. 3. 2. Non deſi-
mur fidei veſtræ, ſed
tōres ſumus gaudiū ve-
ſtræ. 2. *Cor.* 1. 23.

Ant. 1. 5. Non poſſe
ipſos prædicāmus, ſed
ſum Chriſtum Dōmī-
noſtrum; nos autem ſcī-
veſtros per Jeſum. 2. *Co-
r.* 4. 5.

Ant. 6. F. Ille ānimas
ſuam pro nobis pōſuit: &
nos debēmus pro frātib;
ānimas pōnere. 1. *Joan.* 3.
16.

ψ. Prædiximus quōd in
cōrdibus noſtris eſtis, &
Ad commoriēdum & ad
convivēdum. 2. *Cor.* 7.
3.

*Evangelium & Homilia
ut in Proprio Sanctorum.*

Post 7. Leſ. *ps.* Sic nos
exiſtimet homo ut miniſtros
Chriſti, & diſpenſatōres
myſteriorū Dei. * Hic
jam quæritur inter diſpen-
ſatōres, ut fidēlis quis in-
veniātur. 1. *Cor.* 4. 1. 2.
ψ. Multi hōmines miſeri-
cōrdes vocāntur: virum au-
tem fidēlem quis invēniet?
Prov. 20. 6. * Hic jam.

Post 8. Leſ. *ps.* Nēmini
dantes ullam offēſiōnem,
ut non vituperētur miniſtē-
riū noſtrum, * In omnibus
exhibeāmus nos ſicut Dei
miniſtros, in multa patiē-
tia. 2. *Cor.* 6. 3. 4. *ψ.* Deus
enim ſanctus, & fortis
æmulātor eſt, nec ignōſcet
ſcelēribus atque peccātiſ.

Iosue 24. 19. * In omnibus.

Post 9. **Leſt.** 12. Scitis qualiter unumquemque vestrum, sicut pater filios suos, testificati sumus, ut ambularétis dignè Deo, * Qui vocávit vos in suum regnum & glóriam. 1. **Theſſ.**

2. 11. 12. **Ÿ.** Audite ergo filii: Servite Dómino in veritate, & inquire ut faciatis quæ plácita sunt illi. **Tob.** 14. 10. * Qui vocávit. Glória. * Qui vocávit.

Ÿ. SACERD. Benedicite, Sacerdótes Dómini, Dómino: 12. Laudáte & superexaltáte eum in sécula. **Dan.** 3. 84.

AD LAUDES.

Ant. Deus idóneos nos 1. D. **D**eus fecit ministros novi testaménti; non litterá, sed spíritu. 2. **Cor.** 3. 6.

Ant. 7. a. Habéntes administratiónem, juxta quod misericórdiam consecúti sumus, non deficimus. 2. **Cor.** 4. 1.

Ant. 3. g. Os nostrum patet ad vos, cor nostrum dilatátum est: dilatámini & vos. 2. **Cor.** 6. 11. 13.

Ant. 5. a. Christum nos annuntiámus, corripientes & docéntes in omni sapiéntia, ut exhibéamus omnem hóminem perfectum in Christo Jesu. **Coloss.** 1. 28.

Ant. 4. d. In simplicitate cordis & sinceritate Dei & non in sapiéntia carnáli, sed

in grátia Dei, conversáti sumus in hoc mundo: abundantius autem ad vos. 2. **Cor.** 1. 12.

CAPITULUM. 1. **Theſſ.** 4. 1.

Fratres, rogámus vos & obsecrámus in Dómino Jesu, ut quemádmódum accepistis à nobis, quómmodo opórteat vos ambulare & placere Deo, sic & ambulétis ut abundétis magis.

Hymnus. O qui pro grégibus, *suprà in 1. Vesperis.* **Ÿ.** Diligite lumen sapiéntiæ, 12. Omnes qui præéstis pópulis. **Sap.** 6. 23.

Ad Benedictus. **Ant.** 1. a. Cúm apparuerit Princeps Pastórum, percipietis immarcescibilem glóriæ coronam. 1. **Petr.** 5. 4.

ORATIO. Orémus.

Deus, qui pópulis tuis indulgéntiá cónsulis, & amore domináris, quique illis regéndis vicários caritátis tuæ præfícis ministros; da, quæsumus, intercedéntibus beátis N. & N. Pontificibus, spíritum sapiéntiæ, quibus præesse dedisti Ecclésiæ tuæ, ut de profectu sanctárum óvium fiant gáudia æterna Pastórum; Per.

AD PRIMAM.

Ant. Deus idóneos.

AD TERTIAM.

Ant. Habéntes.

CAPITULUM. *Hebr. 13. 17.*

Obedite Præpósitos vestris, & subiacete eis: ipsi enim pervigilant, quasi rationem pro animabus vestris reddituri, ut cum gaudio hoc faciant, & non geméntes; hoc enim non expedit vobis.

℣. br. Semper triumphat nos Deus * In Christo Jesu, ℣. Semper. ♯. Et odorem notitiæ suæ manifestat per nos. ℣. In Christo. Glória. ℣. Semper. 2. Cor. 2. 14.

♯. Christi bonus odor sumus Deo, ℣. In iis qui salvi fiunt. 2. Cor. 2. 15.

A D S E X T A M.

Ant. Os nostrum.

CAPITULUM. *1. Thess. 2. 8.*

Desiderantes vos, cupide volebamus tradere vobis non solum Evangelium Dei, sed etiam animas nostras; quoniam carissimi nobis facti estis.

℣. br. Facti sumus parvuli * In medio vestrum, ℣. Facti. ♯. Tanquam si nutrix foveat filios suos. * In medio. Glória Patri. ℣. Facti. 1. Thess. 2. 7.

♯. Glória vestra sumus, sicut & vos nostra, ℣. In die Domini nostri Jesu Christi. 2. Cor. 1. 14.

A D N O N A M.

Ant. In simplicitate.

CAPITULUM. *1. Thess. 4. 5. 6.*

Loquimur, non quod hominibus placeat, sed Deo, qui probat omnia nostra: neque enim aliquid scimus in sermone adulationis, sicut scitis; neque in occasione gloriæ, Deus testis est; et querentes ab hominibus gloriam.

℣. br. Coram Deo, * In Christo loquimur: ℣. Coram. ♯. Omnia autem, cirrissimi, propter ædificationem vestram. * In Christo. Glória. ℣. Coram. 2. Cor. 12. 19.

♯. Loquimur non in doctis humanæ sapientiæ verbis, ℣. Sed in doctrina Spiritus. 1. Cor. 2. 13.

A D V E S P E R A S.

*Ant. L*audemus viros i. D. gloriosos, & parentes nostros; homines divites in virtute, pacificantes in domibus suis. *Eccli. 44. 1. 6.*

Ant. 1. a. Illi viri misericordiæ sunt, quorum pietates non defuerunt; & gloria eorum non derelinquitur. Eccli. 44. 10. 13.

Ant. 2. D. Habentes librum legis Domini, circumbant cunctas urbes, atque erudiabant populum. 2. Par. 17. 9.

Ant. 3. G. Ad eorum eruditionem omnis Israël san-

Edificabatur Domino. 2. Par.

35. 3.

Ant. 7. d. Glória eorum non derelinquetur, & nomen eorum vivit in generationem & generationem. *Eccli.* 44. 13. 14.

CAPITULUM. *Dan.* 12. 3.

Qui docti fuerint, fulgebunt quasi splendor firmamenti; & qui ad iustitiam erudiunt multos, quasi stellæ in perpétuas æternitâtes.

In Semiannualibus,

R. Imperâtes in præsentî populo sanctissima verba, in generatiõibus gentis suæ * Glóriam adepti sunt;

& † Habentur in laudibus. *Eccli.* 44. 4. 7. *Ps.* Operati sunt iustitiam, adepti sunt repromissiones. *Hebr.* 11. 33. * Glóriam. Glória Patris. † Habentur.

Hymnus, Vos, ô Pontifices, *suprà in Officio Nocturno.*

Ps. Sapiéntiam eorum narrent populi, &c. Et laudem eorum nuntiet Ecclesiâ. *Eccli.* 44. 15.

Ad Magnificat, Ant. 2. D. * Mementôte Præpositorum vestrorum, qui vobis locuti sunt verbum Dei: quorum Intuentes exitum conversatiõis, imitâmini fidem. *Hebr.* 13. 7.

COMMUNE SS. DOCTORUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 2. D. **M**elior est sapiéntia cunctis pretiosissimis; & omne desiderabile ei non potest comparâri. *Prov.* 8. 11.

Ant. 4. E. Nescit homo pretium ejus, nec invenitur in terra suaviter vivéntium. *Job* 28. 13.

Ant. 8. G. Abscondita est ab oculis omnium vivéntium sapiéntia; Deus intelligit viam ejus; & ipse novit locum illius. *Job* 28. 21. 23.

Ant. 5. a. Qui vigilaverit propter sapiéntiam, cito

sectus erit; quóniam dignos seipsa circuit quærens, & in viis osténdit se illis hilariter. *Sap.* 6. 16. 17.

Ant. 6. F. Initium sapiéntiæ verissima est disciplinæ concupiscéntia: ergo accipite disciplinam, & proderit vobis. *Sap.* 6. 18. 27.

CAPITULUM. *Eccli.* 15. 10.

Adeo profecta est sapiéntia; sapiéntiæ enim Dei astabit laus, & in ore fideli abundabit, & dominator dabit eam illi.

In Semiannualibus,
R. Dominus dat sapiéntiam sapiéntibus, & sciéntiam intelligenúbus disciplinam:

* Ipse revelat profunda & abscondita; & † Lux cum eo est. *Dan. 2. 21. 22.*
 † Spiritus omnia scrutatur etiam profunda Dei.
1. Cor. 2. 10. * Ipse. Gló-
 ria. † Lux.

HYMNUS. *Santol. Vñ.*

O Qui perperam nos mó-
 nitor doces;
 Vox æternæ Patris, Christe,
 vicarius
 Doctores, patrías cum ré-
 meas domos,
 Nobis quam bene suppe-
 rit!

Hi semper vigilasti, ne quid
 adulterum
 Corruptar fidei virginum
 decus:

Lædi vel leviter non patitur
 fides,

His custodibus integra.

INFAMES abolerent reliquias
 deum;

Errores abigunt, crimina
 dedocent;

Christo restitunt, quos
 malè credulos

Mendax luserat hæresis.

PATRUM canerem, tot ve-
 nerabiles

Rugas obijciunt, unde ni-
 ret fides:

Quæ sunt prisca, docent;
 quæ nova, subruunt:

Servant depositum Dei.

SIT suprema tibi glória,
 Veritas,

Quæ per scripta Patrum
 quando foris sonas,

Nulla vocis egens, corda
 docet, sono,

Et in membris infirma.

Amra.

†. Beatus homo quem tu
 credidisti, Domine, et. Et de
 lege tua docueris eum. *Pf.*
93. 12.

Ad Magnificat, Ant. 6. C.

Beatus vir, qui excipi-
 tur vias sapienter in consue-
 suo, videns post illam
 quas investigavit: proto-
 gressus sub nomine illius à
 fervore, & in gloria eius re-
 quiescet. *Eccl. 14. 23. 27.*

Oratio infra in Laudibus, nisi sit propria.

[*In Annualibus ad Com-
 pletorium, Ant. 1. a. Quod
 egressum est de libris meis,
 Domine, restum in conspectu tuo fuit. Jer. 17. 16.*

Ad Nunc dimittis, Ant.

*5. a. Habebō per sapien-
 tiam immortalitatem; &
 memoriam æternam his,
 qui post me futuri sunt, re-
 linquam. Sap. 8. 13.]*

AD OFFICIUM NOCT.

INVIT. Fontem sapien-
 tiæ Verbum Dei in excelsis,
 * Venite, adoramus. *Eccl.*
1. 5.

Pf. 94. Venite, 2.

HYMNUS. *Santol. Vñ.*

JAM nunc, quæ numeras
 tot tibi vindices,
 Effert sidereum, Relligio,
 caput:

Quot sunt mota tibi prælia,
 nobiles

Tot nectis tibi laureas.

Cum per mille nece imple-
 tas furit,

2. Oppónis válido pectore
martyres;

1. Cúm per mille dolos decipit
hæresis,

1. Doctôres tibi suscitās.

QUANDO sparsa lues undique
criminum,

1. Hi gliscens vitium protinus
âmpurant:

QUANDO plurima nox mên-
tibus incubat,

Hi plenum rêvehūt diem.

FIRMANT instâbiles, & dúbios
regunt;

Monstrant tuta procul lit-
tora naufragis;

Nobis, qui vehimur cæca
per æquora,

Lucent perpétuæ faces.

Quæ dixere tuis cónsona
sénsibus,

Nostris illa, Deus, córdi-
bus imprimas;

Quos terris cólimus, quos
sequimur duces,

~ Fac nos móribus âssequi.

SIT suprêma tibi glória,
Véritas,

Quæ per scripta Patrum
quando foris sonas,

Nulla vocis egens, corda
doces, sono,

Et te méntibus inseris.

Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Sapiéntia non
est multis manifestâ; quib-
us autem cónita est, per-
manet usque ad conspéctum
Dei. *Eccli. 6. 23.*

Ant. 4. E. Os prudéntis
quæritur in ecclésiâ, & ver-
ba illius cogitâbunt in cór-
dibus suis. *Eccli. 21. 20.*

Ant. 3. g. Sciéntia sa-
piéntis tanquam inundatio
abundâbit; & consilium il-
lius sicut fons vitæ perma-
net. *Eccli. 21. 16.*

ψ. In médio ecclésiæ apé-
riet os ejus, R. Et adimplé-
bit illum spiritu sapiéntiæ
& intelléctus. *Eccli. 15. 5.*

Lectiones de Scriptura
occurrente.

Post 1. Lect. R. Sâpiens
apériet os suum in oratione;
* Si enim Dóminus magnus
voluerit, spiritu intelligén-
tiæ replébit illum. *Eccli. 39.*
7. 8. ψ. Si quis vestrum in-
diget sapiéntiâ, póstulet à
Deo, qui dat omnibus af-
fluenter. *Jac. 1. 5.* * Si
enim.

Post 2. Lect. R. Ipse tan-
quam imbres mittet eloquia
sapiéntiæ suæ. * Ipse palâm
faciet disciplinam doctrinæ
suæ, & in lege testaménti
Dómini gloriâbitur. *Eccli.*
39. 9. 11. ψ. Multos filiô-
rum Israël convertet ad Dó-
minum Deum ipsórum. *Luc.*
1. 16. * Ipse.

Post 3. Lect. R. Omnis
scriba doctus in regno cœ-
lórû, * Similis est hómi-
ni patri-famílias, qui † Pro-
fert de thesauro suo nova
& vétéra. *Matt. 13. 52.*
ψ. In corde prudéntis re-
quiescit sapiéntia, & indo-
ctos quosque erúdiat. *Prov.*
14. 33. * Similis. Glória.
† Profert.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Appone cœx

ad doctrinam meam ; quæ pulchra erit tibi , cum servaveris eam , & redundabit in labiis tuis. *Prov. 22. 17. 18.*

Ant. 7. c. Ecce dedi verba mea in ore tuo ; ecce constitui te ut evellas , & destruas , & disperdas , & ædifices , & plantes. *Jer. 1. 9. 10.*

Ant. 2. D. Depositum custodi , devitans profanas vocum novitates , & oppositiones falsi nominis scientiæ. *1. Tim. 6. 10.*

¶ Non veniiles te in omnem ventum , &c. Et non eas in omnem viam. *Eccli. 5. 11.*

Lectiones in Proprio Sanctorum.

Post 4. Lect. 2. A juventute tua excipe doctrinam , & usque ad canos invenies sapientiam. * Quasi is qui arat , & seminat , accede ad eam , & sustine bonos fructus illius. *Eccli. 6. 18. 19.*
¶ Hæc meditare : in his esto , ut profectus tuus manifestus sit omnibus. Attende tibi & doctrinæ. *1. Tim. 4. 15. 16.* * Quasi is qui.

Post 5. Lect. 2. Altiora te ne quesieris , & fortiora te ne scrutatus fueris : sed * Quæ præcepit tibi Deus , illa cogita semper. *Eccli. 3. 22.* ¶ Stultas quæstiones , & contentiones , & pugnas legis devitæ ; sunt enim inutiles , & vanæ. *Tit. 3. 9.* * Quæ præcepit.

Post 6. Lect. 2. Dabo te

in manum arcum , &c. & * Bellabunt adversum te , & non prevalebunt. *Jer. 10. 20.* ¶ Erunt homines in perib. , & voluptatibus amatores magis quam Dei : resistent veritati , contemnent , reprobi aures suas , sed ultra non proficiant. *1. Tim. 2. 14. 4. 8. 9.* * Bellabunt. Gloria Regi. * Bellabunt.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. d. Proposui sapientiam adducere mihi ad convivendum ; sciens quoniam mecum communicabit de bonis. *Sap. 8. 9.*

Ant. 7. a. Quæsi sapientiam palam in oratione mea , & effloruit tanquam præcox uva. *Eccli. 51. 14. 19.*

Ant. 1. D. Inventi sunt sermones tui , Domine , & comédi eos ; & factum est mihi verbum tuum in latitiam cordis mei. *Jer. 15. 16.*

¶ Scrutabor legem tuam , Domine , &c. Et custodiam illam in toto corde meo. *Ps. 118. 34.*

Evangelium & Homilia ut in Proprio Sanctorum.

Post 7. Lect. 2. Super salutem & spem dilaui sapientiam , & * Proposui pro luce habere illam : venerunt autem mihi omnia bona pariter cum illa. *Sap. 7. 10. 11.* ¶ Quæ desuper est sapientia , primum quidem pudica est , deinde pacifica , plena misericordia & fructibus.

bonis. *Jac.* 3. 17. * Propo-

Post 8. *Leñ.* R. Opraui,
& datus est mihi sensus; &
invocaui, & venit in me
spiritus sapientie: Et præ-
posui illam regnis & sedi-
bus, * Et divitias nihil esse
dixi in comparatione illius.

Sap. 7. 7. 8. *ψ.* Existimo
omnia detrimentum esse,
propter eminentem scien-
tiam Jesu Christi Domini
mei. *Philipp.* 3. 8. * Et
divitias.

Post 9. *Leñ.* R. Sapien-
tia bonorum omnium ma-
ter est; quam sine fictione
didici, & sine invidia com-
munico. * Infinitus enim
thesaurus est; quo qui usi
sunt, † Participes facti sunt
amicitie Dei. *Sap.* 7. 12. 13.
14. *ψ.* Bonus homo de bono
thesauro cordis sui profert
bonum. *Luc.* 6. 45. * Infi-
nitus. Gloria Patri. † Parti-
cipies.

ψ. SACERD. Sit nomen
Domini benedictum à secul-
lo & usque in seculum; R.
Quia sapientia & fortitudo
ejus sunt. *Dan.* 2. 20.

AD LAUDES.

Ant. D Ominus dedit mihi
2. D. D. linguam eruditā,
ut sciam sustentare eum, qui
lassus est, verbo: ego au-
tem retrorsum non abii.
Isai. 50. 4. 5.

Ant. 6. F. Sermo meus
non in persuasibilibus hu-
manæ sapientie verbis, sed

in ostensione spiritus, &
virtutis. 1. *Cor.* 2. 4.

Ant. 3. 2. Auxilio adju-
tus Dei sto, testificans mi-
nori atque majori, nihil ex-
tra dicens quam ea quæ
prophetæ locuti sunt. *Act.*
26. 22.

Ant. 4. F. Non judicavi
me scire aliquid inter vos,
nisi Jesum Christum, &
hunc crucifixum. 1. *Cor.* 2. 2.

Ant. 5. a. Si noverim my-
steria omnia, & omnem
scientiam; caritatem autem
non habuero, nihil sum. 1.
Cor. 13. 2.

CAPITULUM. *Sap.* 7. 15. 16.

M Ihi dedit Deus dicere
ex sententia, & præ-
sumere digna horum quæ
mihi dantur; quoniam ipse
sapientie dux est, & sapien-
tium emendator: in manu
enim illius & nos, & ser-
mões nostri, & omnis sa-
pientia, & operum scientia
& disciplina.

HYMNUS. *Santol. Vñ.*

V Os succensa Deo splen-
dida lumina:

Vos sal, nos homines quo
sapimus Deum;

Ævum, puri animo, mori-
bus integri,

Quo condimur in alte-
rum.

PER vos Religio, tutaque
Veritas;

Per vos virginis fulget ho-
noribus:

Per vos Christus amat pæn-
dere divites

Thesauros sapientie.

gem Dómini, & faceret, & doceret. 1. *Esdr.* 7. 9, 10.
 ¶ Qui fecerit, & docuerit, hic magnus vocabitur in regno corlorum. *Matt.* 5. 19. * Parávit. Glória. * Parávit.

Hymnus, O, qui perpétuus, ut in primis *Vesperis*.

¶ Sapiens in pópulo he-

reditábit honórem, & nomen illius erit vivens ætérnum. *Ecclesi.* 37. 19.

Ad Magnificat, 1. D. * Non recedemus ejus, & nomen ejus enarrábitur à generatione in generationem : sapiéntiam ejus enarrábunt gentes, & nomen ejus enuntiábitur cunctis. *Ecclesi.* 39. 13, 14.

COMMUNE SS. PRESBYTERORUM

IN I. VESPERIS.

CAPITULUM. Num. 2. 11.

Ant. 2. D. **Q**ui recesserunt à me in errore filiolorum Israël, non appropinquábunt ad me, ut sacerdotio fungántur mihi. *Ezech.* 44. 10. 13.

Ant. 1. a. Qui custodiérunt cæremónias sanctuárii mei, ipsi accédent ad me, ut ministrent mihi. *Ezech.* 44. 15.

Ant. 7. d. Stabunt in conspectu meo ut offerant mihi adipem; & custodiant cæremónias meas. *Ezech.* 44. 15. 16.

Ant. 3. E. Vocabúntur fortes justitiæ, plantatio Dómini ad glorificándum: & ædificábunt desérta, & ruinas antiquas érigent. *Isai.* 61. 3. 4.

Ant. 5. a. Erunt Sacerdotes Dei & Christi, & regnábunt cum illo. *Apoc.* 20. 6.

19. **T**uli Levitas pro cunctis primogénitis filiolorum Israël; tradidique eos domo Aáron & filiis ejus de medio pópuli, ut sèrviant mihi pro Israël in tabernáculo foderis, & orent pro eis.

In Semianualibus, 2. Notum faciet Dóminus qui ad se pertineant, & sanctos applicábit sibi; * Et † Quos elégerit, appropinquábunt ei. *Num.* 16. 5. ¶ Hi probéntur primùm: & sic ministrent, nullum crimen habéntes. 1. *Tim.* 3. 10. * Et quos. Glória. † Quos.

Hymnus. Besnault. **J**am satis fluxit cruor hostiárum, Pristinæ cõsent holocausta legis,
 Chryste, quos formas, meliõra libant
 Sacra ministri.

S E X T A M.

c. Auxilio.

TULUM. 1. *Tim.* 6.

3. 4.

uis aliter docet, & non
quiescit sanis sermó-
Dómini nostri Jesu
i, & ei, quæ secun-
dum pietatem est, doctri-
supérbus est, nihil

br. Viam veritatis elé-
Judicia tua non sum
s. *Et.* Viam. *Ps.* Ad-
testimoniis tuis, Dómi-
Judicia. Glória. *Et.*
Psf. 118. 30. 31.
Omnium artifex docuit
pietentia; *Et.* Est enim
spírítus intelligentiæ
s. *Sap.* 7. 21. 22.

N O N A M.

c. Si nóverim.

TULUM. 1. *Tim.* 1.

5. 6. 7.

is præcepti est caritas
corde puro, & con-
a bona, & fide non
a quibus quidam aber-
conversí sunt in vani-
mes, volentes esse legis
res, non intelligentes
quæ loquuntur, ne-
quibus affirmant.

br. Veritatem tuam
alutare tuum dixi. *Et.*
tem. *Ps.* Non abscon-
dericórdiam tuam, &
tem tuam. * Et salu-
glória. *Et.* Veritatem.
. 11.

Pronuntiavi omnia ju-

dicia oris tui: *Et.* In via te-
stimoniorum tuorum dele-
ctatus sum. *Psf.* 118. 13. 14.

A D V E S P E R A S.

Ant. **F**uit gratus Deo, &
1. *f.* **F**eruditus est omni
sapientiâ, & erat potens in
verbis, & in opéribus suis.
Act. 7. 20. 22.

Ant. 2. D. Postquam se
amplius dedit ad diligen-
tiam lectionis legis, voluit
& ipse scribere, quæ ad do-
ctrinam & sapientiam per-
tinent. *Eccli. prolog.*

Ant. 3. a. Docuit popu-
lum, quæsiuit verba utilia,
& conscripsit sermones re-
ctissimos, ac veritate ple-
nos. *Eccle.* 12. 9. 10.

Ant. 4. d. Dedit illi sa-
piéntia sciéntiam sanctó-
rum; honestavit illum in la-
bóribus. *Sap.* 10. 10.

Ant. 5. a. Collaudábunt
multi sapientiam ejus, &
usque in sæculum non dele-
bitur. *Eccli.* 39. 12.

CAPITULUM. *Prov.* 3. 13.

14. 15.

Beátus homo qui invénit
sapientiam, & qui as-
suet prudéntiâ: mélior est
acquisitio ejus negotiatióne
argénti, & auri primi &
purissimi fructus ejus: pre-
tiosior est cunctis opibus;
& omnia quæ desiderántur,
huic non valent comparári.

In Semiannualibus,

Et. Juxta manum Dei bo-
nam super se, * Paravit cor
suum, ut investigaret le-

lam, non offeret panes Deo suo, *Ps.* Nec accedet ad ministerium ejus. *Levit.* 21.

17.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post 1. Lect. *Ps.* Statues Levitas in conspectu Aáron, & consecrabis oblátos Dómino; ac * Separabis de medio filiorum Israël, ut sint mei. *Num.* 8. 13. 14. *Ps.* De mundo non sunt, sicut & ego non sum de mundo. *Joan.* 17. 16. * Separabis.

Post 2. Lect. *Ps.* Non erit eis hereditas, ego hereditas eorum, ego possessio eorum: * Victimam pro peccato ipsi comedent; & omne votum in Israël ipsorum erit. *Ezech.* 44. 28. 29. *Ps.* Qui in sacrário operantur, quæ de sacrário sunt, edunt; & qui altári deserviunt, cum altári participant. *1. Cor.* 9. 13. * Victimam.

Post 3. Lect. *Ps.* Qui bene præfunt Prebyteri, duplici honore digni habeantur; maxime qui laborant in verbo, & doctrina; * Dicit enim Scriptura: † Dignus est operarius mercède suâ. *1. Tim.* 5. 17. 18. *Ps.* Honorifica Sacerdotes: da illis partem, sicut mandatum est tibi, primitiarum. *Ecclesi.* 7. 33. * Dicit. Glória. † Dignus est.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Audite, Levites: Sanctificamini, mun-

dáte domum Dómini & auferte omnem immunditiam de sanctuário. *1. Par.* 29. 5.

Ant. 5. a. Pollum te tangere: mundamini, & fertis vasa Dómini. *Isa.* 52. 11.

Ant. 6. F. Portabitis inquitatem sanctuarii, & intinebitis peccata sacerdotii vestri; & ministrabitis in tabernáculo testimonii. *Num.* 18. 1. 2.

Ps. Sacrificáte sacrificium justitiæ, *Ps.* Et sperat in Dómino. *Ps.* 4. 6.

Lectiones in Proprio Sacerdotum.

Post 4. Lect. *Ps.* Nolite negligere, * Vos elegit, Dóminus ut stetis coram eo, & ministrétis illi. *2. Par.* 29. 11. *Ps.* Superedificamini, domus spiritalis, sacerdotium sanctum, offerre spirituales hostias, acceptabiles Deo. *1. Petr.* 2. 5. * Vos elegit.

Post 5. Lect. *Ps.* Ministráte in sanctuário, & sanctificati immoláte: * Fratres etiam vestros, ut possint juxta verba quæ locutus est Dóminus facere, præparate. *2. Par.* 35. 5. 6. *Ps.* Digne Evangelio Christi conversamini, collaborantes fidei Evangelii. *Philipp.* 1. 27. * Fratres.

Post 6. Lect. *Ps.* Succincti lumbos mentis vestræ, secundum eum, qui vocavit vos, Sanctum; * Et ipsi † La-

Omni conversatione sancti-
tatis. 1. *Petr.* 1. 13. 15. *ψ.*
Ego sum Dominus : sancti
eritis, quia ego sanctus sum.
Levit. 11. 45. * Et ipsi.
Gloria. † In omni.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. a. Erit hoc vobis
legitimum sempiternum, ut
oratis pro filiis Israël, & pro
cunctis peccatis eorum. *Le-*
vit. 16. 34.

Ant. 8. c. Date Domino
gloriam, levate sacrificium,
& venite in conspectu ejus;
& adorare Dominum in de-
core sancto. 1. *Par.* 16. 29.

Ant. 6. F. Cæremonias,
& judicia, & mandatum
custodite : & pactum quod
percussit vobiscum Deus,
nolite oblivisci. 4. *Reg.* 17.
37. 38.

ψ. Confortamini, & agi-
te diligenter; *℟.* Et erit Do-
minus vobiscum in bonis.
2. *Par.* 19. 11.

Evangelium & Homilia
ut in Proprio Sanctorum.

Post 7. *Leñ.* *℟.* Videte
quid faciatis; non enim hó-
minis exercetis iudicium,
sed Domini : & * Quodcúm-
que judicaveritis, in vos re-
dundabit. Sit timor Domini
vobiscum, & cum diligen-
tia cuncta facite. 2. *Par.* 19.
6. 7. *ψ.* Nolite iudicare se-
cundum faciem, sed iustum
iudicium iudicate. *Joan.* 7.
24. * Quodcúmque.

Post 8. *Leñ.* *℟.* Ubicúm-
que quaestio est de lege, de
mandato, de cæremoniis,

de justificationibus; ostén-
dite eis, ut non peccent, &
ne veniat ira super vos &
super fratres vestros : * Sic
agéntes non peccabitis. 2.
Par. 19. 10. *ψ.* Estote pru-
déntes; unusquisque, sicut
accépit grátiam, in alteru-
trum illam ministrantes,
sicut boni dispensatóres mul-
tifórmis grátiae Dei. 1. *Petr.*
4. 7. 10. * Sic agéntes.

Post 9. *Leñ.* *℟.* Vos genus
electum, regále sacerdotí-
um, gens sancta, pópulus
acquisitionis; * Ut virtutes
annuntiétis ejus, † Qui de
ténébris vos vocávit in ad-
mirábile lumen suum. 1.
Petr. 2. 9. *ψ.* Si custodié-
tis pactum meum, éritis
mihi in pecúlium, & in re-
gnum sacerdotále, & gens
sancta. *Exod.* 19. 5. 6. * Ut
virtutes. Gloria. † Qui de
ténébris.

ψ. SACERD. Domus Aá-
ron, benedicite Domino :
℟. Domus Levi, benedicite
Domino. *Psf.* 134. 19. 20.

AD LAUDES.

Ant. *O* Homo Dei, sec-
8. G. *O* táre iustitiam,
pietatem, fidem, caritatem,
patientiam, mansuetudi-
nem. 1. *Tim.* 6. 11.

Ant. 8. G. Confortare in
grátia quæ est in Christo
Jesu : nemo militans Deo
implicat se negotiis seculá-
ribus; ut ei placeat, cui se
probávit. 2. *Tim.* 2. 1. 4.

Ant. 5. a. Atténde lectio-

ni, exhortationi, & doctrinæ: noli negligere gratiam quæ in te est, quæ data est tibi cum impositione manuum presbyterii. 1. *Tim.* 4. 13. 14.

Ant. 4. E. Servum Domini non oportet litigare; sed mansuetum esse ad omnes, cum modestia corripientem eos qui resistunt veritati. 2. *Tim.* 2. 24. 25.

Ant. 5. a. Beatus ille servus, quem, cum venerit dominus ejus, invenerit sic facientem: Amen dico vobis, quoniam super omnia bona sua constituet eum. *Matt.* 24. 46. 47.

CAPITULUM. *Tit.* 2. 7. 8.

IN omnibus teipsum præbe exemplum bonorum operum, in doctrina, in integritate, in gravitate, verbum sanum, irreprehensibile; ut is qui ex adverso est, vereatur, nihil habens malum dicere de nobis.

HYMNUS. *Besnault.*

O Sacerdotum veneranda jura!
Ceu vices Christi teneant,
salutis
Arbitri claudunt referantque nobis

Atria cœli.

OMNE pendentes scelus in statéra,

Cum reum solvunt, Deus ipse solvit;

Cum ligant fontem, Deus ipse fontis

Vincula necit.

QUAM manus morbis illibent peritas!

Cum secant, semper dextra cædit;

Cum fovent, semper palat nit ungens

Vulnera dextra.

VERBA dum promunt, populus fidelis

Excipit vocem, cupidus doceri;

Nempe divinæ sacra verba legis

Mente reconduunt.

IRRUENS prompti cohibet fulmen,

Stant ab adverso, Dominumque placent,

Vindices in nos quoties ab alto

Dépluit iras.

DUM Sacerdotes tua sacra tractant,

Christe, fac sacris, quibus applicasti,

Consonent mores, populi-que fiat

Forma Sacerdos.

LUMINIS splendor, Patris una proles,

Christe, te pronus veneretur orbis,

Qui Sacerdotes per amoris almi.

Flamen inungis.

Amen.

ψ. Immola Deo sacrificium laudis, &c. Et redde Altissimo vota tua. *Psf.* 49.

14.

Ad Benedictus, *Ant.*

1. D. *Euge, serve bone, & fidelis, quia super pauca

fueris fidelis, super multa

constituam, intra in gaudiū Dñi tui. *Matt. 25. 21.*

ORATIO. Orémus.

Domine, Deus omnipotens, qui famulum tuum *ψ.* ut sacerdotio tibi fungeretur, à populo segregasti; præsta, quæsumus, ut ejus exempla sectantes, genus electum, regale sacerdotium, gens sancta, populus acquisitionis effici mereamur; Per Dñum.

in omnibus honorificetur Deus per Jesum Christum.

Rz. br. Ego sicut olīva fructifera * In domo Dei; *Rz. Ego. ψ.* Speravi in misericordia Dei in æternum. * In domo. Glória. *Rz. Ego. Ps. 51. 10.*

ψ. Immolavi in tabernaculo ejus hostiam vociferationis: *Rz. Cantabo, & psallum dicam Dño. Ps. 26. 6.*

AD PRIMAM.

Ant. O homo Dei.

AD TERTIAM.

Ant. Confortare.

CAPITULUM. I. Tim. 1. 12.

Gratias ago ei qui me confortavit, Christo Jesu Dño nostro, quia fidēlem me existimavit, ponens in ministerio.

Rz. br. Voluntariē * Sacrificabo tibi; *Rz. Voluntariē. ψ.* Et confitebor nōmini tuo, Dñine. * Sacrificabo. Glória. *Rz. Voluntariē. Ps. 53. 8.*

ψ. Circumdabo altare tuum, Dñine, *Rz. Ut audiam vocem laudis, & enārem univēsa mirabilia tua. Ps. 25. 6. 7.*

AD SEXTAM.

Ant. Attēde.

CAPITULUM. I. Petr. 4. 11.

Si quis loquitur, quasi sermōnes Dei: si quis ministrat, tanquam ex virtute quam administrat Deus; ut

AD NONAM.

Ant. Beatus.

CAPITULUM. I. Tim. 3. 13.

Qui benē ministraverint, gradum bonum sibi acquirant, & multam fiduciam in fide quæ est in Christo Jesu.

Rz. br. Dñine, dilēxi * Decorem domus tuæ, *Rz. Dñine. ψ.* Et locum habitationis gloriæ tuæ. * Decorem. Glória. *Rz. Dñine. Ps. 25. 8.*

ψ. Tabescere me fecit zelus meus; *Rz. Quia obliti sunt verba tua inimici mei. Ps. 118. 139.*

AD VESPERAS.

Ant. **N**atus est homo, firmitas a. **N**amēntum gentis, rector fratrum, stabilitamēntum populi. *Eccli. 49. 17.*

Ant. 2. D. Fuit Dñus cum eo; & gubernabat creaturam sibi donum, & univēsa quæ ei tradita fuerant. *Gen. 39. 2. 4.*

Ant. 3. 2. Confirmávit omnes humiles pópuli sui, & legem exquisivit, & abstulit omnem iníquum & malum: Sancta glorificávit. *1. Mach. 14. 14. 15.*

Ant. 4. d. Quasi cyprésus in altitudinem se extóllens, in ascénsu altáris sancti, glóriam dedit sanctitáris amíctum. *Eccli. 50. 11. 12.*

Ant. 7. 2. Invocávit Dóminum omnipoténtem, in oppugnando hostes circumstantes undique, in oblatione Agni invioláti. *Eccli. 46. 19.*

CAPITULUM. 2. *Par. 31. 20. 21.*

O Perárus est bonum & rectum, & verum coram Dómino Deo suo in univérſa cultura ministérii domús Dómini, juxta legem & caeremonias, volens requirere Deum suum in toto

corde suo: fecitque sperátus est.

In Semiannuali
12. Oblulit holo Dómino; & * Clamávit Dóminum pro Iſi
† Exaudivit eum *1. Reg. 7. 9. 10.* P.
hóstiam oblulit Dómino, quam testimónium datus est esse justus mónium perhibentibus ejus Deo. *He. 13.*
* Clamávit. Glória divit.

Hymnus, O Sacerdos
supra in Laudibus.
12. Effudit in funt altáris odórem divinis celsi Principi. *Eccli. 46. 19.*

Ad Magnificat, 2.
Consummatione futura, amplificare nem excelsi Regis, manum suam in Iſi & libávit de sanguine *Eccli. 50. 15. 16.*

COMMUNE SS. CLERICORUM

Omnia dicuntur ut infra in Officio SS. Laicorum, exceptis qua hic notantur.

IN I. VESPERIS.

12. Filii Levi erunt sub manu filiorum Aáron *12.* In cultum domús Dómini. *1. Par. 23. 28.*

Ad Magnificat, Ant. 8. G. * Erunt in vestibulis, & in sanctuário, & in univérſis opéribus ministérii tem-

pli Dómini. *1. P. 28.*

Oratio ut in Lau.

A D L A U D.

Post Hymnum,

mini est assumptio: *12.* Et sancti Iſraél nostri. *Pſ. 88. 19.*

Ad Benedictus,

2. D. * Multi unum sumus in Christo: autem alter altériora; habentes dona; secti

secundum gratiam qua data est nobis, diferentes. *Rom. 12. 5. 6.*

ORATIO. Orémus.

Adesto, Domine, supplicationibus nostris, quas in beati N. (diaconi) festivitatem deferimus; ut qui nostrae iustitiae fiduciam non habemus, ejus qui tibi placuit precibus adjuvemur; Per Dominum.

AD VESPERAS.

Post Hymnum, ψ. Funes ceciderunt mihi in praeclearis; *R.* Etenim hereditas mea praecleara est mihi. *Psf. 15. 6.*

Ad Magnificat, Ant. 8. *G. ** Dominus pars hereditatis meae, & calicis mei: tu es qui restitues hereditatem meam mihi. *Psf. 15. 5.*

COMMUNE SANCTORUM ABBATUM.

Omnia dicuntur ut infra in Officio SS. Monachorum, exceptis quae hic notantur.

IN I. VESPERIS.

Post Hymnum, ψ. Sedebit populus meus in pulcritudine pacis, *R.* Et in tabernaculis fiduciae, & in requie opulenta. *Isai. 32. 18.*

Ad Magnificat, Ant. 8. *G. ** Egrederere de cognatione tua, & de domo patris tui, & veni in terram quam monstrabo tibi; faciamque te in gentem magnam, & benedicam tibi. *Gen. 12. 1. 2.*

Oratio ut in Laudibus.

AD LAUDES.

Post Hymnum, ψ. Habitabit in solitudine iudiciū, *R.* Et iustitia in Charismel sedebit. *Isai. 32. 16.*

Ad Benedictus, Ant. 7. a.

Pars Aestiva.

Fugit ipse, & filii ejus in montes, & reliquerunt quicumque habebant in civitate. Tunc descenderunt multi querentes iudiciū & iustitiam, in desertum: & sederunt ibi. *1. Mach. 2. 28. 29. 30.*

ORATIO. Orémus.

Deus, cujus munere beatus N. Abbas, ut Christum Filium tuum alacrius sequeretur, omnia reliquit; da cunctis semitam mandatorum tuorum ingressis, ut nec retro respiciant, nec in via haereant; sed ad te sine offensione currentes, vitam aeternam ad quam vocati sunt, apprehendant; Per eundem.

AD VESPERAS.

Post Hymnum, ψ. Veniunt ad eum in hospitium plurimi, *R.* Quibus expro-

1 *Commune SS. Monachorum, Cœnobit. &c.*

nēbat testificans regnum Dei. *Act. 28. 23.* ibique inter feras vitam in montibus cum suis agebat,

Ad Magnificat, Ant. 5. F. ne participes essent conque-
Secēsserat in desertum locū, nationis. *2. Mach. 5. 27.*

COMMUNE SS. MONACHORUM,
 CŒNOBITARUM, ET ANACHORITARUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 7. d. Qui non renūtiat
 Q ōmniſus quæ
 pōssidet, non
 potest meus esse discipulus.
Luc. 14. 33.

Ant. 4. E. Omne quod est
 in mundo, concupiscētia
 carnis est, & concupiscē-
 tia oculorū, & superbia
 vitæ; quæ non est ex Patre,
 sed ex mundo. *1. Joan. 2.*
16.

Ant. 1. 2. Si quis diligit
 mundum, non est caritas
 Patris in eo. *1. Joan. 2. 15.*

Ant. 3. E. Amicitia hujus
 mundi inimica est Dei; qui-
 cūque ergo voluerit ami-
 cus esse seculi hujus, inimi-
 cus Dei constituitur. *Jac.*
4. 4.

Ant. 5. 2. Mundus tran-
 ſit, & concupiscētia ejus;
 qui autem facit voluntatem
 Dei, manet in æternum.
1. Joan. 2. 17.

CAPITULUM. *Isai. 35. 1. 2.*

L ætabitur deserta & in-
 via, & exultabit soli-
 tudo, & florebit quasi li-
 lium: germinans germinā-
 bit, & exultabit lætābunda
 & laudans.

In Semiannuſibus,

22. Si vis perfectus esse, ve-
 de, vende quæ habes, & da
 pauperibus, & habebis the-
 ſaurum in celo: & * Veni,
 † Sequere me. *Matt. 19. 21.*
27. Noli timere, ego pro-
 teſtor tuus sum, & merces
 tua magna nimis. *Gen. 15.*
1. * Veni. Glōria Patri. † Se-
quere.

HYMNUS. *Santol. Viā.*

F ELICES nēmorum pān-
 gimus incolas,
 Certo consilio quos Deus
 abdidit,

Ne contāgio ſecti
 Mores læderet integros.

Ut ne pōssideant, quem ſi-
 tiunt Deum,
 Urbes, regna, suos, ſe quo-
 que deſerunt:

Totus viluit orbis,
 Dum cœleſtia cōgitant.

ILLIS ſumma fuit glōria,
 deſpici;

Illis diuitiæ, paup̄eriem pa-
 ti;

Illis ſumma voluptas,
 Longo ſupplicio mori.

Fac nos, ſumme Deus, quæ
 patimur mala,
 In poenā ſclerum ferre li-
 bētiſ;

Commune SS. Monachorum, Cœnobit. &c. II

Et, tellure relicta,
Immortalia querere.

ÆTERNUS sit honos inge-
nito Patri;

Sit par unigenæ glória Fi-
lio;

Sacri nexus amoris,
Laus compar tibi, Spíri-
tus. Amen.

ψ. Pinguescent speciosa
deserti, &c. Et exultatione
colles accingentur. *Psf. 64.*

13.

Ad Magnificat, Ant. 3. a.
Dóminus ponet désertum
Sion quasi delicias, & soli-
tudinem ejus quasi hortum
Dómini. Gaudium & lætitia
invenietur in ea, gratiarum
actio & vox laudis. *Isai.*

51. 3.

*Oratio infrà ad Lau-
des, nisi sit propria.*

[*In Festis Annualibus ad
Completorium, Ant. 1. D.*
Qui habitant in deserto, se-
cûri dormient in saltibus;
& ponam eos in circuitu
collis mei benedictionem.
Ezech. 34. 25. 26.

Ad Nunc dimittis, Ant. 6.
C. Erit opus justitiæ pax, &
cultus justitiæ silentium, &
securitas usque in sempitær-
num. *Isai. 32. 17.]*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Remuneratorem
inquirentium se Deum,
* Venite, adoremus. *Hebr.*

11. 6.

Psf. 94. Venite. 2.

*Hymnus, Felices, ut in
I. Vesperis.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Nolite con-
formari huic sæculo, sed re-
formamini in novitate sen-
sus vestri; ut probetis quæ
sit voluntas Dei bona, &
benéplacens, & perfectæ.
Rom. 12. 2.

Ant. 7. a. Vendite quæ
possidētis, & date eleemó-
synam: facite vobis thesau-
rum non deficientem in cor-
dis. *Luc. 12. 33.*

Ant. 8. G. Nolite quære-
re quid manducētis, aut quid
bibātis: querite primum
regnum Dei, & justitiam
ejus; & hæc omnia adjicién-
tur vobis. *Luc. 12. 29. 31.*

ψ. Non est inopia timén-
tibus Dóminum. &c. Divites
eguerunt, & esurierunt. *Psf.*

33. 9. 10.

*Lectiones de Scriptura
occurrente.*

Post 1. Leã. &c. Fugite de
medio Babylónis, & * Sal-
vet unusquisque animam
suam, quoniam tempus ul-
tionis est à Dómino. *Jer.*
51. 6. ψ. Exite de illa, pó-
pulus meus, ut ne participes
sitis delictórum ejus, & de
plagis ejus non accipiātis.
Apoc. 18. 4. * Salvet.

Post 2. Leã. &c. Recédite,
recédite, exite inde; quó-
niam non in tumultu exhibi-
tis; * Præcedet enim vos
Dóminus, & congregabit
vos Deus Israël. *Isai. 52.*
11. 12. ψ. Exite de medio
eorum, & separámini. 2.
Cor. 6. 17. * Præcedet.

li) *Commune SS. Monachorum, Cœnobit. &c.*

Post 3. Lect. R. Mortui estis, & vita vestra est abscondita cum Christo in Deo. * Cum Christus apparuerit, vita vestra; tunc & vos † Apparēbitis cum ipso in glōria. *Coloss. 3. 3. 4.* *ψ.* Custodite ergo verba patris hujus, & implēte ea. *Deut. 29. 9.* * Cum Christus. Glōria Patri. † Apparēbitis.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 3. g. Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te. *Matt. 19. 27.*

Ant. 7. c. Et esurimus, & sitimus, & nudi sumus, & laboramus operantes manibus nostris. *1. Cor. 4. 11. 12.*

Ant. 2. D. Non deficiamus: sed licet is, qui foris est, noster homo corrumpatur; tamen is, qui intus est, renovatur de die in diem. *2. Cor. 4. 16.*

ψ. Spectaculum facti sumus mundo, *R.* Et Angelis, & hominibus. *1. Cor. 4. 9.*

Lectiōnes in Proprio Sanctorum.

Post 4. Lect. R. Excāmus ad Jesum extra castra, improprium ejus portantes; * Non enim habemus hic manentem civitatem, sed futuram inquirimus. *Hebr. 13. 13. 14.* *ψ.* Peregrini sumus coram te, Deus: dies nostri quasi umbra super terram. *1. Par. 29. 15.* * Non enim.

Post 5. Lect. R. Teneā-

mus spei nostræ confessionem indeclinabilem; * (Fidelis enim est qui respon- dit) & consideremus invicem in provocationem caritatis, & bonorum operum. *Hebr. 10. 23. 24.* *ψ.* Ipse est Deus fidelis, custodiens pactum & misericordiam diligentibus se, & his qui custodiunt præcepta ejus. *Deut. 7. 9.* * Fidelis.

Post 6. Lect. R. Benedictus Deus qui * Elégit nos ut essemus sancti & immaculati in conspectu ejus in caritate. *Ephes. 1. 3. 4.* *ψ.* Dóminus Deus noster pepigit nobiscum fœdus. *Deut. 5. 2.* * Elégit. Glōria Patri. * Elégit.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Hi omnes erant perseverantes unanimiter in oratione. *Act. 1. 14.*

Ant. 8. c. Possessiones & substantias vendebant, & dividebant illa omnibus, prout cuique opus erat. *Act. 2. 45.*

Ant. 2. D. Plorabant, & jejunabant, & orabant in conspectu Dómini. *Baruch 1. 5.*

ψ. Humiliaverunt animas suas *R.* In jejuniis, & orationibus. *Judith 4. 8.*

Evangelium & Homilia ut in Proprio Sanctorum.

Post 7. Lect. R. Sapientia direxit opera eorum: * Iter fecerunt per deserta quæ non habitabantur; & in locis desertis fixerunt casas,

Sap. 11. 1. 2. *ψ*. Circue-
runt in pëllibus caprinis,
regentes, angustiatî, afflictî;
quibus dignus non erat mun-
dus: in solitudinibus erran-
tes, & in cavernis terræ.
Hebr. 11. 37. 38. * Iter.

Post 8. *Leç.* *R.* Multitu-
dinis erat cor unum, & ani-
ma una; nec quisquam ali-
quid suum esse dicebat, sed
* Erant illis omnia commu-
nia. *Act.* 4. 32. *ψ*. Ecce
quàm bonum, & quàm ju-
cundum, habitare fratres in
unum! *Pf.* 132. 1. * Erant.

Post 9. *Leç.* *R.* Perduxit
eos Deus tanquam gregem
in deserto. Et deduxit eos in
spe, & non timuerunt; * Et
† Induxit eos in montem
sanctificationis suæ. *Pf.* 77.
52. 53. 54. *ψ*. Confitentes
quia peregrini & hospites
sunt super terram, patriam
meliorem appetunt, id est,
cœlestem: ideo Deus paravit
illis civitatem. *Hebr.* 11. 13.
14. 16. * Et induxit. Glô-
ria. † Induxit.

ψ. *SACERD.* Benedicite,
sancti, & humiles corde;
Dómino: *R.* Laudate & su-
perexaltate eum in sæcula.
D.in. 3. 87.

AD LAUDES.

Ant. **E** Légi abjectus esse
2. *D.* **E** in domo Dei mei,
magis quàm habitare in ta-
bernaculis peccatorum. *Pf.*
83. 11.

Ant. 5. 2. Ecce elongavi
fugiens, & mansi in solitu-

dine. Expectabam eum qui
salvum me fecit à pusillani-
mitate spiritus, & tempesta-
te. *Pf.* 54. 8. 9.

Ant. 3. *E.* Abscondit me
Dóminus in tabernaculo
suo: in die malorum prote-
xit me in abscondito taber-
naculi sui. *Pf.* 26. 5.

Ant. 4. *E.* Anticipaverunt
vigilias oculi mei: cogitavi
dies antiquos, & annos æter-
nos in mente habui. Et me-
ditatus sum nocte cum cor-
de meo. *Pf.* 76. 5. 6. 7.

Ant. 3. *c.* Exui me stolâ
pacis, indui autem me sacco
obsecrationis; & venit mi-
hi gaudium à Sancto. *Baruch* 4. 20. 22.

CAPITULUM. *Isai.* 26. 8. 9.

Nomen tuum & memo-
riale tuum, Dómine, in
desiderio animæ. Anima mea
desideravit te in nocte; sed
& spiritu meo in præcordiis
meis de manè vigilabo ad te.

*Pro sancto MONACHO &
CÆNOBITA.*

HYMNUS. *Santol. Viñ.*

O Pulcras acies, castrâ-
que fortia!
Quæ spes, una fides, unus
amor regit.

Omnes lege sub una,

Uno sub duce militant.

Heu! quantis rapiunt astra
laboribus!

Pulsant perpétuis quæstibus
æthera,

Per jejúnia longa

Vires corporis atterunt.

Votis unánimes, vi quo-
que stœrum

frv Commune SS. Monachorum, Capell. &

Instant, & scias ingem-
nant preces,

Et concórdibus armis
Vim cœlo simul inferunt.

Hæc vis grata Deo; sic amat
optimus

Vinci per lácrymas, per gé-
mitus, Pater:

Sic duris reserátur
Cœlum conditionibus.

FERVENT quando die cun-
cta tumultibus,

Alam turba silet; cœtera
dum tacent,

Ni per cántica rumpunt
Noctis longa siléntia.

EXERCET vigiles continuus
labor;

Incumbunt óperi non réfi-
des manus;

Tellus culta colonis

Victum suppéditat suis.

ÆTERNUS sit honores ingéni-
to Patri;

Sit par unigenæ glória Fi-
lio;

Sacrî nexus amoris,

Laus compar tibi, Spíri-
tus.

Amen.

*Profanô ANACHORETA
& SOLITARIO.*

HYMNUS. *Santol. Viâ.*

QUID tu relictis úrbibus,
Mortálíum consórtia
Timens fugis? quid tu vides?
Solúsque tecum cógitas?

MENTIS volátu libero,

Percúrris æternas domos;

Et quæ negas mortálibus,

Transfers Deo commérça.

PRÆSENS choris cœlesti-
bus,

Sacro quiétus ótio,

Totus tuéndo Ními,
Totus coléndo tu vacas.

QUAM pura, qui cá-
gunt,

O Chríste, libent gábil
Te propter antris abñs
Sinu recóndis in tuo.

ÆTERNÆ tu Verbi Pá-
æternæ Fili, par Pá-
Et par utrîque, Spíritus;

Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

✠. Clamávi ad te, Dó-
ne; dixi: Tu es spes mæ,
Pórtio mea in tem-
vénitiam. *Pf. 141. 6.*

Ad Benedictus, Ant. 1.
Pars mea Dóminus, dñs
ánima mea. Bonus est Dó-
minus ánime querenti í-
lum. Bonus est pædóti
cum siléntio saluare Dó-
Thren. 3. 24. 25. 26.

ORATIO. Orémus.

O Mnípotens sempiternus
Deus, terréna pæp te
calcántium merces magna
nimis; da nobis exémplo &
intercessióne beáti N. cujus
solémnia celebrámus, tem-
porália ómnia despícere, &
ad æterna totâ mentis in-
tentione festináre; Per Dó-
minum.

AD PRIMAM.

Ant. Elégi.

AD TERTIAM.

Ant. Ecce elongávi.

CAPITULUM. *Isai. 35. 7. 8.*

IN cubílibus, in quibus
prius dracones habitá-
bant, oriétur viror cálam

&
&
bi
fu
E:
n
t
j

R. & junci. Et erit ibi sēmita
R. & via, & via sancta vocā-
 bitur.

R. *br.* Extrāneus factus
 sum * Frātribus meis, **R.**
 Extrāneus. *ψ.* Et peregrin-
 us filiis matris meæ. * Frā-
 tribus. Glōria. **R.** Extrā-
 neus. *Psf.* 68. 9.

ψ. Mihi mundus crucifi-
 xus est, **R.** Et ego mundo.
Gal. 6. 14.

AD SEXTAM.

Ant. Abscōdit me Dō-
 minus.

CAPITULUM. *Philipp.* 3.
 13. 14.

Fratres, quæ retro sunt
 obliviscens, ad ea verò
 quæ sunt priora extendens
 meipsum, ad destinatum
 persequor, ad bravium su-
 pèrnæ vocatiōis Dei in
 Christo Jesu.

R. *br.* Dixi: Custodiam
 vias meas, * Ut non delin-
 quam in lingua mea. **R.** Di-
 xi. *ψ.* Pōsi orī meo custō-
 diam. * Ut non. Glōria Pa-
 tri. **R.** Dixi. *Psf.* 38. 2.

ψ. Concāluit cor meum
 intrā me, **R.** Et in medita-
 tiōe meā exardēscet ignis.
Psf. 38. 4.

AD NONAM.

Ant. Exui me.

CAPITULUM. *Dan.* 9. 3.

Posui faciem meam ad
 Dōminum Deum meum
 rogare & deprecari in jeju-
 niis, sacco, & cinere.

R. *br.* Propter verba la-

biōrum tuōrum * Ego cu-
 stodivi vias duras. **R.** Pro-
 pter. *ψ.* Perfice gressus meos
 in sēmitis tuis. * Ego. Glō-
 ria Patri. **R.** Propter. *Psf.* 13.
 4. 5.

ψ. Induēbar cilicio. **R.**
 Humiliābam in jejūniō ani-
 mam meam. *Psf.* 34. 13.

AD VESPERAS.

Ant. **I**ste custodivit ani-
 3. *a.* **I**mam suam, & me-
 mor fuit Dōmini in toto
 corde suo. *Tōb.* 1. 12. 13.

Ant. 2. D. Dēus dixit ad
 illum: Exi de terra tua, &
 de cognatiōe tua: & tunc
 exiit. *Ab.* 7. 3. 4.

Ant. 6. F. Majōres divi-
 tias æstimans thesauro Æ-
 gyptiōrum, improprium
 Christi; fide reliquit Ægyp-
 tum. *Hebr.* 11. 26. 27.

Ant. 1. f. In loco solitu-
 dinis Dōminus docuit eum;
 & custodivit quasi pupillam
 oculi sui. *Deut.* 32. 10.

Ant. 7. G. Fide demorā-
 tus est in terra repromissiō-
 nis, tanquam in aliēna, in
 cāsulis habitādo, cum co-
 herēdibus repromissiōis.
Hebr. 11. 9.

CAPITULUM. *Hebr.* 11. 10.

Expectabat fundamēta
 habentem civitatē;
 cujus artifex & cōditor
 Deus.

In Semianualibus,

R. Perfēctio tua, & doctri-
 na tua, Dōmine, viro san-
 cto tuo quem probasti.
 * Dixit patri suo & maxi-

suz: nescio vos; & fratribus suis: ignoro vos. *Deut.* 33. 8. 9. *¶* Qui amat patrem aut matrem plusquam me, non est me dignus. *Matt.* 10. 37. * Dixit. Glória Patri. * Dixit.

Hymnus, Felices, ut in *I. Vesperis*.

¶ Beata gens, cujus est Dóminus Deus ejus; *Ps. Pó-*

pulus, quem elegit in hereditatem sibi. *Ps.* 32. 11.

Ad Magnificat, *Ant.* 1. *G.* * Omnis qui reliquit domum, vel fratres, aut rōres, aut patrem, aut matrem, aut agros propter nomen meum, centupla accipiet, & vitam æternam possidebit. *Matt.* 19. 29.

COMMUNE SS. LAICORUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. **D**icebat Jesus ad 1. D. omnes: Si quis vult post me venire, abneget semetipsum, & tollat crucem suam quotidie, & sequatur me. *Luc.* 9. 23.

Ant. 8. *G.* Dico vobis: Nisi abundaverit iustitia vestra plusquam Scribarum, & Phariseorum, non intrabitis in regnum cœlorum. *Matt.* 5. 20.

Ant. 3. *E.* Nisi conversi fueritis, & efficiamini sicut parvuli, non intrabitis in regnum cœlorum. *Matt.* 18. 3.

Ant. 8. *G.* Non omnis qui dicit mihi: Dómine, Dómine, intrabit in regnum cœlorum; sed qui facit voluntatem Patris mei, qui in cœlis est. *Matt.* 7. 21.

Ant. 7. *a.* Contendite intrare per angustam portam; quia multi, dico vobis, querent intrare, & non poterunt. *Luc.* 13. 24.

CAPITULUM. *Eccli.* 21. 9. 10.

Qui timetis Dóminum, credite illi; & non erubescitur merces vestra. Qui timetis Dóminum, sperate in illum; & in oblectationem veniet vobis misericordia. Qui timetis Dóminum, diligite illum; & illuminabuntur corda vestra.

In Semianualibus, *¶* Qui timent Dóminum, non erunt incredibiles verbo illius; & * Qui diligunt illum, † Conservabunt viam illius. *Eccli.* 2. 18. *¶* Plenitudo legis, est dilectio. *Rom.* 13. 10. * Qui diligunt. Glória. † Conservabunt.

HYMNUS. Guill. Episc. Santon.

SUMMI pusillus grex Patris,
Timóre mentem solvite;
Sui patérnus vos amor
Vult esse regni cõmpotes.
EN regnat inter Cœlites,
Qui vixit olim século

gnótus, exósus sibi,
 Qui pauper, & sciens pati:
 ANGUSTA pœnitentiæ
 Ingréssus, & viam Crucis,
 Per dura Christum prælia,
 Per damna, non timet sequi.
 CARNEM terit jejúniis;
 Linguam domat siléntio;
 In pauperum, parcus sibi,
 Abscôndit & spargit sinu.
 SAPORE verbi páscitur;
 Toróque legem pectore
 Scrutátus, orat pervigil;
 Mens celsa versátur polo.
 HAC surgit ad cœlum viâ:
 Et nos eâdem da Pater,
 Da Nate, da cum Spíritu,
 Ad te venire semitâ.

Amen.

✠. Qui confidunt in Dó-
 mino, intéllegunt veritatem:
 Et fideles in dilectiône
 acquiescent illi. *Sap. 3. 9.*
 Ad Magnificat, *Ant. 7. G.*
 Qui sperant in Dómino,
 mutábunt fortitudinem, as-
 sumunt pennas sicut áquilæ;
 current, & non laborábunt;
 ambulábunt, & non defi-
 cient. *Isai. 40. 31.*

*Oratio ut infrà ad Lau-
 des, nisi sit propria.*

[*In Annualibus ad Com-
 pletorium, Ant. 3. g.* Non
 intrábit in sanctam Jerúsa-
 lem áliquod coinquinátum,
 aut abominatióem faciens,
 & mendácium. *Apoc. 21.*
 27.

Ad Nunc dimíttis, Ant. 2.
 D. Simplicitas justórum dí-
 riget eos: justítia rectórum
 liberábit eos. *Prov. 11. 3.*
 6.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Diligéntem justos
 Dóminum, * Veníte, ado-
 rémus. *Psf. 145. 8.*

Psf. 94. Venite. 2.

HYMNUS. Santol. Viñ.

NON parta solo sangui-
 ne
 Ornat beátos púrpura:
 Sunt incruénta, quæ suos
 Habent triúmphos, prælia:
 NON iste flammas, non
 cruces,

Non sensit uncós pectines:
 Crudélis & durus sibi
 Se morte lentâ cónficit.

Si líctor illi defuit,
 Si vinela, fustes, úngulæ;
 Paráta pro Christo mori,
 Hoc supplet omne caritas.

CORPUS subégit cástitas,
 Et liberam mentem fides,
 Amor supérnis ignibus
 Totam litávit hóstiam.

VENIS apértis ómnibus,
 Qui vellet ultro erúmpere,
 Fraudátus optatâ viâ,
 It fusus in fletum cruor.

DA, Christe, sic nos ví-
 vere,

Discámus ut semper mori:
 Da, post brevis vitæ dies,
 Vitæ perénis gáudia.

ÆTERNE tu Verbi Pater;
 Æterne Fili, par Patri;
 Et par utrîque, Spíritus;
 Tibi, Deus, sit glória.

Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Si quis diligit
 me, sermónem meum ser-
 vábit; & Pater meus diliget
 eum, & ad eum veniémus.

& mansionem apud eum faciemus. *Joan.* 14. 23.

Ant. 1. f. Omnis qui audit verba mea, & facit ea; assimilabitur viro sapienti, qui edificavit domum suam supra petram. *Matt.* 7. 24.

Ant. 2. D. Qui perspexit in legem perfectam libertatis, non auditor obliviosus factus, sed factor operis; hic beatus in facto suo erit. *Jac.* 1. 25.

ψ. In lege Domini voluntas ejus, &c. Et in lege ejus meditabitur die ac nocte. *Psf.* 1. 2.

Lectioes de Scriptura occurrente.

Post 1. *Lect.* &c. Initium viae bonae, facere justitiam: * Misericordia & veritate redimitur iniquitas; & in timore Domini declinatur à malo. *Prov.* 16. 9. 6. ψ. Qui vult vitam diligere, & dies videre bonos, declinet à malo, & faciat bonum. 1. *Petr.* 3. 10. 11. * Misericordia.

Post 2. *Lect.* &c. Si quis emundaverit se, * Erit vas in honorem sanctificarum, & utile Domino, ad omne opus bonum paratum. 2. *Tim.* 2. 21. ψ. Sapienter cor abstinēbis se à peccatis, & in operibus justitiae successus habebit. *Ecclesi.* 3. 32. * Erit vas.

Post 3. *Lect.* &c. Qui timeat Dominum, preparabunt corda sua; &c. * In conspectu illius † Sanctifi-

cabunt animas suas. *Mat.*

21. 20. ψ. Misericordia mihi à propitio in pueris timētibz om. *Mat.* 1. 50. * In conspectu tua. † Sanctificabunt.

IN IL. NECTUM.

Ant. 3. G. Ut sicut ambulat; (frosus) lucis est in omni bono & justitia, & veritas; p-bantes quid sit beati Deo. *Ephes.* 5. 8. 9. 10.

Ant. 3. E. Scabiles & inamobiles; abundans in opere Domini semper, scientes quod labor vester non est inanis in Domino. 1. *Cor.* 15. 58.

Ant. 5. a. Vosmetipsos in dilectione Dei servite, expectantes misericordiam Domini nostri Jesu Christi in vitam aeternam. *Juda.* 7. 21.

ψ. Diligite Dominum, omnes sancti ejus; &c. Quoniam veritatem requirit Dominus. *Psf.* 30. 24.

Lectioes in Proprio Sanctorum.

Post 4. *Lect.* &c. Tollite jugum meum super vos, & inveniētis requiem animabus vestris: * Jugum enim meum suave est, & onus meum leve. *Matt.* 11. 29. 30. ψ. Interrogatē de semitis antiquis, quae sit via bona, & ambulatē in ea; & inveniētis refrigerium animabus vestris. *Jer.* 6. 16. * Jugum.

Post 5. *Lect.* &c. Servite

Domino in omni corde vestro ; & * Nolite declinare post vana, quæ non prouident vobis. 1. Reg. 12. 20. **Ps. 1.** *ψ.* Nolite diligere mundum, neque ea quæ in mundo sunt. 1. Joan. 2. 15. * Nolite.

Post 6. Lect. R. Satagite, ut per bona opera, certam vestram vocationem, & electionem faciatis : * Sic enim abundanter ministrabitur vobis introitus in æternum regnum Jesu Christi. 2. Petr. 1. 10. 11. *ψ.* Operamini opus vestrum ante tempus, & dabit vobis mercedem vestram in tempore suo. *Eccli. 51. 38.* * Sic enim. Glória. † Abundanter.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 3. c. Vetus homo noster crucifixus est, ut destrueretur corpus peccati, & ultra non seruiamus peccato. *Rom. 6. 6.*

Ant. 4. E. Qui mortui sumus peccato, quomodo adhuc vivemus in illo? conspulti enim sumus cum Christo per baptismum in mortem. *Rom. 6. 2. 4.*

Ant. 7. a. Sumus filii Dei. Si autem filii, & heredes; heredes quidem Dei, coheredes autem Christi : si tamen compatiuntur, ut & glorificemur. *Rom. 8. 16. 17.*

ψ. Mundemus nos ab omni inquinamento carnis & spiritus, R. Perficientes sanctificationem in timore Dei. 2. Cor. 7. 1.

Evangelium & Homilia ut in Proprio Sanctorum.

Post 7. Lect. R. Non secundum carnem ambulamus, sed secundum spiritum : qui enim secundum carnem sunt ; quæ carnis sunt, sapiunt. * Qui secundum spiritum sunt ; quæ sunt spiritus, sentiunt. *Rom. 8. 4. 5.* *ψ.* Qui timent Dominum, inquirent quæ beneplacita sunt ei. *Eccli. 2. 19.* * Qui secundum.

Post 8. Lect. R. Hæc est caritas Dei, ut mandata ejus custodiamus ; & * Mandata ejus gravia non sunt. 1. Joan. 5. 3. *ψ.* Nihil dulcius, quam respicere in mandatis Domini. *Eccli. 23. 37.* * Mandata.

Post 9. Lect. R. Nos debemus alterutrum diligere. * Si diligamus invicem, Deus in nobis manet, & † Caritas ejus in nobis perfecta est. 1. Joan. 4. 11. 12. *ψ.* Qui despicit proximum, peccat : misericordia & veritas præparant bona. *Prov. 14. 21. 22.* * Si diligamus, Glória. † Caritas.

ψ. SACERD. Benedicite, servi Domini, Domino : R. Laudate & superexaltate eum in sæcula. *Dan. 3. 85.*

A D L A U D E S.

Ant. D. Omne, non est 1. a. **D**exaltatum cor meum, neque elati sunt oculi mei ; neque ambulavi in magnis. *Pf. 130. 1.*

Ant. 4. E. Verēbar omnia ōpera mea, sciens quod non parceres delinquēti. *Job 9. 28.*

Ant. 3. a. Non proponēbam ante ōculos meos rem injūstam; non adhæsit mihi cor pravum. *Pf. 100. 3. 4.*

Ant. 8. G. Detrahentem secrētō proximo suo, hunc persequēbar: ōculi mei ad fidēles terræ ut sēdeant mecum. *Pf. 100. 5. 6.*

Ant. 4. E. Benedīctio peritūri super me veniēbat, & cor viduæ consolātus sum; ōculus fui cæco, & pes claudō; pater eram pauperum. *Job 29. 13. 15. 16.*

CAPITULUM. Job 29. 11. 12.

Auris audiens beatificābat me, & ōculus videns testimoniū reddēbat mihi; cō quod liberāsssem pauperem vociferantem, & pupillum cui non esset adiutor.

HYMNUS. Santol. Vist.

Qui te, Deus, sub intimo
Amans recepit pectore,
Non ille terras amplius
Suspirat, oblitus sui.

Quid ergo gaudes nec tere
Tristes moras amantibus?
Terris retardas exules,
Cives polo quos destinas.

Hinc fervet in dies amor;
In vota toti diffuunt:
Ad astra festinantibus
Fit poena, vita longior.

Vix iste tardi corporis
Pondus molestum sustinet;
Mortis diem preoccupat

Andens Deo se iungere:
Aeterna tu Verbi Patri
Aeterni Filii, par Patri;
Et par utique, Spiritus;
Tibi, Deus, sit gloria.
Amen.

*Isiquidem fratri
corde meo, non exaltatus
minis. 12. Propterea
canduit Deus. Pf. 65. 18. 19.*
Al. Benedicimus, Ant. 1.
*G. 8. In iustitia apparuit
conspicui tuo: sanabor,
cum apparuerit gloria tua.*
Pf. 16. 15.

ORATIO. Oramus.
Omnipotens sempiternus
Deus, tribue nobis,
quesumus, intercessionē
beati *N.* misericordiam
tuam; & quaecūque pre-
cipis ut agamus, ipse adju-
va ut implere possimus;
Per Dōminum.

Alia ORATIO.
Adēsto, Dōmine, sup-
plicationibus nostris,
quas in beati *N.* solemnitate
deferimus; ut qui nostræ
iustitiæ fiduciam non habē-
mus, ejus qui tibi placuit
precibus adjuvēmur; Per
Dōminum.

A D P R I M A M.
Ant. Dōmine.

A D T E R T I A M.
Ant. Verēbar.

CAPITULUM. Philipp. 2.
12. 13.

Carissimi, cum metu &
tremore vestram salu-
tem operāmini; Deus est

Commune SS. Laicorum.

121

scilicet qui operatur in vobis
ut & velle, & perficere, pro
bona voluntate.

R. br. Beatus vir * Qui
timet Dominum, R. Beatus.

V. In mandatis ejus voluit
nimis. * Qui timet. Glória.

R. Beatus. Pf. 111. 1.

V. Beneplacitum est Dó-
mino super timéntes eum,
R. Et in eis qui sperant su-
per misericórdia ejus. Pf.
146. 11.

A D S E X T A M.

Ant. Non proponébam.

CAPITULUM. Job 23. 11. 12.

V. Iam Dei custodívi, &
non declinávi ex ea; à
mandatis labiórum ejus non
recéssi, & in sinu meo abs-
cúndi verba oris ejus.

R. br. Lucérna pédibus
meis * Verbum tuum. R. Lu-
cérna. V. Et lumen semitis
meis. * Verbum. Glória.

R. Lucérna. Pf. 118. 105.

V. Servávi mandata tua,
& testimónia tua; R. Quia
omnes viæ meæ in conspé-
ctu tuo. Pf. 118. 168.

A D N O N A M.

Ant. Benedíctio peritúri.

CAPITULUM. Jac. 1. 27.

R. Eligio munda, & im-
maculáta apud Deum
hæc est, visitáre pupillos, &
viduas in tribulatióne eó-
rum; & immaculátum se
custodíre ab hoc século.

R. br. Flebam super eo
* Qui afflícus erat, R. Fle-
bam. V. Compatiebáthur

ánima mea paúperi. * Qui
afflícus. Glória. R. Flebam.
Job 30. 25.

V. Beátus qui intélligit su-
per egénium & paúperem;
R. In die mala liberábit
eum Dóminus. Pf. 40. 2.

A D V E S P E R A S.

Ant. B. Beátus qui invéntus
est sine macula;
qui pótuit tránsgredi, &
non est tránsgressus; fácere
mala, & non fecit. Eccli.
31. 8. 10.

Ant. 5. a. Conservávit
legem Excélsi; & in tenta-
tióne invéntus est fidéls. Ec-
cli. 44. 20. 21.

Ant. 5. a. Non præteríit
de univérſis mandátis, nec
unum quidem verbum quod
jussérat Dóminus. Josue 11.
15.

Ant. 1. D. Immóbilis in
Dei timóre permánſit, agens
grátias Deo ómnibus diébus
vitæ suæ. Tob 2. 14.

Ant. 7. a. Stabílita sunt
bona illius in Dómino, &
eleemóſynas illius enarrá-
bit omnis eccléſia sanctó-
rum. Eccli. 31. 11.

CAPITULUM. Gal. 6. 8.

F. Ratres, quæ semináve-
rit homo, hæc & metet:
quóniam qui seminat in car-
ne sua, de carne & metet
corruptiõem; qui autem
seminat in spíritu, de spí-
ritu metet vitam æternam.

In Semiannualibus,

R. Dispérſit, dedit paupé-
ribus; * Justitia ejus manet in

ſæculum ſæculi. *Pſ.* 111. 9.
 ¶. Erat religioſus ac timens
 Deum, faciens eleemoſynas
 multas plebi, & deprecans
 Deum ſemper. *Aſ.* 10. 2.
 * Juſtitia. Glôria. * Juſti-
 tia.

Hymnus, Summi puſil-
 lus grex, ut in *I. Vesperis*.
 ¶. Benedictio Dei in mer-

cédem juſti feſtinet, & Et
 in hora veloci proceſſus il-
 lius fructificat. *Eccli.* 11. 14.

Ad Magnificat, *Ant.* 6. F.
 Diléctus Deo, & homini-
 bus; cujus memoria in bene-
 dictiône eſt. Similem illum
 fecit in glôria ſanctorum, &
 oſtendit illi glôriam ſuam.
Eccli. 45. 1. 2. 3.

COMMUNE SS. PŒNITENTIIUM.

*Omnia dicuntur ut in
 Communi SS. Laicorum,
 exceptis qua ſequuntur.*

IN I. VESPERIS.

Post Hymnum, ¶. Dixi:
 Conſitebor adverſum me
 injuſtitiam meam Dômino;
 & Et tu remisisti impietâ-
 tem peccati mei. *Pſ.* 31. 5.

Ad Magnificat, *Ant.* 8.
 G. * Dômine Deus meus,
 poſtquàm convertisti me,
 egi pœnitentiam: erubui,
 quoniam ſuſtinui oppro-
 brium adoleſcenciæ meæ.
Jer. 31. 18. 19.

*Oratio infra in Laudibus,
 niſi ſit propria.*

AD LAUDES.

Post Hymnum, ¶. Mi-
 ſericordia tua magna eſt ſu-
 per me, & Eterniſti ani-
 mam meam ex inférno in-
 feriori. *Pſ.* 85. 13.

Ad Benedictus, *Ant.* 2.
 D. * Pœnitentibus dedit
 Deus viam juſtitie. Quàm
 magna miſericordia Dômi-

ni, & propitiatio illius con-
 vertentibus ad ſe! *Eccli.* 17.
 20. 28.

ORATIO. Orémus.

Deus, revertentium ad te
 peccatorum benigne
 ſuſceptor; intercedente
 beato N. quem à peccato
 tranſtulisti ad juſtitiam, tuâ
 nos clemenciâ ſuſcipe; ut
 cujus ſecuti ſumus errores,
 bona ſectemur ópera, &
 æterni præmii mereamur
 eſſe cum eo participes; Per.

AD VESPERAS.

Post Hymnum, ¶. Bene-
 dictus Deus, qui non amô-
 vit orationem meam, & Et
 miſericordiam ſuam à me.
Pſ. 65. 20.

Ad Magnificat, *Ant.* 7. G.
 Ubi abundavit delictum, ſu-
 perabundavit grâtiâ, ut ſi-
 cut regnavit peccatum in
 mortem, ita & grâtiâ re-
 gnet per juſtitiam in vitam
 æternam, per Jeſum Chri-
 ſtum. *Rom.* 5. 20. 21.

COMMUNE VIRGINUM MARTYRUM.

*Omnia dicuntur ut infrà
in Officio sanctorum Virgi-
num, exceptis qua hìc no-
tantur.*

IN I. VESPERIS.

HYMNUS. *Santol. Viã.*

VIRGINUM robur, Deus,
atque custos:

Sexus imbellis, medios per
enses,

Dum faves, quas non supe-
rat virili

Pectore mortes!

Pro tuis aris animosa Vir-
go

Molle dat poenis lacerare
corpus;

Non suos sentit, memor ô!
ruorum,

Christe, dolorum.

Non graves plagæ, validi
nec ictus

Integram possunt violare
mentem:

Quin sacri crescit magis ob-
stinatus

Ardor amoris.

Sponsa dilecto placitura
sponso,

Déspicit ruptum laniata
corpus:

Est suus truncis honor, &
venustas

Est sua membris.

SUMMA laus Patri, genitô-
que Verbo,

Et tibi compar, utriusque
Nexus,

Fac tibi semper placeamus
uni

Moribus æquis.

Amen.

†. Hereditas immacula-
torum in ætérnum erit. *R.*
Non confundentur in tém-
pore malo. *Pf. 36. 18. 19.*

Ad Magnificat, Ant. 5. F.
Vincénti dabo manna abs-
cônditum, & dabo illi cál-
culum cândidum; & in
cálculo nomen novum scrí-
ptum, quod nemo scit, nisi
qui accipit. *Apoc. 2. 17.*

*Oratio ut infrà ad Lau-
des, nisi sit propria.*

AD OFFICIUM NOCT.

HYMNUS. *Santol. Viã.*

FESTIS læta sonent æthe-
ra canticibus:

Nunc aptate tubas, sumite
tympana,

Cœtus Angélici, dicite Vir-
ginem,

Christi dicite Mártyrem.

VESTRIS illa fuit débita coc-
tibus,

Quæ mortális adhuc, nobi-
lis æmula,

Ut vos exprimeret, dedidi-
cit genus,

Virgo corporis imme-
mor.

SED quid cogis, amor? fór-
titer ambiit

Sponso virgineum fundere
sanguinem;

Obliti meminit tunc bene
côporis,

Præclæræ sitiens necia.

Sic quâ parte minor, vos
superéminet,
Immortale genus, quæ pó-
tuit mori,
Et per damna sui corporis,
integram
Testári Dómino fidem.
PATRI máxima laus; máxi-
ma Filio;
Amborúnque sacro máxi-
ma Flámini,
Per quem magnánimæ præ-
lia sustinent
Spreto funere Virgines.
Amen,

AD LAUDES.

Hymnus, Virginum ro-
bur, ut in *I. Vesperis*.

ψ. Deus præcinxit me vir-
tute, &c. Et póluit immacu-
látam viam meam. *Pf.* 17.
32. 33.

Ad Benedíctus, *Ant.* 2.
D. * Factus est Dóminus
firmamentum meum: libe-
rávit me, quia complácu-
ei: retribuet mihi secundum
justitiam meam; & secun-
dum munditiam mánuum
meárum reddet mihi. *2. Reg.*
22. 19. 20. 21.

ORATIO. Orémus.

Auxiliáre, Dómine, tem-
póribus nostris; ut tuâ
nos ubique dexterâ prote-
gente, & cunctis hóstibus
coelésti virtute compréssis;
intercedente beáa N. Vir-
gine & Mártire tuâ, aug-

mentum nobis tribuas re-
ligiónis & pacis; Per Dó-
num.

Alia ORATIO.

OMnípotens sempiterna
Deus, cujus múnus
beáta N. in virginitatís pro-
pósito & in confessióne fi-
dei roboráta, virginitatís
ac martyrii palmam adépta
est; da nobis ira corporis
ac meritis integritatem ser-
vare, ut nec blanditiis car-
nis, nec malórum acerbíta-
te vincámur; Per.

Si sint plures, *ORATIO.*

DA, quæsumus, Dómi-
ne, nobis sanctárum
Virginum ac Mátyrum tuá-
rum N. & N. passióne re-
coléntibus, ut, quarum
læti celebrámus victórias,
virtutem constántes imit-
mur; Per.

AD VESPERAS.

Hymnus, Festis læta so-
nent, ut in *Officio Nocturno*.

ψ. Vicérunt propter san-
guinem Agni, & propter
verbum testimonií sui; &c.
Et non dilexérunt ánimas
suas usque ad mortem.
Apoc. 12. 11.

Ad Magnificat, *Ant.* 7. d.
Casta generatio in perpé-
tuum coronáta triumphat
incoïnquinatorum certámi-
num præmium vincens. *Sap.*
4. 1. 2.

COMMUNE SANCTARUM VIRGINUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. **Q**uid bonum Domini est, & quid pulcrum ejus, nisi frumentum electorum, & vinum germinans Virgines? *Zach.* 9. 17.

Ant. 7. b. Hæc dicit qui habet septem spiritus Dei, & septem stellas: Qui non inquinaverunt vestimenta sua, ambulabunt mecum in albis. *Apoc.* 3. 1. 4.

Ant. 8. G. Qui elegerint quæ ego volui, & tenuerint foedus meum; dabo eis in domo mea locum. *Isai.* 56. 4. 5.

Ant. 3. g. Dabo eis nomen melius à filiis & filiabus: nomen sempiternum dabo eis. *Isai.* 56. 5.

Ant. 8. G. Non omnes capiunt verbum istud, sed quibus datum est. Qui potest capere, capiat. *Matt.* 19. 11. 12.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 7. 7. 8.

Unusquisque proprium donum habet ex Deo: alius quidem sic, alius verò sic; dico autem non nuptis, & viduis: Bonum est illis, si sic permaneant.

In Semiannualibus,

Re. Nescitis quoniam corpora vestra membra sunt Christi? membra vestra templum sunt Spiritus-sancti qui in vobis est. * Gló-

rificate, & † Portate Deum in corpore vestro. 1. *Cor.* 6. 15. 19. 20. † Custoditio legum consummatio incorruptionis est; incorruptio autem facit esse proximum Deo. *Sap.* 6. 19. 20. * Glorificate. Glória. † Portate.

HYMNUS.

Vos ô Virginei cum citharis chori,
Agni deliciae, pars gregis optima,
Sponsum virgineo progenitum sinu

Puris tollite laudibus.
Hæc est sacra dies, obviam quâ suo
Cum plena rutilans lampade jungitur

Sponsio, stansque throno proxima concinit
Virgo cantica Virgini.
Solo digna Deo conjugere respuit

Mortales thalamos; ut semel obligat
Sese fida suo, quem bene deperit,

Ultro se Deus obligat.
Purum ne maculent pectus imagines,
In se tota sui corporis immemor

Mens sese recipit, nil oculi vident,
Surdis nil sonat auribus.

ÆGRO vix sua sunt pabula corpori,

lxv] *Commune Sanctarum Virginum.*

Ardet mille modis ante diem
mori :

Quidquid mors rapiet, jam
sibi præripit;

Unus sit Deus omnia.

FAC, ô Christe, tuæ Virgi-
nis æmulos

Hæc nos ire tibi, quâ grâ-
ditur viâ;

Qui gens sancta sumus, mô-
ribus integris

Fac soli tibi vivere.

DA te, summe Pater, tol-
lere laudibus;

Da te, Christe, sequi, lati-
rea Virginum;

Fac incensa tuis, Spiritus,
ardeant

Flammis frigida pectora.
Amen.

ÿ. Divini fructus, floréte
flores quasi lilium; *ps.* Et
date odorem. *Eccli.* 39. 17.
19.

Ad Magnificat. Ant. 6. C.
Obaudite me, divini fructus,
& quasi rosa plantata super
rivos aquarum fructificáte;
quasi Libanus odorem sua-
vitatis habéte. *Eccli.* 39. 17.
18.

*Oratio ut infra ad Lau-
des, nisi sit propria.*

[*In Annualibus ad Com-
pletorium, Ant.* 1. D. Qui
digni habebúntur século il-
lo, & resurrectione ex môr-
tuis, neque nubent, neque
ducent uxores. *Luc.* 20. 35.

Ad Nunc dimittis, Ant.
7. d. Equales Angelis sunt;
& filii sunt Dei, cum sint fi-
lii resurrectionis. *Luc.* 20.
36.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Agnamque
quæ sunt Virgines, *Veni
adorémus. *Apoc.* 14. 4

Pf. 94. Veníte. 2.

HYMNUS. Samuel. Fil.

CÆLESTIS aula par-
tur;

En sponsus; omnes ôvæ
Exíte Sponso Virgini,
Exíte, sponsæ Virgines.

Hæc nuptialis est dies,
Quæ, longa post suspénsa,
Dat omnibus, dat singulis
Jam plénius frui Deo.

Quæ casta vobis grádia,
Quos afflet ignes, dicite:
Ab ore cujus purior
Torrens voluptas effluit?

Hunc propter unum vi-
luit

Supérba regum purpura:
Dotata quæ sponso Deo,
Quid virgo terris ambiat?

O Virgináles nuptiæ,
Per quas caro fit spiritus!
O dulce vinculum, júngitur
Quo mens Deo, menti Deus!
Sit laus Patri; laus Filio;
Sit par tibi laus, Spiritus,
Divina qui perénibus
Firmas sigillis fœdera.

Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. g. Quis ascéndet
in montem Domini? aut
quis stabit in loco sancto
ejus? innocens manibus, &
mundo corde. *Pf.* 23. 3. 4.

Ant. 6. F. Qui diligit
cordis munditiam, habebit
amicum Regem. *Prov.* 22.
22.

Ant. 7. d. Omnis ponderatio non est digna contentis animæ. *Eccli. 26. 20.*

ψ. Beati immaculati in via, *R.* Qui ambulant in lege Domini. *Pf. 118. 1.*

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post 1. Lect. R. Felix est sterilis: & * Incoinquinata habebit fructum in respectu animarum sanctarum. *Sap. 3. 13.* *ψ.* Fructus spiritus est caritas, modestia, continentia, castitas. *Gal. 5. 22. 23.* * Incoinquinata.

Post 2. Lect. R. Dabitur illi fors in templo Dei acceptissima; * Bonorum enim laborum gloriosus est fructus, & quæ non concidat radix sapientiae. *Sap. 3. 14. 15.* *ψ.* Beati mundo corde; quoniam ipsi Deum videbunt. *Matt. 5. 8.* * Bonorum.

Post 3. Lect. R. O quam pulcra est casta generatio cum claritate: * Immortalis est enim memoria illius; quoniam & † Apud Deum nota est, & apud homines. *Sap. 4. 1.* *ψ.* Datum est illi, ut cooperiatur se byssino splendenti & candido. *Apoc. 19. 8.* * Immortalis. Gloria. † Apud.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Veni de Libano, sponsa mea, veni: coronaberis. *Cant. 4. 8.*

Ant. 2. D. In caritate

perpetua dilexi te; ideo attraxi te, miserans. *Jer. 31. 3.*

Ant. 7. d. Sta in sorte propositionis, in partes vade seculi sancti, cum vivis & dantibus confessionem Deo. *Eccli. 17. 24. 25.*

ψ. Sponsabo te mihi in fide; *R.* Et scies quia ego Dominus. *Osee 2. 20.*

Lectiones ut in Proprio Sanctorum.

Post 4. Lect. R. Sponsabo te mihi in sempiternum: * Et sponsabo te in misericordia, & in miserationibus. *Osee 2. 19.* *ψ.* Scient quia ego dilexi te: tene quod habes, ut nemo accipiat coronam tuam. *Apoc. 3. 9. 11.* * Et sponsabo.

Post 5. Lect. R. Deo placent opera tua. Omni tempore * Sint vestimenta tua candida: quæcumque facere potest manus tua, instanter operare. *Eccle. 9. 7. 8. 10.* *ψ.* Ecce venio sicut fur. Beatus qui vigilat, & custodit vestimenta sua. *Apoc. 16. 15.* * Sint.

Post 6. Lect. R. Pone me ut signaculum super cor tuum, ut signaculum super brachium tuum; * Quia † Fortis est ut mors dilectio. *Cant. 8. 6.* *ψ.* Neque instantia, neque fortitudo, neque creatura alia poterit separare a caritate Dei. *Rom. 8. 38. 39.* * Quia fortis. Gloria. † Fortis.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Pater meus,

dux virginitatis mez tu es.
Jer. 3. 4.

Ant. 1. f. Trahe me :
post te curremus in odorem
unguentorum tuorum. *Cant.*

1. 3.

Ant. 3. E. In velamento
alarum tuarum exultabo,
adhæsit anima mea post te ;
me suscepit dextera tua. *Pf.*

62. 8. 9.

ψ. In voluntate tua de-
duxisti me, *et.* Et cum gló-
ria suscepisti me. *Pf.* 72.

24.

Evangelium & Homilia
ut in Proprio Sanctorum.

Post 7. Lect. *et.* Perdidisti
omnes qui fornicantur abs
te. * Mihi adhærere Deo bo-
num est, pñere in Dñi-
no Deo spem meam. *Pf.* 72.
27. 28. ψ. Qui adhæret
Dñino, unus spñitus est.
1. *Cor.* 6. 17. * Mihi adhæ-
rere.

Post 8. Lect. *et.* Lex tua,
Dñine, meditatio mea est.
* Fiat cor meum immaculá-
tum in justificatiõibus tuis,
ut non confundar. *Pf.* 118.
77. 80. ψ. Scio quia secun-
dum expectatiõem & spem
meam, in nullo confundar.
Philipp. 1. 19. 20. * Fiat
cor.

Post 9. Lect. *et.* Retribuet
mihì Dñinus secundum
justitiam meam, & * Se-
cundum puritatem manuum
mearum retribuet mihì. *Pf.*
17. 25. ψ. Grátias ago Deo,
cui servo in conscientia pu-
ra. 2. *Tim.* 1. 3. * Secun-

dum. Glória. * Secun-

ψ. SACERD. Cantabunt
Dñine, *et.* Psallam & in-
telligam in via immacu-
ta. *Pf.* 100. 1. 2.

AD LAUDES.

Ant. D. Illectus meus de-
1. a. D. cendit in horum
suum ad arcolam aroma-
tum, ut lilia colligat. *Cant.*

6. 1.

Ant. 5. a. Inveni quem
diligat anima mea : tñi-
cum ; nec dimittam. *Cant.*

3. 4.

Ant. 2. D. Ego dilectus
meo, & dilectus meus mihi,
qui pascitur inter lilia. *Cant.*

6. 2.

Ant. 6. F. Dilectus meus
ordinavit in me caritatem :
fulcite me floribus, stipate
me malis. *Cant.* 2. 4. 5.

Ant. 1. f. Me propter in-
nocentiam suscepisti, Dñi-
ne, & confirmasti me in
conspectu tuo in ætérnum.
Pf. 40. 13.

CAPITULUM. *Sap.* 8. 21.

S. Civi quoniam aliter non
possem esse continens,
nisi Deus det, & hoc ipsum
erat sapientiæ, scire cujus
esset hoc donum.

H Y M N U S. *Muret.*

O Virgo, pectus cui sa-
crum

Amoris expers improbi,
Intus suis ardoribus
Sanctus perussit Spñitus.

Non te voluptas dulcibus
Fallax venenis molliit,
Solas amantem persequi

Corl
S:
Suo
Ut
M

Ir
C
S

J
C

tis Agni nuptias.
ille natus Virgine
ecore céperat ;
ardens ignibus
ana cuncta témnere.
TA, cui nunc Cœlitum
canentium choros,
licet perénnibus
potiri gaudiis.
ERNE sponse Virgi-
num,
tibi sit glória,
patre cumque Spíritu,
opitérna sécula.
Amen.

Sitívit in te ánima
R. Quàm multiplici-
i caro mea! *Pf.* 62. 2.
benedictus, *Ant.* 7. G.
ens gaudébo in Dómi-
exultabit ánima mea
meo; quia induit me
éntis salútis, quasi
um ornátam monili-
is. *Isai.* 61. 10.

ATIO. Orémus.
léles tuos, quæsumus,
ómine, intercedente
N. Virgine tuâ, cor-
ariter & mente puri-
ut tuâ inspiratióne sa-
& nóxias delectatió-
are prævaleant, & tuâ
r suavitáte pascantur;
óminum.

lia O. RATIO.
us, castitatis amátor,
auxiliare nobis, quæ-
per hujus sanctæ
is N. mérita glorió-
ejus précibus ab ad-
liberémur & ad cœlést-
educámur; Per Dómi-

Pro pluribus Virginibus,

O RATIO. Orémus.

D Eus, qui nos hódie san-
ctarum Virginum tuá-
rum N. & N. annuâ festivi-
tate lætificas; concéde pro-
pítius, ut earum adjuvémur
précibus, quarum ca-
stitatis instruímur exémp-
lis; Per.

AD PRIMAM.

Ant. Diléctus meus.

AD TERTIAM.

Ant. Inveni.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 7. 25,

D E Virginibus præcep-
tum Dómini non há-
beo: consílium autem do,
tanquam misericórdiâ con-
secútus à Dómino, ut sim
fidélis.

R. br. Regi vírgines affe-
réntur * In lætítia & exul-
tatióne, R. Regi. V. Ad-
ducéntur in templum Régis.
* In lætítia. Glória. R. Re-
gi. *Pf.* 44. 15. 16.

V. Oleum effusum nomen
tuum; R. Ideo adolescén-
tulæ dilexérunt te. *Cant.* 1.
2.

AD SEXTAM.

Ant. Ego dilécto meo.

CAPITULUM 1. *Cor.* 7. 34.

M Ulier innúpta, & vir-
go, cógitat quæ Dó-
mini sunt, ut sit sancta cór-
pore, & spíritu: quæ autem
nupta est, cógitat quæ sunt
mundi; quómodo placeat
viro,

R. *br.* Divini fructus, benedicite Dóminum * In opéribus suis. *R.* Divini. *ψ.* Date nómini ejus magnificéntiam. * In opéribus. Glória. *R.* Divini. *Eccli.* 39. 19. 20.

ψ. Confitémini illi in voce labiórum vestrórum, *R.* Et in cánticis labiórum. *Eccli.* 39. 20.

AD NONAM.

Ant. Me propter innocentiam.

CAPITULUM. 2. *Cor.* 11. 2.

A Mulor vos Dei æmulatione; despóndi enim vos uni víro Virginem castam exhibére Christo.

R. *br.* Quid mihi est in cœlo? * Et à te quid vólui super terram? *R.* Quid. *ψ.* Deus cordis mei, & pars mea Deus in ætérnum. * Et à te. Glória. *R.* Quid. *Psf.* 72. 25. 26.

ψ. Dêficit ânima mea in âtria Dómini. *R.* Cor meû, & caro mea exultavérunt in Deum vivum. *Psf.* 83. 2. 3.

AD VESPERAS.

Ant. **V** Irghines accipiéntes 1 D. lâmpades suas, exierunt óbviàm sponso & sponse. *Matt.* 25. 1.

Ant. 7. a. Prudentes acceperunt ôleum in vasis suis cum lâmpádibus, & ornavérunt lâmpades suas. *Matt.* 25. 4. 7.

Ant. 4. *irreg.* A. Médiâ nocte clamor factus est:

Ecce sponsus venit, & óbviàm ei. *Matt.* 25. 6.

Ant. 4. d. Venit sponsus & quæ paratæ erant, invénérunt cum eo ad nuptias. *Matt.* 25. 10.

Ant. 1. D. Virghines loquúntur Agnum quocúmque ierit; sine mácula em sunt ante thronum Dei. *Apoc.* 14. 4. 5.

CAPITULUM. *Apoc.* 14. 1.

V Idi: & ecce Agnus stabat supramontem Sion, & cum eo centum quadraginta quátuor millia, habéntes nomen ejus, & nomen Patris ejus scriptum in fróntibus suis.

In Semiannualibus,

R. Audívi vocem de cœlo: & vocem, quam audívi, sicut citharizántium in citháris suis. Et * Cantábant quasi cánticum novum, ante sedem Agni. *Apoc.* 14. 2. 3. *ψ.* Exultavérunt filii Judæ propter judícia tua, Dómine. *Psf.* 96. 8. * Cantábant. Glória. * Cantábant.

Hymnus, Cœléstis, ut in Officio Nocturno.

ψ. Virghines laudent nomen Dómini; *R.* Quia exaltátum est nomen ejus solius. *Psf.* 148. 12. 13.

Ad Magnificat, Ant. 7. G. Gaudeámus, & exultémus, & demus glóriam Deo; quia venérunt nuptiæ Agni, & uxor ejus præparávit se. Beáti, qui ad cœnam nuptiarum Agni vocáti sunt. *Apoc.* 19. 7. 9.

IMUNE SS. VIRGINUM MONIALIUM.

*omnia dicuntur ut supra
ficio sanctarum Virgi-
exceptis qua hic notan-*

I. VESPERIS.

Post Hymnum. ψ. Suscipe
Domine, secundum
ium tuum, & vivam;
non confundas me ab-
tatione mea. *Pf.* 118.

Magnificat, *Ant.* 7. G.
dabit mihi pennas sicut
abaz? & volabo, &
escam; quoniam vidi
itatem, & contradic-
m in civitate. *Pf.* 54.

Oratio infra ad Laudes,
sit propria.

D. LAUDES.

Post Hymnum. ψ. Obli-
re populum tuum, &
mum patris tui. *Pf.* 44.

Benedictus, *Ant.* 2. D.*
ne quando obliviscaris

pacti Domini Dei tui, quod
pépigit tecum; quia Domi-
nus Deus tuus ignis consu-
mens est, Deus æmulator.
Deut. 4. 23. 24.

ORATIO. Orémus.

Deus, qui habitaculum
tuum in corde pudico
constituisti; concede, ut qui
fidélis sponsæ tuæ N. puritá-
tem húmili venerámur ob-
séquo, piæ devotiõnis se-
quámur exémplo; Per Dó-
minum nostrum.

AD VESPERAS.

Post Hymnum. ψ. Con-
cupiscet rex decorem tuum;
&. Quoniam ipse est Dómi-
nus Deus tuus. *Pf.* 44. 12.

Ad Magnificat, Ant. 4. d.

Quod reliqueris parentes
tuos, & terram in qua nata
es; plenam mercédem reci-
pias à Dómino Deo, sub
cujus confugisti alas. *Ruth*
2. 11. 12.

IMMUNE MULIERUM MARTYRUM.

*omnia dicuntur ut infra
ficio sanctarum Mulie-
exceptis qua hic no-*

I. VESPERIS.

Post Hymnum. ψ. Lau-
nomen tuum assidue,
& collaudábo illud in
ssione. *Eccli.* 51. 15.

Ad Magnificat, Ant. 2. D.*

Humílium & mansuetórum
semper tibi plácuít deprecá-
tio: Deus cœlórum, exáudi
me deprecántem, & de tua
misericórdia præsuméntem;
ut gentes agnóscant quia tu
es Deus, & non est álius præ-
ter te, *Judith* 9. 16. 17. 19.

Oratio infra ad Laudes, Si sint plures, nisi sit propria.

A-D L A U D E S.

Post Hymnum, v. Arcus fortiam superatus est, r. Et infirmiacincti sunt robore.

1. Reg. 2. 4.

Ad Benedictus, Ant. 3. E. Supra modum mirabilis, & bonorum memoria digna, bono animo ferebar propter spem quam in Deum habebat. 2. Mach. 7. 20.

ORATIO. Oremus.

Deus, cujus gratia virtus in infirmitate perficitur; largire nobis, quæsumus, beatæ N. Martyris tuæ triumphum recolentibus, ut quæ à te accepit ut vinceret, à te quoque vincendi gratiam nobis obtineat; Per Dominum.

Deus, qui diem sancti N. martyrio concedere ut omnes victoriam venerationis tuæ annuntiantur; Per Dō

A-D VESPI

Post Hymnum

tatum est os inimicorum meos; & tanta sum in salutem Domine. 1. Reg.

Ad Magnificat. Exaudita est oratio liberaisti me de peris & eripuisti me de iniquo; propterebor, & laudem. Eccli. 51. 15. 16.

COMMUNE SS. MULIERU

IN I. VESPERIS.

Ant. Mulierem fortem quis inveniet? 1. a. M quis inveniet? procul, & de ultimis finibus pretium ejus. Prov. 31. 10.

Ant. 2. D. Gratia veracundiae mulieris sensatae & bonae super aurum. Eccli. 7. 21.

Ant. 3. a. Mulier diligens, corona est viro suo. 12. 4.

Ant. 7. d. Mulier sensata, & tacita; non est immutatio eruditæ animæ. Eccli. 26. 12.

Ant. 2. D. Gratiā, mulier pudorata. Eccli. CAPITULUM. Pr

Domus & divitiis à parentibus non autem propriè dens.

In Semiannua. r. Fallax gratia

na est pulchritudo: timens Dominum, dabitur. Prov. 31. Non sit extrinsecutúra, aut circumdata. 1. Petr. 3. 3. * Gloria. Mulierum H

Commune Sanctarum Mulierum. Ixxiiij

HYMNUS. *Santol. Viñ.*

A DIXTE, sanctæ Conju-
ges:

In illa fortis fēmina,
Ornata quæ virtutibus
triumphat inter Cœlites.

Non illa luxu vēstium,
Non crine torto splēnduit;
Cultu nitens sed simplice,
Puris placēbat mōribus.

Se sub serēnis vultibus
Austēra virtus occulit;
Timet vidēri, ne suum,
Dum prodit, amittat de-
cus.

PASCENDA cœlēsti ci-
bo,
Sacris studēbat lītteris;
Templo frequens, sed sē-
dula

Redibat ad curam domūs.
ÆTERNE tu Verbi Pa-
ter;

Ætēne Fili, par Patri;
Et par utrique, Spīritus,
Tibi, Deus, sit glōria.

Amen.

Ÿ. Sāpiens mulier ædifi-
cat domum suam: &c. Insi-
piens extructam quoque mā-
nibus destruet. *Prov. 14. 1.*

Ad Magnificat, *Ant. 7. G.*
Fāciat Dōminus hanc mu-
lierem sicut Rachel, & Liam;
ut sit exēplum virtutis, &
hābeat cēlebre nomen. *Ruth*

4. 11.

*Oratio ut infrā ad Lau-
des, nisi sit propria.*

[*In Annualibus ad Com-
pletorium, Ant. 2. D. Mu-
lieres, subditæ estōte viris,
sicut opōrtet, in Dōmīno.*
Coloss. 3. 18.

Pars Æstiva.

Ad Nunc dimittis, *Ant.*

1. a. Sara obediēbat Abra-
hæ, dōminum eum vocans;
cujus estis filiæ benē facien-
tes. 1. *Petr. 3. 6.*]

AD OFFICIUM NOCT.

INVIT. Deum in quo spe-
rant sanctæ mulieres, * Ven-
nite, adorēmus. 1. *Petr. 3. 5.*

Psf. 94. Venite. 2.

HYMNUS. *Santol. Viñ.*

A RDET Deo quæ fēmina,
Latēre frustrā cōgitat:
Quot indigētes subleuat,
Tot prōditur præcōnibus.

PRODESSE quærīt omni-
bus,

Curis honēstis anxīa;
Patrōna, castos virginum,
Secūnda mater orphanis.

PANNIS latētem vili-
bus

Christum fovēbat hōspitem:
Quas dura subtrāxit sibi,
Opēs refundit prōdiga.

PACEM domi, pacem
foris

Alto colit silēntio;
Lites amat compōnere,
Ut una mens sit omnibus.

ÆTERNE tu Verbi Pater;
Ætēne Fili, par Patri;
Et par utrique, Spīritus,
Tibi, Deus, sit glōria.

Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. g. Opōrret mu-
lieres esse pudicas, non de-
trahētes, sōbrias, fidēles
in omnibus. 1. *Tim. 3. 7.*
11.

*Ant. 2. D. Prudentiam
dōccant adolēscētulas, vi-
d*

ros suos ament, filios suos diligant. *Tit.* 2. 4.

Ant. 1. D. * Mulieres viris suis subditæ sint, sicut Dómino. *Ephes.* 5. 22.

ψ. Viri caput, Christus est: caput autem mulieris, vir: R. Caput verò Christi, Deus. 1. *Cor.* 11. 3.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post 1. *Leet.* R. Filii sanctorum sumus, & * Non possumus ita conjungi sicut gentes, quæ ignorant Deum. *Tob.* 8. 5. ψ. Honorabile connubium in omnibus, & thorus immaculatus. *Hebr.* 13. 4. * Non possumus.

Post 2. *Leet.* R. Sunt, quibus prævalere potest dæmónium: * Hi namque qui conjugium ita suscipiunt, ut Deum à sua mente excludant: habet potestatem dæmónium super eos. *Tob.* 6. 17. 18. ψ. Hæc est voluntas Dei; ut sciat unusquisque vas suum possidere in sanctificatione; non in passionis desiderio. 1. *Thess.* 4. 3. 4. 5. * Hi namque.

Post 3. *Leet.* R. Si qua mulier, fidelis habet virum infidelem, & hic consentit habitare cum illa, non dimittat virum; * Sanctificatus est enim vir infidelis per mulierem fidèlem. 1. *Cor.* 7. 13. 14. ψ. Qui invenit mulierem bonam, invenit bonum: & hauriet jucunditatem à Dómino. *Prov.* 18. 22. * Sanctificatus est,

Glória. * Sanctificatus

IN II. NOCTURNO

Ant. 8. G. Dómine, tu scis quod nunquam laeta sis ancilla tua, nisi in Dómine Deus. *Esther* 14. 16. 18.

Ant. 7. d. Tu scis, Domine, quia virum cum more tuo, non cum libidine mea, consensu susceperam. *Tob.* 3. 16. 18.

Ant. 5. a. Perambulabam in innocentia cordis mei, in medio domus meæ. *Pf.* 100. 2.

ψ. Ad omnia mandata tua dirigébar; R. Omnia viam iniquam odio habui. *Pf.* 118. 128.

Lectiones in Proprio Sanctorum.

Post 4. *Leet.* R. Adjura me ancillam tuam, nullum aliud auxilium habentem, nisi te, Dómine. * Nosti quia óderim glóriam iniquorum. *Esther* 14. 14. 15. ψ. Quæ participatio justitiæ cum iniquitate? 2. *Cor.* 6. 14. * Nosti quia óderim.

Post 5. *Leet.* R. Complacui in veritate tua. * Non sedi cum concilio vanitatis; odivi ecclesiám malignantium. *Pf.* 25. 3. 4. 5. ψ. Corrumpunt mores bonos colloquia mala. 1. *Cor.* 15. 33. * Non sedi.

Post 6. *Leet.* R. Mundam servavi animam meam ab omni concupiscéntia. * Nunquam cum ludéntibus mis-

cui
qu
pa
3.
me
Lu
Gl
I

tó
b
F

I
e
r

I
I

ui me; † Neque cum his,
ui in levitate ambulant,
participem me præbui. *Tob.*
17. †. Exultavit spiritus
meus in Deo salutari meo.
Luc. 1. 47. * Nunquam.
Glória. † Neque cum his.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Accinxit fortitudine lumbos suos, & roboravit brachium suum.
Prov. 31. 17.

Ant. 4. E. Quæsit lanam & linum, & operata est consilio manuum suarum. *Prov.* 31. 13.

Ant. 7. c. Consideravit semitas domus suæ; & patrem otiosa non comedit.
Prov. 31. 27.

†. Os suum aperuit sapientie, & et lex clementie in lingua ejus. *Prov.* 31. 26.

Evangelium & Homilia ut in Proprio Sanctorum.

Post 7. Lect. 12. Confidit in ea cor viri sui; De nocte surrexit, deditque prædam domesticis suis; & cibaria ancillis suis. *Prov.* 31. 11. 15. †. Si quis hominum, & maxime domesticorum curam non habet, fidem negavit, & est infideli deterior. 1. *Tim.* 5. 8.

* De nocte. *Post 8. Lect.* 12. Non sit extrinsecus indumentum vestimentorum cultus; sed qui absconditus est cordis homo, in incorruptibilitate modesti spiritus, qui est in conspectu Dei loquax. * Sic

& sanctæ mulieres ornabant se. 1. *Petr.* 3. 3. 4. 5. †. Fortitudo & decor indumentum mulieris fortis. *Prov.* 31. 25. * Sic & sanctæ.

Post 9. Lect. 12. Erat in omnibus famosissima, quoniam * Timebat Dominum valde, † Nec erat qui loqueretur de illa verbum malum. *Judith* 8. 8. †. Hæc erat plena operibus bonis, & eleemosynis quas faciebat. *Ath.* 9. 36. * Timebat. Glória. † Nec erat.

†. SACERD. Glorificabo nomen tuum in æternum: 12. Quia misericordia tua magna est super me. *Pf.* 85. 12. 13.

AD LAUDES.

Ant. 1. N ancilla sua adimplevit Dominus misericordiam suam. *Judith* 13. 18.

Ant. 3. a. Erat cor ejus fiduciam habens in Domino. *Dan.* 13. 35.

Ant. 4. E. Habens super lumbos suos cilicium, jejunabat omnibus diebus vite suæ. *Judith* 8. 6.

Ant. 5. a. Non discedebat de templo, jejniis & obsecrationibus serviens nocte ac die. *Luc.* 2. 37.

Ant. 6. F. Beatissimam prædicaverant; vir ejus & laudavit eam. *Prov.* 31. 28. CAPITULUM. *Eccli.* 26. 21.

Sicut sol oriens mundo in altissimis Dei, sic mulieris bonæ species in ornamentum domus.

HYMNUS. *Santol. Viñt.*

O Jam beata, quæ suo
Tandem soluta corpore,

Vinculis perenniõribus
Uni Deo conjungitur.

PER quos gradus cœlum
petit,

Hæc ire vos omnes docet,
Junctæ jugali vinculo,
Et vos solutæ conjuges.

INSIGNIS & nos femine
Sequi decet vestigia;
Magnum vel ipsis quæ fuit
Virtutis exemplum viris.

QUEIS arsit illa, fac,
Deus,
Flagremus & nos ignibus;
Eoque, quo te vis coli,
Amore, fac, mens te colat.

ÆT ERNE tu Verbi Pa-
ter;
Æternæ Fili, par Patri;
Et par utrique, Spiritus,
Tibi, Deus, sit gloria.
Amen.

ψ. Mulier fortis oblêctat
virum suum, R. Et annos
vitæ illius in pace implebit,
Eccli. 26. 2.

Ad Benedîctus, Ant. 1.
D. * Salvabitur mulier, si
permanserit in fide, & di-
lectione, & sanctificatione
cum sobrietate. 1. *Tim. 2.*
15.

ORATIO. Oremus.

DEUS, vita fideliũ,
gloria humilium, &
beatitudo justorum, inter-
veniente beatâ N. propitius
respice supplicum preces;
ut animæ quæ promissiones
tuas sitiunt, de tua caritâ-

tis abundantia replentur
Per Dñm.

A D P R I M A M.

Ant. In ancilla.

A D T E R T I A M.

Ant. Erat cor ejus.

CAPITULUM *Eccli. 40. 3.*

Filii, & ædificatio civi-
tis confirmabit nomen,
& super hæc mulier im-
culata computabitur.

R. br. Timor Dñi,
* Cum electis feminis ge-
ditur, R. Timor. ψ. Exce-
justis & fidelibus agnoscitur.
* Cum electis. Gloria.
R. Timor. *Eccli. 1. 16.*

ψ. Timor Dñi, scienti-
æ religiositas: R. Religio-
sitas custodiet & justificabit
cor. *Eccli. 1. 17.*

A D S E X T A M.

Ant. Habens.

CAPITULUM. 1. *Petr.*
3. 1. 2.

Mulieres subditæ sint vi-
ris suis; ut & si qui
non credunt verbo, per
mulieram conversationem
sine verbo luerifiant; con-
siderantes in timore castam
conversationem vestram.

R. br. Mandata Dei * In
corde mulieris sanctæ. R.
Mandata. ψ. Fundamenta
æterna supra petram soli-
dam. * In corde. Gloria. R.
Mandata. *Eccli. 26. 24.*

ψ. Lex Dei ejus in corde
ipsius; R. Et non supplan-

habuntur gressus ejus. *Pf.*
6. 31.

AD NONAM.

Ant. Beatissimam.

CAPITULUM. *Eccli.* 36. 26.

Qui possidet mulierem bonam, inchoat possessionem: adiutorium secundum illum est, & columna ut requies.

R. *br.* Grátia mulieris *Aedulæ* * Delectabit virum suum, *R.* Grátia. *ψ.* Disciplina illius datum Dei est. * Delectabit. Glória Patri.

R. Grátia. *Eccli.* 26. 16. 17.

ψ. Mulieris bonæ beatus vir; *R.* Numerus enim annorum illius duplex. *Eccli.* 26. 1.

AD VESPERAS.

Ant. **D**ate mulieri forti. *E.* De fructu manuum suarum; & laudent eam in portis ópera ejus. *Prov.* 31. 31.

Ant. 1. a. Magna facta est; erat etiam virtuti castitas adjuncta. *Judith* 16. 26.

Ant. 7. c. Orabat Dominum Deum Israël, & munda manebat in tabernáculo. *Judith* 12. 8. 9.

Ant. 6. F. Speravit in Deo, & perrexit in præceptis illius. 2. *Par.* 17. 3. 4.

Ant. 4. d. Corpus suum

humiliavit jejuniis; & deprecabatur Dominum Deum Israël. *Esther* 14. 2. 3.

CAPITULUM. 1. *Tim.* 2. 8. 9. 10.

Volo mulieres orare in habitu ornato, cum veretundia & sobrietate ornantes se, & non in tortis crinibus, aut auro, aut margaritis, vel veste pretiosa; sed quod decet mulieres, promittentes pietatem per ópera bona.

In Semianualibus,

R. Manum suam misit ad fortia, & digiti ejus apprehenderunt fusum: * Manum suam aperuit inopi, & † Palmas suas extendit ad pauperem. *Prov.* 31. 19. 20. *ψ.* Sic laborantes, oportet suscipere infirmos, ac meminisse verbi Domini: Beatius est magis dare, quam accipere. *Act.* 20. 35. * Manum suam. Glória. † Palmas suas.

Hymnus, O jam beata, supra, in Laudibus.

ψ. Ora pro nobis Dominum, *R.* Quoniam mulier sancta es. *Judith* 8. 29.

Ad Magnificat, Ant. 6. C. Eò quod castitatem amaveris, manus Domini confortavit te, & ideo eris benedicta in ætérnum. *Judith* 15. 12.

COMMUNE SS. VIDUARUM

*Omnia dicuntur ut supra
in Officio sanctarum Mu-
lierum; exceptis quæ non
cantur infra:*

IN I. VESPERTIS.

*Post Hymnum, V. Dô-
minus pupillum, & viduam
suscipiet; R. Et vias pecca-
torum disperdet. Ps. 145. 9.*

*Ad Magnificat, Ant. 1.
D. * Vidua eligatur in opé-
ribus bonis testimonium ha-
bens, si filios educavit, si
hospitio recepit, si sancto-
rum pedes lavit, si tribula-
tionem patientibus submi-
nistravit, si omne opus bo-
num subsecuta est: 1. Tim.
5. 9. 10.*

*Oratio infra ad Laudes,
nisi sit propria.*

AD LAUDES.

*Post Hymnum, V. Quæ
verè vidua est, & desolata,
speret in Deum, R. Et in-
stet obsecrationibus & ora-
tionibus nocte ac die. 1. Tim.
5. 5.*

*Ad Benedictus, Ant. 2.
D. * Viduas honora, quæ*

*verè viduæ sunt; n
in deliciis est, vive-
re est. Et hoc p
ut irreprehensibiles
Time. 5. 3. 6. 7.*

*Oratio. Or-
Eus, in quen
D*omnis anima
hic in terris posita
viduam sentit ac de-
tribue nobis, quæsi
exemplo beatæ N.
tionibus & oration
etæ die instantes
iura consolationum
mur esse participi
Dóminum nostrum
Christum.

AD VESPERE

*Post Hymnum,
despiciet Dóminus
pupilli; nec viduan
effundat loquelam;
Eccli. 35. 17.*

*Ad Magnificat, A
Hæc vidua confiteb
mino; & loquebatur
omnibus, qui expe
redemptionem Isra
2. 37. 38.*

IN ANNIVERSARIO DEDICATIONIS ECCLESIAE.

ANNUALE-MINUS.

IN I. VESPERIS. CAPITULUM. *Ezech. 37.*

Psalmi de Feria.

26. 27.

Ant. **Æ** Dificavit Noë
t. f. altare Dómi-
no; & obtulit
holocausta super altare:
odoratusque est Dóminus
odorem suavitatis. *Gen. 8.*
10. 21.

Ant. 4. E. Lapidem Ja-
cob erexit in titulum, fun-
dens oleum desuper; vovit
etiam votum, dicens: Erit
mihi Dóminus in Deum,
& lapis iste vocabitur do-
mus Dei. *Gen. 28. 18. 20.*
21. 22.

Ant. 3. E. Locutus est
Dóminus ad Móysen, di-
cens: Filii Israël facient
mihi sanctuárium & habi-
tábo in médio eorum. *Exod.*
25. 1. 8.

Ant. 8. G. Complévit
Móyses tabernáculum, &
erexit illud, unxitque &
sanctificávit, altare simili-
ter & omnia vasa ejus. *Num.*
7. 1.

Ant. 5. a. Opéruiit nubes
tabernáculum testimonii,
& glória Dómini implévit
illud; majestáte Dómini
coruscante. *Exod. 40. 32.*
33.

H Æc dicit Dóminus:
Percutiam filii Israël
foedus pacis, pactum sem-
piternum erit eis; & fun-
dábo eos, & multiplicábo,
& dabo sanctificatióem
meam in médio eorum in
perpétuum: & erit taberná-
culum meum in eis.

22. David invénit grátiam
ante Deum, & pétiiit ut in-
veníret tabernáculum Deo
Jacob. * Sálomon autem
† Ædificávit illi domum.
Act. 7. 46. 47. 5. Dixit
David ad Salomónem; Fili-
mi, sit Dóminus tecum, &
prospérare, & ædifica do-
mum Dómino Deo tuo,
sicut locutus est de te. 1. *Par.*
22. 7. 11. * Sálomon. Gló-
ria. † Ædificávit.

*Hymnus, Urbs beáta, ut
in II. Vesperis, xc.*

5. Vocábunt Jerúsalem
sólum Dómini; 22. Et con-
gregabúntur ad eam omnes
gentes in nómine Dómini.
Jer. 3. 17.

Ad Magnificat, Ant. 6. F.
Vénient portantes holocausti-
tum, & víctimam, & sa-
crificium, & thus, & in-

lxxx In Anniversario Dedicationis Ecclesie.

sonent oblationem in domum Domini. *Jer. 17. 26.*

ORATIO. Oremus.

DEus, qui de vivis & electis lapidibus æternam Majestati tue præparas habitaculum, auxiliare populo tuo supplicanti; ut quod Ecclesie tue corporalibus proficit spatiis, spiritualibus amplificetur augmentis; Per Dominum.

De Dominica, si in ea festum Dedicationis occurrat, fiet commemoratio in utrisque Vesperis, Officio Nocturno, & Laudibus.

Completerium ut in die, infra. Orationes, Deus, qui de vivis, & Veritas, sub ista conclusione.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dominum in templo sancto suo, * Venite, adoremus. *Habac. 2. 20.*

Psalms 94, Venite. 2.

Hymnus. *Besnault.*

ECCE sedes hic Tonantis,

Ecce cœli janua:

Hic sacerdos, ara, templum,

Hic Deus fit hostia:

Incruentâ morte jugis

Hic amor litat Deum.

QUALIS ara, quanta sedes,

Ipsius capax Dei!

Quem nec universa terra,

Omne nec cœlum capit,

Orbe parvo se coarctans

Hic latere sustinet.

QUAM libenter hic pudicis
Inserit se cordibus!

Hic amantis tota Christi

Exerit se caritas;

Hic Pater caros sedere

Gessit inter filios.

HINC facesse, quem pio
fana

Polluit contagio;

Neu sacrum transire limen

Inquinatus audeas:

Ultor astat cum flagellis,

Puniens fontes Deus.

SIT perennis laus Patris,

Sit perennis Filio;

Laus tibi, qui necis ambos,

Sit perennis, Spiritus,

Chrisma cujus nos inungens,

Viva templa consecrat.

Amen.

IN E. NOCTURNO.

Ant. 1. 2. Salomoni subjecit Deus omnes hostes, ut conderet domum in nomine suo, & pararet sanctitatem in sempiternum. *Eccli. 47. 15.*

Pf. Verba mea auribus.

Ant. 4. E. Obtulit sacrificium dedicationis & consummationis templi; & octo diebus celebravit dedicationem. 2. *Mach. 2. 9. 12.*

Pf. Domini est terra, 43.

Ant. 3. E. Cum compleret Salomon fundens preces, ignis descendit de cœlo, & devoravit holocausta; & majestas Domini implevit domum. 2. *Par. 7. 1.*

Pf. Judica me, Domine, 45.

Ps. Sanctificavit tabernaculum suum Altissimus. 32. Deus in medio ejus. *Pf. 45. 5. 6.*

De libro secundo Paralipomenon.

In Anniversario Dedicatōnis Ecclesiæ. lxxij

lectio j. c. 7. 1. ad 5.

Um complēssēt Sálomon fundens preces, is descendit de cœlo, & orávit holocausta & vinas; & majéstas Dómini implévit domum. Nec erant Sacerdotes ingredi templum Dómini, eò quòd plēssēt majéstas Dómini templum Dómini. Sed & nes filii Israël vidébant cendētem ignem, & riam Dómini super dom: & corruētes pronieram super pavimētum itum lapide, adoravēt, & laudavērunt Dónum: Quóniam bonus, oniam in sēculum misericordia ejus. Rex autem, & nis pópulus, immolávit víctimas coram Dómini.

Maçtávit igitur rex Sálomon hóstias, boum vitiduo millia, arietum rum viginti millia; & icávit domum Dei rex, inivérsus pópulus.

γ. Filii Israël vidébant cendētem ignem, & riam Dómini super dom: * Et corruētes pronier pavimētum, adoravunt Dóminum. 2. *Par. 3. ψ.* Implētum est templum fumo à majestáte Dei, le virtute ejus. *Apoc. 15.* * Et corruētes.

lectio ij. ψ. 6. ad 9.

Acerdotes autem stabant in officiis suis, & Levitæ organis cārminum Dóminiquæ fecit David rex ad

laudándum Dóminum: Quóniam in ætérnum misericórdia ejus; hymnos David canētes per manus suas. Porro Sacerdotes canébant tubis ante eos, cunctusque Israël stabat. Sanctificávit quoque Sálomon médium atrii ante templum Dómini; obtúlerat enim ibi holocausta & ádipes pacificórum; quia altáre æneum quod fécerat, non póterat sustinēre holocausta, & sacrificia, & ádipes. Fecit ergo Sálomon solemnitétem in tempore illo septem diébus, & omnis Israël cum eo, ecclésiá magna valde, ab intróitu Emath usque ad torrētem Ægypti. Fecitque die octavo colléctam, eò quòd dedicássēt altáre septem diébus, & solemnitétem celebrássēt diébus septem.

β. Verè Dóminus est in loco isto: * Quàm terríbilis est locus iste! Non est hic aliud nisi domus Dei, & porta cœli. *Gen. 28. 16. 17. ψ.* Si quis templum Dei violáverit, dispérderit illum Deus. 1. *Cor. 3. 17.* * Quàm.

lectio iij. ψ. 12. ad 16.

Appáruit autem Salomóni Dóminus nocte, & ait: Audívi oratióem tuam, & elégi locum istum mihi in domum sacrificii. Si cláufero cœlum, & plúvia non flúxerit, & mandávero & præcépero locústæ ut dévoret terram, & misero pestiléntiam in pópulum meum:

lxxxij *In Anniversario Dedicationis Ecclesiæ.*

convérſus autem pópulus meus, super quos invocátum est nomen meum, deprecátus me fuerit, & exquisierit faciém meam, & égerit pœniténtiam à viis suis péssimis: & ego exaúdiam de cœlo, & propítius ero peccátis eórum, & sanábó terram eórum. Oculi quoque mei eránt apérti, & aures meæ crectæ ad orationem ejus qui in loco isto oráverit: élégi enim, & sanctificávi locum istum, ut sit nomen meum ibi in sempiternum, & permáneant óculi mei, & cor meum ibi cunctis diébus.

ꝛ. Ecce tabernáculum Dei cum homínibus, & habitábit cum eis. Et ipsi pópulus ejus erunt, * Et † Ipse Deus cum eis erit eórum Deus. *Apoc.* 21. 3. *ψ.* Ergóne credibile est ut hábitet Deus cum homínibus super terram? 2. *Par.* 6. 18. * Et ipse. Glória. † Ipse.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. C. Qui adhærent Dómino, ut colant eum, lætificábo eos in domo orationis meæ. *Isai.* 56. 6. 7.

Psf. Afferte Dómino. 47.

Ant. 4. *irreg.* c. Holocáusta eórum, & víctimæ eórum placébunt mihi super altari meo. *Isai.* 56. 7.

Psf. Deus noster resúgium. 70.

Ant. 7. d. Glória Líbani

veniet ad ornándum locum sanctificatiónis meæ, & locum pedum meórum gloriificábo. *Isai.* 60. 13.

Psf. Magnus Dóminus. 71.
ψ. Habitábo in medio filiórum Israël, *ꝛ.* Et non derelinquam populum meum. 3. *Reg.* 6. 13.

Sermo sancti Bernardi abbatis.

In Dedic. Serm. 1. §. 1.

Lectio iv.

Festivitas hodierna, fratres, tantò nobis debet esse devótior, quanto familiarior est. Nam céteras quidem sanctórum solemnitates cum ecclésiis aliis habemus communes: hæc vero sic nobis est própria, ut necesse sit, vel à nobis eam, vel à némine celebrári. Nostra est, quia de ecclésiâ nostra: magis autem nostra, quia de nobis ipsis. Mirámini forsitan & erubescitis celebrári festa de vobis: sed nolite fieri sicut equus & mulus, quibus non est intellectus. Quid enim lápidés isti poterunt sanctitátis habere, ut eórum solémnia celebrémus? Habent útique sanctitatem, sed propter corpora vestra. An verò corpora vestra sancta esse quis debitet, quæ templum sancti-Spiritus sunt, ut sciat unusquisque possidere vas suum in sanctificatióne? Itaque sanctæ sunt animæ propter inhabitantem Spíritum Dei in vobis; sancta sunt cor-

po-
et
do
x
p-
D-
vi-
x-
Pa-
tia
na

di
ne
l:
t:

In Anniversario Dedicationis Ecclesie. lxxxiiij

Pora propter animas; sancta est etiam propter corpora domus.

Rz. Audite, qui ingredimini per portas has, ut adorétis Dóminum; * Bonas facite vias vestras. *Jer. 7. 2. 3.* *ψ.* Nolite facere domum Patris mei, domum negotiationis. *Joan. 2. 16.* * Bonas.

Leñtio v. §. 3. 4.

Quando domus ista per manus Pontificum dedicata est Dómino, propter nos sine dubio factum est.... In nobis proinde spiritaliter impleri necesse est, quæ in parietibus visibiliter præcesserunt. Et si vultis scire, hæc utique sunt; aspersion, inscriptio, inunctio, illuminatio, benedictio. Hæc quidem in hac visibili domo fecere Pontifices; hæc Christus assisens Pontifex futurorum bonorum, invisibiliter quotidie operatur in nobis. Primò siquidem aspexit nos hyssopo, ut mundemur, lavemur, dealbemur.... Lavat, inquam, nos in confessione, lavat nos lacrymarum imbre;.... lavat sudoribus poenitentiae; magis autem lavat nos aqua illa pretiosissima, quæ de fonte pietatis, id est, ab ejus latere emanavit... Non solum autem, sed inscribit digito Dei, in quo ejiciebat damonia, haud dubium quin in Spiritu-sancto. Inscribit, inquam, legem suam,

non jam in lapide, sed in tabulis cordis carnalibus, Prophetica implens promissionem, quæ se pollicitus est ablatum cor lapideum, & carneum cor esse datum; id est, non durum, non obstinatum, non judaicum; sed pium, sed mansuetum, sed tractabile, sed devotum.

Rz. Nolite confidere in verbis mendacii, dicentes: Templum Dómini est: * Quoniam, si benè direxeritis vias vestras, & studia vestra, habitabo vobiscum in loco isto. *Jer. 7. 4. 5. 7.* *ψ.* Appropinquate Deo, & appropinquabit vobis; emundate manus, peccatores; & purificate corda. *Jac. 4. 8.* * Quoniam.

Leñtio vi. §. 6.

Jam verò benedictionem quidem expectamus in fine, quando aperiet manum suam, & implebit omne animal benedictione. Nam in quatuor præmissis merita constant, in benedictione sunt præmia. In benedictione tota complèbitur gràtia sanctificationis, quando jam in domum transibimus non manufactam, æternam in coelis. Ipsa est quæ construitur vivis ex lapidibus, Angelis scilicet & hominibus. Simul enim ædificatio, & dedicatio ipsa complèbitur.

Rz. Si conversus populus meus deprecatus me fuerit,

Lxxiv In Anniversario Dedicationis Ecclesiæ.

& egerit poenitentiam ; ego exaudiam , * Et aures meæ erunt erectæ ad orationem ejus qui in loco isto oraverit : † Elégi enim , & sanctificavi locum istum. 2. *Par.* 7. 14. 15. 16. *ψ.* Domus mea , domus orationis vocabitur omnibus gentibus. *Marc.* 11. 17. * Et aures. Gloria. † Elégi.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. a. Nescitis quia templum Dei estis , & Spiritus Dei habitat in vobis ? Templum Dei sanctum est , quod estis vos. 1. *Cor.* 3. 16. 17.

Pf. Te decet hymnus. 34.

Ant. 8. G. Superædificati estis super fundamentum Apostolorum , & Prophetarum , ipso summo angulari lapide Christo Jesu. *Ephef.* 2. 20.

Pf. Quàm dilècta. 111.

Ant. 5. a. In Christo omnis ædificatio constructa crescit in templum sanctum in Dómino , in quo & vos coædificamini in habitaculum Dei in spíritu. *Ephef.* 2. 21. 22.

Pf. Fundamentæ ejus. 117.

ψ. Dei agricultúra estis , *ψ.* Dei ædificatio estis. 1. *Cor.* 3. 9.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lev. vij. c. 19. 1. ad 10.

In illo tempore ; Ingressus Jesus perambulabat Jéricho. Et ecce vir nomine

Zacchæus ; & hic primus erat publicanorum , & dives : & querebat videre Jesum , quis esset ; & non poterat præ turba , quæ circum pusilluserat. *Evangel.*

Homilia sancti Augustini episcopi.

Serm. 174. de Verbis Apostoli , 9. 5. alias *Serm.* 174.

Dominus , qui Zacchæum in corde susceperat , in domum ejus dignatus est suscipi ; & dixit , [Zacchæus , festinans descende , quoniam in domo tua oportet me manere.] Magnum beneficium ille arbitrabatur , Christum videre. Qui magnum & ineffabile beneficium putabat , transiit in domo habere. Infunditur grátia , operatur fides per dilectionem ; suscipitur Christus in domum , qui jam habitabat in corde. Dicit Christo Zacchæus : [Dómine , dimidium rerum mearum do pauperibus , & si quid aliquem fraudavi , quadruplum reddo.] Quasi diceret , Ideo mihi dimidium teneo , non quod habeam , sed unde reddam. Verè ecce quod est suscipere Jesum , in cor suscipere. Ibi enim erat Christus , in Zacchæo erat , & de illo sibi dicebat , quod ex ore ejus audiebat. Sic enim Apostolus dicit , Habitare Christum per fidem in cordibus vestris.

Vos estis templū Dei vi-
sicur dicit Deus : * Quoniā
abitābo in illis, & inam-
lābo inter eos, & ero il-
um Deus, & ipsi erunt
hi pōpulus. 2. Cor. 6. 16.

Hæc dicit Dōminus Deus:
ient gentes quia ego san-
ficātor Israël, cum fuerit
nificatio mea in medio
um. Ezech. 37. 21. 28.
Quoniam.

Lectio viij. §. 6.

Am ergo quia Zacchæus
erat, quia princeps pu-
licanōrum erat, quia valde
peccātor erat; quasi sana-
illa turba, quæ impediēbat
videre Jesum, admirata est,
& reprehēdit quod in do-
num peccatoris intrāset
Jesum. Hoc erat reprehēn-
dere quod in domum æ-
grōti intrāvit medicus. Quia
ergo velut peccātor Zac-
chæus irrīsus est, irrīsus
est autem ab insānis sa-
nātus, Dōminus respōn-
dit irridētibz : [Hōdie
salus huic dōmū facta est.]
Ecce quare intrāvi, [Salus
hōdie facta est.] Ut si
Salvātor non intrāset, salus
in illa domo facta non esset.

¶ Membra vestra rem-
plum sunt Spiriūs-sancti
qui in vobis est, & non estis
vestri; empti enim estis prē-
tio magno. * Glorificāte &
portāte Deum in corpore
vestro. 1. Cor. 6. 19. 20.
¶ Nolite contamināre ani-
mas vestras; sancti estō-
te, quia ego sanctus sum.

Lev. 11. 43. 44. * Glorificā-
te.

[Si sit Dominica, loco
sequentis Lectionis, pro ix.
Lectione legitur Evange-
lium & Homilia Dominica
occurrentis.]

Lectio ix.

Quid ergo mirāris, ægrō-
te? Voca & tu Jesum,
noli tibi sanus vidēri. Cum
spe ægrōtat, qui medicum
suscipit: desperatē ægrōtat,
qui per insāniam medicum
cædit. Qualis ergo ejus in-
sānia, qui medicum occidit?
Quanta verò bōnitas & po-
tētia medici, qui de san-
guine suo, insāno interfe-
ctōri suo medicamentum
fecit? Neque enim ille qui
venerat quærere & salvāre
quod perierat, pendens sine
causa dicebat: [Pater,
ignōsce illis, quia nesciunt
quid faciunt.] Insāni sunt,
medicus sum: sæviant, pa-
tiēter fero; cum occide-
rint, tunc sanābo. Simus er-
go inter illos quos sanat.
[Humānus sermo & omni
acceptiōne dignus, quia
Christus Jesus venit in mun-
dum peccatōres salvos face-
re:] magnos, pusillos,
[peccatōres salvos facere.
Venit Filius hōminis quære-
re & salvāre quod perierat.]

¶ Ad Dōminum acce-
dētes lapidem vivum, ab
hōminibus quidem reproba-
tum, à Deo autem electum;
& ipsi * Tanquam lapides
vivi † Superædificāmini, do-

lxxxvj In Anniversario Dedicationis Ecclesiæ.

mus (spiritualis. 1. Petr. 2. 4. 5. *ψ.* Præbete corda vestra & animas vestras, ut queratis Dominum, & ædificæte sanctuarius Domini Deo. 1. Par. 22. 19. * Tanquam. Glória. † Superædificamini.

ψ. SACERD. Pavete ad sanctuarius meum, *ry.* Ego Dominus. Levit. 26. 2.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. **D**omine Deus Israël, si cælum & cœli cœlorum non te capiunt, quantò magis domus ista? 2. Par. 6. 17. 18.

Ant. 2. D. Tu, Domine, elegisti domum istam, ut esset domus orationis populo tuo. 1. Mach. 7. 37.

Ant. 3. a. Si deprecati te fuerint in loco isto, & conversi à peccatis suis, exaudi de cœlo, Domine, & doce eos viam bonam. 2. Par. 6. 26. 27.

Ant. 4. E. Dimittas.

Loco Cantici, Benedicite, dicitur sequens

CANTICUM. Tob. 13. 13. *ad fin.*

Templi Dei majestas; maledicti qui contemnunt illud! Qui verò diligunt, beati!

Jerusalem civitas Dei, ... luce spléndidâ fulgêbis, * & omnes fines terræ adorabunt te.

Natiões ex longinquo ad te vénient; & mœna deferentes, adorabunt in te Dominum, * & terrarum tuam in sanctificatione habebunt.

Nomen enim magnum * invocabunt in te.

Maledicti erunt qui contempserint te; & condemnati erunt omnes qui blasphemaverint te; * benedictique erunt qui ædificaverint te.

Tu autem lætaberis in filiis tuis, * quoniam omnes benedicentur, & congregabuntur ad Dominum.

Beati omnes qui diligunt te, * & qui gaudent super pacem tuam.

Anima mea, benedic Dominum, * quoniam liberavit Jerúsalem civitatem suam à cunctis tribulationibus ejus Dominus Deus noster.

Beatus ero, si fuerint reliquæ sēminis mei * ad videndam claritatem Jerúsalem.

Portæ Jerúsalem ex sapphiro & smaragdo ædificabuntur: * & ex lapide pretioso omnis circuitus murorum ejus.

Ex lapide cándido & mundo omnes platæe ejus stentur: * & per vicos ejus Alleluia cantabitur.

Benedictus Dominus qui exaltavit eam: * & sit regnum ejus in sæcula sæculorum super eam. Amen.

In Anniversario Dedicationis Ecclesie. lxxxvij

Et dicitur per totam Octavam, cum fit de Octava.

Ant. Dimittas populo, quamvis peccatori, & ires tuæ intentæ sint ad orationem quæ fit in loco to. 2. *Par.* 6. 39. 40.

Ant. 5. a. Tu exaudies: cælo, ut sciant omnes populi nomen tuum, & cognoscant quia nomen tuum vocatum est super domum anc. 2. *Par.* 6. 33.

CAPITULUM. 3. *Reg.* 8. 28. 29.

Respice ad orationem servi tui, & ad preces suas, Domine Deus meus: audi hymnum & orationem tuam servus tuus orat cum te hodie; ut sint oculi tui aperti super domum anc nocte ac die, super omnia de qua dixisti: Erit nomen meum ibi.

H Y M N U S.

DATRIS æterni Sôboles
cozva,
hum tuæ sacros pia plebs
honores
Edis instaûrat, Deus alme,
nostris

Annue votis.

Hic sacri fontis latices ab
ortu
nditi purgant maculam teat-
tus:

Hic & infusum nova mem-
bra Christo

Christi coaptat.

Hic suâ pascit populos fi-
deles

Darne, qui mundi scelus
omne tollit

Agnus, & fusi pretium
cruoris

Ipse propinat.

Hic salus ægris animis pa-
ratur,

Hic reos iudex facilis relâ-
xat,

Atque lethalem rediviva
pellit

Gratia culpam.

CURSUS in cælo thronus est
perennis,

Incolit parvam Deus altus
ædem.

Hic adorator sibi quisque
sedem

Præparat astris.

NULLUS hanc turbo qua-
tit, irruentis

Nulla vis nimbi, rapidive
fluctus;

Cedit hanc contra furor in-
ferorum

Irritus omnis.

LAUS Deo, virtus, honor,
& potestas

Una fit Patri, parilique
Proli;

Par fit amborum tibi ne-
xus, omni,

Spiritus, ævo.

Amen.

Ÿ. Domus tua in sancti-
ficatione tua permâneat:

R. Et omnes gentes agnos-
cant quia tu es Deus. *Judith*
9. 18. 19.

Ad Benedictus, Ant. 4. d.

Voluisti templum habira-
tionis tuæ fieri in nobis. Et

nunc, sancte sanctorum omnium
Domine, conserva in æter-
num impollutam domum

istam. 2. *Mach.* 14. 35. 36.

LXXVIII In Anniversario Dedicationis Ecclesie.

ORATIO. Orémus.

DEus, qui nobis per singulos annos hujus sancti Templi tui consecrationis réparas diem, & sacris semper mystériis repræsentas incólumes; exaudi preces pópuli tui, & præsta, ut quisquis hoc Templum à te beneficia petiturus ingréditur, cuncta se impetrasse lætetur; Per Dóminum.

[*Ipsa die Dedicationis & per Octavam, loco præcedentis Orationis, dicitur sequens*

ORATIO. Orémus.

DEus, qui invisibiliter ómnia contémnes, & tamen pro salute géneris humani signa tuæ poténtiæ visibiliter osténdis, Templum hoc poténtiâ tuæ inhabitatiónis illústra; & concéde, ut omnes qui huc deprecaturi convéniunt, ex qua úmque tribulatióne ad te clamáverint, consolatiónis tuæ consequántur auxílium; Per Dóminum.]

AD HORAS.

In fine Hymnorum dicitur Doxologia,

Qui nos adóprat, laus Patri:

Qui nos coherédes facit,
Laus Filio; par Flámini,
Qui viva templa nos dicat.
Amen.

Psalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. Dómine Deus Israël.

Oratio. Deus, qui nobis, [*ipsa die Dedicationis*, Deus, qui invisibiliter,] & Dómine Deus omnipotens, *sub una conclusiōe.*

Reliqua ut in Dominica.

CANON.

Ex Concílio Coloniensi primo. *An.* 1536. *part.* 9. *cap.* 13.

Signat Templi Dedicationem tam fidélis animæ, quam Ecclesiæ cum Christo depōnsatióne. . . . Quamóbrem nisi ómnia quæ in hujuscémōdi consecratióne extérius agúntur, in nobis spirituáliter impleántur, parum hinc fructus nobis accésserit.

AD TERTIAM.

Ant. Tu, Dómine.

CAPITULUM. *Deut.* 12. 5. 6.

AD locum, quem elégerit Dóminus Deus: vester de cunctis tribubus vestris, ut ponat nomen suum ibi, & hábitet in eo, venietis; & offerétis in loco illo holocausta & víctimas vestras.

ꝛ. br. In multitudine misericórdiæ tuæ * Introibo in domum tuam; * Allelúia, allelúia. *ꝛ.* In multitudine. *ꝫ.* Adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo. * Allelúia, allelúia.

In Anniversario Dedicationis Ecclesiæ. lxxxix

Gloria. R. In multitudine.
Ps. 5. 8.

Ps. Introibo in domum
tuam in holocaustis ; *R.*
Reddam tibi vota mea. *Ps.*
5. 13.

AD SEXTAM.

Ant. Si deprecâti te fue-
rint.

CAPITULUM. 3. *Reg.* 8.
38. 39.

SI quis cognoverit pla-
gam cordis sui , & ex-
pânderit manus suas in do-
mo hac , tu exâudies in cœ-
lo , in loco habitatiônis tuæ ,
& repropitiaberis , & facies
ut des unicuique secundum
omnes vias suas , sicut videris
cor ejus.

R. *br.* Altaria tua , Dô-
mine virtutum , * Rex
meus , & Deus meus , * Al-
leluia , alleluia. *R.* Altaria.
Ps. Beati qui habitant in do-
mo tua. * Alleluia , alleluia.
Gloria. *R.* Altaria. *Ps.* 83.

4. 5.

Ps. Replebimur in bonis
domus tuæ : *R.* Sanctum est
templum tuum , mirabile in
æquitate. *Ps.* 64. 5.

AD NONAM.

Ant. Tu exâudies de cœlo.

CAPITULUM 2. *Par.* 20. 9.

Stabimus coram domo
hac in conspectu tuo ,
in qua invocatum est no-
men tuum ; & clamabimus
ad te in tribulationibus no-

stris , & exâudies , salvos-
que facies.

R. *br.* In conspectu An-
gelorum * Psallam tibi ;
* Alleluia , alleluia. *R.* In
conspectu. *Ps.* Adorabo ad
templum sanctum tuum ; &
confitebor nomini tuo. * Al-
leluia , alleluia. Gloria Pa-
tri. *R.* In conspectu. *Ps.*
137. 1. 2.

Ps. Exâudi , Dômine , vo-
cem deprecationis meæ ,
dum oro ad te ; *R.* Dum
extollo manus meas ad tem-
plum sanctum tuum. *Ps.* 27. 2.

AD VESPERAS.

Ant. **U**nus de septem An-
7. a. gelis ostendit mi-
hi civitatem sanctam Jeru-
salem habentem claritatem
Dei. *Apoc.* 21. 9. 10. 11.

Ps. Credidi. 49.

Ant. 8. G. Erat structura
muri ejus ex lapide jaspide ;
& fundamenta muri civita-
tis , omni lapide pretioso
ornata. *Apoc.* 21. 18. 19.

Ps. Lætatus sum. 67.

Ant. 1. D. Templum non
vidi in ea ; Dôminus enim
Deus omnipotens templum
illius est , & Agnus. *Apoc.*
21. 22.

Ps. Meménto. 104.

Ant. 3. E. Civitas non
eget sole , neque lunâ , ut
lúceant in ea ; nam clâritas
Dei illuminâvit eam , & lu-
cerna ejus est Agnus. *Apoc.*
21. 23.

Ps. Confitebor... quô-
niam audisti. 124.

xc *In Anniversario Dedicacionis Ecclesie.*

Ant. 6. C. Non intrabit in eam aliquod coinquinatum, aut abominationem faciens & mendacium, nisi qui scripti sunt in libro vite Agni. *Apoc.* 21. 27.

Pf. Lauda, Jerúsalem, Dóminum. 147.

CAPITULUM. *Apoc.* 21. 24. 25. 26.

REges terræ afferent glóriam suam & honórem in illam; & portæ ejus non claudéntur per diem; nox enim non erit illic: & afferent glóriam & honórem gentium in illam.

R. Quando véniam, & apparebo ante faciém Dei? * Hæc recordátus sum, & effudi in me ánimam meam: quóniam † Transibo in locum tabernáculi admirabilis, usque ad domum Dei. *Pf.* 41. 3. 5. *ψ.* Oculis non vidit, nec auris audívit, nec in cor hóminis ascéndit, quæ præparávit Deus iis qui diligunt illum. 1. *Cor.* 2. 9. * Hæc recordátus sum. Glória. † Transibo.

HYMNUS. *Besnault.*

URBS beáta, vera pacis Visio, Jerúsalem, Quanta surgit! celsa saxi Conditur vivéntibus: Quæ polívit, hæc coáprat Sédibus suis Deus.

SINGULIS ex margaritis Singulæ portæ nitent: Murus omnis fulget auro, Fulget unióibus: Anguláris petra Christus Fundat urbis mœnia.

Ejus est sol cæsus Agni,
Ejus est templum Deus:
Æmulátes hic Beati
Purióres Spíritus,
Laude jugi numen unum
Terque sanctum concinunt.

UNDEQUAQUE sunt aperta
Civitátis óstia:
Quisquis ambit huc venit,
Inferique mœnibus,
Antè duris hic probári
Débuit labóribus.

SIT perénis laus Patrí,
Sit perénis Filio;
Laus tibi, qui necis ambos,
Sit perénis, Spíritus,
Chrísma cujus nos mún-

gens,
Viva templa cónsecrat.
Amen.

ψ. Dómine, diléxi decórem domûs tuæ, R. Et locum habitatiónis glóriæ tuæ. *Pf.* 25. 8.

Ad Magnificat, Ant. 5. F. Quàm dilécta tabernacula tua, Dómine virtutum! concupiscit, & déficit ánimá mea in átria Dómini. *Pf.* 83. 2.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 8. G. Habitábo in médio Jerúsalem; & vocábitur civitas veritátis, & mons Dómini exercítuum, mons sanctificátus. *Zach.* 8. 3.

Ad Nunc dimittis, Ant. 5. a. Implebo domum istam glóriâ, & in loco isto dabo pacem. *Agg.* 2. 8. 10.

Orationes, Deus, qui nobis, & Vêritas, sub uno

Intrà Octavam Dedicationis Ecclesie.   xcj

Per Dóminum; & sic per
totam Octavam.

*De Dominica, si que oc-
currat intrà Octavam De-
dicationis, fit Officium ut
in Psalterio, cum commemo-
ratione Octava in utris-
que Vesperis & Laudibus.*

D I E B U S

*Intrà Octavam Dedic-
tionis Ecclesie.*

*Omnia ut in die, excep-
tis qua sequuntur.*

Psalmi de Feria.

AD OFFICIUM NOCT.

*Tres Antiphona, ψ. &
R. R. R. ex Nocturno Fe-
sti, juxta Feriam.*

*Lectio j. & ij. de Scrip-
tura occurrente; iij. ut
habetur infrà pro qualibet
die.*

AD LAUDES.

*Ant. sola, Dómine Deus
Israël, prima de Laudibus
dici.*

AD VESPERAS.

*Ant. sola, Unus de sep-
tem Angelis, prima Vesp-
erarum dici. Non dicitur R.*

SECUNDA. DIE.

Sermo sancti Augustini
episcopi.

Serm. 336. in Dedic. Eccl.

§. 1. aliàs Serm. 8.

Lectio iij.

Celébritas hujus congre-
gationis, dedicatio est
domus orationis. Domus
ergo nostrarum orationum,
ista est; domus Dei, nos ip-

si. Si domus Dei nos ipsi,
nos in hoc século ædificá-
mur, ut in fine século dedi-
cémur. Ædificium, imó æ-
dificatio habet laborem, ded-
icatio exultationem. Quod
hic fiebat, quando ista sur-
gebant, hoc fit modò cum
congregántur credéntes in
Christum. Credéndo enim
quasi de silvis & montibus
ligna & lápides præcidún-
tur: cum verò catechizán-
tur, baptizántur, formán-
tur; tanquam inter manus
fabrorum & opíficum do-
lántur, collineántur, com-
planántur. Verúmtamen do-
mum Dómini non faciunt,
nisi quando caritate compa-
ginántur.

TERTIA DIE.

De sermone sancti Augustini
episcopi.

Serm. 336. in Dedic. Eccl.

§. 6. aliàs Serm. 256.

Lectio iij.

Dum novam constructio-
nem sanctæ hujus Ec-
clésiæ libenter atténdimus,
quam divíno nómini hódie
dedicámus, invenimus à
nobis debéri & Deo nostro
máximam laudem, & san-
ctitati vestræ congruum de
divinæ domus ædificatióne
sermónem. Tunc autem ser-
mo noster congruus erit, si
in se áliquíd ædificatiónis
hábeat, quod utilitati ani-
márũ vestrarũ, Deo vos in-
térius ædificánte, proficiat.
Quod hic factum corpora-

liter videmus in parietibus, spiritaliter fiat in mentibus; & quod hic perfectum cernimus in lapidibus & lignis, hoc ædificante gratia Dei perficiatur in corporibus vestris.

QUARTA DIE.

De sermone sancti Augustini episcopi.

Serm. 336. in Dedic. Eccl.
§. 6. *aliàs Serm. 256.*

Lectio iij.

GRATIAS agamus Domino Deo nostro, à quo est omne datum optimum, & omne donum perfectum; & ejus bonitatem tota cordis alacritate laudemus, quoniam ad construendam istam domum orationis fidelium suorum visitavit animum, excitavit affectum, surrogavit auxilium; inspiravit necdum volentibus ut vellent, adjuvit bonæ voluntatis conatus ut facerent; ac per hoc Deus, [qui operatur] in suis [& velle & perficere pro bona voluntate,] hæc omnia ipse cepit, ipse perfecit. Et quia opera bona in conspectu suo nunquam esse permittit inania, fidelibus suis, quibus operantibus præbuit virtutis suæ favorem, tribuet condignam pro tanta operatione mercedem. Adhuc amplius agendæ sunt gratiæ Deo nostro. Hanc enim Ecclesiam, quam fecit no-

mini suo construi, fecit etiam sanctorum Martyrum reliquiis amplius honorari.

QUINTA DIE.

De sermone sancti Augustini episcopi.

Serm. 337. in Dedic. Eccl.
§. 2. *aliàs Serm. 16.*

Lectio iij.

DUM cæduntur de montibus lapides, & ligna de silvis; dum formantur, dolantur, coaptantur; labor & cura est: cum autem perfecti ædificii dedicatio celebratur, gaudium & securitas laboribus curisque succedunt. Sic etiam ædificatio spiritalis, cujus habitator Deus, non ad tempus, sed in æternum erit; dum ex infideli vita homines congregantur ad fidem, dum quidquid in eis non bonum atque perversum est, amputatur & cæditur, dum fiunt aptæ, pacificæ piæque juncturæ; quantæ tentationes sustinentur? Cum verò advenerit dies dedicationis domus æternæ, cum dicetur nobis: [Venite, benedicti Patris mei, percipite regnum, quod vobis paratum est ab initio mundi:] quæ illa exultatio, quæ securitas erit? Cantabit claritas, nec compungetur infirmitas.

SEXTA DIE.

sermone sancti Joannis
Chrysostomi.

Homil. i. in Vidi Dominum.

Lectio iij.

Uum animi divitias considero in vobis augescere, gaudeo semper, ut in non frustra sementem sperem, ut qui non incassum labores pertulerim, ut in in frugiferam pinguem terram, & ad fructificandum idoneam semen jecerim. Unde igitur hoc lumen fore conjecto, unde respicio sermones ad opus officere? Nimirum ex hoc necursu; ex eo quod Ecclesiam omnium matrem didicisse occupatis; ex hac moeste perpetuaque statione; ex eo quod Angelorum ordinum stationem nitantes sine cessatione, canticas & hymnos offertis auditori. O mira Christi dona! In supernis exercitus Angelorum canunt gloriam; in terris homines

Ecclesiis choros agens, ad illorum exemplum eundem canunt gloriam. In supernis Seraphim reuerentem illum hymnum resonant; in terris eundem Dominum promittit multitudo; communiterque tum celestium tum terrestrium confectus conventus congregatur.

SEPTIMA DIE.

De sermone sancti Joannis
Chrysostomi.

Homil. i. in Vidi Dominum.

Lectio iij.

Nulla res tantum affert gaudii vite nostrae, quantum hoc quod ex animo gaudetis in Ecclesia congregari. In Ecclesia, gaudium conservatur gaudium. In Ecclesia, animo dejectorum est recreatio. In Ecclesia, dolentium est voluptas. In Ecclesia, defatigatorum respiratio. In Ecclesia, laborantium requies. [Venite enim, inquit, post me, qui laboratis & onerati estis; & ego reficiam vos.] Quid hac voce potest esse desiderabilius? Quid hac invitatione jucundius? Ad epulum te vocat qui in Ecclesia te vocat Dominus. Ad revelationem pro laboribus adhortatur, ad relaxationem a molestiis transfert, pondus peccatorum allevans; deliciis animi molestiam, gaudio mororem sanat. O miram ejus curam! o vocationem celestem!

AD VESPERAS. *Omnia ut in primis Vesperis Festi.*

OCT. DEDICATIONIS

ECCLESIAE,

DUPLEX-MAJUS.

Officium ut in die, exceptis quae sequuntur.

IN I. NOCTURNO.

Lectioes de Script. occurr.

IN II. NOCTURNO.

Ex enarratione sancti Augustini episcopi, in Psalmum centesimum vigesimum primum.

Lectio iv. §. 4.

Jerusalem, quæ ædificatur ut civitas.] Fratres, quando dicebat ista David, perfecta erat illa civitas, non ædificabatur. Nescio quam ergo civitatem dicit, quæ modo ædificatur, ad quam currunt in fide lapides vivi, de quibus dicit Petrus: Et vos tanquam lapides vivi coædificamini in domum spiritalem, id est, templum sanctum Dei. Quid est, lapides vivi coædificamini? Vivis, si credis. Si autem credis, efficeris templum Dei: quia dicit Apostolus Paulus: [Templum enim Dei sanctum est, quod estis vos.]

Lectio v.

Ipsa ergo modo civitas ædificatur: præciduntur de montibus lapides per manus prædicantium veritatem, conquadrantur ut intrent in structuram sempiternam. Adhuc multi lapides in manibus artificis sunt: non cadant de manibus artificis, ut possint perfecti coædificari in structuram templi. Est ergo ista [Jerusalem, quæ ædificatur ut civitas:] fundamentum ipsius Christus est. Dicit Apostolus Paulus: [Fundamentum

enim aliud nemo potest ponere, præter id quod positum est, quod est Christus Jesus.

Lectio vi.

Fundamentum quancumque ponitur in terra, deorsum per ædificantur parietes, & pondus parietum ad imum tendit, quia in imo positum est fundamentum. Si autem fundamentum nostrum in cælo est, ad cælum ædificemur. Corpora ædificantur in istam structuram, quam videtis amplam surrentis, hujus basilicæ; & quia corpora ædificaverunt, fundamentum in imo posuerunt. Quia verò spiritaliter ædificamur, fundamentum nostrum in summo positum est. Illuc ergo curramus, ubi ædificemur; quia de ipsa Jerusalem dictum est: Stantes erant pedes nostri in atriis Jerusalem.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

c. 10. 22. ad 29.

Lectio vij.

In illo tempore; Facta sunt Encænias in Jerusalem; & hiems erat. Et ambulabat Jesus in templo, in porticu Salomonis. Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedæ presbyteri.

Expos. in Evang. Joann.

c. 10.

Encænias vocabatur sollemnitas Dedicationis Templi, quam populus Dei

ntiqua patrum traditiō-
per annos singulos cele-
re consuēverat. Sed no-
lum est quòd hæc Encæ-
quæ hîc leguntur, non
primam templi dedica-
em, sed ad ultimam pèr-
nt: quod ex eo facîle
igitur, quia hieme facta
runtur. Prima siquidem
dem templi dedicatio à
mōne tēpore autū-
secūda autem à Zoró-
el & Jesu sacerdote tē-
e veris; tertia à Juda
chabæo tēpore hiemis
facta, quando speciali-
constitutum esse légitur,
adem dedicatio per om-
annos in memoriā so-
nibus renovaretur offi-
: quæ etiā ad tempus
ue Dominicæ Incarna-
is observata fuit, sicut
dò, cum legeretur Evan-
um, audivimus. Quæ
m Dedicatio salūbri con-
tūdine in Ecclesiis Christi
vāri modérno tēpore
nōscitur.

Leitio viij. Post pauca.

T ambulabat Jesus in
templo in pórticu Salo-
nis.]- Si ergo Dei Fílius
bulare voluit in templo,
quo caro & sanguis bru-
um animálium offerebā-
; multò magis nostram

oratiōis domum; ubi car-
nis ipsius ac sânguinis sa-
craménta celebrāntur, visi-
tare gaudébit. Si perambu-
lare non despexit pórticum,
in quo rex quondam mortá-
lis ac terrénus, quamvis po-
tentíssimus ac sapientíssi-
mus, ad orándum stare so-
lébat; quantò magis pene-
trália córdium nostrórum
invísere atque illustrare de-
siderat, si tamen ea pórti-
cum esse Salomónis, hoc
est, si ea timórem suum,
qui est iníitium sapiéntiæ,
habere perspéxerit.

[*Si sit Dominica, loco
sequentis Lectionis, pro ix.
Lectione legitur Evange-
lium & Homilia Dominica
occurrentis.*]

Leitio ix.

N Eque enim putándum
est, quia domus so-
lúmmodo, in qua ad orán-
dum, vel ad mystéria cele-
bránda convenimus, tem-
plum sit Dómini; & non
ipsi qui in nómine Dómini
convenimus, multò ampliús
templum ejus appellémur
& simus; cum manifestè
dicat Apóstolus: [Vos estis
templum Dei vivi,] sicut
dicit Deus: [Inhabitábo
in eis, & inter illos ambu-
lábo.]

OFFICIUM BEATÆ MARIÆ IN SABBATO.

Simplex.

IN VESPERIS *Feria
sexta præcedentis.*

CAPITULUM. *Isai. II. 1. 2.*

EGrediétur virga de radice Jesse, & flos de radice ejus ascéndet, & requiescet super eum Spiritus Dómini.

H Y M N U S.

AVE, maris stella,
Dei mater alma,
Atque semper Virgo,
Felix cœli porta.

SUMENS illud Ave
Gabrielis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Evæ nomen.

SOLVE vincla reis,
Profer lumen cæcis,
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.

MONSTRA te esse matrem;

Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus
Tulit esse tuus.

VIRGO singularis,
Inter omnes mitis,
Nos culpis solutos,
Mites fac & castos.

VITAM præsta puram,
Iter para tutum;

Ut vidéntes Jesum,
Semper collatémur.

SIT laus Deo Patri,
Summo Christo decus,
Spirítui sancto;
Tribus honor unus.

Amen.

ψ. Anima mea exultat
in Dómino, R. Et delectabitur
super salutári suo. P.
34. 9.

Ad Magnificat, Ant. 4.
Exultávit spiritus meus
Deo salutári meo: quia
péxit humilitátem anc
suar. *Luc. I. 47. 48.*

*Oratio infra in La
bus.*

*Deinde fit Commem
tio de Festo Simplicii
quod occurrat. Denique
fragia de omnibus Sanctis
ut in Psalterio, 149.*

*In Oratione, A Cum
omittitur quod paren
includitur.*

COMPLETORIUM, I
*Psalterio. In fine Hy
Doxologia, Qui natus
Virgine, &c. infra
Laudes; etiamsi in Ve
ris facta sit tantum Com
moratio de B. Mariæ.*

AD OFFICIUM NOCT.

INVIT. Jesum de Maria
natum, * Venite, adoré-
mus. *Matt. 1. 16.*

Psf. 94. Venite. 2.

HYMNUS. *Besnault.*

DAVIDIS soboles, gló-
ria virginum,
Christi Virgo parens, te pó-
suit Deus,

Partu virgineo quæ malè
subdoli

Anguis contéreret caput.

REBUS princípium qui dedit
omnibus,

A te princípium sumpsit ho-
mo Deus;

Cunctis prospiciens qui trí-
buit cibos;

Pastus lacte fuit tuo.

PER te, quod mulier perdi-
derat vetus,

Humano generi rédditur
auctius:

Tu clausas miseris, heu ní-
mium diu!

Cælorum réferas fores.

Qui lucis pater est, glória
sit Patri;

Cujus Virgo parens, glória
Filio;

Quo fecúnda, tibi, nexus
amabilis,

Sit par glória, Spíritus.

Amen.

*Psalmi de Sabbato sub
tribus Antiphonis infra po-
sitis.*

Ant. 4. f. Appáruit Móy-
si Dóminus in flamma ignis
de médio rubi; & vidébat
quòd rubus ardéret, & non
comburerétur. *Exod. 3. 2.*

Pars Æstiva.

Ant. 8. G. Cùm virgas
posuisset Móyses coram Dó-
mino, invénit germinásse
virgam Aáron. *Num. 17.
7. 8.*

Ant. 5. a. Abscíssus est
lapis de monte sine máni-
bus; lapis autem factus est
mons magnus, & implévit
univérsam terram. *Dan. 2.
34. 35.*

ψ. Fons parvus crevit in
fluvium maximum, *ꝛ.* Et
in aquas plúrimas redundá-
vit. *Esther 11. 10.*

Pater noster.

Benedictio, Deus det no-
bis, &c. *post Psalterium.*

*Lectio prima & secunda
de Scriptura occurrente: ex
tribus fiunt duæ.*

Post 1. Lect. ꝛ. Benedí-
cam ei, & ex illa dabo fi-
lium cui benedicturus sum;
*Constituam pactum meum
illi in fœdus sempitérnum,
& sémmini ejus post eum.
Gen. 17. 16. 19. ψ. Hic erit
magnus, & Filius Altíssimi
vocabitur, & regnabit in
domo Jacob in ætérnum.
Luc. 1. 32. * Constituam.

Benedictio, Dignos fá-
ciat nos, &c.

Post 2. Lect. ꝛ. Páriet
Maria filium, & vocábis
nomen ejus Jesum; * Ipse
enim saluum faciet popu-
lum suum à peccátis eórum.
Matt. 1. 21. ψ. Partúriens
páriet, & reliquæ fratrum
ejus converténtur ad filios
Israël. *Mich. 5. 3. * Ipse
enim.*

Benedictio, Aperiantur,
86.

*Pro tertia Lectione legi-
tur una ex sequentibus, se-
cundum diversitatem men-
sum.*

*Post 3. Lect. 21. Deus ex
semine David * Secundum
promissionem, † Eduxit Is-
rael salvatorem Jesum. Act.
13. 23. † Juravit Dominus
David veritatem: De fructu
ventris tui ponam super
sedem tuam. Ps. 131. 11.
* Secundum. Gloria. † Edu-
xit.*

Te Deum.

*† SACERD. Magnifica-
te Dominum mecum, 21. Et
exaltemus nomen ejus in
idipsum. Ps. 33. 4.*

AD LAUDES.

Psalmi de Sabbato.

*Ant. sola 1. 2. Sicut lux
auroræ, oriens sole, manet
absque nubibus rutilat, 2.
Reg. 23. 4.*

CAPITULUM. *Cant. 6. 9.*

Quæ est ista, quæ pro-
greditur quasi aurora
conspurgens, pulcra ut lu-
na, electa ut sol, terribilis
ut castrorum acies ordinata?

HYMNUS, Santol. Vid.

Nunc aurora, novæ nū-
tia lucis,
Tristes orbe procul dissipat
umbras:

O quam lucidior, nocte se-
pulchris

Portans ipsa diem, Virgo
resurgens!

O quæ nunc habitas lū-
da regna,

Mittas inde tuæ munerale
cis.

Te si terra dedit munus
olympo,

Quæ non dona memor red-
det olympus?

*INTER. perpetuos Nūmi-
nis haustus,*

Oregina, tibi sanguine junc-
tum

Ne dedisce genus; nostra
fuisti,

Summi facta parens Virgo
Tonantis.

*DIVINÆ Sôboli qui dare
matrem*

In terris voluit, gloria Pa-
tri;

Cujus Virgo parens, gloria
Nato;

Quo fecunda, tibi gloria,
Flamen.

Amen.

†. Elegit eam Dominus

*21. In habitationem sibi.
Ps. 131. 13.*

Ad Benedictus, Ant. 1. f.*

Ubi venit plenitudo tem-
poris, misit Deus Filium
suum factum ex muliere,
factum sub lege, ut eos qui
sub lege erant, redime-
ret, ut adoptionem filiorum
reciperemus. *Gal. 4. 4.
5.*

ORATIO. Oremus.

Concede nos famulos
tuos, quæsumus, Dô-
mine Deus, perpetuâ men-
tis & corporis sanitate gau-
dere; & gloriôsâ beâtæ
Mariæ semper Virginis in-

tercessiōne, à præsenti liberari tristitia, & aeternā perfrui lætitiā; Per Dōminum.

Deinde fit Commemoratio de Festo Simplici, si quod occurrat. Denique Suffragia de omnibus Sanctis, ut in Psalterio, 148.

AD HORAS.

In fine Hymnorum Doxologia,

QUI natus es de Virgine, Jesu, tibi sit glória, Cum Patre, cumque Spirítu In sempiterna sēcula.

Amen.

Psalmi de Sabbato, ut in Psalterio.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Multæ filiaæ congregaverunt divitias; tu supergressa es univérſas. Prov. 31. 29.

Capitulum, Regi seculórum, ut in Psalterio.

In r. brevi, ψ. Qui natus es de María Virgine.

AD TERTIAM.

Ant. 4. irreg. c. Benedíctus Dóminus qui te diréxit in vúlnera capitis principis inimicórum nostrórum. Judith 13. 24.

CAPITULUM. Gen. 3. 14. 15.

AIt Dóminus Deus ad serpentem: Inimicitias ponam inter te & mulierem, & semen tuum & semen il-

lius: ipsa conteret caput tuum.

R. br. Benedíxit te Dóminus * In virtute sua; R. Benedíxit. ψ. Quia per te ad nihilum redégit inimicos nostros. * In virtute. Glória.

R. Benedíxit. Judith 13. 22.

ψ. Nova bella elégit Dóminus, R. Et portas hostium ipse subvértit. Judic. 5. 8.

AD SEXTAM.

Ant. 7. c. Per manum feminae percussit illum Dóminus Deus noster. Judith 13. 19.

CAPITULUM. Apoc. 12. 9.

Projéctus est draço ille magnus, serpens antiquus, qui vocatur diabolus & sátanas, qui sedúcit univérsum orbem.

R. br. Dóminus omnípotens * Nócuít eum, R. Dóminus. ψ. Et tradidit eum in manus feminae. * Nócuít. Glória. R. Dóminus. Judith 6. 17.

ψ. Salvatae sunt reliquiae populi; R. Dóminus in fortibus dimicavit. Judic. 5. 13.

AD NONAM.

Ant. 1. a. Deus osténdet splendorem suum in te, omni qui sub cælo est. Bar. 5. 3.

CAPITULUM. Judith 13. 25.

Nomen tuum Dóminus ita magnificávit, ut non recedat laus tua de ore

hominum, qui memores fuerint virtutis Domini in æternum.

R. br. Vocabunt te * Civitatem Domini, R. Vocabunt. V. Sion sancti Israel. * Civitatem. Gloria. R. Vocabunt. *Isai.* 60. 14.

V. Gloriosa dicta sunt de te, R. Civitas Dei. *Pf.* 86. 3.

LECTIONES sequentes dicuntur singulis mensibus in Officio B. Maria in Sabbato.

MENSE MAIO.

Ex tractatu sancti Augustini Episcopi de Symbolo ad Catechumenos.

Tract. 3. §. 4. *aliàs Lib.* 3. c. 4. *Lectio* iij.

Per feminam mors, per feminam vita; per Evam interitus, per Mariam salus. Illa corrupta secuta est seductorem, hæc integra peperit Salvatorem. Illa poculum à serpente propinatum libenter accepit, & viro tradidit, ex quo simul mererentur occidi: hæc gratia cœlesti desuper infusa vitam protulit, per quam caro mortua possit resuscitari. Quis est qui hæc operatus est, nisi virginis filius, & virginum sponsus? Qui attulit matri secunditatem, sed non abstulit integritatem.

MENSE JUNIO.

Ex tractatu sancti Augustini Episcopi in Joannem.

Tract. 8. §. 9. *Lectio* iij.

Cur ait matri filius: [Quid mihi & tibi est, mulier? nondum venit hora mea.] Dominus noster Jesus Christus, & Deus erat, & homo: secundum quod Deus erat, matrem non habebat; secundum quod homo erat, habebat. Mater ergo erat carnis, mater humanitatis, mater infirmitatis quam suscepit propter nos. Miraculum autem quod facturus erat, secundum divinitatem facturus erat, non secundum infirmitatem; secundum quod Deus erat, non secundum quod infirmus natus erat: sed infirmum Dei fortius est hominibus. Miraculum ergo exigebat mater, at ille tanquam non agnoscit viscera humana, operaturus facta divina, tanquam dicens: Quod de me facit miraculum, non tu genuisti; sed quia genuisti infirmitatem meam, tunc te cognoscam, cum ipsa infirmitas pendebit in cruce; hoc est enim, [Nondum venit hora mea.]

MENSE JULIO.

Sermo S. Procli Episcopi. In S. Deip. *Orat.* 6.

Lectio iij.

Quibus encomiorum coloribus Virginalem depingam imaginem? quibus

laudum præconiis incontaminatum exornabo castimonie caracterem? Hæc, sacrum impeccantiæ adytum: hæc, sanctificatum Dei templum: hæc, aureum altare holocaustorum: hæc, divinum compositionis thymiama: hæc, sacrum unctionis oleum: hæc, pretiosum nardi pistici alabastrum... Hæc, arca intrinsecus & extrinsecus deaurata; corpore scilicet & spiritu sanctificata.

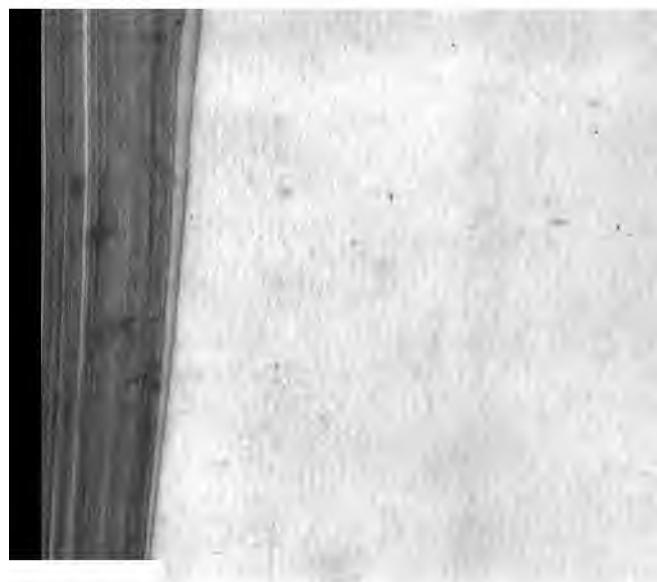
MENSE AUGUSTO.

De epistola sancti Cyrilli Alexandrini ad Nestorium.

Conc. Ephes. part. 1. c. 8. in fine. Lectio iij.

QUOD Verbum caro factum perhibetur, id aliud nihil est, quam quod

perinde ac nos, carni & sanguini communicavit. Suum ergo fecit nostrum corpus, produitque homo ex muliere; deitate interim, aut ex Patre nativitate non abiecta; mansit enim in ipsa quoque carnis assumptione quod erat. Hoc exactæ fidei doctrina ubique prædicat; hoc sanctos Patres sensisse reperimus: ita non dubitarunt sacram Virginem, Deiparam appellare; non quod Verbi natura, ipsiusve divinitas ortus sui principium ex sancta Virgine sumpserit; sed quod sacrum illud corpus animâ intelligente perfectum ex ea traxerit; cui & Dei Verbum secundum hypostasim unitum, secundum carnem natum dicitur.

TONATIONES, MEDIATIONES, ET TERMINATIONES

orum & Canticorum, secundum cujusque
Modi seu Toni differentias, cum
Neumatibus.

*onatio adhibetur tantum ad primum Psalmi ver-
n ; reliqui versus à Nota Dominante in directum
sumuntur : in Canticis verò Benedictus & Magnificat ,
singuli versus inchoantur ut primus vel secundus.*

*Mediatio fit in omnibus versibus ut in primo , nisi
sit dictio monosyllaba , vel Hebraea non declinata.*

*Terminatio in omnibus versibus semper eadem est ac
in primo versu.*

*Notandum est Psalmodiam solemnem infra notatam
pro Canticis Evangelicis , nunquam abhiberi in Officio
Feriali nisi expresse notetur , neque in Officio Defunctorum.*

*Terminationes per litteras alphabeticas a, b, c, d,
e, f, g, designantur : qua littera Notis cantus respon-
dent hoc modo :*

a	b	c	d	e	f	g
la	fi	ut	re	mi	fa	sol

*Cum autem plures sint Terminationes ; ut clarè distin-
guantur , diversos adhibemus characteres ; majusculos
scilicet pro designandis Terminationibus completis ,
minusculos pro incompletis. Completa dicuntur qua in
chora finali desinunt ; secus incompleta.*

*Cum etiam plures Terminationes completa & incom-
pleta diversimodè in eadem chorda desinant ; ut distin-*

DE NEUMATIBUS.

quantur, characteribus Romano & Italico utimur: quibus etiam non sufficientibus, Asteriscus, vel alios aliquos characteres addimus, ut patet in Tabula sequenti.

In Festis Annualibus, Solemnibus & Semiannualibus, in fine cujusque Antiphona fit Neuma sive Jubilum, ut notatur infra, pro Modorum diversitate.

Excipitur tamen Dominica Palmarum, in qua non fit Neuma nisi ut in Duplicibus.

In Festis Duplicibus, Semiduplicibus, Simplicibus & diebus Ferialibus, Neuma fit tantum in fine ultima Antiphona Vesperarum, cujusque Nocturni, & Laudum; post Antiphonas Canticorum Evangelicorum; & in fine Antiphona Prima, Tertia, Sexta, Nona & Completorii. Fit etiam Neuma in fine Te Deum.

In quacunque Commemoratione non fit Neuma in fine Antiphona.

Die Nativitatis Domini, Te Deum & Antiphona Laudum terminantur sine Neumate.

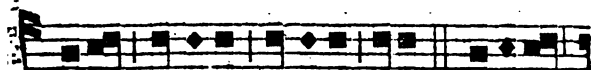
A Feria quinta in Cæna Domini ad Octavam Pasche inclusivè nullum fit Neuma. Quod & observatur in Officio parvo B. Mariæ Virginis, ac in Officio Defunctorum.

Jubilum, sonus quidam est significans cor parturire quod dicere non potest. Et quem decet ista jubilatio, nisi ineffabilem Deum? Ineffabilis enim est, quem fari non potes: & si eum fari non potes, & tacere non debes, quid restat, nisi ut jubiles; ut gaudeat cor sine verbis, & immensa latitudo gaudiorum metas non habeat syllabarum? Bene cantate ei in jubilatione.

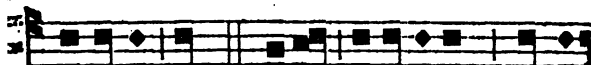
S. Aug. Enarr. 2. 5. 8. in Psal. 32.

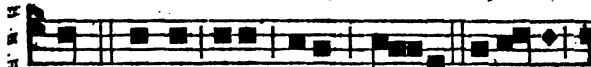
I. MODUS seu TONUS.

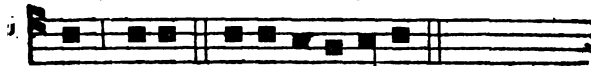
Di-xit Dominus Domino meo. * Cre-di-di...

lo-cu-tus sum. * Lau-da, Je-ru-sa-lem, Domi-

num, * lauda De-um tu-um, Si- on. Ju-di-ca

me, De-us. a.

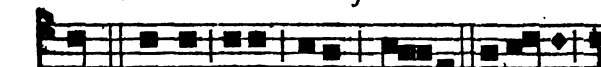
a.

â.

f.

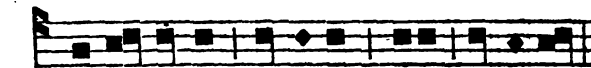
f.

D.

D.

In Canticis Evangelicis, nisi sint in a, vel in a, vel in â.

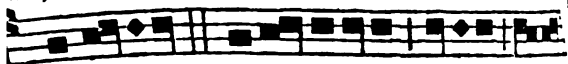

Be-ne-dictus Dominus De-us Is-ra-ël.*

Pars Æstiva.

g

xlvj

Magni- ficat.* Et ex-ultavit spiritus me-us.*

f.

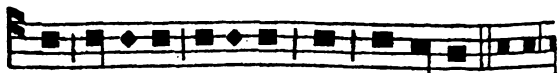
f.*

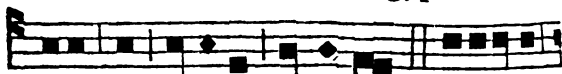
D*.

D.

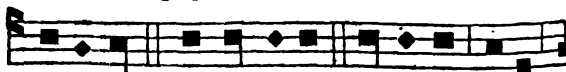
Psalmodia primitoni per D designati, etiam
pro Canticis Evangelici.*

In ex-i-tu Is-ra-ël de Ægypto,* domus

Jacob de popu-lo barba-ro. Benedic-tus...

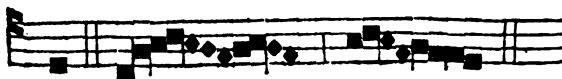
Is-ra-ël.* Ma-gni- fi-cat * a-ni-ma me-a

Domi-num.

D*

Neuma seu Jubilum.

I I. M O D U S.

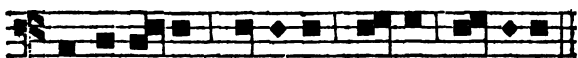

Qua-re fremu-e-runt gentes.* Cre-di-di....

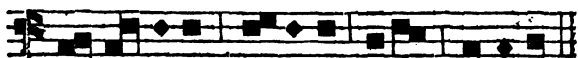

locutus sum.* D. D.

In Canticis Evangelicis.

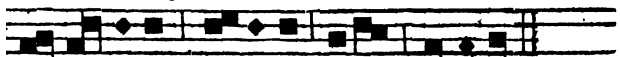
Be-ne-dictus Dominus De-us If-ra-ël.*

Ma-gni-fi-cat * a-nima me-a Dominum.

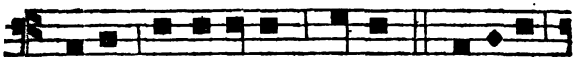

Et ex-ul-ra-vit. Glo-ri-a Pa-tri.

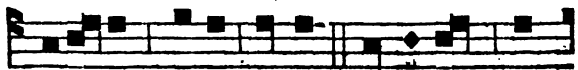

D*.

Neuma.

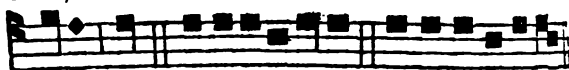

I I I. M O D U S.

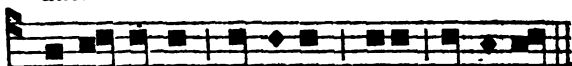

Lauda-te... omnes gentes.* Domi-nus... in-

cxlviii

durus est. * c. a.

g.

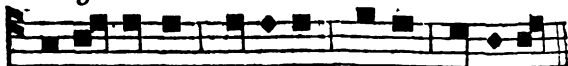
g.

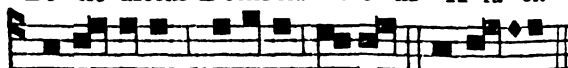
a.

E.

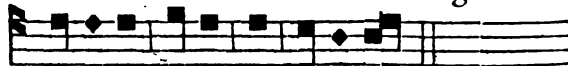
In Canticis Evangelicis, nisi sint in c, vel in a, vel in g.

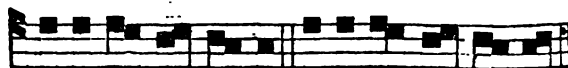
Be-ne-dictus Do-mi-nus De-us If-ra-ël. *

Et e-re-xit... fa-lu-ris no-bis. * Magni-fi-cat. *

Glo-ri-a Pa-tri & Fi-li-o. *

g.

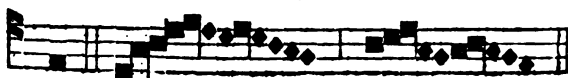
a.

E.

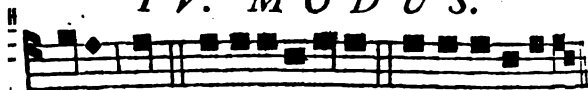
E.

Neuma.

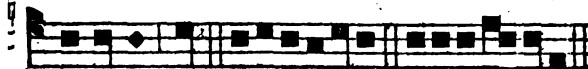

IV. MODUS.

cxlix

Di-xit Dominus Domino me-o.* Cre-di-di...

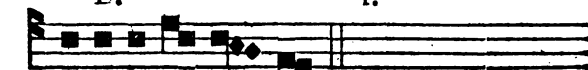

lo-cu-tus fum.* a. E.

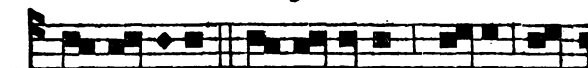
E.

f.

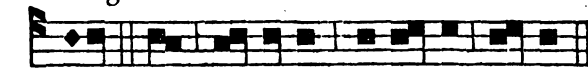

d.

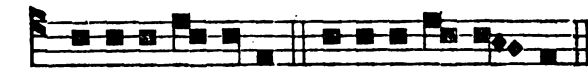
In Canticis Evangelicis , nisi sint in a.

Ma-gni-fi-cat.* Be-ne-dictus... De-us If-

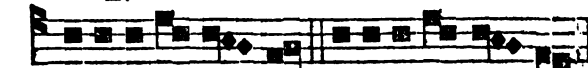

ra-ël.* Et e-re-xit... fa-lu-tis no-bis.*

E.

E.

f.

d.

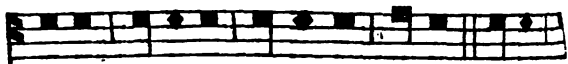
Neuma,

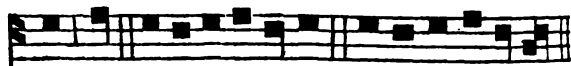
cl

IV. Modi *species altera*, vulgò dicta

IV. IRREGULARIS.

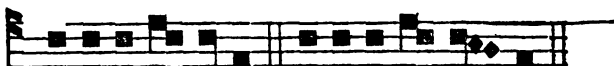

Di-xit Dominus Domino me- o. * saluum

me fac. * d.

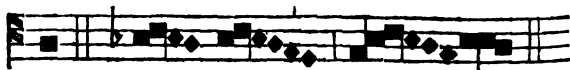
c.

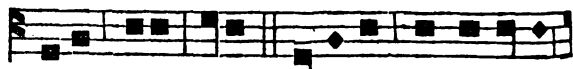
A.

In hac secunda specie Cantica Evangelica non habent Psalmodiam propriam, sed cantantur ut alii Psalmi.

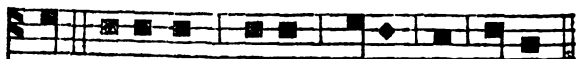
Neuma.

V. MODUS.

De-us De-us meus. * Domine...cogno-visti

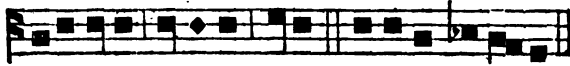
me. * se-cundum verbum tu-um in pa-ce.

Cantica Evangelica si sint in F.

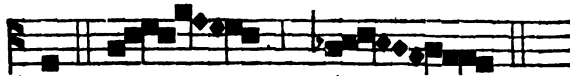

Be-ne-dictus... Is-ra-ël.* Magni-fi cat.* Et

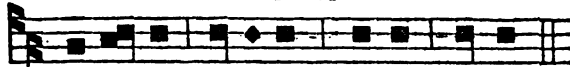
ex ultavit spi-ri-tus me-us.* F.

Neuma.

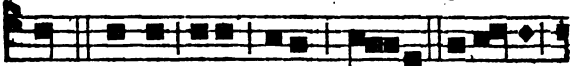

VI. M O D U S.

In utraque specie.

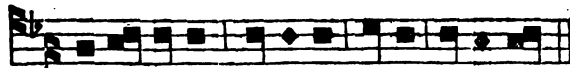

Lau-da-te Dominum , omnes gentes.*

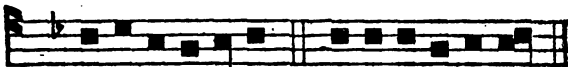

Cre-di-di... locutus sum.* F. vel C.

In Canticis Evangelicis.

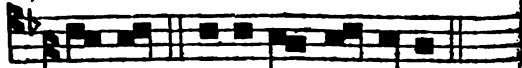
Be-ne-dictus Dominus De-us Is-ra-ël.*

Magni-fi-cat.* Et ex-ul-tavit spi-ri-tus

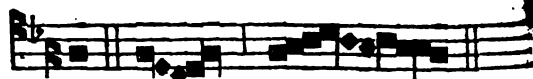

clij

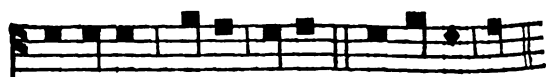

me- us. * *F. vel C.*

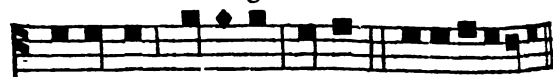
Neuma.

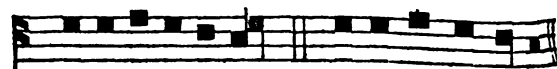
VII. MODUS.

Lauda-re... omnes gentes. * locu-tus sum. *

Memento, Domine, Da vid. * d.

d.

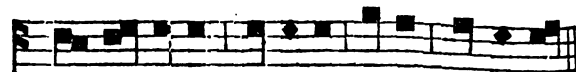
b.

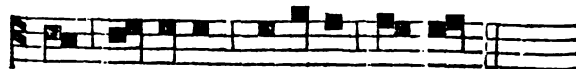
c.

a.

In Canticis Evangelicis, nisi sint in d. vel in b.

Be- ne- dictus Dominus De- us Is- ra-ël. *

Et e- re-xit... sa-lu- tis no- bis. *

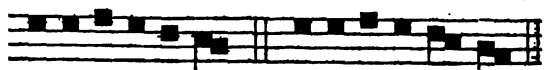

Ma-gni-fi-cat.*Glori-a Patri & Fi-li-o.*

d.

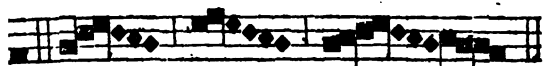
c.

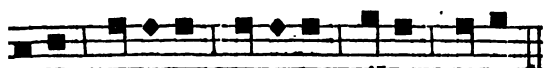
a.

G.

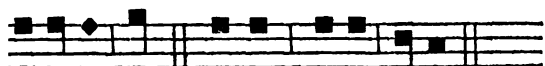
Neuma.

V I I I. M O D U S.

Di-xit Dominus Domino me-o.* Da-vi-d.*

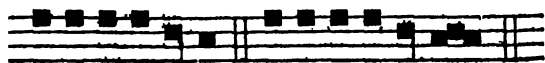

lo-cu-tus sum.* nomen De-i Ja-cob.

c.

a.

G.

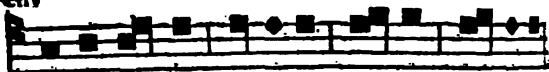
G.

In Canticis Evangelicis , nisi sint in c.

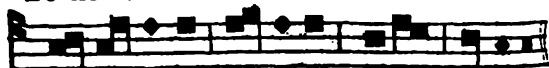
Pars Æthya.

b

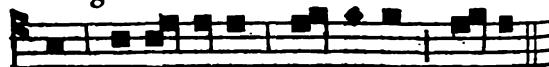
cliv

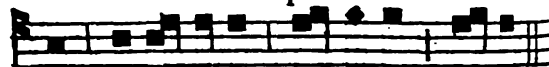
Be-ne-dic-tus Dominus De-us Is-ra-ël

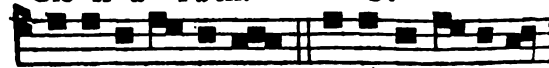
Ma-gni-fi-cat * a-ni-ma me-a Dominum.

Et ex-ul-ta-vit spi-ri-tus me-us.*

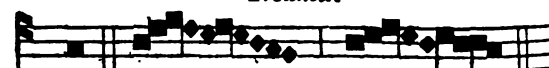
Glo-ri-a Pa-tri. G.*

G.*

a.*

Neuma.

F I N I S.

PRIVILEGE DU ROI.

LOUIS, PAR LA GRACE DE DIEU, ROI DE FRANCE ET DE NAVARRE, à nos amés & féaux Conseillers, les Gens tenants nos Cours de Parlement, Maîtres des Requêtes ordinaires de notre Hôtel, Grand-Conseil, Prévôt de Paris, Baillifs, Sénéchaux, leurs Lieutenans Civils, & autres nos Justiciers qu'il appartiendra, SALUT. Notre amé & féal Cousin le Cardinal DE LUYNES, Archevêque de Sens, Nous a fait exposer. qu'il desireroit faire réimprimer & donner au Public les Usages de son Diocèse de Sens, s'il nous plaisoit lui accorder nos Lettres de Privilèges sur ce nécessaires, A CES CAUSES, voulant favorablement traiter l'Exposant, nous lui avons permis & permettons par ces Présentes, de faire imprimer, par tel Imprimeur qu'il voudra choisir : Tous les Bréviaires, Diurnaux, Missels, Rituels, Antiphoniers, Me-

nuels, Graduels, Processionaux, Epistoliers, Pseautiers, demi-Pseautiers, Directoires, Heures, Catéchismes, Ordonnances, Mandemens, Statuts-Synodaux, Lettres-Pastorales, & Instructions à l'usage de son Diocèse, en tels volumes, formes, marges & caractères, conjointement ou séparément, & autant de fois que bon lui semblera, & de les faire vendre & débiter par tout notre Royaume, pendant le tems de dix années consécutives, à compter du jour de la date des Présentes; FAISONS défenses à tous Imprimeurs, Libraires & autres personnes, de quelque qualité & condition qu'elles soient, d'en introduire d'impression étrangère dans aucun lieu de notre obéissance: comme aussi d'imprimer, ou faire imprimer, vendre, débiter ni contrefaire lesdits Livres en tout ou en partie, & d'en faire aucunes Traductions ou Extraits, sous quelque prétexte que ce puisse être, sans la permission expresse & par écrit dudit Exposé, ou de ceux qui auront droit de lui, à peine de confiscation des Exemplaires contrefaits, & de trois mille liv. d'amende contre chacun des Contrevenans, dont un tiers à Nous, un tiers à l'Hôtel-Dieu de Paris, & l'autre tiers audit Exposé, ou à celui qui aura droit de lui, & de tous dépens, dommages & intérêts, à la charge que ces Présentes seront enregistrées tout au long sur le Registre de la Communauté des Imprimeurs & Libraires de Paris, dans trois mois de la date d'icelles; que l'impression de ces Livres sera faite dans notre Royaume & non ailleurs, en beau papier & beaux caractères, conformément aux Réglemens de la Librairie, notamment à celui du dix Avril mil sept cent vingt-cinq, à peine de déchéance du présent Privilège; qu'avant de les exposer en vente, le Manuscrit qui aura servi de copie à l'impression desdits Livres, sera remis en mains de notre très-cher & féal Chevalier, Garde des Sceaux de France, le Sieur HUE DE MIROMÉNIL, qu'il en sera ensuite remis deux exemplaires de chacun dans notre Bibliothèque publique, un dans celle de notre Château du Louvre, un dans celle de notre très-cher & féal Chevalier Chancelier de France, le Sieur DE MAUPÉOU, & un dans celle dudit Sieur HUE DE MIROMÉNIL, le tout à peine de nullité des Présentes: du contenu desquelles vous mandons & enjoignons de faire jouir ledit Exposé & ses ayans causes, pleinement & paisiblement, sans souffrir qu'il leur soit fait aucun trouble ou empêchement. Voulons que la copie des Présentes, qui sera imprimée tout au long au commencement ou à la fin desdits Ouvrages, soit tenue pour dûment signifiée, & qu'aux copies collationnées par l'un de nos amés & féaux Conseillers, Secrétaires, soit ajoutée comme à l'original. Commandons au premier notre Huissier ou Sergent sur ce requis, de faire, pour l'exécution d'icelles, tous Actes requis & nécessaires, sans demander autre permission, & nonobstant clameur de haro, charte normande & lettres à ce contraires: Car tel est notre plaisir. DONNÉ à Paris le vingt-cinquième jour du mois de Janvier, l'an de grace mil sept cent soixante-quinze, & de notre règne le premier: Par le Roi en son Conseil.

Signé, LE BEGUE.

Registré sur le Registre XIX de la Chambre Royale & Syndicale des Libraires & Imprimeurs de Paris, N° 65, fol. 360 conformément au Règlement de 1723, qui fait défenses, art. 4, à toutes personnes de quelque qualité & condition qu'elles soient, autres que les Libraires & Imprimeurs, de vendre, débiter, faire afficher aucuns Livres pour les vendre en leurs noms, sous qu'ils s'en disent les Auteurs ou autrement, & à la charge de fournir à la susdite Chambre huit Exemplaires prescrits par l'article même Règlement. A Paris, ce 30 Janvier 1775.

Signé, HUMBLOT, Adjoint.

CESSION DU PRIVILÈGE.

PAUL D'ALBERT DE LUYNES, par la Miséricorde Divine, Cardinal-Prêtre de la Sainte Eglise Romaine, du Titre de Saint-Thomas *in Parione*, Archevêque-Vicomte de Sens, Primat des Gaules & de Germanie, Abbé-Comte de Corbie, Commandeur de l'Ordre du S. Esprit, &c. Nous avons cédé & transporté, cédon & transportons par ces Présentes, au Sieur PIERRE-HARDOUIN TARBÉ, notre seul Imprimeur & Libraire à Sens, le droit de Privilege qui nous appartient, en conséquence des Lettres-Patentes de SA MAJESTÉ, à nous accordées le 25 Janvier 1775, pour, en vertu d'icelles, faire par ledit Sieur TARBÉ, imprimer, vendre & distribuer les Livres qui paroîtront sous notre Nom, & à l'usage de notre Diocèse, tant en Latin qu'en François, & en Latin-François, en telle marge, forme & caracteres que bon lui semblera, & ce jusqu'à l'expiration de notre dit Privilege, & eu égard aux dispenses qu'il est & sera obligé de faire pour les impressions desdits Livres, nous consentons qu'à l'expiration de notre dit Privilege, il obtienne à ses frais une continuation pour dix autres années, ou tout autre temps qu'il conviendra. DONNÉ à Rome, sous notre saint sceau de nos armes, & le contre-seing de notre Secrétaire ordinaire, le premier jour de Mars mil sept cent soixante-quatre.

PAUL, CARDINAL DE LUYNES, Archevêque de Sens.

PAR SON EMINENCE,

Roy, Secrét. de S. E.

Registré la présente Cession sur le Registre de la Chambre Royale & Syndicale des Libraires & Imprimeurs de Paris, N° 569, conformément aux anciens Réglemens, confirmés par celui du 28 Février 1723. A Paris, ce 5 Avril 1775.

Signé, HUMBLOT, Adjoint.

Typis CL. SIMON, Serenissimorum Principum CONDÆ, Ducis BORBONII, necnon Illustrissimi DD. Archiepiscopi Parisiensis Typographi, viâ Maturinorum. 1780.

